

skupščina
socialistične
republike
slovenije

sejni zapiski

seje
od 1. XII. 1974
do 31. XII. 1974

3

Ljubljana 1975

**skupščina
socialistične
republike
slovenije**

sejni zapiski

**seje
od 1. XII. 1974
do 31. XII. 1974**

Ljubljana 1975

It-S:19/3 I

Područje Skupština SR
dokumentacija

Lrs. It. 774/75

zbor združenega dela

8. seja

(4. decembra 1974)

Predsedoval: Š t e f a n N e m e c ,
predsednik Zbora združenega dela

Začetek seje ob 9.05.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam 8. sejo Zbora združenega dela, ki sem jo sklical na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Slovenije.

Zboru predlagam, da sprejme naslednji dnevni red:

1. izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije;
2. odobritev zapisnika 7. seje Zbora združenega dela;
3. osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije;
4. osnutek zakona o republiških upravnih organih;
5. osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno-političnih skupnostih;
6. predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini;
7. predlog zakona o stanovanjskih zadrugah;
8. predlog zakona o društvih;
9. osnutek resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975;
10. predlog za izdajo odloka o skupnem obsegu izdatkov proračuna federacije za leto 1975 — z osnutkom odloka;
11. predlog za izdajo zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975 — z osnutkom odloka;
12. predlog za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975 — z osnutkom zakona;
13. predlog za izdajo odloka o določitvi skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975 — z osnutkom odloka;
14. osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije;

15. predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v SR Sloveniji;

16. predlog zakona o sodiščih združenega dela (usklajevanje);

17. volitve in imenovanja;

18. vprašanja delegatov.

Ali se s predlaganim dnevnim redom strinjate? Kdor je za ta dnevni red, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red soglasno sprejet.

Pred prehodom na posamezne točke dnevnega reda vas obveščam, da smo se predsedniki zborov na predlog Izvršnega sveta dogovorili, da bomo uvodno obrazložitev k 3. in 4. točki dnevnega reda, to je k osnutku zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije in k osnutku zakona o republiških upravnih organih poslušali na skupnem zasedanju vseh treh zborov, in sicer po obravnavi 2. točke dnevnega reda.

Uvodno obrazložitev bo dal član Izvršnega sveta tovariš Vlado Klemenčič.

Prehajam na 1. točko dnevnega reda, to je na izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije.

Predlagam, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za današnjo sejo zbora izvolimo naslednje delegate: za predsednika tovarišico Vido Kirn, za člana Tilčko Logar in Štefana Zvera.

Ali so predlagani delegati prisotni? (Iz klopi: delegatka Tilka Logar ni prisotna). Namesto tovarišice Logar, ki je danes odsotna, moramo izvoliti novega delegata. Predlagam tovarišico Silvo Gorjup.

Zeli morda kdo o tem predlogu razpravljati? (Nihče.) Lahko preidemo na glasovanje? Kdor je za predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignjeno roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 8. sejo zbora izvoljeni: za predsednika tovarišica Vida Kirn, za člana tovarišica Silva Gorjup in tovariš Štefan Zver.

Prosim predsednika in člane te komisije, da pregledajo pooblastila delegatov oziroma poročilo, ki ga je pripravila strokovna služba ter nato z njim seznanijo zbor.

Če se strinjate, bi v tem času, ko bo delala komisija, obravnavali 2. točko dnevnega reda, to je odobritev zapisnika 7. seje Zbora združenega dela. (Da.)

Prehajam na 2. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 7. seje Zbora združenega dela.

Zapisnik ste prejeli. Ima kdo pripombe ali predloge za dopolnitev zapisnika? (Ne.)

Ker nihče nima pripomb oziroma predlogov za dopolnitev, ugotavljam, da je zapisnik 7. seje Zbora združenega dela odobren.

Tovarišica Vida Kirn bo dala poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja.

Vida Kirn: Poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za 8. sejo, dne 4. decembra.

Zbor združenega dela šteje 150 delegatov. Za današnjo sejo je predložilo delegatska pooblastila 140 delegatov, in sicer z gospodarskega področja 84 delegatov, s prosvetno-kulturnega področja 18, s socialno-zdravstvenega področja 13 delegatov, iz kmetijske dejavnosti 16, iz obrtne in podobne dejavnosti 3 delegati, iz delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti 5 delegatov ter iz delegacije aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi oboroženih sil SFRJ 1 delegat.

Na današnji seji niso prisotni delegati iz naslednjih okolišev: za gospodarsko področje iz okolišev 3, 5, 8, 11, 14 in 31 po en delegat, za kmetijstvo iz okoliša 3 ter 7 po 1 delegat in za področje obrtnih in podobnih dejavnosti iz okoliša 1 in 2 po 1 delegat. Vsega torej ni prisotno na seji 10 delegatov.

Komisija je pregledala vsa predložena pooblastila in ugotovila, da so vsa pooblastila v skladu z zakoni in ustavo SFRJ. Zato predlaga, da Zbor združenega dela vsa predložena pooblastila verifira.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Želi kdo razpravljati o poročilu Komisije? (Ne.)

Prehajam na glasovanje. O poročilu bomo glasovali javno in v celoti, ker ni nobeno pooblastilo sporno. Kdor je za poročilo, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 8. sejo Zbora združenega dela.

Ugotavljam, da zbor lahko veljavno odloča, ker je na seji navzoča večina delegatov.

Sprašujem, če ima kdo od tistih, ki so kasneje prišli v dvorano, pripombo k zapisniku 7. seje zbora! (Nihče.) Ugotavljam, da je zapisnik soglasno sprejet.

Prekinjam sejo. Počakali bomo delegate ostalih zborov, da se zberejo za skupno zasedanje vseh zborov.

(Seja je bila prekinjena ob 9.25 in se je nadaljevala ob 10. uri.)

Predsednik Štefan Nemeč: Nadaljujemo sejo Zbora združenega dela.

Prehajam na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo osnutka zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Milana Baškoviča, sekretarja Sekretariata Izvršnega sveta za zakonodajo.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da obrazloži predlog. Besedo ima tovariš Milan Baškovič, sekretar Sekretariata Izvršnega sveta za zakonodajo!

Milan Baškovič: Ker za ta zakon velja obveznost po ustavnem zakonu za izvedbo ustave SR Slovenije, da mora biti sprejet do konca tega leta, smo predlagali, da se obravnava danes osnutek zakona, ne pa šele predlog za izdajo zakona. Menimo tudi, da je že s tem, da je ustavni zakon naložil,

da mora biti ta zakon pripravljen, že sprejeta odločitev o tem, ali je zakon potreben ali ne. To pomeni, da je vsebinsko že ustava odgovorila na to vprašanje in je prva faza, v kateri se odloča o tem, ali je zakon potreben ali ne, na nivoju ustave praktično že sprejeta. Na podlagi razprave o osnutku bo Izvršni svet predložil predlog zakona, ki naj bi bil sprejet na zadnjih sejah zborov v decembru. Na današnji seji, ko je v obravnavi osnutek tega zakona, bomo razpravljali o vsebinskih rešitvah, o konceptiji zakona. Tako bo opravljena vsebinska razprava, kar je po poslovniku predvideno za prvo in drugo fazo. Medtem ko se lahko v tretji fazi, to je pri obravnavi predloga zakona še dodatno razpravlja o posameznih členih in se sprejmejo eventualni formalni amandmaji. Ta postopek, to je združitev prve in druge faze, ne bo škodoval vsebinski pripravi zakona. Predlagam, da se sprejme predlog, da se obravnava danes osnutek, brez prve faze obravnave. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Končujem razpravo o postopku in dajem predlog za skrajšani postopek na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (141 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za skrajšani postopek soglasno sprejet. Zakon obravnavamo v drugi fazi, to je kot osnutek zakona.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta dala poročili. Poročili ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Želi besedo predstavnik Odbora ali Zakonodajno-pravne komisije? Kaže, da ne želita. Ker nihče ne želi razpravljati, končujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije se sprejme.
2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet. Pri pripravi zakona naj upošteva predloge, dane v poročilu skupščinskih teles in ostalih gradivih.

Dajem na glasovanje predlagani sklep. Kdor je za sklep, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep z večino glasov sprejet.

Končujem 3. točko in prehajam na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo osnutka zakona o republiških upravnih organih, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Vlada Tanceta, namestnika republiškega sekretarja za pravosodje in občo upravo.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku.

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da obrazloži predlog!

Vlado Tance (iz klopi:) Obrazložitev predloga o postopku je bila dana v ekspoziciji Izvršnega sveta.

Predsednik Štefan Nemec: Torej se strinjamo, da je bila obrazložitev dana v ekspoziciji in da ni potrebna ponovna obrazložitev? (Da.) Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? Glede postopka ne želi nihče razpravljati. Končujem razpravo in prehajam na glasovanje. Kdor je za skrajšani postopek, naj prosim

glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo glasovanja vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je z večino glasov sprejet predlog, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku. Zato bomo obravnavali zakon v drugi fazi, to je kot osnutek zakona.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, Zakonodajno-pravna komisija in Komisija za vprašanje borcev NOV, ki so dali poročila. Poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? Besedo ima tovarišica Milena Zemljič, delegatka s področja dejavnosti državnih organov, okoliš številka 1.

Milena Zemljič: Čeprav je z ekspozajem Izvršnega sveta ponovno dano pojasnilo o delovanju nekaterih organov v Skupščini in upravnih organih, bi vseeno prebrala stališča k osnutku zakona o republiških upravnih organih, ki jih je sprejela skupina delegatov s področja državnih organov, družbenopolitičnih skupnosti in društev iz okoliša številka 1.

K členu 101 predlagamo spremembo, tako da naj se besedilo glasi: »Uprava SR Slovenije za informatiko opravlja strokovne, upravne in druge naloge, ki se nanašajo na uvajanje in smotrno uporabo sodobne informacijske tehnologije, tehničnih sredstev in enotnih tehničnih standardov, na kadre in strokovno izobraževanje na tem področju ter na strokovno pomoč organom, ki v regijah in v občinah skrbijo za ustvarjanje sodobnih tehničnih pogojev dela in javne uprave.«

K členu 106, ki je s tem povezan, predlagamo dopolnitev besedila, tako da bi se člen v celoti glasil: »Zavod SR Slovenije za statistiko opravlja strokovne, upravne ter druge naloge, ki se nanašajo na statistično-informacijski sistem kot del družbenega sistema informiranja in v zvezi s tem opravlja naloge, ki se nanašajo na zbiranje, obdelovanje, analiziranje in objavljane statističnih podatkov, ki imajo pomen za vso državo, SR Slovenijo in občine, na strokovno usklajevanje statističnih raziskovanj v SR Sloveniji med seboj in z osnovnimi evidencami ter na opravljanje inšpekcijskega nadzorstva nad delovanjem poročevalskih enot.«

Obrazložitev predlaganih sprememb je naslednja: Povezovanje družbenega informacijskega sistema SR Slovenije v enotnem sistemu družbenega informiranja v SFRJ in soizgrajevanje upravnega sistema zaradi zagotavljanja informacij o učinkih njegovega delovanja ter povezovanja informacijske dejavnosti s proizvodnjo in znanstvenim raziskovalnim delom ne more biti delovno področje uprave za informatiko, kajti to je upravni organ, ki predvsem pospešuje uporabo sodobne tehnike v javni upravi.

Omenjene naloge so sistemsko v pristojnosti Komiteja Izvršnega sveta za družbeno-informacijski sistem. Strokovne naloge v zvezi s tem lahko opravlja več organov. Osnovna pristojnost uprave za informatiko naj bo omejena na uvajanje smotrne uporabe informacijske tehnologije, tehničnih sredstev in enotnih tehničnih standardov. V tem smislu je obstoj uprave za informatiko utemeljen. Zavod SR Slovenije za statistiko je kot republiška organizacija pristojen za statistično-informacijski sistem, kar je v osnutku zakona izpuščeno.

Sklep: Na področju družbenega sistema informiranja je v republiki osrednji sistemski organ Komite Izvršnega sveta za družbeno-informacijski sistem, Zavod SR Slovenije za statistiko opravlja nekatere strokovne naloge za potrebe tega komiteja in je kot republiška organizacija predvsem pristojen za statistično-

informacijski sistem, Uprava za informatiko pa naj se usmeri izključno v računalništvo.

Prosim, če se predložena stališča posredujejo predlagatelju.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi besedo? Prosim! Besedo ima tovariš Bogo Hrovat iz 32. okoliša.

Bogo Hrovat: Tovarišice in tovariši delegati! Delegacija 32. okoliša iz občine Ljubljana-Šiška mi je dala nalogo, da zbor seznanim s predlogi in pripombami k 15., 49. in 92. členu. V 15. členu naj bi ostalo besedilo člena in naj se črta varianta, v 49. členu naj variantni dodatek ostane v zakonu, v 92. členu pa naj ostane prva varianta. Tak predlog daje naša delegacija zato, ker je bila mnenja, da je z zakonom treba zagotoviti zmanjšanje stroškov poslovanja republiških upravnih organov. Iz osnutka zakona se lahko ugotovi, da se bodo republiški upravni organi povečali in razširili, s tem pa bo dodatno obremenjeno gospodarstvo. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Končujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o republiških upravnih organih se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet. Pri pripravi zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih ter predloge, dane v razpravi na današnji seji zbora.

Dajem na glasovanje predlagani sklep. Kdor je za, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 5. točko dnevnega reda, to je na obravnavo osnutka zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da obrazloži, zakaj tak postopek! Obenem lahko da celotno obrazložitev osnutka zakona.

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! S predloženim osnutkom zakona se sedanji zakon o financiranju družbenopolitičnih skupnosti v SR Sloveniji usklajuje z novo ustavo. Po ustavnem zakonu za izvedbo ustave SR Slovenije je predvideno, da mora biti ta uskladitev opravljena do konca leta 1974, zato je predlagan skrajšani postopek.

Pomembnejše značilnosti osnutka zakona so naslednje: Predloženi osnutek izhaja iz določb ustave o položaju in funkcijah družbenopolitičnih skupnosti, pri čemer v precejšnji meri upošteva tudi pozitivne izkušnje pri izvajanju dosedanjega sistema v praksi. V osnutku so zadržane nekatere dosedanje rešitve finančno-tehničnega značaja. Prav tako so zadržane določene vsebinske oziroma sistemske rešitve iz dosedanje ureditve o vprašanjih, glede katerih nova ustava ne prinaša bistvenih sprememb.

V osnutku zakona ni urejeno financiranje krajevnih skupnosti, ker krajevne skupnosti po ustavi nimajo statusa družbenopolitičnih skupnosti, temveč so posebna samoupravna asociacija zainteresiranih delovnih ljudi, občanov in organizacij z določenega območja, ter predstavljajo poseben družbenoekonomski odnos v našem družbenopolitičnem sistemu. Zato ureditve financiranja krajevnih skupnosti ni mogoče vključiti v okvir določb 7. točke prvega odstavka 321. člena republiške ustave, ki govore le o financiranju družbenopolitičnih skupnosti.

Če bo za opredeljevanje skupnih potreb, interesov in nalog na posameznih področjih skupnega življenja in dela potreben zakon, bo tak zakon vseboval le osnovna načela za ureditev omenjenih vprašanj, ker se medsebojni odnosi v krajevni skupnosti opredeljujejo predvsem s statutom same krajevne skupnosti.

V osnutku zakona je predviden enoten sistem financiranja in finančnega poslovanja vseh družbenopolitičnih skupnosti. Posebne rešitve za občine oziroma za republike pa so predvidene tam, kjer je to glede na njihov položaj oziroma njihove funkcije nujno potrebno.

Viri dohodkov družbenopolitičnih skupnosti so v tem osnutku opredeljeni v pretežni meri tako, kot je urejeno v posebnem, začasnem zakonu o določitvi virov za leto 1974, s to izjemo, da se davek iz skupnega dohodka občanov in davek na dediščine in darila opredelita kot republiški dohodek. To velja tako za zakonsko regulativo kot za pripadnost davka republiki.

Glede davka iz skupnega dohodka občanov je predlagana navedena rešitev zaradi tega, ker pomeni ta davek posebno dopolnilno obdavčitev občanov, ki naj bo kar najbolj enotna v vsej republiki. Glede davka na dediščine in darila pa bi bila osnovna regulativa pridržana republiškemu zakonu zaradi tega, ker so z zakonom urejena tudi vsa druga bistvena vsebinska vprašanja, ki se tičejo lastništva in problemov dedovanja premoženja.

Predlagamo, da naj se dohodki iz omenjenih virov prenesejo na republiko, da bi republika s temi sredstvi zagotavljala namenska dopolnilna sredstva za financiranje posameznih oblik splošne porabe tistim občinam, ki nimajo zadostnih lastnih dohodkov.

Eno od najpomembnejših vprašanj, ki jih ureja predloženi osnutek, je zagotavljanje dopolnilnih sredstev občinam, ki iz svojih dohodkov ne morejo zagotoviti financiranja z ustavo in zakonom določenih nalog.

V letošnjem letu se takšna dopolnilna sredstva zagotavljajo občinam s solidarnostnim prelivanjem iz drugih občin na podlagi določil posebnega družbenega dogovora občin. Vendar izkušnje kažejo, da takšno solidarnostno prelivanje ne zagotavlja učinkovite rešitve omenjenega vprašanja, ker so občine v pretežni meri zavzete le za reševanje lastne problematike.

Zato je k osnutku predlagano, da naj se za določene splošne družbene naloge takšnim občinam zagotavljajo namenska dopolnilna sredstva iz republiškega proračuna. Vendar to dopolnjevanje ne bi imelo več značaja splošnega dopolnjevanja po starem oziroma po prejšnjem vzorcu, ampak bi se določenim občinam zagotavljala namenska dopolnilna sredstva za točno določene naloge.

O dodeljevanju teh sredstev naj bi odločala Skupščina SR Slovenije z zakonom o proračunu SR Slovenije ali s posebnim zakonom. V variantni rešitvi je predlagano, da naj bi se višina dopolnilnih sredstev določila z republiškim proračunom, merila za zadovoljevanje teh sredstev posameznim občinam pa naj bi določil Izvršni svet SR Slovenije.

Tako kot sedANJI zakon predvideva tudi predloženi osnutek obvezno oblikovanje sredstev rezerv (prej je bil to rezervni sklad) pri vsaki družbenopolitični skupnosti. Pri oblikovanju obvezne rezerve izhaja osnutek zakona iz načel posebnega zveznega zakona o sredstvih rezerv, deloma pa tudi iz dosedanje ureditve. Tako osnutek določa, da so družbenopolitične skupnosti dolžne v sredstva rezerv izločiti najmanj en odstotek skupnih letnih dohodkov, ki jim pripadajo po zakonu, takšna obveznost pa traja, dokler njihova sredstva ne dosežejo najmanj 10 % poprečnega letnega zneska skupnih dohodkov v zadnjih treh letih.

Skladi in finančni programi kot posebni instrumenti financiranja določenih splošnih družbenih potreb v tem osnutku niso več predvideni. Osnutek izhaja s stališča, da naj se vsi dohodki družbenopolitičnih skupnosti stekajo v njen proračun in da naj se vse splošne družbene potrebe na ravni družbenopolitične skupnosti financirajo iz njenega proračuna. Skladi so se v preteklosti pogosto pojavljali kot posebni sektorji odtujene finančne moči, odtegnjeni v pogledu in vplivu delovnega človeka, zato v današnjem političnem trenutku in v skladu z ustavo niso več sprejemljivi.

V osnutku je predvideno, da se morajo sredstva, pravice in obveznosti skladov s stanjem po zaključnih računih za leto 1974 prenesti v proračun družbenopolitične skupnosti oziroma na ustrezno samoupravno interesno skupnost.

Osnutek predvideva enake oblike kontrole nad oblikovanjem in uporabo sredstev družbenopolitičnih skupnosti kot sedanji zakon. Te oblike so proračunska kontrola, ki jo izvaja skupščina družbenopolitične skupnosti, in kontrola nad zakonitostjo uporabe proračunskih sredstev, ki jo opravlja Služba družbenega knjigovodstva.

Pri pripravi osnutka zakona se je postavljalo vprašanje, ali je treba v ta zakon v ustrezni obliki vključiti še samoupravno delavsko kontrolo, ki naj bi se po nekaterih stališčih vključevala v vse nivoje družbenega življenja in odločanja. V razpravah ob pripravi osnutka je prevladalo stališče, da posebna institucija samoupravne delavske kontrole nad oblikovanjem in uporabo proračunskih sredstev glede na funkcije skupščin družbenopolitičnih skupnosti po novi ustavi in glede na načela delegatskega sistema ne bi bila potrebna oziroma ne bi bila v skladu s predvidenim sistemom takšne kontrole po novi ustavi. Zato samoupravna delavska kontrola nad oblikovanjem in uporabo sredstev proračuna v osnutku zakona ni predvidena.

S tem sem, tovariš predsednik, obrazložil, zakaj predlagamo skrajšani postopek in tudi navedel nekatere temeljne zamisli, ki so vsebovane v osnutku tega zakona. Hvala lepa.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Hvala lepa. Pričenjam razpravo! Najprej glede postopka. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ugotavljam, da ne. Zato dajem predlog o postopku na glasovanje. Kdor je za to, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (140 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da se s predlogom za skrajšani postopek strinjate, zato bomo obravnavali zakon v drugi fazi, kot osnutek zakona.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, Odbor za družbenoekonomske odnose našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki sta prav tako dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je dala poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? Besedo ima tovarišica Terezija Cesnik, delegatka 5. okoliša — občina Murska Sobota.

Terezija Cesnik: Skupščina občine Murska Sobota je sprejela naslednje pripombe k osnutku zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Podpiramo predloženi osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih, ker se z njim zagotavljajo potrebna sredstva za financiranje nalog, ki so jih občine dolžne financirati po zakonu, čeprav jih z lastnimi dohodki ne morejo zagotoviti, saj je znano, da solidarnostno prelivanje sredstev med občinami na podlagi posebnega družbenega dogovora v letu 1974 še do danes ni realizirano. Zaradi neizpolnjene solidarnosti imajo občine, ki bi morale prejemati na tej podlagi sredstva med letom, izredne težave pri financiranju splošnih potreb.

Zato podpiramo v 14. členu osnutka nakazane rešitve v varianti 2, ker bi se na tak način res lahko uveljavilo ustavno določilo izenačevanja splošnih pogojev za delo in življenje delovnih ljudi in občanov na podlagi vzajemnosti in solidarnosti.

V 15. členu je najprimernejša rešitev v varianti, zato se opredeljujemo zanj. Menimo, da naj Izvršni svet Skupščine SR Slovenije s pomočjo svojih strokovnih služb v ustreznih sekretariatih najde najbolj primerna merila za dodelitev dopolnilnih sredstev občinam.

Tudi v 16. členu se opredeljujemo za varianto, zaradi učinkovitega izvrševanja proračunov.

Predlagamo, da bi se črtal v 18. členu tretji, to je zadnji odstavek, ker bi na ta način vse proračune družbenopolitičnih skupnosti dosledno zožili na sistem, ki jim ga ustava dopušča.

V 25. členu je tekoča proračunska rezerva prenizko določena. Predlagamo, da bi ta procent družbenopolitične skupnosti same določile, če pa mora biti določen v enotni višini, naj ne bo nižji od 1 procenta.

V 31. členu naj se upošteva variantni dodatek, zaradi večje preciznosti in enotnosti izvajanja proračunov.

V prvem odstavku 34. člena naj se besedilo »predstojnik državnega organa kot odredbodajalec« nadomesti z drugim primernejšim besedilom. Izraz »predstojnik državnega organa« se ne uporablja več.

43. člen je za občine sprejemljiv brez variante. Predlagamo, da se črta varianta. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Drago Štefe s področja gospodarstva, okoliš 8 — Kranj!

Drago Štefe: V imenu delegacije predlagam najprej načelno pripombo. Ob osnutku navedenega zakona smo obravnavali tudi vprašanje, ali se z njim morda ne zapirajo možnosti za financiranje krajevnih skupnosti. Mislim na besedilo zadnjega odstavka 19. člena osnutka zakona v primerjavi z določbami 74. člena republiške ustave.

74. člen republiške ustave namreč predvideva sredstva krajevnih skupnosti. Razen drugih oblik so sredstva krajevnih skupnosti tudi

- del davkov, taks in drugih davščin, zbrana na območju krajevne skupnosti, ki jih občina odstopi le-tej za uresničevanje njenih nalog, in
- dopolnilna sredstva iz proračuna občine.

Ker so dohodki po prvi alineji navedeni samostojno, poleg dopolnilnih sredstev proračuna, menim, da lahko občina s svojimi predpisi ali sklepi tudi izven proračuna določa, da določeni del davkov, taks in drugih davščin pripada krajevni skupnosti. Takšne določbe osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih ne povzema. Menimo, da to niti ni potrebno, ker zakon ureja vprašanja financiranja družbenopolitičnih skupnosti, kar pa krajevne skupnosti niso.

Pomembna pa bo glede realizacije financiranja po prvi alineji dejansko praksa republike, da pri določanju virov dohodkov občin ne upošteva avtomatično kot dohodek občinskega proračuna tistih virov, ki jih je občina po prvi alineji dejansko že namenila krajevnim skupnostim. Če bi ti viri vselej padli v breme občinskih proračunov, bi bila po našem mnenju dejansko izigrana ustavna določba, kljub temu, da bi občine formalno imele možnost za izločanje ločenih sredstev po prvi alineji.

K posameznim členom pa vam v imenu delegacije predlagam naslednje pripombe:

K 4. členu: Ob dikciji tega člena opozarjamo na drugačno dejansko pravno stanje, ki izvira iz veljavnih zakonov, po katerih se še vedno iz proračuna zagotavljajo sredstva, tudi za skupne potrebe. Besedilo tega člena je tudi v nasprotju z določbami 13. in 19. člena, ker gre pri drugih nalogah oziroma pri dejavnostih krajevnih skupnosti nedvomno tudi za financiranje skupnih potreb.

K 6. členu: V povezavi z načelom, izraženim v 3. členu, menimo, da je v tem členu predvidene izjeme treba opredeliti bolj precizno. Menimo, da bi smela proračunska samostojnost občine omejevati predvsem potreba tekoče družbeno-ekonomske politike, da bi smelo biti predpisano le omejevanje za vnaprej ter da bi morali biti točno opredeljeni pogoji omejevanja.

K 14. členu: Občinska skupščina Kranj se opredeljuje za prvo varianto besedila prvega odstavka, kjer naj se še predvidi naloga, da se izdelajo minimalni standardi, ki naj bodo kriteriji za dopolnilno dodeljevanje sredstev iz republiškega proračuna. Opozarjamo še, da je v besedilu druge variante izraz »v skupni porabi« treba zamenjati »v splošni porabi«.

Za občino je tudi nesprejemljivo besedilo drugega odstavka tega člena, ker je zahtevana le primerjava z občino s podobno gospodarsko razvitostjo, kar je kriterij, ki je prepuščen zelo subjektivni presoji. Zato menimo, naj bodo v besedilu zakona kot merila navedeni kriteriji, za primerjavo posameznih stopenj in uspešnost izterjave davkov.

K 15. členu: Podpiramo sprejetje besedila brez variante.

K 18. členu: Besedilo zadnjega odstavka je preširoko in premalo precizno. Izjemna uporaba sredstev republiškega proračuna bi morala res ostati izjema, ker bi morali biti navedeni vsaj primeri oziroma vrste investicij. Enaka možnost bi morala biti tudi uzakonjena za uporabo sredstev občinskega proračuna.

K 25. členu: Črta naj se besedilo prvega odstavka, ker menimo, da bi se ob proračunski samostojnosti skupščina lahko samostojno odločala o višini proračunske rezerve. 0,5 % sredstev za ta namen je po našem mnenju mnogo premalo.

K 31. členu: Podpiramo samo besedilo, brez vseh variantnih dodatkov.

K 34. členu: Izraz »predstojnik državnega organa« za proračune občin ni ustrezen, ker je kot odredbodajalec na splošno vselej določen pooblaščen član Izvršnega sveta.

K 43. členu: Podpiramo besedilo brez variante.

K 45. členu: Podpiramo razmejitev pristojnosti glede uporabe sredstev rezerve, in sicer tako, da naj bo za uporabo sredstev iz 1. in 2. točke 41. člena dano zakonsko pooblastilo Izvršnemu svetu, za namene iz 3. točke 41. člena pa naj bo pristojna skupščina občine.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Besedo ima tovariš Ivan Jerovšek, delegat iz kmetijske dejavnosti, okoliš 3!

Ivan Jerovšek: Skupina delegatov za kmetijsko dejavnost iz 3. okoliša je sprejela na predlog Izvršnega sveta Skupščine občine Slovenska Bistrica k osnutku zakona naslednje pripombe:

k 14. členu: podpira predlog brez upoštevanja variant,

k 15. členu: podpira variantno rešitev,

k 25. členu: predlaga, da zadnji stavek določa namesto »0,5 %« vsaj »1 %«,

k 31. členu: podpira predlog brez upoštevanja variant,

k 40. členu: da se »10 %« spremeni v »15 %«,

k 43. členu: podpira predlog brez upoštevanja variant,

k 45. členu: pristojnost o odločanju proračunske rezerve se naj glasi takole:

Po 1. in 2. točki iz 41. člena Izvršni svet, po 3. točki pa občinska skupščina.

Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo želi besedo? Razpravljal bo Aleksander Ilič, delegat s področja gospodarske dejavnosti, 23. okoliš!

Aleksander Ilič: Skupina delegatov s področja gospodarstva v Zboru združenega dela je na seji 28. 11. 1974 v zvezi z obravnavo 5. točke dnevnega reda seje zbora, to je z osnutkom zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih, zavzela naslednja stališča:

k 14. členu: Dopolnilna sredstva republike naj pripadajo tisti občini, v kateri stopnje davkov in prispevkov ter obseg davčnih izterjav ustrezajo poprečni stopnji davkov in prispevkov ter poprečnemu obsegu davčne izterjave v republiki ne pa v občini s podobno razvitostjo, kot je predvideno v osnutku.

Takšen predlog dajemo oziroma takšno stališče zavzemamo v prepričanju, da ne razpolagamo z objektivnimi merili in kriteriji, da bi vsestransko zadovoljivo in sprejemljivo določali stopnjo razvitosti posamezne občine in podobnost v razvitosti.

Po mnenju skupine delegatov stopnja razvitosti posamezne občine tudi ne more biti vselej in povsod merilo za doseganje večjih ali manjših dohodkov, še manj pa v pogledu potrebnega obsega splošne porabe.

Skupina delegatov meni, da je sicer potrebno določiti pogoje za sprejemanje dopolnilnih sredstev glede na davčne obremenitve in obseg izterjav, vendar ne v primerjavi s posamezno bolj ali manj podobno občino, temveč v primerjavi z vsemi občinami.

Glede na to delegacija predlaga novo besedilo drugega odstavka 14. člena zakonskega osnutka, ki naj se glasi: »Republika zagotovi namenska dopolnilna

sredstva občini iz prejšnjega odstavka ob pogoju, da stopnje davkov od dohodkov delovnih ljudi, občanov in temeljnih organizacij združenega dela ter obseg izterjave omenjenih davkov v tej občini ustrezajo poprečnim stopnjam in poprečnemu obsegu izterjave davkov na območju republike.«

Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Ali bo republiški sekretar za finance lahko odgovoril na vprašanje tovariša Štefeta?

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Ker se v republiških upravnih organih intenzivno pripravlja, v skladu z dosedanja razpravo, predlog zakona za financiranje splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih in tudi delovni osnutek predloga zakona o republiškem proračunu, ki ureja nekatera vprašanja iz prej navedenega zakona, se moram ponovno oglasiti. Poskušal bom odgovoriti na tri vprašanja:

1. Glede financiranja krajevnih skupnosti ni bil naš namen, da bi se krnilo ustavno načelo o zadovoljevanju skupnih potreb v krajevni skupnosti, ki so določene v 74. členu republiške ustave. Po našem razmišljanju so seveda temeljna načela za financiranje skupnih potreb v okviru krajevnih skupnosti še vnaprej v veljavi in bo treba s statuti krajevnih skupnosti in s samoupravnimi sporazumi precizirati in oblikovati odnose, ki bodo zagotavljali tudi ustrezno materialno podlago za urejanje skupnih potreb v okviru krajevnih skupnosti.

Naša ambicija je bila, in to je v osnutku zakona tudi opredeljeno v 19. členu, da se razmeji odnos med občinskim proračunom in financiranjem skupnih potreb v krajevni skupnosti, in sicer tako, da občinska skupščina zaupa krajevnim skupnostim izvedbo določenih nalog iz svoje pristojnosti. Zato smo v osnutku zakona opredelili, da mora v primeru, ko občinska skupščina prenaša naloge iz svoje pristojnosti na krajevne skupnosti, le-tim obvezno prenesti tudi ustrezna sredstva za opravljanje teh nalog.

Predlagamo, da se zadrži dikcija, ki jo vsebuje 74. člen ustave. Občina sicer lahko prispeva tudi druga sredstva oziroma sredstva za opravljanje drugih skupnih nalog v okviru krajevnih skupnosti, skladno s programom razvoja, s statutom občine, s statutom krajevnih skupnosti in vsemi akti, za katere se bodo občani neposredno dogovorili. Mnenja smo, da mora zakon opredeliti zagotavljanje proračunskih sredstev občine krajevnim skupnostim. S tem bo seveda povsem prosta možnost za oblikovanje tudi ostalih odnosov, ki so po ustavi predvideni.

Ce je ostalo besedilo kljub temu mojemu pojasnilu še nejasno in bi dopuščalo tudi drugačne razlage, ga bo treba ob sprejemanju predloga zakona precizneje opredeliti.

2. Naslednji problem se nanaša na določilo 18. člena, ki govori o nalogah, ki se financirajo iz republiškega proračuna.

319. člen republiške ustave določa naloge, ki se financirajo iz republiškega proračuna: »Sredstva republiškega proračuna se uporabljajo za financiranje republiških organov, za pomoč manj razvitim območjem v Socialistični republiki Sloveniji pod pogoji in po merilih, ki so določeni z zakonom, za zaščito borcev ter vojaških vojnih invalidov, za intervencije v gospodarstvu, določene z zakonom, in za druge obveznosti, določene z zakonom v okviru pravic in dolžnosti republiških organov.«

Na podlagi razprav po sprejemu ustave Socialistične republike Slovenije in glede na izredno bogato prakso v SR Sloveniji pri prenašanju nalog oziroma bivših funkcij države na združeno delo na področjih gospodarstva in na področju družbenih dejavnosti smo menili, da bi bilo potrebno to ustavno besedilo razčleniti v tem smislu, kot je predlagano v 18. členu.

V tem členu so navedene naloge republiškega proračuna, ki izhajajo iz ustave in zakona, to so: financiranje republiških organov in organizacij, pomoč manj razvitim območjem v republiki ob pogojih in po merilih, določenih z zakonom, za zaščito borcev ter vojaških vojnih invalidov, za obveznosti republike za investicije na področju družbenih dejavnosti, za potrebe italijanske in madžarske narodnosti in za druge obveznosti republike, ki so posebej določene z zakonom, ter za sofinanciranje nalog federacije po 7. členu tega zakona.

V drugem odstavku 18. člena pa je predvideno, da se sredstva republiškega proračuna uporabljajo tudi za dopolnilno financiranje z zakonom določenih splošnih družinskih potreb v občinah, ki jih občine ne morejo financirati iz svojih dohodkov.

To je v bistvu obvezna in prioriteta naloga financiranja iz republiškega proračuna.

V tretjem odstavku 18. člena pa je dosti restriktivno navedena naloga, da se lahko gospodarske investicije financirajo iz republiškega proračuna samo izjemoma in da morajo biti opredeljene s posebnim zakonom.

Ob sedanjem zmanjševanju teh obveznosti republike in njihovem prenašanju na združeno delo je nedvomno jasno, da bo za leto 1975 potrebno v republiškem proračunu zadržati plačilo obveznosti za inozemske dolge, prevzete iz izvenproračunske bilance federacije, in zagotoviti nekatere intervencije na področju kmetijstva. Teh intervencij ne bom sedaj našteval, ker je za naslednjo sejo zbor predvidena razprava o izhodiščih za sestavo republiškega proračuna. Tedaj bomo o tem lahko govorili podrobneje. Zato menim, da bi to določilo v 18. členu moralo ostati, kajti verjetno se bodo tudi v prihodnjih letih pojavili nekateri problemi na področju gospodarstva, kjer po samoupravni poti ne bo mogoče uresničiti vseh nalog. V tem primeru bo morala, če bo šlo za poseben interes, intervenirati tudi republika s svojim proračunom.

3. Pomembna je tudi rešitev vprašanja dopolnjevanja občin, ki je urejena v 14., 15. in 16. členu. Hkrati z razpravo o osnutku tega zakona se je razpravljalo o izhodiščih za sestavo republiškega proračuna, v katerih so dane nekatere nove ideje o urejanju tega vprašanja. Poleg tega se proučujejo tudi druge ustreznejše rešitve tega vprašanja. Že sedaj je treba povedati, da bo v vsakem primeru končna odločitev o številu dopolnjevanih občin in o višini dopolnjevanja ne samo letos, ampak verjetno tudi v prihodnosti stvar politične odločitve.

Stanje na področju proračunske porabe v posameznih občinah, tako glede obsega proračuna kot tudi glede nalog, ki se financirajo iz proračunov občin, je v naši republiki različno in je praktično nemogoče izdelati kakršnokoli enotno metodologijo, da bi lahko v trenutku presekali dolgoletno stanje, ki vlada na tem področju.

Izdelati normative pomeni tudi izdelati na primer normative o tem, koliko je lahko uslužbencev za opravljanje posameznih nalog v posameznih občinah. Ne trdim, da se to ne da pripraviti, vendar so glede na položaj posameznih občin potrebe v posameznih občinah zelo različne. Povsem jasno je, da ne more biti število uslužbencev odvisno od števila prebivalcev posamezne občine ipd.,

ker je situacija občine, ki je v centru Slovenije, povsem drugačna od občine na meji.

Zato je težko pričakovati, da bomo lahko izdelali take normative, s katerimi bi se vsi strinjali ali ki bi bili tako točni, da bi ta problem rešili na zadovoljstvo vseh. Potrebno bo izdelati vse pomožne elemente za najustreznejšo dokončno odločitev, ki bo v vsakem primeru zadovoljila večino prizadetih, nikakor pa ne vseh.

Pri tem bi poudaril tudi nekatere misli o primerjavi poprečnih kazalcev obremenitev itd. Poprečje je vedno rezultat različnih količin. V poprečju so vedno vsebovani podatki tudi tistih, ki pričakujejo solidarnostna ali dopolnilna sredstva. Zato je neprimerno boljše, da se odločimo za primerjavo z najprimernejšo občino. To je bolj objektivno. Tudi pri takem načinu so nekateri pomisleki. Menim, da bi se kazalo tako odločiti, ne pa da bi se opredeljevali za kakršnekoli poprečne kazalce.

Tovarišice in tovariši delegati! O teh treh vprašanjih sem razpravljaj predvsem zaradi tega, da bi vas seznanil z nekaterimi dodatnimi naporii predlagatelja tega in drugih zakonov za ureditev omenjenih problemov. Hkrati menim, da o vseh teh vprašanjih ne bo mogoče pripraviti takih eksaktnih rešitev, kot jih mogoče nekateri delegati, sodeč po razpravi na današnji seji zbora kakor tudi na nekaterih drugih razpravah, pričakujejo. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Tovariš Štefe je dobil nekaj odgovorov na tista vprašanja, ki jih je postavil. Je tako? (Da.) Potem lahko končam razpravo. Predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet. Pri pripravi zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih, ter predloge, dane v razpravi na današnji seji zbora.

Dajem predlagani sklep na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Predlagam pol ure odmora.

(Seja je bila prekinjena ob 11. uri in se je nadaljevala ob 11.45.)

Predsednik Štefan Nemec: Nadaljujemo sejo zbora.

Prehajam na 6. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, s popravkom besedila, ki ga je skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša dr. Mira Sajeta, pomočnika republiškega sekretarja za urbanizem.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora in Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo in dodatno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je dala poročilo in dodatno poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Ali želijo predstavniki odborov in drugih teles še ustno obrazložiti svoja stališča? Besedo ima dr. Miro Saje, pomočnik republiškega sekretarja za urbanizem!

Dr. Miro Saje: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši! Predlagani zakon o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini je predzadnji zakon v okviru nove stanovanjske zakonodaje, ki je bila zasnovana po skraj dveletni javni razpravi z resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Predlog zakona smo pripravili na temelju javne razprave, ki je tekla od polletja ob osnutku tega zakona. Javna razprava je potrdila vsa temeljna izhodišča, na katerih je temeljila zakonska ureditev osnutka zakona.

K predlogu zakona je priložena obsežna, po našem mnenju do te mere temeljita obrazložitev, da ni potrebno, da vam jo ponavljam. Zato prosim, dovolite, da se povsem na kratko zadržim samo pri nekaterih temeljnih rešitvah.

Pri oblikovanju predloga zakona smo izhajali iz ugotovitve, dane v resoluciji o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, da so leta 1966 ustanovljene organizacije za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in stanovanji prevzele večino dotedanjih nalog hišnih svetov, kar je zmanjšalo delovno področje in predvsem iniciativo hišnih svetov ter njihovo vlogo pri gospodarjenju s stanovanjskim skladom. Izhajamo pa tudi iz ugotovitve, da so te organizacije vnesle več strokovnosti in organiziranosti v gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. Zaradi prepočasnega uveljavljanja ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu, predvsem pri stanarinah, te organizacije, zlasti pri vzdrževanju stanovanjskega fonda, niso mogle uveljaviti svoje vloge in izvesti od družbe zaupane jim naloge.

Predlog zakona je skladen z resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva ter z ustavnimi spremembami, na podlagi katerih temeljne organizacije združenega dela in druge družbene pravne osebe vlagajo stanovanjske hiše, stanovanja in poslovne prostore v stanovanjskih hišah v družbeni lastnini, ki jih imajo pravico uporabljati, v sklad stanovanjskih hiš v okviru stanovanjske skupnosti in da delovni ljudje skupno s stanovalci upravljajo ta sklad ter zagotavljajo smotrno vzdrževanje, obnavljanje in nadomestitev stanovanj in poslovnih prostorov.

Ko določamo bodoči položaj družbenega stanovanjskega fonda, seveda ni mogoče mimo nekaterih dejstev. V SR Sloveniji imamo približno 150 tisoč stanovanj v družbeni lastnini, kar je okrog 27 % vsega stanovanjskega fonda v naši republiki. Delež družbenih najemnih stanovanj v skupni graditvi stanovanj je v intenzivnem prarastu in računamo, da bo to razmerje v prihodnjem petletnem razdobju približno 60 : 40 v korist družbenih najemnih stanovanj. Skupna sredstva stanovanjskega gospodarstva iz najemnin znašajo v primerjavi s sredstvi iz stanovanjskega prispevka, torej iz prispevka živega dela, samo 7 %. Tudi iz teh razlogov in ne samo zato, ker predstavlja stanovanjski fond materializirano obliko minulega dela, je utemeljeno, da se okrepi vloga in vpliv združenega dela pri gospodarjenju s stanovanjskim fondom.

Zakon v tem smislu samo do konca izvaja temeljno rešitev, ki je dana že z zakonom o samoupravnim stanovanjskim skupnostim. Na podlagi tega zakona je obvezno združevanje vseh stanovanjskih hiš in stanovanj, poleg določenih poslovnih prostorov, v samoupravnim stanovanjskim skupnostim, kjer ta družbeni

sklad skupno upravljajo delavci v združenem delu in stanovalci. Zakon je za upravljanje tega sklada predvidel posebno samoupravno enoto stanovanjske skupnosti, v kateri naj bi prišli direktno do izraza tudi različni interesi stanovalcev in združenega dela.

V skladu z zakonom o družbenem planiranju, ki je v pripravi, smo v predlogu zakona ponudili rešitve, ki upoštevajo, da program stanovanjskega gospodarstva nastaja v temeljni organizaciji združenega dela in v krajevni skupnosti. Celotni program razvoja stanovanjskega gospodarstva pa se pripravlja v samoupravni stanovanjski skupnosti in sprejema v občinski skupščini. Zaradi tega nismo sprejeli nobenega od predlogov, da naj v tej ali oni obliki uveljavimo materialno avtonomijo posamezne hiše ali posameznega hišnega sveta.

V zakonu upoštevamo smotrnost in nujnost uskladenega in dogovorjenega gospodarjenja s sredstvi, ki jih ima na voljo stanovanjsko gospodarstvo. Čeprav vemo, da bomo že v prihodnjem letu začeli s pomembnim in večletnim zaporednim dvigom stanarin, pa je obenem jasno, da nas od uvedbe dejanskih stroškovnih stanarin loči še vsaj nekaj let.

Z zakonom o samoupravni stanovanjski skupnosti je predviden prenos vseh družbenih najemnih stanovanj v upravljanje v okviru stanovanjske skupnosti do konca tega leta. Predvidevamo in želimo, da stanovanjska podjetja kot specializirane organizacije delajo naprej po naročilu in za potrebo stanovanjske skupnosti. Njihovo delo bo treba še bolj organizirati, povečati strokovnost in ga modernizirati. To je eden od bistvenih pogojev tudi za uspešno delo stanovanjskih skupnosti. Pri tem ni nobenega razloga za strah pred monopolizmom teh podjetij, razen v primeru, če bodo na novo ustanovljene stanovanjske skupnosti samo formalna samoupravna telesa.

Da bi se to zgodilo, ob sedanjih dolžnostih in pravicah skupnosti, skoraj ni mogoče verjeti. Na osnovi načel gospodarjenja s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini nismo razvili hišne skupnosti kot osnovne skupnosti, ampak to skupnost obravnavamo kot samoupravno celico širše zasnovane stanovanjske skupnosti. Takšno izhodišče je bilo sprejeto že pri oblikovanju samoupravne stanovanjske skupnosti, ko je bila organizirana po teritorialnem načelu in ne po proizvodnem. Ves družbeni najemni stanovanjski sklad, izjema je samo JLA, se upravlja v okviru stanovanjske skupnosti.

Uporaba najemnih stanovanj ter njihovo tekoče in investicijsko vzdrževanje je samo en element stanovanjskega gospodarstva in družbene politike na tem področju. Predlog zakona je zato grajen na načelu, da se uporaba ne more obravnavati ločeno od ostalih elementov gospodarjenja. Izjema je razpolagalna pravica, ki je urejena s posebnim zakonom.

V predlogu zakona tudi nismo upoštevali ideje, da gre pri hišni samoupravi za obliko samoupravne menjave dela, ker gre za poseben samoupravni način urejanja skupnih potreb, pri čemer pa je osnova, družbena lastnina stanovanj.

V imenu izvršnega sveta predlagam, da predlog zakona sprejmete. To bo omogočilo, da se bo na novih osnovah uredilo še eno pomembno področje, za katero so delovni ljudje še prav posebej zainteresirani. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Kdo še želi razpravljati? Prosim! Besedo ima Janez Marinšek, poročevalec Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja.

Janez Marinšek : Tovarišice in tovariši! Kot poročevalec odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora želim k obema poročiloma, ki smo jih že v pisni obliki posredovali, dodati še naslednjo obrazložitev.

Naš odbor je skupaj z Odborom za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja ter varstvo okolja Zbora občin na treh sejah obravnaval osnutek in nato predlog tega zakona. Na prvi seji smo med drugim predlagali, da je potrebno za 37. člen, na podlagi razprave, ki je bila na seji odborov, izdelati prečiščeno besedilo. Danes nam je Izvršni svet predložil prečiščeno besedilo tega člena. Glede na razpravo, ki je bila na sejah obeh odborov soglašamo s predloženim novim besedilom tega člena.

Oba odbora sta dobila nekaj konkretnih predlogov za dopolnitev zakona. Mnogi predlogi so bili zelo ustvarjalni in konkretni, vendar sta bila odbora mnenja, da je z zakonom določen predvsem sistem, zato bodo lahko posamezni subjekti na podlagi odlokov, samoupravnih sporazumov in na drug način sprejeli konkretna določila za izvajanje zakona na svojem področju in ga podrobneje opredelili. Zaradi tega sta bila oba odbora mnenja, da prevelika konkretizacija zakona ne bi prispevala k učinkovitosti in kvaliteti zakona.

Poudaril bi še to, da so delegati na vseh treh sejah ustvarjalno in aktivno sodelovali in prikazali dejansko stanje na terenu. Skratka, lahko smo ugotovili, da so za ta zakon bili vsi zainteresirani. Vsi so ustvarjalno sodelovali in prispevali k dograjevanju zakona. Zato predlagam, da se zakon sprejme z dopolnitvami, ki sta jih posredovala odbora, in s tem prečiščenim besedilom, ki ga je posredoval danes Izvršni svet. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec : Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Prosim, besedo ima tovariš Miran Horvat iz 32. okoliša, občina Ljubljana-Siška.

Miran Horvat : Tovariši in tovarišice delegati! Danes pred zasedanjem smo dobili na mizo še dodatno poročilo k predlogu zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, ki sta ga predložila Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora in Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja ter varstvo okolja Zbora občin. Delegati 32. okoliša smo dali predlog za amandmaje k temu zakonu, ki so ga danes tukaj podpisali še delegati iz Gorice. Ker pa sta prej omenjena odbora tri naše bistvene predloge sprejela, prosim, da se amandmaji, navedeni pod točkami a, d, f, umaknejo z dnevnega reda. Ravno tako umikamo amandmaje k predlogu zakona o socialnem skrbstvu, ker bo ta zakon obravnavan na 9. seji zbora. Hvala lepa!

Predsednik Štefan Nemec : Kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Končujem razpravo. Prehajamo na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmajih Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja, ki so navedeni v poročilu tega odbora z dne 20. 11. 1974. Ali se Zakonodajno-pravna komisija in predlagatelj strinjata z amandmaji odbora? Predlagatelj se strinja.

Besedo ima predstavnik Zakonodajno-pravne komisije Stane Boštjančič!

Stane Boštjančič : Gre za amandma, ki je bolj redakcijske narave. V 43. členu naj bi se vnesel drugi odstavek, ki se glasi: »V stanovanjskih hišah, ki bodo naseljene po sprejetju tega zakona, so novi stanovalci dolžni

izvoliti hišne svete najpozneje...« Menimo, da bi bilo bolj ustrezno besedilo: »...od začetka veljavnosti zakona...« Zakon je treba razglasiti v Uradnem listu in tedaj naj se določi, kdaj začne zakon veljati, kar je v skladu z 257. in 259. členom ustave. Zato menimo, da bi bilo boljše, da bi se besedilo glasilo: »...ki bodo naseljene po začetku veljavnosti tega zakona...« in ne »po sprejetju«. To je naša pripomba.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Z ostalimi amandmaji pa komisija soglaša? (Da.)

Dajem na glasovanje amandma Odbora k 19. členu. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (140 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je soglasno sprejet.

Dajem na glasovanje amandma k 29. členu, skupno z amandmajem Zakonodajno-pravne komisije, ki ta amandma redakcijsko dopolnjuje. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Dajem na glasovanje amandma Odbora k 30. členu. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je soglasno sprejet.

Dajem na glasovanje amandma Odbora k 36. členu. Amandma je redakcijskega značaja. Kdor je za, naj prosim glasuje! (141 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je soglasno sprejet.

Prehajam na amandma Odbora k 43. členu. Besedilo tega amandmaja se glasi:

Za drugim naj se doda nov tretji odstavek, ki se glasi: »Zbori stanovalcev krajevnih skupnosti se konstituirajo v skladu z določbami tega zakona najkasneje do 30. junija 1975.« Ali se trinja Zakonodajno-pravna komisija? (Da.)

Dajem amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je soglasno sprejet.

Sedaj bomo glasovali še o amandmajih Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja, ki izhaja iz dodatnega poročila, ki ste ga prejeli na klop.

Najprej dajem na glasovanje amandma k II. poglavju: Naslov tega poglavja naj se spremeni tako, da se glasi: »II. Pravice in dolžnosti stanovalcev in njihovih samoupravnih organov.« S tem amandmajem se Zakonodajno-pravna komisija strinja.

Dajem amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Prehajam na amandma k 10. členu: v točki 1 prvega odstavka naj se za vejico doda besedilo »v primerih iz drugega odstavka 11. člena pa predsednika zbora stanovalcev.« Amandma je potreben zaradi uskladitve obeh členov. S takim besedilom se Zakonodajno-pravna komisija strinja.

Dajem amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (141 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Prehajam na amandma k 43. členu. Za prvim naj se doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »V stanovanjskih hišah, ki bodo naseljene po uveljavitvi tega zakona, so novi stanovalci dolžni izvoliti hišne svete najpozneje v enem mesecu po vselitvi večine stanovanjskih enot stanovanjske hiše.«

Dajem amandma Odbora z dopolnitvijo Zakonodajno-pravne komisije na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (140 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije. Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja in predlagatelj se z amandmaji Komisije strinjata.

Dajem na glasovanje amandma Komisije k 2. členu. Amandma je redakcijskega značaja. Kdor je za, naj prosim glasuje! (140 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Dajem na glasovanje amandma Komisije k 15. členu. Amandma k tretjemu odstavku se glasi: besedilo »dokler sporna zadeva pred poravnalnim svetom ni rešena...« naj se nadomesti z besedilom: »dokler postopek pred poravnalnim svetom ni končan...«. To je redakcijski amandma.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (137 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju Komisije k 32. členu. Amandma se glasi: Tretji oziroma zadnji odstavek naj se črta.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (140 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Dajem na glasovanje amandma Komisije k 39. členu. Amandma se glasi: V drugi vrsti drugega odstavka naj se besedilo »potrdi skupščina občine« nadomesti z besedilom »potrdi izvršni svet skupščine«.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju Izvršnega sveta k 37. členu, ki ste ga dobili danes na klop. Amandma je že prej obravnavala Zakonodajno-pravna komisija in je naveden kot pripomba v njenem poročilu.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (140 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

S tem smo sprejeli vse amandmaje.

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona soglasno sprejet.

Končujem to točko dnevnega reda in prehajam na 7. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o stanovanjskih zadrugah, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil dr. Mira Sajeta, pomočnika republiškega sekretarja za urbanizem.

Predlog zakona so obravnavali: odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora ter Zbora občin in Zakonodajno-pravna komisija, ki so dali svoja poročila. Vsa ta poročila ste prejeli. Pričujem razpravo. Želi predstavnik predlagatelja dati še ustno obrazložitev? (Da.)

Dr. M i r o S a j e : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V okviru usklajevanja stanovanjske zakonodaje z ustavo je pred vami predlog zakona o stanovanjskih zadrukah.

Predlogu zakona je dodana širša obrazložitev, zato mislim, da ponovna razlaga ni potrebna, posebno še, ker so bile v razpravah ob osnutku zakona vse predlagane rešitve odobrene. Predlog se od osnutka razlikuje po nekaterih nadrobnostih, ki le dopolnjujejo, ne pa spreminjajo, ustavne zamisli iz osnutka zakona. Ugotoviti moramo tudi, da k osnutku nismo prejeli mnogo pripomb.

Ta zakon je posebnega pomena ter lahko upravičeno pričakujemo, da bo spodbudil občane, da se bodo za gradnjo stanovanj združevali v stanovanjske zadruge in stanovanjske skupnosti. To ni nepomembno, saj je bilo na začetku tega leta v gradnji približno 18000 zasebnih stanovanj in smo v prvih devetih mesecih tega leta izdali individualnim zasebnim graditeljem 5600 gradbenih dovoljenj. Ti podatki kažejo na to, da je iniciativa občanov, da sami rešujejo svoj stanovanjski problem, živa in kreativna, da pa je obseg zasebne iniciative tolikšen, da ji je nujno treba dati bolj organizirane oblike. Predloženi zakon rešuje del te problematike.

V predloženih zakonskih rešitvah še naprej zagovarjamo naslednja temeljna izhodišča:

- v stanovanjske zadruge se združujejo občani, ne pa tudi pravne osebe. Le-te se združujejo v samoupravni stanovanjski skupnosti in v njej rešujejo stanovanjske probleme svojih delavcev;

- stanovanjsko zadrugo lahko ustanovi najmanj 30 občanov;

- zadruga posluje v svojem imenu ali v imenu članov, vendar vedno na račun svojih članov;

- zadruga ne samo gradi, ampak lahko tudi vzdržuje stanovanjske hiše svojih članov;

- premoženje zadruge je družbena lastnina, razen vplačanih deležev njenih članov;

- stanovanjska zadruga se lahko vključi v stanovanjsko skupnost, v združenje in v zvezo stanovanjskih zadrug.

Namen predloženega zakona je, da spodbudi občane k organizirani gradnji stanovanjskih hiš, pa tudi, da spodbudi odgovorne in pristojne dejavnike v družbi, da stanovanjskemu združništvu, njegovemu razvoju in uveljavljanju naklonijo več skrbi in dajo širše možnosti razvoja. Zato je prav, da samoupravne stanovanjske skupnosti vključijo stanovanjske zadruge v svoj interesni krog in da njihovemu razvoju naklonijo tudi nekatere konkretne rešitve v okviru svoje zemljiške, urbanistične, komunalne in davčne politike.

Tovarišice in tovariši delegati! Prosim, da o predlogu zakona razpravljate in da ga sprejmete.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Hvala lepa. Želita poročevalca odbora obrazložiti stališča odborov. (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče se ne javi.)

Če nihče ne želi besede, končujem razpravo in prehajam na glasovanje. Najprej bomo glasovali o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije in Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja.

Se predlagatelj strinja z amandmaji Komisije? (Da.) Predlagatelj se z amandmaji Komisije strinja. Dajem na glasovanje amandma k 5. členu, da se za besedo »potrjuje« vstavita besedi »Izvršni svet«.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Dajem na glasovanje amandma k 10. členu. V prvem odstavku naj se za besedo »potrdi« vstavita besedi »Izvršni svet«. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. Zanj je glasovalo 139 delegatov.

Dajem na glasovanje amandma k 16. členu: Zadnji odstavek naj se črta. Kdor je za, naj prosim glasuje! (136 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet. Zanj je glasovalo 136 delegatov.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 17. členu: V 1. točki prvega odstavka naj se beseda »tretji« nadomesti z besedo »drugi«. Kdor je za, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet z večino glasov.

Dajem na glasovanje amandma k 30. členu. Amandma je redakcijskega značaja. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. Zanj je glasovalo 139 delegatov.

S tem smo izčrpali amandmaje.

Prehajam na glasovanje o predlogu zakona v celoti. Kdor je za, naj prosim glasuje! (136 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona soglasno sprejet.

Končujem to točko dnevnega reda in prehajam na 8. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o društvih, ki ga je Skupščini Socialistične republike Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Doreta Dovečarja, pomočnika republiškega sekretarja za notranje zadeve.

Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem, ki je dal poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako dala poročilo in dodatno poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da obrazloži predlog zakona. Besedo ima tovariš Dore Dovečar, pomočnik republiškega sekretarja za notranje zadeve!

Dore Dovečar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Predloženi zakonski predlog ureja pomembno področje temeljnih pravic in svoboščin človeka in občana, ki so po naši ustavni ureditvi zajamčene na najširši osnovi. V skladu s tem se občani za uresničevanje svojih interesov in svoboščin,

v skladu s splošnimi interesi socialistične družbe, združujejo v društvih. S predlaganimi zakonskimi rešitvami se društva kot posebna oblika združevanja delovnih ljudi še posebej vključujejo v družbenopolitični sistem kot njegov sestavni del ter povezujejo s socialistično zvezo delovnega ljudstva kot njegovim temeljnim nosilcem. S temi instrumenti je dana občanom-ustanoviteljem društev priložnost in možnost, da v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva soočajo in usklajujejo programske zasnove interesnega združevanja, financiranja in mednarodnega sodelovanja s širšimi družbenimi interesi.

Razprava o predlogu zakona, ki ga imate pred seboj, je bila zelo pestra in dolgotrajna. Pri oblikovanju stališč in osnovnih izhodišč je predlagatelj sodeloval s Socialistično zvezo delovnega ljudstva, ki je organizirala več javnih razprav in posvetovanj, da bi zakon čim verneje odrazil ustavno načelo svobode in združevanja občanov, upoštevaloč razumljivo določene objektivne pogoje in okoliščine, ki so značilni za sedanji politični čas.

V tej razpravi so sodelovala skoraj vsa društva, ki jih v Sloveniji ni malo, saj imamo v register vpisanih 7045 društev. Od tega števila je vpisanih v republiški register 650 društev, katerih dejavnost se razteza na območje Slovenije oziroma na območje dveh ali več občin ali na območje Jugoslavije. Upoštevali smo pripombe in predloge, ki so jih k osnutku zakona o društvih dala skupščinska telesa prejšnjega sklica in Izvršni odbor Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Predlog zakona o društvih izhaja poleg navedenega tudi iz načel, ki so bila izoblikovana v dosedanjem razvoju pri urejanju teh vprašanj v zvezni zakonodaji in zakonodaji drugih socialističnih republik in ki jih je dosedanja praksa potrdila. Predlog pa vsebuje tudi nekatere novosti, kot npr.: določa, da občani o temeljnih izhodiščih in pravilih društev razpravljajo v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in da gospodarska dejavnost ne more biti osnovni namen društva, v večji meri poudarja odgovornost predstavnikov društva, torej individualno odgovornost in ureja tudi delovanje društev, ki so registrirana v drugih republikah, delujejo pa tudi v naši republiki.

V predlogu ni določb o združevanju tujcev, ker to ureja zvezni zakon o gibanju in prebivanju tujcev v Jugoslaviji.

Tovarišice in tovariši delegati! Iz obrazložitve, ki ste jo prejeli k predlogu zakona, in samega zakona je razvidno, da je namen predloženega zakona določiti način in pogoje, pod katerimi občani uresničujejo z ustavo zajamčeno svobodo združevanja.

Predlagam, da o predlogu zakona razpravljate in ga sprejmete z amandmaji, ki so jih dala skupščinska telesa k 14. in 21. členu predloženega zakona. O amandmajih, ki so jih predložili delegati skupine s področja gospodarstva k 4., 17. in 20. členu pa menimo naslednje:

K 4. členu: V vseh določbah predloga zakona je vsebinsko zajeta družbena samozaščita. Sama ustava pa določa, da je to pravica in dolžnost vseh.

K 17. členu: Tega člena ni potrebno spreminjati, ker se določbe 15. in 16. člena v postopku smiselno uporabljajo. Upoštevali pa bomo to pri navodilu za izvrševanje zakona.

K 20. členu: Naj povem, da smo tako besedilo že imeli v delovnem osnutku zakona, vendar smo ga glede na številne pripombe izpustili. Pripominjamo, da bodo upravni organi lahko to uredili v postopku za usklajevanje, ki ga določa 22. člen. Za nova društva predlog zakona sankcionira odgovornost predstavnikov društva ob prenehanju dela društva. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Ali želi morda besedo predstavnik odbora? Besedo ima delegat Janez Goričnik, 9. okoliš — Jesenice, gospodarsko področje.

Janez Goričnik: Tovarišice in tovariši delegati, tovariš predsednik! 10. člen zakona o društvih določa, da se društva smejo ukvarjati tudi z gospodarsko dejavnostjo pod pogoji, ki so za tovrstno dejavnost določeni z ustreznimi predpisi, in če gospodarska dejavnost ni osnovni namen društva.

Vprašujem, kateri organ bo predlagal oziroma sprejel ustrezne predpise o gospodarski dejavnosti društev! Zahtevamo, da te predpise pred sprejetjem zakona o društvih prejmejo društva.

Vprašujem, kje naj dobijo društva finančna sredstva za normalno delovanje, če jim bo gospodarska dejavnost omejena! Mislimo, da ne bi bilo pravilno, da bi društva bremenila gospodarstvo, če so pridobitno sposobna. Predlagam, da se omogoči gospodarska dejavnost vsem tistim društvom, ki imajo v svojih pravilih zajamčeno samoupravljanje. Hvala.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Ali želijo delegati iz 13. gospodarskega okoliša razpravljati o svojih amandmajih? Ali so zadovoljni s pojasnili predlagatelja in umikajo amandmaje? Prosim, besedo ima delegat iz 13. okoliša, tovarišica Francka Čuk!

Francka Čuk: Ker so amandmaji obrazloženi, jih ne bom posebej razlagala. Če pa se predlagatelj z njimi ne strinja, bomo o njih glasovali. Skupina jih ne umika, ker je mnenja, da so potrebni.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Prehajamo na glasovanje. Imamo amandmaje Odbora za družbenopolitični sistem k 21. členu. Zakonodajno-pravna komisija ta amandma redakcijsko dopolnjuje. Amandma se glasi: K 3. točki naj se za besedama »tega zakona« pika črta in doda besedilo: »kdor predstavlja ali deluje v društvu«.

Dajem ta amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (135 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

S tem je izglasovan amandma Komisije k temu členu.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 14. členu. Odbor se z amandmajem strinja. Ali se z amandmaji strinja Izvršni svet? (Da.) Izvršni svet se strinja. Dajem na glasovanje amandma Komisije k 14. členu, ki je redakcijskega značaja. Kdor je za, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Sedaj prehajamo na amandmaje 13. okoliša. S temi amandmaji se Izvršni svet ne strinja. Ali lahko o njih pove svoje mnenje predstavnik Odbora? Predstavnik Odbora ni. Kakšno je mnenje Zakonodajno-pravne komisije? Zakonodajno-pravna komisija se prav tako ne strinja z amandmaji.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 4. členu, po katerem naj se vstavi besedilo, da morajo pravila društva vsebovati določbe o družbeni zaščiti. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (61 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (26 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (41 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 17. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (36 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (49 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 29. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (33 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (51 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

K 10. členu je dal pripombo tovariš Goričnik. Ali želi morda kdo nanjo odgovoriti? (Ne.)

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za zakon, naj prosim glasuje! (119 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (9 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je predlog zakona z večino glasov sprejet.

Končujem to točko dnevnega reda in prehajam na 9. točko dnevnega reda, to je na osnutek resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975, ki ga je Skupščini Socialistične republike Slovenije predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Izvršni svet je določil za svojega predstavnika tovariša Iva Lapajnet, vršilca dolžnosti direktorja Zavoda Socialistične republike Slovenije za planiranje. Na seji je tudi delegat Zbora republik in pokrajin. Oba prosim, da sodelujeta v razpravi.

Osnutek resolucije so obravnavali: Odbor za družbenoekonomski razvoj našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin, ki sta prav tako dala skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija. Vsa ta poročila ste prejeli. Prejeli ste tudi stališče Izvršnega sveta in pripombe ter predloge Narodne banke Slovenije. Besedo ima tovariš Ivo Lapajne!

Ivo Lapajne: Tovarišice in tovariši delegati, spoštovano predsedstvo! Na osnovi ustave tokrat prvič široko razpravlja ob skupni razvojni politiki Jugoslavije za leto 1975 vsa delegatska baza, vključno z republiško skupščino, ki sprejema pri tem tudi ustrezen akt o soglasju. S tem je seveda dana dosti širša možnost, da postane jugoslovanska razvojna politika za prihodnje leto dogovor delovnih ljudi in občanov v posameznih republikah.

Pri končnem oblikovanju tega dokumenta bo sodelovala naša delegacija v Zvezni skupščini. To predstavlja novo kvaliteto, obenem pa tudi soodgovornost za določitev skupne razvojne usmeritve Jugoslavije.

V preteklih dneh je bilo v zvezi s tem organizirana vrsta posvetovanj na različnih ravneh in v različnih sredinah. Tako so bile že ob prvem osnutku intenzivne in poglobljene razprave v Zvezi komunistov, Socialistični zvezi; zelo živahna in pomembna je bila razprava na posvetih, ki so jih organizirali področni sveti Socialistične zveze, ker so v njej sodelovali tudi delegati iz baze. O osnutku zvezne resolucije so razpravljali tudi odbori te skupščine — poročila imate priložena za današnjo sejo. Pripombe je dala tudi Narodna banka Slovenije, ki jih Izvršni svet prav tako sprejema.

V vseh fazah nastajanja zvezne resolucije je sodeloval tudi Izvršni svet Socialistične republike Slovenije, zlasti prek Zveznega komiteja za družbeno planiranje in drugih organov pri zveznem izvršnem svetu.

Izvršni svet je podrobneje opredelil lastno politiko ter politiko razvoja Slovenije in tudi njen delež pri oblikovanju skupne politike Jugoslavije. To je storil v resoluciji o razvoju Slovenije za prihodnje leto, ki je bila objavljena v Delu. Tudi o tej resoluciji je bila razprava v tej skupščini in predvidoma naj bi bila še v tem mesecu sprejeta.

Mnogo pripomb in predlogov, ki so jih doslej predlagali delegati in predstavniki Slovenije v razpravah v zvezni skupščini in organih zveznega izvršnega sveta, je bilo upoštevanih. Zato je ta osnutek bistveno boljši od prvega gradiva, ki je tudi bilo v razpravi. Izvršni svet Socialistične republike Slovenije je na 24. seji dne 26. 11. 1974 sprejel k osnutku resolucije dodatne pripombe, ki so vam bile predložene za današnjo sejo. Vse bistvene pripombe in dodatni predlogi k osnutku zvezne resolucije so tukaj napisani. Zato jih, zaradi dragocenega časa, ne bom ponavljal. Opozoril bi samo na nekatere elemente, ki so po naši oceni pomembni za nadaljnje delo pri sprejemanju zvezne resolucije.

Vsekakor velja splošna ocena, da so gospodarske razmere v prehodu v leto 1975 dokaj zahtevne in zapletene ne samo zaradi notranjih, marveč tudi zaradi mednarodnih ekonomskih in političnih odnosov. To bo zahtevalo od vseh nosilcev gospodarjenja, od federacije do temeljnih organizacij združenega dela, da bodo v prihodnjem letu bolj prizadevno uresničevali politiko stabilizacije. To pomeni v bistvu tudi bolje in več delati in bolj racionalno gospodariti z družbenimi sredstvi, zlasti z dōhodkom.

Predvidena ekonomska politika bo spodbujala gospodarsko rast, ki nam je potrebna za zagotavljanje ustrezne stopnje zaposlenosti, vendar na kvalitetnejših osnovah. To se pravi, ne samo na osnovi pretiranega povpraševanja in inflacije, temveč predvsem na osnovi večje produktivnosti in večje konkurenčne sposobnosti našega gospodarstva v mednarodni delitvi dela. To zahteva hitrejše povečevanje izvoza kot uvoza, kar je prav gotovo ena najpomembnejših in najzahtevnejših nalog ob pričujočih mednarodnih ekonomskih razmerah.

Prav tako je potrebno še naprej odpravljati bistvene vzroke inflacije. To zahteva dolgoročno akcijo, saj je znano, da imamo vrsto neskladnosti v gospodarski strukturi, v strukturi ponudbe in povpraševanja, ki je pretirano.

V zvezi s tem se predvideva vrsta konkretnih ukrepov, ki jih bi moral zvezni izvršni svet predložiti zvezni skupščini hkrati z zvezno resolucijo.

Vsa prizadevanja morajo biti usmerjena k izboljšanju odnosov v mednarodni menjavi in imeti morajo tendenco krepitve konkurenčne sposobnosti našega gospodarstva. Zaradi težkih mednarodnih odnosov bo vrednost naše valute še bolj izpostavljena pritiskom. To nam bo lahko povzročilo še večje probleme. Za uresničitev tega cilja moramo ustrezno regulirati vse oblike domačega povpraševanja, kar je predvsem naloga republik. To velja za osebno, splošno in skupno porabo. Zlasti osebna poraba bi morala rasti znatno počasneje od rasti produktivnosti, pri čemer bi investicije nujno morale rasti hitreje. Tudi te bi morale biti usmerjene v tiste točke v našem gospodarstvu, ki dejansko prispevajo k odpravljanju vzrokov naše nestabilnosti. Zato ni pomemben samo obseg investicij, marveč zlasti njihova kvaliteta.

Prav tako bomo morali učinkoviteje odpravljati vzroke hitre rasti stroškov našega gospodarstva, ki so se v zadnjih letih hitreje povečevali kot dohodek in so zmanjševali akumulativno sposobnost gospodarstva. V zvezi s tem se

bomo morali marsikje preusmeriti na domače surovine, na domače reprodukcijske materiale, pri čemer pa bo treba upoštevati proizvodno ceno surovin in reprodukcijskih materialov. To pomeni, da ne smemo za vsako ceno nadomeščati uvožene materiale z domačimi.

Pomembna naloga je tudi hitrejšo usposabljanje in organiziranje celotnega združenega dela, kar je zahteva ustave, da bo sposobno opravljati funkcije tudi na področju usmerjanja, graditve, izvajanja ekonomskega sistema in ekonomske politike. Zato je potrebno pripraviti predvsem konkretne predloge, da bi storili napredek od načelnih ugotovitev, da je to potrebno. V zvezi s tem je Slovenija že predlagala nekatere rešitve, zlasti na področju kreditno-monetarne politike in tudi druge. O tem bo Izvršni svet pripravil za prihodnjo sejo Skupščine ekspozice. V tem mesecu sta namreč predvideni še dve seji. Ena bo posvečena osnutku zvezne resolucije, ena pa predlogu slovenske resolucije. Zato se pri teh vprašanjih ne bom podrobneje zadrževal.

Ugotavljam, da so pristojni odbori zborov Skupščine, ko so razpravljali o zvezni resoluciji, sprejeli stališča in predloge izvršnega sveta. Zato predlagamo, da tudi ta zbor sprejme soglasje k osnutku resolucije in pooblasti slovensko delegacijo v zvezni skupščini za nadaljnjo aktivnost pri oblikovanju dokončnega dokumenta, to je predloga resolucije.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa! Kdo želi razpravljati? Besedo ima tovarišica Zdenka Jurančič, delegatka Zbora republik in pokrajin!

Zdenka Jurančič: Tovarišice in tovariši delegati! Resolucija o temeljih skupne politike ekonomskega in političnega razvoja Jugoslavije v letu 1975, katere osnutek je predmet današnje razprave, nastaja letos že v smislu ustavnih določb in na temelju družbenopolitičnih dokumentov. Resolucija je skupni akt vseh družbenopolitičnih skupnosti Jugoslavije.

Delovno gradivo za pripravo resolucije je bilo posredovano širokemu krogu v razpravo že v oktobru. Na podlagi stališč iz prvih razprav je bil sredi novembra izdelan osnutek resolucije, ki ga danes obravnavamo in ki naj bi bil v tem oziroma v prihodnjem tednu v odborih zvezne skupščine že predmet usklajevanja in do konca leta tudi sprejet.

Med delovnim gradivom za pripravo resolucije in osnutkom so razlike. V osnutku so določitve ciljev in smeri razvojne politike v prihodnjem letu jasnejše in realnejše, nekoliko jasnejša je tudi razmejitev pristojnosti nalog in odgovornosti med organi federacije, republik in pokrajin združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti.

To seveda ne pomeni, da je osnutek v celoti sprejemljiv in ustrezen. Delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin pričakuje, da bodo v današnji razpravi sprejeta stališča, ki naj jih zastopa v nadaljnjih razpravah o resoluciji.

Delegacija se je v dosedanje razprave aktivno vključevala s stališči, ki jih je oblikovala in stikih z odbori naše skupščine, z organi družbenopolitičnih organizacij ter drugimi in na regionalnih posvetovanjih, ki so bila organizirana v 11 mestih Slovenije. Seznanili smo se bili tudi s stališči Izvršnega sveta in Narodne banke Slovenije. Mislimo, da so ta stališča in skupno stališče skupščinskih odborov dobra podlaga za današnjo razpravo in za stališča, ki jih bomo uveljavili v nadaljnjem postopku usklajevanja.

Delegacija zato predlaga zboru, da sprejme predloge, ki so jih formulirali skupščinski odbori, Izvršni svet ter Narodna banka Slovenije. Predlaga tudi, da se opredeli do stališč delegacije, ki jih je na podlagi dosedanjih posvetovanj in razgovorov zavzela do nekaterih pomembnih področij osnutka resolucije.

Delegacija meni, da so osnovni cilji, v osnutku resolucije pravilno določeni. Prav je, da so izvedeni iz ciljev, ki so bili sprejeti s srednjeročnim planom za razdobje 1971—1975. Iz osnutka resolucije je razvidno, da so cilji postavljeni selektivno, ker tako narekujejo gospodarska situacija in problemi ob prehodu iz 1974. v 1975. leto. Iz osnutka je razvidno tudi, da se predvideva visoka stopnja inflacije, ki ima lahko velik negativen vpliv na nadaljnji razvoj samoupravnega sistema. Pri tem delegacija ocenjuje, da resolucija posveča premalo pozornosti akciji in ukrepi za premagovanje inflacije.

Opredelitev dinamične rasti gospodarstva, ki jo narekujejo specifični pogoji socialističnega gospodarstva, je pravilna. Ob tem je 6% stopnja rasti v primerjavi z 8% stopnjo rasti realnejša in je obenem, po mnenju delegacije, tudi edina mogoča, če želimo naraščanje inflacije zaustaviti. Taka stopnja bo ob upoštevanju dveh glavnih omejitvenih faktorjev, to je plačilne bilance ter surovinsko-energetske bilance, uresničljiva le ob doslednem izvajanju dobro začrtane ekonomske politike.

Potrebna bodo izredna prizadevanja za uresničenje 10% rasti izvoza ob samo 4% rasti uvoza, kar naj zagotovi izboljšanje plačilne bilance. Prav tako, po mnenju delegacije, osnutek resolucije pravilno opredeljuje cilj, da bi se na združeno delo postopoma preneslo opravljanje posameznih ekonomskih funkcij in regulative; vendar obenem ugotavljamo pomanjkljivosti v načinu prenosa pristojnosti s federacije na združeno delo.

Torej, v resoluciji nakazani cilji so pravilno postavljeni. Konkretna politika za njihovo uresničevanje pa je še pomanjkljiva. Predvideni ukrepi ne zagotavljajo popolnoma uresničevanja začrtanih ciljev. Tako moramo ugotoviti, da so v predloženem dokumentu le elementi ekonomske politike, ne pa konkretni predlogi ukrepov za njeno uresničevanje.

Ne moremo soglašati, da naj bi se o ukrepih začeli pogovarjati šele po sprejetju resolucije. Delegacija je že pred enim mesecem posredovala zahtevo, da morajo biti ob razpravi o osnutku resolucije na razpolago konkretni ukrepi ekonomske politike. Republike in avtonomne pokrajine se morajo dogovoriti o politiki cen, kreditno-monetarni politiki, ekonomskih odnosih s tujino, plačilni bilanci, politiki delitve in o vseh vrstah potrošnje.

Delegacija je opozorila, da je to pogoj za nadaljevanje razprave o politiki za leto 1975 in ugotavlja, da njene zahteve do danes niso bile izpolnjene. Svojo zahtevo argumentira z ugotovitvijo, da morajo delavci v združenem delu imeti pred začetkom leta čimveč konkretnih osnov in elementov za gospodarjenje, ki so pogoj za uresničevanje njihove ustavne funkcije.

Ob tem ponovno navajam nekatere bistvene pomankljivosti predloženega osnutka resolucije. Prva je, da osnutek resolucije predvideva urejanje nekaterih vprašanj, ki so po ustavi pristojnost posameznih republik in avtonomnih pokrajin in subjektov združenega dela. Zato je treba v besedilu črtati odstavek, ki opisuje, kakšni naj bodo republiški proračuni in konkretne stopnje rasti vsebinske potrošnje. To je v predlogih Izvršnega sveta precizno opisano.

Nepotrebno je besedilo v IV. poglavju osnutka, ki zadeva stanovanjsko politiko. Tu je tudi neka nejasnost. Predvideva se namreč nova kategorija

samoupravne interesne skupnosti na področju bančništva. Menimo, da je protiustavna.

Socialna politika se izvaja v republikah in avtonomnih pokrajinah. Zato dikcija v osnutku resolucije po nepotrebnem vzbuja vtis, da se ponovno gradi sistem od federacije navzdol.

Če analiziramo kvantitativne postavke v resoluciji in ponujene konkretne ukrepe za reševanje najbolj perečih problemov razvoja, dobimo vtis, da resolucija v tem pogledu ni kompletna. Navajam konkretne primere: Pokrivanje uvoza z izvozom je bilo letos močno poslabšano. Tudi za prihodnje leto ugotavljamo, da se plačilna bilanca ne bo bistveno izboljšala. Izvoz je ključna točka ekonomske politike za prihodnje leto, vendar ugotavljamo, da v resoluciji, razen navedbe, da bo združeno delo prevzelo kompetence na področju pospeševanja izvoza itd., ni ničesar spodbudnega. Hkrati pa ugotavljamo, da združeno delo še ni doraslo tem nalogam in se predvidevajo novi subjekti za urejanje njegovih nalog. Ob tem naj opozorim, da je s proračunom za prihodnje leto predvidena manjša količina sredstev za pospeševanje izvoza kot v tekočem letu.

Tu je torej resolucija nedosledna. Nadalje meni delegacija, da je poleg plačilne bilance za urejanje ekonomskih odnosov najobčutljivejša politika cen. V politiki cen ponujeni ukrepi ne zagotavljajo zmanjšanja stopnje inflacije. Ob tem moramo poudariti, da ne bi smeli dosledno realizirati predvidene politike, da bi svoboden uvoz pogojeval tudi svobodno oblikovanje cen. To bi lahko privedlo do prevelikih anomalij.

V resoluciji niso navedeni temelji za enotno ravnanje gospodarskih subjektov na enotnem jugoslovanskem trgu. Ob tem opozarjamo, da je nesprejemljivo stališče, ki ga je na zasedanju zborov zvezne skupščine dal podpredsednik zveznega Izvršnega sveta tovariš Šefer, da naj bi za izvajanje kontrole cen bila zadolžena zvezni izvršni svet in Gospodarska zbornica. Na podlagi ustave naj bi se ta izvajala z dogovorom republik in pokrajin. Najprej je treba uresničiti tisto izhodišče resolucije, ki govori o prenosu pristojnosti na področju politike cen na združeno delo. Povedati je treba, do kdaj in kako naj bo to storjeno.

V zvezi s kreditno-monetarno politiko je potrebno zahtevati, da se določi funkcija selektivne politike, politike obveznih rezerv itd. Ob tem opozarjamo zlasti na pripombe Narodne banke Slovenije v zvezi s kreditno-monetarno politiko in predlagamo zboru, da jih podpre.

Na področju investicij menimo, da je pravilna in realna usmeritev na prioritetna področja, to je na področje hrane, surovin in energije. Resolucija pa mora onemogočiti razširitev take politike.

V zvezi s tem se zavzemamo tudi za to, da nerazvite republike in avtonomna pokrajina Kosovo kandidirajo za kredite za investicije po načelu: prvi pod enakimi pogoji, da pa se morajo v politiki investicij enako upoštevati prej navedene prioritete.

Opozarjamo, da je v vsem osnutku resolucije planiranje zanemarjeno, zlasti nejasno je poglavje o procesu združevanja in povezovanja organizacij združenega dela. Procesi so se več ali manj začeli, vendar je težko pričakovati, da bi se novi odnosi v organizacijah združenega dela, med deli združenega dela in interesnimi skupnostmi v gospodarstvu, med trgovino in proizvodnjo itd. spontano zmanjševali. Če ti odnosi ne bodo vzpostavljeni, je namreč težko pričakovati, da bo združeno delo v kratkem času lahko prevzelo ustavne pravice,

med katerimi jih je največ v federaciji. Zato bi moralo biti v resoluciji jasno navedeno, kako se bo uresničeval prenos določenih pristojnosti. Navedeni bi morali biti tudi subjekti, ki bodo prevzeli obveznost in pristojnosti. Ne smemo namreč dopustiti prenosa pristojnosti iz ene administracije na drugo. Hkrati mora biti določeno, do kdaj in kako se bo ta proces zaključil.

Tovarišice in tovariši delegati! Med delovnim gradivom za pripravo resolucije in predloženim tekstom ugotavljamo znaten napredek pri opredeljevanju z ustavo začrtanih družbenih odnosov. Mislim, da je potrebno od osnutka do predloga resolucije napraviti vsaj še en tak korak, da bi resolucija ustrezala doseženi stopnji družbenoekonomskih odnosov in zavesti ter s tem omogočila večji ekonomski in socialni napredek, kot smo ga dosegli v tekočem letu. Hvala.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Obveščam vas, da sem na sejo povabil še predstavnike Gospodarske zbornice Socialistične republike Slovenije in Narodne banke Slovenije. Želi še kdo besedo? Besedo ima tovariš Vinko Gobec, delegat Zveznega zbora!

Vinko Gobec: Tovariši delegati! O obsežnem gradivu, ki ste ga prejeli, je naša delegacija izčrpno razpravljala. Tovarišica je že povedala njena stališča. Dovolite, da zato opozorim samo na en vidik resolucije, kateremu bomo morali v sklepih posvetiti posebno pozornost. To je doslednost pri uresničevanju sprejete politike. Če smo ugotovili, da osnutek resolucije o ekonomskem in socialnem razvoju Jugoslavije že vnaša nekatere ustavne koncepte, je pa treba vendarle opozoriti, da enakopravnega položaja delavcev v združenem delu, v gospodarstvu in družbenih dejavnostih še ne zagotavlja. V njej se še vedno kaže vpliv zveze pri določanju skupne in splošne porabe v posameznih republikah, kar ni v skladu z ustavo. Te naloge sodijo po ustavi v pristojnost republik.

Pri tem pa gre tudi za to, da bi federacija svoje resnične funkcije čim hitreje uresničila in imela vso odgovornost. Nedvomno se to ne bo zgodilo v kratkem času. Toda proces se mora začeti in ga moramo spodbujati. Iz prvega delovnega gradiva in tudi še iz osnutka je razvidno, da nekaterih nalog v letošnjem letu ne bomo mogli opraviti. To je element, ki ga moramo upoštevati v zvezi s tem, da se odločitve sprejemajo s sporazumevanjem; gre za odločitve, o katerih naj se sporazumevajo vsi delovni ljudje v Jugoslaviji. Prav to je nova kvalitetna premisa v naših družbenoekonomskih odnosih, v našem samoupravnem sistemu, ki je v skladu s koncepcijo naše družbene ureditve.

Hkrati pa to pomeni, da mora biti dokument obvezujoč za vse dejavnike v Jugoslaviji, predvsem pa za tiste organe, ki so ga dolžni neposredno in operativno izvajati. Ti so nas dolžni o izvajanju dokumenta obveščati. O tem je podpredsednik Izvršnega sveta govoril v svojem ekspoziju. Toda praksa kaže drugače. Tudi pri koncipiranju dolgoročnega plana 1971-1975 smo sklenili, da bomo spremljali njegovo izvajanje, pa smo o tem šele na zadnji seji Zveznega zbora dobili potrebne informacije. Take informacije pa delovni ljudje potrebujejo, da bi lahko svoje naloge ustrezno opravljali.

Zato želim, da nas opozorite na vse tiste zadeve, ki prispevajo, da bi postala resolucija optimalen skupen dogovor vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti Jugoslavije, ki bi ga dosledno uresničevali v praksi. Le tako bomo lahko preprečili protislovja v ekonomskem razvoju, preprečili stihijo in obvladali ekonomske tokove. Za to je potrebna disciplina, doslednost in odgovornost, ki velja za vse nivoje, od krajevnih skupnosti do Skupščine Socialistične federativne

republike Jugoslavije. V tej zvezi je treba podpreti predloge in pripombe našega izvršnega sveta z odločno zahtevo, da se stori še en korak pri uresničevanju ustave. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Ivan Zelenšek, 1. okoliš — Celje, gospodarsko področje!

Ivan Zelenšek: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegacija Zbora združenega dela za gospodarsko področje iz Celja predlaga naslednje dopolnitve osnutka resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975:

K II. poglavju, 1. točka, 6. odstavek: Energetska kriza v svetu, ki dobiva čedalje večje razsežnosti, narekuje varčno porabo nafte in naftnih derivatov. S tem v zvezi bo potrebna preusmeritev na druge energetske vire in na tiste vrste prevoza, ki so z gledišča porabe nafte oziroma stroškov najbolj racionalni. Zmogljivosti takih vrst prevoza je treba povečati.

Predlagano dopolnitev utemeljujemo s splošno znanim stanjem pri preiskrbi z nafto in naftnimi derivati ter z njihovimi cenami v svetu. To je odločilno vplivalo na stagnacijo svetovnega gospodarstva, katere negativne učinke čuti tudi naše gospodarstvo. Vrsta držav je že sprejela ustrezne ukrepe za čim večjo omejitev posledic stagnacije. Sicer pa nam je dnevni tisk sporočil, da je tudi Zvezni izvršni svet sprejel več ukrepov in priporočil v tej smeri. Predlagana dopolnitev je v skladu z njimi. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Prosim! Besedo ima Oskar Naglav, 3. okoliš — Celje!

Oskar Naglav: V zvezi z doslednim izvajanjem resolucije je naša delegacija zavzela naslednje stališče o splošni in skupni porabi.

Na 9. strani resolucije je določeno, naj bi se poraba povečevala za eno tretjino počasneje kot družbeni bruto proizvod. V istem izhodišču pa je določeno, naj bi se proračun federacije povečal za več kot dve tretjini. Prejšnji govornik je rekel, da morajo vsi subjekti resolucijo dosledno izvajati. To velja tudi za zvezne organe. Če ne, naj bo tolikšno povečanje dohodkov dovoljeno vsej splošni in skupni porabi. Če se bo en del splošne ali skupne porabe pretirano povečal, bo nujno prizadet drugi del porabe. V tem smislu podpira naša delegacija sklepe in zaključke Izvršnega sveta in priporoča naši delegaciji, da v zvezni skupščini zastopa tudi to stališče.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo želi še razpravljati? Prosim! Besedo ima delegat Vojko Čok, gospodarsko področje, 23. okoliš.

Vojko Čok: Ko je skupina delegatov za gospodarsko področje obalnih občin na svoji seji razpravljala o osnutku resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja v letu 1975, je v celoti soglašala s pripombami oziroma stališči Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in Zavoda za plan ter skupščinskih odborov. Ker so ta stališča splošno znana, jih seveda ne bom ponavljal. Pri obravnavi posameznih točk resolucije smo se delegati posebej zaustavili pri 7. točki, ki obravnava ekonomske odnose s tujino. V zvezi s tem delegati obalnih občin podpiramo prizadevanja za izboljšanje naše pla-

čilne bilance s tujino, menimo pa, da je pri tem premalo poudarjena vloga prometnih dejavnosti in pomembnost njihovega deviznega priliva. Prometne dejavnosti namreč ustvarjajo znatna neto devizna sredstva.

Za primer naj navedemo, da bo znašal devizni priliv samo ladjarskih podjetij Jugoslavije v 1974. letu skoraj 200 milijonov dolarjev. Znatna devizna sredstva ustvarjata tudi luška in železniška dejavnost. Predvideno odprtje Sueškega prekopa v naslednjem letu bo ponovno povečalo vrednost Sredozemlju in bo dalo jugoslovanskemu luškemu in železniškemu gospodarstvu, ki predstavlja območje Jadrana in njegovo zaledje organsko celoto, velike možnosti, da bosta s povečanim prometom znatno povečala tudi devizni priliv.

Seveda pa je pritegovanje deviznega prometa pomembno ne le z vidika deviznih učinkov, ampak tudi zaradi racionalnejše izrabe transportnih kapacitet, v katere so vložena sredstva in se še vlagajo, vendar je vprašanje, če v zadostni višini.

V programih razvoja prometnih dejavnosti je predvideno, da se bodo ta vlaganja nadaljevala. Čeprav gre pri izvozni orientaciji prometne dejavnosti bolj ali manj za dolgoročne ukrepe in akcije, delegati z obale menimo, da v času, ko se naši tradicionalni izvozni partnerji zaradi notranjih težav zapirajo, preusmeritev izvoza kljub našim željam ne bo enostavna. To želijo več ali manj vse države. Izvoz naših prometnih storitev je zelo pomembno področje, ki mu je treba posvetiti več pozornosti, tudi v resoluciji, ki obravnava samo letno obdobje; če ne v sami resoluciji, pa vsaj v ukrepih za njeno izvajanje.

Naj povemo, da kljub ugotovitvam, da naše pomorstvo zaostaja za našimi potrebami, naši ladjarji ne morejo naročiti ladij doma, ker so zmogljivosti ladjedelnic oddane tujim ladjarjem. Dajatve za uvoz ladij pa so se pred nedavnim povečale za 68 %. Še pred leti je bilo izračunano, da je devizni učinek, ki ga dajejo ladje, vključene v domačo floto, vsaj trikrat večji od izvoza ladij na kredit. Ob finančni nestabilnosti in razvrednotenju tradicionalnih bančnih valut se je odnos v zadnjem času še povečal. Realna vrednost kreditov se namreč manjša, medtem ko ladijske vozarine tem gibanjem več ali manj sledijo. Tudi uvoz luške opreme, ki je doma ne izdelujemo, je pa neobhodna za razvoj in učinkovitost dela luk, je obremenjen z visokimi uvoznimi dajatvami.

Taki primeri naj dajejo misliti, da se včasih v interesu dela gospodarstva ali posamezne panoge zanemarjajo koristi gospodarstva kot celote. Delegati obalnih občin pričakujemo, da bodo pri izvajanju resolucije tudi na področju prometa sprejeti ustrezni ukrepi tako na carinskem področju kot tudi pri davčnih olajšavah, ki naj v primernih mejah in na ustrezen način vsaj deloma kompenzirajo znižanje oziroma ukinitev premij na devizni priliv. Vse to seveda ne le v interesu prometa, ampak predvsem v interesu gospodarstva kot celote.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Kdo še želi razpravljati? Ne želi nihče več? Končujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k osnutku resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

2. K osnutku resolucije daje zbor pripombe in predloge, ki so navedeni v poročilih skupščinskih teles, stališčih Izvršnega sveta Socialistične republike Slovenije, Narodne banke Socialistične republike Slovenije, ter pripombe, ki so bile dane v razpravi na seji zbora. Predlagatelj naj jih upošteva pri izdelavi predloga resolucije.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da v skladu s predlogi in pripombami Skupščine Socialistične republike Slovenije in v njenem imenu da soglasje k predlogu resolucije.

Kdor se strinja s tem sklepom, naj prosim glasuje! (134 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo glasovanja vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Končujem to točko dnevnega reda in prehajam na 10. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo odloka o skupnem obsegu izdatkov proračuna federacije za leto 1975, z osnutkom odloka, ki ga je Skupščini Socialistične republike Slovenije predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Izvršni svet je določil za svojega predstavnika tovariša Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance. Predlog za izdajo odloka z osnutkom odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je tudi dala poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli, prejeli ste tudi stališča Izvršnega sveta.

Prosim, ali želijo predstavniki odborov, Komisije in Izvršnega sveta še kaj dodati k tem pismenim poročilom? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo. Prosim! Besedo ima tovarišica Zdenka Jurančič, delegat Zbora republik in pokrajin.

Zdenka Jurančič: Tovarišice in tovariši! V preteklem mesecu je bila v odborih Zbora republik in pokrajin razprava o prvem predlogu proračuna za prihodnje leto. V teh dokumentih smo videli višje številke, kot so predložene danes. Moramo pa ugotoviti, da bistvene razlike ni. Znižanje sredstev je bilo doseženo na ta način, da so bile izločene nekatere postavke, ki jih je proračun za leto 1974 še vseboval. Ker se nekatere obveznosti prenašajo na združeno delo, je bila proračunu odvzeta določena vsota finančnih sredstev. To so sredstva za premiiiranje izvoza. Potem so bile določene obveznosti prenesene na republike in pokrajine ali na poseben račun pri federaciji. V tem predlogu proračuna tudi ni obveznosti za revalorizacijo sredstev za Jugoslovansko ljudsko armado.

Zaradi tega je delegacija mnenja, da bi bilo primerno zahtevati v nadaljnji razpravi, da se prikažejo vsi izdatki ali pa da se izločijo vse navedene postavke tudi iz osnove za leto 1974 in se s tem omogoči realnejša primerjava proračuna. Namreč na ta način, kot sem povedala, je lahko prišlo do tega, da imamo predvideno povečanje proračuna samo za 22 %, sicer bi bil ta odstotek mnogo večji, najmanj za še enkrat.

Druga nejasnost v tem proračunu je v zvezi s sredstvi, zbranimi z davki in prispevki po republikah. Sredstva iz teh regularnih virov ne zadoščajo, zato se iščejo sredstva iz drugih virov. Predlagatelj išče izhod v razpisu oziroma obveznicah. Ker je predviden večji obseg obveznic kot v letošnjem letu, se sprašujemo, kako bo deloval proračun. Gotovo je, da ne bo učinkoval stabilizacijsko.

Poleg tega je v materialih našega izvršnega sveta opozorjeno tudi na visoko rezervo proračuna, na nejasen način zbiranja sredstev za intervencije v kmetij-

stvu itd. Zato smo bili mnjenja, da morajo v predvideni razpravi biti naše pripombe usmerjene predvsem v naslednje:

Zahtevati moramo, da se konkretizirajo vse obveznosti federacije, ki bodo dospele v plačilo v prihodnjem letu. Z avtomatizmom pokrivanje potreb Jugoslovanske ljudske armade in nerazvitih območij se strinjamo, ker je to že dogovorjena obveznost za vse srednjeročno plansko obdobje. Opozarjamo pa na možnost oziroma pobudo teh porabnikov samih za varčevanje in na možnost, da vrnejo privarčevana sredstva. Potrebno je določiti tudi politiko rezerv. Straške rezerve so sprejemljive, tržne pa se lahko oblikujejo le z dogovorom med republikami in pokrajinama.

Glede obveznic mislimo, da njihova vrednost ne bi smela preseči vrednosti v letu 1974. Tak način reševanja proračuna je zelo drag, saj znašajo samo stroški več kot 20 % njihove vrednosti.

Glede beneficiranih pokojnin prav tako soglašamo s stališčem Izvršnega sveta, da se prispevki zbirajo na osnovi dejanskih izplačil, ne pa na osnovi evidence upravičencev, ki sploh ni ažurna.

Od Izvršnega sveta moramo zahtevati, da predloži metodologijo ugotavljanja družbenega proizvoda, kot jo vodita SDK in Zavod za statistiko, ki pa je vsi ne poznajo. Ker je družbeni proizvod kriterij za obračun prispevkov in za kotizacijo, je poznavanje te metodologije nujno potrebno.

Postavljamo tudi vprašanje ustavnosti zakona o amortizaciji obveznic. V razpravah v odborih bomo že jutri imeli možnost razčistiti to vprašanje. Menimo, da je mogoče le kratkoročno, ne pa dolgoročno zadolževanje, za dobo 10 let.

To so osnovne pripombe, ki se nanašajo tudi na predložene osnutke zakonov.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Milan Razdevšek, gospodarsko področje, okoliš 24 — Kamnik!

Milan Razdevšek: V zvezi s predlogom za izdajo odlokov o skupnem obsegu izdatkov proračuna federacije za leto 1975 je naša skupina delegatov za Zbor združenega dela v Kamniku sprejela stališča, povzeta iz razprav v temeljnih delegacijah, o splošnih varčevalnih ukrepih in prizadevanjih za stabilizacijo našega gospodarstva.

1. V celoti podpiramo prizadevanja, da sredstva za financiranje Jugoslovanske ljudske armade naraščajo vzporedno z rastjo narodnega dohodka. Našo obrambno sposobnost je treba glede na mednarodni položaj pospešeno krepiti.

2. Premalo je pojasnjen predlog, naj bi se sredstva za delo zveznih organov in organizacij v prihodnjem letu povečala za 20 %. Glede na ustavne spremembe, po katerih je velik del pristojnosti federacije prenesen na republike in občine, je bilo pričakovati, da se bo število zaposlenih delavcev v zvezni administraciji zmanjšalo. Ker v predloženem predlogu za izdajo odloka ni nobenih podatkov o gibanju števila delavcev v zveznih organih v zadnjih letih, prosimo predlagatelja odloka za pojasnilo o predvidenem številu delavcev v teh organih in organizacijah v prihodnjem letu. Mnjenja smo, da predlog za povečanje sredstev za delo zveznih organov ni v skladu s sprejeto politiko stabilizacije na vseh področjih porabe. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Predstavnika predlagatelja žal ni na seji. Zato naj naša delegacija to pripombo upošteva pri nadaljnjem delu. Kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Ne želi nihče več? (Ne.) Končujem razpravo in predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k predlogu za izdajo odloka o skupnem obsegu izdatkov proračuna federacije za leto 1975.

2. K osnutku zakona daje zbor pripombe in predloge, ki so navedeni v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih, ter pripombe, ki so bile dane na današnji seji zbora. Te pripombe in predloge naj predlagatelj upošteva pri izdelavi predloga odloka.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da v skladu s predlogi in pripombami Skupščine Socialistične republike Slovenije in v njenem imenu da soglasje k predlogu tega odloka.

Sklep dajem na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (123 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (9 delegatov.)

Sklep je sprejet z večino glasov.

Končujem to točko dnevnega reda in prehajam na 11. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975, z osnutkom zakona, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Izvršni svet je določil za svojega predstavnika tovariša Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance.

Predlog za izdajo zakona z osnutkom zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli. Dobili ste tudi stališče Izvršnega sveta. Ali želijo predstavniki odborov, komisije in Izvršnega sveta še dodatno obrazložiti poročilo?

Besedo ima predstavnik Izvršnega sveta tovariš Jože Florjančič!

Jože Florjančič! Tovarišice in tovariši delegati! Želel bi poleg pojasnila oziroma stališče Izvršnega sveta k 10. oziroma 11. in 12. točki dnevnega reda dati še naslednje utemeljitve:

V razpravi o prejšnji točki dnevnega reda, zlasti v razpravi tovarišice Jurančičeve, ste dobili nekatera podrobnejša pojasnila o stališčih k zveznemu proračunu in glede nadaljnjega postopka za njegov sprejem.

Iz predvidenega obsega zveznega proračuna za leto 1975 je razvidno, da je obveznosti več, kot je izkazanih, in da za njihovo pokritje ne zadoščajo dohodki iz davkov in drugih rednih virov v občinah, republikah in federaciji.

Naj opozorim na podatek v stališčih Izvršnega sveta, da bo Socialistična republika Slovenija v letu 1975 pokrila vse obveznosti iz temeljnega davka na promet proizvodov v Socialistični republiki Sloveniji za prispevek k zveznemu proračunu, za prispevek za razvojne premije v kmetijstvu in za poseben prispevek za nekatere intervencije oz. regrese in premije na področju kmetijstva. Tu mislim na regrese za umetna gnojila, nekatere dodatne premije in na odkup nekaterih kmetijskih pridelkov.

S tem želim povedati, da ni več možnosti za črpanje dodatnih sredstev v veljavnem sistemu davkov taks in iz drugih virov družbenopolitičnih skup-

nosti. Ni več možnosti, da bi iz regularnih virov pokrivali vse predvidene izdatke proračunov družbenopolitičnih skupnosti in tudi ne proračuna federacije.

Zato ta zakon predvideva, da se za financiranje splošne porabe v SFRJ poveča v primerjavi z lanskim letom tudi plasma obveznic federacije in posojilo pri Narodni banki Jugoslavije. Za ilustracijo bi povedal, da je bilo v letošnjem letu s plasmajem obveznic in s posojilom Narodne banke Jugoslavije uporabljeno za pokrivanje izdatkov federacije približno 453 starih milijard dinarjev. S tem zakonom in z naslednjim zakonom, ki je prav tako na dnevnem redu, pa se predvideva, da se iz teh dveh virov v prihodnjem letu pokrivajo izdatki federacije v višini 750 starih milijard dinarjev. To seveda pomeni, da bomo povečali anticipirano porabo v letu 1975 v primerjavi z letom 1974. Tako odkup obveznic kot tudi posojilo pri Narodni banki Jugoslavije predstavlja dolg federacije, ki ga bo morala plačati v naslednjih letih.

Pri obveznicah bi želel poudariti, da imajo lahko pozitivne učinke pri reševanju bilančnih težav družbenopolitičnih skupnosti, če te angažirajo prosta sredstva prebivalstva. To se pravi tista sredstva, ki niso angažirana v hranilnih vlogah in ne v gospodarstvu. To so lahko le tista sredstva, katerim ponavadi rečemo sredstva v nogavicah. Ta sredstva lahko brez dvoma postanejo koristna institucija. Uporabljajo jo tudi druge države.

Iz obsega obveznic in iz metode njihovega plasmaja je razvidno, da bo večino obveznic, enako kot v letu 1974, kupilo gospodarstvo. Gospodarstvo naj bi zato imelo interes, ker ima določene olajšave in 10% obresti. Olajšave daje republika pri obračunu davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Sprejela jih je ta skupščina.

Točno je, da je posledica odkupa zmanjšanje likvidne sposobnosti gospodarstva na eni strani, na drugi strani pa uvedba dodatnega prispevka republik in pokrajin. V predlogu odloka ste lahko zasledili določilo, da so republike in pokrajine odgovorne za plasma obveznic. To je sicer v redu, vendar je dodana tudi določba, po kateri so republike in pokrajine iz svojih dohodkov dolžne pokriti morebitne primanjkljaje, ki bi nastali zaradi slabega odkupa obveznic. To seveda ni več obveznica, ampak redni prispevek republik in pokrajin za financiranje federacije. Moram reči, da gre tu tudi za nenamensko porabo sredstev republiškega proračuna, ker je njihov namen točno določen v zakonu o proračunu. Zato se mi zdi, da je potrebno dati v zvezni skupščini pripombo, ki jo je Izvršni svet posredoval Skupščini. To določilo bi bilo potrebno preoblikovati tako, da so republike in pokrajine sicer odgovorne za plasma obveznic, vendar ne s sredstvi svojih proračunov. To bi lahko pripeljalo do takega nesmisla, da bi na primer Socialistična republika Slovenija morala pol sredstev proračuna usmeriti v ta namen.

Posojilo pri Narodni banki Jugoslavije ima vse lastnosti anticipirane porabe. Mislim, da je ob tem posojilu treba poudariti, da bo imelo določen vpliv na gibanje inflacije oziroma stopnje inflacije v Jugoslaviji. To želim zborom povedati kot ugotovitev in ne kot kritiko tega predloga, ker je povsem jasno, če se obseg nekaterih izdatkov ne da zmanjšati oziroma je potrebno iz različnih razlogov zagotoviti zanje sredstva, ni pa na razpolago sredstev iz rednih virov, da ostane samo še ta ukrep. To je dejstvo; in treba se je zavedati tudi vseh posledic, ki iz njega izvirajo. Te pa so tako pozitivne kot tudi negativne.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Končujem razpravo in dajem na glasovanje naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975.

2. K osnutku zakona daje zbor pripombe in predloge, ki so navedene v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih, ter pripombe, ki so bile dane v razpravi. Predlagatelj naj jih upošteva pri izdaji predloga zakona.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin, da da v skladu s predlogi in pripombami Skupščine Socialistične republike Slovenije in v njenem imenu soglasje k predlogu zakona.

Dajem sklep na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (192 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (5 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (11 delegatov.)

Sklep je z večino glasov sprejet.

Prehajam na 12. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975, z osnutkom zakona, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Predstavnik Izvršnega sveta je sekretar za finance in član Izvršnega sveta Jože Florjančič. Predlog za izdajo zakona z osnutkom so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Vsi so dali poročila. Ta poročila ste prejeli. Prejeli ste tudi stališče Izvršnega sveta.

Ali želijo predstavniki odborov, Komisije in Izvršnega sveta še kaj ustno obrazložiti? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Vinko Gobec, delegat Zveznega zbora!

Vinko Gobec: Menim, da bi morale dati strokovne službe pred zborom mnenje o ugotovitvi Zdenke Jurančič, da je ta predlog zakona protiustaven. Mislim, da bi bilo to treba razčistiti, da bomo lahko na sejah odborov, ki se bodo začele jutri in bodo trajale do 10. 12., zavzeli stališča.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima tovarišica Zdenka Jurančič!

Zdenka Jurančič: Jutri dopoldne je seja Odbora za finance Zbora republik in pokrajin. Na tej seji bom postavila v zvezi s tem pred pričetkom razprave vprašanje. Zato predlagam, da zbor sprejme sklep, da je delegacija pooblaščen, da lahko, če je zakon ustaven, zanj glasuje. Drugega ne morem povedati.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Končujem razpravo.

Predlagam naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije za leto 1975.

2. K osnutku zakona daje zbor pripombe in predloge, ki so navedeni v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih; predlagatelj naj jih upošteva pri izdelavi predloga zakona.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da ob

pogoju, da je osnutek zakona ustavno utemeljen, v skladu s predlogi in priporombami Skupščine SR Slovenije soglasje k predlogu tega zakona.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (17 delegatov.)

Sklep je z večino glasov sprejet.

Prehajam na 13. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo odloka o določitvi skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975, z osnutkom odloka, ki ga je Skupščini Socialistične republike Slovenije predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Za predstavnika Izvršnega sveta je določen tovariš Jože Florjančič, republiški sekretar za finance. Ta predlog odloka so skupaj z osnutkom odloka obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija, ki so dali poročila.

Vsa ta poročila kakor tudi stališča Izvršnega sveta ste prejeli.

Ali želijo predstavniki še kaj ustno dodati k pismenim poročilom? (Ne.) Če ne, pričnjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ne želi nihče? Če ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k predlogu za izdajo odloka o določitvi skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975.

2. K osnutku odloka daje zbor pripombo, ki je navedena v poročilih skupščinskih teles. To pripombo naj predlagatelj upošteva pri izdelavi predloga tega odloka.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine federativne republike Jugoslavije, da v skladu s pripombami Skupščine Socialistične republike Slovenije in v njenem imenu da soglasje k predlogu tega odloka.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (128 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 14. točko dnevnega reda, to je na osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki ga je v soglasje predložil Zbor republik in pokrajin Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Ta osnutek je obravnavala Komisija za pripravo poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki je dala poročilo. To poročilo ste prejeli. Prejeli ste tudi popravke k osnutku poslovnika.

Izvršni svet je dal k osnutku poslovnika pozitivno mnenje. Ali želi predstavnik Komisije še kaj dodati k pismenemu poročilu? (Ne želi.) Hvala! Pričnjam razpravo. Kdo želi besedo? Tovarišica Zdenka Jurančič, delegat Zbora republik in pokrajin ima besedo!

Zdenka Jurančič: Delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije je že v novembru posredovala Komisiji za pripravo poslovnika svoje pripombe. Bistvene pripombe so zajete v poročilu Komisije za pripravo poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije. Nekaj manj bistvenih je izostalo iz tega poročila, vendar menimo, da bomo med usklajevanjem lahko tudi zanje

dosegli soglasje. Zato predlagamo, da zbor sprejme pripombe, ki so predložene v poročilu Komisije za pripravo poslovnika Socialistične republike Slovenije.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Končujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k osnutku poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

2. K osnutku poslovnika Zbor daje pripombe, predloge in stališča, navedena v poročilu Komisije za pripravo poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki naj jih predlagatelj upošteva pri izdelavi predloga poslovnika.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da v skladu s predlogi, pripombami in stališči Skupščine Socialistične republike Slovenije in v njenem imenu da soglasje k predlogu poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Dajem ta sklep na glasovanje. Kdor je za, naj glasuje! (129 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajam na 15. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v Socialistični republiki Sloveniji.

Ta predlog je predložila Komisija za pravosodje Skupščine Socialistične republike Slovenije.

Za svojega predstavnika je Komisija določila tovariša Milana Gasparija, člana komisije.

Predlog odloka je obravnavala Zakonodajno-pravna komisija, ki je dala poročilo. Poročilo ste prejeli. Izvršni svet je dal k predlogu odloka pozitivno mnenje.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče besede, bomo prešli na glasovanje. Najprej moramo glasovati o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (125 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Dajem na glasovanje predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in okrožnih gospodarskih sodiščih v Socialistični republiki Sloveniji v celoti na glasovanje.

Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (124 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je odlok z večino glasov sprejet.

Prehajam na 16. točko dnevnega reda, to je na usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela.

Kot veste, smo predlog zakona o sodiščih združenega dela sprejeli v drugem besedilu kot Zbor občin in Družbenopolitični zbor. Zbor združenega dela ni sprejel amandmaja Družbenopolitičnega zbora k 16. členu. Med sejo pa smo dobili še amandmaja k 24. in 33. členu. Oba amandmaja posegata v vsebino

zakona. Ker amandmajeve niso obravnavali naši odbori, predlagam, da danes odložimo usklajevanje tega zakona.

Ali želi kdo razpravljati o tem? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Odloži se usklajevanje zakona.
2. Pristojna telesa skupščine oziroma zbora naj obravnavajo amandmaje in potem poročajo zboru.
3. Zbor bo na eni od prihodnjih sej v postopku usklajevanja razpravljal in sklepal o vseh amandmajih predlagatelja.

Kdor se strinja s tem sklepom, naj prosim glasuje! (126 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predloženi sklep sprejet.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

Predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Za svojega poročevalca je Komisija pri obeh predlogih določila tovarišico Marjeto Šentjunc, članico komisije. Ali želi predstavnica Komisije obrazložiti predlog odloka? (Ne.) Izvršni svet je dal pozitivno mnenje.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ne želi nihče? (Ne.) Končujem razpravo in prehajam na glasovanje. Dajem na glasovanje predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani. Volili bomo Alberta Misleja in Janeza Šlibarja. Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (130 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Odlok je z večino glasov sprejet.

Imamo še predlog odloka o izvolitvi dveh članov Odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela, ki ga je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije. Izvršni svet je dal pozitivno mnenje.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajam na glasovanje. Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (127 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Končujem to točko dnevnega reda in prehajam na zadnjo, 18. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Na delegatsko vprašanje skupine delegatov s področja državnih organov tretjega okoliša, ki ga je postavil Igor Ponikvar, bo odgovoril Peter Winkler, pomočnik republiškega sekretarja za prosveto in kulturo.

Peter Winkler: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Tovariš Igor Ponikvar je postavil v imenu skupine delegatov naslednje vprašanje:

Kakšne so realne možnosti, da bi bile vse šolske knjige v prihodnjem šolskem letu cenejše in v naslednjih treh do štirih letih vsaj za učence osnovnih

šol brezplačne. V okviru tega vprašanja bi želel pojasniti zlasti še v naslednjih zadevah:

Ali je subvencioniranje učbenikov sistemsko sploh mogoče, in če je, na kakšen način in za kdaj je predvidena rešitev tega problema? Kakšne ugodnosti so sploh mogoče za založnike učbenikov? Kakšni ukrepi so pripravljeni zoper prehitro menjavanje učbenikov — to povzroča nižjo naklado in večje stroške? Kako se v Sloveniji uveljavlja ideja o ustanavljanju šolskih knjižnic ter kakšne so možnosti za uresničitev pobude, da bi na primer čez tri ali štiri leta premajali vsi učenci osnovne šole učbenike brezplačno?

Odgovor: Ko govorimo o ekonomskih problemih zalaganja učbenikov, moramo najprej poudariti, da je slovensko tržišče majhno in da je naš učbenik omejen samo na slovensko jezikovno področje, kar pogojuje majhne naklade, posledica tega pa je nedvomno višja cena.

V zadnjem obdobju cena materiala in storitev v grafični in založniški dejavnosti nenehno narašča. Tako so se od julija 1973 zvišale cene papirja za 60 do 70 %, tiskarske usluge za 30 do 50 %, avtorski honorarji pa za okoli 20 %. Vsa ta povišanja močno vplivajo na prodajno ceno učbenikov.

Pomemben element v strukturi prodajne cene je tudi višina obrestne mere. Do prvega julija 1971 so dobivale založbe za 4 % beneficirane obresti za kredite za pripravo in založitev šolskih učbenikov. Razliko do redne obrestne mere je poslovnim bankam vračala federacija. S tem datumom je federacija to obveznost prenesla na republike, vendar je Slovenija ni sprejela. Založniki zato za kredite, namenjene pripravi in založitvi šolskih knjig, plačujejo poslovnim bankam običajne obresti, kar pa seveda neposredno vpliva na programiranje založniške dejavnosti in na višino naklade, posredno pa tudi na ceno učbenikov.

Visoka obrestna mera tudi odvrča založbe, da bi tiskale večje naklade učbenikov za več let. Učbeniki se ne zamenjujejo vsako leto, ampak se le ponatiskujejo, ob tem pa se, če je nujno potrebno, dopolnijo z novejšimi podatki. S predpisom, ki ureja pripravljane in izdajanje učbenikov, je namreč določeno, da se učbenik potrdi za 5 let. Republiški sekretar za prosveto in kulturo lahko določi, da se potrjeni učbenik izjemoma že pred potekom petih let ne sme več uporabljati v šolah, vendar se to zgodi le redko. Na primer kadar je spremenjen učni načrt. Tako so na primer ob uvedbi nove matematike pripravili tudi nove učbenike, vendar so jih učenci dobili brezplačno. Da bi prispevali k temu, da bi bila osnovna šola brezplačna, si na osnovnih šolah že vrsto let prizadevajo oblikovati šolske knjižnice za izposojanje učbenikov. V njih zbirajo rabljene učbenike in s sredstvi šol ter temeljnih izobraževalnih skupnosti v večjem ali manjšem obsegu kupujejo tudi nove. Po podatkih temeljnih izobraževalnih skupnosti so bile v šolskem letu 1972—1973 na območjih 22 temeljnih izobraževalnih skupnosti zbiralne akcije na vseh osnovnih šolah, na območjih 26 skupnosti le na nekaterih šolah, na območju treh skupnosti pa niso organizirali na šolah nobenega zbiranja rabljenih učbenikov. Na območju temeljnih izobraževalnih skupnosti Tolmin, Škofja Loka, Lendava, Trebnje, Šentjur pri Celju in še na posameznih šolah drugod po Sloveniji so uspeli z zbiralnimi akcijami in namenskimi sredstvi temeljnih izobraževalnih skupnosti, sredstvi šol in drugimi sredstvi že zagotoviti vse ali pa skoraj vse potrebne učbenike v okviru šolskih knjižnic. Na večini šol, na območju 46 temeljnih izo-

brazevalnih skupnosti pa si lahko izposodijo učbenike v šolski knjižnici le socialno ogroženi učenci.

V šolskem letu 1973—1974 so šole skupno zbrale 95 000 učbenikov. Iz družbenih sredstev so jih kupile 65 000, zaloge iz prejšnjih let pa so znašale 84 000. Skupno imajo osnovne šole v fondih za izposojanje približno 245 tisoč učbenikov ali 11,5 % vseh učbenikov, kolikor bi jih potrebovali za vse učence v osnovni šoli.

Več kot $3/4$ vseh zbranih sredstev v letu 1973 za nakup učbenikov in učbenih pripomočkov, dobrih 78 %, so prispevale temeljne izobraževalne skupnosti iz namenskih sredstev. $1/5$ so prispevale šole iz lastnih sredstev in le 1,9 % sredstev so prispevale delovne organizacije in starši.

Poti, kako zagotoviti, da bo učenec dobil v roke učbenik, ki ne bo pretirano bremenil družinskega proračuna, je več. Ena izmed možnosti, ki smo jo že pred leti uveljavili, je regresiranje učbenikov in beneficiranje obresti za založnike. Seveda pa bi bilo treba za tako pot zagotoviti v samoupravnih interesnih skupnostih posebna namenska sredstva in jih programirati v okviru programa izobraževalne skupnosti. Pobude mnogih izobraževalnih skupnosti, ki so s svojimi sredstvi že uspele zagotoviti, da na njihovem območju učenci že prejemajo učbenike brezplačno, nas usmerjajo na to, da lahko realno pričakujemo, da bomo v prihodnjih letih lahko zagotovili učencem osnovnih šol brezplačne učbenike. Zavedati pa se moramo, da lahko tako nalogo uresničimo le postopoma, saj bi potrebovali za to nad 55 milijonov dinarjev letno. Uspeh celotne akcije za zagotovitev brezplačnih učbenikov za učence osnovne šole pa je odvisen predvsem od pripravljenosti delovnih ljudi, da s povečanjem sredstev za ta namen povečujejo družbeni standard in olajšujejo položaj družin s šoloobveznimi otroki. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala. Ali je delegat, ki je postavil delegatsko vprašanje, navzoč? (Ni.) Ali so drugi delegati iz tega okoliša zadovoljni z odgovorom? (Da.) Verjetno pa je prav, da se pošlje pismeni odgovor. Delegaciji naj se pošlje pismeni odgovor na to vprašanje.

Na delegatsko vprašanje skupine delegatov s področja državnih organov 1. okoliša, ki ga je postavil Aleksander Hunjadi, bo odgovoril tovariš Jože Florjančič, republiški sekretar za finance in član IS!

Jože Florjančič: Delegat tovariš Aleksander Hunjadi je postavil Izvršnemu svetu naslednje vprašanje:

»Ali bo funkcioniranje programa graditve stanovanj za delavce in funkcionarje v organih federacije v letih 1975 do 1979 pomenilo obenem tudi večji in dodatni delež republik in ali se bo financirala graditev stanovanj iz sredstev proračuna federacije? Ali so dodatna stanovanja potrebna glede na povečano število delovnih mest ali kako drugače?«

Na postavljeno delegatsko vprašanje dajemo naslednje pojasnilo:

V zvezi s predlogom za izdajo zakona o financiranju programa graditve stanovanj za delavce in funkcionarje v organih federacije v letih 1975 do 1979 je Izvršni svet že posredoval stališča Skupščini, ko je le-ta obravnavala ta predlog za izdajo zakona. Mnenja smo, da bodo ta stališča v zadostni meri odgovorila na postavljeno delegatsko vprašanje in zato jih posredujemo v celoti:

1. V tej zadevi Republiški sekretariat za finance do tega dneva ni prejel nikakega predloga ali gradiva niti ni bil predmet obravnavan na seji medrepubliškega komiteja za finance, ker gre v tem primeru za povečano obveznost federacije, ki se skozi vsoto zveznega proračuna prenaša tudi na republike.

2. Niso nam znani vsi vsebinski razlogi za izdajo zakona ter kakšne so bile pripombe drugih republik in avtonomnih pokrajin.

3. V besedilu zakona bi moralo biti določeno, da se sredstva obvezno združujejo s sredstvi drugih organov in s sredstvi stanovanjskega varčevanja oziroma s solidarnostnimi sredstvi. Poleg tega bi morali biti že izdani predpisi, ki naj bi jih izdal zvezni izvršni svet za delitev stanovanj, in določene obveznosti republik in avtonomnih pokrajin po ključu udeležbe delavcev in funkcionarjev v organih federacije.

Predsednik Štefan Nemeč: Sprašujem, če je delegacija oziroma če je delegat iz tega okoliša zadovoljen z odgovorom! Se strinja? (Da.) Na tretje delegatsko vprašanje skupine delegatov za gospodarsko področje 23. okoliša, ki ga je postavil Viktor Lozej, bo odgovoril tovariš Jože Florjančič, sekretar za finance!

Jože Florjančič: Delegat tovariš Viktor Lozej je postavil na 7. seji Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije naslednje vprašanje:

1. Kaj namerava ukreniti republiški izvršni svet glede na sprejete obveznosti Zveznega izvršnega sveta oziroma federacije o višini izvozn premije za ribje konzerve na konvertabilno področje, ker se postavlja vprašanje izpolnjevanja sprejetih obveznosti? Ker se te obveznosti izpolnjujejo z veliko zamudo, nastajajo velike težave v delovni organizaciji Delamaris Izola pri rednem poslovanju.

2. Prav tako se postavlja vprašanje o bodoči izvozni premiji. Mislim, da je na podlagi dosedanjih izkušenj nujno potrebno sistemsko rešiti to vprašanje, da se bo lahko delovna organizacija Delamaris prilagodila tem pogojem.

Odgovor: Zvezni izvršni svet je na svoji seji dne 28. marca 1973 ob sodelovanju predstavnikov republik in pokrajin sprejel program sklada za pospeševanje izvoza in razvoj pomorskega ribištva za leto 1973. Za opravljen izvoz na konvertibilno področje v višini 6,8 milijona dolarjev naj bi se skladu za ribištvo poleg rednih izvoznih olajšav, ki jih prejemaajo vsi izvozniki, zagotovila tudi dopolnilna sredstva v višini 38 milijonov 760 tisoč dinarjev, kar predstavlja 41,87 % izvozno stimulacijo.

Od tega naj bi se izplačalo iz zveznega proračuna 50 %, to je 19 380 000 dinarjev v breme sredstev, plačanih kot posebne dajatve pri uvozu kmetijskih in živilskih proizvodov, ostalih 50 % pa naj bi zagotovile republike in pokrajine iz svojih sredstev.

V tem smislu naj bi se republike in pokrajine sporazumele v okviru medrepubliškega komiteja za finance. Kljub večkratnemu obravnavanju tega predloga v medrepubliškem komiteju je bil medrepubliški dogovor za zagotovitev teh sredstev dosežen šele v aprilu 1974 v Koordinacijski komisiji zveznega izvršnega sveta. Dodatnih 50 % manjkajočih sredstev naj bi se po tem sporazumu izplačalo iz zveznega proračuna.

Tudi za leto 1974 je zvezni izvršni svet sprejel program izvoza ribištva, in to v enaki višini in z enakimi dopolnilnimi sredstvi kot za leto 1973. Dogovor o zagotovitvi teh sredstev pri ustreznih medrepubliških usklajevalnih telesih doslej še ni dosežen.

Težave oziroma nerednosti v zvezi z izplačevanjem premij pri izvozu ribjih konserv na konvertibilna področja v letih 1973 in 1974 so torej posledica tega, da v zveznem proračun niso oziroma niso bila pravočasno zagotovljena dopolnilna sredstva za premiiiranje tega izvoza. Sodimo, da po rebalansu zveznega proračuna v novembru 1974 ne bi smelo biti več razloga za zadrževanje izplačila iz premij za nazaj.

Republike menijo, da naj se v skladu z medrepubliškim sporazumom o razvoju kmetijstva zagotovijo dopolnilna sredstva za ta izvoz iz zveznega proračuna in da ni razloga za odstop od tega dogovora v času njegove veljavnosti, to je do konca leta 1975.

Nedvomno je v organizacijah združenega dela s področja morskega ribištva in predelave rib potrebno prestrukturiranje v smeri povečanega ulova za potrošnjo svežih rib, kar naj bi v strukturi dohodka zmanjšalo njihovo odvisnost od izvoznih stimulacij. Zaradi dejstva, da predelava rib ni le ekonomski, temveč tudi socialni problem določenih regij oziroma območij v Jugoslaviji, sodi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, da bi se moral ta proces odvijati postopoma. Postavlja se namreč vprašanje ekonomske utemeljenosti izvoza ob tako visoki izvozni stimulaciji v daljšem časovnem razdobju. To v bistvu pomeni, da bo določen obseg izvoznih stimulacij potrebno nedvomno zadržati tudi v bodoče, in to v skladu z ustavnimi rešitvami, ki dajejo podlago za novo sistemsko rešitev pospeševanja izvoza nasploh.

Predsednik Štefan Nemec: Se delegacija strinja z odgovorom? (Da.) Hvala.

Na naslednje vprašanje, to je na delegatsko vprašanje skupine delegatov za gospodarsko področje 20. okoliša, ki ga je postavil delegat Jože Testen, bo odgovoril Ivo Marenk, pomočnik republiškega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo!

Ivo Marenk: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegat 20. volilnega okoliša gospodarskega področja tovariš Jože Testen je na 7. seji Zbora združenega dela postavil naslednje delegatsko vprašanje:

Strinjamo se z regresom za pitana teleta in pitane junce, menimo pa, da ni potrebno regresirati pšenice, ker je akumulativnost te kulture zadovoljiva. Pripominjamo, da nam ni jasno, po katerih merilih se bodo sredstva zbirala.

Na vprašanje odgovarjamo:

Skupščina SR Slovenije je na zadnjem zasedanju v novembru 1974 v Zboru združenega dela in v Zboru občin sprejela predlog za izdajo zakona o premiiiranju pitanih telet, junic in juncev in o sredstvih za izplačilo premij in premiiiranju odkupa pšenice ter o zagotovitvi sredstev za izplačevanje premij, z osnutkom obeh zakonov, ki ju je predložil v obravnavo Skupščini Zbor republik in pokrajin zvezne skupščine. Na zasedanju obeh zborov so bili sprejeti sklepi, da se predloga za izdajo obeh zakonov sprejmeta, k osnutkom pa naj bi bila delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skup-

ščine SFRJ dala pripombo, naj se sredstva za izplačilo premij ne bi zagotavljala tako, kot predlaga Zvezni izvršni svet, po ključu, po katerem prispevajo socialistične republike in socialistične avtonomne pokrajine v zvezni proračun, temveč v skladu s porabo govejega mesa določene kvalitete oziroma v skladu s porabo pšenice iz prispevkov republik in pokrajin, vendar izven zveznega proračuna na posebnem medrepubliškem računu. V razpravi v Skupščini je bilo ugotovljeno, da so premije za odkup pšenice glede na vremenske razmere v času setve smotrne toliko, ker bo potrebno v prihodnjem letu zagotoviti, da bo ob pričakovani slabši žetvi odkupljen čimvečji delež pridelane pšenice, še zlasti zaradi dejstva, da so svetovne zaloge pšenice izredno upadle, kar je povzročilo med drugim tudi izredno močno povišanje cen.

V tem smislu je nedvomno nesmotrno, da bi bila Jugoslavija pri zagotavljanju krušnih žit odvisna od uvoza. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Se delegati okoliša strinjajo z odgovorom? (Da.)

Prehajamo na peto vprašanje, to je na delegatsko vprašnje skupine delegatov za področje obrtne in podobnih dejavnosti, ki ga je postavil delegat Franko Kramar. Odgovorila bo tovarišica Marija Cigale, pomočnik republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno skrbstvo!

Marija Cigale: Tovariš Franko Kramar, član skupine delegatov za Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije s področja obrti in podobnih dejavnosti, drugi okoliš s sedežem v Kopru, je postavil Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije naslednje delegatsko vprašanje:

V naši družbi so socialna vprašanja dokaj dobro rešena. Pri tem pa se postavlja vprašanje, kako reševati problem preživnin starih obrtnikov, ki niso sposobni za pridobitno delo in ki nimajo nobenih virov dohodkov za preživljanje in niso socialno zavarovani. Prosim Izvršni svet, da odgovori, kako naj bi bilo to vprašanje rešeno in kdo naj bo za rešitev tega problema odgovoren.

Odgovor: Ustava SR Slovenije v 236. členu vsebuje naslednjo določbo: »Občani, ki niso zmožni za delo in nimajo potrebnih sredstev za preživljanje, imajo pravico do pomoči družbene skupnosti v obsegu, ki jim zagotavlja socialno varnost.« Trenutno so občine s svojimi sredstvi za socialno varstvo dolžne zagotavljati tako pomoč. Pravico do pomoči, pogoje za pridobitev pomoči in ostale podrobnosti v zvezi s tem urejajo občinski odloki. Nekatera načelna vprašanja na tem področju pa ureja tudi družbeni dogovor o izhodiščih za politiko in financiranje družbenih denarnih pomoči, ki so ga sklenile slovenske občine v letu 1972.

Ta dogovor določa, da mora znašati družbena denarna pomoč prejemniku, ki razen pomoči nima nobenega vira za preživljanje, najmanj polovico varstvene pokojnine, kar bi v letu 1974 znašalo približno 540 din mesečno. Določila tega dogovora pa niso v celoti realizirana v vseh občinah.

Pravkar se pripravlja tudi zakon o socialnem skrbstvu. Po določbah tega zakona naj bi v prihodnosti prevzele skrb za zagotavljanje pomoči občanom, ki niso sposobni za delo in nimajo za preživljanje potrebnih sredstev, samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala.

Šesto vprašanje, prav tako s področja obrtne in podobnih dejavnosti, je postavil delegat Alojz Martinčič, iz 3. okoliša. Odgovoril bo dr. Kostja Konvalinka, pomočnik sekretarja Sekretariata Izvršnega sveta za zakonodajo.

Dr. Kostja Konvalinka: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Član skupine delegatov s področja obrtne in podobnih dejavnosti iz 3. okoliša — Celje tovariš Alojz Martinčič je postavil kratko vprašanje, kako bodo zastopani obrtniki v samoupravnih interesnih skupnostih.

Na to vprašanje daje Izvršni svet naslednji odgovor:

Kot vsi delovni ljudje bodo imeli tudi obrtniki svoje delegacije za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki jih bodo ustanovili oziroma v katerih bodo po zakonu ali samoupravnem sporazumu kot ustanovitelji. Za vse samoupravne interesne skupnosti, katerih skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti, je po predlogih zakonov, ki se ravno sedaj obravnavajo pred skupščinskimi telesi, predvideno, da bodo ustanovitelji tudi delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lastnini občanov, torej tudi obrtniki. Zato bodo tudi obrtniki delegirali svoje delegate v skupščine vseh teh samoupravnih interesnih skupnosti.

Delegacije obrtnikov bodo lahko delegirale delegata bodisi direktno v skupščine posameznih samoupravnih interesnih skupnosti, če bodo po sprejetih kriterijih v samoupravnih sporazumih prišli do svojega delegatskega mesta, sicer pa se bodo morale delegacije obrtnikov povezovati z drugimi delegacijami v konference delegacij, ki bodo delegirale delegata na delegatsko mesto skupščin samoupravne interesne skupnosti.

Ta način delegiranja bo moral biti rešen s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi vsake posamezne samoupravne interesne skupnosti, ki ga bodo sprejeli vsi, prav tako tudi obrtniki, kot soustanovitelji take skupnosti.

To je ena stran tega vprašanja. Drugo stran tega vprašanja tovariš Martinčič sam dobro pozna, saj citira 18. člen zakona o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju delegatov v skupščino samoupravnih interesnih skupnosti, ki enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Ta člen namreč to vprašanje rešuje.

To zanimivo vprašanje samo na kratko pojasnujem. Po tej določbi bodo lahko obrtniki izvolili svojo splošno delegacijo za delegiranje delegatov v skupščine vseh samoupravnih interesnih skupnosti, v katere, kot smo prej omenili, delegirajo svoje delegate, lahko pa bodo za posamezne interesne skupnosti izvolili svojo posebno delegacijo, ki jih bo zastopala samo v skupščini te skupnosti. Obrtniki bodo torej oblikovali take delegacije kakor vsi ostali delovni ljudje in bodo volili, če so se tako odločili, v teh dneh, večinoma jutri oziroma pojutrišnjem v svojih skupnostih.

Obrtniki pa imajo še eno možnost za oblikovanje delegacije: Lahko se odločijo, da bo zanje opravljala funkcijo delegacije za samoupravne interesne skupnosti njihova delegacija, ki so jo izvolili letos spomladi za delegiranje delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti. Obrtniki, ki se bodo tako odločili, seveda jutri in te dni decembra ne bodo volili delegacij za samoupravne interesne skupnosti, saj tako delegacijo že imajo. Seveda pa so se morali že odločiti, kajti volitve so ta teden. Mislim, da je za obrtnike tako dovolj poskrbljeno, da bodo lahko učinkovito zastopani s svojimi delegacijami in delegati v samoupravnih interesnih skupnostih. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala.

Na delegatsko vprašanje skupine delegatov za gospodarsko področje 17. okoliša, ki ga je postavil Marjan Somrak, bo odgovorila tovarišica Anka Tominšek, republiški podsekretar v Republiškem sekretariatu za delo!

Anka Tominšek: Tovariš predsednik, tovariši delegati! Delegat tovariš Marjan Somrak je postavil na zadnji seji Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije delegatsko vprašanje v zvezi z možnostmi pri nas za upokožitev tudi pred dopolnitvijo po zakonu določene starosti, kot je to že urejeno v nekaterih drugih republikah in v avtonomnih pokrajinah. Konkretno vprašanje se glasi: Kdaj bodo zavarovanci iz SR Slovenije v enakem položaju, kot so zavarovanci iz drugih republik in pokrajin?

Odgovor: Po zveznem zakonu pridobi zavarovanec pravico do pokojnine, ko dopolni moški 60 let, ženska 55 let, ter pokojninsko dobo najmanj 20 let. To je pogoj iz prvega odstavka 9. člena zveznega zakona. Po tem zakonu je lahko zavarovanec do konca leta 1973 uveljavil pravico do starostne pokojnine tudi pred dopolnitvijo 60 oziroma 55 let, če je bil star vsaj 55 oziroma 50 let in je imel pokojninske dobe vsaj 35 oziroma 30 let. V tem primeru se mu je pokojnina glede na pokojninsko dobo za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj pred dopolnitvijo predpisane starosti zmanjšala za določen procent.

Po 31. 12. 1973 zvezni zakon, kot to ugotavlja tovariš Somrak, prepušča republikam in pokrajinam, da same odločajo, ali bodo vpeljale za območje posamezne skupnosti možnost za predčasen odhod v pokoj. Republike so ob sprejemanju republiških zakonov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju samostojno odločale o tem, ali bodo vpeljale to možnost in v skladu s svojimi specifičnostmi in stališči iz javne razprave sprejele ustrezne rešitve.

Ob sprejemanju našega, se pravi slovenskega zakona, je bilo vprašanje možnosti za predčasen odhod v pokoj močno navzoče v javni razpravi. Prevladalo je stališče, naj se ne uzakoni ta možnost. Zato slovenski zakon nima podobne določbe, kot jo imajo zakoni v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah.

Razlogov za omenjeno stališče je bilo več. Naj opozorim le na nekatere: V Sloveniji je ves čas prevladalo mnenje, da je treba zagotoviti delavcu, da dela čim dalj in si tako ustvari podlago za primerno pokojnino, ki mu bo zagotavljala dostojno življenje na starost. Zvezni zakon terja, da se v primeru uvedbe možnosti za predčasen odhod v pokoj pokojnina zaradi daljšega uživanja ustrezno zmanjša. Ustrezno zmanjševanje bi po oceni strokovne službe naše skupnosti pokojninskega zavarovanja moralo biti ne 1,33 %, ampak dobrih 5 % na manjkajoče leto. Vsako manjše zniževanje bi moralo iti v breme solidarnosti drugih zavarovancev, kar pa po mnenju večine zavarovancev ni sprejemljivo. Možnost za predčasno upokojevanje bi torej povzročala nove socialne probleme.

Pregled upokožencev, ki so se predčasno upokožili, je pokazal, da pri predčasni upokožitvi ne gre za delavce, ki bi bili odvisni edino od svojega osebnega dohodka in zaposlitve. Večina predčasno upokoženih, vsaj v Sloveniji, ima možnost še za dodaten zaslužek, zlasti iz zaposlitve po upokožitvi. Predčasno upokojevanje bi zaostrilo tudi probleme financiranja skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

V naši republici se intenzivno pripravljamo na uskladitev sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja z novimi ustavnimi načeli. V dosedanjih razpravah je bilo sprejeto stališče, da je treba še zlasti skrbno proučiti tista

vprašanja, ki jim je javna razprava o sedaj veljavni zakonodaji posvetila največjo pozornost. Tako vprašanje, kot izhaja iz vprašanja delegata Somraka, je nedvomno tudi vprašanje možnosti za predčasen odhod v pokoj v republiki Sloveniji.

Ker je naloga izredno obsežna in zahtevna, je Izvršni svet menil, da morajo pri tem sodelovati ustrezne znanstvene institucije in tudi strokovnjaki s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zato sta Republiški sekretariat za delo in Skupnost pokojninskega zavarovanja to nalogo poverila Inštitutu za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

Inštitut je že pripravil temeljna izhodišča za izpopolnjevanje pokojninskega sistema na podlagi ustavnih načel. Glede na navedeno bo treba vprašanje uvedbe tega inštituta, se pravi predčasnega odhoda v pokoj v Sloveniji, razrešiti ob uskladitvi sistema pokojninskega zavarovanja z ustavnimi načeli. Hvala.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Hvala lepa.

S tem smo izčrpali odgovore na vprašanja, ki so bila postavljena na prejšnjih sejah. Kdo želi dati novo delegatsko vprašanje? Prosim, tovarišica Ida Tepej!

I d a T e p e j : Skupščina občine me je zadolžila, da postavim dvojje vprašanj. Lepo prosim za malo posluha, ker bom takoj gotova.

Delno je odgovoril na vprašanje že dr. Saje, vendar, ker so me zadolžili, bi rada vprašanje prebrala:

1. Nestroškovne stanarine povzročajo družbi nepopravljivo škodo. Iz dneva v dan propada družbeni stanovanjski fond, ker z dosedanjimi nizkimi stanarinami ni mogoče pokriti niti amortizacijo stanovanjskih stavb, še manj pa opraviti večja popravila stanovanjskih objektov. Medtem se sredstva, ki se vsako leto stekajo v solidarnostni stanovanjski sklad za delno nadomestitev stanarin, ne uporabijo za ta namen, to je za regres stanarin. Nasprotno, premožne stanovalce oziroma nosilce stanovanjskih pravic podpira družba s tem, da plačujejo smešno nizko stanarino, ki, kot je že rečeno, ne krije v nekaterih primerih niti amortizacije stavbe. Brezpogojno je treba tako stanje ukiniti ter dosedanje stanarine valorizirati na ravni stroškovnih stanarin, za socialno šibke nosilce stanovanjske pravice pa uporabiti zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu,

Postavljamo vprašanje: Za kdaj je predviden prehod na stroškovne stanarine in čemu se ta pristojnost ne prenese iz zveznih na republiške oziroma občinske organe?

2. Po 13. členu zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj združujejo organizacije združenega dela del sredstev, izločenih za stanovanjsko graditev na podlagi družbenega dogovora. Če tega ni, pa na podlagi odloka občinske skupščine. Poslovne banke, pri katerih se nalagajo združena sredstva za namene stanovanjske graditve, pa na vročena združena sredstva ne dajejo svojega, to je družbenega deleža pri uporabi teh sredstev, dajejo pa svoj družbeni delež, če organizacija združenega dela sama oroči svoja sredstva pri banki za stanovanjsko graditev. Zato se organizacije združenega dela branijo združevati sredstva, kakor to določa 13. člen zakona, pač pa vztrajajo pri lastni oročitvi.

Postavljamo vprašanje, če je sploh smotrno združevanje sredstev za stanovanjsko gradnjo v smislu 13. člena zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Naslednji bo postavil vprašanje tovariš Bogomir Hrovat!

Bogomir Hrovat: Tovarišice in tovariši! 32. volilni okoliš oziroma delegati občine Šiška so me pooblastili, da postavim naslednje vprašanje:

Organizacije združenega dela blagovnega prometa poslujejo ob čedalje težjih gospodarskih pogojih. Ti se izražajo v nasprotju med naraščanjem stroškov in raznih vrst prispevkov (na primer Slovenijaavto v prvih devetih mesecih tega leta približno 4 milijone novih dinarjev več kot v istem obdobju leta 1973, Koopromet približno milijon novih dinarjev, Slovenijales približno 18 milijonov novih dinarjev več) in že nekaj let zamrznjenimi maržami organizacij združenega dela blagovnega prometa.

Takšno stanje močno znižuje akumulativnost te dejavnosti, kar povzroča velike težave pri zagotavljanju obratnih sredstev za poslovanje, saj vrednost zalog zaradi višjih cen hitreje raste kot pa vrednost sredstev, ki jih te organizacije lahko namenijo za kritje zalog. Perspektive razvojne materialne osnove za izvajanje njihove funkcije so zato minimalne, kar bo na daljši rok lahko zaviralo napore za splošen družbeni razvoj.

Izvršni svet naj bi pojasnil, kakšne ukrepe namerava sprejeti, da bi se organizacijam združenega dela v blagovnem prometu ponovno zagotovila reproduktivna moč in opravljanje funkcij v celotnem družbenem reproduktivnem procesu in razvoju, saj zgolj s povezavo s proizvodnjo po novih ustavnih načelih ne bo moglo doseči izboljšanja pogojev razvoja svoje funkcije v družbeni reprodukciji in razvoju. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Naslednje delegatsko vprašanje postavlja tovariš Martin Biček, delegat gospodarskega področja, 16. okoliš!

Martin Biček: Tovarišice in tovariši! Na včerajšnji seji Zbora združenega dela občinske skupščine Gornja Radgona so delegati postavili vprašanje oziroma so mi dali zadolžitev, da postavim vprašanje, kakšne ukrepe predvideva zvezni oziroma republiški izvršni svet za skladnejši razvoj nerazvitih območij in obmejnih območij v letu 1975. To vprašanje postavljamo zaradi tega, ker vsi vemo, da smo vsa leta po vojni, torej zdaj že skoraj 30 let, na teh območjih vlagali zelo malo sredstev. Ti kraji so precej zaostali, mednje sodi tudi naše področje, to je mursko-soboško, lendavsko in pa tudi druga območja ob severni meji. Menimo, da je reševanje teh problemov pomembno tudi z gledišča naše varnosti.

Odgovor želimo v pisni obliki. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi postaviti delegatsko vprašanje? Delegatsko vprašanje bo postavil tovariš Evgen Prinčič.

Evgen Prinčič: Skupina delegatov je razpravljala o potrebnosti zbiranja odpadnega materiala za potrebe našega gospodarstva ter se zedinila, da

postavi v Zboru združenega dela Skupščine Socialistične republike Slovenije delegatsko vprašanje.

Skupina delegatov 3. okoliša za kulturno in prosvetno dejavnost ugotavlja, da je bilo ob krizi papirja premalo storjeno, da bi se zanj kot surovina dobil tudi odpadni material. Nič drugače ni tudi z ostalimi surovinami, ki bi jih lahko naše gospodarstvo dobilo z zbiranjem odpadkov. Skupina delegatov je mnenja, da je treba izvesti široko akcijo za zbiranje vsega odpadnega materiala. Akcija naj ne bo enkratna, ampak stalna. Če do sedaj delovne organizacije za to niso pokazale dovolj pripravljenosti, naj odgovorni dejavniki ukrepajo, da se to stanje izboljša. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: To je bolj iniciativa kot vprašanje. Iniciativo bomo posredovali Izvršnemu svetu. Prosim, tovariš Ivan Zelenšek!

Ivan Zelenšek: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da postavim kot delegat tega zbora naslednje delegatsko vprašanje:

Znano je, da je Železniško gospodarstvo Ljubljana v tem letu opravilo doslej največji obseg dela. To dejstvo pa žal spremlja tudi podatek, da bo kljub povečani produktivnosti dela imelo v letu 1974 doslej največji izpad transportnega dohodka, okrog 500 milijonov novih dinarjev.

Zanima me, glede na nujnost reševanja tega problema, kaj je oziroma kaj bo v zvezi z ustavnim določilom o kompenzaciji storil Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije, kajti izpad transportnega dohodka je posledica odločitev pristojnih zveznih in republiških upravnih organov, na katere temeljne organizacije združenega dela v Železniškem gospodarstvu Ljubljana niso mogle vplivati.

Predsednik Štefan Nemeč: Delegatsko vprašanje postavlja tovariš Jože Maček!

Jože Maček: Drage tovarišice in tovariši delegati in tovariš predsednik!

V letu 1974 preneha veljati zakon o nadomestilu dela obresti za investicije v zasebnem kmetijstvu. Ker je konec leta, postavljamo delegatsko vprašanje, kako bo v prihodnje z regresiranjem razlike obrestne mere.

Drugo vprašanje: Na 2. seji Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije je bilo postavljeno delegatsko vprašanje o oprostitvi prometnega davka na gorivo, potrošeno v kmetijski in gozdarski proizvodnji. Pojasnjeno je bilo, da to rešuje zveza. Če so to vprašanje v zvezi obravnavali, nas zanima, kako so odgovorili nanj.

In tretje vprašanje: Kako je s sklepanjem pogodbe oziroma s prodajo mesa v Iran?

Predsednik Štefan Nemeč: Ali želi še kdo zastaviti vprašanje? Prosim!

Stane Markeš: Na seji skupine delegatov s področja obrtne in podobnih dejavnosti, ki delegira delegata v Zbor združenega dela Skupščine Socialistične republike Slovenije, je bil sprejet sklep, s katerim me skupina delegatov pooblašča, da postavim naslednje vprašanje:

V kakšni fazi je postopek za spremembo zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj v korist delavcev, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih?

Že lani in ponovno letos (dopis Republiškega odbora sindikatov delavcev storitvenih dejavnosti, številka 188-1/74-Sa in Gospodarske zbornice Socialistične republike Slovenije, št. 36-12/72) je bil dan Republiškemu sekretariatu za urbanizem in Odboru za urbanizem in stanovanjsko-komunalno gospodarstvo ZZD in ZO Skupščine Socialistične republike Slovenije predlog za spremembo navedenega zakona.

Zakon naj bi se spremenil tako, da bi bili delavci, ki delajo pri zasebnih delodajalcih, pri pridobivanju stanovanjske pravice in kreditov za stanovanjsko gradnjo ali nakup stanovanja izenačeni z delavci, ki delajo v združenem delu.

Po sedanjem zakonu to ni tako, ker upravlja vsa sredstva stanovanjskega prispevka delavcev pri zasebnih delodajalcih občinski solidarnostni sklad po svojih merilih. Tako pridobitev kredita za zasebno gradnjo in soudeležba pri nakupu stanovanja nista mogoči.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo postaviti delegatsko vprašanje? Kaže, da ne.

S tem smo izčrpali dnevni red in končujem sejo.

(Seja zbora je bila končana ob 15. uri.)

9. seja

(11. decembra 1974)

Predsedoval: Štefan Nemeč,
predsednik Zbora združenega dela

Začetek seje ob 9.15.

Predsednik Štefan Nemeč: Tovarišice in tovariši delegati!

Pričenjam 9. sejo Zbora združenega dela, ki sem jo sklical na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Slovenije.

Z dopisom z dne 6. 12. 1974 sem razširil dnevni red 9. seje zbora z dodatno točko: predlog zakona o sodiščih združenega dela — usklajevanje.

Dnevni red je razširjen po dogovoru z zadnje seje. Obravnava tega predloga je bila na dnevnem redu zadnje seje, pa smo jo zaradi dodatnih amandmajev prenesli na današnjo sejo.

Za današnjo sejo predlagam še dodatni točki:

— predlog zakona o nomadski paši, ki ga je predložil Izvršni svet po hitrem postopku,

— predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in poviševanje določenih rezervnih vojaških starešin, ki ga je prav tako predložil Izvršni svet.

Obveščam vas, da Izvršni svet predlaga, da se obravnava in sklepanje o predlogu zakona o socialnem skrbstvu odloži. Prav tako predlagam zboru, da bi 2. točko dnevnega reda, to je odobritev zapisnika 8. seje Zbora združenega dela, obravnavali na prihodnji seji zbora.

Predlagam zboru, da sprejme naslednji dnevni red:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije;

2. predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje;

3. predlog zakona o razskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih;

4. predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih;

5. predlog zakona o zdravstvenem varstvu;
6. osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva;
7. osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975;
8. izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975;
9. osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975;
10. osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks;
11. osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin;
12. osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov;
13. osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve;
14. osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč;
15. predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada SR Slovenije za pomoč na poplavljenih območjih in na območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami;
16. predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v SFRJ za predmet »Obramba in zaščita«, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo;
17. predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo;
18. predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih;
19. predlog zakona o vojaških invalidih;
20. osnutek zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notrajnih plovnih poteh;
21. predlog zakona o sodiščih združenega dela — usklajevanje;
22. predlog zakona o nomadski paši;
23. predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in poviševanje določenih rezervnih vojaških starešin;
24. volitve in imenovanja;
25. vprašanja delegatov.

Ali se s predlaganim dnevnim redom strinjate? Kdor je za dnevni red, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red sprejet.

Pred prehodom na posamezne točke dnevnega reda vas obveščam, da smo se predsedniki zborov na predlog Izvršnega sveta dogovorili, da bomo uvodno obrazložitev k 2., 3., 4., 5., 6., 8. in 9. točki dnevnega reda poslušali na skupnem zasedanju vseh treh zborov, in sicer po obravnavi 1. točke dnevnega reda.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja in poročilo te komisije.

Predlagam, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za današnjo sejo zbora izvolimo naslednje delegate: za predsednika Borisa Galiča, za člana Damjana Pluta in Jožeta Habinca. Ali so omenjeni delegati navzoči? (Da.) Hvala.

Želi morda o tem predlogu kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, lahko preidemo na glasovanje. Glasovali bomo z dvigom rok. Kdor je za predlog, naj prosim dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 9. sejo zbora izvoljeni: za predsednika Boris Galič, za člana pa Damjan Plut in Jože Habinc.

Prosim predsednika in člana komisije, da pregledajo pooblastila delegatov oziroma poročilo, ki ga je pripravila strokovna služba, ter nato poročajo zboru.

Prosim predsednika, da da poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja!

Boris Galič: Poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za 9. sejo dne 11. decembra 1974.

Zbor združenega dela ima 150 delegatov. Za današnjo sejo je predložilo delegatska pooblastila 145 delegatov, in sicer: s področja gospodarstva 87 delegatov, s prosvetno-kulturnega področja 18 delegatov, s socialno-zdravstvenega področja 12 delegatov, iz kmetijske dejavnosti 17 delegatov, iz obrtne in podobnih dejavnosti 5 delegatov, iz delovnih skupnosti državnih organov in družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti 5 delegatov, iz delegacije aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ 1 delegat.

Na današnji seji niso prisotni delegati iz naslednjih okolišev: za gospodarsko področje: iz 13. okoliša 1 delegat, iz 14. okoliša 2 delegata; za socialno-zdravstveno področje: iz 1. okoliša 1 delegat; za kmetijsko dejavnost: iz 6. okoliša 1 delegat. Skupaj je prisotnih 145 in odsotnih 5 delegatov.

Komisija je pregledala vsa predložena pooblastila in ugotovila, da so vsa pooblastila v skladu z zakonom in ustavo SR Slovenije. Zato predlaga, da Zbor združenega dela vsa predložena pooblastila verificira. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Želi kdo razpravljati o poročilu Komisije? (Ne.)

Prehajamo na glasovanje. O poročilu bomo glasovali javno in v celoti, ker ni nobeno pooblastilo sporno. Kdor je za poročilo, naj prosim dvigne roko! Hvala. (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 9. sejo Zbora združenega dela. Ugotavljam, da zbor lahko veljavno odloča, ker je na seji navzoča večina delegatov.

Sedaj bomo poslušali ekspoz. Zbrali se bomo na skupni seji. Pričakujemo še delegate ostalih dveh zborov.

(Seja je bila prekinjena ob 9.25 in se je nadaljevala ob 11.35.)

Predsednik Štefan Nemec: Nadaljujmo sejo! V vabilu za današnjo sejo je bilo navedeno, da bo današnja seja trajala verjetno dva dni. Mislim, da bomo lahko popoldne ugotovili, če bo mogoče sejo še danes končati. Zato bi prosil za sodelovanje in za čimkrajše prekinitve, saj je to v vašem interesu.

Prehajam na 2. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svoje predstavnike je Izvršni svet določil tovariša Poldeta Kejžarja, namestnika sekretarja za prosveto in kulturo, Petra Winklerja, pomočnika sekretarja za prosveto in kulturo in Andreja Ujčiča, republiškega podsekretarja v republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo.

Izvršni svet je z dopisom dne 22. 11. 1974 predložil tudi amandmaje k predlogu zakona. Amandmaje ste prejeli.

Predlog zakona so skupaj z amandmaji Izvršnega sveta obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, ki je dal poročilo, Odbor za družbenoekonomske odnose našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako dala poročilo. Poročila ste prejeli.

Prav tako ste prejeli tudi stališče Skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije, stališča Republiške skupnosti otroškega varstva in stališča Skupščine občine Ljubljana-Siška.

K tej točki dnevnega reda je bil povabljen tudi predstavnik Izobraževalne skupnosti SR Slovenije.

Predlagam, da obravnavo predloga zakonov o samoupravnih interesnih skupnostih v prvotni predlog besedila vključimo kot sestavni del predloge Izvršnega sveta. To besedilo naj bi bilo torej osnova za dajanje pripomb in predlogov za spremembe in dopolnitve. Predlagam, da sklepamo posebej le o tistih amandmajih, ki bodo dani k temu osnovnemu besedilu in pa k besedilu, ki je sicer oblikovano kot amandma. V besedilu so z debelimi črkami natisnjene nove formulacije, s tankimi črkami pa prejšnje.

Ali se strinjate s takim načinom dela? Ali ima kdo morda kakšno pripombo? (Ne.) Ni ugovorov.

Ugotavljam, da se strinjamo s takim načinom dela. Zato vas opozarjam, da bomo pri nadaljnji obravnavi teh zakonov sklepali le o tistih amandmajih, ki bodo dani tako, kot smo se sedaj dogovorili.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima delegat Božo Pančur, 9. okoliš — Jesenice!

Božo Pančur: V skupini delegatov, ki me je delegirala v to skupščino, je bilo postavljeno vprašanje potrjevanja statutow samoupravnih interesnih skupnosti. Po amandmaju k 6. členu predloga zakona statut sicer potrjuje skupščina družbenopolitične skupnosti. Delegati smo bili mnenja, da bi Izvršni svet družbenopolitične skupnosti lahko potrjeval statut obeh skupnosti. Zato namreč, da se gradiva ne bi dvakrat obravnavala na isti stopnji, zaradi česar bi bili delegati obremenjeni z dvakratnim proučevanjem.

Glede na predlagani amandma, ki opredeljuje potrjevanje statutow, postavljamo vprašanje: Kaj je vodilo Izvršni svet, da je predlagal tako rešitev, da Skupščina družbenopolitične skupnosti potrjuje statute in ne Izvršni svet?

Predsednik Štefan Neme c: Besedo ima tovariš Leopold Kejžar, namestnik republiškega sekretarja za kulturo in prosveto!

Leopold Kejžar: V razpravi o tekstu zakonskega predloga, ki je bil objavljen in ki je vključeval rešitev, o kateri je govoril delegat z Jesenic, je Izvršni svet dobil zelo veliko predlogov, da bi bilo treba spremeniti rešitev v tem smislu, da bi te akte interesnih skupnosti potrjevale skupščine. Motiv za to je bil največkrat ta, da so izvršni sveti preozka telesa za tako funkcijo in da niso izključno delegatsko sestavljeni, saj njihov pomembni del sestavljajo delavci uprave. Zaradi velikega pomena, ki ga imajo interesne skupnosti za vzpostavljane temeljnih razmerij in konkretizacijo ustavnih določil, ne kaže prepuščati potrjevanja statuten telesom, ki so tako ozka kot izvršni sveti, ampak je treba to funkcijo prepustiti skupščinam.

Zaradi zelo velikega števila tovrstnih pripomb je predlagatelj te pripombe upošteval in predložil rešitev, ki je navedena v amandmaju k 6. členu.

Predsednik Štefan Neme c: Hvala lepa. Kdo še želi besedo? Besedo ima delegat Franc Kvaternik iz 1. okoliša!

Franc Kvaternik: Spoštovane tovarišice in tovariši delegati! Kot prosvetni delavec in delegat za prosvetno-kulturno področje pozdravljam predlog zakona o izobraževalnih skupnostih.

S tem v zvezi bi se rad dotaknil vprašanja našega šolskega sistema. Mislim, da ne bomo razkrili kakšne skrivnosti, če priznamo, da sedanji šolski sistem ni ustrezen. O tem smo zadnje čase že veliko povedali in napisali. Njegova glavna hiba je v tem, da mu je glavni cilj znanost, namesto da bi bil njegov glavni smoter vzgoja in oblikovanje osebnosti mladega človeka, seveda ob pridobitvi določenega znanja. Metode dela v naši šoli so v veliki meri klasične, čeprav ne smemo zanikati, da se je v tem pogledu v zadnjih letih že marsikaj izboljšalo. Še vedno gre posodabljanje metod prepočasi, in kar je še huje, zaradi slabosti sedanjega šolskega sistema trpi vse naše gospodarstvo. Še vedno je prevelik osip v osnovni šoli in prevelik procent tistih študentov, ki se vpišejo na višje in visoke šole, jih pa ne dokončajo. Vse to zahteva hiter in temeljit poseg v sedanji šolski sistem. Upam, da bodo na novo ustanovljene izobraževalne skupnosti najučinkoviteje prispevale k odpravi takega stanja. Zato bomo delegati za prosvetno-kulturno področje glasovali za sprejem predloga zakona o ustanovitvi izobraževalnih skupnosti, s predloženimi dopolnili vred.

K amandmajema k 4. in 11. členu predloga zakona o izobraževalnih skupnostih bi v imenu skupine delegatov 1. okoliša predložil dopolnilni predlog:

4. člen naj se glasi: »Samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje (v nadaljnjem besedilu izobraževalne skupnosti) so: izobraževalne skupnosti občin, mesta oziroma regionalna izobraževalna skupnost, posebne izobraževalne skupnosti in izobraževalna skupnost Slovenije.«

11. člen pa naj se glasi: »Za uresničevanje potreb in interesov na področju vzgoje in izobraževanja, za enakopravno odločanje v skupščini občine in za izpolnjevanje drugih nalog v zvezi z vzgojo in izobraževanjem ustanovijo člani izobraževalno skupnost občine.

V mestno oziroma regionalno izobraževalno skupnost se združujejo člani prek občinskih izobraževalnih skupnosti na območju mesta oziroma na zaokroženem urbanem področju, ki je z zakonom določena kot posebna družbeno-

politična skupnost, da v njej uresničujejo tiste skupne interese, dolžnosti in naloge, ki jih določijo s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi te skupnosti.

Skupnosti iz prvega in drugega odstavka tega člena se lahko s samoupravnim sporazumom povezujejo v regionalna združenja in razvijajo druge oblike sodelovanja.«

Obrazložitev k dopolnitvi 4. in 11. člena je naslednja:

Zakon o izobraževalnih skupnostih naj bi, tako kot zakon o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, dopuščal oziroma opredelil možnost za organiziranje izobraževalnih skupnosti na mestni ter regionalni ravni. Tako opredelitev narekuje tudi specifična ureditev družbenopolitičnih skupnosti na območju občin in mesta Ljubljana, kjer imamo poleg petih občinskih skupščin tudi skupščino mesta Ljubljana.

Dopolnilni predlog temelji na pobudah, konkretnih rešitvah in na predlogih iniciativnih odborov za ustanovitev občinskih izobraževalnih skupnosti v ljubljanskih občinah.

Osnutki samoupravnih sporazumov za ustanovitev občinskih izobraževalnih skupnosti v Ljubljani vsebujejo dogovor, da za uresničevanje skupnih interesov, enotne politike in ukrepov za čimbolj skladen razvoj izobraževalne dejavnosti in pogojev za njeno delo, za zagotavljanje solidarnosti in drugih skupnih zadev ustanovijo delovni ljudje in občani v občinskih izobraževalnih skupnostih s samoupravnim sporazumom mestno izobraževalno skupnost. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Prosim! Besedo ima tovarišica Milka Gyöfi, 15. okoliš.

Milka Gyöfi: Naša delegacija postavlja naslednje vprašanje:

V zvezi s sprejetjem predlogov zakonov za interesne skupnosti želimo izvedeti, kako se bo izvajala solidarnost pri financiranju temeljnih nalog med posameznimi interesnimi skupnostmi s področja družbenih dejavnosti, ko niti predlog zakona o izobraževalnih skupnostih niti predlogi zakonov o socialnem skrbstvu, zdravstvenem varstvu in o kulturnih skupnostih natančneje ne opredeljujejo, kako bodo zbirale sredstva interesne skupnosti iz manj razvitih območij.

To dejstvo je tembolj zaskrbljujoče, ker na drugi strani osnutek dogovora o temeljnih načelih in splošnih obveznostih udeležencev pri sklepanju in izvajanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov na področju razporejanja dohodkov in delitve sredstev za osebne dohodke ter na področju splošne in skupne porabe predvideva, da bodo znašale prispevne stopnje v letu 1975 za skupno porabo le 29,69 %.

V občini Lendava smo imeli že sedaj, to je v letu 1974, prispevne stopnje v višini 31,39 %. Z ustanovitvijo skupnosti socialnega skrbstva pa bi se seveda morala višina stopenj še povečati, kar pa ni sprejemljivo.

Poseben problem je financiranje zdravstvenega zavarovanja, kajti razmerje med delavskimi in kmečkimi zavarovanci je v Pomurju 1 : 1. Zaradi zdravstvenega zavarovanja kmečkega prebivalstva primanjkujejo naši zdravstveni skupnosti milijonska sredstva. Ker je v Uradnem listu SR Slovenije, št. 35/74 objavljen sklep o razdelitvi deleža SR Slovenije kot njenega prispevka h kritju razlike med odmerjenim prispevkom in dolžnim zneskom v starostnem zavarovanju kmetov za leto 1973, želimo izvedeti, kako bo s kritjem razlike v

letih 1974 in 1975. V izhodiščih za sestavo republiškega proračuna za leto 1975 niso predvidena sredstva za tovrstno solidarnost.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala. Kdo še želi besedo? Besedo ima delegat Milan Starman, predstavnik Odbora za družbenoekonomske odnose našega zbora!

Milan Starman: Tovarišice in tovariši delegati, tovariš predsednik!

Odbor za družbenoekonomske odnose je imel 11. in 26. 11. 1974 sejo skupaj z Odborom za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin. Oba zbora sta v razpravi o predlogu zakona ugotovila, da se z ustanavljanjem samoupravnih interesnih skupnosti odpirajo nove možnosti za povezovanje in demokratizacijo vzgojno-izobraževalne dejavnosti. Odbora sta obravnavala tudi druge pismene predloge in pripombe za spremembo ali dopolnitev zakonov, ki so bili predloženi. Ugotovimo lahko, da je Izvršni svet v svojih amandmajih upošteval predloge odgovorov in da je zaradi tega bistveno izboljšal predlog zakona.

Predlog zakona o izobraževalnih skupnostih daje nove možnosti za delovanje na celotnem področju.

Glede predlogov z obalnega področja: Podpiramo delegate s tega področja in tudi predlog o samoupravnih interesnih skupnostih Slovenije, ki je v 4. členu zakona točno definirana.

Glede financiranja interesnih skupnosti je nujno uskladiti programe tako, da bodo dogovorjeni programi, ki jih plačujejo delavci temeljnih organizacij združenega dela, uskladeni s skupno ekonomsko politiko v letu 1975. To bo tudi pogoj pri odločanju o višini prispevnih stopenj za potrebe interesnih skupnosti v Sloveniji.

Odbor predlaga Zboru združenega dela, da predlog zakona sprejme skupaj z amandmaji Izvršnega sveta in z amandmaji Odbora. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo želi besedo? Besedo ima delegat Igor Pelan!

Igor Pelan: Tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da hkrati razpravljam o vprašanjih, ki se nanašajo na več točk dnevnega reda našega zbora, in sicer na predlog zakona o samoupravnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, na predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih na predlog zakona o zdravstvenem varstvu ter na osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva. Omejil bi se samo na vprašanje organizacije omenjenih samoupravnih skupnosti.

Razprava o vseh teh zakonih je bila na celotnem obalnem območju izredno živahna, tako razprava o osnutkih, kot tudi o predlogih zakonov. Zaradi specifičnega položaja obalnih občin in temu ustrezne specifične organizacije na slovenski obali (ki je s posebnim republiškim zakonom definirana kot zaokroženo urbano območje, ki obsega območja občin Izola, Koper in Piran, kar je uveljavljeno tudi v naši ustavi) je dobila obravnava omenjenih zakonov pri nas včasih celo polemičen ton.

Zaokroženo obalno območje tvorijo občine Izola, Koper in Piran. Za te obalne občine je bila ustanovljena skupnost občin, na katero so bile prenesene določene občinske pristojnosti in sicer take, ki so skupnega pomena za celotno območje.

Obalna skupnost ni torej neka nadstruktura ali celo nekakšen obnovljeni okraj nad občinami, temveč je njihova skupnost, ki opravlja v njihovem imenu in v interesu vseh delovnih ljudi in občanov obalnega območja zadeve, ki so skupnega pomena, ki bi jih sicer opravljale vse tri občinske skupščine vsaka za sebe.

Želja naših delovnih ljudi in občanov je, da se na podoben način organizirajo tudi samoupravne interesne skupnosti, ki so vključene v skupščinski sistem, ki sodelujejo z občinskimi skupščinami oziroma z njihovimi pristojnimi zbori pri odločanju o določenih sistemskih vprašanjih s področja dejavnosti posameznih interesnih skupnosti.

Zaradi tega smo predlagali, da v zakonih, ki določajo organizacijo posameznih samoupravnih interesnih skupnosti za naše območje, predvidi možnost, da se te skupnosti organizirajo na podoben način kot skupnost obalnih občin: v smislu ustave Socialistične republike Slovenije bi za območje obalnih občin ustanovili skupnosti kot dele samoupravnih interesnih skupnosti.

Na ta način bi samoupravne interesne skupnosti soodločale s pristojnimi zbori občinskih skupščin v zadevah, za katere so pristojne občinske skupščine, s pristojnimi zbori obalne skupnosti pa v zadevah, ki so jih občinske skupščine obalnih občin prenesle na obalno skupnost. Na obalni ravni bi imeli samoupravno interesno skupnost kot celoto, v občinah pa skupnosti kot dele samouprave interesne skupnosti. Vprašanje organizacije samoupravnih interesnih skupnosti, zlasti tistih, ki se bodo po oblikovanju delegatskih skupščin vključile v skupščinski sistem, je za naše območje izredno pomembno. Vsa naša prizadevanja v preteklih letih, ki so jih podpirali tudi republiški organi in organizacije, so bila, da se na obali vzpostavi tesno medobčinsko sodelovanje na vseh področjih. Zato smo organizirali skupnost obalnih občin in ji poverili določene pristojnosti občinskih skupščin. Organizirali smo skupne upravne organe organizacije in službe. Vse samoupravne interesne skupnosti so bile doslej organizirane na obalni ravni, razen tistih, ki so sicer organizirane za širša območja.

Edini v Socialistični republiki Sloveniji smo organizirali skupno stanovanjsko skupnosti in ustanovili enoten stanovanjski solidarnostni sklad. Vsi ti organi, organizacije, službe in skupnosti delujejo v korist celotne obale, vseh treh občin in vseh občanov. Nikoli si nismo predstavljali, da bi lahko medobčinsko sodelovanje, pa naj ga jemljemo s kateregakoli vidika, predstavljalo kršitev ali celo negacijo komunalnega in delegatskega sistema.

Sedaj smo tik pred preoblikovanjem določenih samoupravnih interesnih skupnosti, zaradi njihove uskladitve z novo ustavo. Njihovo organizacijo želimo prilagoditi našim razmeram in specifičnemu položaju, ki nam je priznan v sami ustavi. Ne moremo razumeti tistih, ki nam poskušajo z zakoni ožiti pravice, ki nam jih dopušča ustava. Delovni ljudje in občani v našem območju želijo organizirati enotne samoupravne interesne skupnosti na področjih, ki sem jih navedel na začetku. Vse te enotne skupnosti bodo imele v občinah skupnosti kot dele enotne organizacije. Samo tako organizirane samoupravne interesne skupnosti bodo lahko sodelovale z občinskimi skupščinami in s skupščino skupnosti obalnih občin pri zadevah, ki jih ta opravlja po pooblastilu le-teh.

Da ne bi imeli težav pri določanju organizacije samoupravnih interesnih skupnosti, bi morali po našem mnenju ustrezno spremeniti oziroma dopolniti tiste člene predlaganih zakonov, ki govorijo o organizaciji teh samoupravnih skupnosti. To je 2. člen predloga zakona o raziskovalni dejavnosti, 4. člen pred-

loga zakona o samoupravnih interesnih skupnosti za vzgojo in izobraževanje, 3. člen predloga zakona o samoupravnih interesnih skupnostih, 7. člen predloga zakona o zdravstvenem varstvu in 2. člen osnutka zakona o socialnem varstvu.

Skladno s spremembo oziroma dopolnitvijo navedenih členov posameznih zakonov bi morali spremeniti oziroma dopolniti tudi vse ostale člene zakonov, ki izhajajo iz navedenih.

Zaradi tega podpiramo predlog amandmajev k 4. in 11. členu zakona o izobraževalnih skupnostih.

Za konec bi želel povedati še to, da so bili pred nekaj leti posamezniki, ki so medobčinsko sodelovanje na obali zavirali, politično diskvalificirani in odstranjeni. Če nam sedaj ne bo dana možnost takega povezovanja, kot smo si ga zamislili, se sprašujemo, če smo tedaj sploh pravilno ravnali. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? Ali lahko predstavnik predlagatelja zavzame stališče glede predlogov oziroma glede amandmajev, ki ga je predložil delegat Kvaternik in ki ga podpira tudi delegat Igor Pelan?

Leopold Kejžar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Povedal bom stališče predvsem do tistega dela predloga, ki se nanaša na izobraževalne skupnosti.

Mislim, da gre v določeni meri za nesporazum. V nobenem zakonskem določilu po našem mnenju ni mogoče najti takšne določbe niti intencije, ki bi zavirala ali nasprotovala združevanju interesnih skupnosti na določenih območjih, tudi na teh ne, ki so bila tu omenjena. Gre zgolj za vprašanje, ali mora zakon tako združevanje oziroma ustanavljanje takih skupnosti sprejeti kot obvezno. O tem vprašanju so razpravljali že skupščinski odbori. Opozarjam vas zlasti na stališče Zakonodajno-pravne komisije. Le-ta v poročilu, ki ste ga dobili, pravi, da je po njenem mnenju mogoče v okviru predloženih določil uresničiti vse potrebe po integraciji delovanja izobraževalnih skupnosti v območjih, ki so bila tu omenjena, to sta območji Ljubljane in obale.

Predlagatelj meni, da ne more sprejeti stališča, da bi ustanavljanje takšne skupnosti z zakonom določilo kot obvezno. S tem bi neupravičeno posegali v avtonomno pravico delovnih ljudi v občini, da se konstituirajo v interesno skupnost za določeno področje dejavnosti in da v njej odločajo o vseh vprašanjih, med drugim tudi o vprašanjih skupnega pomena. Mislim, da ni mogoče uporabiti popolno analogijo med skupščinami in med dejavnostjo skupščin družbenopolitičnih skupnosti ter interesnimi skupnostmi, ker ima vsaka svoje značilnosti. Za področje kulturne dejavnosti je zaradi značilnosti, ki temeljijo predvsem na skupnih kulturnih institucijah za širše območje in še zaradi nekaterih drugih razlogov predlagatelj predlagal, da naj bodo takšne skupnosti obvezne. Za področje izobraževanja pa je, glede na to, da je temeljna dejavnost občinskih izobraževalnih skupnosti vendarle osnovno šolstvo in predšolska vzgoja, ki sta in morata biti v največji meri približana delovnemu človeku v občini, menil, da ni potrebno obvezno združevanje oziroma obvezno ustanavljanje regionalnih skupnosti. Nobeno zakonsko določilo pa ne onemogoča, da take skupnosti ne bi ustanovili.

69. člen republiške ustave posebej navaja, da so združenja interesnih skupnosti, v katera sodijo tudi regionalna združenja in skupnosti na območju mesta, pravne osebe z vsemi pravicami in odgovornostmi interesne skupnosti; seveda s tistimi, ki so jih nanje te skupnosti prenesle. Tovariši, ki so predlagali

tudi ta amandma, so sami povedali, da so skupnosti na območju mesta Ljubljana že pripravljene. V predlogih samoupravnih sporazumov imajo določila, s katerimi ustanavljajo tako skupnost, ki je lahko tudi združenje. Mislim, da ni nobenega razloga za to, da bi zdaj v podobnih okoliščinah z zakonom odredjali obveznost ustanavljanja take skupnosti. Delovnim ljudem, organiziranim v občinski skupnosti, je treba prepustiti, da se odločijo za takšno skupnost. Pa tudi, da odločijo o tem, katere pristojnosti in katere naloge bodo združevali, in da skladno s tem ustanovijo takšna združenja.

Predlagatelj ne more sprejeti tega amandmaja zaradi tega, ker meni, da bi s tako zakonsko določbo neupravičeno in v nasprotju z ustavnimi intencijami posegli v avtonomne pravice delovnih ljudi, ki so organizirani v interesni skupnosti na območju občine. Zlasti za daljše obdobje, ko se lahko pričakuje, da se bo povezovanje in združevanje v interesne skupnosti v območjih še razširjalo, bi s takšno izjemno ustanovitvijo dveh skupnosti in z njunim izključnim vezanjem na status posebne družbenopolitične skupnosti sprejeli omejitve, ki ne bi koristile razvoju na teh področjih. Taka določba z ničemer ne posega v solidarnost. Po zakonu so nosilec solidarnosti občinske skupnosti, ki so avtonomno in v celoti odgovorne za uresničevanje solidarnostnih obveznosti na vsem območju republike v vseh okoliščinah, ne glede na to, ali bo mestna skupnost obstajala ali ne.

Glede druge pripombe pa bi želel pojasniti samo to, da so v zakonu o izobraževalnih skupnostih zelo jasno navedene določbe o solidarnosti izobraževalnih skupnostih in o njihovi popolni odgovornosti za razvoj vzgoje in izobraževanja na vsem območju Slovenije, posebej še za razvoj šolstva narodnosti. Predlog zakona pa ne vsebuje konkretnih operativnih določb za vsakokratno in vsakoletno reševanje tega vprašanja, ker teh določb ne vsebuje tudi nobeden drug zakon o interesnih skupnostih. Te določbe so predmet vsakoletnega sporazumevanja, dogovarjanja in odločanja, torej predmet politike posameznih občinskih izobraževalnih skupnosti, kot tudi njihovih skupnih obveznosti, ki jih uresničujejo v izobraževalni skupnosti Slovenije. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Besedo ima Anton Fazarinc, republiški sekretar za zdravstvo!

Dr. Anton Fazarinc: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegat z obalnega področja je omenil tudi predlog zakona o zdravstvenem varstvu in osnutek zakona o socialnem varstvu. Na področjih, ki ju urejata ta dva zakona, bi bilo treba po njegovem mnenju urediti samoupravne interesne skupnosti tako, da bi občinska ali tista, ki ustreza občinski, zajemala celotno obalno področje. Povedati moram, da takšnega predloga ne moremo sprejeti.

Ne vidimo nobenega razloga, da naj se ne bi občinske zdravstvene skupnosti na obalnem območju združevale v združenja ali v skupnosti takrat, kadar obravnavajo in odločajo o nekaterih ožjih skupnih interesih.

Razlog, zakaj ne moremo sprejeti njegovega predloga, je navedel že tovariš Kejžar. V sistemskem zakonu ne moremo predložiti drugačnih rešitev, kot so predvidene v predlogih zakonov. Za področje zdravstvenega varstva oziroma za organizacijo zdravstvenih interesnih skupnosti je v predlogu zakona predvideno, da se občinske skupnosti združujejo v regionalne na sedanjih območjih. To je začasna rešitev; drugačno organiziranje bo mogoče po preteku enega leta. Razlogi za takšno odločitev oziroma za tak predlog so več ali manj jasni.

Smo v obdobju, v katerem ne bi mogli prenesti večjih pretresov, zlasti zaradi zagotavljanja rizikov.

Predloga za organiziranje obalne zdravstvene skupnosti, ki bi imela pristojnosti in odgovornosti občinske, ne moremo sprejeti. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje o amandmajih.

Pred seboj imate amandma, ki ga je dal delegat Kvaternik k 4. in k 11. členu.

Zakonodajno-pravna komisija je obravnavala vse amandmaje k predlogu zakona ter je amandmaje in stališča o njih navedla v svojem poročilu, ki ste ga prejeli danes na klop. Ker je s tem dan v tem poročilu najpopolnejši pregled vseh predlogov za spremembe in dopolnitve, razen amandmaja, ki ga je dal tovariš Kvaternik, predlagam, da se pri glasovanju naslonimo na to poročilo in glasujemo o amandmajih, kakor so navedeni v poročilu.

Za glasovanje nam je torej osnova prvotni predlog zakona, dopolnjen z amandmaji Izvršnega sveta, o čemer smo se že izrekli, ter poročilo Zakonodajno-pravne komisije. Najprej bi bilo prav če zavzamemo stališče glede amandmaja, ki ga je dal tovariš Kvaternik. Ali tovariš Kvaternik še vztraja pri amandmaju, glede na obrazložitev? (Ne.) Ugotavljam, da tovariš Kvaternik umika amandma. Zato ni potrebno glasovati o amandmaju k 4. in 11. členu.

Prehajamo na amandmaje, ki so navedeni v poročilu Zakonodajno-pravne komisije. To so povzeti amandmaji vseh odborov, Zakonodajno-pravne komisije in tudi Izvršnega sveta kot predlagatelja.

Posebej bom omenil, če bo šlo za poročilo Zakonodajno-pravne komisije, če pa tega ne bom omenil, bo šlo za besedilo v dodatnem materialu, ki vsebuje amandmaje Izvršnega sveta. V njem so amandmaji zapisani z velikimi črkami.

Ugotavljam, da je prisotnih 123 delegatov.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 1. členu, ki je naveden v poročilu Zakonodajno-pravne komisije. Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (141 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 1. členu soglasno sprejet.

O amandmaju k 3. členu ni potrebno glasovati, ker je predlagatelj upošteval pripombo. To velja tudi za pripombi k 4. členu in k 5. členu na isti strani.

Glasujemo o amandmaju k 10. členu! Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 10. členu soglasno sprejet.

Naslednji amandma je tudi k 10. členu. Kdor je za ta amandma, naj glasuje! (142 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je tudi ta amandma k 10. členu soglasno sprejet.

Republiška skupnost otroškega varstva je k 10. členu poslala pripombo, o kateri pa ne glasujemo.

Glasujemo o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 10. členu.

Odbori se z njim strinjajo. Če je kdo od predstavnikov odborov drugačnega mnenja, prosim, da se takoj oglasi, da ne bi kasneje popravljali!

Dajem amandma k 10. členu na glasovanje. Kdor je za, prosim, da glasuje! (137 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo glasovanja vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 10. členu z večino glasov sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 11. členu, ki je naveden v poročilu Komisije na 3. strani. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 12. členu. Prosim, kdor je za ta amandma, naj glasuje! (137 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

K 13. členu je predložil predlagatelj dodatni amandma. Naveden je v poročilu komisije. Kdor je za amandma k 13. členu, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 14. členu je predložil predlagatelj dodatni amandma, ki je naveden v poročilu. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (141 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo glasovanja vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 14. a členu, h kateremu je predlagatelj predložil dodatni amandma. Kdor je za dodatni amandma k 14. a členu, naj prosim glasuje! (138 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 14. a členu soglasno sprejet.

Zakonodajno-pravna komisija je k drugemu odstavku 14. a člena v besedilu, ki ga je poslal predlagatelj, sprejela amandma, ki je redakcijskega značaja. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (143 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Predlagatelj je predložil k 14. a členu še dodatni amandma, da se za drugim odstavkom sprejme nov tretji odstavek. Komisija je ta amandma sprejela. Kdor je za, naj glasuje! (143 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal glasovanja? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 14. a členu je dal amandma Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem, ki ga komisija ni sprejela. Zato ni potrebno, da o njem glasujemo.

Prehajam na 5. stran poročila, na amandma k 15. členu. Komisija je prevzela amandma Odbora Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem. Kdor je za predloženi amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo glasovanja vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

»Za osmo alineo naj se doda nova deveta alineja.« To je že zajeto v 10. členu in zato o amandmaju ni potrebno glasovati.

K peti alineji drugega odstavka je le pripomba in dopolnitev ni potrebna.

Predlagatelj je predložil dodaten amandma, da naj se za peto alinejo doda nova šesta alineja. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (135 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Pripombi k 17. členu na isti strani sta že upoštevani in ni o njih potrebno glasovati.

Na šesti strani tega poročila je naveden predlagateljev dodatni amandma k tretjemu odstavku 17. člena.

V četrtem odstavku pa naj se črtata besedi »sestava in«.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (137 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Komisija je predložila amandma k 17. členu: Drugi odstavek tega člena naj postane novi 17. a člen, tretji in četrti odstavek pa novi 17. b člen. Kdor je za ta redakcijski amandma, naj prosim glasuje! (135 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Prehajam na amandma k 19. členu. Odbor Družbenopolitičnega zbora je predložil amandma, ki ga je Komisija sprejela.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Komisija je k 19. členu sprejela še svoj amandma. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 20. členu. Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se tretja alineja črta. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (134 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Komisija predlaga amandma k četrti alineji 20. člena, ki je redakcijskega značaja. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (135 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 20. a členu, ki je na strani 7. Amandma komisije je redakcijskega značaja. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (134 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

K 21. členu in k 24. členu sta dani le pripombi, zato ni potrebno glasovanje.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 26. členu, ki sta ga predložila Odbor Družbenopolitičnega zbora in Odbor Zbora združenega dela za družbeno-ekonomske odnose.

Po mnenju Komisije ta dopolnitev ni potrebna, ker to ni isti program kot v prvem odstavku tega člena. Izvršni svet in Zakonodajno-pravna komisija tega amandmaja ne podpirata.

Dajem amandma odbora na glasovanje. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (60 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (41 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (30 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

Prehajam na amandma k 26. a členu, ki je naveden na 8. strani poročila. To je amandma predlagatelja, ki ga je povzela Komisija. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (140 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je sprejet.

K 27. členu. Izobraževalna skupnost Slovenije je poslala k temu členu pripombo, ki jo Komisija prevzema kot amandma. Kdor je za ta amandma, naj

prosim glasuje! (136 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je sprejet.

K 29. členu in k 30. členu sta dani samo pripombi.

S tem smo končali glasovanje o amandmajih. Zato prehajamo na glasovanje o predlogu zakona v celoti. Dajem na glasovanje predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (141 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zakon o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o raziskovalnih dejavnostih in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svoje predstavnike je Izvršni svet določil Leopolda Kejžarja, namestnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo, Petra Winklerja, pomočnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo in Andreja Ujčiča, republiškega podsekretarja v republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo.

Izvršni svet je z dopisom dne 22. 11. 1974 predložil tudi amandmaje k predlogu zakona.

Predlog zakona so skupaj z amandmaji Izvršnega sveta obravnavali Odbor za družbenopolitični sistem, ki je dal poročilo, Odbor za družbenoekonomske odnose našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je dala poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli.

Na sejo je bil k tej točki dnevnega reda povabljen predstavnik Raziskovalne skupnosti SR Slovenije. Ali bodo predstavniki predlagatelja ali predstavniki odborov in Komisije kaj dodali k obrazložitvi in k pismenim poročilom? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajamo na obravnavo amandmajev.

Zakonodajno-pravna komisija je tudi pri tem predlogu obravnavala vse amandmaje ter je amandmaje in stališča do njih navedla v svojem poročilu, ki ste ga prejeli danes na klop. Predlagam, da tudi pri tej točki dnevnega reda glasujemo o amandmajih, kakor so navedeni v poročilu Zakonodajno-pravne komisije. Za osnovo nam je torej prvotni predlog zakona, dopolnjen z amandmajem Izvršnega sveta, o čemer smo se že izrekli, ter poročilo Zakonodajno-pravne komisije.

Prehajam na obravnavo amandmaja k 1. členu. Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija umikata amandma k 1. členu.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 2. členu. Predlagatelj je k temu členu predložil dodatni amandma. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (124 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

K 5. členu je predlagatelj predložil dodatni amandma, da naj se za tem členom doda novi 5. a člen. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (127 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

K 9. členu je amandma predložil Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem, vendar ga Komisija ni prevzela. Zato o tem amandmaju ne bomo glasovali.

Prehajam na amandma k 17. členu, ki ga je prevzela Komisija od Odbora Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (123 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju predlagatelja k 17. členu. Izvršni svet predlaga, da naj se v tem členu doda novi drugi odstavek. Komisija je ta amandma sprejela. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (122 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

K 18. členu je predložila Zakonodajno-pravna komisija redakcijski amandma. Kdor je za, naj prosim glasuje! (116 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Iz poročila je razvidno, da je amandma k 19. členu umaknjen in zato o njem ne bomo glasovali.

Z amandmajem k 22. členu Odbora Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem se strinja Zakonodajno-pravna komisija. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (120 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

K 22. c in 22. d členu je predlagatelj predložil dodatne amandmaje ter predlagal nove člene 22. e, f, g, h. Omenjeni amandmaji so navedeni na 4., 5. in 6. strani poročila Zakonodajno-pravne komisije. Kdor je za te amandmaje, naj prosim glasuje! (113 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Amandmaji so sprejeti.

Prehajamo na obravnavo amandmajev k 23. členu. Glasovali bomo o dodatnem amandmaju, ki ga je predložil predlagatelj k prvemu odstavku, s katerim Komisija soglaša. Tako bi se za prvi odstavek tega člena ob upoštevanju vseh teh amandmajev oblikovalo novo besedilo. To je amandma Zakonodajno-pravne komisije.

Oskar Naglav: Komisija je k prvemu odstavku sprejela amandma, naj se med besedilo: »ter za sodelovanje« in besedilo: »drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi« vstavi besedilo: »družbenopolitičnimi organizacijami«.

Komisija je menila, da je ta amandma potreben, ker je tudi v ostalih predlogih zakonov o samoupravnih interesnih skupnostih navedeno tovrstno sodelovanje.

Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je predložil amandma, naj se na koncu prvega odstavka besedilo: »prek občinskih raziskovalnih skupnosti raziskovalno skupnost Slovenije« nadomesti z besedilom: »združeni v občinskih raziskovalnih skupnostih raziskovalno skupnost Slovenije«.

Komisija je soglašala s tem amandmajem.

Predlagatelj je predložil dodatni amandma k prvemu odstavku, s katerim komisija soglaša: prvi odstavek tega člena naj bi se, ob upoštevanju vseh teh amandmajev, glasil:

»Za oblikovanje enotne raziskovalne politike v republiki, za uresničevanje svobodne menjave dela, za združevanje sredstev in zagotavljanje pogojev za raziskovalno dejavnost, za zagotavljanje možnosti za vključevanje raziskovalne dejavnosti v vsa področja združenega dela, za enakopravno odločanje v Skupščini SR Slovenije ter za sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami, drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi ustanovijo delavci in delovni ljudje temeljnih in drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lastnini občanov, skupaj z delavci raziskovalnih organizacij, združeni v občinskih in področnih raziskovalnih skupnostih, raziskovalno skupnost Slovenije.«

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Stvar je razumljiva. Zadnji odstavek, ki sem ga prej omenil, vključuje vse amandmaje, ki so pred njim, zato bomo glasovali samo o tem odstavku. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (121 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo glasovanja vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Odbor Zbora združenega dela za družbenoekonomske odnose, Odbor Zbora občin za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenoekonomske odnose so sprejeli amandma k 10. alineji drugega odstavka 23. člena. Komisija je amandma prevzela, in tudi dodatni amandma predlagatelja k tej alineji. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (120 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je glasovanja kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajam na amandmaje k 24. členu. Amandma k prvemu odstavku je umaknjen, zato o njem ne bomo glasovali. Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se prvi odstavek tega člena črta, kar je komisija sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (117 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajamo na amandma k 25. členu, ki ga je od Odbora Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem prevzela Zakonodajno-pravna komisija. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (119 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajam na amandma k 26. členu. Komisija je k temu členu sprejela nov amandma. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (123 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Prehajam na amandma k 26.a členu. Komisija je k temu členu sprejela nov amandma. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (122 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 27. členu je Komisija sprejela svoj amandma, ki je potreben zaradi uskladitve z 71. členom ustave SR Slovenije. Kdor je za amandma, naj prosim

glasuje! (121 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Prehajam na amandma k 29. členu, ki ga je predložil Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem, in Zakonodajno-pravna komisija ga je sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (123 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je soglasno sprejet.

K prvemu in drugemu odstavku 29. a člena je Komisija sprejela svoja amandmaja. Kdor je za amandmaja, naj prosim glasuje! (116 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Amandmaja sta z večino glasov sprejeta.

Prehajam na dodatni amandma predlagatelja k 33. členu. Komisija ga je sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

K 34. členu: Predlagatelj je predložil amandma k prvemu in petemu odstavku, ki ga je Komisija sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (121 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

K šestemu oziroma zadnjemu odstavku 34. člena je sprejela Komisija svoj amandma. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (117 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

K 35. členu je predlagatelj predložil dodatni amandma, ki ga je Komisija sprejela.

Po dodatnem amandmaju pride dosedanji 31. člen predloga zakona pred prvotni 36. člen kot novi 35. a člen. Predlagatelj je tudi predložil besedilo tega novega člena. Komisija ga je sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (112 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 38. in 39. členu je predložil predlagatelj dodatna amandmaja, da naj se ta dva člena črtata. Komisija ju je sprejela. Kdor je za amandmaja, naj prosim glasuje! (116 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Amandmaja sta z večino glasov sprejeta.

K 40. členu je predlagatelj predložil dodatni amandma, ki ga je Komisija sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (121 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

K 41. členu je Komisija sprejela svoj amandma. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (120 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je soglasno sprejet.

K 1. odstavku 42. člena je Komisija sprejela svoj amandma. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (122 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Glasovali smo o vseh predloženih amandmajih.

Sedaj bomo glasovali o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnostih v celoti, naj glasuje! (119 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Zakon je z večino glasov sprejet.

Prehajam na 4. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svoje predstavnike je Izvršni svet določil Leopolda Kejžarja, namestnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo, Petra Winklerja, pomočnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo in Andreja Ujčiča, republiškega podsekretarja v republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo.

Izvršni svet je z dopisom z dne 22. 11. 1974 predložil tudi amandmaje k predlogu zakona.

Predlog zakona so skupaj z amandmaji Izvršnega sveta obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora, ki je dal poročilo, Odbor za družbeno-ekonomske odnose našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je dala poročilo. Poročila ste prejeli. Prav tako ste prejeli tudi pripombe Kulturne skupnosti Slovenije.

Na sejo zbora je bil k tej točki dnevnega reda povabljen predstavnik Kulturne skupnosti Slovenije. Ali želijo predstavniki predlagatelja, odborov in Kulturne skupnosti k poročilom kaj ustno dodati? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Če ne želi nihče besede, končujem razpravo in prehajam na glasovanje o amandmajih. Amandmaji vseh predlagateljev so zbrani v poročilu Zakonodajno-pravne komisije.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 4. členu tega zakona. Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je sprejel amandma k drugemu odstavku tega člena. Komisija je sicer soglašala s tem amandmajem, zaradi večje jasnosti pa predlaga svoj amandma k temu odstavku. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (105 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 5. členu. Predlagatelj je predlagal dodatni amandma k temu členu, ki ga je komisija sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (112 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Predlagatelj je predlagal, da naj se za 5. členom doda novi 5. a člen, ki prevzema besedilo dosedanjega drugega odstavka 5. člena. Komisija je sprejela ta amandma. Kdor je za, naj prosim glasuje! (109 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 7. členu. Komisija je k 13. alineji sprejela svoj amandma, ki je redakcijskega značaja. Kdor je za, naj prosim glasuje! (119 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

K 8. členu, k uvodnemu stavku, je Komisija sprejela svoj amandma. Predlagatelj je k temu dal dodatni amandma, ki ga je Komisija tudi sprejela. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (109 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Potem imamo redakcijska amandmaja k 4. alinei in k tretji vrsti 5. alinee. Kdor je za redakcijska amandmaja, naj prosim glasuje! (122 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandmaja sta z večino glasov sprejeta.

O s k a r N a g l a v : Zakonodajno-pravna komisija delno umika ta amandmaja. Besedilo za zборе delegatov naj ostane enako, kot je v osnovnem besedilu, obenem pa predlaga, da se alinee zamenjajo. V prvi alinei naj bo: »zbor delegatov delovnih ljudi in občanov krajevnih skupnosti«, v drugi alinei pa: »zbor delegatov delavcev temeljnih in drugih organizacij združenega dela in skupnosti ter društev in drugih samoupravnih organizacij, ki opravljajo kulturne dejavnosti«. Predlagamo torej zamenjavo alinei.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Hvala lepa. Dajem ta predlog na glasovanje.

Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (118 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma, ki ga je predložil predstavnik Zakonodajno-pravne komisije, sprejet z večino glasov.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 12. členu. Komisija je k drugemu odstavku tega člena sprejela svoj amandma. Kdor je za, naj prosim glasuje! (110 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 14. členu je predlagatelj predložil dodatni amandma, da naj se doda nov drugi odstavek. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (126 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 20. členu je Komisija sprejela svoja amandmaja. K zadnjemu stavku prvega odstavka in k petemu odstavku. Kdor je za amandmaja, naj prosim glasuje! (117 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da sta amandmaja z večino glasov sprejeta.

Tako smo glasovali o vseh amandmajih. Sedaj bomo glasovali o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, naj prosim glasuje! (126 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zakon z večino glasov sprejet.

S tem končujem to točko dnevnega reda in odrejam polurni odmor.

(Seja je bila prekinjena ob 13.40 in se je nadaljevala ob 14.35.)

Predsednik Štefan Nemec: Tovarišice in tovariši! Obvestili so me, da zbori teh zakonov niso sprejeli v enakem besedilu. Zato bomo morali ustanoviti komisijo. Ker kaže, da bosta druga zbora že danes končala sejo, bi bilo koristno, da bi jo tudi naš zbor. Obveščen sem, da bi imeli sicer nekateri delegati težave s prenočišči. Tako bi bile še večje težave, če zakonov ne bi sprejeli v enakem besedilu. Zakoni o samoupravnih interesnih skupnostih morajo biti sprejeti do 31. decembra, ker tako zahteva ustavni zakon. Volitve za te interesne skupnosti so bile že opravljene. Glede sklepanja o amandmajih predlagam, da bi o vseh nespornih amandmajih glasovali skupaj.

Predlagam, da takoj ustanovimo tričlansko komisijo za usklajevanje amandmajev k zakonom o samoupravnih skupnostih za raziskovalno dejavnost in izobraževanje. Predlagam, da bi v to komisijo izvolili tovarišico Beltramovo, tovariša Šanca in tovariša Milana Boleta.

Se strinjate s tem predlogom? Kdor je za predlog, naj glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Hvala lepa. Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Predlog je soglasno sprejet.

Prehajam na 5. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o zdravstvenem varstvu, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je določil tovariša dr. Antona Fazarinca, republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno varstvo. Izvršni svet je z dopisom 22. 11. predložil tudi amandmaje k temu predlogu. Amandmaje ste prejeli. Predlog zakona in amandmaje so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, odbora za družbenoekonomske odnose našega zbora in Zbora občin, Komisija za vprašanja borcev in Zakonodajno-pravna komisija. Vsa ta poročila ste prejeli. Poleg tega ste prejeli tudi stališča Skupščine občine Šiška, Skupščine občine Radovljica in Skupščine občine Ptuj.

Na sejo zbora je bil k tej točki dnevnega reda povabljen tudi predstavnik Zveze skupnosti zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja Socialistične republike Slovenije.

Začenjam razpravo. Besedo ima predstavnik Izvršnega sveta tovariš dr. Anton Fazarinc!

Dr. Anton Fazarinc: Tovarišice in tovariši delegati! Izvršni svet je k amandmajem Zakonodajno-pravne komisije predlagal še naslednja dopolnila: Tretji odstavek amandmaja Zakonodajno-pravne komisije k 65. členu naj se spremeni takole: »Zavarovanec ima pravico do nadomestila osebnega dohodka zaradičasne nezmožnosti za delo, dokler za ocenjevanje dela zmožnosti pooblaščen zdravnik ali pristojni organ skupnosti ne ugotovi, da je zavarovanec zopet postal zmožen opravljati delo, oziroma dokler pristojni organ z odločbo ne ugotovi, da je nastala invalidnost.«

V zvezi s pripombo k 148. členu predlaga Izvršni svet, da se v zadnjem stavku prvega odstavka tega člena besedilo: »Skupščina zdravstvene skupnosti« nadomesti z besedilom: »Skupščina občinske zdravstvene skupnosti«. Peti odstavek tega člena pa naj se spremeni tako, da se glasi: »Da bi se zagotovila potrebna sredstva za financiranje temeljnih nalog zdravstvenega varstva, lahko skupščina občinske zdravstvene skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine določi višino prispevka, izraženega v stopnji.« Oba predloga sta redakcijska. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Besedo ima Milan Benkič iz 5. okoliša!

Milan Benkič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V imenu skupine delegatov 5. okoliša za področje zdravstva izražam naše zadovoljstvo k predlogu zakona o zdravstvenem varstvu.

Na zadnji seji delegacije pa je bilo ob obravnavanju predloga zakona o zdravstvenem varstvu in amandmajev Izvršnega sveta, ki dejansko uzakonjajo nacionalno zdravstveno varstvo, postavljamo tole vprašanje, na katerega bi želeli dobiti odgovor: Na našem območju, pa tudi na nekaterih drugih v republiki Sloveniji, predvsem na manj razvitih območjih, živijo občani, ki po sedanjih predpisih niso zavarovani. To so predvsem vsi nezaposleni delazmožni Romi. Ker predlog zakona ne določa, kdo zagotavlja sredstva za zdravstveno varstvo teh občanov, prosimo za pojasnilo.

Dovolite mi, da že sedaj povem tudi stališče naše skupine delegatov, ki pa se nikakor ne ujema s stališčem, da naj ta sredstva zagotavlja ustrezna družbenopolitična skupnost. Predlagamo, da se ta sredstva zagotovijo z republiškim proračunom.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala. Tovarišica Anica Kirn, predstav-nica Komisije za zadeve borcev!

Anica Kirn: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Komisija za vprašanja borcev NOV Skupščine Socialistične republike Slovenije ima v smislu odloka o ustanovitvi, sestavi in nalogah dolžnost spremljati problematiko borcev in invalidov NOV, španskih borcev, predvojnih revolucionarjev, borcev za severno mejo in slovenskih vojnih dobrovoljcev ter žrtev fašističnega nasilja in civilnih žrtev vojne in vojnega materiala. Komisija proučuje in obravnava njihov položaj in probleme ter koordinira prizadevanja družbenih dejavnikov ter v sodelovanju z njimi predlaga ukrepe za izpopolnitev sistema družbene skrbi zanje.

Poudariti je namreč treba, da vse naštetе kategorije občanov v smislu 238. člena ustave Socialistične republike Slovenije uživajo posebno družbeno varstvo. Tudi v nadaljnjih členih, kot npr. v 186., 237., 314. in 321. členu določa ustava posebno skrb družbe tem občanom, hkrati pa jim jamči pravice, ki jim zagotavljajo socialno varnost, in posebne pravice, določene z zakonom.

Med naštetimi kategorijami je večina udeležencev NOV in predvojnih revolucionarnih gibanj, torej tistih naših občanov, na katerih je bila vsa teža in odgovornost za boj naših narodov proti fašizmu ter za zmago narodne in socialne revolucije. Tako iz ustavnih določil kot tudi s stališč in sklepov kongresov Zveze komunistov in Zveze združenj borcev NOV izhaja, da je trajna dolžnost socialistične družbe, da izdela sistem družbenega varstva za te kategorije naših občanov ter da skrbi za stalno izpopolnjevanje tega sistema v skladu z ekonomskim razvojem družbe in porastom standarda delovnih ljudi in občanov Jugoslavije.

V sistemu družbenega varstva borcev NOV in drugih vojnih udeležencev zagotavlja njihove temeljne pravice federacija; republike in pokrajini ter občine pa jih s svojimi predpisi dopolnjujejo. Komisija za vprašanja borcev NOV Skupščine Socialistične republike Slovenije je mnenja, da je poleg materialne zaščite še posebno pomembno, včasih pa celo odločilno, optimalno zdravstveno

varstvo borcev NOV in drugih vojnih udeležencev. Komisija je mnenja, da je potrebno obravnavati borce NOV kot specifično populacijo, ki ima zaradi prestanih vojnih in povojnih naporov prizadeto zdravje, zaradi česar ji je treba priznati še dodatne pravice s področja zdravstvenega varstva. Za to se je zavzemala tudi četrta redna skupščina Zveze združenj borcev NOV Socialistične republike Slovenije.

Komisija za vprašanja borcev NOV meni, da ima Skupščina Socialistične republike Slovenije pravico in dolžnost, da navedena ustavna načela o zagotavljanju posebnih pravic borcev NOV realizira v obliki konkretnih zakonskih določil. Zato je Komisija za vprašanja borcev NOV na 2. seji dne 11. 11. 1974 predlagala, da se v predlog zakona o zdravstvenem varstvu vnesejo določila, ki bodo dopolnjevala sedanji sistem zdravstvenega varstva borcev. Določila so navedena v pismenem poročilu Komisije z dne 11. 11. 1974.

Komisija se je zavzela, da so že v splošnih zakonskih določbah določila, ki bodo poudarila, da je zdravstveno varstvo borcev in drugih vojnih udeležencev pod posebnim družbenim varstvom.

Borci pred 9. 9. 1943 oziroma pred 13. 10. 1943 naj bi bili tudi oproščeni plačila participacije k stroškom za zdravlila. Komisija pri tem pripominja, da bi bilo sicer prav, da bi bili vsi borci NOV oproščeni plačila participacije, vendar se zaveda, da razširitev te pravice v sedanji fazi ekonomske razvitosti naše družbe še ni mogoča.

Nadalje je komisija menila, da bi bilo nujno potrebno, da imajo zdravstveni domovi dispanzerje, splošne bolnišnice pa ambulate za borce. Ustanovitev dispanzerjev oziroma ambulant za borce bi nedvomno prispevala k sistematičnemu obravnavanju zdravstvenega stanja borcev, omogočili bi potrebne preventivne preglede borcev ter pravočasno zdravljenje bolezni.

Končno naj omenim, da je Komisija za vprašanja borcev NOV zelo skrbno pretresla možnost, da bi predlagala izenačitev pravic udeležencev NOV pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 do podaljšanega ali nadomestnega bolnišničnega zdravljenja v naravnih zdraviliščih z vojnimi vojaškimi invalidi. Glede na precejšnja finančna sredstva, ki bi jih uzakonitev te pravice zahtevala, se je Komisija odločila, da take izenačitve ne bo predlagala, zavzemala pa se bo za to, da bodo v republiškem proračunu zagotovljena določena finančna sredstva, ki bi bila namenjena za plačilo stroškov podaljšanega ali nadomestnega zdravljenja v naravnih zdraviliščih za zdravstveno najbolj kritične primere borcev NOV.

Potem ko je Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije predložil Skupščini Socialistične republike Slovenije amandmaje, se je Komisija za vprašanja borcev NOV Skupščine Socialistične republike Slovenije ponovno sestala na 3. seji 3. 12. 1974. Komisija je ugotovila, da je predlagatelj sprejel njene amandmaje k 30., 89. in 110. členu, še vedno pa je ostalo odprto vprašanje možnosti za ustanavljanje ambulant za borce NOV pri splošnih bolnišnicah.

Komisija je sklenila vztrajati pri svojem predlogu, da se uzakoni ustanavljanje ambulant za borce NOV pri splošnih bolnišnicah. Povedati je namreč treba, da take ambulate v bolnišnicah v Socialistični republiki Sloveniji že obstajajo, npr. v bolnišnici dr. Petra Držaja v Ljubljani. V njih se dobri rezultati take organizacije zdravstvenega varstva že kažejo.

Torej komisija predlaga le uzakonitev obstoječega stanja. To bo spodbudilo družbeno akcijo za ustanavljanje novih ambulant za borce NOV pri splošnih

bolnišnicah. Kot predstavnica Komisije za vprašanja borcev NOV Skupščine Socialistične republike Slovenije predlagam, da delegati našega zbora sprejmete priloženi amandma, ki se zavzema za zakonito ustanavljanje ambulant za borce NOV pri splošnih bolnišnicah. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala. Kdo še želi razpravljati? V poročilo Zakonodajno-pravne komisije so vključeni tudi amandmaji občine Ptuj. Kdo še želi razpravljati? Prosim! Besedo ima tovariš dr. Marjan Žilič.

Dr. Marjan Žilič: Kot delegat iz občine Radovljica sem dolžan pojasniti zboru amandma k temu zakonu. Ker zakon o zdravstvenem varstvu dovoljuje zasebno prakso, je skupščina občine Radovljica pred štirimi leti po dolgem oklevanju dovolila zasebno prakso dvema zobozdravnikoma na Bledu. To je storila predvsem zato, da bi se tuji turisti izognili dolgemu čakanju. V osnutku novega zakona o zdravstvenem varstvu je bila privatna zdravstvena dejavnost še omogočena. V razpravah je bila ostro napadena. Tudi skupščina občine Radovljica pozdravlja ukinitve zasebne prakse, vendar so bile predlagane izjeme, da jo lahko ohranijo tisti zdravniki, ki so imeli dovoljenje po starih predpisih.

V predlogu zakona je predvidena izjema samo za zdravstvene delavce, ki so stari nad 50 let. Prizadeta zdravnika sta vložila prošnjo na Skupščino občine Radovljica in tudi Skupščino SR Slovenije, da jima bo opravljanje zasebne prakse še naprej dovoljeno.

Skupščina občine Radovljica, oziroma njen Izvršni svet, o prošnji ni mogla odločiti. Sklicala je skupino delegatov, ki voli delegate v Zbor združenega dela, skupino delegatov, ki voli delegata v Zbor občin in gorenjsko skupino delegatov zdravstvenih delavcev. Njihovo stališče je bilo, naj 187. člen zadrži dikcijo iz osnutka zakona. To stališče je potrdila tudi občinska skupščina.

Zakonodajno-pravna komisija je amandma odbila z obrazložitvijo, da niso mogoče izjeme samo za zobozdravstvene delavce, in še to samo za dva. To sem moral povedati v imenu delegatov. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš dr. Anton Fazarinc!

Dr. Anton Fazarinc: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Odgovoril bi na vse tri probleme.

1. Pojasnilo delegatu iz 5. okoliša, to je iz Murske Sobote: Sredstva za zdravstveno varstvo vseh občanov zagotavlja zdravstvena skupnost. To je v predlogu zakona jasno napisano. Republiški proračun ne bo plačnik zdravstvenih storitev. Če bi bilo zaradi omenjenega problema ogroženo poslovanje samoupravne interesne skupnosti, je treba iskati rešitev v širši solidarnosti v okviru zdravstvene skupnosti Slovenije.

2. O problemu zdravstvenega varstva borcev: Amandma Zakonodajno-pravne komisije k 114. členu vključuje predlog tovarišice. Predlagatelj ta amandma sprejema.

3. Predloga o zasebni zobozdravstveni praksi ne moremo sprejeti.

Določbe o ukinitvi zasebne zdravstvene dejavnosti so v predlog zakona prišle na podlagi zahtev skupščinskih in drugih teles, ki so razpravljala o osnutku zakona o zdravstvu. Zaradi dveh primerov ne moremo spreminjati sistema. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Ali se tovarišica strinja s tem pojasnilom? (Da.) Besedo ima Oskar Naglav, predstavnik Zakonodajno-pravne komisije.

Oskar Naglav: Imamo dodatni amandma k 127. členu, ki se glasi: V drugi vrsti prvega odstavka tega člena naj se besedilo: »neposrednim odločanjem« nadomesti z besedilom: »z osebnim izjavljanjem«.

Tretji odstavek 129. člena naj se črta.

Zadev posebnega družbenega pomena ne more podrobno določati statut zdravstvene organizacije, temveč zakon in odlok občinske skupščine, ki temelji na zakonu.

Amandma Odbora za družbenopolitični sistem Družbenopolitičnega zbora k 178. členu Komisija sprejema: Na koncu tretjega odstavka naj se za besedo »varstva« vejica nadomesti s piko. Besedilo: »kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona« naj se črta.

Komisija tudi soglaša z amandmajema Izvršnega sveta k 65. in 148. členu zakona.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Lahko zaključim razpravo? Prehajamo na glasovanje o amandmajih!

Najprej bomo glasovali o amandmajih, ki smo jih dobili dodatno na klop. Amandmaje Zakonodajno-pravne komisije bom še enkrat prebral.

K 127. členu: V drugi vrsti prvega odstavka tega člena naj se besedilo: »z neposrednim odločanjem« nadomesti z besedilom: »z osebnim izvajanjem«.

K 129. členu: Tretji odstavek naj se črta.

K 178. členu: Na koncu tretjega odstavka naj se za besedo »varstva« vejica nadomesti s piko, besedilo: »kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona« pa naj se črta.

Dajem te tri amandmaje na glasovanje.

Kdor je zanje, naj prosim glasuje! (133 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da so ti amandmaji sprejeti.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih, ki jih je predlagal Izvršni svet na današnji seji. To sta amandmaja k 65. členu in 148. členu. Komisija se z njima strinja.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (129 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da sta ta dva amandmaja sprejeta.

Sedaj prehajamo na glasovanje o amandmajih, ki so navedeni v poročilu Zakonodajno-pravne komisije. V poročilu so zbrani vsi amandmaji Zakonodajno-pravne komisije, odborov in občin Šiška, Radovljica in Ptuj.

Predlagam, da najprej glasujemo o nespornih amandmajih. To so amandmaji k 2., 16., 19., 20., 21. a členu, 22., 25., 36., 51., 55., 56., 57., 59., 61., 65., 78., 81., 82., 83., 97., 110., 114., 151., 154., 163., 166., 166. b členu in k 167. členu.

Kdor je za te amandmaje, naj prosim glasuje! (128 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Ugotavljam, da so ti amandmaji sprejeti.

Sedaj prehajamo na sporne amandmaje. Najprej bomo glasovali o amandmaju k 16. členu. Prvi del amandmaja ni sporen. V prvi vrsti naj se beseda »spremljajo« nadomesti z besedo »sprejemajo«.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (129 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Drugi del amandmaja Skupščine občine Ptuj se glasi: »Podpiramo prvotno besedilo 16. člena, ne pa amandmaja k 16. členu«. Z amandmajem se Izvršni svet in Zakonodajno-pravna komisija ne strinjata.

Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (14 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (61 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (49 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Sedaj bomo glasovali o amandmaju k 85. členu. To je amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška. Glasi se: V 3. točki naj se podpiče črta in doda besedilo: »in udeleženci narodnoosvobodilnih gibanj proti fašizmu.« Komisija in Izvršni svet amandmaja ne podpirata.

Dajem amandma občine Šiška na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (14 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (47 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (63 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju skupine delegatov iz Radovljice k 187. členu. Ali predlagatelj še vztraja pri tem amandmaju? Ugotavljam, da predlagatelj umika amandma k temu členu in predlaga novega, da ostane prvotno besedilo. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da se izreče o tem amandmaju!

Dr. Anton Fazarinc: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Mislim, da je razprava o amandmaju k 187. členu odveč. Razloge za to sem že prej povedal. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Se delegat iz Radovljice strinja s to obrazložitvijo? Glasovati ne moremo, ker amandma ni bil predložen v pisni obliki.

Prehajamo na glasovanje o zakonu v celoti. Kdor je za zakon v celoti, naj prosim glasuje! (131 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Zakon je z večino glasov sprejet.

Predsednik Štefan Nemec: Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet. Predstavnik za to točko dnevnega reda je prav tako tovariš dr. Anton Fazarinc, republiški sekretar za zdravstvo in socialno varstvo.

Osnutek zakona so obravnavali: odbora za družbenopolitični sistem in odbora za družbenoekonomske odnose našega zbora in Zbora občin, odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora in Zbora občin in Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima dr. Anton Fazarinc!

Dr. Anton Fazarinc: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da dam še zelo kratko dodatno obrazložitev k osnutku zakona o skupnostih socialnega varstva.

Ta osnutek je že v predhodnih razpravah v skupščinskih telesih in drugod doživel precej dopolnitev, ki bodo med izdelavo predloga upoštevane. Osnutek zakona namreč uvaja novo samoupravno interesno skupnost socialnega varstva, ki se nekoliko razlikuje od drugih samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti. Medtem ko druge skupnosti zajemajo celovita področja, skupnost socialnega varstva svojega področja nima. Njeno področje zajema poleg področja socialnega skrbstva tudi tiste dejavnosti s področja otroškega varstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zaposlovanja in stanovanjskega gospodarstva, v katerih uresničujejo delovni ljudje in občani svoje interese za socialno varstvo, to je vse področje socialne politike. V okviru skupnosti socialnega varstva naj bi se oblikovala celovita politika socialnega varstva, ki sicer sodi v našeta področja. S tem v zvezi bo treba dopolniti zlasti 4., 5. in 6. člen predloženega osnutka, ki predstavlja bolj poziv k razpravi kot dejansko opredelitev dela te skupnosti.

Z ustanovitvijo teh skupnosti v občinah in republiki bomo realizirali tudi tiste člene ustave Socialistične republike Slovenije, ki govorijo o socialnem varstvu. To so zlasti 59., 175. in 343. člen. Skupnosti socialnega varstva se bodo namreč vključevale v sistem odločanja v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, s čimer bo dodatno uveljavljen in uresničen interes delovnih ljudi za socialno varstvo. Zato z oblikovanjem skupnosti socialnega varstva zaokrožimo sistem konstituiranja skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Predlagam, da zbor ta osnutek sprejme in da ga izboljša s svojimi predlogi. Hvala.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Začenjam razpravo. Želi kdo besedo? Besedo ima Branko Gartner, delegat celjskega področja!

Branko Gartner: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za socialno-zdravstveno področje iz 6. okoliša, s sedežem v Celju, me je pooblastila, da dam k osnutku zakona o skupnostih socialnega varstva naslednje pripombe:

Delegati skupine načeloma podpirajo družbenopolitično zasnovo, na kateri temelji predložen osnutek zakona; zato tudi nimajo načelnih pripomb. Konkretno pripomba pa je skupina izoblikovala k 5. členu osnutka zakona. Pripomba se glasi: Doda naj se nova alineja: »zagotavljanje ustreznega socialnega varstva ostarelih oseb.«

Kategorija ostarelih ljudi obsega precejšen odstotek prebivalstva, ki nemalokrat niso deležni ustreznega socialnega varstva. Pozabljamo na delež, ki so ga prispevali v dobi svoje poklicne aktivnosti k ustvaritvi duhovnega in materialnega bogastva naše družbe.

Premalo se v naši socialni politiki upoštevajo njihove neodtujljive pravice, ki jim pripadajo iz naslova minulega dela. Čeprav so ostareli kot določena socialna kategorija upoštevani v predlogu zakona o socialnem skrbstvu, menimo, da bi jim morali zagotoviti najmanj tolikšno družbeno skrb, kot jo zagotavljamo z ustreznimi socialnoskrbstvenimi predpisi drugim posebnim kategorijam prebivalstva. Načela solidarnosti, prostovoljne sosedске pomoči in družbene skrbi za ostarele so sicer v predlogu zakona o socialnem skrbstvu nakazana in prispevajo k osveščanju in bolj humanemu odnosu družbe do ostarelih, vendar pa to za učinkovito reševanje njihovih številnih in raznolikih problemov v vsakdanji praksi ne zadostuje. Zato menimo, da je prav, če problematika

ostarelih najde vsaj v načelu svoje mesto tudi v zakonu o skupnostih socialnega varstva, ki je integralen dokument s področja celovite socialne politike. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi besedo? Lahko zaključim razpravo? Zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije do naslednje seje zбора, ki bo predvidoma 25. decembra.

Dajem ta sklep na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (128 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 7. točko dnevnega reda, to je na osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svoja predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Avgušтина Laha, podpredsednika Izvršnega sveta, in tovariša Mirana Goslarja, člana Izvršnega sveta.

Uvodno obrazložitev smo slišali na skupnem zasedanju vseh treh zborov.

K tej točki smo prejeli še naslednje gradivo: osnutek družbenega dogovora o temeljnih načelih in splošnih obveznostih udeležencev pri sklepanju in izvajanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov na področju delitve dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke ter na področju splošne in skupne porabe, osnutek družbenega dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov ter gibanju in strukturi skupne porabe v letu 1975 in dopolnjeno preambulo osnutka resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975. Te materiale in osnutek so obravnavali: Odbor za družbenoekonomski razvoj našega zбора, Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zбора občin, odbora za finance našega zбора in Zбора občin in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila teh teles ste dobili.

Na sejo pa so bili k tej točki dnevnega reda povabljeni: predstavnik Zavoda za planiranje Socialistične republike Slovenije, predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije in predstavnik Narodne banke Slovenije.

Začenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Andrej Verbič, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije.

Andrej Verbič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Zelo mi je žal, da se oglašam ob tako obsežnem dnevnem redu in da vam jemljem čas. Upravni odbor Gospodarske zbornice me je zadolžil, da vas v zvezi s to točko informiram o njegovih stališčih.

V razpravi o osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije v letu 1975 v Zbornici, je sodelovalo približno dvesto delegatov. Žal smo bili v časovni stiski. Če bi bil rok za razpravo daljši, bi v njej sodelovalo vseh 2000 izvoljenih delegatov.

Vsi delegati so resolucijo podprli. Konkretnе pripombe, ki izboljšujejo resolucijo, pa bomo dali v nadaljnji razpravi.

Splošna ocena je, da so cilji in naloge v resoluciji realno postavljeni. Vendar jih bo moč uresničiti le z izrednim prizadevanjem vseh dejavnikov v družbi. Na mnogih področjih se bo treba odpovedati marsikaterim hotenjem in načrtom oziroma jih bo treba uskladiti z realnimi možnostmi. Raze tega s starim načinom ravnanja in dela zastavljenih ciljev ne bomo uresničili. Pesimizem o realnosti resolucije, ki se je pokazal v razpravah, je bolj posledica zaskrbljenosti, da smo neučinkoviti pri konkretnem ukrepanju, da so naša reagiranja na gibanje doma in v svetu počasna, kar zelo negativno vpliva na samo gospodarjenje in pa delovne rezultate naših delovnih organizacij.

Drugo aktualno vprašanje je tole: Gospodarstvu se nalagajo obveznosti, vendar pri njihovem določanju ne sodeluje zaradi nepopolnega delovanja vsega samoupravnega mehanizma, določenega z ustavo. Problemi so tako težki, zapleteni, da jih samo s predpisi in drugim upravnim delovanjem ne moremo rešiti. Edina pot je samoupavno sporazumevanje, predvsem pa drugačno obnašanje ob samem dogovarjanju. Državna uprava se mora čimbolj približati samoupravno organiziranemu gospodarstvu in samoupravnim skupnostim, da bi se nanje preneslo odločanje.

Stališče, da bo uresničevanje resolucije zelo težavna naloga, potrjuje nekatera dejstva. Slovenija mora dati prednost zlasti energetiki in transportu, ki bosta zahtevala vlaganja. Jasno je, da bo zato delovnim organizacijam ostalo manj dohodka za druge potrebe. S tem dejstvom že vstopamo v novo leto. Železnica ima približno 50 milijard, elektro gospodarstvo pa približno 38 milijard starih dinarjev primanjkljaja.

Menimo, da je v interesu gospodarstva samega, da s svojimi sredstvi čimprej nadomesti te izgube, saj bi odlaganje rešitve na poznejši čas z dolgoročnimi krediti nakopičilo nove težave. Skratka, pogoji gospodarjenja so že na samem začetku leta slabši. Ob tem naj pripomnim, da je precej pripomb na samo gospodarjenje v tem delu našega gospodarstva. Na te bo opozorjeno zlasti v času, ko bo treba izgube pokriti. Če želimo v energetiki in prometu zagotoviti normalen razvoj in normalno poslovanje, to je imeti dovolj energije in v redu prometne storitve, potem bo treba tudi občutno zvišati cene energetskih virov in prevoznih storitev.

V gospodarstvu je slišati tudi precej pripomb na rovaš potrošnje zunaj gospodarstva. To moramo razčistiti. Mnogi namreč še vedno menijo, da predstavljajo izobraževanje, izgradnja šol, domov, raziskovalna dejavnost, otroško varstvo in druge dejavnosti le davčno obremenitev gospodarstva. V resnici pa so te obremenitve sestavni del standarda delavcev ali gospodarstva samega. Zaradi tega ne moremo govoriti samo o tem, ali so osebni dohodki prepočasi ali prehitro naraščali. Odločili smo se namreč za hitrejše večanje družbenega standarda. Zato, kadar govorimo o osebnih dohodkih, ne smemo zanemariti vsega standarda.

Drugo je vprašanje, ali se ta sredstva dovolj racionalno in smotrno trošijo. Na novo ustanovljene interesne skupnosti še ne gospodarijo dovolj smotrno in v skladu s potrebami in v interesu gospodarstva. Res pa je tudi to, da nekatere samoupravne interesne skupnosti ravnaajo tako, kot da so sredstva njihova last, ne pa last delovnih organizacij.

Kljub perečim problemom v gospodarstvu se bo Zbornica zavzemala za podpis samoupravnega sporazuma o namenskih sredstvih za dijaške domove. Tu je stanje zelo kritično, saj manjka v dijaških domovih najmanj 9000 ležišč. To nujno zahteva družbeno intervencijo, ker ne smemo puščati mladine v težkih

življenjskih razmerah in s tem hkrati tudi nevzgojnim vplivom. To so naši delavci in nam ne more biti vseeno, kakšna bo njihova idejna usmerjenost.

V naši resoluciji je predvideno povečanje izvoza za 10 %, uvoza za 6 %, v zvezni resoluciji pa povečanje izvoza za 10 %, uvoza za 4 %.

To predstavlja za gospodarstvo velik napor, posebno še, ker nastajajo zaradi zapiranja tržišč težji pogoji izvoza, zlasti za lesno, tekstilno in obutveno industrijo. Če pa te procente ovrednotimo, znese 6 % 1 milijardo 440 milijonov dinarjev dodatnega uvoza in 10 % 1 milijardo 200 milijonov dinarjev izvoza. To pomeni, da tudi s takim globalnim odnosom med izvozom in uvozom ne popravljamo naše zunanjetrgovinske bilance, marveč jo celo poslabšujemo. To je osnovni problem, ki ga s sedanjim načinom dela in s sedanjimi ukrepi ne bomo mogli rešiti. Zaradi tega so upravičene zahteve, da naj se za izvajanje take ekonomske politike čimprej sprejmejo ukrepi, ki bodo pospeševali izvoz. Posebej moramo opozoriti, da je v gospodarstvu veliko nezadovoljstva zaradi počasnosti in neučinkovitosti pri sprejemanju teh ukrepov. Naši delegati opozarjajo na dejstvo, da se velik del carinskih dohodkov preliva v zvezni proračun. Bolj smotno bi bilo, da bi se porabljala za pospeševanje izvoza. Še posebej moramo pri vseh novih naložbah upoštevati bilančne probleme. Podpirati moramo predvsem tiste naložbe, ki zmanjšujejo potrebe po uvozu in ki na posameznih gospodarskih sektorjih izboljšujejo razmerje med uvozom in izvozom. Zato smo v Zbornici tudi sklenili, da se v vseh panogah izvaja evidenca uvoza in izvoza in da se bo na posameznih področjih vodila taka politika investiranja, ki bo izboljševala ne pa poslabševala sedanja razmerja. Uresničevanje take politike ovira sedanja zaprtost delovnih organizacij, saj je zelo malo primerov združevanja sredstev. Ta zaprtost pogojuje neracionalno in neučinkovito investicijsko potrošnjo, posebno še v času, ko mora Slovenija dajati veliko sredstev za energetiko in promet, da bi si zagotovila normalno poslovanje. Zato se zavzemamo za trden dogovor o pospeševanju združevanja sredstev za skupne naložbe, v skladu s sprejetimi razvojnimi načrti.

Osnutek resolucije predvideva povečanje delovne sile za 3 %, kar je v bistvu element nadaljevanja ekstenzivnega gospodarjenja. Vedeti moramo, da zahteva taka stopnja zaposlovanja dotok delovne sile iz nerazvitih območij Jugoslavije. Iz republik imamo že sedaj 150 000 delavcev. S tem bi povzročili nove stanovanjske, socialne in druge probleme. Menimo, da se bo treba temeljito dogovoriti z delovnimi organizacijami, da bi investirale predvsem tam, kjer je delovne sile dovolj. S tem v zvezi bi bilo normalno, da se povečajo naložbe v nerazvitih območjih Slovenije. Začeti pa je treba sodelovati tudi z delovnimi organizacijami na drugih področjih Jugoslavije, kjer je dovolj surovin in delovne sile.

Mislim, da je to za slovensko gospodarstvo ekonomičneje in pametneje, ne pa da vsako leto pretirano povečuje zaposlenost.

Iluzorno je misliti — in mnogi še vedno tako mislijo — da je jugoslovansko tržišče samo potrošnik našega blaga. Naše gospodarstvo se mora vključiti v ves jugoslovanski prostor in v njem uskladiti interese s tistimi, ki razpolagajo s surovinami in delovno silo, ter tudi tistimi, ki imajo predelovalne zmogljivosti.

Poudariti moram, da smo doslej v tej smeri zelo malo storili, saj imamo le nekaj častnih izjem. Tudi tiste panoge, ki lahko zaposlujejo kvalitetno delovno silo, še niso dosegle ustreznih rezultatov.

Vse prepočasi se oblikujejo poslovne skupnosti za inženiring in druge podobne organizacije za skupne nastope na jugoslovanskem in tujih trgih. Delovne

organizacije se zapirajo vase in enako velja za inženiringe. Lahko bi naštel vrsto primerov neposlovnega ravnanja. Naj omenim samo odnos naših do ameriških partnerjev v zvezi z atomsko centralo. To so posebne zgodbe, ki niso nam v prid.

Drugača mora biti tudi organiziranost naših organizacij na tujih trgih. Tudi tu vlada velika razpuščenost in razdrobljenost. Imamo sicer precej manj zastopnikov kot nekatere druge republike. Imamo jih približno 100, vendar bi lahko imeli večji uspeh, če bi se naše gospodarstvo sporazumelo in organiziralo za enotno nastopanje na zunanjih tržiščih. Na tem področju srečujemo vse mogoče, vse do privatnih družb z nam tujimi interesi. Nekateri se nočejo sprijazniti s tem, da se bodo morali odpovedati nekaterim prednostim, ki tudi niso v interesu našega gospodarstva.

V zadnjem obdobju opazamo, da se uvaža zelo veliko tuje tehnologije, in to brez vsakega reda. Predvsem pa se pri tem uvozu ne upoštevajo možnosti za domače inovacije. Na drugi strani namreč gospodarstvo veliko vlaga v razvoj in v raziskave. Nujno se bo treba dogovoriti, katero tehnologijo naj uvažamo, na drugi strani pa bo potrebno v večji meri uskladiti razvojno, raziskovalno ter inovacijsko dejavnost ustanov s potrebami in programi gospodarstva. Mislino, da samo na ta način naši strokovnjaki lahko dobijo pri nas mesto in ustrezno delo.

V tej svoji razpravi sem želel opozoriti samo na nekatere pereče probleme, ki jih ugotavljamo v naši zbornici. Za njihovo rešitev smo si v Zbornici zadali vrsto konkretnih nalog. Predvidevamo tudi sklenitev vrste konkretnih dogovorov. V Zboru združenega dela se verjetno ti problemi večkrat pojavijo; zato bi želeli, da bi delegati dali vso potrebno podporo konkretnim predlogom, ki jih bomo predlagali, da bi se naše gospodarstvo drugače organiziralo in bolje poslovalo. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Tovarišu predsedniku Andreju Verbiču hvala lepa.

Besedo ima tovarišica Nada Beltram, delegatka iz 6. okoliša!

Nada Beltram: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegati s področja gospodarstva 6. okoliša — območje občin Ajdovščina in Nova Gorica ugotavljamo, da je določitev nekaterih prednostnih nalog v osnutku resolucije pozitivna. Prav tako podpiramo prizadevanja za stabilizacijo gospodarstva, izboljšanje uvozno-izvozne bilance, povečanje znanja ljudi in reproduktivne sposobnosti gospodarstva.

Ob upoštevanju pobud delovnih ljudi in lastnih razmišljanj pa predlagamo, da se v osnutku bolj opredelijo tudi naslednje naloge:

1. Prav gotovo smo enoglasno za to, da Slovenija, kar največ more, prispeva k zmanjševanju deviznega deficita. Stimulacijo izvoza zato podpiramo. Vendar menimo, da je pogoj za uspešen izvoz organiziran in uskladen nastop gospodarskih subjektov, povezanih v Zbornici ali v drugih institucijah. Nismo pa zagovorniki izvoza za vsako ceno. Menimo, da lahko k izboljšanju plačilne bilance znatno prispeva tudi krepitev tistih gospodarskih dejavnosti, ki bistveno zmanjšujejo uvoz.

Tu mislimo zlasti na tiste, ki predelujejo domače surovine. Za primer naj navedem industrijo keramičnih ploščic, cementa ali drugih gradbenih materialov, ki jih moramo zaradi velikih potreb in premajhne ponudbe uvažati. Gradnja

stanovanj, ki ima prednost tudi v dolgoročnem programu razvoja širše družbene skupnosti, zahteva stimulacijo naložb v navedene gospodarske dejavnosti.

2. Osnutek resolucije je po mnenju naše delegacije zanemarljivo pomembno dejavnost, ki tudi prispeva k deviznemu prilivu. To je maloobmejni promet, katerega ne bremene carinske in druge dajatve. Naj s tem v zvezi navedem nekaj podatkov. V informaciji o obmejnem gospodarskem sodelovanju SR Slovenije s sosednjimi državami, ki jo bomo obravnavali na eni od prihodnjih sej, je navedeno, da je znašala v šestih obmejnih občinah v SR Sloveniji v letu 1972 menjava tuje valute prek 72 milijonov dolarjev. To je 17 % vsega deviznega priliva od inozemskega turizma v Jugoslaviji in kar 60 % takega priliva v Sloveniji.

Informacija navaja, da za uresničitev tolikšnega deviznega priliva ni bilo posebnih stimulatивnih ukrepov in da bi bil priliv gotovo še večji, če bi izkoristili vse možnosti in oblike te menjave. Te imajo tudi to prednost, da dosegajo boljše prodajne pogoje kot redni izvoz.

Ker v letošnjem letu ne bo ustvarjen tolikšen devizni priliv kot v omejenem letu, nam to ne sme vzeti poguma, pač pa moramo sprejeti stimulatивne ukrepe.

Razvoj maloobmejnega prometa je naš skupni interes in ne le lokalni. Organizacijam na teh območjih od tega prometa ne ostane nobena devizna kvota.

3. Resolucija podčrta našo pomembno dolžnost za razvijanje in ohranjanje obmejnih območij. Ne nazadnje je to naš nacionalni interes in hkrati poseben element krepitve naše narodne obrambne sposobnosti. V tej zvezi osnutek resolucije večkrat poudarja in našteva naloge, ki jih imamo do manj razvitih obmejnih območij.

Sodimo, da je zadrževanje prebivalstva v sleherni vasi ob meji zelo pomembno za našo družbeno skupnost. Zato menimo, da mora resolucija to nalogo opredeliti za vsa obmejna območja. Namreč običajno za obmejno območje razumemo občino. Niso nam neznani ukrepi, ki se jih poslužujejo na primer Italija. Na drugi strani meje ni praznih hiš in naselij, kot je to v več primerih pri nas.

Razvijanja šol in drugih družbenih dejavnosti pa tudi gospodarskih dejavnosti na teh območjih ne smemo prepustiti možnostim in interesom razvitejših občin. Delno nas je zadovoljila obrazložitev tovariša Florjančiča, v kateri je poudaril potrebnost intervencij v vseh manj razvitih obmejnih območjih, pri čemer se ni omejil samo na občine.

4. Že večkrat smo prav v tej stavbi slišali ugotovitve, da nalog ne izvajamo. Osnutek resolucije sicer obvezuje nosilce za izvajanja v njem zastavljenih nalog. Da jih bomo tudi resnično uresničili, manjka še ena zadolžitev. To je sprotna kontrola nad izvajanjem nalog. Ta mora biti v temeljni organizaciji združenega dela, delovni organizaciji, interesni skupnosti, družbenopolitični skupnosti, banki in Gospodarski zbornici.

Skupščina bi morala zato še pred poletnimi počitnicami obravnavati poročilo o izvajanju resolucije. Mislim, da bi se taka zadolžitev lahko vključila v osnutek in postala sestavni del predloga.

Dokument, ki ima tako pozitivne cilje, moramo dejansko spoštovati, zato mora biti neprestano prisoten v našem delu, da ne bi na koncu leta kot običajno ugotavljali, kaj vse je v neposrednem življenju steklo mimo nas zaradi nas samih. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima Vlado Šanca, predstavnik Odbora za finance!

Vlado Šanca: Tovariši in tovarišice delegati! Odbora za finance Zbora občin in Zbora združenega dela sta obravnavala osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije za bodoče leto.

V osnutku resolucije so stališča SR Slovenije do nalog družbenoekonomskega razvoja Jugoslavije v prihodnjem letu oblikovana tako, kot so bila izražena v odborih in zborih Skupščine SR Slovenije ob obravnavi osnutka zvezne resolucije. V resoluciji so dovolj poudarjene naloge v zvezi s povečanjem produktivnosti dela, reproduktivne sposobnosti gospodarstva, povečanjem izvoza in zmanjšanjem uvoza in uskladitvijo skupne in splošne porabe z zmoglostmi gospodarstva. Odbora menita, da je potrebno še posebej poskrbeti za finančno disciplino na vseh ravneh in za hitrejšo reagiranje na vse negativne pojave, ki bi ogrožali izvajanje predvidene družbenoekonomske politike. Ravno tako bi osnutek resolucije moral poudariti potrebnost splošnega nacionalnega programa varčevanja na vseh ravneh. Take programe varčevanja uvajajo tudi bolj razvite države, kot je naša.

Resolucija navaja, da se bo v prihodnjem letu povečala reproduktivna sposobnost gospodarstva za 36 %. Pri naslednji točki pa bomo slišali, da se bodo glede na potrebe povečale zakonske obveznosti, in to predvsem davek iz dohodka. Politika ni uskladenjena. Nominalni družbeni proizvod naj bi se povečal za 31 %, čeprav so že sedaj znane težave v zvezi z izvozom in konjunkturo na domačem trgu.

Produktivnost dela naj bi porasla za 3 %, kar je verjetno tudi rezultat dosedanjih let. Vsi dohodki naj bi se povečali za 1 %, kar pomeni, da naj bi breme stabilizacije nosili osebni dohodki. Te odnose je treba v predlogu resolucije bolje utemeljiti. Splošna in skupna poraba naj bi bili nižji od porasta nominalnega družbenega proizvoda, skupna za 3 % in splošna za 6 %. Taka gibanja so bolj ugodna za obe porabi, kot jih predvideva zvezna resolucija, ki je določila, da mora biti njun porast za 25 % nižji od porasta nominalnega družbenega proizvoda.

Za izvajanje stabilne ekonomske politike v prihodnjem letu moramo določiti še ustrezne ukrepe. Med take lahko štejemo zadolžitev Izvršnega sveta, da nadzoruje izvajanje resolucije. Izvršni svet je dolžan o tem občasno obveščati Zbor, da bo lahko pravočasno sprejel ukrepe, če se bo zanje pokazala potreba.

K družbenemu dogovoru pa imam tole pripombo: 3. točka 3. člena v poglavju Skupna politika izhodišče dogovarjanja in programiranja določa, da morata biti splošna in skupna poraba uskladeni z družbenoekonomsko politiko in z bilanco sredstev. Te bilance v osnutku ni in ne vemo, kje se nahaja. Zato predlagamo, da bi predlagatelj priložil k predlogu resolucije tudi bilanco sredstev.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo želi besedo? Besedo ima tovarišica Karla Majcenovič iz 5. okoliša!

Karla Majcenovič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina, to je delovna skupnost državnih organov za območja ma-

ribsorske, koroške in pomurske regije, je obravnavala na sestanku osnutek resolucije in daje naslednje pripombe:

Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 v načelu v celoti podpiramo, zlasti glede razvojne politike ter uveljavljanja samoupravljanja na vseh področjih in ravneh združenega dela, kar je pogoj za hitrejši družbenoekonomski razvoj. Strinjamo se tudi s poglobitnimi nalogami razvoja na posameznih gospodarskih in družbenih področjih. Ob podpori politiki razvoja in ukrepov, ki so predvideni za dograditev gospodarskega sistema, pa imamo nekatere konkretne pripombe k vsem tistim mestom v resoluciji, ki določajo politiko in naloge pri pospeševanju razvoja manj razvitih območij v SR Sloveniji.

Politika spodbujanja gospodarskega razvoja teh območij bi morala biti bolj jasno in zlasti bolj konkretno definirana. Gospodarska gibanja sicer kažejo na določeno rast družbenega produkta in drugih gospodarskih kategorij na manj razvitih območjih. Vendar ti premiki niso zadostni. Ohlapno določena politika, brez točno opredeljenih pospeševalnih ukrepov, lahko znatno zavre prizadevanja gospodarstva in družbenopolitičnih skupnosti za hitrejši razvoj teh območij. Prav tako je treba bolj jasno definirati naloge za pospeševanje družbenih dejavnosti v manj razvitih območjih, če ne se bo zgodilo isto kot letos, ko na teh področjih ni bila omogočena skoraj nobena investicija. Zatajila je solidarnost pri zagotavljanju sredstev za investicije v družbene dejavnosti.

Resolucija že pri določitvi območij, v katerih se bodo uveljavljali pospeševalni ukrepi, ni dovolj jasna, saj dvoumno prepleta pojem razvitih in obmejnih območij. Naše stališče je, da se morajo vsi ukrepi za pospeševanje razvoja uveljaviti tako v manj razvitih območjih v širšem smislu, ki so opredeljena z republiškim zakonom, kot v obmejnih manj razvitih območjih. To naj se v resoluciji tudi jasno določi.

Predlagamo, da resolucija ob navajanju spodbujanja gospodarskih vlaganj, izboljšanja pogojev razvoja na področju infrastrukture v manj razvitih območjih itd. (točka 6, poglavje 4), konkretno določi zlasti naslednje:

1. Da se bodo gospodarska vlaganja v manj razvitih območjih tudi v letu 1975 pospeševala z beneficirano obrestno mero v sedanjem obsegu ter s sofinanciranjem programov in projektov.

2. Da naj se za na novo ustanovljene obrate v manj razvitih območjih, za katera je bila odobrena beneficirana obrestna mera, uveljavi davčna olajšava z oprostitvijo republiškega davka od dohodka TOZD za določeno obdobje. Dolej so bile te organizacije oproščene tega republiškega davka.

3. Da bodo v republiškem proračunu zagotovljena sredstva za financiranje beneficirane obrestne mere in za sofinanciranje razvojnih programov in projektov. To naj velja za vse nove upravičene zahtevke in ne samo za že sprejete obveznosti. Sedanja definicija novim projektom avtomatično zapira pot do teh sredstev.

4. Da bodo posebej spodbujane investicije v kmetijstvo, turizem in v vsa področja malega gospodarstva v manj razvitih območjih ter da bodo imele te dejavnosti ob enakih pogojih prednost pri investicijskih kreditih in pri sofinanciranju iz namensko določenih sredstev ter podobno.

5. Da bodo za izboljšanje pogojev razvoja na področju infrastrukture republiške samoupravne interesne skupnosti proučile izvajanje srednjeročnih programov. To velja zlasti za razvoj vodnega gospodarstva in cestnega omrežja. Že v letu 1975 bodo poskušale zagotoviti dodatna sredstva za minimalno reali-

zacijo zastavljenih nalog, ki so pogoj za razvoj gospodarstva v manj razvitih območjih.

6. Da bodo na področju družbenih dejavnosti, v skladu z vzajemnostjo in solidarnostjo, zagotovljena sredstva za prioritete investicije v družbene objekte, pri čemer bodo uporabljeni kriteriji soudeležbe glede na dejanske možnosti, ki jih ima posamezna manj razvita družbenopolitična skupnost.

Brez tako določenih nalog ne bo zagotovljen gospodarski, zlasti pa ne družbeni razvoj manj razvitih območij. S temi konkretnimi predlogi naj se ustrezno dopolni tudi resolucija. Spremeniti je treba še vse tiste nejasne definicije, ki bi lahko močno ali začasno ovirale pospešen razvoj manj razvitih območij. To zadeva zaposlovanje. V politiki zaposlovanja je treba še bolj poudariti nujnost hitreje rasti zaposlenosti v manj razvitih območjih, za kar je treba poleg odpiranja novih mest zagotoviti tudi ustrezen prevoz delavcev na delo. Sredstva so potrebna tudi za izobraževanje delavcev na delovnih mestih in za druge ukrepe.

Zadnja dva odstavka na 5. strani določata potrebo po ustvarjanju pogojev za usposabljanje delavcev in da je treba njihov družbeni standard prilagoditi realnim razmeram. Takšna dikcija bi območja, ki zaradi zaostalosti nimajo razvitega otroškega varstva, kulturnih dejavnosti ipd., zapostavljala pri investiranju in zaposlovanju novih delavcev. Prizadevamo si vendarle za to, da na zaostalih področjih ustvarjamo osnovne življenjske in širše pogoje. Torej moramo odpirati nova delovna mesta.

Glede ukrepov, ki so predvideni za odpravo posledic potresa na Kozjanskem (poglavje 4 točka 5), imamo vprašanje, ali je potrebno tako podrobno določiti posamezne naloge. Skladno z ostalim delom resolucije bi bilo bolj primerno, da bi se upošteval program, ki bo sestavljen na podlagi načel osnutka zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Ker je Kozjansko obenem manj razvito območje, je za celovito obravnavo tega vprašanja nujno v okviru resolucije zagotoviti, da se vse akcije, ki so predvidene za odpravo posledic potresa, povezujejo s pospeševanjem razvoja družbenih dejavnosti v manj razvitem območju. To je tem bolj nujno, ker bodo s tem nekatere družbene dejavnosti na Kozjanskem hitreje rešene, zlasti osnovno šolstvo, kot v drugih najbolj nerazvitih območjih. Če do tega ne bi zavzeli jasnega stališča, bi lahko povzročili določeno škodo sami akciji za pomoč po potresu prizadetemu Kozjanskemu.

Tudi glede razvoja družbenih dejavnosti v manj razvitih območjih je nujno treba razširiti in dopolniti besedilo v poglavju 4 (točka 9 na 7. strani). Naša skupina soglaša, da se posveti pozornost razvoju šolstva in otroškega varstva, in to še posebej na manj razvitih in obmejnih področjih. Ob tem pa ugotavlja, da je potrebno urediti tudi zdravstveno varstvo in socialno zaščito v območjih, ki nimajo niti osnovnih pogojev.

Ponovno poudarjamo, da ni določena solidarnost pri zagotavljanju sredstev za investicije v družbene objekte po diferenciranih pogojih. Čeprav se vsi skupaj zavzemamo za racionalno porabo, ni vzdržno, da bi še vnaprej pustili vnemar najbolj kritične primere. Na eni strani uvajamo celodnevno šolo, na drugi strani posameznim šolskim območjem še nismo zagotovili najosnovnejših pogojev dela. Tudi na področju kulture je zaradi pomanjkanja prostora približevanje kulturnih dejavnosti delovnemu človeku skoraj v celoti onemogočeno.

Jasno je, da ni mogoče rešiti v enem letu vseh nakopičenih prostorskih problemov družbenih dejavnosti v manj razvitih občinah. Omogočiti pa moramo vsaj njihovo postopno reševanje, da se ne bi ponovilo leto 1974, ko smo te naloge popolnoma zanemarili. Opozoriti moramo tudi na dejstvo, da se pri prioritetnih investicijah za družbene dejavnosti ne moremo naslanjati samo na samopri-spevke, saj so pogoji takega združevanja sredstev v posameznih družbeno-političnih skupnostih zelo različni.

V zvezi s politiko na področju splošne porabe je poudarjena nujnost pre-nosa vseh nalog, ki po ustavi ne spadajo na področje splošne porabe, v skupno porabo in v združeno delo. Osnutek resolucije in drugi ustrezni dokumenti pri tem nemalo upoštevajo časovno komponento. Gre za proces, ki ga ni moč čez noč spremeniti! V občinah za posamezne naloge enostavno ni nosilcev, zato jih bo treba določen čas še zadržati v proračunih. Še zlasti ni takšnih nosilcev v tistih družbenopolitičnih skupnostih, v katerih gospodarstvo ni razvito in ko hkrati tudi krajevne skupnosti, ki naj bi prevzele nove naloge, nimajo ustreznih sredstev. Zato moramo predvideti, da bi občinski proračuni poleg financiranja nalog po zadnjem odstavku zadržali financiranje dela nalog v gospodarstvu, zlasti v infrastrukturi. To naj se upošteva pri zagotavljanju namenskih dopol-nilnih sredstev. Manj razvite občine nujno potrebujejo sredstva za posege na področje infrastrukture. To je tudi intencija zakonov o ukrepih za pospeševanje razvoja manj razvitih območij, po katerih naj družbenopolitične skupnosti zago-tavljajo pogoje za razvoj gospodarstva. Teh sredstev pa družbenopolitične skup-nosti ne morejo zagotavljati iz drugih virov kot iz proračuna.

Smo iz kmetijskih in hkrati tudi iz manj razvitih sredin; zato menimo, da je treba kmetijstvu na 6. strani posvetiti, predvsem pa določiti, še bolj kon-kretne rešitve. Kmetijstvu moramo zagotoviti vsaj približno enake pogoje raz-voja kot drugim gospodarskim dejavnostim. Posebej mislim tu na redno pre-skrbo z reprodukcijskim materialom. Ko ugotavljamo, da je v naslednjem obdobju najpomembnejša naloga proizvodnja hrane, naj opozorim, da še ni-mamo predvidenih realnih ukrepov, ki bodo povečano proizvodnjo omogočali.

Letošnji odkup sadja in živine je vse prej kot spodbuden za večanje pro-izvodnje. Takšne razmere bodo povzročale celo delno opuščanje proizvodnje, hkrati pa že povzročajo vrsto ekonomskih, zlasti pa socialnih problemov. Zato je nujno, da predvidimo učinkovito družbeno intervencijo za stimulacijo kme-tijske proizvodnje, ko ta začasno ali tudi v daljšem obdobju ne dosega ustrež-nega plasmaja in rentabilnosti. To intervencijo je potrebno zasnovati tako kot na področju energetike. Če ne, ne bomo več mogli reševati negativnih posledic, ki jih povzročajo sedanje tržne razmere kmetijstvu.

Opozorili bi tudi na nejasno situacijo pri zagotavljanju sredstev za razvoj cestne infrastrukture. Tudi na tem področju so tržne razmere povzročile nomi-nalno zmanjšanje sredstev, dodatno zmanjšanje pa lahko pričakujemo tudi v zvezi z omejitvijo porabe pogonskih goriv.

Končno še besedo ali dve o mestu in vlogi ljudske obrambe. Na 7. strani osnutek resolucije določa, da so družbenopolitične skupnosti, samoupravne inte-resne skupnosti in organizacije združenega dela dolžne same finančno ovredno-titi in realizirati vse naloge s področja obrambnih priprav. Menimo, da ni prav, če je opremljanje enot teritorialne obrambe, narodne zaščite in civilne zaščite prepuščeno v celoti ožjim območjem; za to naj bo zadolžena širša družbeno-politična skupnost, da bo tudi na tem področju določeno prelivanje sredstev in da bo zagotovljena enotna materialna obrambna pripravljenost vseh območij

Slovenije. Pripominjamo, da sta v osnutku resolucije izpuščeni področji socialnega skrbstva in telesne kulture, ki sta prav gotovo pomembni družbeni dejavnosti.

Predsednik Štefan Nemec: Dobro bi bilo, če bi bolj zgoščeno razpravljali. Besedo ima tovariš Martin Biček, delegat iz občine Gornja Radgona!

Martin Biček: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Vodje delegacij in predstavniki občinskih skupščin ter tudi predstavniki Socialistične zveze delovnega ljudstva smo se na sejah medobčinskega posveta pogovarjali o osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije v letu 1975. Na tem posvetu smo razpravljali tudi o drugih dokumentih, o srednjeročnem razvoju Slovenije in Jugoslavije.

Na tem posvetu smo sprejeli nekatere predloge v zvezi z nekaterimi poglavji resolucije. Ne bom dolgo razpravljaj, ker tudi ne bom vsega ponavljal. Nekateri delegati so namreč o nekaterih stvareh že govorili in nanje opozorili.

1. In sicer predlagamo v prvem poglavju dopolnitev k 6. točki, ki ocenjuje dosedanje dosežke hitrejšega razvoja manj razvitih območij nekoliko preoptimistično in ne dovolj kritično. V tej točki naj se doda besedilo: V manj razvitih območjih Socialistične republike Slovenije so se v prvih štirih letih izvajanja srednjeročnega družbenega plana že pokazali nekateri premiki pri gospodarskih gibanjih in pri ustvarjanju pogojev razvoja v teh območjih, s stimulacijskimi ukrepi Socialistične republike Slovenije in drugih družbenih dejavnikov, predvsem pa zaradi prizadevanj delovnih ljudi v teh območjih. Žal pa se, kljub napredku, razkorak med razvitimi in manj razvitimi še povečuje, namesto da bi bila dinamika gospodarskega in družbenega razvoja manj razvitih območij znatno večja od povprečne republiške. Zanimanje gospodarstva za vlaganje v ta območja sicer narašča, vendar pa ne za vsa območja.

Gre za štiri občine, ki so tudi glede narodnega dohodka pod povprečjem Socialistične republike Slovenije, in sicer za tri obmejne in za občino Ljutomer, ki ni ravno ob meji, je pa sosedja radgonske občine in je prav tako nerazvita kot preostale tri.

S temi dopolnitvami bi realneje ocenili razvoj manj razvitih območij.

2. K IV. poglavju, ki govori o prednostnih nalogah na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti, predlagamo naslednjo dopolnitev:

V 2. točki, kjer se govori o politiki zaposlovanja, se resolucija zavzema za tako politiko zaposlovanja, da se zmanjšuje delež živega dela v procesu proizvodnje. Pri tem pa je poudarjeno, da bi to moral biti eden izmed temeljev investicijske politike. V celoti se strinjamo, da v tistih razvitih predelih Slovenije, kjer ni na razpolago dovolj delovne sile, gradimo predvsem kapitalno intenzivne investicije, vendar bi bilo potrebno, da se povsod pred odločitvijo o investicijah upošteva, poleg vseh drugih razlogov, tudi razpoložljiva delovna sila kot pomemben ekonomski element. To še toliko bolj poudarjamo, ker v odstavku o spodbujanju gospodarskih vlaganj v manj razvitih in obmejnih območjih govorimo o višji rasti zaposlenosti, o delovno intenzivnih investicijah, pri čemer je poudarjen le socialni vidik reševanja problemov zaposlovanja v teh območjih.

Strinjamo se s spodbujanjem gospodarskih vlaganj in odpiranja več novih delovnih mest v manj razvitih območjih, vendar naj se nove naložbe tudi v

manj razvitih območjih poleg v delovno intenzivne usmerjajo tudi v kapitalno intenzivne investicije, če so za to ekonomski pogoji.

Združenemu delu, bankam, gospodarski zbornici pa naj se postavi zahteva, naj bolj upoštevajo kompletno investicijo, pri čemer naj so všteta tudi vlaganja v družbeni standard delavcev, v stanovanja in komunalne objekte ter drugo.

3. Pri odstavku o enakih možnostih za zaposlitev, ki jo imajo delavci, ki se vračajo iz tujine, predlagamo, da se dopolni zadnji stavek takole: »Proučiti in ustvarjati je treba pogoje in možnosti za rentabilno vlaganje njihovih prihrankov v gospodarstvo za odpiranje več novih delovnih mest in tudi v obrtne dejavnosti.« Sicer se ta odstavek razume, kot da te delavce lahko zaposlimo le v obrti.

4. K 4. točki o energetiki predlagamo naslednje: Zavzemamo se za to, da čimprej preidemo na ekonomsko ceno električne energije, saj bodo tako bremena tega plačila enakomerneje porazdeljena kot pri stalnem pokrivanju izgub. Prav tako mora dobiti ustrežnejše mesto med energetskimi viri tudi petrokemija. Zato naj se v odstavku o financiranju energetike za »nafto in plin« doda še »bazična kemija«. Socialistična republika Slovenija bi morala v 1975. letu sprejeti dokončna stališča o graditvi rafinerijskih kapacitet. V Pomurju odločno podpiramo izgradnjo rafinerije v Lendavi, saj ima za to najugodnejše pogoje, je pa tudi pogoj razvoja petrokemije kot edine uspešne dejavnosti v Pomurju.

5. Kmetijstvo je premalo poudarjeno kot ena izmed najpomembnejših prioritetnih nalog. Zato predlagamo naslednji dopolnitvi: »Razvoj kmetijstva je v Socialistični republiki Sloveiji izrednega pomena in zato ga bomo s posebnimi ukrepi pospeševali, posebej v tistih območjih, kjer so zanj naravni pogoji, surovinska osnova in delovna sila.«

Moram pripomniti to, da predstavljajo kmetijska območja pomurske regije 30 odstotkov celotnih kmetijskih območij Socialistične republike Slovenije in da na tem kmetijskem področju živi $\frac{1}{5}$ vseh kmetijskih proizvajalcev v Sloveniji.

Močnejše mora biti poudarjena poljedelska proizvodnja, posebej proizvodnja žitaric, in lastna krmna baza, saj je to pogoj za razvoj živinoreje.

V besedilu naj se doda, da »se bodo zagotovila znatnejša sredstva pod ugodnimi kreditnimi pogoji za nakupe zemljišč in razširitev surovinske osnove«.

6. K 6. točki, ki govori o ukrepih v manj razvitih območjih, predlagamo naslednje dopolnive:

Iz besedila je premalo razvidno, da je zmanjšanje razlik v razvitosti znotraj Socialistične republike Slovenije trajnejša naloga, ki zahteva popolnejše in obsežnejše metode, oblike in ukrepe v prihodnje. Gre namreč za ekonomsko nujnost po hitrejšem in skladnejšem razvoju celotne Slovenije.

Zato je nujno spremeniti prakso, po kateri morajo manj razvita območja še vedno prositi za pomoč in miloščino, po kateri se reševanja problemov v manj razvitih območjih lotevamo še vedno predvsem s socialnega vidika, ne pa iz spoznanja, da je hitrejši in skladnejši razvoj manj razvitih območij oziroma celotne Slovenije ekonomski interes vseh delovnih ljudi Slovenije, torej tudi razvitejših območij.

Poudarjamo, da zakon o pospeševanju razvoja manj razvitih območij velja še do konca 1975. leta, torej ga je treba izvajati in zagotoviti potrebna sredstva ne le za določene objekte, temveč za celotne programe v prihodnjem letu.

7. Na področju vzgoje in izobraževanja ter otroškega varstva je razkorak med manj razvitimi območji in razvito Slovenijo še posebej velik. Zato predlagamo, da se investicije v šolstvu v manj razvitih območjih hitreje solidarno rešujejo. Ker besedo »solidarno« že toliko uporabljamo, pa sem jo še jaz v predlagani dopolnitvi.

Besedilo 9. točke pa naj se dopolni v tem smislu, da gre za celodnevno šolo povsod v Socialistični republiki Sloveniji, ne le v delavskih krajih.

8. Pri investicijah v zdravstvu je treba glede prioritete graditve bolnišnic naštet tudi druge regionalne bolnišnice, na primer v Murski Soboti, če pa ni dovolj sredstev za vse, pa se naštevanju v resoluciji raje izognimo.

Prav tako predlagamo, da se v poglavju o zdravstvu doda, da »se bodo zdravstvene organizacije in drugi družbeni dejavniki zavzemali, da bo zdravstvo bolj povezano in racionalneje organizirano«, ker sedaj tega ni.

9. Besedilo o raziskovalni dejavnosti naj se dopolni, da »se bo raziskovalna skupnost bolj vključevala v raziskovanja v manj razvitih območjih, da bi tudi raziskave služile hitrejšemu gospodarskemu napredku manj razvitih območij.« Za to imamo v pomurski regiji prav tako nekatere možnosti, kot so plin, in nafta in še druge surovine; tudi kremenčev pesek na primer, ki je danes tudi določena surovina.

Pripomnil bi še to, da podpiram razpravo tovarišice iz Maribora o obmejnem območju v zvezi z varovanjem meje in krepitevijo ljudske obrambe oziroma obrambne moči. Prav tako podpiram tudi predlog tovarišice Beltramove, naj bi se izvajanje resolucije sproti kontroliralo in o tem, kako se resolucija dejansko izvaja, v drugem letu delegate sproti tudi obveščalo.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima dr. Drago Ocepek!

Dr. Drago Ocepek: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Bom zelo kratek.

V imenu skupine delegatov 1. okoliša za kulturnoprosvetno področje in v imenu Iniciativnega odbora za konstituiranje Raziskovalne skupnosti Slovenije predlagam, da se v predlog resolucije vnese, da »je raziskovalna dejavnost neposredni faktor krepitev družbene produktivnosti dela in ustvarjalnih sil in je zato nujno, da se uvrsti v prve prioritete gospodarstva in družbenih dejavnosti«.

Utemeljitev:

V vseh mogočih resolucijah, družbenih planih in drugih dokumentih smo sprejeli načelo, da je treba dati do 1980. leta za raziskovalno dejavnost dva odstotka družbenega dohodka; trenutno pa smo pri 0,26 odstotka. Za raziskovalno dejavnost dajemo samo tri odstotke v celotni strukturi družbene potrošnje. To pa zato, ker se še vedno, in tudi iz današnjih ekspozjev je bilo to razvidno, pravzaprav raziskovalna dejavnost obravnava kot neke vrste potrošnja, čeprav to ni. Zato bom citiral poročilo Odbora za družbenopolitični sistem, ki je zelo pravilno ugotovil naslednje: »Raziskovalna dejavnost je v bistvu sestavni del dejavnosti organizacij s področja gospodarstva in družbenih služb, saj brez njene udeležbe ni ustreznega napredka.«

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima tovariš Pavel Jeras, delegat iz 32. okoliša za področje gospodarstva!

Pavel Jeras: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! K 4. točki IV. poglavja osnutka resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 predlagam v imenu skupine delegatov 32. okoliša naslednje dopolnitve, ki naj bi se vključile v predlog resolucije:

»Energetska kriza v svetu, ki dobiva čedalje večje razsežnosti, narekuje varčevanje s porabo nafte in naftnih derivatov. S tem v zvezi bo potrebna preusmeritev na druge energetske vire in na tiste vrste prevoza in povečanje njihovih zmogljivosti, ki so s stališča porabe nafte oziroma stroškov najbolj racionalni.«

Obrazložitev:

Predlagano dopolnitev utemeljujemo s splošno znanim stanjem, ki vlada v svetu glede preskrbe nafte in naftnih derivatov ter njihovih cen, kar odločilno vpliva na razvoj oziroma stagnacijo svetovnega gospodarstva, katerega negativne učinke je čutiti tudi v našem gospodarstvu.

Vrsta držav je že sprejela ustrezne ukrepe, da bi čim bolj omejila posledice takšnega stanja. Sicer pa, kakor smo informirani iz dnevnega tiska, je tudi zvezni izvršni svet sprejel več ukrepov in priporočil v tej smeri ter je predlagana dopolnitev skladna tudi s tem.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima tovarišica Sonja Cvetanovič, delegatka za gospodarsko področje iz občine Idrija!

Sonja Cvetanovič: Skupina delegatov me je pooblastila, da dam naslednje pripombe:

Na seji 16. oktobra 1974. leta je bila v Zboru združenega dela obravnavana ocena gospodarskih gibanj ter skupne in splošne porabe SR Slovenije v sedmih mesecih 1974. leta, s predlogom stališč in ukrepov za izvajanje resolucije o družbenoekonomski politiki SR Slovenije za 1975. leto. Med stališči je bilo sprejeto tudi stališče: »da se zavzemamo za selektivno obravnavo izvoza surovin in proizvodnje nižje stopnje predelave, ki jih ne potrebuje domača proizvodnja«. To iz osnutka resolucije ni razvidno, zato predlagamo, da se to v VI. poglavju osnutka resolucije, v poglavju o politiki in ukrepih na področju ekonomskih odnosov s tujino, tudi upošteva.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima tovariš Zvone Potočnik, prosvetno-kulturno področje, 4. okoliš — Maribor!

Zvone Potočnik: Tovariši delegati, tovariš predsednik! Izhajajoč iz osnutka resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije, ki v 1975. letu daje prioriteto vzgoji in izobraževanju ter otroškemu varstvu, bi želel spregovoriti o problemih, ki se porajajo vzporedno.

1. Ugotavljamo, koliko učiteljev nam primanjkuje. To je po eni strani posledica tega, da politika kadrovskih šol ni primerna, kar je razvidno iz razmerja med številom diplomantov in številom vpisanih na te šole, po drugi strani pa je pomanjkanje učiteljev pogojeno tudi s fluktuacijo kadra, ki je zopet pogojena z neustreznim družbenim vrednotenjem delavcev na področju vzgoje in izobraževanja.

2. Ta problem je vezan tudi na vprašanje graditve stanovanj za delavce s področja vzgoje in izobraževanja, saj vemo, da od 6 odstotkov stanovanjskega prispevka ostaja delovnim skupnostim le 40 odstotkov sredstev, ki pa tudi v primeru, če gre za združevanje teh sredstev v okviru temeljnih izobraževalnih skupnosti, ne zadoščajo za rešitev tega tako perečega problema. To je tudi razlog, da se težje dobijo ali sploh ne dobijo potrebne strokovne službe, čeprav vemo, da je v današnjem procesu vzgoje in izobraževanja nujno potrebna kompleksna obravnava otroka. Menimo, da bi bili delavci na področju vzgoje in izobraževanja v večji meri potrebni pomoči iz sredstev 30% stanovanjskega prispevka, ki se združuje v občinah za kreditiranje graditve stanovanj. Posebej bi bilo treba omogočiti mladim učiteljem, da bi dobili stanovanja iz solidarnostnega sklada, čeprav presegajo formalni cenzus.

3. Ko se pripravljamo na intenzivno obliko šolstva, ki jo predstavlja prehod na celodnevno bivanje, za katero vemo, da bi bila nujno potrebna v delavskih krajih, in ko hočemo dvigniti raven šolstva v manj razvitih območjih, nujno pričakujemo, da bomo deležni poleg strokovne pomoči, ki jo že imamo, tudi materialne pomoči iz republiškega solidarnostnega sklada. Ta pomoč bo toliko bolj potrebna, saj vemo, da so nekatera manj razvita območja, v katerih je zaposlovanje delovne sile še vedno problem, že obremenjena z raznimi samoprispevki, in to zlasti za ureditev šolskih prostorov in komunalne dejavnosti. Menimo, da bi se bilo treba s posebnimi akcijami ponovno dogovoriti z združenim delom in zagotoviti določena sredstva. Ta sredstva naj bi se združevala, saj bomo le tako uspeli zagotoviti sredstva, ki so nujno potrebna za realizacijo programa celodnevne šole. Poleg tega bi bilo treba pri najemanju kreditov zagotoviti beneficirane obrestne mere na dolgoročno odplačevanje.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Stojan Makovec, delegat Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ!

Stojan Makovec: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! K osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije v prihodnjem letu je bilo v razpravah danih precej pripomb in so bile v njej prikazane naloge za v prihodnje. Osebnostno se z osnutkom resolucije strinjam in jo podpiram, ker so naloge v njem kar najbolj varčevalne in antiinflacijske. Sestavljalec osnutka je ob tem upošteval sistem in zmogljivost slovenskega gospodarstva v letošnjem letu in tudi v 1973. letu. Mislim, da bi bilo prav, če bi v predlogu resolucije tudi povedali, kateri družbeni činitelji bodo odgovorni za to, da se bo ta resolucija tudi izvajala.

Spregovoril bom nekoliko tudi o primanjkljaju v naši trgovinski bilanci. Menim, da verjetno imamo tudi notranje rezerve, da bi lahko omejili ta primanjkljaj. Predvsem pa menim, da naj bi izvažali, kolikor se le da, finalne izdelke, po drugi strani pa naj bi bolj omejili uvoz tistih artiklov, ki jih imamo na razpolago doma. Ne strinjam se z nekaterimi, ki izjavljajo, da bi lahko uvoz v celoti omejili, kajti s tem bi povzročili v našem gospodarstvu pravzaprav še večjo krizo. Uvažati moramo predvsem tiste artikle, ki jih potrebuje naša industrija.

V osnutku resolucije je nakazano, da se bomo v elektrogospodarstvu tudi v prihodnje borili s težavami. Osebnostno menim, da imamo tudi na tem področju notranje rezerve. Morali bi doseči večjo produktivnost dela. Elektrogospodarstvo,

na primer, pri osebnih dohodkih prikazuje visok primanjkljaj, je pa verjetno na lestvici osebnih dohodkov med prvimi.

Železniški promet je tudi prikazan z velikim primanjkljajem. Sicer mislim, da bi tudi na tem področju morali ustvariti rezerve in da bi se promet lahko bolj usmeril v železniški promet, ne pa v cestni promet. Naše ceste tovrstnemu prometu ne ustrezajo, čeprav lahko ugotovimo, da je na naših cestah več tega prometa kot v celotni Zahodni Nemčiji. Mislim, da imamo na tem področju rezerve in da bi se lahko preusmerili v železniški promet.

Menim, da je problem tudi v neuskladenih cenah industrijskih in kmetijskih proizvodov. Predvsem je do tega prišlo v letošnjem letu. Prišlo je do stoodstotnega porasta cen pri umetnih gnojilih in raznih artiklih, ki jih uporabljamo za razvoj kmetijstva.

Za naprej pa menim, da bi bilo prav, da bi glede cen kmetijskih proizvodov sprejeli koncept na podlagi načela stroškov, in sicer v okviru dogovora v sami republiki in dogovorov med republikami. Ne strinjam se pa s tistimi, ki trdijo, da bi morali cene popolnoma sprostiti. Če bi to naredili, bi pri nas zavladal kaos.

Omenil bi še nekaj. Danes razpravljamo o slovenski resoluciji. Vemo, da smo prejšnji teden pooblastili delegacijo Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin, da sodeluje pri usklajevanju predloga resolucije o družbenoekonomskem razvoju Jugoslavije v 1975. letu in da bodo prav v teh dneh vsi ti koncepti uskladeni v okviru te zvezne resolucije.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Ali lahko zaključim razpravo?

Zaključujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 se sprejme.

2. Predlog resolucije pripravi Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije.

3. Pri pripravi predloga resolucije naj Izvršni svet upošteva vse pripombe in predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in v drugih gradivih, ter pripombe, dane v razpravi na današnji seji zbora.

Dajem sklep na glasovanje. Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (121 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 8. točko dnevnega reda, to je na izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975, ki jih je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Jožeta Florjančiča, republiškega sekretarja za finance. Uvodno obrazložitev smo poslušali na skupnem zasedanju. Izhodišča sta obravnavala še Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin. Prejeli ste tudi njuni poročili.

Pričenjam razpravo. Želi morda predstavnik Odbora še ustno obrazložiti poročilo? Besedo ima predstavnik Odbora za finance tovariš Vlado Šanca!

Vlado Šanca: Odbor za finance predloga, da zbor sprejme predložena izhodišča za sestavo republiškega proračuna za 1975. leto in da hkrati naloži Izvršnemu svetu, da pri izdelavi besedila predloga zakona o republiškem proračunu za 1975. leto upošteva tudi pripombo odbora.

Ta pripomba je naslednja:

Odbor je mnenja, da predvideno zvišanje davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela v 1975. letu, ki naj bi po predlogu porasel za 45 odstotkov, ni v skladu s stališči osnutka resolucije za 1975. leto, ki predvidevajo povečanje sredstev za reprodukcijo gospodarstva.

Odbor je mnenja, da se s tem resno ogroža reproduktivna sposobnost gospodarstva. Zaradi tega Odbor predlaga, naj bi predlagatelj ponovno proučil možnosti, da se sredstva za potrebe republiškega proračuna za 1975. leto zberejo tudi iz drugih vrst dohodkov, in to v večji meri, kot je to predvideno v teh izhodiščih, da bi se na ta način zmanjšala sredstva, ki naj bi se zbrala z davkom iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi besedo? Besedo ima tovariš Jože Florjančič, republiški sekretar za finance!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! V uvodni obrazložitvi sem navedel stališča predlagatelja glede pripomb Odbora za finance, zlasti glede pripombe, ki jo je predsednik odbora sedaj ponovno omenil. Moram reči, da na podlagi dosedanjih razprav ne vidimo nobene možnosti, da bi bodisi uvedli kakršenkoli nov davek za republiko za pokrivanje njenih potreb bodisi da bi bistveno povečali katerega od preostalih dohodkov. Preostala dohodka sta namreč dejansko samo še dva, ki sta bistveni dohodek republiškega proračuna: dohodek od republiškega prometnega davka in dohodek od davka na osebni dohodek po posebni stopnji oziroma od honorarnih zaposlitev.

Druženopolitične organizacije so v letošnjem letu sprejele stališče, da se prometni davek linearno zadrži na enaki stopnji, ker bi sicer povzročil poskok cen pri spremembi osnovne cene proizvajalcev za posamezne proizvode. Prometni davek je namreč v določenem odstotku dodan ceni in seveda avtomatično pomeni ustrezno povečanje končne cene posameznega artikla.

Sprejeta je tudi zvezna resolucija, ki prav tako postavlja določene okvire republikam in avtonomnim pokrajinam in ki pomeni njihov skupni dogovor. Ta dogovor dejansko opredeljuje, da na področju prometnih davkov v celoti ne bi smeli iskati možnosti za rešitev nepokritih obveznosti.

Drugi davek je davek na tako imenovane dodatne zaposlitve. Ta davek je tipičen kompenzacijski davek in v bistvu pomeni izenačitev obremenitve izdatkov za honorarne zaposlitve v tistem delu, ko se iz honorarnih zaposlitev ne plačujejo prispevki za pokojninsko zavarovanje in del zdravstvenega zavarovanja. To pomeni, da gre v tem primeru dejansko za izračunano stopnjo davka, ki predstavlja razliko med stopnjami davkov in prispevkov od osebnega dohodka iz rednega delovnega razmerja in dejanskimi obremenitvami iz tistih virov za osebni dohodek iz dopolnilnega delovnega razmerja oziroma iz honorarnega dela.

Če bi v zvezi s tem spreminjali politiko obdavčenja, se seveda moramo zavedati, da to ne bi bil več kompenzacijski oziroma izravnalni davek, ampak da bi dejansko to bila obdavčitev izdatkov temeljnih organizacij združenega dela za izplačila honorarnih zaposlitev oziroma zaposlitev izven delovnega razmerja. Dejansko so tudi ta sredstva sredstva temeljnih organizacij združenega dela, kar bi pomenilo spremembo v sistemu tega davka, ki je sicer že uveljavljen.

V takem primeru nimamo druge možnosti, kot da ustrezno povečamo davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. V zvezi s tem se opiramo

tudi na materialne bilance, o katerih sem govoril v uvodni obrazložitvi. To sem želel povedati samo zaradi tega, ker bomo v prihodnjem tednu Skupščini predložili predlog zakona o republiškem proračunu in predlog tega zakona. Sicer bomo poskušali storiti, kar se storiti da, in morebiti proučiti možnosti za zmanjšanje obremenitve na podlagi davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, vendar v nobenem primeru ne bomo mogli sprejeti obdavčitve iz 1974. leta.

To sem želel pojasniti, da nam ne bi kdo na naslednji seji očital, da nismo upoštevali tega stališča. Zakaj tega stališča ne moremo upoštevati, sem pa navedel objektivne razloge.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Predlagam naslednji sklep:

1. Izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975 se sprejmejo.
2. Predlog republiškega proračuna za leto 1975 pripravi Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije in ga posreduje Skupščini v naslednjem tednu.
3. Pri pripravi predloga zakona o republiškem proračunu naj Izvršni svet upošteva predloge v poročilih Odbora.

Dajem ta sklep na glasovanje. Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 9. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o osnovah in načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Tudi ta zakon je Skupščini predložil Izvršni svet. Kot njegov predstavnik je na seji navzoč tovariš Jože Florjančič, republiški sekretar za finance. Osnutek tega zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli. Na sejo je bil k tej točki dnevnega reda povabljen tudi predstavnik Službe družbenega knjigovodstva Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Besedo ima predstavnik Odbora za finance tovariš Vlado Šanca!

V l a d o Š a n c a : Odbora za finance obeh zborov sta sklenila predlagati zboru, naj se 6. člen osnutka tega zakona prične uporabljati takrat, ko se bodo pričele uporabljati stopnje za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti v 1975. letu, torej ne prej, in pa naj se 7. člen dopolni tako, kot je napisano v poročilu Odbora. Vsekakor pa naj bi se uveljavilo načelo, da »se uveljavljene stopnje prispevkov ne smejo uporabljati z učinkom za nazaj«.

Poznamo rezultate tega poračunavanja za minulo leto in za vsa prejšnja leta. Vendar je naš odbor mnenja, da gre lahko pri tem za morebitno preračunavanje za nazaj in ne za poračunavanje, kot je to bilo v prejšnjih letih.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Kdo še želi razpravljati? Če ne želi nihče več razpravljati, predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o osnovah in načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975 se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije in ga predloži Skupščini v naslednjem tednu.

3. Pri pripravi naj Izvršni svet upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in v preostalih gradivih.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (110 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 10. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks, ki ga je Skupščini prav tako predložil Izvršni svet.

Predstavniki Izvršnega sveta je prav tako tovariš Jože Florjančič, republiški sekretar za finance. Osnutek so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Želi kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Vlado Šanca ko predstavnik Odbora za finance.

V l a d o Š a n c a : Odbor k osnutku tega zakona nima nikakršnih pripomb. Vendar moram omeniti naslednje vprašanje:

V razpravi sta odbora ugotovila, da Izvršni svet v osnutku tega zakona ni predložil ustreznih sprememb 10. člena temeljnega besedila zakona iz 1974. leta, ki se nanašajo na odmero olajšave in stopnje republiškega davka od skupnega dohodka občanov. Člani odbora so bili iz dnevnega tiska informirani o višini neobdavčenega dela dohodka, o olajšavah za vzdrževane družinske člane in o stopnjah republiškega davka od skupnega dohodka občanov, ki so ali pa bodo sprejete v drugih socialističnih republikah oziroma avtonomnih pokrajinah.

S tem v zvezi odbora predlagata, naj Izvršni svet čimprej predloži informacijo o tem, ali je do sedaj veljavni in neobdavčeni del dohodka za izmero davka od skupnega dohodka občanov v naši republiki, kakor tudi zneski za vzdrževane družinske člane, res nižji kot v drugih republikah oziroma ali so ti davčni elementi, vključno z davčno lestvico, za davčne zavezance v drugih republikah bolj ugodni kot v naši republiki.

Ne glede na vsebino ter informacije pa odbora menita, da bi Izvršni svet moral predložiti vsaj spremembo neobdavčenega dela dohodka za odmero davka od skupnega dohodka občanov v 1974. letu, to je neobdavčeni del dohodka ustrezno valorizirati glede na porast osebnih dohodkov oziroma življenjskih stroškov. Odbor predlaga Zboru združenega dela, da sprejme predloženi osnutek zakona v besedilu, ki ga je predložil Izvršni svet. Hkrati pa Odbor predlaga, ker se bliža konec tega leta, naj bi bil zakonski predlog sprejet po skrajšanem postopku, kar pomeni, naj bi Izvršni svet že za naslednjo sejo zbora predložil predlog zakona.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Besedo ima tovarišica Elica Jelen, delegatka iz 30. okoliša za področje gospodarstva!

E l i c a J e l e n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V imenu skupine delegatov 30. okoliša za področje gospodarstva v Zboru združenega dela predlagam naslednje:

Ker letošnji osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks ne predvideva povečanja neobdavčenega dela dohodka za odmero davka iz skupnega dohodka občanov, naj se pri določanju neobdavčenega dela skupnega dohodka upošteva statistično ugotovljeni odstotek povečanja življenjskih stroškov za leto 1974.

S tem bi se približali zahtevam, izraženim v osnutku resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975. To je utemeljeno tudi zato, ker so vse republike in avtonomni pokrajini ta povečanja že izvedle. S tem pa izražam tudi podporo govorniku, ki je govoril pred mano.

Predsednik Štefan Nemeč: Želi še kdo razpravljati? Besedo ima tovarišica Karla Majcenovič!

Karla Majcenovič: V imenu skupine delegatov delovnih skupnosti državnih organov podpiram osnutek zakona in hkrati postavljam vprašanje Izvršnemu svetu. V zvezi s tem vprašanjem sem skupino informirala o tem, o čemer nas je tovariš Jože Florjančič informiral v medobčinskem svetu Socialistične zveze delovnega ljudstva. Delegati namreč postavljajo vprašanje Izvršnemu svetu, zakaj se ne bi neobdavčeni del dohodka valoriziral v skladu z dvigom življenjskih stroškov.

Predsednik Štefan Nemeč: Ali še kdo želi besedo? Besedo ima republiški sekretar za finance tovariš Jože Florjančič!

Jože Florjančič: V zvezi s postavljenimi vprašanji tovariša Šance in obeh tovarišic delegatk vas obveščam o naslednjem:

Republiški sekretariat za finance oziroma Izvršni svet v tem osnutku zakona ni predvidel nobene spremembe, ker je Skupščina prejšnjega sklica v januarju tega leta določila elemente tega davka tako za 1973. leto kot tudi za 1974. leto. Glede na izrecno željo odborov v razpravi o osnutku tega zakona pripravlja Republiški sekretariat za finance ustrezno informacijo za Izvršni svet. Če se bo Izvršni svet odločil za kakršnekoli dopolnitve, bo tak predlog posredoval Skupščini za naslednjo sejo. V nasprotnem primeru pa takega predloga ne bo posredoval.

Predsednik Štefan Nemeč: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks se sprejme.
2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet in ga Skupščini predloži v naslednjem tednu.
3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in preostalih gradivih ter predloge, dane na današnji seji zbora.

Dajem ta sklep na glasovanje. Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 11. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za predstavnika predlagatelja je prav tako določen tovariš Jože Florjančič, republiški sekretar za finance. Osnutek so obravnavali: odbori za finance obeh zborov in Zakonodajno-pravna komisija. Želi morda predstavnik odbora kaj dodati k poročilu? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima delegat Alojz Vintar iz 32. okoliša!

Alojz Vintar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov 32. okoliša je k osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin sprejela naslednje stališče:

Načelno podpiramo osnutek zakona, skupaj s stališčem Odbora za finance in Zakonodajno-pravne komisije. Predlagamo pa, da se doda novi tretji odstavek nove 11. točke 2. člena, ki naj se glasi:

»Ta rok je lahko krajši pod pogojem, da je lastnik iz objektivnih razlogov — povečanje članov družine itd. — prisiljen oziroma upravičen prej kupiti večje stanovanje.«

To utemeljujem z naslednjim:

Vsi vemo, da od sklenitve kupoprodajne pogodbe do vselitve v stanovanje mine nekaj let. V tem času pa se razmere posameznika lahko temeljito spremenijo in bi bil z rokom petih let pravzaprav kaznovan. Ta rok petih let, kakor je razvidno iz obrazložitve osnutka tega zakona, je določen, da bi bila preprečena zloraba tega zakona za razne preprodaje in špekulacije. Menimo, da bi zakon moral biti tako sestavljen, da bi preprečeval vsako izigravanje, da pa ti ukrepi ne bi ovirali upravičencev, ki bodo izpolnjevali pogoje po zakonu.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije in ga predloži Skupščini v naslednjem tednu.

3. Pri pripravi zakona naj Izvršni svet upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in preostalih gradivih ter predloge, dane na današnji seji.

Kdor je za tak sklep, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je ta sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 12. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov, ki ga je republiški skupščini predložil Izvršni svet.

Za predstavnika predlagatelja je določen tovariš Jože Florjančič, republiški sekretar za finance.

Osnutek zakona so obravnavali odbori za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Želi morda predstavnik odborov kaj dodati k poročilu? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Savo Vuk, delegat s področja gospodarstva, 6. okoliš!

S a v o V u k : Tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov s področja gospodarstva za območje občin Nova Gorica in Ajdovščina ima pripombo k osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov:

Z 8. členom predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov se ukinja evidentiranje računov za davčne zavezance, ki morajo po predpisih voditi poslovne knjige. Zadržuje pa se tako evidentiranje računov za zavezance davka po odbitku in za zavezance, ki plačujejo davek v pavšalnem letnem znesku. V občini Nova Gorica je bilo v enajstih mesecih letošnjega leta predloženih v evidentiranje 11 200 računov, ki so jih predložili zavezanci, ki vodijo poslovne knjige, v skupnem znesku 4 800 000 dinarjev; 290 računov so evidentirali zavezanci pavšalisti v znesku 128 000 dinarjev; 590 računov v skupnem znesku 282 000 dinarjev pa so evidentirali zavezanci na davek po odbitku.

Prepričani smo, da je podobno razmerje tudi v preostalih slovenskih občinah. Iz povedanega se kaže, da odpade od skupnega števila računov le 7,3 odstotka na tiste, za katere evidentiranje ni ukinjeno. Ker je mogoče doseči namen, za katerega si prizadevamo z evidentiranjem računov, tudi na drug ustrezen način, predlagamo, da se evidentiranje računov ukine še za preostale zavezance, to je za zavezance davka po odbitku in za zavezance, ki plačujejo davke v pavšalnem letnem znesku.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Henrik Smogavc, delegat s področja kmetijske dejavnosti, Ptuj!

H e n r i k S m o g a v c : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov s področja kmetijske dejavnosti na pripombo Izvršnega sveta Skupščine občine Slovenska Bistrica osnutek tega zakona v celoti podpira, razen 8. člena, ki ga kategorično odklanja. Skupina tudi predlaga, da ostane 236. člen zakona nespremenjen. Zakon o davkih občanov v 236. členu zavezuje davčne zavezance, ki imajo dohodke od organizacij združenega dela za dobavljeno blago, da morajo račune za dobavljeno blago registrirati pri davčni upravi.

V osnutku tega zakona je predložena sprememba v tem smislu, da zavezanci, ki vodijo poslovne knjige, ne bi več registrirali računov. Sprememba je v obrazložitvi utemeljena s tem, da imajo vsi zavezanci, ki vodijo poslovne knjige, žiro račune in da je možna kontrola prometa prek teh računov, hkrati pa naj bi se s tem sprostila tudi delovna sila, ki dela pri registraciji računov.

S predlagano spremembo in njeno obrazložitvijo se ne strinjamo iz naslednjih razlogov:

Kontrola prek žiro računov je otežkočena, ker so le-ti vodeni tako, da ni mogoče v vsakem trenutku kontrolirati posameznih plačil, saj banka vodi žiro račune na avtomatskih strojih, poleg tega pa nima kadrov, ki bi za potrebe davčnih organov dali ustrezne podatke.

O tem smo se že prepričali v primerih, ko smo potrebovali podatke o stanju žiro računov zavezancev. Izrecno poudarjamo, da se velika večina davkov in prispevkov iz obrtne dejavnosti v občini Slovenska Bistrica — 60 do 70 odstotkov — pobere ravno z evidentiranjem računov. Davčni organi namreč prek evidentiranja računov odtegujejo dolžne zneske zavezancev, ki jih morajo posamezne organizacije združenega dela nakazati davčnim organom in ne zavezancem.

Večina zavezancev takšen način evidentiranja računov in odtegovanja dolžnih zneskov podpira, saj daje večje možnosti, da so dolгови redno plačani.

Ne moremo se strinjati s trditvijo, da bi ukinitve registracije računov sprostila delovno silo, saj še naprej ostane registracija za zavezance, ki ne vodijo poslovnih knjig, poleg tega pa bi bilo treba zaposliti dodatno delovno silo za spreminjanje stanja žiro računov, ali pa se bo čas opravil inšpektorjev in odmernih referentov občutno podaljšal zaradi iskanja in preverjanja podatkov prek žiro računov.

To utemeljujemo s prakso. Registracija računov naj ostane, tako da ima odmerni referent ali inšpektor vse podatke o opravljenem prometu z družbenim sektorjem pri roki v davčni upravi. Tako je vzpostavljena nujna povezava s kontrolo zavezančevih poslovnih knjig. V primeru, da registracije računov ni, odmerni organ ne more kontrolirati vpisanih podatkov v poslovnih knjigah z dejanskimi podatki, prav tako pa tudi ne more dobiti od banke kronološkega pregleda plačil, ampak samo končni saldo.

Na zadnjem sestanku načelnikov davčnih uprav, ki ga je organiziral Republiški sekretariat za finance, je bila ena sama točka dnevnega reda posvečena temu vprašanju. V živahni razpravi je bilo zelo jasno zahtevano, naj se registracija ne ukine, ker v tem obdobju še nimamo tako zadovoljive evidence in kontrole, da bi se lahko odrekli registraciji računov. Mnenja smo, da bi morale biti mnenja načelnikov davčnih uprav upoštevana, saj so to delavci, ki najbolj poznajo organizacijo in problematiko na tem področju.

K preostalemu gradivu nismo imeli posebnih stališč in pripomb.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima tovariš Ivan Starman, delegat iz Celja, 3. okoliš, področje državnih organov!

Ivan Starman: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Podpiram razpravo govornikov, ki sta govorila pred menoj, in po pooblastilu Skupščin občin Brežice in Sevnica in skupine delegatov za področje državne uprave 3. okoliša posredujem zboru nekaj pripomb k določi osnutka tega zakona o spremembi določbe zakona o evidentiranju računov.

Predlagana sprememba ni ustrezna iz naslednjih razlogov:

Ne glede na to, da zavezanci vodijo poslovne knjige, je nujno, da registracija računov še nadalje ostane v veljavi. V primeru ukinitve bi nam ostala kontrola le prek žiro računov. Taka kontrola pa je zelo težka, ker podružnice komunalnih bank ne morejo nuditi vsakokratne dokumentacije, kajti ta se arhivira centralno zaradi elektronskega obdelovanja podatkov. Brez take kontrole pa si sploh ni mogoče misliti uspešnega nadzora nad dohodki občanov samo na podlagi poslovnih knjig. Znano je tudi, da se ob registraciji računov opravi hkrati tudi izterjava, ki je tako pogosto še najbolj uspešna in učinkovita. Vse to bi v primeru ukinitve evidentiranja računov odpadlo. Delavec, ki se sedaj ukvarja z evidentiranjem, zaradi tega vseeno ne bi bil razbremenjen, že zaradi tega ne, ker bi se moral bolj ukvarjati z izterjavo prek žiro računov, razen tega pa še s kontroliranjem gibanja dohodkov prek žiro računov. Oboje pa bi bilo gotovo bolj zahtevno, kot samo evidentiranje računov.

Če ne bo hkrati uvedena taka ukinitve tudi v drugih republikah, bodo izplačevalci računov v drugih republikah terjali evidentirane račune od strank, ki bodo prihajale iz naše republike. Zato taka ukinitve ne bo mogla biti dosledna, ne glede na obveznost vodenja poslovnih knjig pri davčnih zavezancih.

Opozarjamo še na to, da je bilo evidentiranje računov zakonsko uvedeno 1954. leta in da ta predpis praktično ni bil nikoli kritiziran. Nasprotno. Praktiki so ga ves čas šteli za zelo pozitivnega. Ukinitev te obveznosti, ki je pri nas nastopila v 1965. letu v času nekakšne splošne liberalizacije in popuščanja zasebnemu obrtnemu sektorju, se je kaj kmalu izkazala za nepremišljeno in neustrezno, tako da je bilo evidentiranje računov 1968. leta ponovno uvedeno.

Zanimivo je tudi to, da tega predpisa davčni zavezanci sami niso nikoli grajali in so ga brez odpora sprejeli.

Naj spomnim še na to, da je pred nekaj meseci o tej temi tekla razprava na sestanku načelnikov davčnih uprav v Republiškem sekretariatu za finance. Zanimivo je bilo, da so se načelniki 53 občinskih davčnih uprav od 60 izrekli proti ukinitvi predpisa o obveznem evidentiranju računov. Menimo, da se je pri tem vendar vredno zamisliti, saj gre za mnenje ljudi, ki najbolj poznajo praktično stran te problematike.

Če pa se že odločimo za ukinitev evidentiranja računov, naj se evidentiranje ukine v celoti, za vse zavezance, ne pa le za »knjigaše«. Če bomo namreč morali spremljati gibanje dohodkov le prek žiro računov, se to lahko opravlja hkrati za vse kategorije davčnih zavezancev, ne pa da enim registriramo račune, drugim pa ne.

Zavzemamo se torej za to, da bi tudi nov zakon urejal registracijo računov tako, kot je bilo to doslej, ne pa tako, kot to predvideva novi osnutek zakona.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima tovarišica Karla Majcenovič!

Karla Majcenovič: Bom povsem na kratko povedala. Naša skupina delegatov za delegiranje delegata v Zbor združenega dela s področja delovnih skupnosti državnih organov za območje koroške, mariborske in pomurske regije ima prav tako pripombo k 8. členu. V celoti podpiram izvajanje delegatov, ki so govorili pred menoj. Želim opozoriti predvsem na to, da se v posameznih občinah na našem območju zbira na tak način, to je prek registracije računov, od 50 do 70 odstotkov davkov.

Predsednik Štefan Nemec: Še kdo želi razpravljati? Besedo ima tovariš Herman Remic, delegat 3. okoliša Celje, obrtno področje!

Herman Remic: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V imenu delegatov 3. okoliša posredujem naslednje pripombe k osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov:

Zakon o davkih občanov naj bi v prihodnje opredeljeval, da se prispevki za republiško izobraževalno skupnost, za posebne izobraževalne skupnosti in za raziskovalno skupnost ne priznavajo kot odbitna postavka pri odmeri davka iz dejavnosti. Za dosledno uresničitev ustavnega načela, da imajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi, ki so lastnina občanov, na podlagi svojega dela v načelu enak družbenoekonomski položaj in v osnovi enake pravice in obveznosti kot delavci v organizacijah združenega dela, je treba izhajati iz izhodišča, da je treba tem občanom tudi v okviru sistema financiranja zagotoviti pri plačevanju prispevka iz dohodka v načelu enak položaj, kot ga imajo delavci pri plačevanju prispevkov iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, kar se sicer že postopoma uresničuje v praksi.

Menimo, da bi tudi pri plačevanju prispevkov za samoupravne interesne skupnosti iz dohodka kazalo dosledno uresničiti navedeno ustavno načelo. To bi dosegli le tako, da bi bili prispevki občanov, ki opravljajo obrtne ali druge gospodarske dejavnosti po obrtnem zakonu, ki jih ti plačujejo iz svojega dohodka, odbitna postavka in se ne bi vštevili v osnovo za davek iz obrtne dejavnosti.

Analogno so tudi v združenem delu vsi prispevki za samoupravne interesne skupnosti kot zakonska obveznost odbitna postavka za ugotavljanje davčne osnove pri obračunu davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Da bi dejansko morali biti vsi prispevki za samoupravne interesne skupnosti odbitna postavka pri ugotavljanju osnove za davek iz dejavnosti, potrjuje tudi dejstvo, da se stopnje občinskega davka iz obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti v letošnjem letu niso v povprečju znižale za 5 odstotkov. V nekaterih občinah se namreč stopnje niso spremenile, skoraj v nobenem primeru pa se niso stopnje znižale več kot 5 odstotkov. V nekaterih občinah pa so se celo povečale.

Glede na to bi bila obremenitev presežka dohodkov občanov, ki opravljajo obrtne ali druge gospodarske dejavnosti po obrtnem zakonu, v 1974. letu zaradi neupoštevanja prispevkov za samoupravne interesne skupnosti iz dohodka kot odbitne postavke za odmero davka iz dejavnosti v povprečju višja kot v 1973. letu.

K zvišanju sankcije zaradi nepravočasno vložene napovedi nimamo pripomb.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? (Nihče.)

Predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet in ga Skupščini Socialistične republike Slovenije predloži v naslednjem tednu.

3. Pri pripravi zakona naj Izvršni svet upošteva predloge, dane v poročilu skupščinskih teles, v preostalih gradivih ter predloge, dane v razpravi na današnji seji zbora.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (117 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Predlagam, da preidemo k usklajevanju tistih predlogov zakonov, ki niso uskladeni med zbori, da ne bi zadrževali dela ostalih dveh zborov. Po tem usklajevanju bomo prešli na točko dnevnega reda o usklajevanju predloga zakona o sodiščih združenega dela, ker je od našega sklepa odvisno nadaljnje razpravljanje v preostalih dveh zborih.

Obveščen sem, da nismo uskladeni, kar se tiče 13. člena predloga zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje. Ta člen je sprejet v Družbenopolitičnem zboru. V prvem odstavku tega člena naj se za besedilo: »delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela« doda besedilo: »krajevnih skupnosti in«. Besedo ima tovarišica Nada Beltram.

Nada Beltram: Komisija za usklajevanje je ugotovila, da nismo uskladeni, kot je predsednik zbora že razložil, pri 13. členu z Družbenopolitičnim zborom. Komisija predlaga, da bi zaradi večje preciznosti v tem členu vnesli tudi besede: »krajevnih skupnosti in«, tako da bi se ta člen glasil: »delovni

ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah« in naprej tako, kot je bil ta člen že prvotno oblikovan. Skratka, gre za večjo jasnost. Sicer so bile krajevne skupnosti vključene tudi v sedanje besedilo tega člena. Vendar je komisija menila, da naj se krajevne skupnosti posebej poudarijo in se vključijo v ta člen v takem besedilu, kot sem ga prebrala.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati o tem? (Ne.) Dajem ta amandma na glasovanje.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (106 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajamo k drugemu delu usklajevanja, to je k 9. členu predloga zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih. Prosim tovarišico Nado Beltram za obrazložitev!

Nada Beltram: Komisija je ugotovila, da je Družbenopolitični zbor tudi k predlogu tega zakona sprejel amandmaje, ki so sicer bili navedeni v poročilu Zakonodajno-pravne komisije. Vendar naš zbor o teh amandmajih ni razpravljajal, zaradi formalno proceduralnih razlogov, ker pač to ni bil predlog odbora našega zbora. Amandma, ki je bil sprejet v Družbenopolitičnem zboru k temu členu, je bil spremenjen. V poročilu Zakonodajno-pravne komisije k predlogu zakona na drugi in tretji strani odpade besedilo odstavka, ki se glasi: »Statut raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda podrobneje določi zadeve, ki so posebnega družbenega pomena.«

To besedilo po tem amandmaju, ki ga je sprejel Družbenopolitični zbor, torej odpade in s tem tudi odpadejo pomisleki, ki so bili izraženi v stališču Zakonodajno-pravne komisije, češ da to ni v skladu z določenimi členi ustave SR Slovenije.

Zaradi večje preciznosti bom prebrala, kako se glasi ta člen po predlogu komisije za uskladitev:

Drugi odstavek 9. člena naj se spremeni tako, da se glasi: »Svet sestavljajo delavci organizacij iz prejšnjega odstavka oziroma njihovi delegati ter delegati ustanoviteljev in uporabnikov, ki imajo dolgoročen interes za dejavnost te raziskovalne organizacije, in delegati organov družbenopolitičnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij.« Dodasta naj se nova četrta in peti odstavek, ki se glasita:

»Delegati iz prejšnjega odstavka enakopravno z delavci iz raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda odločajo o vseh zadevah posebnega družbenega pomena.

Posebnega družbenega pomena so zlasti: sprejemanje samoupravnih splošnih aktov in razvojnih programov, razširjena reprodukcija, določanje pogojev za pridobivanje dohodka, finančni načrt in zaključni račun raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda, cene storitev, statusne spremembe, kadrovska politika, imenovanje in razreševanje ter odgovornost individualnega poslovodnega organa in delavcev na vodilnih delovnih mestih, sklepanje samoupravnih sporazumov in pogodb o izvajanju nalog, obravnavanje stanja in dela ter problematike raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda s stališča izpolnjevanja nalog.«

Dosedanji četrti odstavek naj postane šesti odstavek. Glasi se:

»V zadevah iz petega odstavka je odločitev sprejeta le, če so jo z ločenim glasovanjem sprejeli v enakem besedilu delavci oziroma njihovi delegati in delegati uporabnikov, ustanoviteljev, družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Če ni doseženo soglasje, se prične usklajevalni postopek, ki ga določa statut.« Komisija je hkrati ugotovila, da vsebinsko podobno besedilo vsebuje tudi predlog zakona o zdravstvenem varstvu. Zaradi tega predlaga zboru, da sprejme tako besedilo tega člena.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? (Ne.)

Dajem ta amandma na glasovanje.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (114 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 21. točko dnevnega reda, to je na usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela.

Predlog zakona o sodiščih združenega dela je naš zbor obravnaval na 7. seji. Na tej seji zakon ni bil sprejet, ker je naš zbor sprejel 16. člen predloga zakona v drugačnem besedilu, kot sta ga sprejela Zbor občin in Družbenopolitični zbor. Glede na to je prišlo do usklajevalnega postopka. Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora je obravnaval sporno besedilo 16. člena ter pripravil že za 8. sejo Zbora združenega dela predlog za uskladitev besedila predloga zakona, in sicer v tem smislu, da Zbor združenega dela sprejme 16. člen v enakem besedilu, kot sta ga sprejela Zbor občin in Družbenopolitični zbor. V zvezi z uskladitvijo 16. člena pa je Izvršni svet že v usklajevalnem postopku predložil dva amandmaja, in sicer k 47. in 48. členu. Amandmaja sta bila potrebna zato, ker je zaradi usklajevanja prišlo do časovne zakasnitve pri sprejemanju zakona. Z amandmaji se namreč podaljšajo roki v zvezi s pričetkom delovanja sodišč.

Zbor združenega dela je imel usklajevanje zakona že na dnevnem redu 8. seje. Na tej seji pa je Izvršni svet dodatno predložil še dva amandmaja, in sicer k 24. in 33. členu. Ker teh amandmajev ni obravnavalo nobeno skupščinsko telo, torej niti Zakonodajno-pravna komisija, je zbor sprejel sklep, da se obravnava odloži in da bo o usklajevanju in novih amandmajih Izvršnega sveta zbor sklepal na eni izmed prihodnjih sej. Zato je danes tudi ta uskladitev na dnevnem redu.

Za današnjo sejo ste poleg gradiva, ki ste ga prejeli že za prejšnjo sejo, prejeli še amandmaje Izvršnega sveta k 24. in 33. členu ter dodatno poročilo Zakonodajno-pravne komisije in Komisije za pravosodje. Prejeli ste dodatni dopis Izvršnega sveta, s katerim umika amandma k 24. in 33. členu in predlaga nov amandma k 33. členu, ki ga imate na klopeh oziroma je bil razdeljen vsem delegatom.

Zato bomo sedaj glasovali:

1. o predlogu za uskladitev besedila predloga zakona o sodiščih združenega dela z besedilom, sprejetim v Zboru občin in Družbenopolitičnem zboru Skupščine Socialistične republike Slovenije. To je poročilo z označbo ESA 47/III;
2. o amandmajih k 47. in 48. členu, ki sta navedena v istem poročilu;
3. o amandmaju k 33. členu, ki je v posebnem dopisu, ki ste ga danes prejeli na klop.

Ali želi kdo razpravljati o tem? (Ne.) Dajem te amandmaje na glasovanje:

1. Najprej uskladitev besedila 16. člena, to je, da se 1. in 2. točka 16. člena glasita:

»1. Sodišče združenega dela v Celju za območje občin: Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Velenje, Žalec;

2. Sodišče združenega dela v Kopru za območje občin: Izola, Koper, Piran, Sežana;«.

2. Dodasta naj se še novi 9. in 10. točka, ki se glasita:

»9. Sodišče združenega dela v Brežicah za območje občin: Brežice, Krško, Sevnica; in

10. Sodišče združenega dela v Postojni za območje občin: Cerknica, Ilirska Bistrica, Postojna.«

Dajem ta amandma na glasovanje.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (93 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (11 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (15 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet z večino glasov.

2. Sedaj prehajam na glasovanje o amandmajih k 47. in 48. členu predloga tega zakona.

Kdor je za ta amandmaja v besedilu, ki je navedeno v poročilu, naj prosim glasuje! (95 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (20 delegatov.)

Ugotavljam, da sta amandmaja z večino glasov sprejeta.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 33. členu, ki ga je predložil Izvršni svet na današnji seji.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (89 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (7 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (19 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Tako smo pri tem zakonu uskladeni z ostalima dvema zboroma.

Zaključujem 21. točko dnevnega reda in se vračam na 13. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve, ki ga je Skupščini Socialistične republike Slovenije predložil Izvršni svet.

Predstavniki Izvršnega sveta je Jože Florjančič, republiški sekretar za finance. Zakon so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ugotavljam, da nihče ne želi razpravljati, zato zaključujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in ga predloži tako, da ga bodo lahko zbori Skupščine SR Slovenije obravnavali na seji dne 25. 12. 1974.

3. Pri pripravi zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (113 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajam na 14. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, ki ga je skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet. Predstavnik Izvršnega sveta je Jože Florjančič, republiški sekretar za finance. Osnutek zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Pričenjam razpravo. Besedo ima Jože Florjančič, predstavnik Izvršnega sveta!

Jože Florjančič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Sredi letošnjegat leta je bil sklenjen medrepubliški dogovor o oblikovanju sredstev solidarnosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter republik in avtonomnih pokrajin za odpravljanje posledic naravnih nesreč, ki ga je Skupščina Socialistične republike Slovenije potrdila s posebnim odlokom. S tem republiškim dogovorom so se republike in pokrajini dogovorile, da se za odpravljanje posledic naravnih nesreč v republikah in pokrajinah oblikujejo sredstva solidarnosti. Republike in pokrajini so se zavezale, da bodo s svojimi akti in ukrepi zagotovile, da se bodo na območju vsake republike in pokrajine v vsakem letu zbrala sredstva solidarnosti najmanj v višini 0,2 odstotka od družbenega proizvoda celotne republike oziroma pokrajine za preteklo leto.

Obveznost izločanja za sredstva solidarnosti preneha, ko ta sredstva dosežejo višino 2 % družbenega proizvoda celotnega republike oziroma pokrajine v letu poprej. Po omenjenem dogovoru se sredstva solidarnosti uporabijo za pomoč drugi republiki oziroma pokrajini v primeru, če je ta imela zaradi večjega potresa ali večjih poplav škodo, ki znaša več kot 3 odstotke družbenega proizvoda njenega celotnega gospodarstva, doseženega v prejšnjem letu.

V medrepubliškem dogovoru so določena le osnovna načela za oblikovanje sredstev in uporabo sredstev solidarnosti ter obveznost republik ter pokrajin v zvezi s temi sredstvi, medtem ko je treba celotni sistem zagotavljanja teh sredstev in način njihove uporabe urediti z ustreznimi akti republik oziroma pokrajin. S predloženim osnutkom zakona se realizira del obveznosti, ki jih je republika prevzela po omenjenem medrepubliškem dogovoru. Ta osnutek namreč ureja le vprašanja v zvezi s sistemom oblikovanja sredstev solidarnosti. Vsa druga vprašanja, ki jih je v smislu medrepubliškega dogovora treba urediti v okviru republike (vrste naravnih nesreč, pogoji, način uporabe sredstev solidarnosti ipd.) pa naj bi se po tem predlogu urejala s posebnim družbenim dogovorom, ki bi ga na najširši osnovi sprejeli ustrezni družbenopolitični dejavniki republike, občinske skupščine, Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije in Gospodarska zbornica Socialistične republike Slovenije.

Za oblikovanje sredstev solidarnosti so v predloženem osnutku predvideni naslednji viri: prispevek iz osebne dohodka delavcev in drugih občanov in od pokrajin, prispevek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, dohodek od prodaje znamk solidarnosti in druga sredstva, ki so dana neposredno kot pomoč. Osnovni vir za oblikovanje sredstev solidarnosti po tem osnutku, enako kot je predvideno v zakonih drugih republik in avtonomnih pokrajin, je prispevek solidarnosti iz osebne dohodka delavcev in drugih občanov in od pokojnin. Predlagana je obveznost plačevanja prispevkov v višini enodnevnega neto osebne dohodka oziroma enodnevnega zneska pokojnin. Obveznost se nanaša na enodnevni neto osebni dohodek zaradi tega, ker je preostali del osebne dohodka letno vnaprej opredeljen kot sredstva za izvedbo

programov samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti. Poleg tega, da uvaža obveznost plačevanja prispevkov v višini enodnevnega neto osebnega dohodka, pa zakon daje možnost, da se tam, kjer je to mogoče, če gre za dejavnost po načelih gospodarskega poslovanja, zagotovijo prispevki solidarnosti z dodatnim delom.

Zato zakon izrecno določa, da za delavce ne veljajo določbe tega zakona o obveznem plačevanju prispevka solidarnosti v višini enodnevnega neto osebnega dohodka, če delavci v skladu z zakonom uvedejo dodatno delo prek 42-urnega delovnega tedna in tako doseženi osebni dohodek, ki pa je oproščen plačevanja drugih prispevkov in davka, v celoti vplačajo kot prispevek solidarnosti.

Kot eden pomembnih virov solidarnosti je v osnutku predlagan prispevek solidarnosti iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Ta prispevek je predlagan predvsem z vidika dodatnih potreb, ki so nastale v naši republiki kot posledica potresa na Kozjanskem. Ko bodo zagotovljena sredstva, potrebna za odpravo posledic potresa na Kozjanskem, in ko bodo oblikovana ustrezna sredstva po medrepubliškem dogovoru, bi se bilo treba odločiti, ali ta prispevek v celoti ali deloma zadržati ali pa ga odpraviti.

Glede višine prispevka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela sta v osnutku predvideni dve možnosti. Prva: 1 % od osnove, od katere se plačuje davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, in druga: 0,5 % od te osnove. Opredelitev za eno od predlaganih možnosti je odvisno od tega, kolikšna sredstva bi morali v letu 1975 in morda tudi v naslednjih letih zbrati iz tega vira, upoštevajoč obveznosti za Kozjansko.

Obveznost plačevanja prispevka solidarnosti, ki ga plačujejo občani, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost in se jim ugotavlja dohodek, je v osnutku opredeljena enako kot njihova obveznost za plačevanje prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim.

Od obveznosti plačevanja prispevka solidarnosti naj bi bile po tem osnutku izvzete določene kategorije delavcev in drugih občanov, ki imajo najnižje prejemke.

Glede načina obračunavanja in plačevanja sredstev solidarnosti so v osnutku predlagane rešitve, ki so v sedanjih predpisih oziroma v predlogih novih predpisov predvidene za plačevanje prispevkov za samoupravne interesne skupnosti. Osnutek zakona ne predvideva koncentriranja sredstev solidarnosti na enem mestu v republiki. Za sredstva solidarnosti, ki se oblikujejo v temeljnih organizacijah združenega dela iz prispevkov solidarnosti iz osebnega dohodka delavcev v teh organizacijah in iz prispevka iz dohodka teh organizacij, je v skladu z medrepubliškim dogovorom predvideno, da se evidentirajo na posebnih računih pri omenjenih organizacijah.

Te organizacije lahko navedena sredstva začasno uporabljajo kot kratkoročne vire svojih obratnih sredstev.

Druga sredstva solidarnosti naj bi se vplačevala in vodila na posebnih računih občin, v katerih je prebivališče oziroma sedež zavezanca za prispevek. Izjema naj bi bila sredstva, dosežena s prodajo znamk solidarnosti in tista sredstva, ki bi se sicer zbirala na računih občin, pa zanje ni mogoče ugotoviti, na računu katere občine naj bi se vodila. Ta sredstva pa naj bi se vodila na posebnem računu Socialistične republike Slovenije.

Medrepubliški dogovor zavezuje republike in avtonomni pokrajini, da morajo sredstva solidarnosti oblikovati že v letu 1974. Ta sredstva so bila v Socialistični republiki Sloveniji dejansko že zbrana s plačevanjem prispevkov za Kozjansko na osnovi zavestne politične akcije, čeprav za to še ni bilo zakonske obveznosti. Zato je v osnutku izrecno poudarjeno, da so sredstva, zbrana v letu 1974 za Kozjansko, štejejo za sredstva za solidarnosti po tem zakonu, in sicer v obsegu, v kakršnem bi morala biti po medrepubliškem dogovoru zbrana v Socialistični republiki Sloveniji v letu 1974.

Ker bo za odpravo posledic potresa na Kozjanskem potrebno zbrati še znatna sredstva, je v osnutku predvideno, da se za ta namen do določenega zneska tudi v bodoče uporabljajo sredstva solidarnosti, zbrana po tem zakonu. Ta višina pa naj bi bila opredeljena s posebnim družbenim dogovorom, ki bi ga sklenile občinske skupščine, Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva, Zveza sindikatov Slovenije in Gospodarska zbornica Socialistične republike Slovenije.

V tem dogovoru naj bi bili določeni tudi pogoji uporabe sredstev solidarnosti za odpravo posledic potresa na Kozjanskem, opredelitev višine potrebnih sredstev za odpravo posledic potresa na Kozjanskem in način uporabe sredstev za te namene.

Tako naj bi bili ti elementi dani v najširšem družbenem dogovoru družbenopolitičnih dejavnikov v Socialistični republiki Sloveniji.

V smislu medrepubliškega dogovora lahko nastopi obveznost Socialistične republike Slovenije za dajanje vzajemne pomoči drugim republikam oziroma avtonomnim pokrajinama, zbrana in neuporabljena sredstva solidarnosti pa zaradi uporabe teh sredstev za odpravljanje posledic potresa na Kozjanskem ne bi zadoščala. Za tak primer je v osnutku v skladu z medrepubliškim dogovorom izrecno predvidena obveznost Socialistične republike Slovenije, da bo manjkajoča sredstva za tako pomoč drugi republiki oziroma avtonomni pokrajini zagotovila iz drugih virov.

V dosedanjih razpravah o osnutku zakona pa mnenja o neposredni vključitvi odpravljanja škode na Kozjanskem v ta zakon niso bila enotna. Izražena so bila namreč stališča v tem smislu, da naj ta zakon kot sistemski zakon ureja le režim zbiranja sredstev solidarnosti, uporaba teh sredstev za Kozjansko pa naj se uredi z družbenim dogovorom. Na vsak način je potrebno do sprejema predloga zakona te dileme dokončno razčistiti. Hvala lepa.

Podpredsednica Nada Beltram: Prosim, kdo želi besedo? Besedo ima delegat Božo Pančur!

Božo Pančur: Naša skupina delegatov je imela pri obravnavi tega osnutka zakona pred seboj predvsem to, da je gospodarstvo že močno obremenjeno in da je kakršnokoli dodatno obremenjevanje gospodarstva odveč. Resolucije iz prejšnjih let vsebujejo zahtevo, da je treba gospodarstvo razbremeniti, katerikoli zakon, ki ga sprejemamo, pa govori o dodatnih obremenitvah. Danes je že nek govornik razčlenil, kaj je škoda, ki jo je povzročila naravna katastrofa na Kozjanskem, in kaj je nerazvito področje. Teh dveh stvari ne smemo enačiti, temveč jih moramo obravnavati ločeno.

Pri obravnavi zakona po členih je bilo dano k 12. členu mnenje v tem smislu, da bi bilo nujno ugotoviti pred sprejemanjem kakršnekoli variantne rešitve ali zakona, kakšno obremenitev bi gospodarstvo sploh še lahko preneslo.

Šele takrat bi se lahko konkretno odločili; če bi ugotovili da stopnje gospodarstvo še lahko prenese. Zato predlagam, da o tem zakonu ne odločamo oziroma da se črtajo iz zakona tisti členi, za katere to predlaga Odbor za finance našega zbora. Hvala lepa.

Podpredsednica Nada Beltram: Besedo ima član Odbora za finance Peter Petkovšek!

Peter Petkovšek: Odbora za finance Zbora občin in Zbora združenega dela sta obravnavala predloženi osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

Odbora sta se sicer strinjala, da je potrebno za realizacijo medrepubliškega dogovora o oblikovanju sredstev solidarnosti narodov in narodnosti Jugoslavije za odpravljanje posledic elementarnih nesreč, ki ga je potrdila Skupščina SR Slovenije s posebnim odlokom, sprejeti zakon.

Odbora pa se nista strinjala s tem, da se s tem zakonom uredijo tudi vprasanja oblikovanja in uporabe sredstev pomoči za Kozjansko.

Odbora sta menila, da je to potrebno urediti s posebnim zakonom ali pa s posebnim republiškim družbenim dogovorom. Zaradi tega predlagata, da se iz tega zakona izločijo vse določbe, ki se nanašajo na zbiranje sredstev za Kozjansko. Hkrati sta odbora zavzela stališče, da je potrebno pred izdajo zakona oziroma družbenega dogovora, s katerim bi se uredil celoten kompleks ukrepov za zbiranje pomoči za Kozjansko, predložiti novo poročilo o že zbranih sredstvih, kakor tudi o akciji, ki že poteka v drugem krogu zbiranja pomoči v okviru samih prizadetih občin, organizacij združenega dela s tega območja in organizacij združenega dela iz drugih občin SR Sloveniji, in tudi o sredstvih, ki so zbrana prek samoupravnih stanovanjskih interesnih skupnosti. Zaradi tega naj predlagatelj ponovno prouči ustreznost v osnutku zakona nakazane rešitve in naj zboroma čimprej predloži bodisi osnutek posebnega zakona bodisi poseben republiški družbeni dogovor, s katerim bi se zagotovilo zbiranje sredstev za odpravo posledic potresa na Kozjanskem.

Zaradi takega stališča se odbora tudi nista strinjala s tem, da se s predloženim zakonom zbira, kot je v variantah predvideno, 1 % ali 0,5 % prispevka iz dohodkov od osnove, ki jih plačujejo temeljne organizacije združenega dela kot davek iz dohodka.

V načelni razpravi sta odbora sprejela še naslednje predloge in pripombe:

K 2. točki 5. člena: Besedilo te točke naj bi se črtalo v celoti.

K 6. in 7. členu imata odbora naslednjo pripombo: Ker se odbora ne strinjata, da se kot vir sredstev solidarnosti določi tudi prispevek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, ki ga predvideva 12. člen, oziroma prispevek občanov, ki z osebnim delom in z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, predlagata, da se v 6. členu predvidena višina enotnega neto osebnega dohodka spremeni v enodnevni bruto osebni dohodek.

Na ta način bi bila zagotovljena manjkajoča sredstva zaradi izpada vira, predvidenega v 12. členu. Če zbor predlagane rešitve, da se črtata določbi 12. in 13. člena, ne bi sprejel, pa je po mnenju odbora potrebno ponovno proučiti določbe 6. in 7. člena predlaganega zakona. Nekateri člani odborov so namreč izjavili, da 0,22 % letnega dohodka občanov, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, ne ustreza vi-

šini enodnevnega neto osebnega dohodka delavcev v organizacijah združenega dela.

12. in 13. člen naj se po mnenju odbora v celoti črtata. Kot je razvidno iz načelne razprave kakor tudi s stališč, se odbora ne strinjata s tem, da se uvedejo viri solidarnosti in predlagata, da se namesto teh virov najdejo drugi ustrezni viri. Kot enega od drugih možnih virov sta odbor v svoji pripombi k 6. členu navedla enodnevni bruto osebni dohodek.

K 19. členu imata odbora naslednjo pripombo: V prvem odstavku naj se črta besedilo: »iz prispevka solidarnosti, iz dohodka teh organizacij«. V drugem odstavku tega člena pa besedilo: »in druge točke«.

K 21. členu: črta naj se naslednje besedilo: »temeljnih organizacij združenega dela in«.

Odbor predlaga Zboru združenega dela, da sprejme osnutek zakona v besedilu, ki ga je predložil Izvršni svet in da Izvršnemu svetu naloži, da pri izdelavi besedila predloga zakona upošteva predloge in pripombe, ki sta jih dala odbora v svojem poročilu.

Predsednik Štefan Nemeč: Želi še kdo razpravljati? Prosim! Besedo ima Alojz Vintar, delegat 32. okoliša, gospodarsko področje.

Alojz Vintar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Do osnutka zakona imamo delegati skupine 32. okoliša za gospodarsko področje naslednje stališče:

Osnutek zakona ni najbolje pripravljen. Z zakonom ni mogoče predpisati, da se odtegne enodnevni zaslužek, če prej o tem ne razpravljajo in sklepajo delovni ljudje na zborih delovnih ljudi. Z zakonom ni mogoče predpisati obvezno plačevanje od osebnega dohodka in pokojnin v višini enodnevnega zaslužka, ker delavci samostojno razpolagajo s sredstvi osebnih dohodkov. Delegati tudi predlagamo, da se pri pokojninah določi najnižji limit v višini 60 % od povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji.

Zakon mora predvideti, da se sredstva solidarnosti namenjajo brez vračanja in namensko brez prelivanja.

Glede obremenitve gospodarstva za solidarnostni sklad smo delegati mnenja, da naj se, če bosta sprejeta 12. in 13. člen, upošteva varianta 0,5 %.

Delegati podpiramo osnutek zakona o solidarnosti, vendar predlagamo, da tako pomemben zakon, ki neposredno zadene delovne ljudi in občane kakor tudi delovne organizacije, mora pred sprejetjem v javno razpravo. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Kdo še želi razpravljati? Lahko zaključim razpravo? Prosim! Tovariš Florjančič, republiški sekretar za finance.

Jože Florjančič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Mislim, da je prav, da nekatere stvari razčistim. Glede dodatnega obremenjevanja temeljnih organizacij združenega dela moram opozoriti na 4. člen družbenega dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov ter gibanju, obsegu in strukturi porabe v letu 1975. 4. člen pravi v tretjem odstavku naslednje:

»Sredstva solidarnosti za odpravo posledic potresa na Kozjanskem se bodo zbiral iz prispevkov delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in občanov. Sredstva prispevka temeljnih organizacij iz dohodka za ta namen so

sestavni del sredstev iz tega vira za skupno in splošno porabo.« To seveda pomeni, da bi morali, če bi se odločili za prispevek temeljnih organizacij združenega dela iz dohodka, vsi ostali porabniki, ki participirajo pri dohodku temeljnih organizacij združenega dela, za ustrezen del znižati svoje obveznosti. V nobenem primeru pa ne more iti za dodatno obremenitev gospodarstva izven bilance, ki je v obeh družbenih dogovorih sprejeta.

Ponovno poudarjam, da ta določba zanika kakršnokoli možnost, da bi se s tem prispevkom dodatno obremenilo gospodarstvo. Sicer pa mislim, da je treba pred odločitvijo o tem, ali naj se Kozjansko vključi ali ne, pregledati dana stališča.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije sprejema k osnutku zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč pripombe Odbora za finance Zbora združenega dela in Odbora za finance Zbora občin ter pripombe, dane na seji zbora.

2. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj v smislu danih pripomb ponovno pripravi osnutek zakona in ga predloži tako, da ga bodo lahko zbori Skupščine SR Slovenije obravnavali na seji dne 25. 12. 1975.

3. Osnutek zakona, ki ga bo predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, se objavi v dnevniku Delo in Večer.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (90 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (14 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (12 delegatov.)

S tem je predlagani sklep sprejet in osnutek zakona v našem zboru zavrnjen.

Prehajam na 15. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada SR Slovenije za pomoč na območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Predstavniki Izvršnega sveta je sekretar za finance Jože Florjančič.

Predlog odloka so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Želi kdo od predlagatelja in od odborov dati še ustno obrazložitev? (Ne.) Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? (Nihče.) Zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada SR Slovenije za pomoč na poplavljenih območjih in na območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami.

Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (95 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je predlog sprejet.

Prehajam na 16. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo.

Skupščini je ta predlog predložil Izvršni svet. Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovarišico Elo Ulrih, republiško sekretarko za prosveto in kulturo, in Poldeta Kejžarja, namestnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo.

Predlog odloka so obravnavli: Odbor za družbenoekonomski razvoj našega zbora, Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli. Ali želijo predlagatelji oziroma predstavniki še ustno kaj dodati? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? Prosim! Besedo ima tovariš Ivan Pajntar, 6. okoliš — Nova Gorica, Ajdovščina.

Ivan Pajntar: Sem član delegacije 6. okoliša — Nova Gorica, Ajdovščina.

Naša delegacija je sprejela na svoji seji k tej točki nekatere pripombe:

Predlog dogovora o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji za predmet »Obramba in zaščita« v 9. členu določa, da socialistične republike in socialistični avtonomni pokrajini lahko sporazumno organizirajo šolanje in izpopolnjevanje na eni fakulteti. Omenjeno določilo je predvsem ekonomsko utemeljeno in je popolnoma sprejemljivo za vse socialistične republike, razen za SR Slovenijo, kjer so določene specifičnosti na tem področju. Znano je, da je v naši republiki zelo slab odziv mladine pri vpisu v vojaške šole, in da to pomanjkljivost odpravljamo z večjim ali manjšim uspehom z organizirano akcijo celotne družbe.

Podobne težave imamo tudi s kandidati za šole rezervnih oficirjev. Eden od razlogov je tudi ta, da mora mladina na šolanje oziroma na odsluženje vojaškega roka v druge republike, torej daleč od doma. Delegacija meni, da bo slab vpis v omenjene šole tudi v primeru, če bo šolanje učiteljev za obrambo in zaščito organizirano v drugi republiki. Socialistična republika Slovenija mora pri popularizaciji vojaških poklicev in poklica učiteljev za obrambo in zaščito storiti dosti več od drugih, če želi, da bo v perspektivi rešila omenjeni kadrovski defecit, ki je zelo velik zato, ker se obrambna vzgoja vnaša tudi v učne programe osnovnih šol.

Glede na razvitost visokošolskih ustanov v naši republiki obstajajo možnosti, da bi šolanje in izpopolnjevanje kadrov organizirali kot posebno smer na eni izmed njih.

Delegacija se strinja z besedilom 9. člena omenjenega odloka in predloga, da naj bi se obrazložitev upoštevala pri poznejšem dogovarjanju in realizaciji. V končnih določbah tega odloka je rečeno, da bodo pristojni organi socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin sprejeli ustrezne ukrepe pri izpopolnjevanju učiteljev predmeta Obramba in zaščita v srednjih šolah. Iz gradiva je razvidno, da se bodo morali dodatno izobraževati vsi učitelji predmeta Obramba in zaščita, ki nimajo ustrezne izobrazbe.

Stališče naše delegacije je, da bi lahko ločeno obravnavali upokojene in ostale oficirje jugoslovanske ljudske armije, ki že več let uspešno opravljajo poučevanje tega predmeta. Večina od njih si je poleg solidnega strokovnega znanja nabrala mnogo pedagoških in metodičnih izkušenj. S strogim izvajanjem odloka se lahko zgodi, da bodo mnogi odlični predavatelji opustili delo, s katerim so uveljavljali in utirali pota, da je danes predmet dobil pomembno vlogo in mesto v izobraževalnem procesu. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Tovariš Kejžar, prosim!

Leopold Kejžar: V zvezi z razpravo delegata oziroma stališčem delegacije iz Ajdovščine bi rad opozoril na to, da dogovor omogoča natanko tisto, za kar se delegat zavzema. Treba je namreč računati s tem, da je tekst dogovora tak, da omogoča zadovoljitev vseh dokaj raznolikih možnosti v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Zato predvideva različne možnosti šolanja tega kadra, in sicer na eni od fakultet v republiki ali sporazumno med več republikami na eni od fakultet in vzporedno še na vojaški akademiji kopenske vojske JLA. Res je, da danes v Sloveniji nimamo organiziranega šolanja za učitelje tega predmeta, vendar so z uvedbo takega načina izobraževanja, kot je predviden s tem dogovorom, dane vse možnosti za to, da tako šolanje organiziramo. Vzporedno z nastajanjem tega dogovora potekajo tudi že dogovori in priprave, da bi takšno šolanje v Sloveniji organizirali na eni od fakultet. S tem bi bilo doseženo to, kar predlaga delegat.

Menimo tudi, da prehodne določbe v 16. členu omogočajo elastično prehodno obdobje, dokler ne bomo dobili kadrov iz šol. Vsi vemo, da to precej dolgo traja, bodisi z dopolnilnimi izobraževanji bodisi drugače. Do takrat pa bodo nadaljevali delo tudi tisti kadri, ki so to delo opravljali do sedaj, predvsem seveda tisti, ki so za to najbolj usposobljeni.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo. Prehajamo na glasovanje.

Najprej moramo glasovati o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k II. točki, ki se glasi: »V imenu Socialistične republike Slovenije se pooblasti za podpis dogovora iz prejšnje točke tega odloka član Izvršnega sveta in predstojnik republiškega upravnega organa, pristojnega za vzgojo in izobraževanje.«

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (83 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je sprejet.

Dajem na glasovanje predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo, v celoti na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (89 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Odlok je z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo. Skupščini ga je prav tako predložil Izvršni svet.

Kot predstavnik Izvršnega sveta je navzoč tovariš Polde Kejžar, namestnik republiškega sekretarja za prosveto in kulturo. Odlok so obravnavali še: Odbor za družbenoekonomski razvoj Zbora združenega dela in Odbor za družbeno-ekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter

Zakonodajno-pravna komisija. Želijo predstavniki predlagatelj in odbora še kaj ustno dodati k pisnim poročilom? (Ne.) Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo na glasovanje. Najprej bomo glasovali o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 2. točki.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (88 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Amandma je sprejet.

Dajem na glasovanje predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev v osnovnih in srednjih šolah v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo, v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (92 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Odlok je sprejet.

Prehajamo na 18. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih. Skupščini ga je predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je določil Vlada Tanceta, namestnika republiškega sekretarja za pravosodje in občo upravo. Predlog odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Ali želijo predstavniki dati še ustno poročilo? (Ne.) Pričenjam razpravo! Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Dajem na glasovanje predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih. Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (96 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Predlog odloka je sprejet.

Prehajamo na 19. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o vojaških invalidih. Skupščini ga je predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil dr. Antona Fazarinca, republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno varstvo. Predlog zakona sta obravnavali Komisija za vprašanja borcev narodnoosvobodilne vojske in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli. Želi predlagatelj še kaj ustno dodati? (Ne.) Hvala. Predstavniki komisij? (Ne.)

Tovariš Božo Pančur, delegat z Jesenic, ima besedo!

Božo Pančur: Skupina delegatov, ki me je delegirala, me je zadolžila, da postavim bolj vprašanje kot pa da razpravljam, in sicer v zvezi s 26. členom predlaganega zakona. Ta člen govori o nadomestilu v višini 80 % celotne osnove. To pa je v nasprotju s sindikalno listo. Če preračunamo rast osebnih dohodkov v tekočem letu in vzamemo 80% osnovo iz prejšnjega leta, v marsikaterih primerih to ne znese niti 60 %. Tukaj pa govorimo le o invalidih. Mišlim, da imamo vsi pred očmi, da so to invalidi NOV. Osebo sem bil mnenja, da nas je lahko sram, da še sedaj nimamo rešenih borčevskih vprašanj, da se o njih pogovarjamo na tak način da jim dajemo tako minimalna sredstva! Mišlim, da bi morali to uskladiti s sindikalno listo, ki predvideva revalorizirano

poprečje prejšnjega leta in 90 %. Ne vem, v kakšni meri je to mogoče, kajti gre za zakon in to je nadomestilo v zvezi z zakonom o zdravstvenem varstvu.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? Prosim! Besedo ima Just Miklavc, predstavnik Republiškega sekretariata za zdravstvo.

Just Miklavc: Na vprašnje delegata z Jesenic bi rad povedal, da dosedanji zakonski predpisi o nadomestilu vojaškim invalidom za rehabilitacijo določajo nadomestilo za čas rehabilitacije v znesku 450 novih dinarjev. Povedati moram še to, da med te invalide, o katerih je tukaj govora, pravzaprav ne sodijo več vojaški vojni invalidi, ker so že presegli zakonito mejo za čas rehabilitacije, ki je 45 let. V izrednih primerih res dovoljujemo rehabilitacijo tudi v poznejši dobi, vendar sodijo v to kategorijo pravzaprav mirovni invalidi, to se pravi tisti invalidi, ki so postali invalidi med služenjem službe v JLA.

Dosedanja višina tega nadomestila — 450 dinarjev — je res majhna, zaradi tega je zakonodajalec sedaj predlagal lansko poprečje osebnih dohodkov v SR Sloveniji. Ker je to republiški zakon, se uporabljajo poprečni dohodki v SR Sloveniji, ki so znašali, če se dobro spomnim, 1241 dinarjev.

Ker povsod tam, kjer odstopamo od določenih poprečij, odstopamo za 20 %, je zakonodajalec predlagal, da tudi tukaj odstopimo za isti odstotek, posebno še, ker od vsote 450 dinarjev skočimo na 1793 dinarjev nadomestila. Pripomnil bi še to, da invalid, ki se rehabilitira izven kraja svojega bivanja, to je pa normalno, ker v krajih bivanja ponavadi ni takih industrijskih objektov, da bi se lahko priučevali ali pa prehabilitirali, dobi še 30% dodatek k tako izračunanemu nadomestilu, če je poročen oziroma če ima družino, oziroma 15 %, če ni poročen. Povedati moram, da so ti odstopi od 100% nadomestila glede na poprečje v lanskem letu tudi fiskalne narave, kajti če upoštevamo to v zneskih, ki so za to potrebni, potem vidimo, da so sredstva za realizacijo tega predpisa precej večja. Sredstva za realizacijo tega zakona za letošnje leto so predvidena v znesku 1483 tisoč dinarjev, če pa bi se odločili za predlog, ki ga daje jeseniški delegat, bi bila ta vsota še precej večja.

To je eno. Drugo pa je, da je skok od dosedanjih 450 dinarjev na skoraj 1800 dinarjev res tako velik, da najbrž ne moremo govoriti o tem, da smo zapostavili to kategorijo invalidov. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? Je tovariš Pančur zadovoljen z odgovorom? (Da.) Lahko zaključim razpravo? (Da.)

Prehajamo na glasovanje. Najprej moramo glasovati o amandmaju. Komisija za vprašanja borcev NOV je v svojem poročilu dala amandma k 26. členu: V tretji vrsti prvega odstavka naj se za besedo »zaposlenih« doda »v Socialistični republiki Sloveniji«.

Dajem ta amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (98 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Amandma je sprejet.

Sedaj imamo še amandmaje Zakonodajno-pravne komisije k 3., 9., 10., 13., 19., 28. in 40. členu. Vsi so redakcijskega značaja. Dajem amandmaje v celoti na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (102 delegata glasujeta za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da so amandmaji sprejeti.

Dajem na glasovanje amandma Zakonodajno-pravne komisije k 41. členu. Ta člen naj postane prvi odstavek 39. člena, ostali členi pa naj se ustrezno preštevilčijo.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (101 delegat glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

S tem smo izčrpali vse amandmaje. Dajem zakon o vojaških invalidih na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Prehajamo na 20. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh, ki ga je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Izvršni svet je za svojega predstavnika določil tovariša Mira Kerta, pomočnika republiškega sekretarja za finance.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli. Kdo želi besedo? Predstavnik Odbora za finance tovariš Petkovšek ima besedo!

Peter Petkovšek: Odbor za finance Zbora združenega dela je imel skupaj z Odborom za finance Zbora občin k osnutku zakona naslednje pripombe:

V priloženih programih razvoja modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh od leta 1974 do leta 1980 so po mnenju odbora zajete tudi postavke, ki spadajo v redno vzdrževanje in bi se morale financirati iz republiških proračunov oziroma bi jih morale financirati ustanova za vzdrževanje pomorskih plovnih poti iz lastnih sredstev, to je iz pobranih pristojbin. Odbora menita, da predložena rešitev ni v skladu z načeli ustave. Vzdrževanje pomorskih plovnih poti bi morala skupaj z zainteresiranimi organizacijami združenega dela, na podlagi združevanja sredstev z družbenimi dogovori ali samoupravnimi sporazumi, zagotoviti Služba sama. Razen tega bi bilo treba ustrezno korigirati mednarodne takse in tudi na ta način zagotoviti ustrezni del potrebnih sredstev za delo te ustanove.

Iz predloženega programa, ki je sestavni del osnutka zakona, ni detajlno razvidno, za katere objekte je predvidena poraba zahtevanih sredstev zveznega proračuna, zlasti pa ni razvidno, ali gre to izključno za gradnjo in modernizacijo objektov mednarodnih pomorskih in notranjih plovnih poti ali pa gre tudi za kakšne druge objekte, ki niso mednarodnega značaja.

Odbor Zbora združenega dela predlaga naslednji sklep: Daje se soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programov razvoja in modernizacijo Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh. K osnutku sta dani pripombi, ki ju predlagata odbora v svojem poročilu in naj ju predlagatelj upošteva pri izdelavi predloga zakona. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Predlagam naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh.

2. K osnutku zakona daje zbor pripombe in predloge, ki so navedeni v poročilih skupščinskih teles. Predlagatelj naj jih upošteva pri izdelavi predloga zakona.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da v skladu s predlogi in pripombami Skupščine SR Slovenije v njenem imenu da soglasje k predlogu tega zakona.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (102 delegata glasujeta za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na 22. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o nomadski paši, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Milovana Zidarja, republiškega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo, in Iva Marenka, pomočnika republiškega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava zakon v smislu 298. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po hitrem postopku, glede na to, da se je že začela sezona nomadske paše in bi zavlačevanje zakonske ureditve tega vprašanja imelo škodljive posledice za družbo.

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da ta predlog obrazloži!

I v o M a r e n k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V občinah v primorski regiji so se tudi letos pojavile velike črede ovac iz nekaterih bosanskih občin. Te črede zlasti na sredozemskem klimatskem področju povzročajo izredno veliko škodo, predvsem zato, ker poškodujejo vrtno in sredozemske kulture. Škoda je še toliko večja, ker pridejo črede v te kraje za dalj časa, prezimovat. Zato se je na predlog prizadetih občin začela akcija za pripravo tega zakona že v spomladanskem času 1974. Osnutek je bil obravnavan v Zboru občin in v Zboru združenega dela te skupščine. Osnutek je bil sprejet z nekaterimi pripombami, ki so upoštevane.

Opozoriti bi želeli, da trenutno ni ustrezne normativne podlage, da bi se lahko preprečila škoda, ki nastaja zaradi nomadske paše. Zaradi tega Izvršni svet predlaga, da se zakon sprejme po hitrem postopku in da se uveljavijo ukrepi, ki bi jih morale storiti občine na tem področju. Hvala lepa.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Hvala. Želi kdo razpravljati? Prosim. Tovariš Makovec!

S t o j a n M a k o v e c : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Tudi jaz sem iz teh primorskih občin, zato bi rad poudaril, da je res nujno, da se ta zakon sprejme po hitrem postopku, ker so se nomadi že pojavili. O tem sem bil obveščen pretekli teden. V nedeljo sem šel osebno pogledat in sem videl, da so na Krašu že velike črede. Moram pa tudi reči, da se občani ne marajo vmešavati v to zadevo, ker nomadi posegajo tudi po orožju. Samo toliko v pojasnilo.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo o postopku.

Najprej bomo glasovali o hitrem postopku. Kdor je za to, da se ta zakon obravnava po hitrem postopku, naj prosim glasuje! (101 delegat glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da smo sprejeli predlog, da se zakon obravnava po hitrem postopku.

Želi še kdo razpravljati o vsebini? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (105 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Prehajam na 23. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in povišanje določenih rezervnih vojaških starešin. Skupščini ga je predložil Izvršni svet.

Želi predstavnik Izvršnega sveta predlog odloka še ustno obrazložiti? (Ne želi.) Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če nihče ne želi razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog odloka sprejet.

Prehajam na 24. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

Predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodablajoče umetnosti Moša Pijade je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije. Za svojo predstavnico je Komisija določila tovarišico Marjeto Šentjunc, članico te komisije.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker nihče ne želi razpravljati, prehajamo na glasovanje. Dajem na glasovanje predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodablajoče umetnosti Moša Pijade!

Kdor je za, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je predlog sprejet.

Prehajamo na 25. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Na vsa delegatska vprašanja bo Izvršni svet odgovoril na prihodnji seji, to se pravi 25. 12. 1974. Kdo želi postaviti novo delegatsko vprašanje? Prosim!

Igor Bergant: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V Uradnem listu Socialistične republike Slovenije, št. 21/74, 26/74, 27/74, so bili objavljeni dokumenti o samoupravnih sporazumih in drugih splošnih aktih republiških samoupravnih organizacij ter sklep o določitvi višine prispevka za financiranje programa Izobraževalne skupnosti Socialistične republike Slovenije za leto 1974.

V tretjem in četrtem odstavku 3. člena samoupravnega sporazuma o sprejetju programa Izobraževalne skupnosti Slovenije za leto 1974 in o združevanju

sredstev za njegovo uresničitev sta določeni osnovna in prispevna stopnja, to pa je davčna osnova po zakonu o davku iz dohodka temeljne organizacije združenega dela. V drugem odstavku prvega člena sklepa o določitvi višine prispevka za financiranje programa Izobraževalne skupnosti SR Slovenije za leto 1974 je določeno, da je osnova za izračun višine prispevka davčna osnova po zakonu o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. V predpisanem novem obrazcu obračuna davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, obrazec Državne založbe Slovenije, št. 7,35, pa je osnova za obračun teh prispevkov spremenjena in se prispevki obračunavajo na novi prispevni osnovi.

Vprašanje: Kako, zakaj in na podlagi kakšnih določil se je spremenila osnova za obračun prispevka Izobraževalni skupnosti SRS po stopnji 8,14 in prispevka za Raziskovalno skupnost SRS po stopnji 1,80 iz davčne osnove v prispevno osnovo, ki je višja?

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Vprašanje je postavil tovariš Igor Bergant, okoliš 3, kulturno-prosvetno področje. Hvala. Vprašanje bo posredovano Izvršnemu svetu. Preden nadaljujemo, bi dal rad samo še kratko obvestilo.

Naslednja seja našega zbora bo 25. decembra. Zato boste dobili gradivo verjetno kakšen dan pozneje. Prvo gradivo, kot sem obveščen, boste dobili v ponedeljek. Prosim, da o tem obvestite svoje skupine in svoje delegacije!

Naslednje vprašanje postavlja Savo Vuk iz 6. okoliša, gospodarsko področje!

Savo Vuk: Delegati, ki prihajamo v Ljubljano, se zelo radi poslužujemo že zgrajenega odseka avtoceste Šentilj—Maribor—Ljubljana—Nova Gorica.

Čeprav je zgrajen le del bodoče avtoceste, nam tudi ta del občutno skrajša pot, hkrati pa tudi varnost prometa na tej cesti ni nepomembna. Iz istih razlogov se te povezave poslužujejo tudi drugi občani in tuji gostje. Zelo pomembno je, da so potniki pravočasno in pravilno opozorjeni z ustreznimi prometnimi znaki in tablamami o najkrajših cestnih povezavah. Prav pri sedanjih znakih pa ugotavljamo, da so pomanjkljivi. Vsem je gotovo znano, da se potnik iz Ljubljane lahko pelje proti Novi Gorici tudi po avtocesti. Ugotavljamo pa, da od izhoda v Postojno do konca zgrajenega odseka proti Kopru in Novi Gorici smer Nova Gorica ni označena, kar ni v interesu normalnega odvijanja prometa ter usmerjanja potnikov, niti ni v skladu z določili zakona o modernizaciji ceste državna meja pri Šentilju—Maribor—Celje—Ljubljana—Postojna—državna meji pri Novi Gorici (Uradni list SRS, št. 9/69).

Prosim, da pristojni organ, ki je naročal izdelavo usmerjevalnih tabel, sporoči, kakšni so bili razlogi za tako označbo.

Hkrati predlagam v imenu članov skupine, delegacije in občanov, da se navedene pomanjkljivosti čimprej odpravijo.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Želi še kdo postaviti delegatsko vprašanje. (Ne.) Ugotavljam, da ne. Zato lahko zaključim današnjo sejo zbora. Hvala lepa za sodelovanje in potrpežljivost.

(Seja je bila končana ob 19.10.)

10. seja

(25. decembra 1974)

Predsedoval: Štefan Nemeč,
predsednik Zbora združenega dela

Začetek seje ob 9.15.

Predsednik Štefan Nemeč: Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam 10. sejo Zbora združenega dela, ki sem jo sklical na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Slovenije.

Zboru predlagam, da razširimo dnevni red z naslednjimi točkami:

— predlog dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975,

— predlog, da se pooblasti delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da glasuje za predlog zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske Krajine,

— predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu,

— predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic (IV. železniški projekt posojila, št. 1026 YU).

Ob razširitvi dnevnega reda, zlasti zaradi dejstva, da imamo že tako obsežen dnevni red, bi rad poudaril, da točke, s katerimi razširjamo dnevni red, spadajo med tiste zadeve, ki jih moramo obravnavati in sprejeti še letos.

Razlogov za to je več; naštel bi le bistvene: Mislim, da se vsi strinjamo, da je potrebno še v tem letu sprejeti resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 ter vse spremljajoče predpise, vključno tudi republiški proračun. S tem bomo omogočili, da se bomo lahko v letu 1975 ustrezno orientirali, kar zlasti velja za naše gospodarstvo.

Na dnevnem redu današnje seje so tudi zadeve, ki smo jih po ustavnem zakonu za izvedbo ustave Socialistične republike Slovenije dolžni sprejeti do konca letošnjega leta.

Tretja vrsta zadev pa so tiste, o katerih bo dokončno sklepal Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, moramo pa prej dati k njim soglasje.

Glede na povedano vas prosim, da situacijo, ki je nastala ob že tako obsežnem dnevnem redu, sprejmete z razumevanjem in da si prizadevate, da bomo delo, ki je pred nami, uspešno opravili.

Prosim vas, da ste na seji ves čas navzoči, ker jo bomo le tako lahko danes končali.

Zaradi predlagane dopolnitve dnevnega reda je dnevni red današnje seje naslednji:

1. izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije.

2. odobritev zapisnika 8. in 9. seje Zbora združenega dela,

3. predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975,

4. predlog dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975,

5. predlog, da se pooblasti delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da glasuje za predlog zakona o spremembah o prispevku federacije k obnovi Bosanske Krajine,

6. predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih,

7. predlog zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka TOZD za leto 1975,

8. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks,

9. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin,

10. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov,

11. predlog zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve,

12. predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975,

13. predlog zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davka za leto 1975,

14. osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975,

15. predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin,

16. predlog zakona o obveznem združevanju družbenih sredstev za financiranje odsekov avtocest v SR Sloveniji,

17. predlog zakona o proračunu SR Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1975,

18. osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč,

19. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah,

20. predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974,

21. predlog odloka o določitvi obveznosti Socialistične republike Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana, v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termoelektrarne Šoštanj IV,

22. predlog zakona o socialnem skrbstvu,

23. predlog zakona o skupnostih socialnega varstva,

24. predlog zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije,

25. predlog zakona o republiških upravnih organih,

26. osnutek zakona o svetu republike,

27. osnutek zakona o republiških svetih,

28. predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije,

29. predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti,

30. predlog zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij,

31. predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic,

32. predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic,

33. predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije, s predlogom zakona,

34. predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu,

35. osnutek zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov v zunanjetrgovinskem prometu,

36. program dela Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije do julija 1975,

37. volitve in imenovanja,

38. vprašanja delegatov.

Ali se s predlaganim dnevnim redom strinjate? Kdor je za ta dnevni red, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Dnevni red je soglasno sprejet.

Preden preidemo na posamezne točke dnevnega reda, vas obveščam, da smo se s predstavniki zborov na predlog Izvršnega sveta dogovorili, da bomo uvodno obrazložitev k 3. točki dnevnega reda, to je k predlogu resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije in neposrednih nalogah v letu 1975 poslušali na skupnem zasedanju vseh treh zborov, in sicer po obravnavi druge točke dnevnega reda. Uvodno obrazložitev bo dal tovariš Zvone Dragan, podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

K posameznim točkam dnevnega reda so bili na današnjo sejo Zbora združenega dela povabljeni še predstavniki: Gospodarske zbornice SR Slovenije, Zavoda SR Slovenije za planiranje, Republiške konference Socialistične zveze delovnih ljudi Slovenije, Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Zveze stanovanjskih skupnosti SR Slovenije, Skupnosti pokojninskega in invalidskega

zavarovanja SR Slovenije, Republiške skupnosti za zaposlovanje, Republiške skupnosti otroškega varstva, Skupnosti slovenskih občin, Republiške skupnosti za ceste SR Slovenije, Samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet, Ustavnega sodišča SR Slovenije in člani delegacije Zbora republik in pokrajin iz Socialistične republike Slovenije.

Prehajam na 1. točko dnevnega reda, to je na izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije.

Predlagam, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za današnjo sejo zbora izvolimo naslednje delegate: za predsednika tovariša Franca Rudolfa, za člana Franca Mohorja in Zmaga Vuga. Ali so omenjeni tovariši navzoči? (Da.) Prosim, da dvignejo roko!

Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, preidimo na glasovanje. Glasovali bomo z dvigom rok. Kdor je za predlog, ki sem ga navedel, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 10. sejo zbora izvoljeni: za predsednika tovariš Franc Rudolf, za člana Franc Mohor in Zmago Vuga. Prosim predsednika in člane Komisije, da pregledajo pooblastila delegatov oziroma poročilo, ki ga je pripravila strokovna služba, ter o njem seznaniijo zbor.

Da ne bi brez dela čakali na poročilo verifikacijske komisije, predlagam, da medtem obravnavamo 2. točko dnevnega reda, to je odobritev zapisnika 8. in 9. seje Zbora združenega dela.

Ali se strinjate s tem predlogom? (Delegati se strinjajo.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ima kdo kakšne predloge oziroma pripombe za dopolnitev zapisnikov 8. in 9. seje Zbora združenega dela? (Ne.) Ni nobenih pripomb oziroma predlogov? (Ne.)

Ugotavljam, da sta zapisnika 9. in 8. seje Zbora združenega dela odobrena.

Komisija za verifikacijo je končala delo. Prosim predsednika komisije, da da poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja.

Franc Rudolf: Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za 10. sejo je na skupni seji dne 25. decembra 1974 ugotovila: Zbor združenega dela šteje 150 delegatov. Za današnjo sejo je predložilo pooblastila 140 delegatov, in sicer z gospodarskega področja 84 delegatov, s prosvetno-kulturnega področja 18 delegatov, s socialno-zdravstvenega področja 13 delegatov, iz kmetijske dejavnosti 16 delegatov, iz obrtne in podobnih dejavnosti 5 delegatov, iz delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij ter društev in drugih delovnih skupnosti 3 delegati, iz delegacij aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi oboroženih sil v silah SFRJ 1 delegat.

Na današnji seji niso prisotni delegati z naslednjih področij oziroma okolišev: za gospodarsko področje iz 5. okoliša 1 delegat, iz 9. okoliša 1 delegat, iz 14. okoliša 2 delegata, iz 16. okoliša 1 delegat, iz 33. okoliša 1 delegat, za kmetijske dejavnosti iz 4. okoliša 1 delegat, iz 5. okoliša 1 delegat, za delovne skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev iz 1. okoliša 1 delegat in iz 4. okoliša 1 delegat. Torej ni navzočih 10 delegatov.

Komisija je pregledala vsa predložena pooblastila in ugotovila, da so vsa pooblastila v skladu z zakoni in ustavo SR Slovenije. Zato predlaga, da Zbor združenega dela vsa predložena pooblastila verificira.

Predsednik Štefan Nemec: Želi kdo razpravljati o poročilu Komisije? (Ne.) Če nihče, prehajam na glasovanje.

O poročilu bomo glasovali javno in v celoti, ker ni nobeno pooblastilo sporno. Kdor je za poročilo, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja in s tem verificiral pooblastila delegatov za 10. sejo Zbora združenega dela. Ugotavljam, da zbor lahko veljavno odloča, ker je na seji navzoča večina delegatov.

Prekinjam sejo Zbora združenega dela. Prosim delegate, da ostanejo na svojih mestih, ker se nam bodo pridružili še delegati ostalih dveh zborov. Skupaj bomo poslušali ekspozice Izvršnega sveta, ki ga bo dal tovariš Zvone Dragan, podpredsednik Izvršnega sveta.

(Seja je bila prekinjena ob 9.50 in se je nadaljevala ob 11. uri.)

Predsednik Štefan Nemec: Nadaljujemo sejo Zbora združenega dela.

Prehajam na 3. točko dnevnega reda, to je na predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša dr. Avgušтина Laha, podpredsednika Izvršnega sveta in tovariša Mirana Goslarja, člana Izvršnega sveta.

Kot gradivo ste prejeli povzetek analize o uresničevanju družbenega plana razvoja Socialistične republike Slovenije v letih 1971—1975, ki ga je izdelal Zavod Socialistične republike Slovenije za planiranje.

Predlog resolucije so obravnavali: Odbor za družbenoekonomski razvoj in Odbor za agrarno politiko našega zbora ter Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki so dali skupno poročilo, ter Odbor za stanovaljsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta prav tako dala poročili.

Vsa ta poročila ste prejeli; prejeli pa ste tudi amandma in stališče Republiške konference Socialistične zveze delovnih ljudi in amandma skupine delegatov za gospodarsko področje iz 3. okoliša. Poleg tega smo dobili še nekaj amandmajev iz drugih okolišev.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima delegat gospodarskega področja z Jesenic tovariš Božo Pančur!

Božo Pančur: Delegacija volilnega območja št. 9 je skrbno in zavzeto obravnavala predloga tako zvezne kot republiške resolucije, pri čemer se je še posebej zadržala pri vprašanjih, ki neposredno zadevajo železarstvo oziroma črno metalurgijo. Pri tem je sklenila obvestiti zbor o naslednjem.

Srednjeročni plan razvoja je predvideval hitrejšo rast železarstva, da bi tako zmanjšali razkorak med proizvodnjo in potrošnjo jekla ter omogočili večjo

konkurenčnost naše domače kovinske industrije in tako zmanjšali uvoz tega reprodukcijskega materiala. S tem bi bistveno prispevali k zmanjšanju deficita plačilne bilance. Po izdelanih projektih so železarne zaključile naročila za opremo na podlagi javnega razpisa in med seboj uskladenih programov in v glavnem na podlagi dolgoročnih inozemskih kreditov.

Tudi začasno omejevanje uvoza opreme za železarstvo bi pomenilo ob sedanji stopnji razvoja železarstva povečanje razkoraka med proizvodnjo jekla in potrošnjo jekla. Kovinsko-predelovalna industrija lahko troši samo jeklo iz valjarn, ne pa jeklo iz jeklarn v ožjem pomenu besede. Zato menimo, da so valjarne integralni del železarstva in da bi bilo to potrebno upoštevati pri določanju prioritete za uvoz potrebnih osnovnih sredstev.

Železarna Jesenice je na podlagi srednjeročnega plana razvoja Socialistične republike Slovenije in z namenom, da bi republika Slovenija zmanjšala svojo odvisnost od tujih dobav, podpisala pogodbo z inozemskimi partnerji za izgradnjo nove hladne valjarne. Vsa pripravljalna investicijska dela so v teku; vsa oprema za valjarno pa bo uvožena v letu 1975.

Po srednjeročnem planu je za valjarne veljal enak prioritetni status kot za drugo železarstvo. Izločitev hladne valjarne iz prioritnega statusa bi povzročilo, da bi se za uvoz njene opreme uporabljale višje carinske stopnje in takse, kar bi povzročilo velike podražitve in zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev tudi zavračevanje investicije in s tem še dodatne podražitve.

Predlog resolucije o družbenoekonomskem razvoju v Socialistični republiki Sloveniji ter neposrednih nalogah v letu 1975 po mnenju naše delegacije zadovoljivo rešuje to vprašanje, saj na področju železarstva ne loči posameznih faz, kot so plavžarstvo, jeklarstvo in valjarne, kot ločuje zvezna resolucija, temveč obravnava železarstvo kot celoto, in sicer kot črno metalurgijo.

Ker so v zvezni resoluciji, v drugem delu v 4. poglavju, ki govori o politiki in ukrepih na področju investicij, navedeni le plavži in jeklarne, katerim naj se zagotovi prioriteta, izpuščene pa valjarne, je možnost, da se bo pri izdelavi konkretnih predpisov na podlagi resolucije stvar razumela tako, da valjarne niso integralni del črne metalurgije in da zato ni potrebno, da uživajo enake beneficije. Delegacija za Zbor združenega dela za območje občine Jesenice opozarja, da bi takšno stališče lahko povzročilo težave pri uresničevanju nalog, ki izhajajo iz republiške resolucije o družbenoekonomski politiki za leto 1975. Zato predlaga temu zboru, da naloži Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije oziroma strokovnim organom, da se pri izdelavi konkretnih predpisov, predvsem pa pri izdelavi predpisov o uvoznih carinskih stopnjah in taksah, zavzema za takšno stališče, kot je v republiški resoluciji. To je, da se črna metalurgija obravnava kot celota. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Kdo še želi besedo? Prosim. Besedo ima tovarišica Anica Rajh, prosvetno-kulturno področje, 4. okoliš!

Anica Rajh: Tovariš predsednik, tovariši delegati! V resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1974 je napisano: »Na področju vzgoje in izobraževanja bo treba večja vlaganja usmeriti zlasti v povečanje zmogljivosti in opreme srednjih strokovnih šol in domov in pospešiti gradnjo pedagoške gimnazije v Mariboru in Ljubljani.« In dalje: »Kadrovska struktura se ne izboljšuje, ne gradijo se strokovne srednje šole in dijaški domovi, predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.« Pri

tej ugotovitvi je prezrto dejstvo, da se še ni začela gradnja pedagoških akademij v Mariboru in Ljubljani, ki sta bili v resoluciji za leto 1974 izrecno navedeni kot prioritetni nalogi. Takšna nepopolna navedba bi nas lahko zavedla v zmotu, da bi mislili, da smo obe pedagoški akademiji v letu 1974 že začeli graditi. Resnica pa je drugačna. Obeh investicij nismo začeli v letu 1974 predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev oziroma ker jih pristojni organi niso zagotovili; sicer pa je zanje investicijska dokumentacija pripravljena.

V predlogu resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije za leto 1975 je na 21. strani napisano:

»V okviru družbenih dejavnosti bo v letu 1975 dana prednost predvsem vzgoji in izobraževanju ter otroškemu varstvu. V tretjem odstavku, v katerem resolucija razčlenjuje naloge, je med drugim napisano: »Z združenimi sredstvi bo treba v šolstvu zagotoviti dograditev začetih objektov, gradnjo pedagoških centrov in nadaljevati gradnjo šol na manj razvitih in obmejnih območjih.«

Ob ugotovitvah o neizpolnjenih nalogah v letu 1974 vprašujem predstavnika predlagatelja resolucije, to je predstavnika Izvršnega sveta: Ali so sredstva za investicije, navedene v letošnjem predlogu resolucije, ki sem jo prej citirala, zagotovljena in so torej naloge resolucije realne, ali pa se bo zgodilo podobno kot v letu 1974, ko smo v resoluciji napisali lep načrt. Predlagatelj resolucije pa za izvedbo investicijskih nalog v letu 1974 na področju vzgoje in izobraževanja — v mislih imam srednje strokovne šole, dijaške in študentske domove ter pedagoški akademiji v Mariboru in Ljubljani — ni zagotovil finančnih sredstev. Zato ugotavljamo, da ostajajo nekatere pomembne naloge na področju vzgoje in izobraževanja nerešene. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima tovariš Stanko Jelenčič, delegat iz 18. okoliša za gospodarsko področje!

Stanko Jelenčič: Tovariš predsednik, tovariši in tovarišice delegati! Delegacija oziroma skupina delegatov Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije iz 10. volilnega okoliša s področja gospodarstva, s sedežem v Črnomlju, je na svoji seji razpravljala o osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 in sprejela sklep, da naj vam posredujem naslednje pripombe:

Občina Črnomelj spada med manj razvite občine v Socialistični republiki Sloveniji. Njeni občani in delovne organizacije si skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami prizadevajo zagotoviti hitrejši gospodarski razvoj. Pri tem pa ugotavljamo, da z dosedanjimi uspehi ne moremo biti zadovoljni, saj niso tolikšni kot v drugih občinah. S politiko večjih naložb v manj razvitih območjih smo dosegli vidne uspehe predvsem na področju zaposlovanja, medtem ko se narodni dohodek na prebivalca relativno ni povečal, ker so bile naložbe predvsem delovno intenzivne, manj pa akumulativne. Z namenom, da se pospeši hitrejši razvoj manj razvitih območij, predlagamo, da se v resoluciji upošteva naslednje:

1. V manj razvitih območjih nastajajo bolj kot drugje problemi v zvezi z organizacijo dela, uvajanjem sodobne tehnologije, večanjem produktivnosti in podobnim. Ti problemi močno ovirajo smotrno izkoriščanje naložb. Zaradi pomanjkanja domačih strokovnjakov iščemo pomoč in sodelovanje pri ustreznih institucijah zunaj občine. V zvezi z navedenim predlagamo, da se iz sredstev za pospeševanje razvoja manj razvitih območij namenijo sredstva tudi za izde-

lavo razvojnih programov delovnih organizacij in za pomoč ustreznih institucij pri opravljanju tekočih nalog v posameznih delovnih organizacijah.

2. Ugotavljamo, da sta razvoj infrastrukture in razvoj družbenih dejavnosti v manj razvitih območjih prepočasna in da že ovirata hitrejši gospodarski razvoj. Zaradi tega predlagamo, da da resolucija več poudarka razvoju teh dejavnosti. Predlagamo, da bi samoupravne interesne skupnosti s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti posebej prikazale sredstva, ki jih dodelijo manj razvitim območjem, in posebej sredstva, ki bi tem območjem pripadala, če ne bi bila manj razvita. Predlagamo tudi, da resolucija predvidene napore za hitrejši razvoj manj razvitih območij bolj konkretizira.

Ugotavljamo, da bi Gospodarska zbornica SR Slovenije lahko veliko prispevala k hitrejšemu razvoju razvitih območij s strokovno pomočjo, z usmerjanjem in spodbujanjem delovnih organizacij za investiranje v manj razvitih območjih. Zaradi navedenega predlagamo, da se tudi vloga Gospodarske zbornice pri prizadevanjih za hitrejši razvoj teh območij podrobneje opredeli. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Besedo ima delegat dr. Milan Bekčič, 6. okoliš — Celje, socialno-zdravstveno področje!

Dr. Milan Bekčič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Kot delegat socialno-zdravstvenega področja iz Celja dajem naslednji predlog za spremembo tretjega odstavka resolucije, na strani 22. Odstavek naj se glasi takole:

»Na področju zdravstvenega varstva ima prednost urejanje osnovnega zdravstvenega varstva s ciljem, da bi zagotovili čim bolj enake možnosti občanov za uveljavljanje zdravstvenega varstva, ker to bistveno prispeva k večanju produktivnosti dela, zmanjšanju odsotnosti z dela in k zmanjšanju invalidnosti.

Naložbe za izboljšanje osnovnega zdravstvenega varstva bodo usmerjene zlasti v tovrstne zdravstvene objekte in opremo v manj razvitih območjih ali krajih SR Slovenije. V skladu z razpoložljivimi sredstvi, ki jih bodo solidarno zbrali delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, delovni ljudje in občani SR Slovenije, bodo naložbe usmerjene k čim hitrejši racionalni dograditvi in usposobitvi Kliničnega centra v Ljubljani, predkliničnih inštitutov na Medicinski fakulteti v Ljubljani, ki opravlja pretežno ali v celoti svoje dejavnosti za potrebe vsega prebivalstva republike SR Slovenije. V skladu z razpoložljivimi sredstvi naj se racionalno in smotrno nadaljuje sanacija mreže bolnišnic Slovenije, in to po strokovno utemeljenem prioritetenem vrstnem redu in po samoupravnem dogovoru v Zvezi skupnosti zdravstvenega varstva SR Slovenije.«

Takšen predlog utemeljujem:

1. Prizadevati si moramo, da bomo čimprej zagotovili kvalitetno strokovno osnovno zdravstveno varstvo vsem delovnim ljudem in občanom, ne glede na to, kje živijo, ali v mestu ali v ekonomsko zaostalih območjih. Da bi to uresničili, so potrebne naložbe v kadre, v ustrezno osnovno zdravstveno opremo in v racionalne zdravstvene objekte.

2. S solidarno zbranimi sredstvi naj se investirajo samo večji objekti, ki opravljajo zdravstvene in pedagoške storitve pretežno ali v celoti za vso republiko.

3. Z združenimi in solidarno zbranimi sredstvi na nivoju republike oziroma v Zvezi skupnosti zdravstvenega varstva Slovenije naj se sofinancirajo investicije do 20 %, kot je bilo že pred leti sklenjeno z družbenim dogovorom. Do teh sredstev imajo pravico vse bolnišnice v SR Sloveniji pod pogojem, če je investicijski program posameznih objektov strokovno verificiran in v skladu z racionalnim razvojem mreže bolnišnic v Sloveniji.

Smo proti temu, da že resolucija poimensko omenja samo nekatere bolnišnice v Sloveniji. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa, tovariš delegat! Resolucijo obravnavamo v zadnji fazi kot predlog. Predlagate novo besedilo; zato morate predložiti amandma, ali pa bom štel vaš predlog kot pripombo! Torej gre le za predlog za izvajanje resolucije. Hvala lepa.

Kdo še želi besedo? Prosim. Besedo ima tovarišica Sonja Hojer, kulturno-prosvetno področje, 3. okoliš!

Sonja Hojer: Delegacija tretjega okoliša za prosvetno-kulturno področje je med drugim razpravljala tudi o omembi kulture oziroma kulturne dejavnosti in ugotovila naslednje:

V zvezi s koncepcijo resolucije bi bilo potrebno tudi na področju kulture opredeliti prioritete naloge. Vanjo naj se vsaj v povzetku vnese dogovorjena usmeritev kulture za leto 1975, ki je bila sprejeta v javnih razpravah in na posvetovanjih temeljnih kulturnih skupnosti in objavljena dne 26. novembra 1974. Na 22. strani bi bilo potrebno vnesti naslednje besedilo: »Na kulturnem področju so potrebna določena prizadevanja za uveljavitev minimalnih standardov, ki bi morali vsebovati v skladu z normativi: razvito matično knjižnico, prostore za kulturno dejavnost, organizirano varovanje in reprezentacijo kulturne dediščine in popolno možnost za spremljanje radijskih in televizijskih programov.«

V naslednjem odstavku naj se besedilo »pospeševanja in integracije založništva« spremeni v smislu programske integracije vseh kulturnih dejavnosti. To naj utemeljim s tem, da je programska uskladenost vseh kulturnih dejavnosti že nekaj časa osnovni problem, ki ni omejen samo na založništvo.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Opozarjam, da moje prejšnje opozorilo velja tudi za vas. Ali boste predlagali amandma? Do konca razprave morate dobiti še podpis 10 delegatov. Razumem vas, kot da ste dali predlog za izvajanje resolucije. Kdo še želi besedo? Prosim. Besedo ima delegat Jože Maček, področje kmetijstva, 6. okoliš!

Jože Maček: Dragi tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegati 6. volilnega okoliša smo na 10. seji delegatov v Zbor združenega dela SR Slovenije obravnavali gradivo za današnjo sejo. Skupaj s sekcijo za kmetijstvo pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva v Žalcu smo prejeli pripombo k predlogu resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975. Menimo, da je v resoluciji področje kmetijstva preveč splošno obdelano. Resolucija ne omenja še pred kratkim tako aktualnega zelenega plana, ne omenja hitrejšega razvoja manj razvitih območij, med katerimi bo marsikatero čez nekaj let neobljudeno. Na teh območjih je

potrebno pospešeno graditi zlasti objekte širšega pomena, to je ceste, vodovode, in nuditi možnost za najemanje ugodnejših posojil za preusmerjanje kmetij. V take akcije se lahko načrtno vključuje tudi JLA, saj so ta območja tudi strateško pomembna. Podpiramo stališče Odbora za agrarno politiko pri Zboru združenega dela SR Slovenije. Zdi se nam, da bo tudi v letu 1975 kmetijstvo zaradi neugodnih tržnih pogojev životarilo. Posledica je upadanje tržne proizvodnje mesa in mleka. Ustvarjeni dohodek omogoča le enostavno reprodukcijo. Nizka akumulativnost je posledica neustreznih razmerij med cenami. Tržna proizvodnja se znižuje, mladi pa odhajajo iz vasi, ker ne ustvarjajo dovolj dohodka za življenje na povprečni kmetiji. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Prosim. Besedo ima tovariš Aleksander Ilič, z gospodarskega področja, 23. okoliš!

Aleksander Ilič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi kratko razpravo v imenu delegacije delovne organizacije Tomos in v imenu delegacije 23. okoliša. Pri obravnavi gospodarskega položaja te delovne organizacije je delegacija ugotovila, da se poleg mnogih problemov, ki jih mora sama reševati, pojavlja zelo pereč družbeni problem, ki ga je moč rešiti le z zavestno družbeno akcijo. Za rešitev tega problema je delegacija prosila pomoč Skupščine Koper, zlasti njenega Zbora združenega dela. Zbor združenega dela je o njem razpravljal in pooblastil delegacijo združenega dela, da prek delegatov obvesti republiško skupščino, zlasti Zbor združenega dela.

Govorim o problemu preskrbe s surovinami in reprodukcijskim materialom za potrebe domače predelovalne industrije. Odsotnost osrednjega sistema oskrbovanja z domačimi surovinami je namreč povzročila, da mnoge organizacije združenega dela predelovalne industrije ne bodo ustvarile predvidenih proizvodnih in finančnih rezultatov. Domači proizvajalci surovin le-te izvažajo, na primer surovo železo, silicijske kovine in druge vrste surovin, ne da bi prej pokrili domače potrebe. Zato so predelovalci mnogokrat te surovine prisiljeni uvažati pod znatno težjimi pogoji.

V zvezi s tem delegacija postavlja naslednje vprašanje: Kaj bodo storili pristojni organi, da se bo situacija na domačem tržišču surovin izboljšala oziroma da se bodo predelovalni industriji omogočili normalni pogoji poslovanja, kot je zapisano v resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975? Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Karel Franko, 5. okoliš, kmetijska dejavnost!

Karel Franko: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Predlagam, da v nadaljevanju seje in tudi na naslednjih sejah vsak delegat, ki želi razpravljati, pove poleg volilnega okoliša tudi regijo ali občino, iz katere je poslan. Večina delegatov ne pozna številke okolišev in tudi delegati se med seboj ne poznajo, niti tisti, ki so iz iste regije. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Cvetko Majdič, predstavnik sindikata!

Cvetko Majdič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Predsedstvo Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je dne 5. decembra 1974 obravnavalo resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975. S takratnimi našimi stališči, pripombami in predlogi smo seznanili predlagatelje resolucije in druge zainteresirane družbenopolitične dejavnike. Ugotavljamo, da je bila večina naših predlogov in pripomb k resoluciji upoštevana. Med razpravo o resoluciji se je sestala Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva, na kateri smo ugotovili, da se stališče Predsedstva Zveze sindikatov Slovenije v svoji dobesedni formulaciji ne sklada z že uskladenimi mnenji in stališči družbenopolitičnih dejavnikov.

Predsedstvo Republiškega sveta je na svoji seji namreč ugotovilo, da v Sloveniji že nekaj let osebni dohodki rastejo po stopnjah, ki bi naj odpravile inflacijo, nestabilnost in izboljšale reproduktivno sposobnost gospodarstva. Toda že več let smo kljub takšni umirjeni rasti osebnih dohodkov priča pospešeni inflaciji, visoki stopnji zviševanja splošnega nivoja cen, zlasti življenjskih stroškov, slabšanju reproduktivne sposobnosti gospodarstva in še vedno odli-vanju družbenega produkta iz združenega dela, ker se združeno delo še ni v celoti samoupravno organiziralo v skladu z ustavo.

Osutek resolucije predvideva v letu 1975 enoodstotno zvišanje realnih osebnih dohodkov na zaposlenega ob 3-odstotnem povečanju produktivnosti dela. Že v resoluciji sami je poudarjeno, da so realni osebni dohodki na zaposlenega približno na ravni iz leta 1971, čeprav se je v tem obdobju produktivnost dela povečala za več kot 10 %.

Ob tem je predsedstvo ugotovilo, da delež osebnih dohodkov v celotnih prejemkih prebivalstva iz leta v leto pada, in to kljub višjemu odstotku zaposlenosti od predvidene. Na podlagi tega zaključujemo, da realni osebni dohodki izgubljajo svoj pomen kot stimulativen faktor za povečanje produktivnosti dela in za učinkovitejše gospodarjenje. Zaradi tega je Predsedstvo predlagalo, da se v 3. točki 5. poglavja resolucija spremeni tako, da naj bi realni osebni dohodki na zaposlenega rasli skladno oziroma v okviru predvidene stopnje rasti produktivnosti dela. Tako svoje stališče je Predsedstvo oslanjalo na mnenje, da bi z nadaljnjim zadrževanjem osebnih dohodkov in socialnih prejemkov prebivalstva prizadeli zlasti tiste delavce, ki se preživljajo izključno z osebnim dohodkom iz redne zaposlitve v rednem delovnem času.

Ker pa je bilo to stališče, kot že rečeno, neuskladenost s stališči, ki so bila predložena za sejo Republiške konference Socialistične zveze, so na seji Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva dne 20. decembra usklajevali stališča. Sklep usklajevanja je bil, da je potrebno pripombo Predsedstva Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije razumeti tako, da se zavzema za dinamično soodvisnost gibanja realnih osebnih dohodkov in produktivnosti dela.

Zaradi tega in skladno s tem je delegacija Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije soglašala s predlogom, ki ga je Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva v svojih stališčih z omenjene seje posredovala Skupščini Socialistične republike Slovenije in v katerem se zavzema, da se resolucija v 3. točki V. poglavja dopolni tako, da bo iz nje jasno razvidno, da bodo večjo rast produktivnosti dela od predvidene spremljala tudi ustrezna gibanja realnih osebnih dohodkov.

V takšni dopolnitvi resolucije vidimo namreč zagotovilo, da bo resolucija spodbujala večanje osebne in splošne družbene produktivnosti dela, kar je edina realna osnova, da se bodo s povečanim dohodkom lažje reševali trenutno zelo aktualni družbenoekonomski problemi. Zaradi tega tako uskladeno resolucijo v sindikatih podpiramo.

Za konec bi rad pripomnil le še naslednje: V svojih stališčih smo predlagateljem resolucije predlagali, naj v predloženi strukturi delitve bruto dohodka gospodarstva ločeno izkažejo zakonske obveznosti iz dohodka in ločeno od tega samoupravno dogovorjene obveznosti iz dohodka.

Menimo, da je potrebno samoupravno dogovorjene obveznosti iz dohodka izkazati posebej tudi zaradi tega, ker o njih odločajo delavci v združenem delu in bi njihova izločitev iz sedanje skupne postavke spodbudila nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov pri razporejanju dohodka in opredeljevanju skupnih potreb. V zadnjem gradivu ta ločitev še ni bila opravljena. Celo če se v letošnji resoluciji ta ločitev ne izvede, smo prepričani, da bo nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov moral imeti za posledico bolj čiste odnose tudi na tem področju. To pomeni, da bomo ti dve kategoriji imeli še dovolj časa, vsaj dokler bodo obstajale zakonske obveznosti.

Na koncu bi rad povedal samo še nekaj, kar bi morda bolj sodilo v začetek: Sindikati se v celoti strinjamo z osnovno usmeritvijo resolucije, z določenimi prednostmi nalogami v prihodnjem letu in še zlasti z oceno, da bo potrebno v prihodnjem letu rešiti vrsto ekonomskih in družbenopolitičnih nalog. Te pa bomo zmogli le ob maksimalni enotnosti vseh delavcev v združenem delu. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Želi predstavnik Izvršnega sveta še kaj dodati oziroma odgovoriti na vprašanja, ki so bila postavljena v razpravi. Na vprašanja naj bi bilo odgovorjeno kasneje, da bi se lahko prekvalificirala v delegatska vprašanja. Ne želi nihče več razpravljati? Prosim! Besedo ima predstavnik Izvršnega sveta tovariš Miran Goslar!

Miran Goslar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Mislim, da je potrebno pojasnilo v zvezi s statusom naložb v valjarne v zvezni resoluciji. Izvršni svet pozna to problematiko. Sedaj je ni več mogoče rešiti z zvezno resolucijo, ker je bila že sprejeta. Vendar Izvršni svet meni, da je moč zvezno resolucijo tako tolmačiti, da ta omejitve prioritete ne more veljati za že začete investicije. V tem primeru to velja tudi za jeseniško valjarno. V zvezi s tem bomo posredovali zveznemu izvršnemu svetu ustrezno zahtevo za tolmačenje resolucije glede takšnih valjarn. To se pravi, da bi omejitve veljale samo za nove investicijske zahtevke v prihodnjem letu in kasneje.

Druga pojasnila bom dal v razpravi o amandmajih.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Besedo ima dr. Lah, podpredsednik Izvršnega sveta!

Dr. Avguštin Lah: K trem vprašanjem oziroma predlogom, ki so bili dani v zvezi z družbenimi dejavnostmi, bi želel dati nekaj pojasnil.

Najprej vprašanje delegatov iz Maribora, ki ga je povedala tovarišica Rajhova, zadeva sredstva za gradnjo pedagoških akademij. V letu 1974 so bile

te investicije s posebnim družbenim dogovorom prenesene iz proračuna republike na republiško izobraževalno skupnost. Res pa je, da za pedagoški akademiji niso bila prenesena tudi ustrezna sredstva in da republiška izobraževalna skupnost sama ni imela sredstev. V letu 1975 bomo to nalogo rešili na osnovi te resolucije in z družbenim dogovorom v okviru programa Izobraževalne skupnosti Slovenije. Po predlogu resolucije, o kateri boste danes sklepali, ima vzgoja in izobraževanje prednost, čeprav tudi v letu 1975 ne bo mogoče na tem področju pokriti vseh potreb. Sodimo pa, da v bilanci skupne porabe lahko zagotovimo sredstva za začetek gradnje obeh pedagoških centrov. Že na začetku januarja 1975 bodo ustrezna posvetovanja. Gradiva so bila že razposlana, da bi lahko pripravili predloge za Izobraževalno skupnost Slovenije in februarja ali marca sprejeli ustrezne odločitve.

Tedaj bomo lahko Zboru združenega dela tudi konkretno odgovorili na postavljeno vprašanje. Danes pa lahko z odprtim optimizmom gledamo na možnost, da bo ta naloga uresničena.

O predlogu delegata socialno-zdravstvenega področja iz Celja, da naj bi še enkrat proučili besedilo resolucije, ki zadeva zdravstvo, moram povedati, da so o tem besedilu razpravljale vse samoupravne interesne skupnosti in dale k njemu soglasje. To je tudi odgovor na predlog delegacije tretjega okoliša s prosvetno-kulturnega področja, da naj se 9. točki 4. poglavja določijo prednostne naloge.

V ekspoziju smo posebej opozorili na naše izhodišče, da ne nakazujemo investicijskih potreb, za katere letos ne bomo imeli sredstev.

Orientacija je torej jasna in lahko povem, da so zdravstvene skupnosti v svojih načrtih predvidele združitev približno 4 % sredstev, s katerimi bi realizirale naloge, predvidene v resoluciji. Dodatno k temu predvidevajo še združevanje 6 % sredstev za druge naloge, o čemer bodo avtonomno sklepale skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Te bodo prav gotovo upoštevale opozorilo, ki je bilo danes tu sporočeno.

V zvezi s predlogom za spremembo besedila resolucije o kulturi, da bi našli prednostne naloge, naj še povem, da bodo dejavniki v kulturi sami lažje opravili notranjo diferenciacijo in usmerili družbena sredstva na tisa področja, ki so v resoluciji poudarjena. Želimo pa, da so njihova prizadevanja usmerjena v zelo preudarno uporabo združenih sredstev.

Predloga pa ne bi mogli sprejeti tudi zaradi preprostega razloga, ker ne gre samo za formulacijo o usmeritvi, ampak tudi za materialne posledice. Če bi sprejeli predlog o doslednem uresničenju možnosti za poslušanje radijskega in gledanje televizijskega programa, bi morali zagotoviti sredstva v višini, ki je letos predvidena za vso kulturo. To je naloga srednjeročnega načrta. Za leto 1975, ko bomo pripravljali srednjeročni načrt, je predvideno sistemsko reševanje te naloge. Hvala lepa.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o resoluciji? Torej lahko zaključim načelno razpravo. Preidimo na amandmaje, ki jih imamo pred seboj.

Najprej bomo obravnavali amandmaje, ki jih je predložil Izvršni svet in ste jih dobili danes na klopi.

Opozarjam, da so v te amandmaje vključeni amandmaji odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora združenega dela in Zbora občin. To je na 13., 16. in 19. strani. Zato o amandmajih odborov ne bomo glasovali.

Prehajamo torej na obravnavo amandmajev Izvršnega sveta. Opozarjam tudi, da je vanje vključen amandma Socialistične zveze, katerega je v razpravi podprl predstavnik sindikata.

Amandma k 6. točki na 3. strani. Sprašujem, ali se predstavnik Odbora za družbenoekonomski razvoj našega zbora strinja s tem amandmajem! (Da.)

Da bi skrajšali postopek obravnave amandmajev, vprašujem, ali se Odbor strinja z vsemi amandmaji, ki jih je predložil Izvršni svet! (Da.) Hvala lepa.

Želi kdo razpravljati o amandmajih? (Nihče.) Glasovali bomo z napravo.

Zato bomo najprej ugotovili prisotnost delegatov. Ugotavljam, da je na seji prisotnih 132 delegatov.

Dajem na glasovanje amandmaje Izvršnega sveta v celoti. To so amandmaji: na strani 3 točka 6; na strani 10 tretji odstavek; na strani 12 točka 2; na strani 13 drugi odstavek; četrti odstavek na strani 14; na strani 15; na strani 16 točka 8; na strani 16 točka 4; na strani 18 5. odstavek; na strani 18 tretji odstavek; na strani 21 točka 9; na strani 29 prvi odstavek in šesta vrsta; na strani 31; na strani 33 prvi in četrti odstavek.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (131 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so amandmaji sprejeti.

Prehajamo na amandma, ki ga je dal Odbor za komunalno-stanovanjska vprašanja ter varstvo okolja. To je amandma na 20. strani. Vprašujem Izvršni svet za mnenje o tem amandmaju! Prosim! Tovariš Goslar, predstavnik Izvršnega sveta, ima besedo.

Miran Goslar: Tovarišice in tovariši delegati! Izvršni svet tega amandmaja ni sprejel, ker ni potreben. Normativna ureditev zraka in varstva redkih rastlin in živali je že v postopku. Izvršni svet namreč meni, da ni potrebno posebej poudarjati tistih aktov, ki so že v proceduri. Če bi tako ravnali, bi morali tudi druge zakone posebej navesti. To se pravi, Izvršni svet ne odklanja amandmaja zaradi tega, ker se ne bi strinjal z njegovo vsebino, marveč zaradi metodologije resolucije.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi še kdo besedo? Predstavnik odbora? Slišim, da odbor umika ta amandma.

Prehajamo na amandma, ki ga je predložila Skupščina občine Ljubljana-Center oziroma skupina delegatov 30. okoliša, ki pa je identičen z amandmajem 13. okoliša. Dopolni naj se tretji odstavek 4. točke četrtega poglavja resolucije tako, da se na koncu prvega odstavka črta pika in doda besedilo: »obenem pa pospešeno razvijati zmogljivosti PTT prometa, da se zagotovi boljši program PTT storitev, ki jih pogojuje družbeni razvoj«.

Prosim za mnenje predlagatelja!

Miran Goslar: Ta amandma je bil v spremenjenem besedilu vključen v amandmaje Izvršnega sveta, in sicer v 12. točko na 4. strani. Izvršni svet je torej sprejel ta amandma, izglasoval pa ga je tudi že zbor.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Ali meni predlagatelj, da mora zbor še posebej glasovati o tem amandmaju, ali je zadovoljen z obrazložitvijo, ki jo je dal predstavnik Izvršnega sveta? Hvala. Amandma je torej umaknjen!

Imamo še amandma, ki ga je poslala skupščina občine Šiška. Skupščina občine predlaga, da se doda k prvemu odstavku besedilo: »Čimprej je treba pripraviti in sprejeti samoupravni sporazum o prenosu tuje tehnologije, ki bo veljal za vse delovne organizacije v gospodarstvu, istočasno pa je treba proučiti ekonomsko upravičenost obstoječih licenčnih dogovorov.« Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da pove stališče do tega amandmaja!

Miran Goslar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Izvršni svet tega amandmaja ne bi mogel sprejeti zaradi naslednjih razlogov: Amandma ne opredeljuje jasno, kaj pomeni prenos tuje tehnologije. Poleg tega pa samoupravni sporazum, ki naj bi se o tem sklenil, ne bi mogel veljati za vse delovne organizacije v gospodarstvu, marveč le za tiste, ki bi ga podpisale.

Enako velja za drugi del tega amandmaja, ki se nanaša na upravičenost obstoječih licenčnih dogovorov. Te potrjujejo po posebnem postopku zvezni organi. Ideja sama je seveda sprejemljiva, ker je problematika tuje tehnologije oziroma licenčnih dogovorov zelo aktualna. Sproti je treba skrbno analizirati take dogovore in sproti ugotavljati pomanjkljivosti in negativne pojave na tem področju. Taka iniciativa posameznih organizacij združenega dela je možna v okviru Gospodarske zbornice ne glede na ta amandma. Mislimo, da je Gospodarska zbornica primeren organ, da bi takšno iniciativo lahko sprejela. Zato ni treba, da o njej posebej pišemo v tej resoluciji, zlasti pa ne takole. Zaradi tega Izvršni svet predlaga, da bi predlagatelji, ki izhajajo iz ustreznih organizacij združenega dela, prevzeli ustrezno iniciativo v zbornici in v njej opredelili nalogo za proučevanje teh problemov, ki nedvomno obstajajo.

Morda še pojasnilo k drugemu amandmaju?

Predsednik Štefan Nemec: Prav to sem hotel reči, da bi dali pojasnilo k amandmaju na 36. strani, da naj se doda nov četrti odstavek, ki se glasi: »Izvršni svet skupščine bo do konca junija predložil skupščini SRS«.

Miran Goslar: Izvršni svet se seveda ne upira nalogi, da bi dajal Skupščini ustrezna poročila, analize itd. Nasprotno, Izvršni svet je dolžan opravljati to nalogo, vendar misli, da te njegove naloge amandma ne opredeljuje dobro.

Vedeti moramo, da lahko do konca junija predložimo samo splošno analizo o izvajanju resolucije v prvem trimesečju. Za polletno analizo moramo počakati najmanj na periodične obračune za prvo polletje. Zatorej bi lahko za to obdobje šele septembra izdelali analizo.

Druga želja je, da bi že do konca septembra predložili osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki za naslednje leto. Priprava osnutka je povezana s pripravami zvezne resolucije. Do konca septembra lahko damo splošne osnove oziroma teze, ki bi predstavljale začetno razmišljanje o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije v naslednjem letu.

Naj ponovim: Izvršni svet misli, da ta amandma ni potreben, ker že ima dolžnost občasno poročati in dajati analize o izvajanju resolucije. Če bi pa predlagatelj še vedno vztrajal pri amandmaju, potem bi morali določiti potrebam in možnostim bolj prilagodljive roke. Predlagani roki so togi. Mislimo, da bomo morali že v prvem polletju prihodnjega leta razpravljati o gibanjih v gospodarstvu. V preteklih letih smo o prvi analizi razpravljali maja meseca, v drugi po polletnih obračunih in v tretji smo obravnavali devetmesečna gibanja. Tako

smo letos oktobra glede na tako prakso menili, da ni potrebno določiti tako togih rokov. Izvršni svet pa daje Skupščini take analize celo večkrat, kot je tu napisano.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Sprašujem predstavnika predlagatelja amandmaja, ali ga umika! Torej predstavnik predlagatelja iz Šiške umika oba amandmaja. Tako tudi o teh dveh amandmajih ni potrebno glasovanje.

Naslednji amandma, ki ga imamo pred seboj, so dale skupščine občin Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi oziroma skupina delegatov gospodarskega področja iz 22. okoliša. V četrtem poglavju resolucije (prednostne naloge na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti) naj se besedilo v drugem odstavku pod 4. točko dopolni tako, da bo dan v okviru energetike še poseben poudarek premogovnikom. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da pove stališče do tega amandmaja.

Miran Goslar: Tovarišice in tovariši delegati! V 4. točki na 16. strani resolucije je napisano: »V premogovnikih bo potrebno intenzivno izboljšati delovne in življenjske pogoje delavcev, da se ustavita dosedanja fluktuacija in odliv delavcev.«

Izvršni svet meni, da ta formulacija zadošča in da ne bi bilo treba sprejeti amandmaja, ki ga predlaga skupina delegatov iz 22. okoliša. Amandma samo nekoliko razširja in razlaga idejo, ki je že v predlogu resolucije. Poleg tega je treba opozoriti, da amandma ni potreben tudi zaradi tega, ker je medrepubliški družbeni dogovor o razvoju premogovnikov in o njihovem položaju v zaključni fazi. V tem družbenem dogovoru o premogovnikih je posebej opredeljena tudi vloga slovenskih rudnikov, zasavskih in velenjskega. Opozorim naj še, da je vsa materija tega kratkega amandmaja veliko bolj podrobno obdelana v medrepubliškem družbenem dogovoru. Zaradi tega mislimo, da amandma ni potreben.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Prosim za stališče delegacije oziroma predstavnika predlagatelja amandmaja! Ali ga umikate? (Da.) Torej je tudi ta amandma umaknjen in o njem ni potrebno glasovanje.

S tem smo izčrpali vse amandmaje. Zato lahko dam na glasovanje predlog resolucije v celoti. Kdor je za predlog resolucije, naj prosim glasuje! (131 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Zaključujem to točko dnevnega reda in prehajam na 4. točko dnevnega reda, to je na predlog dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975, ki ga je Skupščini predložil Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije z namenom, da se v smislu 244. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije republike in pokrajine dogovorijo o politiki splošne in skupne porabe v letu 1975.

Predlog dogovora ste prejeli v srbohrvaškem jeziku, poleg tega pa ste prejeli tudi slovenski prevod dogovora. Predlog dogovora je v našem zboru obravnaval Odbor za družbenoekonomske odnose ter podprl predlog, da se sprejme predloženi dogovor. Izvršni svet je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance.

Ali želi tovariš Florjančič obrazložiti stališče Izvršnega sveta? (Ne.) Začenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? Besedo ima tovarišica Zdenka Jurančič, delegatka Zbora republik in pokrajin!

Zdenka Jurančič: Tovarišice in tovariši delegati! Po več kot dveh tednih intenzivnih usklajevanj stališč k osnutku resolucije o temeljnih skupne politike gospodarskega in socialnega razvoja v letu 1975 je včeraj Zbor republik in pokrajin ta dokument sprejel. Delegacija Skupščine SR Slovenije v tem zboru je v tem času prenašala in zagovarjala stališča skupščinskih zborov. Kot rezultat naših prizadevanj je bilo po prvem tednu usklajevanj pripravljeno poročilo, ki ste ga prejeli. Zaradi dolgega dnevnega reda prosim, da me opravičite ustne obrazložitve. Ograditi pa se moram od drugega dela usklajevanja, v katerem je prišlo do nekaterih sprememb. Glede teh je lahko poročilo nekoliko pomanjkljivo.

K tej razpravi sem se prijavila z drugim namenom. V osnutku resolucije je predlagatelj kot enega bistvenih elementov stabilizacije opredelil počasnejšo rast sredstev za splošno in skupno porabo od rasti družbenega produkta. To opredelitev je tudi točno kvantificiral. Osnutek je predvideval za tretjino počasnejšo rast sredstev za splošno in skupno porabo od rasti družbenega produkta. Prav ta posebej kvantificirana zahteva o omejitvi porabe je bila predmet najbolj vročih razprav. Slovenska delegacija je vztrajala pri stališču, da v resoluciji lahko kvalitativno opredelimo cilje, ne moremo pa s kvantifikacijami sprejeti pravic in dolžnosti, ki jih imajo po ustavi socialistične republike in pokrajine v zvezi z določanjem splošne in skupne porabe. Na koncu usklajevanja je bilo sprejeto naslednje stališče:

V resoluciji naj bodo navedeni podatki o zmanjšani stopnji porabe kot kvalitetni cilji, z družbenim dogovorom, ki ga bodo sklenile republike in pokrajini, pa naj bo urejeno obnašanje posameznih podpisnic. Dogovor naj bi upošteval tudi posebnosti posameznih republik in pokrajin. Delegacija te skupščine je imela pooblastilo za usklajevanje stališč pri izdelavi resolucije in tudi pooblastilo za sprejem resolucije. V nadaljnjih razpravah pa je menila, da nima pooblastila za podpis družbenega dogovora. Zaradi tega ga imamo danes na dnevnem redu.

Zvezni izvršni svet je predlagal osnutek družbenega dogovora, ki ste ga prejeli. V posameznih členih ponavlja kvalitetne cilje, napisane v osnutku resolucije. V drugem odstavku pa predlaga zvezni izvršni svet dve varianti.

Prva varianta določa za Socialistično republiko Slovenijo izjemen položaj. Naša delegacija je ves čas vztrajala, da takšen izjemen položaj Slovenije ni niti politično niti ustavno sprejemljiv. Zaradi tega je odločno zavračala kakršno koli izjemno obravnavanje Socialistične republike Slovenije in je podprla drugo varianto, ki je tudi v gradivu.

Zato v imenu delegacije predlagam zboru, da odločno zavrne prvo varianto, sprejme pa drugo varianto.

Druga varianta omogoča, da posamezne republike z omejeno stopnjo rasti osebnih dohodkov splošne in skupne porabe uresničijo iste stabilizacijske učinke, kot če bi upoštevale samo rast stopnje sredstev za splošno in skupno porabo.

V zvezi z informacijo v današnji številki Dela na prvi strani sem dolžna dodati še eno izjavo. To je, popolna dezinformacija in prosim predstavnike tiska, da informacijo popravijo. Dovolite, da preberem tretji, sporni odstavek tega članka, ki je napisan pod naslovom »Sprejeli so predlog zvezne resolucije«:

»Na dodatno zahtevo slovenske delegacije so v besedilu dogovora dopisali stališče, v katerem je rečeno, da Slovenija lahko te stopnje omejitve doseže tudi zunaj omenjene meje nižje rasti splošne skupne porabe, vsekakor pa mora zagotoviti enak učinek krepitve akumulativne in reproduktivne sposobnosti gospodarstva.«

Slovenska delegacija se je zavzemala, da se pri omejevanju porabe upoštevajo vse tri oblike potrošnje, ker je menila, da je v naših razmerah samo to mogoče. Vendar pa je ves čas vztrajala, da izjemen položaj za Slovenijo ni sprejemljiv, ker lahko tudi druge republike pridejo v enak položaj kot Slovenija. Zaradi tega je ostro nasprotovala kakršnemukoli izjemnemu položaju Slovenije.

Prosim zbor, da me v razpravi še dopolni in da se zavzame za sprejem druge variante. Prosim tudi, da zbor pooblasti vodjo naše delegacije, da v imenu slovenske skupščine podpiše dogovor. Podpis dogovora bo v petek, 27. decembra. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Kdo še želi besedo? (Nihče.)

Ce ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Glasovali bomo o sklepu, ki ga imate pred seboj. V 1. točki je predlog za drugo varianto, v 2. točki se pooblašča delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin, da v smislu sprejetega stališča pod točko 1 sodelujejo pri oblikovanju končnega besedila dogovora socialističnih republik in pokrajin, v 3. točki pa se pooblašča vodja delegacije, tovariš Marko Bulc, da podpiše v imenu Skupščine Socialistične republike Slovenije ta dogovor.

Dajem sklep na glasovanje. Prosim, kdor je za, naj glasuje! (131 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep enoglasno sprejet.

Končujem 4. točko in prehajam na 5. točko dnevnega reda, to je na predlog, da se pooblasti delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da glasuje za predlog zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske krajine.

Predlog za izdajo zakona in osnutek zakona je obravnaval Zbor združenega dela na seji dne 25. 9. tega leta. Takrat je dal soglasje k predlogu za izdajo zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske krajine, z osnutkom zakona, ter sprejel predloge in pripombe, ki naj bi jih predlagatelj upošteval pri izdelavi predloga zakona. Na podlagi usklajevanja stališč republik in pokrajin meni delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine federativne republike Jugoslavije, da je treba zakon sprejeti v predloženem besedilu, pri čemer naj se dogovori višina revalorizacije na osnovi metodologije, ki je bila predvidena v predlogu za izdajo zakona. Želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? Prosim! Besedo ima tovariš Jože Florjančič, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za finance.

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Skupščina Socialistične republike Slovenije je po razpravi o predlogu za izdajo tega zakona, z osnutkom zakona, sprejela sklep, o katerem je govoril tovariš predsednik. O

dosedanjem postopku usklajevanja stališč v zvezni skupščini bo verjetno poročala naša delegacija. Vendarle pa menim, da je treba dati dve informaciji:

V predlogu za izdajo zakona skupaj z osnutkom zakona je bilo predvideno, da se na podlagi določila, sprejetega v zakonu o prispevku za obnovo Bosanske krajine — mislim na obnovo škode, povzročene s potresom leta 1969 — opravi revalorizacija te pomoči v letu 1972 oziroma v naslednjih letih.

V tem predlogu za izdajo zakona oziroma v osnutku zakona je bilo predvideno, da se sedaj opravi prva revalorizacija in da se pri nadaljnjem izvajanju obnove ugotovi še dokončna revalorizacija. S tem je bilo povedano, da sedanja sprememba oziroma dopolnitev zakona o prispevku k obnovi Bosanske krajine ne rešuje problema dokončno, marveč da bo o njem še ena razprava na podlagi novih podatkov, ki bi se zbrali v času izvajanja obnove oziroma zbiranja sredstev.

Po sedanjem predlogu same delegacije Socialistične republike Bosne in Hercegovine, ki smo ga dobili po informacijah, ki so na voljo Izvršnemu svetu, je sedanja revalorizacija oziroma sedanji obseg dodanih sredstev, ki naj bi se zbrala za ta namen, dokončen. To je seveda bistvena razlika od besedila osnutka zakona, o katerem je naša skupščina razpravljala v mesecu septembru in ki ni dokončno reševal obveznosti federacije, republik in pokrajin oziroma delovnih ljudi in občanov za zbiranje obveznega prispevka iz bruto osebnega dohodka za ta namen.

To seveda pomeni, da bi bilo potrebno prispevek podaljšati prvega januarja 1975 za obdobje, ko bi se zbrala sredstva do višine približno 204 stare milijarde dinarjev, to je toliko, kolikor znaša predlog za revalorizacijo vsega zneska pomoči za obnovo Bosanske krajine.

Po sedanjih izračunih se seveda ta sredstva ne bi zbrala v celoti v letu 1975. En procent sredstev od bruto osebnega dohodka v letu 1975 naj bi znašal približno 186 starih milijard ali približno 18 milijard manj od predvidenega zneska revalorizacije. Po teh dopolnilnih informacijah in tudi po nekaterih bistvenih spremembah, ki so bile sprejete ob pripravi tega zakona, bi kazalo pooblastiti delegacijo Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin, da k tako spremenjenemu predlogu da soglasje in po potrebi doseže sporazum z drugimi republikami in pokrajinami o ureditvi tega vprašanja. Pri tem je bistveno, da je to dokončen znesek za revalorizacijo pomoči za obnovo Bosanske krajine in da bi se za zbiranje te pomoči ustrezno podaljšal rok po prvem januarju 1975.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : To je dodatna točka dnevnega reda. Predlog za izdajo zakona z osnutkom zakona je obravnaval zbor 25. 9. 1974, kot sem že prej povedal. Predlagam, da se pri odločanju zbora upošteva obrazložitev, ki sem jo dal v uvodu, in dodatna obrazložitev sekretarja za finance Jožeta Florjančiča.

Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče, predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

V zvezi s sklepom Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki sta ga sprejela Zbor združenega dela in Zbor občin na seji dne 25. septembra 1974 ob obravnavi predloga za izdajo zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske krajine z osnutkom zakona, se pooblašča delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v imenu Skupščine

Socialistične republike Slovenije soglasje k predlogu zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske krajine.

Predloženi sklep je enak predlogu sklepa, ki ga je dal v razpravi tovariš Florjančič.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (119 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (8 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil republiškega sekretarja za finance Jožeta Florjančiča in Zvoneta Drakslerja, pomočnika republiškega sekretarja za finance.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je dala poročilo.

Vsa ta poročila ste prejeli. Ali želijo predstavniki odborov ali predlagatelja še kaj ustno dodati k pisnim poročilom? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije. Poročilo te komisije ste prejeli na klop. Predstavniki predlagatelja se z amandmaji strinja. To so amandmaji k 5. členu, k drugi točki prvega odstavka 9. člena, k 10. členu, k 21. členu in k 30. členu, ki je redakcijskega značaja.

Ali so kakšne pripombe? (Ne.) Dajem amandmaje k 5., 9., 10., 21. in 30. členu na glasovanje.

Kdor je za te amandmaje, naj prosim glasuje! (127 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandmaji so z večino glasov sprejeti.

Dajem predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih v celoti na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (132 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona soglasno sprejet.

Prehajam na 7. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka TOZD za leto 1975, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je določil Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava predlog zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da obrazloži predlog za obravnavo po skrajšanem postopku!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Na podlagi določb sistemskega zakona o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela mora družbenopolitična skupnost vsako leto predpisati stopnje, odbitne po-

stavke in olajšave za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela še pred začetkom leta, za katerega se le-te uporabljajo.

Dejstvo je, da je treba nekatere odbitne postavke, npr. osebne dohodke, zaradi hitrega naraščanja vsako leto spremeniti. Prav tako je treba prilagajati obseg davčnih olajšav in oprostitev, določenih v davčni politiki, ki mora zasledovati fiskalne cilje, mora pa tudi prek sistema odbitnih postavk, olajšav in oprostitev stimulirati določen gospodarski oziroma družbeni razvoj.

Zaradi stalnih sprememb potreb, ki se krijejo iz republiškega proračuna, je treba vsako leto znova določiti višino davčne stopnje, ki je po sistemskem zakonu proporcionalna.

Predlagani zakon za leto 1975 zadržuje v glavnem vse bistvene elemente iz leta 1974, spremenjene so naslednje odbitne postavke:

Bruto osebni dohodki na pogojno nekvalificiranega delavca so se povečali v skladu s povečanjem, predvidenim v resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 za 28,5 %. Na novo je uvedena oprostitvev plačila davkov od tistega dela dohodka, ki ga je davčni zavezanec vložil v zavarovanje družbenega premoženja v smislu načel o družbeni samozaščiti. Podrobnejšo opredelitev o tem, kaj se šteje za vlaganje v zavarovanje družbenega premoženja, predpiše republiški sekretar za notranje zadeve. Ne glede na to, da je v razpravi nova sindikalna lista, v predlogu zakona še niso vključene spremenjene višine izdatkov, ki imajo značaj osebnih prejemkov, ter izločanje sklada skupne porabe, kajti sindikalna lista še ni sprejeta. Ko bo sprejeta, bo zakon ustrezno popravljen.

Spremenjen bo tudi 4. člen zakona, ki opredeljuje višino zakonskih obveznosti, ki niso določene z zakonom, in sicer potem, ko bodo sprejete stopnje prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti.

V predlogu zakona za prihodnje leto je uvedenih več novih olajšav, s katerimi naj bi se usmerjal in stimuliral razvoj določenih panog dejavnosti oziroma pospeševal gospodarski razvoj družbe. Gre za stimuliranje vlaganj v manj razvita območja SR Slovenije, določena po zakonu o ukrepih za pospeševanje manj razvitih območij v SR Sloveniji, za pospeševanje vlaganj v nezadostno razvita območja SFRJ, določena po zveznem zakonu, ter za pospeševanje vlaganj v razvoj surovinske industrije. Da bi tudi prek davčnih olajšav stimulirali izvoz blaga domače proizvodnje in storitev, ki ustvarjajo devizni preliv, je v predlogu zakona predvideno, da se izvoznikom za ustrezni delež zniža davčna osnova in temu ustrezno tudi davek. Zavedajoč se dejstva, da predstavlja razvoj kmetijstva, prometa, prenosa in distribucije električne energije in surovinske industrije osnovo za hiter ekonomski razvoj družbe, predlagamo, da bi se davčnim zavezancem s teh področij priznala celotna obračunana amortizacija kot odbitna postavka pri ugotavljanju davčne osnove.

Pred dokončno uveljavitvijo nekaterih navedenih olajšav bo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije moral še natančneje opredeliti, kaj se šteje za naložbe v manj razvita območja v SR Sloveniji oziroma v nezadostno razvita območja v Jugoslaviji. Opredeliti bo treba tudi surovinsko industrijo, področje kmetijstva ter prometa.

Glede na to, da so v predlaganem zakonu predvidene omenjene olajšave in da so s tem nekaterim zavezancem dane možnosti za znižanje davčne osnove, je jasno, da morajo biti na drugi strani bolj obremenjeni ostali, da bi se z davkom iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela zbrala sredstva za potrebe republiškega proračuna, ki so predvidena v zakonu o republiškem

proračunu. Kolikor bi v letu 1975 obdržali olajšave in oprostitve v okviru, ki je bil sprejet za leto 1974, bi se z davčno stopnjo 5 % nabrala zadostna sredstva za republiški proračun, ne glede na porast davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela kot vira sredstev za kritje nalog, ki izhajajo iz republiškega proračuna. Z amandmajem izvršnega sveta, ki ste ga dobili danes na klop, predlagana stopnja davka je 6,5 %. V tej stopnji sta približno 2 % računana na vse olajšave, ki so na novo uvedene za leto 1975.

Poleg tega vas moram še opozoriti, da so se z ukinitvijo prometnega davka za storitve v letu 1974 znižale obremenitve gospodarstva. Prav tako moramo upoštevati dejstvo, da je z likvidacijo državnega kapitala SR Slovenije prenesla na nekatere temeljne organizacije združenega dela sredstva in pravice v skupnem znesku 2 milijardi 743 milijonov dinarjev, računano brez obresti.

Iz tega naslova je gospodarstvo samo v letu 1974 pridobilo približno 139 milijonov dinarjev. Gledano v celoti se torej kljub relativnemu povečanju davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela obveznosti gospodarstva do SR Slovenije kot družbenopolitične skupnosti v letu 1975 znižujejo v preimerjavi z obveznostmi v letu 1974.

Na seji pristojnih odborov tega in ostalih zborov smo napovedali dodatno dokumentacijo za izračun elementov davčne politike v letu 1975. Ta je bila ob velikem naporu delavcev v Službi družbenega knjigovodstva izdelana šele v ponedeljek 23. decembra 1974. Gre za 9-mesečni obračun tega davka v letu 1974. Iz dokumentacije, ki je priložena predlogu amandmaja Izvršnega sveta, je razvidno, kakšen je položaj posameznih panog gospodarstva pri obremenitvah z davkom na dohodek temeljnih organizacij združenega dela, koliko se je nabralo davka v 9 mesecih letošnjega leta in koliko ga predvidevamo do konca leta 1974. Prav tako je podan podroben izračun za določitev stopnje davka v letu 1975. Prepričani smo, to pa je bilo tudi mnenje vseh pristojnih teles Skupščine, ki so o tem razpravljala, da je s tem dana zadostna utemeljitev za sprejem zakona, kakor tudi za sprejem amandmaja k zakonu, ki ga predlaga Izvršni svet. Hvala lepa.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Želi kdo razpravljati o postoku? Ker ne želi nihče, dajem predlog za skrajšani postopek na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (129 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je predlog, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku, z večino glasov sprejet.

Zakon bomo obravnavali v zadnji fazi, to je kot predlog zakona. Zakon so obravnavali še: odbora za finance našega zbora in Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je tudi dala poročilo. Vsa ta poročila imate pred seboj.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovarišica Vida Kirn, predstavnica Odbora za finance našega zbora!

V i d a K i r n : Stališče odbora k 2. členu zakona, ki se nanaša na višino stopnje tega davka, je bilo navedeno tudi v poročilu odborov. Danes smo prejeli na klop tudi amandma Izvršnega sveta, s katerim Izvršni svet predlaga znižanje prvotno predlagane stopnje davka iz dohodka od 7 % na 6,5 %. Odbor ta amandma v celoti podpira.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmajih Izvršnega sveta. Amandma je že obrazložil predstavnik Izvršnega sveta, predstavnica Odbora za finance ga je v imenu Odbora podprla, Zakonodajno-pravna komisija se z njim strinja. Dajem amandma Izvršnega sveta k 2. členu na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (127 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta z večino glasov sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju odbora za finance našega zbora in Zbora občin k 9. členu, ki ga je prevzela tudi Zakonodajno-pravna komisija. V zadnjem odstavku naj se pika na koncu stavka črta in se zamenja z vejico ter se doda naslednje besedilo: »Po predhodnem posvetu s Gospodarsko zbornico Socialistične republike Slovenije.«

Ali se predlagatelj strinja? (Da.)

Dajem amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (129 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Amandma skupine delegatov iz 6. okoliša Celje se nanaša na 4. točko 8. člena. Pika na koncu točke naj se črta in se doda naslednje besedilo: »in v razvoju inventivne dejavnosti«. K 8. členu naj se doda še nova 6. točka z naslednjim besedilom: »6. prispeval za investicije v razvoj strokovnega šolstva in domov učencev srednjih šol.«

Prosim za stališče predlagatelja!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Na podlagi razprave v tem zboru in tudi v drugih zborih Skupščine SR Slovenije, ko smo sprejemali zakon o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za leto 1974, je predlagatelj upošteval nekatere predloge in v 6. členu dodal, da se vključijo kot odbitne postavke štipendije in krediti študentom in dijakom srednjih šol itd., skratka vse tisto, ker se je opredelilo v letošnjem letu v Sloveniji s posebnim družbenim dogovorom o zagotovitvi sredstev za štipendije oziroma za štipendiranje. V resoluciji o družbenoekonomski politiki, ki je bila sprejeta na današnjem zasedanju, je na strani 21 predvideno, da se bodo za naložbe v dijaške domove uporabila sredstva, ki jih bo za ta namen združevalo gospodarstvo v okviru sredstev za stanovanjsko izgradnjo štipendije, in iz drugih virov do višine 100 milijonov dinarjev v letu 1975.

Naš predlog je naslednji: Ker v resoluciji in tudi v dosedanjih razgovorih in dogovorih, vsaj kolikor je znano Izvršnemu svetu, ni bilo dokončno opredeljeno, kateri bodo drugi viri, iz katerih se bodo zbrala ustrezna sredstva do višine 100 milijonov dinarjev za izgradnjo oziroma razvoj strokovnega šolstva in za dijaške in študentske domove, bi predlog, naveden v drugem delu amandmaja skupine delegatov iz Celja, rešili v januarju oziroma februarju 1975, ko bo verjetno sprejet družbeni dogovor, ki bo podrobno opredeljeval način zbiranja sredstev za ta namen. V okviru tega bodo znani tudi posamezni viri sredstev za zagotavljanje 100 milijonov dinarjev sredstev za izgradnjo dijaških in študentskih domov. Če bo v tem okviru predviden tudi kakršenkoli prispevek temeljnih organizacij združenega dela iz dohodka oziroma iz njihovih sredstev, se bo to upoštevalo v zakonu za leto 1975 tedaj, ko bomo

usklajevali posamezne postavke po določilih 4. člena, ki se nanašajo na prispevne stopnje in tudi na sindikalno listo, ko bo sprejeta nova.

Zato menimo, da v današnji razpravi ne bi mogli sprejeti tega amandmaja. Amandma bi lahko upoštevali pri dokončnem določanju davčnih olajšav za leto 1975, ko bo sklenjen omenjeni družbeni dogovor v okviru SR Slovenije. Mislim, da bi taka rešitev lahko zadovoljila predlagatelja amandmaja. Z osnovnim namenom amandmaja se strinjamo, menimo pa, da je treba prej z družbenim dogovorom urediti medsebojne odnose na tem področju in šele potem se lahko to vprašanje ustrezno reši.

Glede prvega dela amandmaja, v katerem je predlagano, da naj bi se v 4. točki dodalo besedilo »in razvoj inventivne dejavnosti«, moram povedati, da nam ni povsem jasno, na kaj se s tem amandmajem misli. V sedanji strukturi odbitnih postavk imamo tudi določbe (v 4. točki 8. člena), da se davek ne obračunava in ne plačuje od dela dohodka, ki ga je davčni zavezanec vložil v opremo raziskovalnih organizacij, in da podrobnejše določbe o tem sprejme Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

S tem smo želeli na ustrezen način rešiti problem vlaganja temeljnih organizacij združenega dela v razvoj, v opremo raziskovalnih organizacij in nakazati možnost, da bi bila v okviru sistema davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela lahko kakršnakoli določba, da bi se morala vsa sredstva, ki jih za nadaljnji razvoj usmerjajo temeljne organizacije združenega dela, upoštevati kot odbitne postavke. Iz izkušenj na tem področju se lahko zaključi, da taka nedefinirana določba ne more biti predmet davčne zakonodaje. To gre lahko v predlog različnih sklepov, resolucij ter drugih dokumentov, ne pa v davčno zakonodajo, kjer je potrebno povsem natančno določiti, kaj družba priznava pri delitvi in usmerjanju dohodka temeljnih organizacij združenega dela, česa pa ne. Zaradi tega je naše mnenje, da takega amandmaja ne bi smeli sprejeti, razen če bi predlagatelj bolj podrobno pojasnil, kaj je mislil z razvojem inventivne dejavnosti. Na podlagi razprave je potrebno amandma tako oblikovati, da bi bil povsem nedvoumen za vse zavezance, da bi bili vsi v povsem enakopravnem položaju, in obenem tak, da bi onemogočil davčnim zavezancem, da bi se izognili plačilu davka.

Skratka, drugi del amandmaja vsebinsko sprejemamo, pri čemer pa predlagamo, da se to regulira takrat, ko bo sprejet družbeni dogovor o zagotovitvi sredstev v višini 100 milijonov dinarjev za izgradnjo dijaških domov oziroma za strokovno šolstvo. Prvega dela amandmaja pa ne moremo sprejeti.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Prosim predstavnike delegacije iz 6. okoliša, ali še vztrajajo pri svojem amandmaju! Besedo ima tovarišica Marija Žužek, delegat kulturno-prosvetnega področja, 6. okoliš!

Marija Žužek: Pri 4. točki 8. člena smo mislili na inovacijske dejavnosti. Priznane naj bi bile olajšave za opremo zavezancev, ki predložijo inovacije. V imenu podpisanih delegatov umikam predloženi amandma in prosim, da se 4. točka 8. člena obravnava tako, kot je obrazložil tovariš Florjančič. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Ali še vztrajate pri prvem amandmaju k točki 4 ali pa umikate celoten amandma?

Marija Žužek: Umikam oba dela amandmaja k 8. členu.

Predsednik Štefan Nemeč: Torej o amandmaju ni potrebno glasovati. Odbor predlaga k 9. členu sklep, da se v zborih dokončna razprava o višini davčne razprave o višini davčne stopnje, navedene v 2. členu predloga zakona, kar je že bilo realizirano z amandmajem Izvršnega sveta in pozitivnim stališčem Odbora za finance k amandmaju.

Odbor tudi predlaga sklep, da se nova sindikalna lista, ko bo sprejeta, upošteva pri spremembi odbitnih postavk, navedenih v 6. in 7. členu. Predstavniki Izvršnega sveta se s tem strinja.

Dajem tak predlog sklepa na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (126 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa sprejet z večino glasov.

Pripombe in amandmaje smo pripravili. Sedaj dajem predlog zakona o določitvi stopenj odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za leto 1975 v celoti na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (127 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa sprejet z večino glasov.

Zaključujem to točko dnevnega reda in prehajam na 8. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svoja predstavnika je Izvršni svet določil Jožeta Florjančiča, republiškega sekretarja za finance, in Marjana Ekarta, republiškega podsekretarja v republiškem sekretariatu za finance. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je dala poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli. Ali želi kdo od predstavnikov predlagatelja ali odborov še ustno dopolniti pismeno poročilo? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo! Kdo želi razpravljati? (Nihče.) Ker nihče ne želi razpravljati, lahko končam razpravo in preidem na glasovanje o amandmajih.

Amandma izvršnega sveta k 3. členu: Namesto dosedanjega 3. člena naj se sprejeme novi 3. člen, s katerim se besedilo prvega odstavka 10. člena glede višine neobdavčljivega dohodka in olajšav za otroke in ostale vzdrževalne družinske člane spremeni. Odbor za finance se z amandmajem strinja in prav tako Zakonodajno-pravna komisija.

Dajem ta amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (121 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Glasujmo o amandmaju odbora za finance k 5. členu. Odbora predlagata, da naj se za dosedanjim 3. in 4. členom vstavi nov 5. člen, ki se glasi tako, kot je navedeno v poročilu.

Ali se Izvršni svet strinja z amandmajem? (Da.) Zakonodajno-pravna komisija? (Da.)

Dajem ta amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (123 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Dajem na glasovanje predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (125 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Predlog zakona je soglasno sprejet.

Prehajam na 9. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Predstavnik Izvršnega sveta sta republiški sekretar za finance Jože Florjančič in Marjan Ekart, republiški podsekretar v Republiškem sekretariatu za finance!

Predlog so obravnavili: odbora za finance našega zbora in Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako dala poročilo. Poročili ste prejeli.

Ali želi predstavnik predlagatelja ali odborov še ustno kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? (Nihče.)

Zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmajih. Amandma Odbora za finance k 11. točki 2. člena Zakonodajno-pravna komisija sprejema, vendar ga redakcijsko nekoliko popravlja. Predlagatelj se s tem amandmajem strinja.

Dajem ta amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (121 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Tu so še amandmaji Zakonodajno-pravne komisije, ki se nanašajo na 6. člen omenjenega zakona. Ta člen naj se v celoti črta.

Ali se predstavnik Izvršnega sveta strinja? (Da.)

Ali se strinja tudi Odbor?

Vida Kirn (iz klopi): Odbor tega amandmaja ni obravnaval, ker ni bil predložen.

Predsednik Štefan Nemec: Dajem ta amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (13 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Amandma je z večino glasov sprejet.

Dajem na glasovanje predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (126 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Predlog zakona je soglasno sprejet.

Predlagam polurni odmor.

(Seja je bila prekinjena ob 13.05 in se je nadaljevala ob 13.50.)

Predsednik Štefan Nemec: Nadaljujemo sejo Zbora združenega dela.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil Jožeta Florjančiča, republiškega sekretarja za finance. Predlog zakona so obravnavili: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Franc Stajanko z gospodarskega področja, okoliš 13!

Franc Stajanko: Tovarišice in tovariši delegati! Dovolite, da v imenu delegatov iz mariborskega okoliša predlagam k 9. členu amandma, ki se glasi:

V 236. členu naj se za besedilom »zavezanci za davek, ki«, vstavi naslednje besedilo: »niso dolžni voditi poslovnih knjig, pa«.

Naša skupina delegatov predlaga, naj ostane v veljavi 236. člen zakona o davkih občanov, katerega prečiščeno besedilo je objavljeno v Uradnem listu SR Slovenije, št. 21/74 in ki se glasi:

»Zavezanci za davek, ki imajo od organizacij združenega dela, državnih organov ali drugih organizacij dohodek za dobavljeno blago ali za opravljene storitve oziroma dohodke od premoženja, morajo pred predložitvijo računa oziroma potrdila o plačilu predložiti račun oziroma potrdilo davčnemu organu, ki ga evidentira. Če zavezanec ni plačal zapadlih obveznosti, lahko zapiše davčni organ na račun oziroma potrdilo nalog izplačevalcu, naj ob izplačilu odtegne zapadli dolg.«

Obrazložitev strokovne službe republiškega sekretariata za finance, da je ukinitve registracije računov eden od ukrepov, da bi se sedanja pisarniška koncepcija davčne službe odločno prenehala in da bi se hitreje uveljavili tisti elementi, ki omogočajo večjo učinkovitost službe s kontrolno funkcijo, bi bila povsem v redu, če bi kadrovska zasedba davčnih uprav omogočila tak sistem in organizacijo dela.

Dokler pa imamo v Sloveniji 165 nezasedenih delovnih mest v davčnih upravah, od tega odpade konkretno na občino Maribor 18 nezasedenih delovnih mest od 85 sistemiziranih, bi bilo preuranjeno tako evidenco, ki je že utečena, čez noč ukiniti. Pri iskanju, kakršno je danes, pomeni registracija računov racionalizacijo dela davčne službe pri izterjavi davkov in enakomernejši dotok sredstev v proračune. Tako je znašala vsota odtegnjenih davkov po registriranih računih letos v Mariboru 22,300.000 dinarjev, ki so pritekli v proračun brez dolgih in razmeroma dragih postopkov prisilne izterjave, obenem pa je bilo omogočeno sprotno spremljanje zavezančevega prometa, ne da bi bilo treba posebej prositi banko za prepis prometa iz zavezančevega žiro računa.

Tudi davčni zavezanci obrtniki, ki so dobri gospodarji, niso za ukinitve registracije računov, saj so ob predložitvi računa v registraciji sproti opozorjeni na zapadlost davkov ter se jim tako ne nabirajo zamudne obresti in ne pride do obračunavanja stroškov prisilne izterjave.

Ta utečena praksa evidentiranja računov naj torej ostane v veljavi še toliko časa, da bo kadrovska zasedba davčnih ukrepov lahko jamčila enake rezultate samo s svojo kontrolno funkcijo, kar bi bilo vsekakor pozitivno. Hvala.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala. Kdo še želi razpravljati? Besedo ima republiški sekretar za finance Jože Florjančič!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Že pri razpravi o osnutku tega zakona so bile v tem zboru in nekaterih drugih zborih Skupščine izrečene pripombe k določilom 9. člena, o katerem je govoril delegat pred mano in predlagal tudi amandma.

Pri pripravljanju predloga zakona smo za pojasnilo, zakaj smo zadržali take določbe v 9. členu, namenili 5. in 6. stran obrazložitve. Nesreča je v tem, da predlagamo ukinitve evidentiranja računov za tiste davčne zavezance, ki so dolžni, da vodijo poslovne knjige, iz tistih razlogov, zaradi katerih predlagajo amandma predlagatelji iz 13. okoliša.

Osnovni razlog za ukinitve te evidence je, ker je po našem mnenju treba zaradi slabe zasedenosti davčnih uprav kadre, ki se sedaj ukvarjajo s to evidenco, sprostiti za kvalitetno delo davčnih služb. V obrazložitvi amandmaja je prav tako navedeno, da je zaradi pomanjkanja kadrov potrebno to evidenco še zadržati.

Mislim, da smo v obrazložitvi na strani 5 in 6 pojasnili razloge, zaradi katerih predlagamo, da se ukine ta evidenca računa za tiste davčne zavezance, ki morajo voditi po zakonu poslovne knjige, zato ga ne bom ponavljal. Menim, da gre za nesporazum o konceptu nadaljnega razvoja davčnih služb med republiško davčno upravno okolišoma med Republiškim sekretariatom za finance in nekaterimi davčnimi upravami v občinah.

Tovariš predsednik! Predlagam, da zbor z glasovanjem odloči, ali se tak amandma sprejme ali ne. Izvršni svet ga ne more sprejeti iz razlogov, ki so navedeni. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, lahko končam razpravo in preidem na glasovanje o amandmaju, ki ga je predlagal 13. okoliš in ga obrazložil tovariš Stajnko. Kot ste slišali predstavnika, Izvršni svet tega amandmaja ne sprejema.

Dajem amandma delegatov 13. okoliša, da se črta 9. člen predloga zakona, na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (49 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (19 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

Drugih amandmajev ni. Zato dajem na glasovanje predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (96 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (11 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je predlog zakona z večino glasov sprejet.

Prehajam na 11. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil Jožeta Florjančiča, republiškega sekretarja za finance, in Marjana Ekarta, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za finance. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora, Odbor za finance Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, in Zakonodajno pravna komisija, ki je prav tako dala poročilo. Poročila ste

prejeli. Ali imajo predstavniki predlagatelja in odborov še kaj ustno dodati k predloženim poročilom? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? Ne želi nihče razpravljati? (Ne.) Lahko končam razpravo? (Da.)

Dajem na glasovanje predlog zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje (118 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona soglasno sprejet.

Prehajam na 12. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Tudi ta predlog zakona je predložil skupščini Izvršni svet in za svoja predstavnika določil Jožeta Florjančiča in Marjana Ekarta. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako dala poročilo. Ta poročila ste prejeli. Želita morda predstavnika odbora in predlagatelja dodati kaj ustno k pismenim poročilom? Besedo ima republiški sekretar za finance Jože Florjančič!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Za uvod bi povedal to, da je predlog zakona identičen osnutku, razen določb o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti v prvih dveh mesecih prihodnjega leta. Te določbe je bilo potrebno vključiti zaradi tega, ker ne bo mogoče na podlagi sistemskih zakonov, ki so bili sprejeti 11. decembra 1974 v tej skupščini, oblikovati samoupravnih interesnih skupnosti in izvesti vseh akcij oziroma vseh odgovorov v zvezi z določitvijo stopenj za posamezne prispevke. Zaradi tega je potrebno določiti začasen način financiranja.

V imenu Izvršnega sveta predlagam še dva redakcijska amandmaja: v 2. in v 3. členu naj se naziv »skupnosti socialnega skrbstva« spremeni skladno z zakonom, ki je danes na dnevnem redu kot predlog zakona v »skupnosti socialnega varstva«. To je navedeno v 7. alineji 2. člena na prvi strani predloga zakona in v peti vrsti zadnjega odstavka 3. člena na drugi strani.

Kar se tiče predloženih amandmajev, bi v imenu predlagatelja povedal, to je sicer v poročilu že navedeno, da sprejemamo v celoti amandmaje Zakonodajno-pravne komisije k 6., 10., 12. in 30. členu, vključno s tem, kar je navedeno na koncu poročila Zakonodajno-pravne komisije glede naslova 6. poglavja. Da se strinjamo z amandmaji Zakonodajno-pravne komisije v celoti, pomeni, da tako kot Zakonodajno-pravna komisija ne sprejemamo amandmajev pristojnih odborov za finance vašega zbora in Zbora občin k 26. in 27. členu. Verjetno bo poročevalec odborov pojasnil, zakaj odbora predlagata te amandmaje. O tem vprašanju bom morda kasneje še razpravljal.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Besedo ima Vida Kirn, poročevalka Odbora za finance!

Vida Kirn: Tovariši in tovarišice delegati! Odbor za finance vztraja pri amandmajih k 26. in 27. členu.

Besedilo 26. člena naj bi se spremenilo tako, da bi se za letnico »1975« črtala beseda »začasno«. Spremenjeno besedilo 26. člena bi se torej glasilo takole: »Prispevki za financiranje dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti se do 15. marca 1975 plačujejo po stopnjah, ki so veljale na dan 31. oktobra 1974.«

Besedilo 27. člena naj bi se črtalo v celoti.

Odbora sta namreč upoštevala, da so bile stopnje prispevkov, ki so veljale do konca oktobra 1974, za precejšnje število samoupravnih interesnih skupnosti previsoke in niso bile v skladu z resolucijo o družbenoekonomski politiki za leto 1974 in sprejetim družbenim dogovorom. Zaradi tega je odbor podpisnikov tudi pozval vse samoupravne interesne skupnosti, da naj znižajo v novembru in decembru 1974 stopnjo prispevkov za financiranje svojih dejavnosti, zaradi uskladitve teh stopenj z omenjenima dokumentoma.

Z ustavo in zakoni o samoupravnih interesnih skupnostih je zagotovljeno, da se delavci v združenem delu dogovarjajo o sprejemu programa v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti in za njihovo financiranje vnaprej. Zato morajo tudi vedeti, kaj bodo morali plačevati iz svojih osebnih dohodkov.

Odbor meni, da se s tem zakonom ne sme sprejeti določba, s katero bi se poseglo v že izplačane osebne dohodke delavcev, zlasti ne zaradi tega, ker bi tak način negativno vplival na prehod iz neto na bruto sistem in bi povzročil nepotrebno nezadovoljstvo med delavci, na kar je Odbor opozoril že v svojem poročilu k osnutku zakona.

Odbor tudi meni, da se lahko računa, da bo lahko porast nominalnih osebnih dohodkov in s tem tudi sredstev, zbranih s prispevki samoupravnih interesnih skupnosti prek dogovorjenega obsega v letu 1975, konec leta terjal enake ukrepe kot na primer konec leta 1974. Odbor tudi meni, da bi bil tak postopek ne-logičen. Če bi se sprejelo besedilo 27. člena, bi to terjalo doplačevanje prispevkov za prva dva meseca 1975 in verjetno vračanje oziroma znižanje prispevkov v zadnjih mesecih leta 1975.

Odboru niso znani razlogi, ki vodijo Zakonodajno-pravno komisijo, da nasprotuje amandmajema Odbora. S tema amandmajema namreč v ničemer ne bo kršena vloga samoupravnih interesnih skupnosti pri določanju stopenj prispevkov za financiranje svojih dejavnosti.

Odbor je namreč menil, da so vse samoupravne interesne skupnosti sposobne pripraviti take finančne programe, da bodo upoštevale pritok sredstev za financiranje svojih dejavnosti v prvih dveh mesecih leta 1975 oziroma da bodo za še potrebna sredstva določile stopnjo, ki se bo uporabljala v naslednjih desetih mesecih leta 1975 in s katero se bo zagotovilo izvajanje sprejetih delovnih programov samoupravnih interesnih skupnosti in družbenih dejavnosti v celoti. Na ta način v nobenem primeru ne bodo kršene pravice samoupravnih interesnih skupnosti pri določanju stopenj prispevkov za financiranje svojih dejavnosti.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Srečko Mihelčič!

Srečko Mihelčič: Skupina delegatov 8. okoliša s področja gospodarstva je tudi obravnavala predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975. Naša skupina sicer ni imela poro-

čila odborov za finance Zbora združenega dela in Zbora občin k temu zakonu, vendar je bila seznanjena ustno o amandmajih teh odborov k 26. in 27. členu in jih je tudi soglasno podprla.

Skupina delegatov je menila, da so razlogi za omenjene amandmaje odborov, ki jih navajata odbora v svojem poročilu, v celoti utemeljeni in da v ničemer ne posegajo v samoupravne pravice samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti glede samostojnega določanja stopenj prispevkov za leto 1975, ki so potrebne za financiranje teh skupnosti.

Zato v imenu naše skupine delegatov v celoti podpiram amandmaje odborov za finance k 26. in 27. členu in predlagam Zboru združenega dela, da ju sprejme.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? Predstavnik Zakonodajno-pravne komisije tovariš Stane Boštjančič!

Stane Boštjančič: Prvo vprašanje, o katerem bom razpravljal, je predlog amandmaja Izvršnega sveta, da se v 2. členu v zadnji alinei prvega odstavka besedilo »skupnosti socialnega skrbstva« zamenja z besedilom »skupnosti socialnega varstva« in da se v 3. členu v peti vrsti tretjega odstavka besedilo »in skupnosti socialnega skrbstva« zamenja z besedilom »in skupnosti socialnega varstva«.

Zakonodajno-pravna komisija se s tem amandmajem strinja. Meni, da gre tukaj predvsem za amandma redakcijskega značaja in le za uskladitev z zakonom o skupnostih socialnega varstva. Zakon o skupnostih socialnega varstva določa kot izviren vir sredstev prispevke, na katere se nanaša tudi zakon o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Glede stališča odbora, da mu ni jasno mnenje Zakonodajno-pravne komisije, pa menim, da je bilo že v poročilu Komisije pri obrazložitvi njenega stališča k amandmaju odborov k 26. in 27. členu dosti jasno povedano, za kaj gre. Komisija pri svojem stališču izhaja predvsem iz določil ustave, zlasti pa iz 109., 110. in 111. člena. Ker so delegati to obrazložitev dobili, ni potrebno, da jo ponovno preberem.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala. Želi še kdo razpravljati?

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Navedel bom še nekatere dodatne argumente, ki pojasnjujejo stališče predlagatelja in so identični s stališčem Zakonodajno-pravne komisije.

Primerjava med začasnim financiranjem v letu 1974 in v letu 1975 je najbrž eden od razlogov, ki so vplivali na to, da je Odbor za finance predlagal tako rešitev. Vendar je treba povedati, da gre za bistveno razliko med začetkom leta 1975 in začetkom leta 1974. V začetku letošnjega leta smo razmejevali viře med splošno in skupno porabo. Razmejevali smo tudi obveznosti med splošno in skupno porabo, in to v zelo velikem obsegu, ker se je celoten postopek dogovarjanja o višini stopenj prispevkov za dejavnosti posameznih samoupravnih interesnih skupnosti ter davkov in taks za družbenopolitične skupnosti zavlekel do aprila 1974. To je zahtevalo izredno velik napor vseh delavcev v računovodskih in drugih službah. Morali so opraviti, skladno z določili letošnjih veljavnih predpisov, proračun med viri in porabo na posameznem področju. Ta

proračun se je zavlekel do konca prvega polletja leta 1974, v nekaterih občinah celo v avgust leta 1974. Zaradi tega nismo razpolagali s točnimi podatki o gibanju sredstev splošne in skupne porabe do oktobra 1974.

V vsakem primeru moramo iskati kakršnekoli rešitve, da bi se podobnemu ponovnemu poračunavanju in obračunavanju izognili. Vendar je situacija v začetku leta 1975, za katerega na današnjih sejah določamo sistem prispevkov, davkov in taks, bistveno drugačna.

Razmejitve med viri ostanejo v bistvu enake ali skoraj povsem enake tistim, ki so uveljavljene v letu 1974. S področja splošne porabe se prenaša v skupno porabo samo financiranje skupnosti socialnega varstva, ki bodo oblikovane skladno s predpisi, ki jih sprejemamo na današnji seji. To pomeni, da gre po obsegu za bistveno manjši problem začasnega financiranja in poračunavanja med začasnim in rednim financiranjem, kot je šlo v začetku leta 1974. Zdi se mi, da je to potrebno upoštevati pri sprejemu take ali drugačne rešitve.

Predlagatelj se namreč z nekaterimi intencijami Odbora, kar je bilo rečeno že na seji odborov, popolnoma strinja. Strinja se namreč s tem, da moramo zagotoviti popolno evidenco gibanja sredstev na področju splošne in skupne porabe, da je potrebno doseči tekoče in sprotno zajemanje ustreznih podatkov in s tem omogočiti delovnim ljudem v temeljnih organizacijah združenega dela, da sproti analizirajo gibanje in zagotavljanje sredstev za posamezne dejavnosti in da pravočasno ukrepajo v vseh tistih primerih, ko je bodisi premalo ali preveč sredstev, ki se zbirajo po sedanjem sistemu.

S tem bo tudi prispevano v marsikaterem primeru k naporom za racionalnejšo porabo sredstev, kar je brez dvoma bilo tudi izhodišče razprave v Odboru, ko je predlagal te amandmaje. S temi izhodišči se strinjamo. Vendar menimo, da gre pri tem za pomembno sistemsko vprašanje. Proračun bo v bistvu vplival samo na višino stopnje. Proračun razen nove višine stopnje prispevkov od 1. januarja do konca leta 1975 ne bo povzročil podobnih komplikacij, kot so bile v letu 1974, na katere opozarja Odbor, kar je seveda točno.

Ta pojasnila sem navedel, da bi dodatno argumentiral stališča predlagatelja, ki vztraja pri predloženem besedilu 26. in 27. člena. Menim, da je s tem danih dovolj informacij za zavestno odločitev. Hvala.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče več razpravljati, končujem razpravo in prehajam na glasovanje o amandmajih.

Najprej bomo glasovali o redakcijskih amandmajih Izvršnega sveta. Naziv »skupnosti socialnega skrbstva« naj se nadomesti z nazivom »skupnosti socialnega varstva«. Kdor je za, naj prosim glasuje! (118 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Dajem na glasovanje tiste amandmaje, ki so uskladeni med Odborom, Zakonodajno-pravno komisijo in Izvršnim svetom, to je amandmaje k 6., 10., 12. in 30. členu in k naslovu »Končne določbe«. Kdor je za te amandmaje, naj prosim glasuje! (118 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandmaji so sprejeti.

Glede amandmajev Odbora k 26. in 27. členu je bilo v razpravi posebej poudarjeno, da se z njima ne strinjata Izvršni svet niti Zakonodajno-pravna komisija. Kot je bilo razvidno iz razprave poročevalca Odbora, Odbor pri teh amandmajih vztraja. Očitno gre za različna stališča, zato bom uporabil določbo

356. člena ustave, v katerem je predvideno, da delegati v zboru Skupščine SR Slovenije o vprašanjih, ki so na dnevnem redu, razpravljajo in usklajujejo stališča, da bi za odločitev dosegli soglasje, in po potrebi preverjajo stopnjo soglasja s predhodnim glasovanjem.

Zato bi dal amandmaja k 26. in 27. členu najprej na predhodno glasovanje, v katerem naj se glasuje z dvigom rok. Kdor je za amandmaja, ki ju predlaga Odbor za finance, naj dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.)

Končno glasovanje o teh amandmajih bom zadržal toliko časa, dokler ne dobim obvestila, kako je glasoval o teh amandmajih Zbor občin, da bi obenem lahko tudi opravili usklajevanje, kot mi to dovoljuje ta člen ustave. Takrat bomo tudi glasovali o zakonu v celoti. Zato zaenkrat odlagam končno glasovanje o 12. točki dnevnega reda.

Zbor obveščam, da pri predlogu resolucije nismo uskladeni z Družbenopolitičnim zborom. Na 37. strani predloga resolucije naj se zadnji odstavek glasi: »Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo do konca junija predložil Skupščini SR Slovenije poročilo in analize o izvajanju ciljev in nalog iz te resolucije do konca junija 1975, osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije za leto 1976 pa do konca oktobra 1975. Zavod SR Slovenije za statistiko in Služba družbenega knjigovodstva morata pravočasno zagotoviti ustrezne podatke za spremljanje izvrševanja ciljev in nalog iz resolucije.«

To je tisti del, ki ga naš zbor ni sprejel. Zato moramo ta odstavek dati ponovno v razpravo in odločanje. Pričenjam razpravo o tem. Besedo ima predstavnik Izvršnega sveta Miran Goslar!

Miran Goslar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Ko smo o tem razpravljali na začetku seje, je bilo stališče Izvršnega sveta, da naj se zadnji odstavek na strani 37 ne sprejme, predvsem zaradi tega ne, ker gre za roke, ki so določeni v programu dela skupščinskih zborov. Rok za predložitev osnutka resolucije pa je odvisen tudi od usklajevanja na zvezni ravni. Kot je tovariš predsednik povedal, je Družbenopolitični zbor sprejel ta amandma v nekoliko modificirani obliki, in sicer je rok za predložitev osnutka resolucije konec oktobra 1975, poleg tega pa sta Zavod za statistiko in Služba družbenega knjigovodstva odgovorna za pravočasno pripravo ustreznih podatkov.

Ker ne gre za vsebinsko vprašanje, Izvršni svet ne nasprotuje predlogu, da sprejme tudi vaš zbor tako popravljen besedilo. Pri tem pa vas moramo opozoriti na naslednje: za delo Izvršnega sveta bo težje, če bodo dokumenti, sprejeti v Skupščini, glede rokov različni. V programu dela zborov na strani 16, v poglavju »Obravnava periodičnih poročil in soglasja k aktom«, namreč piše, da bo o izvajanju resolucije Izvršni svet predlagal prvo poročilo aprila, drugo poročilo pa julija 1975. Po predloženem besedilu resolucije pa naj bi Izvršni svet predložil poročilo do konca junija, in do konca oktobra 1975 osnutek resolucije.

Če sedaj vse to seštejemo, ker predpostavljam, da bo program dela zborov sprejet in da bo sprejeta tudi resolucija, bi Skupščina na podlagi teh nalog Izvršnega sveta morala razpravljati v letu 1975 kar petkrat, in sicer aprila, junija, julija, oktobra in o predlogu resolucije še decembra 1975.

Izvršni svet sprejema ta amandma v besedilu, ki je bilo sprejeto v Družbenopolitičnem zboru, kar pomeni, da bi Izvršni svet osnutek resolucije predložil do konca oktobra 1975. Izvršni svet obenem prosi, da se prilagodi program

dela zborov, saj ne bi bilo racionalno, če bi v letu 1975 petkrat razpravljali o izvajanju resolucije in o njenem sprejemu.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Želi še kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, bomo glasovali o amandmaju k predlogu resolucije na strani 37, ki ga je sprejel Družbenopolitični zbor. Amandma sem že prebral.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (113 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (13 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

S tem smo predlog resolucije sprejeli v enakem besedilu kot ostala dva zbora.

Prehajam na 13. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davka za leto 1975, ki ga je Skupščini Socialistične republike predložil Izvršni svet.

Za svoja predstavnika je Izvršni svet določil Jožeta Florjančiča, republiškega sekretarja za finance, in Marjana Ekarta, podsekretarja v Republiškem sekretariatu za finance.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava predlog zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku.

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da to obrazloži!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Kot je bilo razvidno iz razprave o financiranju splošnih in skupnih potreb v letu 1975, občinske skupščine ne bodo mogle že v letu 1974 sprejeti predpisov za leto 1975 s področja davkov in taks, ki so njihov dohodek.

V pripravi je besedilo družbenega dogovora občin in republike oziroma družbenopolitičnih skupnosti, ki bo predvidoma sprejet v januarju 1975. Ta dogovor bo urejal odnose na področju splošne porabe v SR Sloveniji. To pomeni, da je potrebno ta zakon sprejeti, da bi se s tem omogočilo občinskim skupščinam, da bi v januarju in februarju 1975 sprejele svoje odloke o davkih občanov. Zato predlagamo hiter postopek.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa! Želi kdo razpravljati o postopku? Ker ne želi nihče razpravljati, dajem na glasovanje predlog, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (123 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku, sprejet.

Zato bomo obravnavali zakon v zadnji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli. Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima Jože Florjančič, republiški sekretar za finance!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Ugotovili smo, da med gradivom, ki ste ga dobili na klop, še ni amandmaja, ki ga je sprejel

Izvršni svet na včerajšnji seji k temu zakonu, s katerim predlagamo, da se v 1. členu na koncu postavi namesto pike vejica in doda naslednje besedilo: »razen davka od skupnega dohodka občanov, za katerega se osnove in stopnje lahko določijo do 30. junija 1975.«

Obrazložitev za ta amandma je naslednja: V pripravi je dogovor republik in avtonomnih pokrajin o skupnih temeljih davčnega sistema, ki bo predvidoma vseboval tudi temeljna načela o davku od skupnega dohodka občanov.

Izvršni svet podpira prizadevanje, da se uskladi med republikami oziroma avtonomnima pokrajinama obdavčevanje skupnega dohodka občanov. Zaradi tega menimo, da bi bilo potrebno v letu 1975 politiko obdavčevanja izoblikovati v skladu z rešitvami, ki bodo sprejete v okviru navedenega dogovora. Iz teh razlogov Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da se rok za določitev osnov in stopenj davka od skupnega dohodka občanov za leto 1975 izjemno podaljša do 30. junija 1975, glede na sprejete programe dela pri oblikovanju družbenega dogovora na že znanih elementih, na podlagi katerih bodo oblikovani predlogi rešitev.

Na današnji seji ste sprejeli osnove za ta davek, ki bo obračunan za leto 1974. Te osnove se ne nanašajo na obračun davka za leto 1975. Menimo, da bo potrebno na podlagi družbenega dogovora ustrezno urediti tudi sistem oziroma elemente davka od skupnega dohodka občanov. Zato predlagamo, da se rok za ta davek podaljša do 30. junija 1975. Gre za davek, ki bo odmerjen v letu 1975.

Predsednik Š t e f a n N e m e c : Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje o amandmajih.

Najprej bomo glasovali o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije. Amandma je redakcijskega značaja in se nanaša na naslov. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (124 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Glasujmo o amandmaju, ki ga je dal ustno tovariš Florjančič. Amandma se glasi: »razen davka od skupnega dohodka občanov, za katerega se osnove in stopnje lahko določijo do 30. junija 1975«.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (105 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (16 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Drugih amandmajev ni.

Dajem predlog zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davka za leto 1975 v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (123 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet z večino glasov.

Prehajam na 14. točko dnevnega reda, to je na obravnavo osnutka zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Predstavnika Izvršnega sveta sta Jože Florjančič, republiški sekretar za finance, in Janez Markoli, načelnik oddelka za analize sistema družbene porabe v Republiškem sekretariatu za finance.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da obrazloži predlog!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! V razpravah o pripravi zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v SR Sloveniji v letošnjem letu je bilo med drugim predlagano, da naj se iz republiškega proračuna zagotavljajo dopolnilna sredstva za izvajanje ustavnih in zakonskih nalog vsem tistim občinam, ki ne morejo iz lastnih virov zagotoviti ustreznih sredstev za nemoteno delovanje.

Zakon o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih je bil na današnjem zasedanju zbora sprejet. Menimo, da je s tem temeljna razprava o tem vprašanju končana. Zato predlagamo, da se ta zakon, ki je predložen v razpravo kot osnutek, obravnava po skrajšanem postopku. Na osnovi osnutka zakona in razprave, ki je bila na sejah skupščinskih teles in ki bo v zborih Skupščine, bi lahko pripravili predlog ustreznega zakona, ki bi ga Skupščina sprejela na enem od zasedanj v mesecu januarju. V zakonu o republiškem proračunu SR Slovenije za letošnje leto je namreč predvideno, da se za ta namen zagotavlja 55 milijonov dinarjev. To pomeni, da je potrebno skladno s tem zakonom o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih sprejeti tudi ta zakon v letu 1975. Tako bi lahko ustrezno oblikovali sistem dopolnjevanja občin v posameznih primerih, ko le-te iz lastnih dohodkov ne morejo zagotoviti ustreznih sredstev za pokrivanje svojih nalog.

Rešitev v tem osnutku zakona je, da se zagotavljajo dopolnilna sredstva občinam po določenem mehanizmu, in sicer tistim občinam, ki se štejejo za manj razvita območja po zakonu o ukrepih za pospeševanje manj razvitih območij v SR Sloveniji, občinam, ki mejijo na manj razvite občine iz prejšnjega odstavka in izpolnjujejo vsaj enega od zadnjih dveh pogojev iz 2. člena zakona iz prejšnjega odstavka, in občinam, ki ležijo ob državni meji ter izpolnjujejo vsaj enega od zadnjih dveh pogojev iz 2. člena zakona iz prvega odstavka.

S tem smo skušali pripraviti rešitev, ki bi bila najbližja razpravam v letošnjem letu v SR Sloveniji pri opredeljevanju te vrste zagotavljanja dopolnilnih sredstev. Pri tem so bile predvsem upoštevane kot občine, ki bi morale dobiti dopolnilna sredstva, tiste občine, o katerih sem sedaj govoril.

Naloga razprave bo ustrezno opredeliti predlog zakona in tudi predlagati tako sistemsko rešitev, ki bi lahko zagotavljala osnovni cilj, ki smo si ga postavili, to je, da se nekatere občine dopolnjujejo iz republiškega proračuna.

Iz teh razlogov predlaga Izvršni svet, da Skupščina ta osnutek zakona obravnava po skrajšanem postopku. Predvidevamo, da bi Skupščina sprejela ta zakon na enem od zasedanj v januarju 1975.

Predsednik Štefan Nemeč: Želi kdo razpravljati o postopku? Če ne, dajem predlog za skrajšani postopek na glasovanje.

Kdor je za skrajšani postopek, naj prosim glasuje! (122 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je skrajšani postopek z večino glasov sprejet.

Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? Besedo ima Jože Sarjaš iz socialno-zdravstvenega področja, Murska Sobota, 5. okoliš!

Jože Sarjaš: Tovarišice in tovariši delegati! Delegacija iz socialno-zdravstvenega področja, ki delegira delegata za Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije iz občin Pomurja, je na svoji seji dne 23. 12. 1974 med drugim razpravljala tudi o osnutku zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975. Delegacija je ugotovila, da je v 4. členu že omenjenega osnutka zakona med drugim tudi določeno, da se občini štejejo med kalkulatívne dohodke proračuna vsi dohodki v letu 1975, ki po zakonu pripadajo občini ob 90% izterjavi davkov, ki jih občani plačujejo neposredno.

Naša delegacija ugotavlja, da je ta odstotek izterjave davkov od občanov previsok, in to iz naslednjih razlogov: območje pomurskih občin je še vedno precej kmetijsko. Zaradi tega je doseganje dohodkov za pokrivanje vseh izdatkov kmetijskega prebivalstva, torej tudi davkov, težavnejše kot na drugih področjih, kjer je struktura davkoplačevalcev drugačna.

Kmetijski proizvodi (živina in pridelki) gredo iz že znanih razlogov težko v promet, in to tudi po zelo neugodnih, nizkih cenah. Pretežni del mladega kmečkega prebivalstva je zaposlen v inozemstvu in izven območja občine, v naši in drugih republikah. Na kmetijah ostajajo v pretežnem delu le ostareli kmetje in šoloobvezni otroci. Zato ker je doseganje dohodka občin od kmetijstva temu primerno nižje, naša delegacija predlaga, da se višina izterjave davkov občanov zniža od 90 na 85 %. Prosim delegate, da ta naš predlog podprejo.

Predsednik Štefan Nemec: Kdo še želi razpravljati? Besedo ima Sonja Cvetanovič iz 7. okoliša, gospodarska dejavnost!

Sonja Cvetanovič: Kljub razlagam tovariša Florjančiča bi vseeno dala v imenu naše delegacije iz občine Idrija pripombo k 2. členu osnutka zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975.

V 2. členu osnutka zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 naj se za 3. alineo doda nova 4. alineja, ki naj se glasi: »ki z lastnimi dohodki ne morejo pokriti dogovorjene višine splošne porabe.«

Utemeljitev: Osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 zagotavlja reševanje problemov splošne porabe le v nekaterih občinah. Takšen predlog ni sprejemljiv za vse tiste občine, ki morajo prav tako zagotoviti sredstva za financiranje nalog, določenih z ustavo in zakoni, nimajo pa za to dovolj lastnih dohodkov. Utemeljitev predlagatelja zakona, da se dopolnilna sredstva zagotovijo le občinam, navedenim v 2. členu predloga zakona, zato ker niso izdelana enotna oziroma uskladena merila za ugotavljanje in ovrednotenje splošnih potreb v občinah, je le oddaljevanje od rešitve, problema oziroma neutemeljeno odlaganje rešitve tega vprašanja, ki je že dolgo časa znano.

Dopolnjevanje namreč ne bi bilo problematično, če bi imeli v občinah enotne kriterije za obseg splošne porabe. Zato je treba čimprej opredeliti, kaj in v kolikšni meri naj se financira iz proračuna oziroma čimprej analizirati določilo 18. člena posebnega družbenega dogovora o višini splošne porabe v občinah v letu 1974.

Dokler, ne po krivdi prizadetih občin, to vprašanje ni rešeno, naj se za to zagotavljajo dopolnilna sredstva vsem občinam, ki z lastnimi dohodki ne morejo zagotoviti sredstev za enotno dogovorjeno višino splošne porabe. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Lahko zaključim razpravo? (Da.) Zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 se sprejme.

2. Predlog pripravi Izvršni svet. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih, ter predloge, dane v današnji razpravi.

Kdor se s takim sklepom strinja, naj prosim glasuje! (128 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 15. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svoja predstavnika je Izvršni svet določil Jožeta Florjančiča, sekretarja za finance, in Marjana Ekarta, republiškega podsekretarja.

Predlog odloka so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli.

Želijo predstavniki predlagatelja in odborov še ustno kaj dodati in dopolniti pismena poročila? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Dajem na glasovanje predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (116 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (5 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je predlog odloka z večino glasov sprejet.

Prehajam na 16. točko dnevnega reda, to je na obravnavo predloga zakona o obveznem združevanju sredstev temeljnih organizacij združenega dela za financiranje odsekov avtocest v SR Sloveniji, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil Draga Petroviča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za gospodarstvo. Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava predlog zakona v smislu 294. člena poslovnika po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da to obrazloži!

Drago Petrovič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Zaradi izredno močnega izpada načrtovanih dohodkov republiške skupnosti za ceste v letu 1974, v višini nad 330 milijonov dinarjev, ter zaradi ukinitve dohodka iz zveznega prometnega davka, za katerega ste ravnokar glasovali, je že ogrožena kontinuiteta dela republiške cestne skupnosti pri izvajanju sprejetega srednjeročnega programa rekonstrukcije, vzdrževanja in gradnje cest v SR Sloveniji. Da ne bi prišlo v letu 1975 do še večjega izpada dohodkov, predlagamo, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa! Želi kdo o tem razpravljati?

Dajem na glasovanje predlog, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku. Kdor je za, naj prosim glasuje! (109 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je predlog za skrajšani postopek sprejet.

Zakon obravnavamo v zadnji fazi, to je kot predlog zakona. Obravnavali so ga: Odbor za družbenoekonomski razvoj našega zbora in Odbor za družbeno-ekonomske odnose in razvoj Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je tudi dala poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli.

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da še ustno obrazloži predlog zakona!

Drago Petrovič: Tovarišice in tovariši! Že v referatu podpredsednika Izvršnega sveta SR Slovenije tovariša Dragana je bilo omenjeno, da so neuskladenosti v gospodarskem razvoju naše republike, zlasti na področju infrastrukture, zahtevale in še zahtevajo, da v nekaj naslednjih letih vložimo bistveno večji delež družbenega proizvoda kot doslej. Zlasti v energetske in prometne infrastrukturne objekte. Drugačna odločitev ni mogoča, saj pomanjkanje energije in nerazvite prometne zveze pomenijo že bistveno omejitev razvojnih možnosti našega gospodarstva. Potrebne bodo torej načelne odločitve o združitvi dela družbenega proizvoda za energetiko in tudi za prometno infrastrukturo v železniškem in cestnem prometu.

Redno vzdrževanje, rekonstrukcija in gradnja novih cest je eden izmed bistvenih pogojev normalnega razvoja našega gospodarstva. Morebitno opuščanje nadaljnje gradnje cestnega omrežja v SR Sloveniji, zlasti na mednarodnih in magistralnih poteh, bi lahko privedlo Slovenijo do prometne izolacije in preusmerjanja prometnih tokov. Zato ni naključje, da že družbeni plan SR Slovenije za obdobje 1971—1975 določa nadaljnji razvoj prometa kot eno izmed svojih prioritetenih nalog.

Posebej je v njem predvideno dokončanje avtocest, in sicer na odseku Vrhnika—Postojna—Razdrto ter na odseku Hoče—Levec, na magistralni smeri od Šentvida do Nove Gorice. Sredstva za realizacijo predvidenih gradbenih del so bila zagotovljena iz bencinskega dinarja, taks, iz dela zveznega prometnega davka, iz proračuna SR Slovenije, kreditov Mednarodne banke za obnovo in razvoj ter kreditov domačih bank.

V ta namen je bilo sprejeto tudi več zakonov, in sicer zakon o porabi sredstev dodatnega davka od prometa na drobno v letih 1969, 1970 ter s tem v zvezi odlok o finančnem programu za financiranje novih cestnih odsekov v SR Sloveniji, zakon o javnih cestah, odlok o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin, in odlok o višini pristojbin za cestna motorna vozila. Posebej pa je bila uzakonjena gradnja avtoceste Postojna—Vrhnika in Hoče—Levec in za to so bila namenjena posebna sredstva.

Z novo ustavno ureditvijo prehaja odločanje o razvoju gospodarstva, torej tudi o razvoju cestnega prometa, na združeno delo. Odločitve morajo biti uskladene z interesi uporabnikov in proizvajalcev posameznega področja. Za tako odločanje je potrebna tudi primerna organizacijska oblika, v skladu z ustavnimi določili ustanovljena samoupravna interesna skupnost. V tej interesni skupnosti bo združeno delo sprejemalo odločitve o programih razvoja, o virih sredstev in o gospodarjenju s temi sredstvi.

Potrebne so nove sistemske odločitve o virih sredstev. Te odločitve morajo upoštevati načelo, da naj največ prispeva tisti, ki cesto več uporablja. Vendar morajo biti te rešitve na jugoslovanskem prostoru čim bolj uskladene. V smislu povedanih načel sodelujemo pri organiziranju samoupravne interesne skupnosti, pristojnim zveznim organom pa je Izvršni svet predlagal dolgoročne sistemske rešitve za financiranja dejavnosti te cestne skupnosti.

Pričakujemo, da bo samoupravna interesna skupnost zaživela v bližnji bodočnosti, medtem ko žal ne moremo biti prepričani, da bo usklajevanje sistemskih rešitev med republikami hitro končano, saj so stališča različna, različna pa so tudi gledanja na naše sistemske predloge za financiranja samoupravne interesne skupnosti.

Že z novim letom pa bodo področju cestnega gospodarstva presahnili dosedanji viri sredstev, torej sredstva prometnega davka, ki se bo moral v prihodnje v celoti porabiti za prispevek za financiranje federacije, ter dosedanja namensko usmerjena sredstva proračuna. Obenem ugotavljamo, da so dosedanji viri financiranja cestnega gospodarstva, zlasti bencinski dinar, zaradi energetske krize in manjše rasti kupne moči za 25 % nižji od planiranih v obdobju 1971—1975. V petletnem planu dohodkov republiške cestne skupnosti računamo na izpad 920 milijonov dinarjev, brez upoštevanja inflacije. Takšno stanje, če ne bomo takoj posegli vmes, bo povzročilo popoln zastoj vseh gradenj in rekonstrukcij cest, neizpolnitev nalog družbenega plana in povečano zaostajanje prometne infrastrukture.

Ker še nimamo samoupravne interesne skupnosti, je v skladu z ustavnimi določili Izvršni svet dolžan v primeru, ko je ogrožena izvršitev politike, ki jo je začrtala Skupščina z družbenim planom, predlagati potrebne ukrepe. Zato Izvršni svet predlaga, da kot začasni in prehodni ukrep Skupščina sprejme zakon, ki je pred vami. Ta zakon temelji na 25. členu ustave, ki ureja obvezno združevanje sredstev za financiranje potreb družbene reprodukcije, kadar gre za uresničevanje osnovnih ciljev družbenega razvoja, določenih v družbenem planu republike.

Izvršni svet meni, da bi prekinitev kontinuitete v gradnji cest predstavljala bistveno odstopanje od uresničevanja osnovnih ciljev srednjeročnega družbenega načrta, zato predlaga zakon že v obliki predloga.

V predlogu zakona je predvideno, da naj bi obvezno združevale sredstva temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in so zavezanke za davek iz dohodka TOZD po zakonu o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Vse te temeljne organizacije bodo tudi člani nove samoupravne interesne skupnosti. Predlagamo, da bi svoja sredstva združevali po stopnji 4 % od osnove, od katere se plačuje davek od dohodka TOZD, in sicer najdalj do 31. decembra 1976. leta. Ta zakonska obveznost naj bi veljala v taki višini toliko časa, dokler se zavezanci v okviru samoupravne interesne skupnosti ne bi drugače sporazumeli. Pravice in obveznosti pri gospodarjenju z združenimi sredstvi naj bi po predlogu zakona zavezanci določili z medsebojnim sporazumom, v katerem bi bili določeni predvsem pogoji vračanja združenih sredstev, in tudi druge pravice in obveznosti glede gospodarjenja. Zakon naj bi začel veljati 1. januarja 1975.

Gre torej za začasno rešitev, ki jo predlagamo v obliki zakona. Glavno vsebino pa bo določalo združeno delo v novi samoupravni interesni skupnosti, s katero bo v celoti prevzelo tudi to področje razširjene reprodukcije. Hvala lepa!

Predsednik Štefan Nemec: Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje. Pred seboj imamo amandma, ki ga je poslala skupina delegatov s področja gospodarstva 12. okoliša iz Škofje Loke. Predlagajo, da se tretji odstavek 2. člena spremeni tako, da bi se glasil: »Akontacije se plačujejo ob dvigu osebnih dohodkov v mesecu za pretekli mesec oziroma do 15. v mesecu za pretekli mesec.« Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da pove stališče!

Drago Petrovič (iz klopi): Sprejemamo amandma pod točko c), in sicer »varianto do 15. v mesecu za pretekli mesec«.

Predsednik Štefan Nemec: Izvršni svet predlaga: »Akontacije se plačuje do 15. v mesecu za pretekli mesec.« Želi še kdo razpravljati? (Ne.)

Dajem na glasovanje ta amandma! Odbor se z amandmajem strinja. Kdor je za, naj prosim glasuje! (119 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet z večino glasov.

Dajem na glasovanje predlog zakona o obveznem združevanju sredstev za financiranje odsekov avtocest v Socialistični republiki Sloveniji v celoti. Kdor je za, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (6 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (12 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o proračunu Socialistične republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1975.

Skupščini ga je predložil Izvršni svet, za predstavnika pa je določil tovariša Jožeta Florjančiča, republiškega sekretarja za finance in člana Izvršnega sveta, ter Marjana Oblaka, pomočnika republiškega sekretarja za finance.

Predlog zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Vsa poročila imate. Želi kdo od predlagatelja ali odborov še kaj ustno dodati k pismenim poročilom? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če nihče, potem končujem razpravo in prehajam na glasovanje. Najprej bomo glasovali o amandmajih odborov za finance k 14. in 18. členu.

Obveščen sem, da se z amandmajema strinjata Zakonodajno-pravna komisija in Izvršni svet.

Dajem amandmaja na glasovanje! Kdor je za, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da sta amandmaja z večino glasov sprejeta.

Imamo še amandmaje Zakonodajno-pravne komisije k 3., 19. in 21. členu.

Ali se Izvršni svet strinja z amandmaji k 3., 19. in 21. členu? Se strinja! Ali se odbori strinjajo? Se strinjajo! Hvala.

Dajem na glasovanje amandmaje Zakonodajno-pravne komisije k 3., 19. in 21. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da so amandmaji sprejeti.

Drugih amandmajev ni.

Dajem predlog zakona o proračunu SR Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1975 v celoti na glasovanje! Kdor je za, naj prosim glasuje! (114 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je predlog zakona sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 18. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Jožeta Florjančiča, republiškega sekretarja za finance.

Zbor združenega dela je na 9. seji obravnaval osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč ter sprejel sklep, da naj Izvršni svet ponovno pripravi osnutek zakona ter pri tem upošteva pripombe, ki so bile dane na Zboru in v skupščinskih telesih. Izvršni svet je z dopisom dne 18. 12. 1974 umaknil osnutek zakona in dne 23. 11. 1974 predložil nov osnutek zakona, ki ga danes obravnavamo. Ker ne obravnavamo zakona v zadnji fazi, tudi ni bilo potrebno, da se objavi v časopisju, kot je bilo sklenjeno na zadnji seji.

Osnutek zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli.

Želi še kdo ustno dopolniti poročila? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima delegat Bogomir Hrovat, gospodarsko področje, 32. okoliš!

Bogomir Hrovat: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Rad bi popravil tovariša predsednika, ki je rekel, da je bil na 9. seji sprejet sklep, da naj se osnutek ponovno vrne na današnjo sejo kot osnutek. Dobesedno je bilo rečeno tako: »Osnutek zakona, ki ga bo predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, se objavi v dnevnikih Delo in Večer.« To so zahtevali delegati, kajti zakon posega direktno v žepe delavcev in TOZD.

Mnenje naše delegacije je, da naj se 5. člen obdrži tak, kot je, brez vseh variant. Obenem pa podpiramo 13. člen, v katerem je jasno povedano, kaj je osnova financiranja.

Poudaril bi še to, da so delegati še vedno mnenja, da je zakon treba dati v javno razpravo.

Predsednik Štefan Nemec: Točno je, da smo sprejeli tak sklep. Moram pa poudariti, da je bilo to sprejeto, ker smo mislili, da bomo na naslednji seji zakon obravnavali v zadnji fazi. Ker pa je izvršni svet predložil zakon kot osnutek, ga ni bilo treba objaviti v časopisu. Dovolj časa bo na razpolago za obravnavo osnutka in tudi za obravnavo predloga zakona.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Pri pripravi zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih, ter predloge, dane v razpravi v Republiški konferenci Socialistične zveze delovnih ljudi.

Dajem ta sklep na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (115 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Sklep je z večino glasov sprejet.

Prehajam na 19. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Vlada Tanceta, namestnika republiškega sekretarja za pravosodje in občo upravo.

Predlog zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Poročila imate.

Želi kdo ustno še kaj dodati k poročilom? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Končujem razpravo in prehajam na glasovanje o amandmajih.

Imamo amandmaje Odbora za finance našega zbora k 4., 6., 7. in 8. členu z ustreznim prenumeniranjem 9. in 10. člena. Zakonodajno-pravna komisija se strinja. Ali se Izvršni svet strinja? (Da.)

Dajem amandmaje na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (112 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da so amandmaji sprejeti z večino glasov.

Imamo še amandmaje Zakonodajno-pravne komisije k 3. in k 5. členu, 4. člen je že izglasovan. Ali se odbor strinja? (Da.) Ali se Izvršni svet strinja? (Da.)

Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Dajem amandmaje na glasovanje. Kdor je za amandmaje, naj prosim glasuje, k 3. in 5. členu! (106 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da sta amandmaja k 3. in 5. členu sprejeta z večino glasov.

Dajem predlog zakona v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Zakon je sprejet soglasno.

Prehajam na 20. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet. Izvršni svet hkrati umika predlog zakona o usmeritvi presežnih proračunskih dohodkov občin v letu 1974 z dne 15. 10. 1974.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Jožeta Florjančiča.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava predlog zakona v smislu 294. člena poslovnika po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da predlog obrazloži!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Glavne utemeljitve, zakaj predlagamo, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku, to je kot predlog zakona, so v obrazložitvi k temu zakonu. V SR Sloveniji so se občine za leto 1974 dogovorile s posebnim družbenim dogovorom o višini proračunske porabe na področju posamezne občine in uredile tudi nekatere druge medsebojne odnose. V skupščinski razpravi v mesecu oktobru je bilo ugotovljeno bistveno odstopanje od nominalnih gibanj družbenega proizvoda in vseh ostalih

gibanj, začrtanih za leto 1974, iz česar je izhajal sklep Skupščine in ostalih dejavnikov, da naj se raven splošne in skupne porabe uskladi z dejanskimi gibanji v letu 1974. Takrat je bilo ugotovljeno, da občinske skupščine z izvirnimi dohodki, s katerimi razpolagajo, ne bodo mogle zagotoviti ustrezne ravni porabe po uskladitvi z gibanjem nominalnega družbenega proizvoda na nivoju 22 %. Rečeno je bilo, naj občine ne bi povečevale svojih izvirnih dohodkov, to je davkov in taks, ker bi bilo zaradi kratkega roka, šlo je praktično za dva meseca, potrebno bistveno povečati nekatere davke, predvsem davek na osebni dohodek iz rednega delovnega razmerja. To pa bi seveda pomenilo dodatno obremenitev gospodarstva.

Zaradi tega smo sklenili, da naj občine zadržijo stopnje davkov in taks, in hkrati zagotovili, da bo SR Slovenija del svojih izvirnih sredstev odstopila občinam za zagotovitev potrebne ravni porabe.

S tem zakonom predlagamo, da se del temeljnega prometnega davka, ki je dohodek republike, odstopi občinam za zagotovitev dogovorjene ravni porabe, v višini 22 % za leto 1973. Po sedanjih računih je predvideno, da bo v ta namen potrebno zagotoviti približno 27 milijonov dinarjev iz tega vira.

Izvršni svet je na včerajšnji seji sprejel še en amandma, ki ga je danes predlagal neposredno na seji. Po tem amandmaju naj bi 4. člen tega zakona določil način obravnavanja proračunske porabe v tistih občinah, ki bodisi niso podpisale oziroma ki ne izvajajo družbenega dogovora ali pa ki niso podpisale aneksa k posebnemu družbenemu dogovoru.

Po informaciji skupnosti slovenskih občin je podpisalo aneks 38 občin, 9 občin pa je dalo izjave izvršnih svetov, da pristopajo k aneksu. Občina Logatec pa je v celoti odstopila od posebnega družbenega dogovora, ki ga je sicer v začetku leta podpisala. Občini Domžale in Velenje pa pogojujeta podpis aneksa. To pa pomeni, ker je že 25. december, da odnosov s temi občinami verjetno ne bo mogoče urediti do konca leta. Menimo, da je potrebno skladno z resolucijo in skladno z družbenim dogovorom opredeliti odnos to tistih družbenopolitičnih skupnosti, ki dogovorjene politike ne izvajajo, in limitirati višino porabe v teh občinah na nivo 16 %, tako kot je tu predlagano.

S tem sem, tovariš predsednik, obrazložil predlog za hitri postopek in hkrati obrazložil tudi predlog oziroma dodatni amandma Izvršnega sveta.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Želi kdo razpravljati o postopku? (Ne.) Če ne želi nihče, dajem na glasovanje predlog za skrajšani postopek. Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (99 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je večina za. Zato bomo obravnavali zakon v zadnji fazi, kot predlog zakona. Obravnavali so ga še: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje. Amandma Izvršnega sveta ste dobili. Za 3. členom predloga zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe občin za leto 1974 naj se doda nov četrti člen. Ali se Odbor strinja s tem amandmajem? Se strinja! Zakonodajno-pravna komisija tudi. Dajem amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je sprejet.

Prehajam na amandma Odbora za finance. Za četrtrim členom naj se doda nov 5. člen.

Zakonodajno-pravna komisija se strinja z amandmajem. Ali se Izvršni svet strinja? Se strinja! Hvala! Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe občine za leto 1974 dajem v celoti na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (107 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Predlog je sprejet.

Sedaj se lahko povrnemo k 12. točki dnevnega reda, in sicer k obravnavanju amandmajev k 26. in 27. členu.

Ali želi še kdo razpravljati? Obvestiti vas moram še o tem, da Zbor občin teh dveh amandmajev ni sprejel. Če ne želi nihče več razpravljati, dajem amandmaja k 26. in 27. členu na glasovanje. Amandmajev ne podpira Izvršni svet in tudi ne Zakonodajno-pravna komisija.

Kdor je za amandmaja k 26. in 27. členu predloga zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975, naj prosim glasuje! (69 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (15 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (20 delegatov.)

Ugotavljam, da amandmaja nista sprejeta.

Dajem predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbene dejavnosti v letu 1975 v celoti na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (81 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (5 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (14 delegatov.)

Ugotavljam, da je zakon z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 21. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o določitvi obveznosti SR Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana, v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termoelektrarne Šoštanj IV.

Predlog odloka je Skupščini predložil Izvršni svet. Za svoja predstavnika je določil tovariša Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance, ter Davorina Cvilaka, republiškega podsekretarja Republiškega sekretariata za finance.

Predlog odloka so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Dajem na glasovanje predlog odloka o določitvi obveznosti SR Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana, v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termoelektrarne Šoštanj IV. Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (107 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka sprejet.

Prehajamo na 22. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o socialnem skrbstvu.

Z dopisom dne 19. 12. 1974 je Izvršni svet predložil prečiščeno besedilo predloga zakona o socialnem skrbstvu, ki ste ga prejeli. Izvršni svet je za svojo predstavnico določil tovarišico Marijo Cigale, pomočnico republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno varstvo.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose in družbenoekonomske razvoj Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija. Vsa poročila ste prejeli. Prejeli ste tudi amandmaje Skupščine občine Ljubljana-Šiška. Predlagam, da za osnovo vzamemo prečiščeno besedilo predloga zakona, ki ga je pripravil Izvršni svet. V njem so kot sestavni del zakona že vključeni amandmaji Izvršnega sveta.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Če nihče, lahko končam razpravo.

Prehajamo na glasovanje. Najprej bomo glasovali o amandmajih Odbora za družbenoekonomske odnose našega zbora.

Dajem na glasovanje amandmaja k 2. in 18. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (105 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da sta amandmaja soglasno sprejeta.

Imamo še amandma Zakonodajno-pravne komisije. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Predlagatelj se strinja.

Dajem ta amandma na glasovanje! Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (107 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajam na amandma občine Šiška k 31. členu. Zakonodajno-pravna komisija in Odbor se z amandmajem ne strinjata, kar je razvidno iz poročila. Prosim za stališče Izvršnega sveta! Izvršni svet se tudi ne strinja. Želi še kdo kaj dodati? (Ne.)

Dajem amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (22 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (44 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (40 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Dajem predlog zakona o socialnem skrbstvu v celoti na glasovanje! Kdor je za, naj prosim glasuje! (105 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o socialnem skrbstvu z večino glasov sprejet.

Prehajam na 23. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o skupnostih socialnega varstva, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojo predstavnico je Izvršni svet določil tovarišico Marijo Cigale, pomočnico republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno skrbstvo. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora, ki je dal poročilo, odbora za družbenoekonomske odnose našega zbora in Zbora občin, ki sta dala skupno poročilo, Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora ter Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunal-

na vprašanja in varstvo okolja Zbora občin, ki sta prav tako dala skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija. Vsa ta poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker nihče ne želi razpravljati, lahko končam razpravo in preidem na glasovanje.

Predlagam, da o amandmajih k temu predlogu zakona glasujemo na podlagi poročila Zakonodajno-pravne komisije, v katerega so vključeni vsi amandmaji. Najprej imamo amandma Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja k 5. členu.

Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? (Ne.) Izvršni svet ta amandma sprejema, Zakonodajno-pravna komisija pa se z njim ne strinja.

Dajem ta amandma na glasovanje! Kdor je za, naj prosim glasuje! (74 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (6 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (34 delegatov.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajam na amandma k 6. členu, ki ga je dal Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela.

Komisija amandmaja ne sprejema. Prosim za stališče Izvršnega sveta!

Marija Cigale: K 6. členu sta dala amandma Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela in Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora občin. Ta amandma sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin in ga nista sprejela, pač pa sta predlagala svoj amandma k isti alinei 6. člena. Oba predloga je obravnavala Zakonodajno-pravna komisija, ki se v bistvu pridružuje predlogu odborov za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela in Zbora občin, predlaga pa redakcijsko izboljšavo tega amandmaja.

Amandma k 6. členu bi se torej glasil takole: »Začetno besedilo 4. alinee 5. člena se spremeni tako, da se glasi:

Usklajuje programe in spremlja izvajanje programov ...«.

Izvršni svet se strinja z amandmajem Zakonodajno-pravne komisije.

Predsednik Štefan Nemec: Prosim za stališče Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja! Odbor vztraja pri amandmaju.

Najprej dajem na glasovanje predlog Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja, s katerim se Odbor za družbenoekonomske odnose ne strinja in prav tako tudi ne predlagatelj in Zakonodajno-pravna komisija.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (10 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (40 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (54 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

Sedaj dajem na glasovanje amandma, ki ga je ponovila že tovarišica Cigaletova. Predstavnik Izvršnega sveta, Zakonodajno-pravna komisija in Odbor za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela se strinjajo.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (84 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (25 delegatov.)

Amandma je sprejet.

Vračamo se k 5. členu. K 5. členu je dal amandma Odbor za družbenoekonomske odnose našega zbora, in sicer k sedmi alinei. Amandma podpira Zakonodajno-pravna komisija, prav tako pa tudi Izvršni svet.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na amandma k 8. členu. To je amandma Odbora za družbeno-ekonomske odnose našega zbora. Komisija ta amandma sprejema. Predstavnik Izvršnega sveta se tudi strinja z njim.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (104 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na amandma k 8. členu.

Komisija tega amandmaja ne sprejema. Prosim za stališče Izvršnega sveta!

Marija Cigale: Izvršni svet se strinja z vsebino tega amandmaja, ki sta ga predlagala odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela in Zbora občin, vendar predlaga namesto tega amandmaja svoj amandma, ki ste ga dobili danes na mizo. Vsebinsko je isti, je pa redakcijsko izboljššan oziroma lepše povedan. Izvršni svet predlaga, da se za 8. členom doda nov zadnji odstavek, in sicer bi bil to četrti odstavek 8. člena, ki se glasi: »Na način iz prejšnjih odstavkov tega člena se ne oblikujejo sredstva za gradnjo namenskih stanovanj in za delno nadomestitev stanarin za občane in družine, ki so po ustavi in zakonu deležni posebne družbene pomoči.«

Predsednik Štefan Nemec: Ali se predstavnik Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja strinja? Ker ugotavljam, da Odbor odstopa, ne bomo o njem glasovali, ampak bomo glasovali o amandmaju, ki ga je dal Izvršni svet.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (101 delegat glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma Izvršnega sveta je sprejet z večino glasov.

K 10. členu imamo amandma Odbora za družbenoekonomske odnose našega zbora. Komisija ta amandma sprejema. Prosim za stališče Izvršnega sveta! Ugotavljam, da ga sprejema.

Kdor je za amandma k 10. členu, naj prosim glasuje! (102 delegata glasujeta za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Amandma k 10. členu je soglasno sprejet.

S tem smo glasovanje o amandmajih končali.

Dajem predlog zakona v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (95 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Predlog zakona je z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 24. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je določil tovariša Milana Baškoviča, sekretarja Sekretariata Izvršnega sveta za zakonodajo. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Poročili ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajamo na obravnavo amandmajev.

Najprej imamo amandma Odbora za družbenopolitični sistem k 20. členu. Zakonodajno-pravna komisija se strinja s tem amandmajem. Ali se strinja tudi Izvršni svet? Izvršni svet se strinja. Dajem amandma k 20. členu, ki je naveden v poročilu Odbora za družbenopolitični sistem, na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (97 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je sprejet.

Imamo še amandmaje k 18., 38., 45., 47. in 50. členu.

Prosim za stališče Izvršnega sveta! Izvršni svet amandmaje sprejema. Odbora za družbenopolitični sistem? (Sprejemata.)

Dajem amandmaje k 18., 38., 45., 47. in 50. členu, ki so navedeni v poročilu Zakonodajno-pravne komisije, na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (100 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Amandma je sprejet.

Dajem na glasovanje predlog zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije v celoti. Kdor je za, naj prosim glasuje! (102 delegata glasujeta za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Predlog zakona je sprejet.

Prehajamo na 25. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o republiških upravnih organih, ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil Vlada Tanceta, namestnika republiškega sekretarja za pravosodje in občo upravo.

Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Poročili ste prejeli. Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker nihče ne želi razpravljati, prehajamo na glasovanje. Najprej bomo glasovali o amandmajih!

Izvršni svet je predložil amandma k 123. členu predloga zakona. Ima kdo kakšne pripombe? Odbor nima pripomb.

Dajem ta amandma Izvršnega sveta na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (98 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 8. členu, 23. členu, 57. členu, 72. členu, 99. členu, 100. členu in k 108. členu. Ali se Odbor in Izvršni svet strinjata s temi amandmaji? Izvršni svet se strinja, prav tako tudi Odbor. Dajem na glasovanje amandmaje k 8., 23., 57., 72., 99., 100. in 108. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje. (97 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da so amandmaji sprejeti.

Dajem predlog zakona o republiških upravnih organih v celoti na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (100 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog zakona sprejet.

Prehajamo na 26. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o Svetu republike, ki sta ga Skupščini SR Slovenije predložila Izvršni svet in Predsedstvo SR Slovenije.

Izvršni svet je določil za svojega predstavnika tovariša Milana Baškoviča, sekretarja Sekretariata Izvršnega sveta za zakonodajo. Predsedstvo SR Slovenije pa je določilo za svojega predstavnika tovariša Lončariča, člana Predsedstva.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da ta predlog obrazloži!

Milan Baškovič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Svet republike je po ustavi SR Slovenije nov republiški organ. V ustavi je le na splošno opredeljen. Vprašanje njegove sestave, načina dela, mandatne dobe njegovih članov in druga pomembna vprašanja je treba razčleniti in urediti z zakonom. Ker gre za nov ustavni organ, katerega status, organizacijo in delo je evidentno potrebno urediti z zakonom, menimo, da ni potrebno še posebej reševati vprašanja, ali je zakon potreben ali ne. Načela, na katerih naj se gradijo zakonske rešitve, pa je mogoče obravnavati in pregledati tudi pri obravnavanju osnutka zakona.

To so bila tudi izhodišča v razpravah na sejah pristojnih odborov, ki so podprli osnutek zakona. Zato prosimo, da se zbor izreče o tem, ali obravnava osnutek in hkrati z njim tudi vprašanje, ali je zakon potreben ali ne. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa! Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče, glasujmo. Kdor je za to, da se zakon obravnava kot osnutek, naj prosim glasuje! (90 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je predlog sprejet.

Zakon torej obravnavamo v drugi fazi, to je kot osnutek zakona. Obravnavala sta ga že Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli. Pričenjam razpravo.

Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o Svetu republike se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Pri pripravi zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (96 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na 27. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o republiških svetih, ki sta ga Skupščini SR Slovenije predložila Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in Predsedstvo SR Slovenije.

Izvršni svet je določil za svojega predstavnika tovariša Milana Baškoviča, Predsedstvo SR Slovenije pa tovariša Lončariča, člana Predsedstva.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona po skrajšanem postopku. Za skrajšani postopek za ta zakon veljajo isti razlogi kot pri prejšnji točki. Želi kdo razpravljati? (Nihče.)

Dajem predlog za skrajšani postopek na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (80 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sprejet.

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče, lahko končam razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o republiških svetih se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Pri pripravi zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in ostalih gradivih.

Dajem ta sklep na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (92 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je osnutek zakona sprejet.

Prehajamo na 28. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je določil tovariša Milana Baškoviča, sekretarja Sekretariata Izvršnega sveta za zakonodajo.

Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija.

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? Če ne želi nihče, lahko zaključimo razpravo in preidemo na glasovanje.

Dajem na glasovanje predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (95 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog zakona sprejet.

Prehajamo na 29. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Andreja Ujčiča, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo.

Izvršni svet predlaga, da Skupščina Socialistične republike Slovenije obravnava ta zakon v smislu 294. člena, to je po skrajšanem postopku. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da predlog obrazloži!

Andrej Ujčič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Predlagamo, da sprejmete zakon po skrajšanem postopku in s tem omogočite uskladitev izplačil z odločitvijo, ki ste jo sprejeli v zakonu o proračunu SR Slovenije.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Želi kdo razpravljati o postopku? (Ne.)

Dajem na glasovanje predlog za skrajšani postopek. Kdor je za, naj prosim glasuje! (86 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je z večino glasov sprejet predlog za skrajšani postopek.

Pričenjam razpravo. Predlog zakona sta obravnavala Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve in Zakonodajno-pravna komisija. Poročili ste prejeli.

Želi kdo razpravljati? Prosim! Tovariš Boštjančič kot predstavnik Zakonodajno-pravne komisije.

Stane Boštjančič: V vsebino zakona se ne bom spuščal, ker to ni pristojnost Zakonodajno-pravne komisije. Rad bi le opozoril na mišljenje Zakonodajno-pravne komisije v zvezi s predlogom tega zakona. Komisija k predlogu zakona z vidika skladnosti z ustavnim in pravnim sistemom ni imela načelnih pripomb, mnenja pa je bila, da bi lahko ta zakon vključili v nov zakon o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, ki se pripravlja. S tem zakonom bodo rešena še tudi določena druga vprašanja.

Skratka gre za to, da se bo vprašanje, ki naj ga uredimo s tem zakonom, kompleksno urejalo v letu 1975.

Predsednik Štefan Nemec: Želi še kdo razpravljati? Prosim! Tovariš Bogomir Hrovat, Ljubljana-Siška.

Bogomir Hrovat: Tovariši in tovarišice! Delegati 32. okoliša, podprti s podpisi delegatov iz štajerske regije, dajemo amandma k 4. členu tega zakona. Sklicujemo se na ustavo, na njen 109., 197. in 244. člen. Člen 109 pravi: »Za zadovoljitev splošnih družbenih potreb, ki se financirajo s pomočjo družbenopolitičnih skupnosti, plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela« in tako dalje.

Člen 197 pravi, da smo si po ustavi vsi v Jugoslaviji enaki, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, izobrazbo in družbeni položaj. Če pa pogledamo še 244. člen, pravi tako: »Vsakdo je dolžan pod enakimi pogoji in v sorazmerju s svojimi materialnimi možnostmi prispevati k zadovoljevanju splošnih družbenih potreb.«

Naša delegacija meni, da smo dolžni vsi delovni ljudje Jugoslavije od svojih dohodkov plačevati tudi davek. Če ga plača tisti delavec, ki zasluži 200 starih tisočakov, naj ga plača tudi član Akademije. Hvala lepa.

Predsednik Štefan Nemec: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? Prosim! Besedo ima tovariš Miran Goslar, predstavnik Izvršnega sveta.

Miran Goslar: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Mislim, da bi pri obravnavi tega vprašanja, zlasti v zvezi s predlogom za črtanje 4. člena, morali vendarle upoštevati izjemen položaj, ki ga ima v družbenem življenju nekega naroda akademija za znanost in umetnost. Zakon, ki je predložen, v nekem smislu poudarja poseben družbeni pomen Akademije in njenih članov, katerih število je relativno ozko in predstavlja dejansko izbor občanov z izjemnimi zaslugami na tem področju.

V nekem smislu je obstoj Akademije in njeno delo odraz delovanja nekega naroda. Zaradi tega je treba razumeti položaj članov Akademije, ki je pravzaprav izjemen samo za del njihovih dohodkov, to je za njihovo stalno mesečno nagrado, ki tako kot samo imenovanje v Akademijo pomeni neko posebno družbeno priznanje za dosežke na področju znanosti in umetnosti. To je zvezano z nacionalno zavestjo, s ponosom in s priznanjem do takega dela. Zato mislim, da ne bi smeli tega odnosa kaliti z nekim malenkostnim vprašanjem, ali je ta del, ta stalna nagrada podvržena davku ali ne. Sklicevati se na tu citirana ustavna določila bi bilo resnično nekoliko ozko. Kajti gre za določilo, ki se v zakonu precizira, tako kot je predlagano in v nobenem primeru ne pomeni ne-

kega posebnega in izjemnega obravnavanja članov kot občanov in državljanov na vseh drugih področjih njihovega življenja.

Skratka, črtanje tega člena — gre za povsem neznatne zneske, ki v ničemer ne predstavljajo problema glede financiranja — bi nekoliko skalilo to posebno priznanje, ta poseben odnos, za katerega je prav, da ga člani Akademije uživajo. Zaradi tega Izvršni svet predlaga, da tudi s tega vidika pogledate na to problematiko in sprejmete 4. člen.

Predsednik Štefan Nemeč: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Končujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmaju, ki ga je predložila delegacija 32. okoliša. Ali delegacija še vedno vztraja pri tem amandmaju? (Da.)

Dajem na glasovanje amandma delegacije 32. volilnega okoliša k 4. členu predloga zakona.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (35 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (20 delegatov.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti v celoti.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (60 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (8 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (32 delegatov.) Predlog zakona ni sprejet.

Prehajamo na 30. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije s predlogom, da ga obravnava kot predlog za izdajo zakona z osnutkom zakona.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance.

Predlog za izdajo zakona o osnutku zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Socialistične republike Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij.

2. Zbor združenega dela k osnutku zakona nima pripomb.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v imenu Skupščine SR Slovenije soglasje k predlogu tega zakona.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (98 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Sklep je soglasno sprejet.

Prehajamo na 31. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj za financiranje razvoj-

nega programa jugoslovanskih železnic, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Zbor republik in pokrajin Skupščine federativne republike Jugoslavije s predlogom, da ga obravnava kot predlog za izdajo zakona z osnutkom zakona.

Izvršni svet je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Florjančiča. Predlog za izdajo z osnutkom zakona so obravnavali: odbora za družbenoekonomske odnose našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija, ki so dali poročila. Prejeli ste tudi mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in predlagam naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic.

2. K osnutku zakona daje Zbor pripombe in predloge, ki so navedeni v poročilih skupščinskih teles in mnenju Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. Predlagatelj naj jih upošteva pri izdelavi predloga zakona.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v skladu s pripombami Skupščine SR Slovenije in v njenem imenu soglasje k predlogu zakona v celoti.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (97 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Sklep je soglasno sprejet.

Prehajamo na 32. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic (IV. železniški projekt — posojilo št. 1026 YU), ki ga je Skupščini predložil Izvršni svet.

Za svojega predstavnika je določil tovariša Jožeta Florjančiča.

Predlog odloka so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli. Želi kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, lahko zaključim razpravo in preidem na glasovanje.

Dajem na glasovanje predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilih za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic (IV. železniški projekt — posojilo 1026 YU). Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (97 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Predlog odloka je sprejet.

Prehajamo na 33. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije — s predlogom zakona, ki ga je Skupščini SR Slovenije predložil Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ s predlogom, da se obravnava kot osnutek zakona.

Izvršni svet je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Florjančiča. Predlog so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija.

Želi kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije.

2. K osnutku zakona daje Zbor pripombe, navedene v poročilih skupščinskih teles. Predlagatelj naj jih upošteva pri izdelavi predloga zakona.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da v skladu s predlogi, pripombami in stališči Skupščine SR Slovenije in v njenem imenu soglasje k predlogu tega zakona.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (97 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Sklep je sprejet.

Prehajamo na 34. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu.

Predlog je Skupščini Socialistične republike Slovenije predložil Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije. Izvršni svet je za svojega predstavnika določil tovariša Draga Petroviča in Jožeta Florjančiča.

Predlog zakona so obravnavali: odbora za finance našega zbora in Zbora občin ter Zakonodajno-pravna komisija. Predlog odloka in poročila ste prejeli. Prejeli ste tudi mnenje Izvršnega sveta. Opozarjam delegate in navzoče novinarje, da gre za zaupne podatke, zato vas prosim, da o tej točki dnevnega reda v dnevnem časopisju oziroma na radiu in televiziji ne poročate.

Vse, ki ste prejeli gradivo za to točko, prosim, da ga oddaste, ko bomo zaključili razpravo in sklepanje o tej točki.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Ker nihče ne želi razpravljati, dajem predlog odloka o soglasju k predlogu zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (97 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 35. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov v zunanjetrgovinskem prometu, ki ga je Skupščini predložil Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Za svojega predstavnika je Izvršni svet določil tovariša Milovana Zidarja, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za kmetijstvo in gozdarstvo.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za družbenoekonomski razvoj, Odbor za agrarno politiko, Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru da sprejme naslednji sklep:

1. K osnutku zakona daje Zbor pripombe, predloge in stališča, ki so navedena v poročilih skupščinskih teles. Predlagatelj naj jih upošteva pri izdelavi predloga zakona.

2. Pooblašča se delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v skladu s predlogi, pripombami in stališči Skupščine SR Slovenije in v njenem imenu soglasje k predlogu tega zakona.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (94 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Prehajam na 36. točko dnevnega reda, to je na program dela Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije do julija 1975.

Program dela našega zbora je pripravila delovna skupina, ki smo jo imenovali na 7. seji našega zbora. V skupini smo sodelovali: predsednik zbora, podpredsednica zbora, predsedniki odborov našega zbora, sekretar zbora in sekretarji odborov. Osnutek programa je bil v razpravi in na podlagi te razprave je tudi pripravljen končni predlog. Program dela zajema naloge opredeljene pristojnosti. Pri tem so bile zajete tiste naloge, za katere lahko predvidevamo, da bodo predmet skupščinskih razprav in odločanja. Prav gotovo pa se bo med skupščinskim delom pokazalo, da bo potrebno vključiti v delo našega zbora nove zadeve oziroma predloge. Program dela zbora naj bi bil predvsem v oporo delegacijam pri njihovem delu, obenem pa naj bi prispeval tudi k aktivnemu sodelovanju oziroma vključevanju v delegatski in skupščinski sistem vseh subjektov samoupravnega odločanja.

Pričenjam razpravo o predloženem programu dela. Prosim vas, da vsakdo, ki ima k programu konkretne pripombe, te pripombe tudi jasno formulira, kajti program je bil v razpravi več kot mesec dni!

O programu je razpravljajal tudi Republiški odbor Socialistične zveze delovnih ljudi. Mislim, da moramo predloge, ki so jih tam obravnavali, tudi upoštevati.

Želi kdo razpravljati o programu? (Nihče.) Potem zaključujem razpravo in dajem predlog programa dela na glasovanje. Kdor je za ta program dela, naj prosim glasuje! (96 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog programa sprejet.

Prehajamo na 37. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

Predlog odloka o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru je predložila Komisija za volitve, imenovanje in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije. Za svojega predstavnika je Komisija določila tovariša Igorja Ponikvarja, člana te komisije.

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog odloka o izvolitvi tovariša Silva Gregoriča, sedanjega sodnika Okrožnega sodišča v Kopru, za sodnika Okrožnega sodišča v Kopru na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (100 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je predlog odloka sprejet.

Predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije. Predlog odloka ste prejeli danes na klop. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Če ne želi nihče razpravljati, dajem na glasovanje predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije.

Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (102 delegata glasujeta za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka sprejet.

Prehajamo na 38. točko dnevnega reda, to je na delegatska vprašanja.

Predlagam, da ne bi poslušali vseh odgovorov. Pismene odgovore bi poslali vsem vodjem delegacij in vsem tistim, ki so vprašanja postavili.

Ker ugotavljam, da ni nikogar, ki bi želel odgovor in se vsi strinjate s pisnimi odgovori, lahko preidemo na postavljanje delegatskih vprašanj.

Kdo želi postaviti novo delegatsko vprašanje? (Nihče.) Ker ni novih delegatskih vprašanj, zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na usklajevanje. Najprej imamo amandma k predlogu zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975.

V 1. členu predloga zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975 naj se za besedilom v oklepaju doda besedilo: »in prvega odstavka 15. člena zakona o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.« Ta amandma je dala delegacija iz Lenarta. V predloženem zakonu je predvideno podaljšanje rokov za določitev stopenj in osnov davkov občanov za leto 1975. S posebnim dogovorom o višini splošne porabe za leto 1975, ki so ga pripravile občine, pa je predvideno, da bodo občine v letu 1975 uvedle tudi davke iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Ker je tudi za navedeni davek v sistemskem zakonu določeno, da morajo biti stopnje uveljavljene pred začetkom leta, za katero se davek plačuje, predlagajo, da se v obravnavanem zakonskem predlogu podaljša rok tudi za določitev stopenj tega davka, saj je povsem jasno, da ga občine ne bodo mogle uvesti do konca letošnjega leta.

S tem amandmajem in s to obrazložitvijo se, kot sem seznanjen, Izvršni svet strinja. Mi amandmaja nismo sprejeli, ker ga nismo imeli. Dajem v razpravo ta amandma. Želi kdo razpravljati o njem (Ne.) Zakonodajno-pravna komisija nima pripomb, ravno tako tudi ne Odbor.

Dajem ta amandma na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (82 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Amandma je sprejet.

S tem smo glede tega zakona uskladeni.

Za ostale uskladitve moramo še počakati.

(Seja je bila prekinjena ob 17.15 in se je nadaljevala ob 17.25.)

Predsednik Štefan Nemec: Obveščen sem, da smo le v eni točki neuskladeni, in sicer pri predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona

o davkih občanov. Imamo amandma k 9. členu, in sicer, da naj se ta člen črta. S tem bi ostal v veljavi 236. člen zakona o davkih občanov, ki se glasi:

»Zavezanci za davek, ki imajo od organizacij združenega dela, državnih organov ali drugih organizacij dohodek za dobavljeno blago ali za opravljene storitve oziroma dohodke od premoženja, morajo pred predložitvijo računa oziroma potrdila o plačilu predložiti račun oziroma potrdilo davčnemu organu, ki ga evidentira. Če zavezanec ni plačal zapadlih obveznosti, lahko zapiše davčni organ na račun oziroma potrdilo nalog izplačevalcu, naj po izplačilu odtegne zapadli dolg.«

Dajem ta predlog v razpravo. Želi kdo razpravljati o njem? Predstavnik Izvršnega sveta nima stališča? (Ne.) Želi kdo drug razpravljati? (Nihče.)

Če nihče, dajem ta predlog na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (81 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. Torej smo tudi tu uskladeni.

Na koncu želim vsem prisotnim in ostalim članom Zbora združenega dela srečno in veselo Novo leto, polno uspeha in zadovoljstva. Hvala lepa!

S tem tudi končujem 10. sejo Zbora združenega dela.

(Seja je bila končana ob 17.30.)

zbor občin

8. seja

(4. decembra 1974)

Predsedovala: Mara Žlebnik,
predsednica Zbora občin

Začetek seje ob 9.05.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam 8. sejo Zbora občin Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki sem jo sklicala na podlagi 365. člena ustave SR Slovenije.

Za današnjo sejo predlagam naslednji dnevni red:

1. izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije;
2. odobritev zapisnika 7. seje Zbora občin;
3. osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije;
4. osnutek zakona o republiških upravnih organih;
5. osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno-političnih skupnostih;
6. predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini;
7. predlog zakona o stanovanjskih zadrugah;
8. predlog zakona o društvih;
9. osnutek resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975;
10. predlog za izdajo odloka o določanju skupnega obsega izdatkov proračuna federacije za leto 1975 (z osnutkom odloka);
11. predlog za izdajo zakona o izdaji obveznic federacije v letu 1975 (z osnutkom zakona);
12. predlog za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975 (z osnutkom zakona);
13. predlog za izdajo odloka o določanju skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975 (z osnutkom odloka);
14. osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije;

15. predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v SR Sloveniji;

16. predlog zakona o sodiščih združenega dela (usklajevanje);

17. volitve in imenovanja;

18. vprašanja delegatov.

Ima kdo k predlaganemu dnevnemu redu kakšen dopolnilni ali spreminjalni predlog? Ker predlogov ni, vprašam, če se strinjate s predlaganim dnevnim redom! Kdor je za predlagani dnevni red, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red za današnjo sejo zbora sprejet.

Na današnjo sejo so bili poleg predstavnikov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije povabljeni še: Centralni komite ZK Slovenije, Republiška konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi Slovenije, Republiški svet zveze sindikatov Slovenije, Skupnost slovenskih občin in delegati SR iz Slovenije v Zboru republik in pokrajin.

Pred prehodom na posamezne točke dnevnega reda vas obveščam, da smo se predsedniki zborov na predlog Izvršnega sveta dogovorili, da bomo uvodno obrazložitev k 3. in 4. točki dnevnega reda, to je k osnutku zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije in k osnutku zakona o republiških upravnih organih, poslušali na skupnem zasedanju vseh treh zborov, to je Zbora združenega dela, Družbenopolitičnega zbora in Zbora občin, in sicer po obravnavi 2. točke dnevnega reda. Uvodno obrazložitev bo dal predstavnik Izvršnega sveta tovariš Vladimir Klemenčič.

To skupno zasedanje bo po dogovoru med predsedniki vodil tovariš Štefan Nemec, predsednik Zbora združenega dela.

Prehajam na 1. točko dnevnega reda, to je na izvolitev članov Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter na poročilo te komisije.

Izvoliti moramo predsednika in dva člana komisije. Ima kdo predlog? (Ne.) Če ne, predlagam, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja izvolimo po abecednem redu občin naslednje delegate: tovariša Jožeta Lavrina za predsednika in tovariša Jožeta Šemeta ter Toneta Kerča za člana. So vsi trije navzoči? (Ne.) Potem predlagam tovariša Jožeta Šemeta za predsednika, za člana pa Toneta Kerča in Ferda Rakšeta.

Želi kdo o tem predlogu razpravljati? (Ne.) Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 8. sejo Zbora občin izvoljeni: tovariš Jože Šeme za predsednika, za člana pa tovariša Tone Kerč in Ferdo Rakše.

Prosim Komisijo, da se sestane in ugotovi navzočnost delegatov ter verificira pooblastila. Ostale delegate prosim, da ostanejo na svojih mestih, ker bo Komisija kmalu opravila svoje delo.

Komisija je končala delo. Prosim predsednika Komisije tovariša Šemeta, da da zboru poročilo!

Jože Šeme: Poročilo o pregledu pooblastil za 8. sejo Zbora občin, ki je bila sklicana za dne 4. decembra 1974 ob 9. uri v mali dvorani poslopja Skupščine SR Slovenije:

Zbor občin Skupščine SR Slovenije ima 62 delegatskih mest. Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora občin je iz predloženih pooblastil in seznama delegatov ugotovila, da se udeležujejo današnjega zasedanja delegati vseh občin SR Slovenije, razen delegati občin Črnomelj, Hrastnik, Tolmin in Obalne skupnosti občin. Navzoč je tudi delegat mesta Ljubljana. Ob tem pogledu dokumentacije je Komisija ugotovila, da so vsa pooblastila, ki so jih delegati predložili, neoporečna, zato predlaga, da zbor poročilo sprejme in s tem verificira pooblastila delegatov za današnjo, 8. sejo. Komisija tudi ugotavlja, da je zbor sklepčen in da lahko pravno veljavno razpravlja in sklepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Šeme. Prehajamo na razpravo o poročilu, ki ste ga slišali. Želi kdo besedo? (Ne.)

Prehajam na glasovanje o poročilu. O poročilu bomo glasovali v celoti, ker ni nobeno pooblastilo sporno. Predlagam, da o vseh naslednjih zadevah, ki jih bomo obravnavali, glasujemo z glasovalno napravo.

Navzočih je 56 delegatov. Kdo glasuje za poročilo komisije? (56 delegatov glasuje za.)

Ugotavljam, da je zbor z glasovanjem soglasno potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 8. sejo Zbora občin.

Prehajam na 2. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 7. seje zbora.

Osnutek zapisnika smo vam poslali dne 22. 11. 1974. Ima kdo k zapisniku 7. seje zbora kakšno pripombo ali popravek? (Ne.) Dajem osnutek zapisnika na glasovanje. Kdor je za to, da se odobri zapisnik 7. seje Zbora občin, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno ugotovil zapisnik 7. seje zbora.

Prosim delegate, da gredo sedaj v veliko dvorano v prvem nadstropju, kjer bomo na skupnem zasedanju vseh treh zborov poslušali uvodno obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta tovariša Vladimira Klemenčiča k 3. in 4. točki dnevnega reda, to je k osnutku zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije in k osnutku zakona o republiških upravnih organih. Po uvodni obrazložitvi bomo takoj nadaljevali sejo našega zbora v tej dvorani.

(Seja je bila prekinjena ob 9.20 in se je nadaljevala ob 10.05.)

Predsednica Mara Žlebnik: Nadaljujmo sejo. Zbor obveščam, da je medtem prišel tudi tovariš Danilo Flajš, delegat iz Tolmina. Ugotovili smo, da je pooblastilo neoporečno.

Prehajam na 3. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil Vladimira Klemenčiča, člana Izvršnega sveta, ki je

imel uvodno obrazložitev na skupnem zasedanju vseh treh zborov. Predstavnik Izvršnega sveta je tudi dr. Kostja Konvalinka.

Osnutek zakona ste prejeli z dopisom dne 5. 11. 1974. Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, ker ni bilo prej predloga za izdajo zakona. O tem predlogu Izvršnega sveta pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.)

Dajem predlog Izvršnega sveta za obravnavo zakona po skrajšanem postopku na glasovanje. Kdor je za predlog Izvršnega sveta, da obravnavamo zakon po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da se s predlogom Izvršnega sveta strinjate, zato bomo obravnavali zakon v drugi fazi, to je kot osnutek zakona.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor našega zbora za družbenopolitični in komunalni sistem in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli. Želita predstavnika Odbora in Komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? Predstavnik Odbora? (Ne želi.) Predstavnik Komisije? (Ne želi.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če nihče, predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije se sprejme.
2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.
3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles, in pripombe skupin delegatov, ki so bile predložene pismeno.

Kdor je za takšen sklep, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 4. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o republiških upravnih organih.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Vladimira Klemenčiča, člana Izvršnega sveta, ki je imel uvodno obrazložitev na skupnem zasedanju vseh treh zborov. Predstavnik Izvršnega sveta je tudi tovariš Tone Klemen, republiški podsekretar v Republiškem sekretariatu za pravosodje in občo upravo.

Osnutek zakona ste prejeli z dopisom dne 5. 11. 1974. Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, ker ni bilo prej predloga za izdajo zakona. O tem predlogu Izvršnega sveta pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Če nihče, dajem predlog Izvršnega sveta za obravnavo zakona po skrajšanem postopku na glasovanje.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da se s predlogom Izvršnega sveta strinjate; zato bomo obravnavali zakon v drugi fazi, to je kot osnutek zakona.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor našega zbora za družbenopolitični in komunalni sistem in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli.

Danes na klop pa smo vam dali tudi poročilo Komisije za vprašanja borcev. Želijo predstavniki Odbora in komisij še kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne.) Predstavnik Odbora? (Ne.) Zakonodajno-pravna komisija? (Ne.) Komisija za vprašanja borcev? (Ne.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričnjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim, tovariš Žarko Žigon, delegat iz občine Radlje!

Žarko Žigon: Tovarišice in tovariši delegati, tovarišica predsednica!

Dovolite, da spregovorim nekaj besed o osnutku predloženega zakona, glede na uvodno obrazložitev, za katero menim, da bi bilo prav, da bi jo dobili tudi v pismeni obliki.

V razpravi v delegaciji je bila izražena bojazen, da se republiški upravni organi ne bi organizirali tako, kot naj bi se organizirali, to je dovolj čvrsto in operativno, in pa, da taki organizaciji ne bodo kos uprave občinskih služb. Ne vem, verjetno to za vse občine ne velja, velja pa prav gotovo za tiste občine, ki nimajo dovolj kadra, predvsem glede na novo oblikovane samoupravne interesne skupnosti, ker se že danes sprašujemo, kako se bodo lahko organizirale te službe.

Ni namreč vse v tem, da si prizadevamo na vrhu ustvariti čvrsto in dobro organizirano upravo, vprašanje je, kako bo ta uprava lahko funkcionirala vse do zadnje celice v naši družbi.

Ne zdi se mi prav, če pri obrazložitvi organizacije republiških upravnih organov veliko govorimo o tem, da bomo morali spremljati stanje v na novo organiziranih skupnostih. Če je to mišljeno kot pomoč, kot prehodna faza, dokler se te službe v samoupravni skupnosti dobro ne organizirajo in ne začno delati, potem bi bilo to logično. Če pa naj bi bilo to potrebno nenehno, potem se vprašujemo, ali se nekdo ne boji preveč, da bi se samoupravna organizacija samostojno organizirala, in morda misli, da jo bo treba nenehno kontrolirati. Če je tako, potem bi morali ob vse večjem jačenju samouprave vedno bolj krepiti tudi državno upravo. Upam, da ni tako, vendar bi morali pri širjenju administrativnih organov samoupravljalci vedno misliti tudi na to, da se ta uprava ne bo preveč razbohotila in da ne bo sama sebi namen.

Glede odnosa republiških upravnih organov do občinske uprave bo to verjetno rešil zakon o občinskih upravnih organih, za katerega sem slišal v uvodni besedi, da bo predložen tej skupščini. Pomembno pa se mi zdi tudi, da bomo imeli, ko bo izvršni svet predložil ta zakon, v mislih materialno osnovo, ki jo imajo občine danes. V obrazložitvi je bilo tudi rečeno, da se bo pri notranji organizaciji uprave ali Izvršnega sveta pazilo tudi na to, da ne bi bila sistematizacija večja, ko bodo izšli izvršilni predpisi. To tolmačenje je bilo nujno potrebno. Ker je v delegacijah precej pomislekov, kako bo s stroški te uprave v prihodnje. Zato mi dovolite, da problem tudi dve konkretni pripombi k osnutku tega zakona, ki jih bom pozneje dal tudi pismeno s pripombami k ostalim točkam dnevnega reda.

V členu 46 je predvideno, da se določi sistematizacija delovnih mest v skladu s tem zakonom in s splošnimi načeli o notranji organizaciji, ki jo določi Izvršni svet.

Notranja organizacija, predvsem pa sistematizacija delovnih mest, ima za posledico večje ali manjše potrebe financiranja republiških upravnih organov, proračun pa, kot vemo, sprejema oziroma potrjuje Skupščina. Vprašujemo se, kakšen vpliv bo imela skupščina na sprejemanje sistematizacije, če bo zanjo

morala zagotavljati finančna sredstva ob potrjevanju proračuna! Namreč, v vseh samoupravnih organih oziroma v vseh celicah naše družbe, predvsem pa v gospodarstvu, in tudi pri občinskih proračunih moramo podrobno govoriti predvsem o sistemizaciji, ker gre za osebne dohodke in za zagotavljanje precejšnjih sredstev proračuna. Zato naša delegacija meni, da bi Skupščina morala imeti vpliv tudi pri pripravi sistemizacije.

V drugem delu tega osnutka so, v poglavju o organizaciji in delovnem področju, predvideni nekateri novi organi uprave. Glede na prenos obveznosti in pravic državnih organov na mnoge samoupravne interesne skupnosti na podlagi nove ustave postavljamo vprašanje, ali ne bi bilo prav, da bi ob tem, ko predlagamo večje število državnih organov, dali tudi obširnejšo obrazložitev, ki naj obsega kvantifikacijo dela posameznih na novo ustanovljenih organov in predvideno zasedbo, iz katere izhaja tudi financiranje, da ne bi prišlo do podvojitve dela na ravni teh organov in s tem tudi do večjih stroškov? Toliko o osnutku tega zakona. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Želi mogoče predstavnik Izvršnega sveta, tovariš Klemen? Prosim!

Tone Klemen: Tovarišice in tovariši delegati! Ob zanimivem prispevku delegata iz Radelj bi želel dati dvoje ali troje pojasnil.

Upravičena ali vsaj navidezno upravičena je bojazen, da bi se ob prizadevanjih za ustrezno organiziranje republiških upravnih organov zanemarila ustrežna aktivnost za krepitev in organizacijsko usposabljanje občinskih upravnih organov. Pravim samo navidezno, ker ima Izvršni svet, prav tako pa tudi republiški upravni organi, v načrtu obsežno aktivnost, ki naj prispeva tudi h krepitvi občinskih upravnih organov.

V ekspoziciji smo že povedali, da nameravamo že na naslednjih zasedanjih Skupščine predložiti zakon o načelih za organizacijo občinskih upravnih organov. Menimo, da bomo s tem zakonom prispevali k urejanju vprašanj občinske uprave: res pa je, da v občinskih skupščinah več pričakujejo od tega zakona, kot bomo z njim lahko dejansko storili. Gre za to, da ima republika po ustavi pravico predpisovati le najbolj splošna načela za organizacijo občinskih upravnih organov. Seveda bo v naslednjem letu predloženo tej skupščini še nekaj drugih ukrepov in zakonskih predpisov, ki bodo imeli namen krepiti občinske upravne organe in njihove službe.

Glede na vprašanje, če bo imela republiška skupščina kakšen vpliv na ta dogajanja v republiških upravnih organih, zlasti še na njihovo notranjo organiziranost in sistemizacijo, bi dejal, da je to skoraj nemogoče, kajti gre za konkretno sistemizacijo in notranjo organizacijo, in da je Izvršni svet po dosedanjih predpisih in po dosedanji praksi bil tisti, ki je predpisoval splošna načela za notranjo organizacijo in sistemizacijo ter druga izhodišča za sistemizacijo delovnih mest, seveda pa vse v skladu s politiko, ki jo je določila Skupščina. Menim, da bi bilo prav, če bi Izvršni svet dal pred skupščino informacijo o tej problematiki, na podlagi takšne problematike pa bi morebiti začrtali aktivnost Izvršnega sveta v zvezi z notranjo organizacijo in sistemizacijo republiških upravnih organov.

Glede samega zakona o načelih za organizacijo občinskih upravnih organov naj še enkrat pojasnim, da ne bi smeli od njega pričakovati kakšnih bistvenih prispevkov za krepitev materialne baze občinskih upravnih organov, ker

bomo morali to najbrž razreševati z novim samoupravnim sporazumom o osnovah in merilih za financiranje upravnih organov, še zlasti pa z družbenim dogovorom o oblikovanju sredstev za delo republiških in občinskih upravnih organov, ki je prav tako v pripravi. H krepitvi materialne podlage za poslovanje občinskih upravnih organov pa bodo brez dvoma morale prispevati več tudi same občinske skupščine. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Klemen. Želi še kdo besedo? Če ne, predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o republiških upravnih organih se sprejme.
2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.
3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in predloge, dane v današnji razpravi ter pripombe skupin delegatov.

Kdor je za takšen sklep, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 5. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepina, namestnika republiškega sekretarja za finance, ki bo imel tudi uvodno obrazložitev. Besedo ima tovariš Tepina!

Jože Tepina: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! S predloženim osnutkom zakona se zakon o financiranju družbenopolitičnih skupnosti v SR Sloveniji usklajuje z novo ustavo. V ustavnem zakonu za izvedbo ustave SR Slovenije je predvideno, da mora biti ta uskladitev opravljena do konca tega leta. Pomembnejše značilnosti osnutka zakona so naslednje:

Predloženi osnutek izhaja iz določb nove ustave o položaju in funkciji družbenopolitičnih skupnosti, pri čemer v precejšnji meri upošteva tudi pozitivne izkušnje pri izvajanju dosedanjega sistema v praksi. V osnutku so obdržane nekatere dosedanje rešitve finančno-tehničnega značaja. V osnutku so prav tako obdržane določene vsebinske oziroma sistemske rešitve — pri vprašanjih, glede katerih nova ustava ne prinaša bistvenih sprememb.

V osnutku zakona ni urejeno financiranje krajevnih skupnosti, ker krajevne skupnosti po ustavi nimajo statusa družbenopolitičnih skupnosti, temveč so posebna samoupravna asociacija zainteresiranih delovnih ljudi, občanov in organizacij z določenega območja ter predstavljajo poseben družbenoekonomski odnos v našem družbenopolitičnem sistemu. Zato ureditve financiranja krajevnih skupnosti ni mogoče vključiti v okvir določb 7. točke prvega odstavka 321. člena republiške ustave, ki govori le o financiranju družbenopolitičnih skupnosti. Če bo za opredeljevanje skupnih potreb, interesov in nalog na posameznih področjih skupnega življenja in dela potreben zakon, bo tak zakon postavil le osnovna načela za ureditev omenjenih vprašanj, ker naj bi se medsebojni odnosi v krajevni skupnosti opredelili predvsem s statusom krajevne skupnosti.

V osnutku zakona je predviden enoten sistem financiranja in finančnega poslovanja vseh družbenopolitičnih skupnosti, posebne rešitve za občine oziroma

za republiko pa so predvidene tam, kjer je to glede na njihov položaj oziroma njihove funkcije nujno potrebno. Viri dohodkov družbenopolitičnih skupnosti so v tem osnutku opredeljeni v pretežni meri tako, kot je urejeno v posebnem zakonu o določitvi virov za leto 1974, s to izjemo, da sta davek iz skupnega dohodka občanov in davek na dediščine in darila opredeljena kot republiški dohodek. To velja tako za samo zakonsko regulativo kot za pripadnost davka republiki. Glede davka od skupnega dohodka občanov je predlagana navedena rešitev zaradi tega, ker pomeni ta davek posebno dopolnilno obdavčitev občanov, ki naj bo kar najbolj enotna v vsej republiki. Glede davka na dediščine in darila pa bi bil osnovni regulativ pridržan v republiškem zakonu zaradi tega, ker so z zakonom urejena tudi vsa druga bistvena vsebinska vprašanja, ki zadevajo lastništvo in probleme dedovanja premoženja. Predlagamo, da naj se dohodki iz omenjenih virov prenesejo na republiko, da bi republika s temi sredstvi zagotavljala namenska dopolnilna sredstva za financiranje posameznih oblik splošne porabe tistim občinam, ki nimajo zadostnih lastnih dohodkov.

Eno od pomembnejših vprašanj, ki jih ureja predloženi osnutek, je zagotavljanje dopolnilnih sredstev občinam, ki iz svojih dohodkov ne morejo zagotoviti financiranja z ustavo in zakonom določenih nalog. V letošnjem letu se takšna dopolnilna sredstva zagotavljajo občinam s solidarnostnim prelivanjem iz drugih občin na podlagi posebnega družbenega dogovora. Vendar izkušnje kažejo, da takšno solidarnostno prelivanje ne zagotavlja učinkovite rešitve omenjenega vprašanja, ker so občine v pretežni meri zavzete le za reševanje lastne problematike. Zato se v osnutku predlaga, da naj se za določene splošne družbene naloge takšnim občinam zagotavljajo namenska dopolnilna sredstva iz republiškega proračuna. Vendar pa to dopolnjevanje ne bo imelo več značaja splošnega dopolnjevanja po starem vzorcu, temveč se bodo določenim občinam zagotavljala namenska dopolnilna sredstva za točno določene naloge. O dodeljevanju teh sredstev naj bi odločala Skupščina SR Slovenije s proračunom ali posebnim zakonom, v variantni rešitvi pa je predlagano, da naj bi se višina dopolnilnih sredstev določila z republiškim proračunom, merilo za dodeljevanje teh sredstev posameznim občinam pa naj bi določil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Tako kot sedanji zakon predvideva tudi predloženi osnutek obvezno oblikovanje sredstev za rezerve. Prej je bil to rezervni sklad pri vsaki družbenopolitični skupnosti. Pri oblikovanju obvezne rezerve izhaja osnutek iz načel posebnega zveznega zakona o sredstvih za rezerve, deloma pa tudi iz dosedanje ureditve. Tako osnutek določa, da so družbenopolitične skupnosti dolžne v sredstva rezerve izločati najmanj 1 % skupnih letnih dohodkov, ki jim pripadajo po zakonu, takšna obveznost pa traja, dokler njihova sredstva ne dosežejo najmanj 10 % poprečnega letnega zneska skupnih dohodkov v zadnjih treh letih.

Skladi in finančni programi kot posebni instrumenti financiranja določenih splošnih družbenih potreb v tem osnutku niso več predvideni. Osnutek izhaja s stališča, da naj se vsi dohodki družbenopolitične skupnosti stekajo v njen proračun in da naj se vse splošne družbene potrebe na ravni družbenopolitične skupnosti financirajo iz njenega proračuna. Skladi so se v preteklosti pojavljali kot posebni centri odtujene finančne moči, odtegnjeni v pogledu in vplivu delovnega človeka, zato danes niso več sprejemljivi. V osnutku je predvideno, da se morajo sredstva ter pravice in obveznosti skladov, s stanjem po zaključnih računih za leto 1974, prenesti v proračun družbenopolitične skupnosti oziroma na ustrezno samoupravno interesno skupnost.

Osnutek predvideva enake oblike kontrole nad oblikovanjem in uporabo sredstev družbenopolitičnih skupnosti kot sedanji zakon. Te oblike so: proračunska kontrola, ki jo izvaja skupščina družbenopolitične skupnosti, in kontrola nad zakonitostjo uporabe proračunskih sredstev, ki jo opravlja Služba družbenega knjigovodstva.

Pri pripravi osnutka zakona se je postavilo vprašanje, ali je treba v ta zakon v ustrezni obliki vključiti še samoupravno delavsko kontrolo, ki naj bi se po nekaterih stališčih vključevala v vse ravni družbenega življenja in odločanja. Prevladovalo je stališče, da posebna institucija samoupravne delavske kontrole nad oblikovanjem in uporabo proračunskih sredstev, glede na funkcije skupščin družbenopolitičnih skupnosti po novi ustavi in glede na načela delegatskega sistema, ne bi bila potrebna oziroma ne bi bila v skladu s predvidenim sistemom takšne kontrole po novi ustavi. Zato samoupravna delavska kontrola nad oblikovanjem in uporabo sredstev proračuna v osnutku zakona ni predvidena.

Ker v osnutku zakona ni določil, ki se ne bi mogla takoj izvajati, predlagamo, da bi se zakon uporabljal že v letu 1975. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Tepina. Osnutek zakona ste prejeli z dopisom z dne 5. 11. 1974. Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije obravnava osnutek zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, kajti pred njim ni bil dan predlog za izdajo zakona. O tem predlogu Izvršnega sveta pričnjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Vlado Mejač, delegat z Vrhniko!

Vlado Mejač: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Naša delegacija na Vrhniki me je pooblastila, da k osnutku zakona dam naslednje pripombe.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovariš Mejač, samo kratko pojasnilo. Ne razpravljamo še o vsebini osnutka, temveč le o predlogu Izvršnega sveta, da združimo prvi dve fazi, to je predlog za izdajo zakona z osnutkom. Prosila bi vas, da najprej to opravimo! Takoj po tem vam bom dala besedo.

Razpravljamo o predlogu Izvršnega sveta, da se zakon obravnava kot osnutek. Želi mogoče o tem kdo razpravljati? (Nihče.) Če nihče, dajem predlog Izvršnega sveta na glasovanje. Kdor je za takšen predlog, naj prosim glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da se s predlogom Izvršnega sveta strinjate, zato bomo obravnavali zakon v drugi fazi, to je kot osnutek zakona.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela, Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela ter skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismena poročila. Ta poročila ste prejeli. Prav tako pa ste prejeli dodatno skupno poročilo Odbora za finance našega zbora in Odbora za finance zbora združenega dela.

Želijo morda poročevalci odborov oziroma komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? Tovariš Rode! (Ne.) Tovariš Kenda! (Ne.) Zakonodajno-pravna komisija? (Ne.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Vlado Mejač!

Vlado Mejač: Delegacija z Vrhnike me je pooblastila, da sporočim pripombe k osnutku zakona:

Pri 14. členu naj se upošteva druga varianta prvega odstavka, ki konkretno določa, katera področja mora pokriti občina iz svojih dohodkov.

V 25. členu naj se zadnji odstavek črta oziroma naj se stopnja za tekočo proračunsko rezervo določi na najmanj 5 % od predvidenih dohodkov proračuna. Ta člen namreč določa, da se določi 0,5 %, kar je vsekakor premalo.

V 43. členu naj predlagana varianta odpade, ker se prav v zadnjem trimesečju pokrivajo višji stroški.

Pismeni predlog je bil že poslan. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Mejač. Naprej, prosim? Besedo ima tovarišica Majda Plevel, občina Kranj!

Majda Plevel: Tovarišica predsednica, tovariši delegati! V občini Kranj smo ob objavi osnutka navedenega zakona obravnavali tudi vprašanje, ali se z njim ne zapirajo možnosti za financiranje krajevnih skupnosti, glede na besedilo zadnjega odstavka 19. člena tega osnutka v primerjavi z določbami 74. člena republiške ustave. Ta člen ustave namreč predvideva kot sredstva krajeвне skupnosti, razen drugih oblik, v prvi alineji del davkov, taks in drugih davščin, zbranih na območju krajeвне skupnosti, ki jih občina odstopi le-tej za uresničevanje njenih nalog, in v drugi alineji dopolnilna sredstva iz proračuna občine.

Ker so dohodki po prvi alineji navedeni samostojno, poleg dopolnilnih sredstev proračuna, menimo, da lahko občina s svojimi predpisi ali sklepi tudi izven proračuna določi, da določeni del davka, taks in drugih davščin pripada krajevni skupnosti. Takšne določbe osnutek zakona ne povzema, in tudi ni potrebno, ker ureja le vprašanje financiranja družbenopolitičnih skupnosti, kar pa krajevne skupnosti niso. Pomembna pa bo glede realizacije financiranja po prvi alineji dejanska praksa republike, da pri določanju virov dohodkov občin ne bo upoštevala avtomatično kot dohodek občinskega proračuna tistih virov, ki jih je občina po prvi alineji dejansko že namenila krajevnim skupnostim. Če bi ti viri vselej padli v breme občinskih proračunov, bi bila po našem mnenju izigrana ustavna določba, kljub temu, da bi občine formalno imele možnost dajati ločena sredstva po prvi alineji. To naj bi bila načelna pripomba, naslednje pripombe pa so k posameznim členom.

K 4. členu: Ob dikciji tega člena opozarjamo na drugačno dejansko pravno stanje, ki izvira iz veljavnih zakonov, po katerih še vedno iz proračuna zagotavljajo sredstva tudi za skupne potrebe. Besedilo tega člena je tudi v nasprotju z določbami 13. in 19. člena, ker gre pri drugih nalogah oziroma dejavnostih krajevnih skupnosti nedvomno tudi za financiranje skupnih potreb.

K 6. členu: V povezavi z načelom, izraženim v 3. členu, menimo, da je v tem členu predvidene izjeme treba opredeliti bolj precizno. Menimo, da bi smele proračunsko samostojno občine omejevati predvsem potrebe tekoče družbeno-ekonomske politike, da bi smelo biti predpisano le omejevanje za vnaprej ter da bi morali biti točno opredeljeni pogoji omejevanja.

K 14. členu: Občinska skupščina Kranj se opredeljuje za prvo varianto besedila prvega odstavka, pri čemer naj se še predvidi, da se izdelajo minimalni standardi, ki naj bodo kriteriji za dopolnilno dodeljevanje sredstev iz republiškega proračuna.

Opozarjamo še, da je v besedilu druge variante izraz »v skupni porabi« treba zamenjati z »v splošni porabi«.

Za občino je tudi nesprejemljivo besedilo drugega odstavka tega člena, kjer se zahteva primerjava z občino s podobno gospodarsko razvitostjo, kar je kriterij, ki je prepuščen zelo subjektivni presoji. Zato menimo, naj bosta v besedilu zakona kot merilo navedeni primerjava posameznih stopenj in uspešnost izterjave davkov.

K 15. členu: Podpiramo sprejem variante.

K 18. členu: Besedilo zadnjega odstavka je preširoko in premalo precizno. Izjemna uporaba sredstev republiškega proračuna bi morala res ostati izjema, zato bi morali biti navedeni vsaj primeri oziroma vrste investicij. Enaka možnost bi morala biti uzakonjena za uporabo sredstev občinskega proračuna.

K 25. členu: Črta naj se besedilo zadnjega odstavka. Menimo namreč, da bi ob proračunski samostojnosti skupščina lahko samostojno odločala o višini proračunske rezerve. 0,5 % sredstev za ta namen je po našem mnenju mnogo premalo.

K 31. členu: Podpiramo besedilo brez variantnih dodatkov.

K 34. členu: Izraz predstojnik državnega organa v proračunu ni ustrezen, ker je kot odredbodajalec na splošno vselej določen pooblaščen član Izvršnega sveta.

K 43. členu: Podpiramo besedilo brez variante.

K 45. členu: Podpiramo tole razmejitev pristojnosti glede uporabe sredstev rezerve: za namene iz 1. in 2. točke 41. člena naj bo dano zakonsko pooblastilo Izvršnega sveta, za namene iz 3. točke 41. člena naj bo pristojna Skupščina. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Franc Tetičkovič, delegat občine Ptuj!

Franc Tetičkovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Skupina delegatov za Zbor občin je obravnavala osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih in ni imela bistvenih pripomb k besedilu osnutka zakona. V razpravi po posameznih členih pa so bili dani naslednji predlogi za spremembo oziroma dopolnitev besedila:

K 14. členu: Skupina delegatov se je opredelila za besedilo druge variante prvega odstavka tega člena, ker je najbolj konkretno, ker se lahko ugotovi, kaj občina mora zagotoviti iz svojih dohodkov in kdaj ima pravico, da si za te namene zagotovi namenska dopolnilna sredstva. Verjetno pa bi bilo potrebno besedilo tega člena dopolniti z določitvijo pogojev, pod katerimi dobiva občina namenska dopolnilna sredstva, konkretna merila pa predpisati s posebnim predpisom.

K 25. členu ima skupina naslednji predlog: Skupina delegatov meni, da naj ne bi bila višina tekoče proračunske rezerve 0,5 %, ker je po sedanjem osnutku le-ta prenizko predvidena, ter da naj bi višino tekoče proračunske rezerve določila vsaka občina glede na svoje potrebe in sposobnosti.

K 40. členu imamo naslednjo pripombo oziroma predlog: Zaradi namena sredstev rezerve, ki naj bi se zbiral, katere obveznost pa naj bi prenehala, ko dosežejo sredstva najmanj 10 odstotkov poprečnega letnega zneska skupnih dohodkov iz zadnjih treh let, predlagamo, da bi se ta stopnja povečala na najmanj 15 %.

K 43. členu predlagamo, da naj variantni dodatek v prvem odstavku odpade, kajti prav v zadnjem trimesečju tega leta je bil večji priliv proračunskih sredstev. To je bilo sprejeto tudi v Odboru. V razpravi je bilo dano tudi mnenje, da bi bilo potrebno čimprej pripraviti osnutek zakona o financiranju krajevnih skupnosti, ker v predloženem osnutku financiranje krajevnih skupnosti ni urejeno. Ne glede na obrazložitev, da krajevna skupnost ni družbenopolitična skupnost, bi bilo treba v republiki poenotiti merila za financiranje, mislim na konkretizacijo ustavnih določil, na tem področju. Razen tega bi bilo potrebno natančneje oblikovati določbe o zadolževanju družbenopolitičnih skupnosti in možnosti za polaganje depozitov. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Tetičkovič. Trenutek. Razpolagamo s pismenim poročilom Komisije. Tu je malenkostna razlika glede pripomb k 14. členu. Vi ste rekli, da se zavzema skupina za besedilo druge variante, za večjo konkretizacijo, medtem ko pismeno skupina sporoča, da podpira predlog brez upoštevanja variant.

Franc Tetičkovič (iz klopi): Verjetno za Zbor združenega dela.

Predsednica Mara Žlebnik: Tudi za Zbor občin je tako navedeno.

Franc Tetičkovič (iz klopi): Potem je napačno.

Predsednica Mara Žlebnik: To se bo pozneje razčistilo. Hvala lepa. Naprej, prosim? Besedo ima tovariš Danilo Flajs, delegat občine Tolmin!

Danilo Flajs: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Delegacija občine Tolmin je za Zbor občin republiške skupščine na svoji seji obravnavala gradivo za osmo zasedanje in imela naslednje pripombe:

K 14. členu: Podpiramo prvi in peti odstavek tega člena, ostalo naj se črta.

K 15. členu: Ostane naj prvi odstavek, varianta naj se črta.

K 25. členu: Črta naj se zadnji odstavek in naj se doda novi, z naslednjo vsebino: »O tekoči proračunski rezervi naj odloča sama skupščina ob sprememu proračuna.«

K 40. členu: Namesto 10 % predlagamo 15 %.

K 43. členu: Varianta tega člena naj odpade.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Flajs. Naprej, prosim? Besedo ima Jurij Šumečnik, delegat občine Slovenij Gradec.

Jurij Šumečnik: Tovarišice in tovariši delegati! Opozoril bi le, da se delegacija v Slovenj Gradcu strinja z mnenji, ki so bila danes povedana o zadnjem odstavku 25. člena, namreč da naj bi skupščina občine s proračunom sama ugotavljala to, kar določa ta odstavek: da tekoče proračunske rezerve ne smejo presegati 0,5 % v proračunu predvidenih dohodkov. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Šumečnik. Želi še kdo razpravljati? Besedo ima Sida Podlesek, delegatka občine Murska Sobota!

Sida Podlesek: Tovarišice in tovariši delegati! Po razpravi v delegaciji in po mnenju Izvršnega sveta naše občine podpiramo predloženi osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb, še posebej, ker se z njim zagotavljajo potrebna sredstva za financiranje nalog, ki so jih občine dolžne financirati po zakonu, čeprav jih z lastnimi dohodki ne morejo zagotoviti. Solidarnostno prelivanje sredstev med občinami na podlagi posebnega družbenega dogovora v letu 1974 namreč še do danes ni uresničeno. Zaradi neizpolnjene solidarnosti imajo občine, ki bi morale na tej podlagi prejemati sredstva med letom, posebne težave pri financiranju splošnih potreb.

Zato ob 14. členu osnutka podpiramo v drugi varianti nakazane rešitve. Na ta način bi se lahko uveljavilo ustavno določilo o usklajevanju zadovoljevanja splošnih družbenih potreb, ki se zagotavljajo s proračunom.

V 15. členu je primernejša varianta, zato se opredeljujemo zanjo. Menimo, da Izvršni svet Skupščine SR Slovenije s pomočjo svojih strokovnih služb v ustreznih sekretariatih lahko najde primerna merila za dodelitev dopolnilnih sredstev občinam.

Tudi pri 16. členu se opredeljujemo za varianto, zaradi učinkovitega izvrševanja proračunov.

V 31. členu naj se upoštevatata variantna dodatka, zaradi večje preciznosti in enotnosti izvajanja proračunov.

43. člen je sprejemljiv brez variante. Predlagamo, da se varianta črta. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovarišica Podlesek. Naprej, prosim? Besedo ima tovariš Maks Popelar, delegat iz Sevnice!

Maks Popelar: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Naša delegacija ima k 5. točki dnevnega reda naslednje pripombe:

Glede na zagotavljanje dopolnilnih sredstev občin menimo, da bi bila varianta II najbolj ugodna.

O predlogu zadnjega odstavka 25. člena, ki govori o tekoči proračunski rezervi, ki naj ne presega 0,5 % v proračunu predvidenih dohodkov, menimo, da je neutemeljen, kajti 0,5 % so le simbolična sredstva. Zato bi bilo potrebno določiti 5 ali več odstotkov.

K 40. členu: Prenehala naj bi obveznost za izločanje v rezervo takrat, ko bodo izločena sredstva dosegla najmanj 15 % poprečnega letnega dohodka skupnih dohodkov v zadnjih treh letih.

K 43. členu: Obvelja naj določilo, da morajo biti sredstva rezerv vrnjena v proračun najpozneje do konca leta, v katerem so bila uporabljena, glede na največji dotok sredstev v zadnjih treh mesecih. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Naprej, prosim? Razpravljala bo tovarišica Ema Mertelj, delegatka z Jesenic!

Ema Mertelj: Tovarišica predsednica, tovariši delegati in delegatke! Naša delegacija na Jesenicah je razpravljala o osnutku zakona o financiranju

splošnih družbenih potreb in družbenopolitičnih skupnosti in predlaga naslednje:

K 14. členu: Uporabi naj se II. varianta.

K 15. členu: Uporabi naj se varianta.

K 25. členu: Namesto 0,5 % naj bi se upošteval 1 %.

K 31. členu: Uporabi naj se določilo z variantnim dodatkom, to je največ za 10 %.

K 43. členu: Varianta naj se upošteva, to je brez omejitve do 31. 10.

Delegacija prav tako predlaga, da naj se čimprej uredi financiranje krajevnih skupnosti zaradi povečane vloge, ki jih imajo v sistemu samoupravljanja. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Besedo ima tovarišica Milena Stojan, delegatka iz občine Šmarje pri Jelšah!

Milena Stojan: Tovarišice in tovariši delegati! Na skupni seji delegacije občine Šmarje pri Jelšah dne 2. 12. 1974 so bila v zvezi z obravnavo osnutka zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih zavzeta naslednja stališča:

14. člen: Sprejme naj se osnovno besedilo in ne varianta. Omejitev dopolnjevanja in ugotavljanje upravičenosti dopolnjevanja samo za področja, navedena v variantah, je preozka, glede na sedanji način financiranja iz proračuna.

15. člen: Predlagamo, da se sprejme varianta.

16. člen: Sprejme naj se varianta.

43. člen: Varianta naj se črta. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovarišica Stojanova. Naprej, prosim? Besedo ima tovariš Marcel Supe, delegat iz Slovenske Bistrice!

Marcel Supe: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Dal bom nekaj obrazložitev in pripomb k osnutku zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

K 14. členu: Podpiramo predlog, če občina ne more zagotoviti s svojimi dohodki kritja osnovnih nalog, navedenih v 13. členu osnutka, da se zagotovi namenska dopolnilna sredstva iz republiškega proračuna.

K 15. členu: Podpiramo variantno rešitev. Varianta določa, da se višina namenskih dopolnilnih sredstev določi po posebnih merilih, ki jih sprejme Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Menimo, da merila za dodelitev dopolnilnih sredstev morajo biti določena. Predlog jih ne predvideva.

K 25. členu: Osnutek predvideva, da bi bila določena tekoča proračunska rezerva v višini največ 0,5 % v proračunu predvidenih dohodkov. Menimo, da ta odstotek ni sprejemljiv, saj je med letom dosti izdatkov, ki jih ob sprejemanju proračuna ni mogoče predvideti. Težave so očitne, saj ravno pri občinah z nižjimi proračunskimi sredstvi, takšna je tudi naša, 0,5 % ne predstavlja dovolj sredstev za pokrivanje vseh neplaniranih potreb. V naši občini bi 0,5 % pomenilo okoli 8,5 do 9 milijonov S dinarjev, zato predlagamo, da naj bi znala tekoča proračunska rezerva najmanj 1 % od predvidenih proračunskih dohodkov. Mnenja smo, da je predlog utemeljen, saj je bila tekoča proračunska rezerva tudi do sedaj dovoljena v takšni višini.

K 31. členu: Podpiramo predlog brez upoštevanja variant. Izvršnemu svetu se daje pristojnost, da v primeru, če proračunski dohodki ne dotekajo tako,

kot je predvideno, lahko začasno zmanjša zneske, ki so v proračunu razporejeni za posebne namene.

Variante, ki jih odklanjamo, predvidevajo, da bi bilo takšno znižanje mogoče samo 10 % in za dobo največ treh mesecev. Menimo, da takšno omejevanje ne daje dovolj maneverskega prostora v primeru, če proračunski dohodki ne pritekajo po planu.

K 40. členu: Osnutek predvideva, da obvezno izločanje v sredstva obvezne rezerve preneha, ko ta sredstva dosežejo 10 % poprečnega letnega zneska skupnih dohodkov zadnjih treh let. Predlagamo, da ta obveznost preneha, ko sredstva rezerve dosežejo 15 % poprečnega letnega zneska skupnih dohodkov zadnjih 3 let. Mnenja smo namreč, da je v primerih, ko je potrebno in dovoljeno uporabiti rezervna sredstva, ugodneje, da so ta sredstva čim večja, na primer ob elementarnih nesrečah, epidemijah in podobnem.

K 43. členu: Podpiramo predlog. Predlog predvideva, da morajo biti sredstva rezerv, ki se uporabljajo za zagotovitev sredstev proračuna, kadar neenakomerno pritekajo dohodki (druga točka 41. člena), vrnjena do konca leta, v katerem so bila uporabljena. Ker so tudi dosedanji predpisi določali, da se sredstva rezerv vrnejo do konca leta, menimo, da naj takšno določilo ostane tudi v bodoče. Varianta, ki predvideva, da bi se morala sredstva vrniti do 31. oktobra tekočega leta, po našem mnenju ni sprejemljiva.

K 45. členu: Osnutek predvideva, da bi lahko o uporabi sredstev rezerv za namene iz 1. točke (elementarne nezgode) in 3. točke (za kritje proračunskega primanjkljaja) 41. člena odločale skupščine občin, za namene iz 2. točke 41. člena (o zagotovitvi sredstev proračunov, kadar dohodki neenakomerno pritekajo) pa bi odločal izvršni svet skupščine občine. Predlagamo, da bi za namene iz 1. točke (elementarne nezgode) in 2. točke (kadar proračunski dohodki ne bi enakomerno pritekali) 41. člena odloča izvršni svet skupščine občine, za namene iz 3. točke 41. člena pa skupščina občine. Spremembo predlagamo zato, ker menimo, da je potrebno v primeru elementarnih nezgod in v primeru neenakomernega dotoka proračunskih sredstev hitro ukrepanje, kar pa bi bilo oteženo, če bi bilo treba čakati na sklep skupščine, ki se sestaja bolj poredko kot izvršni svet. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Kdo še želi besedo? Prosim, tovariš Žarko Žigon, delegat občine Radlje!

Žarko Žigon: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Ne bom prebral vseh pripomb, ker so podobne kot pri ostalih delegacijah, predvsem glede proračunske rezerve in zvišanja sredstev rezerv, pač pa bi rad dal tole pripombo. Zaradi ukinitve skladov je vprašljiv način financiranja investicij v šolstvo; jasneje bi bilo treba opredeliti tudi financiranje splošnega ljudskega odpora in podobnih splošnih potreb v občini. Ostale pripombe dajem pismeno.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Žigon. Naprej, prosim? Želi mogoče besedo predstavnik Izvršnega sveta? Tovariš Jože Tepina!

Jože Tepina: Tovarišice in tovariši delegati! Ne bom dajal obrazložitve k posameznim pripombam, ki so po številu dovolj bogate, pač pa bi prosil zbor, da čimprej sprejme ustrezne ukrepe v zvezi s predlogom. Nekaj današnjih

pripomb in predlogov si med seboj nasprotuje. Če kakšnega predloga ne bi mogli upoštevati, bomo to v predlogu zakona še posebej obrazložili. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Ugotavljam, da so nasprotna pripombe predvsem k 14. členu. Nekateri delegati se zavzemajo za osnovno besedilo osnutka zakona, medtem ko drugi predlagajo, naj se upoštevajo variante. Drugih razlik pravzaprav ni. Vse pripombe bomo posredovali Izvršnemu svetu, ki naj jih oceni in ugotovi, koliko je takšnih in koliko drugačnih. To mora storiti do priprave predloga zakona in proučiti, kakšna rešitev bi bila najprimernejša.

Ker ne želi nihče več razpravljati, končujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in predloge, dane v današnji razpravi na seji zbora, ter pismene pripombe posameznih skupin delegatov.

Kdor je za takšen sklep, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 6. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet. Vidim, da je na seji zbora navzoč predstavnik Izvršnega sveta tovariš Boris Mikoš. Poleg njega je Izvršni svet določil za predstavnika tudi dr. Mira Sajeta, pomočnika republiškega sekretarja za urbanizem. Verjetno bo imel uvodno obrazložitev tovariš Boris Mikoš. Prosim!

Boris Mikoš: Tovarišice in tovariši delegati! Predlagani zakon o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami in stanovanji v družbeni lastnini je predzadnji zakon v okviru nove stanovanjske zakonodaje, ki je bila zasnovana po skoraj dveletni javni razpravi in sklenjena z resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Predlog zakona smo pripravili na temelju javne razprave, ki je tekla od polletja ob osnutku tega zakona. Javna razprava je potrdila vsa temeljna izhodišča, na katerih je slonela zasnova zakonske ureditve. K predlogu zakona je priložena obsežna in po našem mnenju temeljita obrazložitev. Tako ni treba, da vam s ponavljanjem posameznih rešitev iz predloga zakona jemljem čas. Zato mi, prosim, dovolite, da se povsem na kratko zadržim samo pri nekaterih temeljnih rešitvah.

Pri oblikovanju predloga zakona smo izhajali iz ugotovitve, dane v resoluciji o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, da so leta 1966 ustanovljene organizacije za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in stanovanji prevzele večino dosedanjih nalog hišnih svetov, kar je zmanjšalo področje dela in predvsem iniciativo hišnih svetov ter njihovo vlogo pri gospodarjenju s stanovanjskim skladom.

Hkrati smo izhajali iz ugotovitve, da so te organizacije s svojim delom vnesle več strokovnosti in več organiziranosti v gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in da zaradi očitno prepočasnega uveljavljanja ekonomskih odnosov

v stanovanjskem gospodarstvu, predvsem pri stanarinah, te organizacije, zlasti pri vzdrževanju stanovanjskega fonda, niso mogle uveljaviti svoje prave vloge in od družbe zaupane jim naloge.

Predlog zakona je v skladu z resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, kakor tudi z ustavnimi spremembami, na podlagi katerih temeljne organizacije združenega dela in druge družbene pravne osebe vlagajo stanovanjske hiše, stanovanja in tiste poslovne prostore, ki so v stanovanjskih hišah v družbeni lastnini, ki jih imajo pravico uporabljati, v sklad stanovanjskih hiš v okviru stanovanjske skupnosti. Ta sklad upravljajo delovni ljudje, skupno s stanovalci, ter zagotavljajo smotrno vzdrževanje, obnavljanje in nadomestitev stanovanj ter poslovnih prostorov.

Ko določamo položaj družbenega stanovanjskega fonda za naprej, seveda ni mogoče mimo nekaterih dejstev. V Sloveniji imamo približno 150 000 stanovanj v družbeni lastnini, kar je okrog 27 % vsega stanovanjskega fonda v naši republiki. Delež družbenih najemnih stanovanj pri skupni graditvi stanovanj sedaj ponovno intenzivno raste. Računamo, da bo to razmerje v prihodnjem 5-letnem obdobju približno 60 : 40 v korist družbenih najemnih stanovanj. Skupna sredstva stanovanjskega gospodarstva iz najemnin znašajo, v primerjavi s sredstvi iz stanovanjskega prispevka, torej prispevka iz živega dela, samo 7 %. Tudi iz teh razlogov, in ne samo zato, ker predstavlja stanovanjski fond materializirano obliko minulega dela, je utemeljeno, da se okrepi vloga in vpliv združenega dela na gospodarjenje s stanovanjskim fondom. Zakon v tem smislu samo do konca izpeljuje temeljno rešitev, ki je že dana z zakonom o samoupravni stanovanjski skupnosti.

Na podlagi tega zakona je obvezno združevanje vseh stanovanjskih hiš in stanovanj, poleg določenih poslovnih prostorov, v samoupravni stanovanjski skupnosti, kjer ta družbeni sklad skupno upravljajo delavci v združenem delu in stanovalci. Zakon je za upravljanje tega sklada predvidel posebno samoupravno enoto stanovanjske skupnosti, kot vam je znano. V tej enoti naj bi prišli direktno do izraza tudi različni interesi stanovalcev in združenega dela.

V skladu s pripravljajočim se zakonom o družbenem planiranju smo v predlogu zakona ponudili rešitve, ki upoštevajo, da program stanovanjskega gospodarstva nastaja v temeljni organizaciji združenega dela in v krajevni skupnosti in da se celotni program razvoja stanovanjskega gospodarstva pripravlja v samoupravni stanovanjski skupnosti, sprejema pa v občinski skupščini. Zaradi tega nismo sprejeli nobenega od tistih predlogov iz javne razprave, da naj bi se v tej ali oni obliki uveljavila materialna avtonomija posamezne hiše ali posameznega hišnega sveta. V zakonu upoštevamo smotrnost in nujnost uskladenega in dogovorjenega gospodarjenja s sredstvi, ki jih ima na voljo stanovanjsko gospodarstvo. Čeprav vemo, da bomo že v prihodnjem letu morali začeti pomembno dvigati stanarine, kar bo trajalo več let zapored, pa je obenem jasno, da nas do uvajanja dejanskih stroškovnih stanarin loči še vsaj nekaj let.

Z zakonom o samoupravni stanovanjski skupnosti je tudi predviden prenos vseh družbenih najemnih stanovanj v upravljanje v okviru enote stanovanjske skupnosti do konca tega leta.

Predvidevamo, da bodo stanovanjska podjetja kot specializirana organizacija delala naprej po naročilu in za potrebe stanovanjskih skupnosti. Njihovo delo bo treba še bolje organizirati, ga modernizirati in povečati njihovo strokovnost. To je tudi eden od bistvenih pogojev za uspešno delo stanovanjske

skupnosti. Pri tem ni nobenega razloga za strah pred monopolizmom teh podjetij, razen seveda v primeru, če bodo na novo ustanovljene stanovanjske skupnosti samo formalna samoupravna telesa. To pa ob sedanjih dolžnostih in ob njihovih pravicah skoraj ni mogoče.

V zasnovi gospodarjenja s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini nismo razvili hišne skupnosti kot osnovne skupnosti, temveč imamo to skupnost le za samoupravno celico širše zasnovane stanovanjske skupnosti. Takšno izhodišče je bilo sprejeto že, ko smo sprejemali in oblikovali zakon o samoupravni stanovanjski skupnosti, ko je bila ta organizirana po teritorialnem načelu in ne po proizvodnem načelu. Vi veste, da se ves družbeni najemni stanovanjski sklad, izjema pri tem je samo jugoslovanska ljudska armada, upravlja v okviru stanovanjskih skupnosti.

Uporaba najemnih stanovanj in njihovo vzdrževanje, tako tekoče kot investicijsko, je samo eden od elementov stanovanjskega gospodarstva in del družbene politike na tem področju. Predlog zakona je zato zgrajen na načelu, da se uporaba ne more obravnavati ločeno od ostalih elementov gospodarjenja. Izjema pri tem je samo pravica do razpolaganja s stanovanjem, ki pa je urejena s posebnim zakonom.

V predlogu zakona tudi nismo sprejeli mnenja, da gre pri hišni samoupravi za obliko samoupravne menjave dela, ker gre le za poseben samoupravni način urejanja skupnih potreb, pri čemer pa je osnova družbena lastnina stanovanj.

V imenu predlagatelja vam predlagam, da predlog zakona sprejmete. To bo omogočilo, da se bo na novih osnovah uredilo še eno pomembno področje, za katero so delovni ljudje še prav posebno zainteresirani. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Mikoš. Predlog zakona ste prejeli dne 5. 11. 1974. Prav tako ste prejeli popravek besedila k predlogu zakona, ki ga je predložil Izvršni svet, ter predloge Zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Ljubljana-Siška. Danes pa smo vam na klop dali še amandma Izvršnega sveta k 37. členu predloga zakona.

V zvezi s temi predlogi naj povem, da sta jih obravnavala Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija in da je večina predlogov upoštevanih v amandmajih odbora. Nismo pa mogli omenjenih predlogov Zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Ljubljana-Siška upoštevati kot amandmaje, ker ima pravico predlagati amandma občinska skupščina, kar pomeni, da ga morajo sprejeti in predložiti vsi pristojni zbori občinske skupščine.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora, in Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismeni poročili.

Omenjeni poročili ste prejeli. Prav tako ste prejeli tudi dodatno poročilo obeh odborov za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja in dodatno poročilo Zakonodajno-pravne komisije.

Želita predstavnika odborov in Komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? Tovariš Miklavčič? (Ne.) Zakonodajno-pravna komisija? (Ne.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Če nihče, končujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej moramo glasovati o amandmajih Odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora k 19., 29., 30., 36. in 43. členu, ki so razvidni iz poročila Odbora z dne 20. 11. 1974. S temi amandmaji se Zakonodajno-pravna komisija strinja. Vprašujem predstavnika Izvršnega sveta, če tudi Izvršni svet soglaša z njimi! (Se strinja.)

Kdor je za amandma k 19. členu, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora k 19. členu soglasno sprejet.

Kdor je za amandma k 29. členu, ki ga je redakcijsko popravila Zakonodajno-pravna komisija, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora k 29. členu z redakcijskim popravkom Zakonodajno-pravne komisije soglasno sprejet.

Kdor je za amandma Odbora k 30. členu, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma odbora k 30. členu sprejet z večino glasov.

Kdor je za amandma k 36. členu, ki ga je predložil naš odbor, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora k 36. členu soglasno sprejet.

Kdor je za amandma Odbora k 43. členu, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora k 43. členu soglasno sprejet.

Sedaj bomo glasovali še o amandmajih našega odbora, ki so navedeni v dodatnem poročilu z dne 2. 12. 1974. Zakonodajno-pravna komisija se s temi amandmaji odbora strinja. Vprašujem predstavnika Izvršnega sveta, če tudi Izvršni svet soglaša s temi amandmaji! (Soglaša.)

Kdor je za amandma Odbora k naslovu drugega poglavja, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k naslovu drugega poglavja soglasno sprejet.

Kdor je za amandma Odbora k 10. členu, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora k 10. členu soglasno sprejet.

Kdor je za amandma Odbora k 43. členu, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma odbora k 43. členu soglasno sprejet.

Sedaj bomo glasovali o amandmaju Izvršnega sveta k drugemu odstavku 37. člena. Amandma je bil predložen delegatom danes na klop. Se z amandmajem Izvršnega sveta strinja? (Se strinja.) Vprašujem Zakonodajno-pravno komisijo, če se strinja z amandmajem! (Se strinja.)

Kdor je za amandma Izvršnega sveta k 37. členu, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta sprejet z večino glasov.

Glasovati moramo še o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije, ki so razvidni iz poročila z dne 8. 11. 1974, in sicer k 2., 15., 32. in 39. členu. Odbor s temi amandmaji soglaša, prav tako z njimi soglaša Izvršni svet.

Kdor je za amandma k 2. členu Zakonodajno-pravne komisije, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 2. členu soglasno sprejet.

Kdor je za amandma k 15. členu, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 15. členu soglasno sprejet.

Kdor je za amandma Komisije k 32. členu, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 32. členu soglasno sprejet.

Kdor je za amandma k 39. členu, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 39. členu soglasno sprejet.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona soglasno sprejet.

Prehajam na 7. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o stanovanjskih zadrugah.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svoja predstavnika določil tovariša Borisa Mikoša in dr. Mira Sajeta. Kdo bo imel uvodno besedo, prosim? Besedo ima tovariš Boris Mikoš!

Boris Mikoš: Tovarišice in tovariši! V okviru prilagajanja stanovanjske zakonodaje ustavi je pred vami predlog zakona o stanovanjskih zadrugah.

Predlogu je priložena dovolj široka obrazložitev z razvojem normativnega urejanja v preteklem razdobju. Zato mislim, da širša utemeljitev res ni več potrebna, še zlasti, ker so vse v osnutku zakona predlagane rešitve naletele na podporo in obravnavanje v javni razpravi. Predlog se zato od osnutka razlikuje le v nekaterih podrobnostih, ki le dopolnjujejo in ne spreminjajo osnovnih zamisli iz osnutka zakona. Ugotoviti moramo tudi, da k osnutku v času javne razprave nismo dobili mnogo pripomb.

Sprejem tega zakona pa je vseeno posebnega pomena, ker lahko upravičeno pričakujemo, da bo nova zakonska ureditev stanovanjskega združništva spodbudila občane, da se bodo za gradnjo stanovanj združevali v stanovanjskih zadrugah in stanovanjskih skupnostih. To je pomembno, saj smo imeli na začetku tega leta v gradnji okrog 18 000 zasebnih stanovanj in smo v prvih devetih mesecih tega leta izdali individualnim zasebnim graditeljem skupno 5 600 novih gradbenih dovoljenj. Ti podatki sicer kažejo na to, da je iniciativa občanov, da sami rešujejo svoj stanovanjski problem, živa in kreativna, da pa je obseg zasebne iniciative tolikšen, da je nujno, da ji damo čimprej čimbolj organizirano obliko.

Zakon rešuje en del te problematike. V predloženih zakonskih rešitvah še naprej zagovarjamo naslednje temeljne rešitve:

Stanovanjska zadruga združuje občane, ne pa tudi pravne osebe. Le-te se združujejo v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti in v njenem okviru rešujejo stanovanjske probleme svojih delavcev. Stanovanjsko zadrugo lahko ustanovi najmanj 30 občanov. Zadruga posluje v svojem imenu ali v imenu članov, vendar vedno na račun svojih članov. Zadruga ne samo gradi, ampak lahko tudi vzdržuje stanovanjske hiše svojih članov, kar je novost.

Imetje zadruge je družbena lastnina, razen vplačanih deležev njenih članov. Stanovanjska zadruga se lahko vključi v stanovanjsko skupnost, v združenje ali v zvezo stanovanjskih zadrug.

Intencija predloženega zakona je predvsem, da bi spodbudil občane za organizirano gradnjo stanovanjskih hiš, pa tudi da bi spodbudil odgovorne in pristojne dejavnike v naši družbi, da bi stanovanjskemu združništvu, njegovemu razvoju in uveljavljanju naklonili več skrbi in dali širše možnosti za razvoj.

Zato je prav, da samoupravne stanovanjske skupnosti vključijo stanovanjske zadruge v svoj interesni krog in da za njihov razvoj sprejmejo tudi nekatere konkretne rešitve v okviru zemljiške, urbanistične, komunalne oziroma davčne politike.

Tovarišice in tovariši delegati! Prosim, da o predlogu zakona razpravljate in da ga sprejmete. Hvala lepa!

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 5. 11. 1974.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora in Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela ter skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismeni poročili.

Omenjeni poročili ste prejeli. Želita morda predstavnika odborov in Komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želita.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajamo na glasovanje! Najprej moramo glasovati o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 5., 10., 16., 17. in 30. členu.

Naš odbor se s temi amandmaji strinja. Vprašujem predstavnika Izvršnega sveta, ali se tudi Izvršni svet s temi amandmaji strinja! (Se strinja.)

Najprej dajem na glasovanje amandmaja k 5. in 10. členu, ker gre vsebinsko za isto stvar! Kdor je za ta dva amandmaja Zakonodajno-pravne komisije, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja k 5. in 10. členu soglasno sprejeta.

Kdor je za amandma Zakonodajno-pravne komisije k 16. členu, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 16. členu z večino glasov sprejet.

Kdor je za amandma k 17. členu, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 17. členu soglasno sprejet.

Glasovati moramo še o amandmaju k 30. členu! Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma k 30. členu z večino glasov sprejet.

Sedaj moramo glasovati še o zakonu v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona soglasno sprejet.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o društvih.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Martina Goloba, ki bo imel uvodno obrazložitev. Tovariš Golob, prosim!

Martin Golob: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Predloženi zakon ureja pomembno področje temeljnih pravic in svoboščin človeka in občana, ki so po naši ustavni ureditvi zajamčene na najširši osnovi. V skladu s tem se občani za uresničevanje svojih interesov in teh svoboščin, v skladu s splošnimi interesi socialistične družbe, združujejo v društvih.

S predlaganimi zakonskimi rešitvami se društva kot posebna oblika združevanja delovnih ljudi vključujejo v naš družbenopolitični sistem kot njegov sestavni del ter se povezujejo v Socialistično zvezo delovnega ljudstva, ki je njegov temeljni nosilec. S temi instrumenti je dana občanom ustanoviteljem društev priložnost in možnost, da v okviru Socialistične zveze delovnih ljudi soočajo in usklajujejo programske zasnove interesnega združevanja, financiranja in mednarodnega sodelovanja s širšimi družbenimi interesi.

Razprava o predlogu zakona, ki ga imate pred seboj, je bila zelo pestra in dolgotrajna. Pri izoblikovanju stališč in osnovnih izhodišč je predlagatelj sodeloval s Socialistično zvezo delovnega ljudstva, ki je organizirala več javnih razprav in posvetovanj, da bi zakon čim verneje odrazil ustavno načelo združevanja občanov, upoštevajoč določene objektivne pogoje in okoliščine, ki so značilne za sedanji politični čas.

V tej razpravi je sodelovalo veliko število društev v Sloveniji. Registriranih, to je vpisanih v register je 7045 društev, od tega v republiški register 650. Njihova dejavnost se razteza po vsej Sloveniji oziroma v območju dveh ali več občin ali na področju vse Jugoslavije.

Predloženi zakon je upošteval pripombe in predloge, ki so jih k osnutku zakona o društvih predložila skupščinska telesa prejšnjega sklica in Izvršni odbor Republiške konference Socialistične zveze. Predlog zakona o društvih izhaja tudi iz načel, ki so bila izoblikovana pri urejanju teh vprašanj v zvezni zakonodaji in zakonodaji drugih socialističnih republik in ki jih je dosedanja praksa potrdila.

Predlog pa vsebuje tudi nekatere novosti: na primer določa, da občani o temeljnih izhodiščih in pravilih društev razpravljajo v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, da gospodarska dejavnost ne more biti osnovni namen društva, v večji meri poudarja odgovornost predstavnikov društva, torej individualno odgovornost, ureja tudi delovanje društev, ki so registrirana v drugih republikah in delujejo v naši republiki. V predlogu ni določb o združevanju tujcev, ker to ureja zvezni zakon o gibanju in prebivanju tujcev v Jugoslaviji.

Tovarišice in tovariši! Iz obrazložitve, ki ste jo prejeli k predlogu zakona, je razvidno, da je namen predloženega zakona določiti pogoje, pod katerimi občani uresničujejo z ustavo zajamčeno svobodo združevanja. Predlagam, da zakon sprejmete z amandmaji, ki so jih predložila skupščinska telesa k 14. in 21. členu predloga zakona. Hvala lepa!

Podpredsednik Livio Jakomin: Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 5. 11. 1974. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija.

ki sta zboru predložila pismeni poročili. Omenjeni poročili ste tudi prejeli. Želita morda predstavnika Odbora in Komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želita.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo.

Prehajam na glasovanje! Najprej bomo glasovali o amandmaju Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora k 21. členu, ki je redakcijsko popravljen z amandmajem Zakonodajno-pravne komisije. Vprašujem predstavnika Zakonodajno-pravne komisije in Izvršnega sveta, ali se s tem amandmajem strinjata! (Da.) Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 21. členu soglasno sprejet.

Glasovali bomo še o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 14. in 21. členu. Vprašujem predstavnika Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem in Izvršnega sveta, ali se s tem amandmajem strinjata! (Da.) Ker gre v primeru 14. člena za amandma redakcijskega značaja, mislim, da lahko o obeh amandmajih glasujemo skupaj. Kdor je za ta amandmaja, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja k 14. in 21. členu soglasno sprejeta.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o društvih, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona soglasno sprejet.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na osnutek resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

Osnutek resolucije je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavniki Izvršnega sveta je Ivo Lapajne, namestnik direktorja Zavoda SRS za planiranje, ki nam bo osnutek resolucije obrazložil.

Obveščam vas, da bo v našem zboru pri tej točki dnevnega reda sodeloval tudi dr. Vili Merhar, delegat naše delegacije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Prosim, tovariš Lapajne!

I v o L a p a j n e : Tovarišice in tovariši delegati! Nimam namena v celoti obrazložiti osnutek resolucije, ampak bom predvsem razložil stališče Izvršnega sveta do resolucije.

Na podlagi ustave tokrat prvič na široko razpravljamo o skupni razvojni politiki Jugoslavije v letu 1975. O tem razpravlja delegatska baza vključno z republiško skupščino, ki sprejema o tem tudi ustrezen akt o soglasju. To je nova praksa, ki je do sedaj ni bilo. Tak postopek daje tudi temu zboru in vsem delegatom, ki so o tem razpravljali, možnost, da sooblikujejo skupno jugoslovansko politiko za prihodnje leto.

V preteklih dneh je bila v zvezi s tem organizirana vrsta posvetovanj na različnih ravneh in v različnih sredinah. Tako so bile že ob prvem osnutku intenzivne in poglobljene razprave v Zvezi komunistov Slovenije, Socialistični zvezi, tudi na področnih posvetih z delegati, ki so jih organizirali področni sveti Socialistične zveze, v Gospodarski zbornici in drugje.

O osnutku resolucije so razpravljali tudi pristojni odbori te skupščine. Poročila imate priložena. Pripombe je pripravila tudi Narodna banka Slovenije, ki jih Izvršni svet prav tako sprejema.

V vseh fazah nastajanja zvezne resolucije je sodeloval tudi Izvršni svet Socialistične republike Slovenije, zlasti prek Zveznega komiteja za družbeno planiranje in drugih organov pri zveznem izvršnem svetu. Izvršni svet je podrobneje opredelil politiko za prihodnje leto v osnutku republiške resolucije, o čemer bo tekla razprava v tej skupščini v prihodnjih dneh. Resolucija o razvoju in politiki v SR Sloveniji v prihodnjem letu pa je bila objavljena v Delu, skupaj z družbenimi dogovori. Vendar bo o tem podrobnejša razprava v naslednjih dneh.

Ob vrsti pripomb in predlogov, ki so jih doslej predlagali delegati in predstavniki iz Slovenije v razpravah v zvezni skupščini in organih zveznega izvršnega sveta, od katerih so bili mnogi tudi upoštevani, je sprejel Izvršni svet na 24. seji dne 26. 11. letos ob obravnavi osnutka zvezne resolucije dodatne predloge in pripombe. Te pripombe so vam bile predložene za današnje zasedanje. Ker ste pripombe prejeli, se bom omejil samo na nekatera vprašanja.

Gospodarske naloge, ki so pred jugoslovansko skupnostjo, s tem pa tudi pred slovensko in pred našim gospodarstvom, so ob prehodu v leto 1975 dokaj zahtevne in zapletene. Od vseh nosilcev gospodarjenja, to je od federacije, republike, občin in od temeljnih organizacij združenega dela in drugih zahtevajo da se bodo morali v večji meri podrediti dejanski politiki stabilizacije. O tej politiki smo doslej veliko razpravljali, sprejemali smo tudi različne programe, vendar učinkov naše aktivnosti marsikdaj ni bilo prav na ključnih področjih. To pa v bistvu pomeni, da bomo morali vsi skupaj več delati, boljše delati in pa bolj racionalno trošiti vse tisto, kar ustvarjamo.

Predvidena ekonomska politika je usmerjena predvsem k spodbujanju gospodarske rasti, ki rešuje tudi probleme zaposlenosti, in to na kvalitetnih osnovah ob povečanju produktivnosti, večjem povečanju izvoza kot uvoza in na vrsti drugih elementov, ki morajo prispevati k stabilnemu gibanju tudi na daljši rok. Usmerjena je tudi k odpravljanju globljih vzrokov nestabilnosti, kot so že dalj časa znani problemi zaradi zaostajanja posameznih dejavnosti v energetiki, kmetijstvu in drugje.

Vsa prizadevanja bi morala biti v prihodnjem letu usmerjena zlasti v izboljšan odnos v mednarodni menjavi. Pri tem naj bi se krepila konkurenčna sposobnost našega gospodarstva. Prav ta sposobnost se je v letošnjem letu bistveno poslabšala zaradi sprememb v mednarodnih ekonomskih odnosih. Poslabšali so se tudi rezultati v naši blagovni menjavi in v plačilni bilanci. Za doseganje tega cilja moramo ustrezno obvladovati vse oblike domačega povpraševanja, zlasti tiste oblike porabe, ki ne prispevajo direktno k povečanju proizvodnje, razen investicij, vendar pa moramo tudi investicije usmerjati tako, da nam bodo dajale v kratkem času ugodnejše rezultate. Hkrati pa moramo napraviti vse za zmanjšanje stroškov gospodarstva, da bo lahko bolj konkurenčno, kot je sedaj.

Pomembna naloga je tudi hitrejše usposabljanje in organiziranje združenega dela za prevzemanje vrste pristojnosti, ki jih opredeljuje ustava, v lastno urejanje. V zvezi s tem je potrebno pripraviti tudi konkretne predloge. Preiti moramo od načelnih ugotovitev, da se mora združeno delo organizirati in odigravati pomembnejšo vlogo tudi na področju ekonomskega sistema

in ekonomske politike, h konkretnim rešitvam, ki bodo tak položaj tudi dejansko omogočile.

Ker bo pripravil Izvršni svet za prihodnje zasedanje skupščine v tem mesecu še dva izčrpana ekspozija, enega ob osnutku resolucije prihodnji teden in enega ob predlogu resolucije konec meseca, se ne bom podrobneje zadrževal pri teh vprašanjih. Ko bomo razpravljali o politiki Slovenije, bomo obenem razpravljali tudi o vprašanjih razvoja Jugoslavije.

Ugotavljam, da so pristojni odbori skupščine sprejeli predloge Izvršnega sveta, ki so vam bili predloženi, zato predlagam, da da tudi ta zbor soglasje k osnutku zvezne resolucije oziroma da pooblasti slovensko delegacijo v Zvezni skupščini, da da soglasje k resoluciji. Ob tem pa bi morali delegati iz Slovenije upoštevati tudi vse pripombe, ki so bile kasneje izoblikovane v razpravah k zvezni resoluciji.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Lapajne! Osnutek resolucije ste prejeli z dopisom 22. 11. 1974. Prav tako ste prejeli tudi stališča Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije ter pripombe in predloge Narodne banke Slovenije.

Osnutek resolucije so obravnavali: Odbor našega zbora za finance in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, ter Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in Odbor za družbenoekonomski razvoj Zbora združenega dela, ki sta zboru prav tako predložila skupno poročilo. Obe poročili ste prejeli.

Na podlagi osnutka resolucije in pismenih poročil pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? Besedo ima dr. Vili Merhar, delegat v Zboru republik in pokrajin!

Vili Merhar: Tovarišica predsednica, spoštovani tovariši! Dovolite mi, da vam v imenu delegacije Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin posredujem vsaj nekatera načelna stališča delegacije, ki so se izoblikovala, kakor je poudaril že predstavnik Izvršnega sveta, na številnih sejah delegacije, na regionalnih posvetih članov delegacije z delegatsko bazo Skupščine SR Slovenije, kakor tudi na temelju pripomb Izvršnega sveta Slovenije, odborov te skupščine, Narodne banke Slovenije in drugih opozoril združenega dela k osnutku resolucije o temeljnih skupne politike za leto 1975.

Precejšen del tega gradiva ste prejeli. Zaradi tega menim, da ni nujno, da bi ga tukajle obnavljal. Opozorim pa naj le na dileme in na razmišljanja delegacije o razreševanju teh odprtih vprašanj in problemov.

V delegaciji menimo, da so bili na osnovi dosedanjega razvoja in razvojnih trendov v letu 1974 pravilno identificirani vsi pozitivni in predvsem negativni razvojni trendi v jugoslovanskem gospodarstvu, ki bodo morali biti temeljna skrb politike v letu 1975. V tem delu gradiva je jasno opozorjeno na notranjo nestabilnost z visoko stopnjo inflacije in predvsem na plačilno-bilančno problematiko, ki jo gradivo ocenjuje tudi kot temeljni faktor razvojnih možnosti jugoslovanskega gospodarstva v letu 1975.

Pri teh ocenah in izhodiščih za razvojno politiko 1975 pa po našem mnenju še niso povsem jasno opredeljena vsa žarišča inflacije in njihov relativni pomen za inflacijska gibanja pri nas. Ta pomanjkljivost zahteva bolj temeljite študije naše lastne inflacije, na podlagi katerih bo mogoče usmeriti in definirati bolj učinkovit antiinflacijski program, ki ga bomo morali uporabljati in ki ga bodo morali spoštovati vsi subjekti gospodarjenja v naši družbi.

Drugo področje, ki po naši oceni tudi ni dovolj obdelano, je področje sistema in politike cen. Dosedanja politika cen je dovoljevala anticipacijo potrošnje, kar je delovalo na inflacijske procese v naši družbi. Kljub navedenim pomanjkljivostim uvodnega poglavja resolucije pa ta del resolucije v delegaciji sprejemamo, ker menimo, da nam nudi zadostna izhodišča za graditev ekonomske politike v letu 1975.

Pozitivni rezultati gospodarjenja v letošnjem letu se torej kažejo v ugodnih stopnjah gospodarske rasti, zaposlovanja in naraščanja družbene produktivnosti. Vendar pa te pozitivne rezultate spremljajo nekateri negativni trendi, ki se kažejo v visoki stopnji inflacije, naraščajočem zunanjeplačilnem deficitu in porajajoči se nelikvidnosti v gospodarstvu. Ti negativni rezultati so že dosegli stopnjo, ki jo je zelo težko tolerirati, kajti njihove posledice se lahko očitno izrazijo pri nadaljnji graditvi naših samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Zaradi tega je treba soglašati s temeljno usmeritvijo ekonomske politike za leto 1975, s katero naj se uresničujejo predvsem naslednji družbenoekonomski cilji:

- pospeši naj se nadaljnja samoupravna preobrazba naše družbe v skladu z novo ustavo;

- zagotovi naj se aktivna stabilizacijska politika, s katero naj se vsaj zaustavi nadaljnji inflacijski proces;

- zagotovi naj se zadostna zunanja likvidnost države.

Zaradi teh ciljev so v resoluciji prikazane nekatere stopnje rasti najpomembnejših in med seboj povezanih agregatov. Doseže naj se vsaj 6% maksimalna stopnja rasti družbenega produkta, ki pa jo omejuje predvsem zunanja plačilna situacija, ki zahteva, da naj bi se izvoz povečal za 10%, uvoz pa le za 4%.

Navedeni razvojni trendi rasti pa so ocenjeni v delegaciji kot izredno zahtevni, ker jih bomo morali uresničevati v pogojih svetovnega gospodarstva, ki je v depresiji, in v pogojih domačega gospodarstva, ki zaradi težnje po popolni izkoriščenosti kapacitet in zaradi strukturnih problemov zahteva določeno ekspanzijo vseh oblik porabe. To pomeni, da navedena faktorja še vnaprej ogrožata stabilizacijo našega gospodarstva, ker lahko v interesu polne zaposlenosti avtonomno izsiljujeta nadaljnjo dinamiko anticipiranja potrošnje in vseh oblik porabe, ki se bo prek hitrejše rasti dinamike kupnih fondov nujno morala zrcaliti v nadaljnjih inflacijskih pritiskih.

Ob teh izhodiščih ocenjevanja z resolucijo predvidenih razvojnih trendov se postavljajo delegaciji nekatera temeljna vprašanja. Najprej je vprašanje kvalitete rasti, ki naj jo dosežemo s predvideno 6% maksimalno stopnjo rasti družbenega proizvoda v naslednjem letu.

V mislih imamo že v letu 1974 izraženo tendenco hitrega naraščanja zalog, ki absorbirajo cirkulacijska sredstva in zahtevajo nadaljnjo naložbo akumulacije v tej neproduktivni obliki in s tem pritiskajo na nelikvidnost.

Drugo vprašanje je možnost realizacije za 10% večjega izvoza, in to v razmerah, ko plačilno-bilančna situacija zaradi znanih razlogov v deželah, s katerimi trgujemo, prav tako narekujejo restriktivne ukrepe v uvozni politiki. Zaradi tega momenta, ki po mnenju delegacije ni bil osvetljen iz vseh zornih kotov, se zdi izredno težka uresničitev tega proporca družbenoekonomskega razvoja v naslednjem letu.

Razmišljamo tudi o zadostnosti rasti uvoza, ki je po resoluciji predvidena le za 4%. To bo zahtevalo restriktivno uvozno politiko. To restrikcijo pa bo

treba jasno opredeliti, da ne bo prizadela reproduktivne sposobnosti našega gospodarstva in s tem seveda zaželeno 6% dinamiko rasti družbenega produkta. Ta problem je še posebej poudarjen zaradi tega, ker nujnih strukturalnih sprememb v našem gospodarstvu še nismo razrešili.

Iz navedenega sledi, da so možnosti za uresničitev predvidenih razvojnih trendov maksimalno napete ter da bo potreben maksimalen napor vse družbe in vseh njenih gospodarskih subjektov za uresničitev navedenih razvojnih komponent. Zaradi vseh teh omejitev nas v delegaciji skrbi, da še do danes nimamo ustreznih bilanc, ki bi pojasnile nakazane razvojne trende, in predvsem, da resolucija ne nakazuje dovolj instrumentarija ekonomske politike, ki naj uresničuje navedeno razvojno dinamiko. To velja tako glede izvoznega kakor tudi uvoznega instrumentarija, ki bi ga morali dobiti po našem mnenju še pred koncem leta, da bi se lahko naše organizacije združenega dela pravočasno prilagodile s svojimi plani in programi razvojni politiki. Kasnitev na tem področju se nam v delegaciji nikakor ne zdi sprejemljiva, ker maksimalni razvojni trendi nikakor ne dovoljujejo zatišja v uvozni in izvozni usmeritvi našega gospodarstva. Zatišje zaradi iskanja instrumentov za razreševanje teh vprašanj bi lahko povzročilo deficit v uvozu oziroma izvozu, ki bi ga v kasnejših mesecih težko popravili.

Zaradi teh argumentov vztraja naša delegacija tudi pri opredeljenem instrumentariju, to je pri bolj jasni in konkretni navedbi instrumentov, ki jih bomo uporabljali v naslednjem letu za doseganje nakazanih razvojnih trendov. Če ne dobimo konkretizacije te ekonomske politike, menimo, da ne bomo mogli razpravljati o resoluciji, ki je predložena. V tej zvezi vztrajamo predvsem pri konkretizaciji izvoznega instrumentarija, ki ga je po našem mnenju treba povezovati tudi s carinsko politiko. To je tem bolj problematično, ker se s predlaganim predračunom federacije predvideva občutno, celo polovično zmanjševanje sredstev, ki so bila doslej namenjena za izvozno stimulacijo. Vprašanje pa je tudi, ali je združeno delo, ki naj bi bilo konstituirano v Gospodarski zbornici, že tako organizirano, da lahko sprejme to nalogo.

Predvidene rešitve prenosov funkcij federacije na združeno delo so sicer uskladene z ustavo in z ustavno diktico, po našem mnenju pa zaradi neorganiziranosti in trenutne nepripravljenosti gospodarstva za to nalogo lahko zavlečejo rešitve. Zaradi tega pa se lahko zgodi, da ne bo učinka pospešenega izvoza, na katerem predvsem temelji razvojna dinamika, poleg domačega investiranja za dinamično gospodarsko rast.

Podobno kot za izvoz velja tudi za uvozni režim, s katerim ne bi smeli zoževati reproduktivnih sposobnosti našega gospodarstva, ki se je pač v preteklem obdobju prilagodilo določenemu uvozu ob precejšnjem zanemarjanju domačih surovinskih virov. Toda aktivizacija domačih surovinskih virov zahteva čas, ni je mogoče opraviti čez noč. Zato je potreben čas, ki ga bomo morali v instrumentariju uvozne politike še kako upoštevati, da ne bi z administrativnimi ukrepi prišli do omejevanja stopnje gospodarske rasti.

Poleg uvožno-izvozne problematike so domače investicije poglavitni faktor pospešitve predvidene stopnje gospodarske rasti. Strinjamo se z investicijsko usmeritvijo v primarni sektor gospodarstva, ker je prav ta sektor v nesorazmerju glede na terciarni in sekundarni sektor. Pri tem pa naj opozorimo, da je navedeno nesorazmerje tudi posledica dosedanje neučinkovitosti našega planiranja, ki tudi v resoluciji ni dovolj poudarjeno, čeprav ga prav sedanjí gospodarski trenutek kategorično zahteva.

Zaradi te pomanjkljivosti resolucije so ostale nedorečene nekatere zahteve iz resolucije po družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju, torej zahteve po metodologiji ali po pomoči in načinu, kako bomo prišli do planov. Resolucija je nedorečena v vprašanjih, kdo naj se dogovarja, s kom naj se dogovarja, kdaj naj se dogovarja in zaradi česa naj se dogovarja. Torej premalo določa o subjektih dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. V nekaterih primerih pušča to dogovarjanje tudi administraciji. S tem so v resoluciji zamegljeni odnosi, ki jih ustava glede razmejevanja med federacijo in republikami in pokrajinami jasno zahteva.

Podobno je z institucionalizacijo nekaterih novih mer, na primer plačane realizacije ali institucije, kot je samoupravna skupnost bančnega tipa, čeprav ni bilo preverjeno, ali se uresničuje dosedanja zakonodaja na tem področju. Ne moremo pristajati na spreminjanje instrumentarija in institucij v primerih, ko stari instrumentarij ni bil spoštovan ali je bil celo namerno prezrt. To problemov naše poslovne in finančne nediscipline ne rešuje, temveč jih prelaga z navideznimi rešitvami le v kasnejši čas.

Končno se nam zdi osnutek resolucije pomanjkljiv v definiciji sistema in politike cen, ki bi ga morali postaviti na nove temelje že iz razlogov, na katere sem opozoril od začetka. Kritično bi morali analizirati nekatere ideje o tako imenovanih svetovnih cenah, ki trenutno ustrezajo nekaterim področjem naše družbene reprodukcije. Ta področja zahtevajo, da se naše cene prilagodijo tem cenam, za katere pa, kot veste, zaradi znanih monetarnih in drugih perturbacij na svetovnem trgu velja, da se izrazito nagibljejo tudi k realnemu porastu.

Podrobnejšo razlago pripomb, ki jih sprejema tudi naša delegacija, ste, tovariši delegati, dobili iz gradiv Izvršnega sveta Slovenije, gradiv Narodne banke Slovenije in stališč odborov te skupščine, od katerih nekatera tudi že vključujejo nekatera naša stališča in poglede.

Če bi na koncu skušal strniti stališča delegacije, bi poudaril:

1. Menimo, da so v resoluciji vsebovani vsi potrebni elementi za graditev ekonomske politike za leto 1975, in sicer za tako graditev, da bo uresničeno tudi načelo enotnega jugoslovanskega gospodarskega prostora.

2. Čeprav imamo pogoje za uresničevanje ustavnih določil o pristojnostih in razmejitvah funkcij federacije, republik in pokrajin, je osnutek v teh pogledih ostal premalo dorečen in večkrat meša ene pristojnosti z drugimi. To pomanjkljivost bi kazalo v resoluciji vsekakor odstraniti.

3. Delegacija meni, da morajo biti ob sprejemanju resolucije predloženi tudi konkretni ukrepi ekonomske politike za leto 1975, v smislu, ki sem ga že poudaril. Če ne bomo imeli konkretnih mer ekonomske politike, bo zelo otežkočeno usklajevanje, ki ga ta pomemben dokument naših razvojnih možnosti za naslednje leto kategorično zahteva.

4. Menimo, da je prav, da sta poudarjena v resoluciji dva ključna problema našega gospodarstva, ki se bosta kazala tudi v naslednjem letu, to je problem plačilne bilance in njenega deficita in predvsem problem notranje inflacije. Zaradi tega se nam zdi, da so jasna stališča in rešitve teh dveh problemov nujni sestavni del resolucije. Že v sedanjem osnutku resolucije sta upoštevana v smislu, da sta lahko omejitveni faktor gospodarske rasti jugoslovanske družbe v naslednjem letu. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Merhar! Kdo še želi razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije daje soglasje k osnutku resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

2. K osnutku resolucije so dane pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata odbora v svojih poročilih, Izvršni svet v svojem mnenju in ki so bile predlagane v razpravi na današnji seji zbora.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v imenu Skupščine Socialistične republike Slovenije soglasje k predlogu resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Odrejam 30 minut odmora.

(Seja je bila prekinjena ob 12.15 in se je nadaljevala ob 12.55.)

Predsednica Mara Žlebnik: Nadaljujemo sejo!

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo odloka o določanju skupnega obsega izdatkov proračuna federacije za leto 1975, z osnutkom odloka.

Predlog za izdajo odloka je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije. Izvršni svet je določil za svojega predstavnika tovariša Marjana Oblaka, pomočnika republiškega sekretarja za finance.

Predlog za izdajo odloka ste prejeli z dopisom dne 22. 11. 1974, prav tako ste prejeli tudi stališče Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

Predlog za izdajo odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi predloga za izdajo odloka in pismenih poročil pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine SR Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo odloka o določanju skupnega obsega izdatkov proračuna federacije za leto 1975, z osnutkom odloka.

2. K osnutku odloka so dane pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata odbora v svojem poročilu in Izvršni svet v svojem mnenju.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v imenu Skupščine Socialistične republike Slovenije soglasje k predlogu odloka o določanju skupnega obsega izdatkov proračuna federacije za leto 1975.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975, z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Jože Tepina, namestnik republiškega sekretarja za finance.

Predlog za izdajo zakona ste prejeli s sklicem dne 21. 11. 1974. Prav tako ste prejeli tudi stališče Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

Predlog za izdajo zakona so, z osnutkom zakona, obravnavali: Odbor našega zbora za finance in Odbor za finance Zbora združenega dela ter skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi predloga za izdajo zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo! Želi kdo besedo? Prosim, tovariš Šeme, delegat občine Ljubljana-Bežigrad!

Jože Šeme: Tovarišice in tovariši delegati, tovarišica predsednica! Delegacija občine Ljubljana-Bežigrad daje k predlogu za izdajo zakona o izdaji obveznic federacije v letu 1975 naslednje pripombe:

1. Na strani 3, v poglavju V, so med finančnimi sredstvi navedeni tudi podatki, da je za provizijo za prodajo obveznic potrebnih približno 45 milijonov dinarjev, za emisijo, spremljanje in uničenje obveznic približno 500 000 dinarjev, za propagando obveznic 5 milijonov dinarjev; iz proračuna federacije torej za leto 1975 okrog 50 500 000 dinarjev.

Delegacija občine Ljubljana-Bežigrad ugotavlja, da so predložene vsote in omenjena namenska sredstva previsoka, zato predlaga ponovno analizo elementov in podatkov, na temelju katerih je izvršena omenjena kalkulacija.

2. Drugi odstavek 5. člena v osnutku zakona o izdaji obveznic federacije v letu 1975 se glasi: »Če se na ozemlju republike oziroma avtonomne pokrajine ne uresničuje načrt prodaje obveznic, vplača republika oziroma avtonomna pokrajina v proračun federacije za leto 1975 povečani prispevek v višini zneska neprodanih obveznic v vsakem mesecu.« Delegacija občine Bežigrad ugotavlja, da prevzamejo s tem republike in pokrajine preveliko odgovornost v primeru, če se prodaja obveznic ne realizira po predvidenem načrtu.

Nesprejemljivo je tudi stališče, da mora republika oziroma avtonomna pokrajina povečani prispevek v višini neprodanih obveznic realizirati in nakazati federaciji vsak mesec sproti in vsak mesec tudi evidentirati prodajo obveznic. Menimo, da naj bi to delali vsake tri mesece ali pa celo v daljših rokih.

Delegacija se torej ne strinja s predlaganim načinom uresničevanja prodaje obveznic in ne sprejema stališč iz člena 5.

Glede drugih vprašanj delegacija podpira sprejetje zakona, ki je predložen v osnutku. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Šeme! Želi morda besedo predstavnik Izvršnega sveta? Prosim, tovariš Tepina!

Jože Tepina: Tovarišu naj pojasnim, da bomo njegov predlog v zvezi s stroški plasmaja teh obveznic posredovali naši delegaciji in tudi prek Sekretariata za finance bomo skušali vplivati na to kalkulacijo.

Slo je tudi za vprašanje, kaj v primeru, če dogovorjena količina obveznic v republiki oziroma v avtonomni pokrajini ne bo šla v promet in kaj storiti z razliko, ki nastane od neprodanih obveznic. Menim, da je določilo, da krije razliko republika, pravilno, ker iz izkušenj letošnjega leta vemo, da so nekatere republike dogovorjeno količino obveznic dale v promet in seveda ustrezno tudi plačale, medtem ko v nekaterih območjih v Jugoslaviji niso emitirali obveznic v dogovorjeni količini, zaradi česar bi sicer padlo to breme na druge republike. Sicer pa pomeni neemitirana količina obveznic obveznost republike oziroma avtonomne pokrajine v kotizaciji do zveznega proračuna. Prav zaradi tega menimo, da je takšno določilo v zakonu potrebno. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, končujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975, z osnutkom zakona.

2. K osnutku zakona so dane pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata odbora v svojem poročilu, Izvršni svet v svojem mnenju in ki so bile predlagane v razpravi na današnji seji zbora.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v imenu Skupščine Socialistične republike Slovenije soglasje k predlogu zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajam na 12. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975, z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Jože Tepina.

Predlog za izdajo zakona ste prejeli s sklicem dne 21. 11. 1974. Prejeli ste tudi stališča Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije. Predlog za izdajo zakona so, z osnutkom zakona, obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela ter skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi predloga za izdajo zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? (Nihče.) Očitno ne želi nihče razpravljati.

Končujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975, z osnutkom zakona.

2. K osnutku zakona so dane pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata odbora v svojem poročilu, Izvršni svet pa v svojem mnenju.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da v imenu Skupščine Socialistične repu-

blike Slovenije soglasje k predlogu zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 13. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo odloka o določanju skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975, z osnutkom odloka.

Predlog za izdajo odloka je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Jože Tepina. Predlog za izdajo odloka ste prejeli s sklicem dne 21. 11. 1974. Prav tako ste prejeli tudi stališče Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije.

Predlog za izdajo odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi predloga za izdajo odloka in pismenih poročil pričenjam razpravo! Želi kdo razpravljati? (Nihče.)

Končujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo odloka o določanju skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975, z osnutkom odloka.

2. K osnutku odloka so dane pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata odbora v svojem poročilu.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da v imenu Skupščine republike Slovenije soglasje k predlogu odloka o določanju skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 14. točko dnevnega reda, to je na osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Osnutek poslovnika je skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Osnutek poslovnika ste prejeli s sklicem dne 21. 11. 1974. Prejeli ste tudi stališča Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije pa tudi popravke besedila osnutka poslovnika.

Osnutek poslovnika je obravnavala skupščinska Komisija za pripravo poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije in zboru predložila pismeno poročilo, ki ste ga prejeli.

Na podlagi osnutka poslovnika in pismenega poročila Komisije pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Končujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije daje soglasje k osnutku poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

2. K osnutku poslovnika dane pripombe so navedene v poročilu Komisije in v mnenju Izvršnega sveta.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da v imenu Skupščine Socialistične republike Slovenije soglasje k predlogu poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 15. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v Socialistični republiki Sloveniji.

Predlog odloka je Skupščini predložila v obravnavo njena Komisija za pravosodje, ki je za svojega predstavnika določila tovariša Jožeta Pernuša. Ali želi predstavnik predlagatelja predlog odloka še ustno obrazložiti? (Ne želi.)

Predlog odloka je obravnavala tudi skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je zboru predložila pismeno poročilo.

Pričenjam razpravo! Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Najprej moramo glasovati o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k naslovu in k 1. in 2. točki tega odloka. Amandmaje Zakonodajno-pravne komisije ste sprejeli. Kdor je za te amandmaje, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so amandmaji Zakonodajno-pravne komisije z večino glasov sprejeti.

Na glasovanje dajem predlog odloka v celoti. Kdor je za predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v Socialistični republiki Sloveniji, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajamo na 16. točko dnevnega reda, to je na usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela.

Obveščam vas, da ste danes na klop k predlogu tega zakona prejeli amandmaje, ki jih je kasneje predložil Izvršni svet, in sicer k 47., 48. členu, pa tudi k 24. in 33. členu predloga zakona. Ti amandmaji Izvršnega sveta posegajo v vsebino zakona. Ker pa smo obravnavo tega zakona na zadnji seji končali in smo danes želeli opraviti samo usklajevanje, predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Odloži se usklajevanje zakona.

2. Pristojna telesa skupščine oziroma zbora naj obravnavajo amandmaje, ki jih je kasneje predložil Izvršni svet, in poročajo zboru.

3. Zbor bo na eni prihodnjih sej v postopku usklajevanja razpravljal in sklepal o vseh amandmajih predlagatelja.

Želi o takem predlogu kdo razpravljati? (Nihče.)

Dajem predlog sklepa na glasovanje! Kdor je za, naj glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

K tej točki dnevnega reda ste prejeli predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani in predlog odloka o izvolitvi dveh članov Odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela, ki ju je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine Socialistične republike Slovenije.

Vprašujem predstavnika komisije tovariša Gojka Vidoviča, ali želi morda k predlogom odlokov dati še ustno obrazložitev! (Ne.)

Prehajamo na predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Pričenjam razpravo! Želi morda kdo besedo? (Nihče.) Prehajamo na glasovanje! Kdor je za to, da se za sodnike Okrožnega sodišča v Ljubljani izvolita Albert Mislej in Janez Šlibar, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani soglasno sprejet. S tem smo za sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani izvolili Alberta Misleja in Janeza Šlibarja.

Prehajamo na predlog odloka o izvolitvi dveh članov Odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela.

Pričenjam razpravo! Želi kdo besedo? (Nihče.)

Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje! Kdor je za to, da se za člana Odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela izvolita Janko Golež in Mirko Ledinek, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o izvolitvi dveh članov odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela soglasno sprejet. S tem smo izvolili za člana Odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela Janka Goleža in Mirka Ledineka.

Prehajamo na 18. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Pred formalnim prehodom na to točko dnevnega reda bi vas, tovarišice in tovariši delegati, želela obvestiti, da smo vam danes na klop dali poročilo Izvršnega sveta o izvajanju posebnega družbenega dogovora o višini splošne porabe v občinah v letu 1974 skupaj z obrazložitvijo trenutnega stanja. Ker je aneks k posebnemu družbenemu dogovoru, ki ga je pripravila sekcija za ekonomska in finančna vprašanja pri Skupnosti slovenskih občin, še v postopku pri občinskih skupščinah, danes še ni mogoče ugotoviti, ali so ga vse občine sprejele. Zaradi tega je poročilo Izvršnega sveta predloženo kot informacija zlasti še zato, ker je bilo že na zadnji seji našega zbora postavljeno delegatsko vprašanje o tem problemu.

Po drugem odstavku 166. člena ustave Socialistične republike Slovenije ima delegat v zboru pravico obrniti se na Izvršni svet ali na predstojnike republiških upravnih organov z vprašanji, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

K tej točki dnevnega reda ste med gradivom prejeli vprašanje Eda Hermana iz občine Mozirje in Zdenke Ferčnik iz občine Ljubljana-Center. Izvršni svet nam je sporočil, da bo na vprašanje Eda Hermana iz občine Mozirje odgovoril tovariš Karmelo Budihna!

Karmelo Budihna: Tovarišica predsednica, tovariši delegati! Na 7. seji zbora občin Skupščine SR Slovenije 13. novembra 1974 je Edo Herman, delegat iz občine Mozirje, postavil naslednje delegatsko vprašanje:

Delegacija za zbor občin Skupščine SR Slovenije iz Mozirja je na seji dne 11. novembra 1974 med drugim razpravljala tudi o problematiki sladkovodnega ribištva. Po razpravi je delegacija sklenila postaviti Izvršnemu svetu Skupščine Slovenije naslednje vprašanje:

»Kdaj bo sprejet novi zakon o sladkovodnem ribištvu za našo republiko, ker je dosedanji že zastarel, saj je bil sprejet že leta 1958 in ni v skladu z zakonom o vodah. To vprašanje naj Izvršni svet Skupščine SR Slovenije čimprej reši, saj je bil zakon o vodah sprejet v letošnjem letu, ni pa uskladen z zakonom o sladkovodnem ribištvu.«

Odgovor na to vprašanje:

Ustavni zakon za izvedbo ustave SR Slovenije določa v prvem odstavku 24. člena, da je treba do 30. 6. 1976 leta uskladiti z ustavo SR Slovenije določbe tistih republiških zakonov, ki niso v skladu z ustavo, če ni za posamezne republiške zakone določen v 22. in 23. členu tega ustavnega zakona krajši rok za uskladitev. Ker v 22. oziroma 23. členu ni naveden zakon o sladkovodnem ribištvu, velja za njegovo uskladitev rok iz 24. člena, to je do 30. 6. 1976. V zvezi s tem je bil v programu dela Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in republiških upravnih organov do 30. 6. 1975 določen rok za izdelavo osnutka zakona o sladkovodnem ribištvu, in sicer prvo trimesečje leta 1975, za predlog tega zakona pa drugo trimesečje leta 1975. Pri pripravi navedenega zakona bo vsekakor upoštevano usklajevanje z veljavnimi zakoni, ki delno tudi urejajo nekatera vprašanja z njegovega področja. V zvezi s tem bo osnutek poslan v mnenje in pripombe občinskim skupščinam in vsem organom ter organizacijam, katerih delovno področje naj bi zakon urejal. To vsekakor velja tudi za Ribiško zvezo SR Slovenije. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Budihna! Vprašujem delegata iz občine Mozirje, ali je z odgovorom zadovoljen! (Da.) Dobili boste pismeni odgovor, kakor tudi vse ostale skupine delegatov.

Izvršni svet je sporočil, da bo na vprašanje Zdenke Ferčnik iz občine Ljubljana-Center odgovoril tovariš Sikst Marion. Ker pa tovariša še ni, predlagam, da preidemo kar na drugi del te točke, na nova delegatska vprašanja.

Delegatsko vprašanje bo postavil tovariš Vlado Mejač, delegat občine Vrhnika!

Vlado Mejač: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov občine Vrhnika za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije je na sestanku 2. 12. 1974 oblikovala naslednje delegatsko vprašanje:

Z gradnjo avtoceste Vrhnika-Postojna je bila močno poškodovana cesta II. reda št. 324. Asfalt je uničen na odcepu ceste Vrhnika-Verd-Viadukt ter

na občinski cesti od križišča s cesto 324 na Verdu do vhoda v tovarno parketa na Verdu.

Investitor avtoceste se je v času gradnje zavezal, da bo takoj, ko bo avtocesta končana, vzpostavil prejšnje stanje, kar je bil tudi pogoj na lokacijskih razpravah. Ta odcepa sta bila v času gradnje avtoceste preobremenjena, zaradi česar sta postala praktično neuporabna.

Skupščina občine Vrhnika je investitorja nekajkrat opozorila, da mora sprejeto obveznost ustrezno urediti. V letu 1973 je investitor delno uredil odcepe in položil grobi asfalt. Dela niso končana, ker niso položili finega asfalta. Zaradi tega cesta ponovno razpada.

V letu 1974 se nadaljuje poskusno utrjevanje na odcepu avtoceste Vrhnika-Ljubljana, in sicer na področju Loga. Investitor dovaža potrebni material za utrjevanje iz kamnoloma Preserje po cesti št. 324 do Preserja do Vrhnike ter naprej po cesti št. 1/6. Obremenitve so velike. To še pospešuje nadaljnje razpadanje cestišča, ki je že tako v slabem stanju.

Vprašanje se glasi: Kdaj bo investitor avtoceste Vrhnika-Postojna in Vrhnika-Ljubljana dokončal dela na odcepih na Verdu in kako misli investitor zavarovati cesto II. reda št. 324 na odcepu Preserje-Vrhnika, da se ne bo tudi na tem odcepu ponovilo to, do česar je prišlo na odcepu ceste Vrhnika-Verd-Viadukt.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovarnš Mejač! Delegatsko vprašanje bo postavil tovariš Žarko Žigon, delegat iz Radelj!

Žarko Žigon: Tovarišice in tovariši delegati, tovarišica predsednica! Sem v neugodnem položaju. Pravzaprav bi moral delegatsko vprašanje umakniti, ker imam pred seboj poročilo o izvajanju posebnega družbenega dogovora. Vendar, ker sem ga šele danes prejel, bom to delegatsko vprašanje vseeno prebral.

Financiranje splošne porabe za leto 1974 smo zagotovili z viri, ki jih je določil zakon. Vendar z njimi nad polovico slovenskih občin ne pokriva dovoljene porabe za leto 1974. S posebnim družbenim dogovorom, ki ga je podpisala večina slovenskih občin, smo se dogovorili za obseg dovoljene porabe in za dopolnjevanje proračunov občin, ki obsega dovoljene porabe ne morejo pokriti z lastnimi viri.

Ugotavljamo, da posebni družbeni dogovor ni rodil zelenih uspehov. Do 21. novembra 1974 je bilo zbranih na račun solidarnosti vsega 25,4 % potrebne vsote. Sprejeti sistem financiranja za leto 1974 je povzročil velike motnje pri izvajanju proračunov številnih slovenskih občin. Da bi mogli financirati najnujnejše potrebe, smo morali angažirati obvezno rezervo prek zakonsko določenega roka; mnogi računi bodo ostali neporavnani. Proračun bo nujno zaključil s precejšnjimi obveznostmi.

Skupščini Socialistične republike Slovenije je bila posredovana omenjena problematika, vendar je bila odločitev začasno odložena. Iz doslej znanih dnevnih redov za mesec december 1974 ni mogoče razumeti, da bo sprejet ustrezen akt za rešitev problema.

Vprašujemo, kako bo zagotovljena realizacija sklenjenega posebnega družbenega dogovora in kako bodo zagotovljena sredstva za solidarnostno financi-

ranje proračunov občin, ki z dosedanjim načinom zbiranja sredstev za splošno porabo ne pokrivajo v okviru dovoljene porabe planiranih proračunskih potreb.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa! Tovariš Žigon, ko boste prebrali poročilo, boste verjetno dobili del odgovora na vaše vprašanje. Vsekakor pa zadeva niti za Skupščino niti za Izvršni svet tudi s tem najbrž ni končana.

Delegatsko vprašanje želi postaviti tovarišica Judita Magajna, delegatka občine Sežana!

Judita Magajna: Tovarišica predsednica, tovariši delegati! Postavljam dve vprašanji:

1. Kaj je vzrok, da še ni bil sprejet zakon o prepovedi nomadske paše? Osnutek tega zakona je bil že obravnavan v našem zboru letos poleti.

2. Kdaj bo predvidoma sprejet omenjeni zakon?

Občani kmetijski proizvajalci so še vedno brez moči, da bi zaščitili svoja posejana polja pred škodo, ki jo povzročajo tropi ovac iz Socialistične republike Bosne, ki se že več jeseni pomikajo skozi naša področja proti Istri in Vipavski dolini. Dogodek se je ponovil tudi to jesen. 26. novembra je prišlo v Vremsko dolino približno 1500 ovac. Sprejetja zakona ne bi smeli odlašati, saj prihaja med kmeti in pastirji do neprijetnih scen, ko prvi branijo svoje posevke, drugi pa hočejo napasti svoje črede. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovarišica Magajna! Delegatsko vprašanje bo postavil tovariš Jakob Zidanšek, delegat občine Slovenske Konjice!

Jakob Zidanšek: Tovarišica predsednica, tovariši delegati! Dvoje vprašanj imam, ki se nanašajo na stanovanje.

1. Nestroškovne stanarine povzročajo družbi neprecenljivo škodo. Iz dneva v dan propada družbeni stanovanjski fond, ker z dosedanjimi nizkimi stanarinami ni mogoče pokriti niti amortizacije stanovanjskih stavb, še manj pa opraviiti večja popravila in obnovitve stanovanjskih objektov. Medtem se sredstva, ki se vsako leto stekajo v solidarnostni stanovanjski sklad za delno nadomestitev stanarin, ne uporabljajo za ta namen, za katerega so zbrana. Nasprotno, premožne stanovalce oziroma nosilce stanovanjske pravice podpira družba s tem, da plačujejo smešno nizko stanarino, ki kot rečeno, ne krije v nekaterih primerih niti amortizacije stavb. Brezpogojno je treba tako stanje ukiniti ter sedanje stanarine valorizirati na raven stroškovnih stanarin, za socialno šibke nosilce stanovanjske pravice pa uporabiti zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu.

Postavljam vprašanje: Za kdaj je predviden prehod na stroškovne stanarine in čemu se ta pristojnost ne prenese z zveznih na republiške oziroma na občinske organe?

2. Po 13. členu zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj (Uradni list SRS, št. 54/72 in 24/73) združujejo organizacije združenega dela del sredstev, izločenih za stanovanjsko graditev, na podlagi družbenega dogovora, če tega ni, pa na podlagi odloka občinske skupščine.

Poslovne banke, pri katerih se nalagajo združena sredstva za namen stanovanjske graditve, pa k tako združenim sredstvom ne dajejo svojega, to je

družbenega deleža. Banke pa dodajo družbeni delež, če organizacija združenega dela sama oroči svoja sredstva pri banki za stanovanjsko graditev. Zato se organizacije združenega dela branijo združevati sredstva, kakor to določa 13. člen citiranega zakona, pač pa vztrajajo pri lastnem oročanju.

Postavljamo vprašanje, če je sploh še smotrno združevanje sredstev za stanovanjsko gradnjo v smislu 13. člena zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa! Kdo še želi postaviti vprašanje? Prosim, besedo ima Jurij Šumečnik!

Jurij Šumečnik: Tovarišice in tovariši delegati! V imenu delegacije občine Slovenj Gradec sem dolžan vprašati, kdaj bo sprejet zakon o zdravstvenemu nadzorstvu nad živili ter o higienski ureditvi in o vzdrževanju osnovne higijene v živilskih obratih. Ali so vsaj začeli delati pri tem zakonu? Kdaj bo sprejet zakon o preprečevanju zdravju škodljivih vplivov na človekovo okolje in pravilnik o brivsko-frizerskih obratih? Sedanja uredba iz leta 1952 je po mnenju naše delegacije zastarela.

Ker je 7. januarja 1972 prenehal veljati temeljni zakon o zdravstvenem nadzorstvu nad živili (Uradni list SFRJ, št. 40-65), imajo občinske sanitarne inšpekcije velike težave pri izvrševanju svojih nalog. Novi zakon o zdravstveni neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe (Uradni list, SFRJ, št. 71-72) ne predvideva sankcij za prekršitve osnovne higijene v živilskih obratih niti ne predvideva mandatne kazni.

Skupščina SR Slovenije še ni izdala predvidenega novega zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad živili ter o higienski ureditvi in vzdrževanju osnovne higijene v živilskih obratih.

Že nekaj let se javno obravnava osnutek novega zakona o preprečevanju zdravju škodljivih vplivov na človekovo okolje. Potrebe na terenu kažejo, da je nujno, da se tudi ta zakon sprejme in objavi.

To so hkrati naše pripombe, poslane k zasnovi programa dela zborov Skupščine SR Slovenije do julija 1975. Ta zasnova sicer obravnava izdajo zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad živili, na strani 44 pod točko 15. Predvideno je, da naj bi izšel 15. novembra 1974, to je v tem letu. To se ni zgodilo, zato smo zaskrbljeni, da ne bi izdaja tega predpisa preveč zakasnila.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Šumečnik! Prosim! Tovariš Stojan Makovec, član naše delegacije v Zboru republik in pokrajin.

Stojan Makovec: Tovarišica predsednica, tovariši in tovarišice delegati! Želel bi odgovoriti tovarišici iz Sežane na del vprašanja o nomadski paši.

Nomadsko pašo smo v tem domu obravnavali že v prejšnjem letu in je bil v tem letu sprejet zakon. Vprašujemo pa se, ali se bo ta zakon izvajal ali ne. Prejšnji teden sem se sam prepričal, kaj se dogaja. V nedeljo sem v območju sežanske občine ob glavni cesti videl na lastne oči, da so letos kljub temu, da je bil republiški zakon sprejet, nomadi spet prignali črede. Vprašujem se, ali bi moral Izvršni svet ali Skupščina pooblastiti slovensko delegacijo v Zboru republik in pokrajin, da to vprašanje končno predstavi zvezni skupščini v Beogradu.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Makovec! Preverili bomo to; ampak kolikor se spomnim, je bil sprejet v naši skupščini samo osnutek, ne pa še predlog zakona, tako da zakon še ni stopil v veljavo. Delegatsko vprašanje tovarišice Magajna je popolnoma v redu.

Želi še kdo postaviti delegatsko vprašanje? (Nihče.) Na vsa delegatska vprašanja, ki so bila postavljena na današnji seji zbora, bo odgovorjeno na eni od prihodnjih sej. Ker imamo prvo sejo že 11. 12. 1974, je vprašanje, če bo na vsa vprašanja mogoče odgovoriti že takrat.

Ker tovariša Siksta Mariona še ni, predlagam, da odgovor na delegatsko vprašanje tovarišice Zdenke Ferčnikove sporočimo skupinam delegatov pismeno. Se strinjate s tem? (Da.)

S tem je dnevni red današnje seje izčrpan. Vsem delegatom in gostom se zahvaljujem za udeležbo in razpravo. Končujem 8. sejo Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

(Seja je bila končana ob 13.45.)

9. seja

(11. decembra 1974)

Predsedovala: Mara Žlebnik,
predsednica Zbora občin

Začetek seje ob 9.05.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam 9. sejo Zbora občin Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki sem jo sklicala na podlagi 365. člena ustave Socialistične republike Slovenije.

Dne 6. 12. 1974 sem vas obvestila, da razširjam dnevni red seje še z usklajevanjem besedila predloga zakona o sodiščih združenega dela. Izvršni svet je predlagal, da se odloži razprava in sprejemanje predloga zakona o socialnem skrbstvu, ker bo moral pripraviti dodatne spreminjevalne predloge. Poleg tega pa nam je danes predložil v obravnavo po hitrem postopku predlog zakona o prepovedi nomadske paše ter predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in povišanje določenih rezervnih vojaških starešin. Oba navedena akta smo vam predložili danes na klop, prav tako pa tudi predlog Izvršnega sveta za odložitev razprave in sklepanja o predlogu zakona o socialnem skrbstvu. Tako predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije,
2. odobritev zapisnika 8. seje Zbora občin,
3. predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje,
4. predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih,
5. predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih,
6. predlog zakona o zdravstvenem varstvu,
7. osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva,
8. osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975,
9. izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975,

10. osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975,

11. osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks,

12. osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin,

13. osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov,

14. osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve,

15. osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

16. predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada Socialistične republike Slovenije za pomoč na poplavljenih območjih in na območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami,

17. predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev šol v SFRJ za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo,

18. predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo,

19. predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih,

20. predlog zakona o vojaških invalidih,

21. osnutek zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh,

22. predlog zakona o prepovedi nomadske paše,

23. predlog zakona o sodiščih združenega dela — usklajevanje,

24. predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in po-
višanje določenih rezervnih vojaških starešin,

25. volitve in imenovanja,

26. vprašanja delegatov.

Ali ima kdo k predlaganemu dnevnemu redu kakšen dopolnilni ali spremeni-
njevalni predlog? (Nihče.) Ker predlogov ni, vprašujem, ali se s predlaganim
dnevnim redom strinjate! Kdor je za predlagani dnevni red, naj prosim dvigne
roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal?
(Nihče.) Ugotavljam; da je dnevni red za današnjo sejo zbora sprejet.

Na današnjo sejo so bili poleg predstavnikov izvršnega sveta Skupščine
Socialistične republike Slovenije povabljeni še: Centralni komite Zveze komu-
nistov Slovenije, Republiška konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi Slo-
venije, Zveza sindikatov Slovenije, Skupnost slovenskih občin, delegati Socia-
listične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ ter
Izobraževalna skupnost Socialistične republike Slovenije, Raziskovalna skupnost
Slovenije, Kulturna skupnost Slovenije, Zveza skupnosti zdravstvenega zavarova-
vanja Slovenije in Gospodarska zbornica Socialistične republike Slovenije.

Pred prehodom na posamezne točke dnevnega reda vas obveščam, da smo se predsedniki zborov na predlog Izvršnega sveta dogovorili, da bomo poslušali tri uvodne obrazložitve na skupnem zasedanju vseh treh zborov, to je Zbora združenega dela, Družbenopolitičnega zbora in Zbora občin, in sicer po obravnavi druge točke dnevnega reda.

Uvodno obrazložitev k 3., 4., 5., 6. in 7. točki dnevnega reda, to je k predlogu zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, k predlogu zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, k predlogu zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, k predlogu zakona o zdravstvenem varstvu in k osnutku zakona o skupnostih socialnega varstva, bo dal podpredsednik Izvršnega sveta dr. Avguštin Lah.

Uvodno obrazložitev k 8. točki dnevnega reda, to je k osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975, bo imel Jože Zakonjšek, predsednik Komiteja Izvršnega sveta za planiranje.

Uvodno obrazložitev k 9. točki dnevnega reda, to je k izhodiščem za sestavo republiškega proračuna za leto 1975 in k spremljajočim predpisom finančnega značaja, pa bo dal član Izvršnega sveta in republiški sekretar za finance Jože Florjančič. To skupno zasedanje bom po dogovoru med predsedniki zborov vodila jaz.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na izvolitev članov Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije.

Izvoliti moramo predsednika in dva člana komisije. Ima mogoče kdo kak predlog? (Ne.) Če ne, bi kar sama predlagala, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja izvolimo po abecednem redu občin naslednje delegate: Milana Škobrneta za predsednika in Slavka Tekavčiča ter Franca Jerina za člana. So vsi trije predlagani tovariši tu? (Da.)

Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Na podlagi glasovanja ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 9. sejo Zbora občin izvoljeni: Milan Škobrne za predsednika in Slavko Tekavčič ter Franc Jerina za člana.

Prosim komisijo, da se takoj sestane v sobi 84, to je v pritličju levo od vhoda, in ugotovi navzočnost delegatov na seji ter verificira pooblastila. Ostale delegate pa prosim, da ostanejo na svojih mestih, ker bo komisija delo kmalu opravila.

(Seja je bila prekinjena za 15 minut.)

Predsednica Mara Žlebnik: Napovedali smo, da bo seja trajala predvidoma dva dni. Menim, da bomo šele okoli 14. ure videli, če lahko sejo končamo danes. Če se bodo stvari hitro razvijale, jo bomo skušali končati še danes.

Komisija je končala delo. Prosim predsednika Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja tovariša Škobrneta, da da zboru poročilo!

Milan Škobrne: Zbor občin Skupščine SR Slovenije ima 62 delegatskih mest. Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora občin je iz predloženih pooblastil in seznama delegatov ugotovila, da se udeležujejo današnjega zasedanja delegati vseh občin SR Slovenije, razen delegata občine Metlika.

Navzoča sta tudi delegata mesta Ljubljana in Obalne skupnosti občin.

Ob pregledu dokumentacije je Komisija ugotovila, da so vsa pooblastila, ki so jih delegati predložili, neoporečna. Zato predlaga, da zbor poročilo sprejme in s tem verificira pooblastila delegatov za današnjo 9. sejo.

Komisija tudi ugotavlja, da je zbor sklepčen in da lahko pravno veljavno razpravlja in sklepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Prehajamo na razpravo o poročilu, ki ste ga slišali. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje o poročilu. O poročilu bomo glasovali v celoti, ker ni nobeno pooblastilo sporno. Prosila pa vas bi, da bi odslej naprej uporabljali glasovalno napravo. Glasuje se tako, da se pritisne na rumeni gumb na desni strani od sedeža.

Kdor je za to, da se poročilo sprejme, naj prosim glasuje! (60 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 9. sejo Zbora občin.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 8. seje zbora.

Osnutek zapisnika smo vam poslali dne 6. 12. 1974. Ali predlaga morda kdo k zapisniku 8. seje zbora kakšno pripombo ali popravek? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je zbor soglasno odobril zapisnik 8. seje zbora.

Sedaj pa prosim delegate, da gredo v veliko dvorano v prvem nadstropju, kjer bomo poslušali na skupnem zasedanju vseh treh zborov uvodne obrazložitve predstavnikov Izvršnega sveta. Po uvodnih obrazložitvah bomo takoj nadaljevali sejo našega zbora v tej dvorani.

(Seja je bila prekinjena ob 9.25 in se je nadaljevala ob 11.30.)

Predsednica Mara Žlebnik: Nadaljujemo sejo našega zbora.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svoja predstavnika določil tovariša Petra Winklerja, pomočnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo, in tovariša Andreja Ujčiča, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo.

Predlog zakona ste prejeli z dopisom dne 5. 11. 1974. Prav tako ste prejeli tudi amandmaje Izvršnega sveta, o katerih ne bomo glasovali, ker jih je treba po predlogu Izvršnega sveta obravnavati kot sestavni del predloga zakona.

K tej točki dnevnega reda pa ste prejeli tudi stališča Izobraževalne skupnosti Socialistične republike Slovenije in pripombe republiške skupnosti otroškega varstva, ki sta jih predložili v smislu 27. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Socialistične republike Slovenije.

K tej točki dnevnega reda je bila povabljen Izobraževalna skupnost SR Slovenije.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za družbenoekonomске odnose in razvoj in Odbor Zbora združenega dela za družbenoekonomske odnose, Odbor našega zbora za družbenopolitični in komunalni sistem in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismena poročila. Vsa omenjena poročila ste prejeli.

Vprašam predstavnike odborov in komisij, če želijo še kaj dodati k pismenim poročilom! (Ne.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. K razpravi se je že prijavil tovariš Branko Furlan, delegat skupnosti obalnih občin. Prosim!

Dr. Branko Furlan: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Če mi dovolite, bom hkrati razpravljaj o nekaterih vprašanjih, ki se nanašajo na 3., 4., 5., 6. in 7. točko dnevnega reda, to se pravi na vse točke, ki urejajo vprašanja samoupravnih interesnih skupnosti. To so: predlog zakona o samoupravnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, predlog zakona o zdravstvenem varstvu in osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva.

Omejil bi se pravzaprav na vprašanja organizacije samoupravnih skupnosti, ki jih urejajo gornji zakoni. Razprava o vseh teh zakonih je bila v obalnem območju izredno živahna, in to tako o osnutkih kot o predlogih. Zaradi nerazumevanja specifičnega položaja treh obalnih občin in temu ustrezne specifične organiziranosti na slovenski obali, ki je s posebnim republiškim zakonom definirana kot zaokroženo obalno območje, ki obsega območja občin Izola, Koper in Piran, je dobivala obravnava citiranih zakonov pri nas celo nekoliko polemičen ton, spričo vztrajanja predstavnikov sestavljalcev posameznih zakonov, da se naš specifični položaj pri organiziranju samoupravnih interesnih skupnosti nikakor ne more priznati. Specifičen položaj priznava celo ustava, ki odreja, ne samo dovoljuje, da se občine na zaokroženem urbanem območju združijo v medobčinsko skupnost kot posebno družbenopolitično skupnost, v kateri delovni ljudje in občani uresničujejo določene skupne interese ter izvršujejo pravice in dolžnosti, ki jih tej skupnosti zaupajo občine.

Na podlagi ustave in posebnega zakona, ki določa, da tvorijo zaokroženo obalno območje občine Izola, Koper in Piran, je bila ustanovljena skupnost treh občin, na katero so bile prenesene določene občinske pristojnosti, in sicer takšne, ki so skupnega pomena za celotno območje. Obalna skupnost ni torej neka nadstruktura ali celo nekakšen obnovljen okraj iznad občin, temveč je njihova skupnost, ki opravlja v njihovem imenu in v interesu vseh delovnih ljudi in občanov obalnega območja zadeve skupnega pomena, ki bi jih sicer opravljale vse te občinske skupščine vsaka za sebe.

Želja in zahteva naših delovnih ljudi in občanov je, da se na podoben način organizirajo tudi samoupravne interesne skupnosti, ki se vključujejo v skupščinski sistem in ki torej sodelujejo z občinskimi skupščinami oziroma

z njihovimi pristojnimi zbori pri odločanju o določenih sistemskih vprašanjih s področja dejavnosti posamezne skupnosti.

Zaradi tega smo predlagali, da se v zakonih, ki določajo organizacijo posameznih samoupravnih interesnih skupnosti za naše območje, predvidi možnost, da se te organizirajo na podoben način kot skupnost obalnih občin. Pri tem bi v smislu ustave Socialistične republike Slovenije za območje treh obalnih občin ustanovili skupnosti kot dele samoupravnih interesnih skupnosti. Na ta način bi samoupravne interesne skupnosti soodločale s pristojnimi zbori občinske skupščine pri zadevah, za katere so pristojne občinske skupščine, s pristojnimi zbori obalne skupnosti pa pri zadevah, ki so jih obalne občine prenesle na obalno skupnost. Na obalni ravni bi tako imeli samoupravno interesno skupnost kot celoto, v občinah pa skupnosti kot dele samoupravne interesne skupnosti. Takšno organizacijo samoupravne interesne skupnosti ustava dopušča, zato enostavno ne moremo razumeti, zakaj sestavljalci zakonov te pravice samoupravne baze ožijo. Po taki logiki bi lahko s posebnim zakonom onemogočili izvajanje ustavne določbe, ki na območju mesta oziroma na zaokroženem obalnem območju predvideva in celo odreja ustanovitev posebne družbenopolitične skupnosti.

Vprašanje organizacije samoupravnih interesnih skupnosti, zlasti pa tistih, ki se bodo po oblikovanju delegacij vključevale v skupščinski sistem, je za naše območje izrednega pomena. Vsa naša prizadevanja preteklih let, ki so jih podpirali tudi republiški organi in organizacije, so bila, da se na obali vzpostavi tesno medobčinsko sodelovanje na vseh področjih. Zato smo organizirali skupnost obalnih občin in ji zaupali določene pristojnosti občinskih skupščin, organizirali smo nekatere skupne samoupravne organe, organizacije in službe. Vse samoupravne interesne skupnosti so bile doslej organizirane na obalni ravni, razen tistih, ki so sicer organizirane za širša območja.

Edini v Socialistični republiki Sloveniji smo organizirali skupno stanovanjsko skupnost in ustanovili enoten stanovanjski solidarnostni sklad. Vsi ti organi, organizacije, službe in skupnosti delujejo v korist celotne obale in vseh treh občin. Nikoli si nismo predstavljali, da bi lahko medobčinsko sodelovanje, pa naj ga jemljemo s katerega koli vidika, predstavljalo kršitev ali celo negacijo komunalnega in delegatskega sistema.

Sedaj smo tik pred oblikovanjem oziroma pred preoblikovanjem določenih samoupravnih interesnih skupnosti zaradi njihove uskladitve z novo ustavo. Njihovo organizacijo želimo prilagoditi našim razmeram in specifičnemu položaju, ki nam je priznan v ustavi. Zato ponavljam, da ne moremo razumeti tistih, ki nam poskušajo to z zakoni preprečiti. Delovni ljudje in občani našega območja želijo organizirati na obali enotne samoupravne interesne skupnosti na področjih, ki sem jih v začetku citiral, tako da bi imele vse skupnosti v občinah enotno organizacijo. Samo tako organizirane bodo samoupravne interesne skupnosti lahko sodelovale z občinskimi skupščinami in s Skupščino skupnosti obalnih občin pri zadevah, ki jih ta opravlja po pooblastilu le-teh.

Da bi ne imeli zakonskih težav pri določanju organizacije samoupravnih interesnih skupnosti, bi morali ustrezno spremeniti oziroma prilagoditi 4. člen predloga zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, 2. člen predloga zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih, 3. člen predloga zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, 4. in 7. člen predloga zakona o zdravstvenem varstvu in 2. člen osnutka zakona o socialnem varstvu. Skladno s spremembo

oziroma dopolnitvijo navedenih členov posameznih zakonov bi morali spremeniti oziroma dopolniti vse ostale člene, ki izhajajo iz navedenih.

Če se predlogi oziroma osnutki zakonov ne bodo spremenili oziroma dopolnili v gornjem smislu, nam preostajata dve možnosti. Prva je, da oblikujemo samoupravne interesne skupnosti na ravni slovenske obale, ne oziraje se na določbe ustreznih zakonov, s čimer, menimo, ne bi kršili ustave Socialistične republike Slovenije. Ta namreč določa v 70. členu, da kadar so določene dejavnosti oziroma zadeve samoupravne interesne skupnosti posebnega družbenega pomena, se lahko z zakonom določijo le načela za njeno organizacijo, ne pa njena konkretna organizacija.

Druga možnost pa je, da se ravnamo po zakonih in s tem porušimo vse, kar smo leta in leta gradili, tudi s pomočjo republiških institucij, to je tesnejše sodelovanje med obalnimi občinami na vseh področjih družbenih dejavnosti. v slednjem primeru bi demantirali pravilnost vsega našega dosedanjega početja ter v celoti spremenili dosedanje stališče republiških organov in družbeno-političnih organizacij do medobčinskega sodelovanja na obali. Argument, da s takšno organizacijo samoupravnih interesnih skupnosti in s prenosom določenih skupnih zadev na skupne organe, organizacije in skupnosti oddaljujemo uresničevanje potreb in interesov delovnih ljudi in občanov od kraja, kjer bivajo, ne drži, ker bi potemtakem lahko isto trdili za večino občin, ki so po teritorialnem obsegu in prebivalstvu večje od celotne obale. Naj navedem za primer, da imamo na obali vsega 26 krajevnih skupnosti, da pa jih ima sosednja občina Sežana 34, da na obali potujejo tisoči in tisoči delavcev iz ene občine na delo v drugo občino in obratno, da imamo malodane vse izobraževalne, kulturne, zdravstvene, socialno-varstvene institucije združene v eni organizaciji združenega dela za vsako področje in podobno.

Na koncu bi želel poudariti še dejstvo, da so bili pred nekaj leti posamezniki, ki so medobčinsko sodelovanje zavirali, politično diskvalificirani in odstranjeni. Sedaj pa se lahko vprašamo, če smo tedaj pravilno ravnali.

Tovarišice in tovariši! Po vsem tem, kar sem navedel, izjavljam, da sem pooblaščen, da se ob teh zakonih, ki sem jih navedel, glasovanja vzdržim. Hvala lepa!

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Furlan! Ker se pripombe tovariša Furlana, delegata z obale, nanašajo na vse zakone o samoupravnih interesnih skupnostih, bi bilo primerno, če kar sedaj slišimo tudi stališče predlagatelja k temu problemu! Tovariš Ujčič, prosim!

Andrej Ujčič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Problem, ki ga je načel tovariš delegat, je bil predmet obsežne razprave ob pripravljanju predlogov zakonov in ob nekaterih zakonih tudi predmet priprave posebnih amandmajev.

Skladno z naravo dejavnosti, ki jo zaobsegajo posamezne samoupravne interesne skupnosti na področju družbenih dejavnosti, je bilo mogoče do maksimalne mere ustreči tej želji pa tudi tej potrebi.

Načeloma seveda ni mogoče zanikati pravice samoupravnih subjektov v naši družbi, da urejajo svoje medsebojne odnose na način, ki jim ustreza. V primeru oblikovanja samoupravnih interesnih skupnosti naj mi bo dovoljeno, da tudi sam vzamem podlago za svoje izvajanje v ustavi.

194. člen ustave, ki daje osnovo za oblikovanje posebnih družbenopolitičnih skupnosti, natančno govori o tem, da ob zakonskem oblikovanju teh posebnih družbenopolitičnih skupnosti temeljna samoupravna družbenopolitična enota celotnega našega sistema, to je občina, ni prizadeta. Občina ostaja element ustvarjanja posebne družbenopolitične skupnosti. Pri tem posebej opozarjam na zadnje besede prvega odstavka citiranega člena.

Prav tako moram poklicati na pomoč drugi odstavek 68. člena slovenske ustave, ki natančno pove, da se samoupravna interesna skupnost lahko organizira za območje več občin. Torej slovenska ustava v ničemer ni zanikala osnovne celice našega družbenopolitičnega sistema pri nadaljnji graditvi vseh drugih vzporednih oblik samoupravnega in družbenopolitičnega združevanja. To je za nas bistvena osnova, od katere se ne moremo odmikati.

V vseh zakonih o družbenem področju, za katerega deluje naš resor, smo omogočili samoupravno prenašanje interesov, pravic in obveznosti za delovne ljudi, delavce in občane, kakor se bodo dogovorili v samoupravnih sporazumih o ustanovitvi te osnovne, občinske samoupravne interesne skupnosti. V teh sporazumih bodo lahko prenesli zadovoljevanje teh interesov, obveznosti in vse oblike organizacije na vzporedne oblike, kamor štejemo tudi mestne oziroma regionalne skupnosti, če se te ustvarjajo na zaokroženem območju, ki je določeno z zakonom kot posebna družbenopolitična skupnost.

Povedati je treba še to, da ideja ni nova. Datira že iz začetka naše družbenopolitične organiziranosti, posebej pa je bila poudarjena tudi v političnih dokumentih. Opozarjam na najzgodnejši politični dokument te vrste, to je na program Zveze komunistov Jugoslavije iz leta 1958, ki je v precejšnji meri opredelil idejno osnovo komune, občine, torej družbenopolitične skupnosti, na kateri danes gradimo celotni sistem.

Naj opozorim na to, da ni mogoče zanikati, da ima področje, iz katerega prihaja delegat, posebne probleme in posebno problematiko. Da je tako, priča tudi zakon, ki ga je ta skupščina sprejela o posebni družbenopolitični skupnosti na obali. Prav tako pa ni mogoče zanikati, da tudi ta zakon priča o tem, da z oblikovanjem te posebne družbenopolitične skupnosti občine niso bile ukinjene. Občine same so prenesle določena pooblastila na to skupnost, ji ta pooblastila zaupale in se sedaj ta pooblastila izvršujejo v njej.

Predlagatelj zakona ni mogel storiti drugače, kakor da je upošteval organizacijo družbenopolitičnega sistema in maksimalno, kolikor je bilo le mogoče, upošteval posebnosti tega področja.

Zato predlagam, da določbe, ki jih je tovariš delegat citiral, torej členi, ki opredeljujejo občinske samoupravne interesne skupnosti in način oblikovanja samoupravnih interesnih skupnosti v zaokroženih urbanih območjih ali mestih, ki jih zakon določa kot posebne družbenopolitične skupnosti, ostanejo take, kakor jih predlagamo, in da ne sprejmemo teh pripomb, kajti v tem primeru bi se znašli v nasprotju z določili, ki sem jih prej omenil.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Ujčič! Kdo želi še razpravljati, prosim? Besedo ima tovariš Vasilij Koman, delegat občine Jesenice!

Vasilij Koman: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Delegati za Zbor občin iz občine Jesenice smo se v celoti strinjali s predlaganimi predlogi in amandmaji, glede vseh zakonov o samoupravnih interesnih

skupnostih. Vendar je bilo postavljeno vprašanje potrjevanja statuta samoupravnih interesnih skupnosti.

V 6. členu zakona o izobraževalni skupnosti, ki ga je predložil Izvršni svet, piše v zadnjem odstavku: »Samoupravni sporazum o ustanovitvi in statut začneta veljati, ko ju potrdi skupščina pristojne družbenopolitične skupnosti.« Delegati smo bili mnenja, da bi lahko potrjeval statut izvršni svet družbenopolitične skupnosti, kot je bilo navedeno v prvotnem predlogu tega zakona.

Delegati smo bili mnenja, da bosta predlog statuta in samoupravni sporazum obravnavana in uskladena že v predhodnih razpravah v družbenopolitičnih skupnostih občine. Zato je potreben le še ugotovitveni sklep. S tem bi se skrajšal postopek in približal začetek delovanja samoupravnih interesnih skupnosti.

Hkrati se ta sklep oziroma to vprašanje nanaša tudi na ostale zakone, in sicer na 22. člen zakona o raziskovalnih skupnostih, na 6. člen zakona o kulturnih skupnostih, na 12. člen zakona o zdravstvenem varstvu in na 8. člen zakona o socialnem varstvu.

Obenem je bilo postavljeno vprašanje, kaj je vodilo Izvršni svet, da je glede potrjevanja statutov predlagal to novo rešitev. To vprašanje postavljamo predvsem zato, ker ni bilo pri nobenem zakonu obrazložitve k amandmajem, čeprav delegati menimo, da bi bila obrazložitev potrebna, ker je šlo za bistvene vsebinske razlike med prvotnim predlogom in amandmaji. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Komaj! Kdo želi razpravljati? (Nihče.)

Tovariš Ujčič, boste odgovorili na vprašanja in pripombe delegata? Prosim!

Andrej Ujčič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Točno je, da smo predlagali v večini osnutkov, da bi potrjevali samoupravne sporazume in statute samoupravnih interesnih skupnosti za ta področja izvršni sveti skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Vendar so delegati v skupščinskih odborih in skupščinskih telesih ob razpravi o osnutkih zahtevali, da naj ponovno proučimo to odločitev.

Gre namreč za to, da je skupščina samoupravne interesne skupnosti del skupščinskega sistema in na ta način soustvarjalka družbene politike na določenem področju. Zavaljo tega smo prišli do zaključka, da je nemogoče, da bi temu sooblikovalcu družbene politike, ki nalaga tudi vsakemu izvršnemu svetu družbenopolitične skupnosti določene obveznosti, ta izvršni svet potrjeval njen samoupravni sporazum in statut. Zato smo razumeli določbo ustave tako, da naj se ti samoupravni akti potrjujejo v skupščini družbenopolitične skupnosti in tako tudi zapisali v predloge teh zakonov. Mislim, da je sedanja rešitev, ki je zapisana v predlogih, ustrenejša. Opozarjam pa tudi na to, da smo dobili od nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti, ki zdaj delujejo za posamezna področja, tudi take pripombe, torej odklonilno stališče do določb v osnutkih. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Ujčič! Želi še kdo razpravljati? Prosim. Besedo ima tovarišica Rometova, predstavnica Zakonodajno-pravne komisije!

Dragica Rome: Naša komisija je obravnavala tudi ta 6. člen in meni tako kot predlagatelj, da gre za izredno pomembno vprašanje in za varstvo

zakonitosti in samoupravnih pravic. Zaradi tega meni, da je prav, da skupščina potrdi te statute, ne pa izvršni svet.

Rada bi vas opozorila še na to, da je Zakonodajno-pravna komisija obravnavala vse te številne amandmaje in predloge zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje. Nekatero je sprejela, druge odbila. Zaradi preglednosti pa, ker je teh amandmajev izredno veliko, je na seji sklenila, da pripravi poročilo, ki ste ga danes dobili na klopi. V poročilu je obrazloženo stališče Zakonodajno-pravne komisije k vsem amandmajem, ki so bili poslani.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovarišica Rometova! Kot ste slišali, je Zakonodajno-pravna komisija vse amandmaje in predloge za spremembe zakonskega besedila obravnavala in zavzela stališča, ali pa jih je sprejela kot svoje amandmaje. Zaradi tega bi vam predlagala, da vzamete v roko poročilo te komisije z dne 10. 12. 1974 in da glasujemo o amandmajih na podlagi tega poročila. Še enkrat pa vas obveščam, da o amandmajih, ki jih je predložil Izvršni svet in ki ste jih dobili že prej, ne bomo glasovali, ker jih je šteti kot spremenjeni tekst predloga. S tem je seveda postopek nekoliko lažji, preglednejši, hkrati pa so v poročilu Zakonodajno-pravne komisije zajete vse pripombe in vsi amandmaji, tako odborov kakor tudi delegatov in skupin delegatov, ki so jih pošiljali neposredno. Prosim, da vzamete v roko to poročilo!

Glasovali bomo o predlaganih amandmajih k vsakemu členu posebej.

K 1. členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se v drugem odstavku za besedama »izobraževalnih skupnosti« dodaja besedica »je«. Komisija predlaga, da se ta amandma sprejme.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel amandma k 1. členu.

K 3., 4. in 5. členu niso dani amandmaji, ampak samo pripombe in seveda ne moremo glasovati.

K 10. členu: Odbor Zbora občin za družbenopolitični in komunalni sistem je k temu členu sprejel amandma, ki se glasi: »Šesta (oziroma peta v prvotnem besedilu zakona) alineja drugega odstavka naj se dopolni tako, da se glasi: — zagotavljajo sredstva za izobraževalno dejavnost, za razvoj te dejavnosti in za investicije na tem področju«. Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel amandma k 6. alineji 10. člena.

Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je k temu členu sprejel amandmaja, ki se glasita:

»14. alineja drugega odstavka tega člena naj se dopolni tako, da se glasi: — sodelujejo pri ugotavljanju in zadovoljevanju kadrovskih potreb združenega dela.

Za 14. alinejo naj se doda nova, 15. alineja, ki se glasi: — sodelujejo pri usmerjanju v izobraževanje.

Dosedanje alineje od 15. do 20. postanejo 16. do 21. alineja«. Komisija te amandmaje sprejema.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da so amandmaji k 10. členu sprejeti.

»Za 8. alineo naj se doda nova 8. a alineja, ki se glasi: — posvečajo posebno skrb šolanju tistih otrok v Socialistični republiki Sloveniji, katerih starši so na začasnem delu v tujini;«. To je amandma Zakonodajno-pravne komisije.

Kdor je za, naj glasuje, prosim! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (9 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k temu členu z večino glasov sprejet.

Prehajamo na amandmaje k 11. členu. Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je k temu členu sprejel amandma, ki se glasi:

»Prvi odstavek tega člena naj se spremeni in dopolni tako, da se glasi: »Za zadovoljevanje potreb in za uresničevanje interesov na področju vzgoje in izobraževanja, za enakopravno odločanje z občinsko skupščino in za izpolnjevanje drugih nalog v zvezi z vzgojo in izobraževanjem ustanovijo člani občinsko izobraževalno skupnost.« Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 11. členu sprejet z večino glasov.

K 12. členu je predlagatelj predložil dodaten amandma, da naj se na koncu druge alineje črtata besedi »v republiki«. Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je zanj, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Amandma k 12. členu je sprejet z večino glasov.

K 13. členu je predlagatelj predložil dodaten amandma, da naj se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi: »Posebna izobraževalna skupnost iz prvega odstavka tega člena združuje dejavnosti s svojega področja ali svoje skupine področij na vseh stopnjah usmerjenega izobraževanja po osnovni šoli in v vseh organizacijskih oblikah, kot so srednje, višje in visoke šole, izobraževalni centri, delavske univerze in druge.« Komisija je ta amandma z redakcijsko dopolnitvijo sprejela.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 13. členu z večino glasov sprejet.

K 14. členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se v prvem odstavku pred besedama »Izobraževalna skupnost« doda beseda »posebna«, za prvim odstavkom pa nov drugi odstavek, tako da se besedilo celotnega 14. člena glasi:

»Posebna izobraževalna skupnost opravlja na svojem delovnem področju naloge iz 10. člena tega zakona.

Člani posebnih izobraževalnih skupnosti s samoupravnim sporazumom ali s pogodbo določijo obseg, vsebino in način zadovoljevanja skupnih potreb, ki se uresničujejo v drugih posebnih izobraževalnih skupnostih in v Izobraževalni skupnosti Slovenije.«

Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 14. a členu. Predlagatelj je predložil dodatni amandma k prvemu odstavku tega člena, po katerem naj se prvi odstavek glasi: »Za uresničevanje vzajemnosti in solidarnosti na področju vzgoje in izobraževanja, za neposredno

zadovoljevanje potreb in interesov s tistih področij usmerjenega izobraževanja, kjer ni posebnih izobraževalnih skupnosti, za enakopravno odločanje v Skupščini Socialistične republike Slovenije in za druge skupne naloge iz 10. člena tega zakona se člani iz 2. člena tega zakona, združeni v občinskih izobraževalnih skupnostih in posebnih izobraževalnih skupnostih, združijo v Izobraževalno skupnost Slovenije.«

Zakonodajno-pravna komisija ta amandma sprejema. Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma k prvemu odstavku 14. a člena sprejet.

Zakonodajno-pravna komisija je k drugemu odstavku tega člena v besedilu, ki ga ji je predlagatelj poslal kot dodatne amandmaje, sprejela naslednji amandma: »V tretji vrsti naj se za besedama »izobraževalne skupnosti« doda beseda »Slovenije«. Amandma je redakcijski.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma k drugemu odstavku 14. a člena z večino glasov sprejet.

Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se za drugim odstavkom sprejme nov tretji odstavek, ki se glasi: »Izobraževalna skupnost Slovenije razvija možnosti in spodbuja ustanavljanje in delovanje posebnih izobraževalnih skupnosti po načelih tega zakona.« Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma, da naj se za drugim odstavkom sprejme nov tretji odstavek, sprejet z večino glasov.

Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je k temu členu sprejel amandma, ki se glasi: »Prvi odstavek tega člena naj se dopolni tako, da se glasi: Za uresničevanje vzajemnosti in solidarnosti na področju vzgoje in izobraževanja, za neposredno zadovoljevanje potreb in interesov s področja usmerjenega izobraževanja, za enakopravno odločanje v Skupščini Socialistične republike Slovenije in za druge skupne naloge se člani iz 2. člena tega zakona, združeni v občinskih izobraževalnih skupnostih, združijo tudi v Izobraževalno skupnost Slovenije.

Na koncu drugega odstavka tega člena naj bi se dodal nov odstavek, ki se glasi: »S' statutom Izobraževalne skupnosti Slovenije in s samoupravnim aktom o organiziranju temeljne skupnosti oziroma enote se podrobneje določijo naloge, pravice in organizacija temeljne skupnosti oziroma enote.«

Komisija s tem amandmajem ni soglašala, ker je sprejela dodatni amandma predlagatelja, ki smo ga izglasovali.

Glasujemo o amandmaju Odbora za družbenopolitični sistem k temu členu. Kdor je za, naj glasuje! (41 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Izglasovali smo nasprotujoča si amandmaja, ker smo k temu vprašanju že izglasovali amandma Zakonodajno-pravne komisije k 14. a členu.

Ponavljam glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (Dva delegata glasujeta za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (33 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

K 15. členu: Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je k temu členu sprejel amandmaja, ki se glasita:

»V 6. vrsti naj se za besedilom »z drugimi samoupravnimi skupnostmi« doda besedilo »z družbenopolitičnimi skupnostmi in«. Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora za družbenopolitični sistem k 15. členu sprejet.

»Za 8. alineo naj se doda nova 9. alinea, ki se glasi: — posveča posebno skrb šolanju otrok v domovini tistih staršev, ki so na začasnem delu v tujini«.

Komisija je ta amandma Odbora upoštevala, in sicer ga je redakcijsko dopolnjenega predložila kot svoj amandma k 10. členu, o čemer smo že glasovali.

Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se za 5. alineo doda nova 6. alinea, ki se glasi: »— zagotavlja sredstva za financiranje usmerjenega izobraževanja, ki ni zajeto v posebnih izobraževalnih skupnostih«. Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (42 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma, da naj se za 5. alineo doda nova 6. alinea, z večino glasov sprejet.

K 17. členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma k 3. odstavku tega člena, po katerem naj se ta odstavek glasi: »Skupščina izobraževalne skupnosti Slovenije ima dva zbora. Sestavljajo jo delegati, ki jih v vsak zbor delegirajo ustrezni zbori skupščin občinskih in posebnih izobraževalnih skupnosti tako, da so zastopane vse izobraževalne skupnosti in vsa področja izobraževalne dejavnosti.

V 4. odstavku naj se črtata besedi »sestava in«.

Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Komisija je sprejela k temu členu naslednji amandma: »V prvem in drugem odstavku naj se zamenja vrstni red alinij tako, da prva alineja postane druga, druga alineja pa prva. Amandma je redakcijskega značaja in pomeni uskladitev z ostalimi zakoni o samoupravnih interesnih skupnostih. Drugi odstavek tega člena naj postane novi 17. a člen, tretji in četrti odstavek pa naj postaneta novi 17. b člen«.

Kdor je za ta amandma Zakonodajno-pravne komisije, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije z večino glasov sprejet.

K 19. členu: Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je sprejel k temu členu amandma, ki se glasi: »Besedilo v drugem stavku 1. odstavka tega člena za podpičjem naj se spremeni tako, da se glasi: glede teh je odločitev sprejeta, če je v enakem besedilu sprejeta v obeh zbora. Komisija je s tem amandmajem soglašala.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Komisija je sprejela k temu členu še naslednji amandma: »V tretji vrsti naj se za besedami »ki so bistvenega pomena za« doda beseda »delo«, beseda

»skupnost« pa naj se da v ustrezen sklon, tako da besedilo glasi: ki so bistvenega pomena za delo skupnosti«. Po mnenju komisije je ta dopolnitev potrebna, ker je s tem jasneje določena povezanost med vsemi odstavki tega člena.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 19. členu v celoti sprejet.

K 20. členu: Predlagatelj je predložil amandma, da naj se tretja alineja črta. Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zakonodajno-pravna komisija je sprejela k 4. alineji tega člena amandma, da naj se pred besedama »družbenopolitičnih skupnosti« doda beseda »skupščin«. Amandma je redakcijski.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 20. členu sprejet.

K 20. a členu je Komisija predlagala, da naj se v drugem odstavku tega člena črtata besedi »po potrebi«. Tudi ta amandma je redakcijski.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 20. a členu sprejet.

K 26. členu: Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenoekonomske odnose in Odbor Zbora občin za družbenoekonomske odnose in razvoj sta sprejela naslednji amandma: »V prvi vrsti tretjega odstavka naj se za besedo »sredstva« doda še besedilo »in dogovorjeni program«. Komisija amandmaja ne sprejema, ker meni, da ta dopolnitev ni potrebna, kajti to ni isti program kot v prvem odstavku tega člena.

Kdor je za amandma odborov, s katerim Komisija ne soglaša, naj prosim glasuje! (14 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (7 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (35 delegatov.)

Amandma ni dobil potrebne večine.

K 26. a členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se drugi odstavek tega člena dopolni tako, da se celotni drugi odstavek glasi: »Dogovorjeni program izobraževalne dejavnosti iz prejšnjega odstavka mora biti uskladen med izobraževalnimi skupnostmi in ovrednoten po enotnih osnovah meril, ki jih sprejme skupščina Izobraževalne skupnosti Slovenije.« Komisija je amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 26. a členu z večino glasov sprejet.

K 27. členu predlaga Komisija amandma na podlagi predloga oziroma pripombe Izobraževalne skupnosti Slovenije. »Besedilo tega člena naj se spremeni tako, da se glasi: »Izobraževalne skupnosti, ki po dogovorjenih merilih ne morejo zbrati potrebnih sredstev za financiranje dogovorjenih programov, ki so uskladeni v Izobraževalni skupnosti Slovenije, dobivajo solidarnostna in dopolnilna sredstva po programu in merilih, ki jih sprejme Izobraževalna skupnost Slovenije.« Komisija je ta predlog sprejela kot svoj amandma.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 27. členu sprejet.

K 29. in k 30. členu so oblikovane samo pripombe, ne pa amandmaji.

S tem smo glasovali o vseh amandmajih k predlogu zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje.

Sedaj moramo glasovati še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal. (3 delegati.)

Ugotavljam, da je zbor predlog zakona z večino glasov sprejel.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Andreja Ujčiča, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo, in tovariša Petra Winklerja, pomočnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo.

Predlog zakona ste prejeli z dopisom dne 5. 11. 1974. Prav tako ste prejeli tudi amandmaje Izvršnega sveta, o katerih ne bomo glasovali, ker jih je treba obravnavati kot sestavni del predloga zakona.

K tej točki dnevnega reda pa ste prejeli tudi stališča Raziskovalne skupnosti Slovenije, ki jih je predložila v smislu 27. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Socialistične republike Slovenije.

K tej točki dnevnega reda je bila povabljen Raziskovalna skupnost Slovenije.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Zbora združenega dela za družbenoekonomske odnose, ki sta zboru predložila skupno poročilo, Odbor našega zbora za družbenopolitični in komunalni sistem in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili. Vsa omenjena poročila ste prejeli.

Vprašujem predstavnike odborov in Komisije, če želijo še kaj dodati k pismenim poročilom! Odbor za družbenoekonomske odnose? (Ne želi.) Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem? (Ne želi.) Skupščinska Zakonodajno-pravna komisija? (Ne želi.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim. Besedo ima tovariš Tone Zimšek, delegat iz občine Celje!

Tone Zimšek: Tovarišice in tovariši, tovarišica predsednica! Občina Celje je bila skupaj z nekaterimi drugimi občinami predlagatelj amandmaja k prvotnemu predlogu tega zakona, ki je zahteval, da se ustanovijo temeljne raziskovalne skupnosti v občinah. Želim povedati, da ta amandma ni več potreben, ker je to sedaj primerno rešeno v amandmajih Izvršnega sveta.

Namreč menimo, da bodo te rešitve vendarle pomenile neko novo usmeritev v raziskovalni dejavnosti in da bodo v večji meri odpravljene deformacije, ki so na tem področju zaradi premočnih tendenc po centralizaciji in zaradi premalo pogostih stikov raziskovalne dejavnosti z operativo, s temeljnimi organizacijami in osnovnimi družbenopolitičnimi skupnostmi.

Sicer je treba v tej zvezi povedati, da je rešitev, ki je predlagana, po našem mnenju še vedno kompromisna, tako s stališča financiranja raziskovalnih skupnosti oziroma dejavnosti kakor tudi takrat, ko gre za opredelitev vsebine te-

meljnih raziskovalnih skupnosti, ki je v primerjavi z ostalo vsebino vendarle v zakonu vpisana z levo roko, če lahko tako rečem.

Kljub temu pa menimo, da bo tudi takšna kompromisna rešitev primerna za začetek novega obdobja razreševanja problemov in protislovij na področju raziskovalne dejavnosti in menimo, da je treba tudi v tej zvezi dati priznanje Izvršnemu svetu, ki je kljub izrednemu odporu vendarle uspel oblikovati takšen zakon, kot je danes pred nami.

V tej zvezi mislim, da je prav, da se ugotovi, da se v občinah, takšne imamo informacija iz več območij Slovenije, vendarle zavedamo, da sedaj ni izhodišče v atomiziranih prizadevanjih, ampak da že sočasno s sprejemanjem tega zakona raste zelo konstruktivna, spontana akcija medobčinskega sodelovanja na tem področju. Prepričani smo, da bomo lahko v letu dni dokazali smiselnost take rešitve. Pridružujemo se ugotovitvam tovariša Laha v današnji uvodni besedi, da bo to pomenilo izredno sprostitev kadrovskih, materialnih in idejnih potencialov na tem področju. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Zimšek!

Kdo še želi razpravljati? Prosim. Besedo ima tovariš Franc Jerina, delegat iz občine Logatec!

Franc Jerina: Tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov z gospodarskega področja za 28. okoliš občin Vrhnika—Logatec in skupina delegatov za delegiranje delegata v Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz občine Logatec sta na skupni seji dne 5. 12. 1974 oblikovali h gradivu za 9. sejo Zbora občin Skupščine SR Slovenije naslednje stališče:

Delegati so bili enotnega mnenja, da naj se ne ustanovi v vsaki občini občinska raziskovalna skupnost. Ustanovijo naj se regionalne raziskovale skupnosti in republiška raziskovalna skupnost. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Jerina! Kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Ker nihče več ne želi razpravljati, končujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Ker je Zakonodajno-pravna komisija vse amandmaje in predloge za spremembo zakonskega besedila obravnavala in do njih zavzela stališče ali pa jih sprejela kot amandmaje, vam predlagam, da glasujemo o amandmajih na podlagi tega poročila z dne 10. 12. 1974.

O amandmajih, ki jih je predložil Izvršni svet in ki ste jih dobili že prej, ne bomo glasovali, ker jih je treba šteti za dopolnjeni tekst predloga zakona.

K 2. členu: predlagatelj je k temu členu predložil dodatni amandma, ki se glasi: »S tem zakonom se:

— urejajo načela za družbeno usmerjanje, programiranje, organiziranost in financiranje raziskovalne dejavnosti;

— določa obveznost občinskih raziskovalnih skupnosti, področnih raziskovalnih skupnosti in Raziskovalne skupnosti Slovenije;

— določajo njihove temeljne naloge, načela za njihovo organiziranost in medsebojna razmerja v njih.«

Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 2. členu z večino glasov sprejet.

K 5. členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se za tem členom doda nov 5. a člen, ki se glasi: »Raziskovalne organizacije, njihove temeljne organizacije združenega dela in raziskovalne enote se lahko za uresničevanje skupnih interesov in ciljev s samoupravnimi sporazumi povezujejo v skupnost temeljnih organizacij združenega dela in raziskovalnih enot.

V teh skupnostih usklajujejo svoje raziskovalne programe in se dogovarjajo v združevanju in delitvi dela.« Komisija je sprejela ta amandma.

Kdor je za, naj glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 5. členu z večino glasov sprejet.

K 9. členu: K 9. členu je predložil Odbor Družbenopolitičnega zbora amandmaje, s katerimi pa Zakonodajno-pravna komisija ne soglaša. Ker to niso amandmaji našega zbora, o njih ne bomo glasovali.

K 17. členu: Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je sprejel amandma, da naj se v uvodnem stavku tega člena črta beseda »naročil«. Zakonodajno-pravna komisija ta amandma prevzema.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije z večino glasov sprejet.

Predlagatelj je predložil dodatni amandma, da naj se temu členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »Pri vrednotenju rezultatov raziskovalnega dela se zagotavlja dohodek v obsegu, ki pokriva enostavno reprodukcijo in družbeno dogovorjeni del razširjene reprodukcije raziskovalnih organizacij, v skladu s smernicami družbenih planov.« Komisija je ta amandma sprejela.

Kdo je za? (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma k 17. členu z večino glasov sprejet.

K 18. členu: V tretji vrstici prvega odstavka naj se besedi »raziskovalne dejavnosti« nadomestita z besedama »raziskovalno dejavnost«. Gre za redakcijski amandma.

Kdor je za, naj glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 18. členu sprejet.

K 19. členu: Gre za amandma Odbora Družbenopolitičnega zbora, ki ga Zakonodajno-pravna komisija ni prevzela in zato o njem v našem zboru ni potrebno glasovati.

K 22. a členu: Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je predložil amandma, naj se na koncu drugega odstavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo: »ki so v pristojnosti občinske skupščine«. Komisija je s tem amandmajem soglašala.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma k 22. a členu z večino glasov sprejet.

K 22. c in d členu: Predlagatelj je predložil dodatne amandmaje k 22. c členu in 22. d členu ter predlagal nove člene 22 e, 22 f, 22 g in 22 h.

22. c člen: »Občinsko raziskovalno skupnosti upravlja skupščina skupnosti. Skupščino sestavljajo delegati delegacij, ki jih volijo in odpokličejo občinske raziskovalne skupnosti.

Kadar so v občini raziskovalne organizacije ali raziskovalne enote in kadar tako določa samoupravni sporazum o ustanovitvi, sestavljata skupščino občinske raziskovalne skupnosti:

— zbor delegatov temeljnih in drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter delavcev, ki delajo s sredstvi v lastnini občanov (v nadaljnjem besedilu zbor uporabnikov);

— zbor delegatov delavcev raziskovalnih organizacij (v nadaljnjem besedilu zbor raziskovalcev).

Delegati v skupščini delajo po smernicah članov, ki so jih izvolili, in so jim odgovorni za svoje delo.

S samoupravnim sporazumom o ustanovitvi občinske raziskovalne skupnosti se podrobneje določi organizacija, sestav in način delovanja skupščine. Za delo dvodomne skupščine občinske raziskovalne skupnosti se primerno uporabljajo določbe 27. in 28. člena tega zakona.«

Predlagam, da o tem glasujemo. Kdor je za, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 22. c členu z večino glasov sprejet.

22. d člen naj se črta. Kdor je za to, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je predlog, da se 22. d člen črta, z večino glasov sprejet.

22. e člen: »Za oblikovanje uskladene raziskovalne politike in uresničevanje raziskovalnih programov na področjih združenega dela, za uresničevanje svobodne menjave dela in za pospeševanje vključevanja raziskovalnega dela v združeno delo se delavci in delovni ljudje določenega področja prek temeljnih in drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lastnini občanov, skupaj z delavci raziskovalnih organizacij takega področja združujejo v področne raziskovalne skupnosti.

Samoupravni sporazumi o ustanovitvi področnih raziskovalnih skupnosti in njihovi statuti začnejo veljati, ko jih potrdi Skupščina Socialistične republike Slovenije.«

Kdor je za tako olikovan 22. e člen, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je z večino glasov sprejet 22. e člen.

22. f člen: »V področni raziskovalni skupnosti člani zlasti:

— oblikujejo in uresničujejo raziskovalno politiko na svojem področju v skladu s sprejeto politiko za raziskovalno dejavnost;

— dajejo pobude za načrtovanje in uresničevanje razvoja po področjih združenega dela;

— oblikujejo skupne programe raziskovalne dejavnosti na svojem področju in organizirajo ter pospešujejo samoupravno sporazumevanje za uresničevanje teh programov;

— organizirajo uvajanje dosežkov raziskovalne dejavnosti v prakso in spodbujajo ter uresničujejo inovacijske cilje;

— skrbijo za možnosti, napredek, razvoj in racionalno delitev raziskovalnega dela na svojem področju;

— opravljajo druge naloge v skladu s samoupravnimi sporazumi o ustanovitvi teh skupnosti in njihovimi statuti ter v skladu z ustreznimi akti Raziskovalne skupnosti Slovenije.«

Kdor je za tako oblikovan 22. f člen, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je 22. f člen z večino glasov sprejet.

22. g člen: »Področno raziskovalno skupnost upravlja skupščina skupnosti.

Skupščino sestavljata:

— zbor uporabnikov in

— zbor raziskovalcev.

Delegati v skupščini delajo po smernicah članov, ki so jih izvolili, in so jim odgovorni za svoje delo.«

Kdor je za tako oblikovan 22. g člen, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je z večino glasov sprejet 22. g člen.

Člen 22 h: »V zbor uporabnikov področne raziskovalne skupnosti pošiljajo delegate delavci in delovni ljudje določenega področja temeljnih organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij ter skupnosti in delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lastnini občanov, neposredno in prek občinskih raziskovalnih skupnosti v skladu s kriteriji, ki jih določa samoupravni sporazum o ustanovitvi, tako da so ustrezno zastopani vsi posebni in skupni interesi na področju raziskovalne skupnosti.

V zbor raziskovalcev področne raziskovalne skupnosti pošiljajo svoje delegate delavci raziskovalnih organizacij tega področja v skladu s kriteriji, ki jih določa samoupravni sporazum o ustanovitvi, tako da so zastopane vse raziskovalne smeri s tega področja.

Za delo skupščine področne raziskovalne skupnosti se primerno uporabljajo določbe 27. in 28. člena tega zakona.«

Kdor je za tako oblikovan 22. h člen, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je na novo oblikovani 22. h člen sprejet z večino glasov.

K 23. členu: Komisija je k prvemu odstavku sprejela amandma, naj se med besedilom »ter za sodelovanje z« in besedilom »drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi« vstavi besedilo »družbenopolitičnimi organizacijami«.

Komisija je menila, da je ta amandma potreben, ker je tudi v ostalih predlogih zakonov o samoupravnih interesnih skupnostih navedeno tovrstno sodelovanje.

Kdor je za amandma Komisije k prvemu odstavku 23. člena, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k prvemu odstavku sprejet z večino glasov.

Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je predložil amandma, naj se na koncu prvega odstavka v besedilu »prek občinskih raziskovalnih skupnosti, Raziskovalno skupnost Slovenije« nadomesti z besedilom »združeni v občinskih raziskovalnih skupnostih, Raziskovalno skupnost Slovenije«.

Komisija je ta amandma sprejela. Kdor je za, naj glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Predlagatelj je predložil dodatni amandma k prvemu odstavku, s katerim Komisija soglaša. Prvi odstavek tega člena bi se ob upoštevanju vseh teh treh amandmajev glasil: »Za oblikovanje enotne raziskovalne politike v republiki, za uresničevanje svobodne menjave dela, za združevanje sredstev in zagotav-

ljanje pogojev za raziskovalno dejavnost, za zagotavljanje možnosti za vključevanje raziskovalne dejavnosti v vsa področja združenega dela, za enakopravno odločanje v Skupščini Socialistične republike Slovenije ter za sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami, drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi ustanovijo delavci in delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lastnini občanov, skupaj z delavci raziskovalnih organizacij, združeni v občinskih in področnih raziskovalnih skupnostih, Raziskovalno skupnost Slovenije.«

Kdor je za tako oblikovano besedilo prvega odstavka tega člena, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Odbor Zbora združenega dela za družbenoekonomske odnose, Odbor Zbora občin za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenoekonomske odnose so k 10. alineji drugega odstavka sprejeli amandma, da se za besedo »spremlja« namesto besede »in« postavi vejica, za besedo »dokumentira« pa vstavi besedilo »in ocenjuje«.

Predlagatelj je predložil k tej alineji dodatni amandma, ki upošteva amandma teh odborov, redakcijsko pa spreminja le vrstni red besedila, in sicer:

»— spremlja, ocenjuje in dokumentira rezultate raziskovalne dejavnosti;«

Kdor je za ta amandma, s katerim Komisija soglaša, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je k prvemu odstavku sprejel amandma, da naj se na koncu tega odstavka doda nov stavek, ki se glasi: »S samoupravnim sporazumom se podrobneje določijo naloge, pravice in organizacija temeljne skupnosti.«

Predlagatelj pa je predložil dodatni amandma, da naj se prvi odstavek tega člena črta. Komisija je sprejela dodatni amandma predlagatelja in zaradi tega ni soglašala z amandmajem Odbora.

Glasujmo o dodatnem amandmaju, ki ga je sprejela Komisija. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije sprejet.

K 25. členu: Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je sprejel amandma, da naj se v tretjem odstavku za besedilom »drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi« doda vejica in besedilo »z družbenopolitičnimi skupnostmi«.

Komisija je amandma sprejela. Kdor je za, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 25. členu sprejet z večino glasov.

K 26. členu: Komisija je k temu členu sprejela svoj amandma, in sicer da naj se začetek prve in druge alineje glasi:

»— zbor uporabnikov kot zbor delegatov

— zbor raziskovalcev kot zbor delegatov«. Ta amandma je potreben zaradi uskladitve s terminologijo v predlogih zakonov o samoupravnih interesnih skupnostih.

Kdor je za amandma Komisije, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 26. členu z večino glasov sprejet.

K 26. a členu: Komisija je k temu členu sprejela svoj amandma, in sicer da naj se v drugem odstavku na začetku besedilo »V zbor delegatov delavcev raziskovalnih organizacij pošiljajo« nadomesti z besedilom »V zbor raziskovalcev pošiljajo«. Ta amandma Komisije je v skladu z amandmajem k 26. členu.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 26. a členu z večino glasov sprejet.

K 27. členu: Komisija je k temu členu sprejela svoj amandma, in sicer da naj se v prvi in drugi vrsti drugega odstavka besedilo »bistvenega pomena za Raziskovalno skupnost Slovenije« nadomesti z besedilom »bistvenega pomena za delo raziskovalnih skupnosti Slovenije«. Ta amandma je potreben zaradi uskladitve z načelno določbo 1. odstavka 71. člena ustave Socialistične republike Slovenije.

Kdo je za amandma Komisije? (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 27. členu z večino glasov sprejet.

K 29. členu: Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenopolitični sistem je sprejel amandma, da naj se na koncu 3. alinee besedilo »družbenopolitičnih skupnosti« nadomesti z besedilom »Skupščine Socialistične republike Slovenije.«

Komisija je soglašala s tem amandmajem.

Kdo je za? (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 29. členu z večino glasov sprejet.

K 29. a členu: Komisija je k prvemu in drugemu odstavku tega člena sprejela dva amandmaja, in sicer: »V prvem odstavku naj se na koncu predzadnje vrste besedilo »in so kot take določene z zakonom« nadomesti z besedilom »in so kot take določene s tem oziroma drugim zakonom«; besedilo zadnje vrste pa naj se črta.

V drugem odstavku naj se v predzadnji vrsti črtata besedi »po potrebi«.

Kdor je za ta amandma Komisije k 29. a členu, prosim, naj glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 29. členu z večino glasov sprejet.

K 33. členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma, po katerem naj se doda nov drugi odstavek v naslednjem besedilu: »Sredstva iz prejšnjega odstavka tega člena namenja Raziskovalna skupnost Slovenije:

— za tiste raziskave, ki so temeljnega ali ključnega pomena za skladen družbeni razvoj, pa zanje sredstev ni mogoče zagotoviti s pogodbami z neposrednimi uporabniki;

— za usmerjanje raziskav, dogovorjenih v področnih raziskovalnih skupnostih;

— za usmerjanje medrepubliškega sodelovanja;

— za usmerjanje razvoja raziskovalnega kadra;

— za sofinanciranje nabave večje raziskovalne opreme in raziskovalne infrastrukture;

— za Kidričeve nagrade;

— za sofinanciranje strokovnega tiska, za znanstvene sestanke in mednarodno sodelovanje;

— za strokovne službe;

— za druge naloge, ki so temeljnega pomena za raziskovalno dejavnost.« Komisija je ta amandma sprejela kot svoj amandma.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Komisije k 33. členu z večino glasov sprejet.

K 34. členu: Predlagatelj je predložil amandmaja k prvemu in petemu odstavku, in sicer:

»Prvi odstavek naj se glasi: »Delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela ter delovnih skupnosti in delovnih ljudi, ki z osebnim delom s sredstvi v lastnini občanov opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, plačujejo za financiranje dogovorjenega programa raziskovalnih dejavnosti prispevek v skladu s posebnimi predpisi. Višino prispevka, izraženo v stopnji, določi Skupščina Raziskovalne skupnosti Slovenije po predhodni obravnavi med delavci in delovnimi ljudmi v samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki so člani skupnosti.«

Kdor je za tako spremenjen prvi odstavek, naj glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 1. odstavku z večino glasov sprejet.

Peti odstavek naj se glasi: »Da bi zagotovila potrebna sredstva za financiranje temeljnih nalog Raziskovalne skupnosti Slovenije, lahko Skupščina te skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori Skupščine Socialistične republike Slovenije določi višino prispevka, izraženo v stopnji.«

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Komisija je k 6. oziroma zadnjemu odstavku sprejela svoj amandma, in sicer da naj se v drugi vrsti črta beseda »temeljnih«. Ta amandma je potreben zaradi uskladitve z dodatnimi amandmaji predlagatelja o področnih raziskovalnih skupnostih.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

K 35. členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma k temu členu, in sicer da naj bi se ta člen glasil: »Raziskovalna skupnost Slovenije ima Sklad Borisa Kidriča. Iz Sklada Borisa Kidriča se podeljujejo nagrade za izredno pomembne raziskovalne dosežke, pomembne izume, odkritja in izpopolnitve in za uspešno življenjsko delo na področju raziskovalne dejavnosti ter štipendije.

Sklad Borisa Kidriča ima svoj upravni odbor; predsednika in člane upravnega odbora imenuje Skupščina Raziskovalne skupnosti Slovenije v soglasju s Skupščino Socialistične republike Slovenije.

S statutom se podrobneje določijo načela, kriteriji in postopek za izbor nagrajencev in štipendistov.« Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Predlagatelj je predložil dodatni amandma, po katerem pride sedanji 31. člen predloga zakona pred prvotni 36. člen kot nov 35. a člen, ki se glasi: »Delo raziskovalnih skupnosti je javno.

S samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti oziroma s statutom se določijo oblike obveščanja javnosti, posebej za vprašanja v zvezi z načrtovanjem raziskovalne dejavnosti in njenim financiranjem.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti, statut in drugi splošni akti, določeni v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi, se objavijo v Uradnem listu SRS.« Komisija je ta amandma sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

K 38. in 39. členu: Predlagatelj je predložil dodatna amandmaja, da naj se ta dva člena črtata. Komisija ju je sprejela.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da sta amandmaja k 38. in 39. členu sprejeta.

K 40. členu: Predlagatelj je predložil dodatni amandma k temu členu, ki naj se glasi: »Začasna skupščina Raziskovalne skupnosti Slovenije imenuje Iniciativni odbor, sestavljen iz predstavnikov uporabnikov in raziskovalcev, z nalogo, da pripravi sklenitev samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Raziskovalne skupnosti Slovenije in področnih raziskovalnih skupnosti in pomaga občinskim iniciativnim odborom pri ustanavljanju občinskih raziskovalnih skupnosti.« Komisija ta amandma sprejema.

Kdor je za amandma k 40. členu, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 40. členu z večino glasov sprejet.

K 41. členu: Komisija je k temu členu sprejela svoj amandma, in sicer da naj se pika na koncu črta in doda besedilo: »in sklad Borisa Kidriča kot pravna oseba«. Ta amandma je potreben zaradi uskladitve z dodatnim amandmajem predlagatelja k 35. členu.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 41. členu sprejet.

K 42. členu: Komisija je k prvemu odstavku sprejela svoj amandma, in sicer da naj se v drugi vrsti med besedama »obveznosti« in »sklada« vstavi beseda »sedanjega«. Ta amandma je v skladu z amandmajem Komisije k 41. členu.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma k 42. členu z večino glasov sprejet.

Sedaj moramo glasovati še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je predlog zakona z večino glasov sprejet.

Odrejam polurni odmor.

(Seja je bila prekinjena ob 13.15 in se je nadaljevala ob 14. uri.)

Predsednica Mara Žlebnik: Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Andreja Ujčiča, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo.

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 5. 11. 1974. Prav tako ste prejeli tudi amandmaje Izvršnega sveta, o katerih ne bomo glasovali, ker jih je treba imeti za sestavni del predloga. K tej točki dnevnega reda ste prejeli tudi stališča Kulturne skupnosti Slovenije, ki jih je predložila v smislu 27. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Socialistične republike Slovenije.

K tej točki dnevnega reda je bila povabljen Kultura skupnost Slovenije.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Zbora združenega dela za družbenoekonomske odnose, ki sta zboru predložila skupno poročilo, Odbor našega zbora za družbenopolitični in komunalni sistem in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili.

Vsa omenjena poročila ste prejeli. Vprašujem predstavnike odborov in Komisije, če želijo še kaj dodati k pismenim poročilom! (Ne želijo.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajam na glasovanje. Situacija glede amandmajev Zakonodajno-pravne komisije je enaka, kakor smo jo obrazložili pri dosedanjih predlogih zakonov, to se pravi, da so v tem poročilu zaobsežene vse pripombe in vsi amandmaji vseh skupščinskih teles in drugi amandmaji.

Nekateri delegati menijo, da ne bi brala besedil amandmajev. Prej sem se odločila za to, ker smo vam amandmaje predložili danes na klop. Če pa zbor želi, seveda ne bom brala. Bi brali ali ne? (Ne.) Prosim pa, da vseeno vzamete v roke poročilo Zakonodajno-pravne komisije.

Zakonodajno-pravna komisija je predložila redigiran amandma k 4. členu. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma k 4. členu z večino glasov sprejet.

Komisija je predložila amandma k 5. členu. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma k 5. členu z večino glasov sprejet.

Komisija je predložila amandma k 7. členu, ki je redakcijskega značaja.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma k 7. členu z večino glasov sprejet.

Komisija je predložila amandmaje k 8. členu. Kdor je za te amandmaje, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da so amandmaji k 8. členu z večino glasov sprejeti.

Komisija je predložila amandma k 10. členu, s katerim pa se Izvršni svet ne strinja. Prosim predstavnika Komisije, da pove stališče do predloga Izvršnega sveta!

Dragica Rome: Komisija se s predlagateljem amandmaja le delno strinja. Menimo, da je njihov amandma primeren, vendar naj ne bi uporabili terminov »uporabniki« in »izvajalci«, ampak predlagamo, da se uporabi prvotni tekst, torej »zbor delegatov delavcev temeljnih in drugih organizacij« in »zbor delegatov delovnih ljudi«.

Vztrajamo pa še vedno pri našem amandmaju, da naj prva alineja v predlogu postane druga in druga prva.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa! Se predstavnik predlagatelja s tako redakcijo Zakonodajno-pravne komisije strinja? (Se strinja.)

To se pravi, da bomo glasovali o predlogu Izvršnega sveta, da naj ostane dosedanje besedilo, pri čemer pa naj se zamenjata alineji tako, kot predlaga predstavnik Zakonodajno-pravne komisije.

Kdor je za ta predlog, naj glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma k 10. členu z večino glasov sprejet.

Komisija je predlagala amandma k 12. členu. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma k 12. členu z večino glasov sprejet.

Komisija je predložila amandmaje k 20. členu. Kdor je za amandmaje, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da so amandmaji Komisije k 20. členu z večino glasov sprejeti.

Sedaj moramo glasovati še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zbor predlog zakona z večino glasov sprejel.

Prehajam na 6. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o zdravstvenem varstvu.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil dr. Dominika Komadino, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo.

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 5. 11. 1974; prav tako ste prejeli amandmaje Izvršnega sveta z dne 22. 11. 1974, ki so sestavni del predloga zakona.

Danes smo vam na klop dali še amandmaje Skupščine občine Ljubljana-Siška, skupine delegatov iz občine Radovljica in skupine delegatov iz občine Ptuj.

K tej točki dnevnega reda je bila povabljen Zveza skupnosti zdravstvenega zavarovanja SR Slovenije.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Zbora združenega dela za družbenoekonomske odnose, ki sta predložila skupno poročilo, Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora, skupščinska Komisija za vprašanje borcev NOV in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki so zboru predložili pismena poročila.

Vsa poročila ste prejeli. Prav tako ste prejeli dodatno poročilo Komisije za vprašanje borcev NOV. Želijo predstavniki odborov in komisij še kaj dodati k pismenim poročilom? Odbora za družbenoekonomske odnose? (Ne.) Odbor za družbenopolitični sistem? (Ne.) Zakonodajno-pravna komisija? (Ne.) Komisija za vprašanja borcev? (Da.) Besedo ima tovarišica dr. Erna Primožič!

Dr. Erna Primožič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Komisija za vprašanja borcev NOV Skupščine SR Slovenije ima v smislu odloka o ustanovitvi, sestavi in nalogah dolžnost spremljati problematiko borcev in invalidov NOV, španskih borcev, predvojnih revolucionarjev, borcev za severno mejo in slovenskih dobrovoljcev ter žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala.

Komisija proučuje in obravnava njihov položaj in probleme in koordinira prizadevanja družbenih činiteljev ter v sodelovanju z njimi predlaga ukrepe za izpopolnitev sistema družbene skrbi zanje. Poudariti je namreč treba, da vse našete kategorije občanov v smislu 238. člena ustave SR Slovenije uživajo posebno družbeno varstvo. Tudi sicer namenja ustava SR Slovenije še v nadaljnjih členih, kot na primer v 186. členu, 238., 314. in 321. členu, posebno skrb družbe tem občanom, hkrati pa jim jamči pravice, s katerimi se zagotavlja njihova socialna varnost, in posebne pravice, določene z zakonom.

Med naštetimi kategorijami je večina udeležencev NOB in predvojnih revolucionarnih gibanj, to so tisti naši občani, na katerih je ležala vsa teža in odgovornost za boj naših narodov proti fašizmu ter za zmago narodne in socialne revolucije. Tako iz ustavnih določil kot tudi s stališč in sklepov kongresov Zveze komunistov in Zveze združenj borcev NOV izhaja, da je trajna dolžnost socialistične družbe, da izdela sistem družbenega varstva za te kategorije naših občanov ter da skrbi za stalno izpopolnjevanje tega sistema, v skladu z ekonomskim razvojem družbe in porastom standarda delovnih ljudi in občanov Jugoslavije.

V sistemu družbenega varstva borcev NOV in drugih vojnih udeležencev zagotavlja njihove temeljne pravice federacija, republike in pokrajini ter občine pa jih s svojimi predpisi dopolnjujejo.

Komisija za vprašanja borcev NOV Skupščine SR Slovenije je mnenja, da so poleg vprašanj, ki zadevajo materialno zaščito, še posebno pomembna, včasih pa celo odločilna vprašanja zagotovitve optimalnega zdravstvenega varstva borcem NOV in drugim kategorijam vojnih udeležencev.

Komisija je mnenja, da je potrebno obravnavati borce NOV kot posebno populacijo, ki ima zaradi prestanih vojnih in povojnih naporov prizadeto zdravje, ter jim je zato treba priznati, razen obstoječih, tudi nove pravice s področja zdravstvenega varstva, za katere se je zavzemala tudi 4. redna skupščina združenj Zveze borcev NOV SR Slovenije.

Komisija za vprašanja borcev NOV meni, da ima Skupščina SR Slovenije pravico, pa tudi dolžnost, da omenjena ustavna načela in stališča o zagotavljanju posebnih pravic borcev NOV uresniči v obliki konkretnih zakonskih določil. Iz teh razlogov je Komisija za vprašanja borcev NOV, glede na sklep 2. seje z dne 11. 11. 1974, tudi predlagala, da se v predlog zakona o zdravstvenem varstvu vnesejo določila, ki bodo dopolnjevala sedanji sistem zdravstvenega varstva borcev, kot je podrobno navedeno v pismenem poročilu z dne 11. 11. 1974.

Tako se je Komisija zavzela, da se že v splošne zakonske določbe vključijo taka določila, ki bodo poudarila, da je zdravstveno varstvo borcev in drugih vojnih udeležencev pod posebnim družbenim varstvom.

Borci pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 naj bi bili tudi oproščeni plačila participacij k stroškom za zdravlila. Komisija pri tem pripominja, da bi bilo sicer prav, da bi bili vsi borci NOV oproščeni plačila participacije, vendar se zaveda, da razširitev te pravice na sedanji stopnji ekonomske razvitosti naše družbe še ni mogoča.

Nadalje je Komisija menila, da bi bilo nujno potrebno, da imajo zdravstveni domovi dispanzerje, splošne bolnišnice pa ambulate za borce. Ustanovitev dispanzerjev oziroma ambulant za borce bi nedvomno prispevala k sistematičnemu obravnavanju zdravstvenega stanja borcev ter jim omogočila potrebne preventivne preglede in njihovo pravočasno zdravljenje.

Končno naj omenim, da je Komisija za vprašanja borcev NOV zelo skrbno pretresla možnost, da bi predlagala izenačitev udeležencev NOV pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 pri pravicah do podaljšanega ali nadomestnega bolnišničnega zdravljenja v naravnih zdraviliščih z vojnimi in vojaškimi invalidi. Zaradi precejšnjih finančnih sredstev, ki bi jih uzakonitev te pravice zahtevala, pa se je Komisija odločila, da glede na sedanjo stopnjo ekonomske moči naše družbe take izenačitve ne bo predlagala, čeprav se bo sicer Komisija zavzemala, da se v republiškem proračunu zagotovijo vsako leto določena finančna sredstva, ki bi bila namenjena izrecno za plačilo stroškov podaljšanega ali nadomestnega zdravljenja v naravnih zdraviliščih, vsaj za zdravstveno najbolj kritične primere borcev narodnoosvobodilne vojne.

Potem ko je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predložil Skupščini amandmaje, ki jih je sprejel k predlogu zakona o zdravstvenem varstvu na 23. seji dne 22. 11. 1974, se je Komisija za vprašanja borcev NOV Skupščine SR Slovenije ponovno sestala, na 3. seji 3. 12. 1974. Komisija je ugotovila, da je predlagatelj sprejel njene amandmaje k 30., 89. in 110. členu, še vedno pa je ostalo odprto vprašanje možnosti za ustanavljanje ambulant za borce NOV pri splošnih bolnišnicah.

Komisija je sklenila vztrajati pri svojem predlogu, da se izrecno uzakoni možnost za ustanavljanje ambulant za borce NOV pri splošnih bolnišnicah. Povedati je namreč treba, da take ambulate v bolnišnicah v Sloveniji že obstajajo, na primer v bolnišnici dr. Petra Držaja v Ljubljani, ter se dobri rezultati take organizacije zdravstvenega varstva že kažejo. Dejansko gre tako za uzakonitev in družbeno potrdilo obstoječega stanja, kar vse bo prispevalo in spodbudilo družbene akcije za ustanavljanje še nadaljnjih ambulant za borce NOV pri splošnih bolnišnicah.

Kot predstavnica Komisije za vprašanja borcev NOV Skupščine SR Slovenije predlagam, da delegati našega zbora sprejmejo predloženi amandma, ki se zavzema za uzakonitev možnosti za ustanavljanje ambulant za borce narodnoosvobodilne vojne pri splošnih bolnišnicah. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Želi mogoče besedo predstavnik Zakonodajno-pravne komisije? Besedo ima tovarišica Dragica Rome!

Dragica Rome: Tovarišica predsednica! Najprej se v imenu Zakonodajno-pravne komisije opravičujem, ker so pri prepisovanju izpadli nekateri amandmaji. Zato jih danes niste dobili na klop. Če dovolite, jih bom prebrala.

K 127. členu: Amandma Odbora za družbenopolitični sistem Komisija sprejema. Amandma se glasi: V drugi vrsti prvega odstavka tega člena naj se besedilo »z neposrednim odločanjem« nadomesti z besedilom »osebnim izjavljanjem«. Amandma je redakcijskega značaja in pomeni uskladitev z ustavno terminologijo.

K 129. členu: Amnadma Zakonodajno-pravne komisije: Tretji odstavek: »Zadev posebnega družbenega pomena ni mogoče podrobneje določati s statutom zdravstvene organizacije, temveč le z zakonom in odlokom občinske skup-

ščine, naj se črta.« Tudi pri vseh ostalih skupnostih smo dali to pripombo in ste jo sprejeli.

K 178. členu: Amandma Odbora za družbenopolitični sistem Komisija sprejema. Amandma Odbora je, da naj se na koncu tretjega odstavka za besedo »varstva« vejica nadomesti s piko, besedilo »kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona« pa črta.

Komisija tudi soglaša z amandmajem Izvršnega sveta k 65. členu in odstopa od svojega amandmaja. Ta amandma Izvršnega sveta imate na klopi in se glasi: »Tretji odstavek 65. člena naj bi se namesto v besedilu, ki ga predlaga Zakonodajno-pravna komisija Skupščine Slovenije, glasil: Zavarovanec ima pravico do nadomestila osebnega dohodka zaradičasne nezmožnosti za delo, dokler za ocenjevanje delazmožnosti pooblaščen zdravnik ali pristojni organ skupnosti ne ugotovi, da je zavarovanec spet postal zmožen opravljati svoje delo oziroma dokler pristojni organ z odločbo ne ugotovi, da je nastala invalidnosti.« Zakonodajno-pravna komisija je imela namreč svoj amandma, ker pa je predlagatelj naš amandma celo razširil, ta amandma sprejemamo.

Sprejemamo tudi amandma predlagatelja k 148. členu, ker je pravzaprav uresničenje naše pripombe. Hvala.

Podpredsednik L i v i o J a k o m i n : Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričnjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim. Besedo ima Milan Erbežnik, občina Center!

M i l a n E r b e ž n i k : Po pooblastilu skupine delegatov občine Center dajem k zakonu pripombo. Ne amandma, temveč pripombo! Ker je v alineji 5. člena samo splošno navedeno, da zdravstveno varstvo zagotavlja ugodne možnosti za zdrav razvoj otrok in mladine ter varstvo žensk, zlasti med nosečnostjo, ob porodu in po porodu, je naša skupina delegatov mnenja, da naj zaradi pritožb državljanov, da ni v redu sedanja patronažna služba babic. Sekretariat za zdravstvo pri izdelavi pravilnika o izvajanju patronažne službe, ki je zlasti potrebna mladim družinam ob rojstvu prvega otroka. Samo to, in sicer ne kot amandma, temveč kot priporočilo.

Podpredsednik L i v i o J a k o m i n : Hvala lepa. Prosim naprej. Želi še kdo besedo? Če nihče, končujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Ker je Zakonodajno-pravna komisija vse amandmaje in predloge za spremembo zakonskega besedila obravnavala in o njih zavzela stališče ali pa jih sprejela kot amandmaje, bi vam predlagal, da vzamemo v roke poročilo te komisije z dne 10. 12. 1974 in da glasujemo o amandmajih na podlagi tega poročila. Poročilo te komisije vsebuje tudi amandmaje občinske skupščine Ljubljana-Siška in skupin delegatov iz občin Račoveljica ter Ptuj. Hkrati vas obveščam, da o amandmajih, ki jih je predložil Izvršni svet, kot je bilo že prej povedano, ne bomo glasovali, ker jih je treba šteti za sestavni del predloga zakona.

V poročilu k predlogu zakona o zdravstvenem varstvu imamo k 2. členu amandma Zakonodajno-pravne komisije. Komisija ne sprejema amandmaja Izvršnega sveta k tretjemu odstavku in predlaga, naj se sprejme prvotno besedilo tretjega odstavka. Vprašam zbor, če sprejema predlog Zakonodajno-pravne komisije oziroma amandma k 2. členu! Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da ni sprejet amandma Izvršnega sveta k tretjemu odstavku, temveč da ostane prvotno besedilo tretjega odstavka.

Prehajam k 16. členu. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 16. členu sprejet z večino glasov.

Glasovali smo o prvem delu amandmaja, imamo pa še predlog oziroma amandma občine Ptuj, ki pa ga Komisija ne sprejema, ker soglaša z amandmajem Izvršnega sveta.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (1 delegat glasuje za.) Je kdo proti? (38 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (17 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma občine Ptuj ni sprejet.

Prehajam k 18. b členu. To je amandma Zakonodajno-pravne komisije. Kdor je za, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (12 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 18. b členu sprejet.

Prehajam k 19. členu, in sicer na amandma Odbora za družbenopolitični sistem Družbenopolitičnega zbora. Komisija sprejema amandma. Glasujemo o prvem delu tega člena. Kdor je za, naj prosim glasuje! (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 19. členu sprejet.

K drugemu delu daje Komisija amandma k četrti alinei. Kdor je za, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

K 19. členu imamo amandma delegatov občine Ptuj. Zakonodajno-pravna komisija tega amandmaja ne sprejema. Poleg tega smo že izglasovali amandma k 19. členu, ker je amandma zajet v amandmaju Zakonodajno-pravne komisije. Zato o njem ne moremo glasovati posebej.

Prehajam k 20. členu. Amandma Odbora za družbenoekonomske odnose Komisija sprejema. Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 20. členu sprejet z večino glasov.

Predsednica Mara Žlebnik: Prehajamo k 21. členu. Tu je amandma Zakonodajno-pravne komisije. Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 21. členu sprejet z večino glasov.

K 22. členu. Kdo je za amandma? (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 22. členu sprejet z večino glasov.

K 25. členu: amandma Odbora za družbenoekonomske odnose, s katerim soglaša Zakonodajno-pravna komisija. Kdo je za? (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 25. členu sprejet z večino glasov.

K 36. členu. Kdo je za? (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 36. členu sprejet z večino glasov.

K 51. členu. Kdo je za? (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 51. členu sprejet z večino glasov.

K 55. členu. V amandma Zakonodajno-pravne komisije je vključen tudi amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška. Kdo je za amandma? (53 delegatov.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 55. členu sprejet z večino glasov.

K 56. členu. Kdo je za? (43 delgatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 56. členu sprejet z večino glasov.

K 57. členu. Kdo je za? (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 57. členu sprejet z večino glasov.

K 59. členu. Kdo je za? (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 59. členu sprejet z večino glasov.

K 61. členu: amandma Odbora za družbenoekonomske odnose ter Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj. Kdo je za amandma? (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma k 61. členu sprejet z večino glasov.

K 65. členu: K temu členu je Zakonodajno-pravna komisija svoj amandma umaknila ter predlaga, da se sprejme novi predlog Izvršnega sveta k 3. odstavku 65. člena. Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je predlog Izvršnega sveta za novo besedilo 3. odstavka 65. člena sprejet z večino glasov.

K drugemu odstavku 65. člena: amandma Zakonodajno-pravne komisije. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k zadnjemu odstavku sprejet z večino glasov.

K 78. členu: amandma Zakonodajno-pravne komisije. Bo predstavnik Izvršnega sveta povedal svoje stališče? Prosim, tovariš Komadina!

Dr. Dominik Komadina (iz klopi): Izvršni svet je na svoji seji razpravljal o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije in se z njimi strinja.

Predsednica Mara Žlebnik: Glasujmo o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 78. členu! Kdo je za? (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 78. členu sprejet z večino glasov.

K 81. členu. Kdo je za amandma? (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 81. členu sprejet z večino glasov.

K 82. členu. Kdo je za? (53 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 82. členu sprejet z večino glasov.

K 83. členu. Kdo je za? (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 83. členu sprejet z večino glasov.

K naslovu pred 85. členom: amandma Zakonodajno-pravne komisije. Kdo je za? (50 delegatov.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 85. členu oziroma k naslovu pred 85. členom sprejet z večino glasov.

K 85. členu je predložila amandma Skupščina občine Ljubljana-Šiška. Ta amandma se glasi: V 3. točki 85. člena naj se podpiše črta in doda besedilo »in udeleženci narodnoosvobodilnih gibanj proti fašizmu«. Zakonodajno-pravna komisija meni, da amandma ni sprejemljiv, ker ni mogoče predvideti, koliko število oseb bi bilo deležno zdravstvenega varstva po 55. členu zakona in zato tega amandmaja ne sprejema. Prosim za mnenje predstavnika Izvršnega sveta! Proti amandmaju. Vprašam predstavnika Odbora za družbenoekonomske odnose tovariša Rodeta, ali se strinja s stališčem Izvršnega sveta! (Da.) Dajem na glasovanje amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška. Kdor je za, naj prosim glasuje! (2 delegata glasujeta za.) Je kdo proti? (7 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (36 delegatov.)

Amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška ni dobil potrebne večine.

K 97. členu. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 97. členu sprejet z večino glasov.

K 110. členu: amandma Komisije za vprašanja borcev NOV, ki ga sprejema Zakonodajno-pravna komisija. Kdo je za? (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 110. členu sprejet z večino glasov.

K 114. členu: amandma Komisije za vprašanja borcev NOV. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (11 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet z večino glasov.

Prehajam na glasovanje o dodatno predloženih amandmajih Zakonodajno-pravne komisije, ki jih je obrazložila predstavnica te komisije.

Amandma k 127. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 127. členu sprejet z večino glasov.

K 129. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 129. členu sprejet z večino glasov.

K 148. členu je glede na pripombo Zakonodajno-pravne komisije predložil svoj amandma Izvršni svet. Zakonodajno-pravna komisija se z amandmajem strinja. Kdor je za, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta k 148. členu sprejet z večino glasov.

K 151. členu. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 151. členu sprejet z večino glasov.

K 154. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 154. členu sprejet z večino glasov.

K 163. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 163. členu sprejet z večino glasov.

K 166. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 166. členu sprejet z večino glasov.

K 166. b členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! Amandma je redakcijski. (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 166. b členu sprejet z večino glasov.

K 167. členu. Kdor je za, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 167. členu sprejet z večino glasov.

K 178. členu: Amandma je obrazložila predstavnica Zakonodajno-pravne komisije, ker je v prvotnem poročilu izpadel. Kdor je za, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (13 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 178. členu sprejet z večino glasov.

K 180. členu je predložila amandma skupina delegatov za Zbor združenega dela Skupščine občine Radovljica. Zakonodajno-pravna komisija ni sprejela amandmaja. Predstavniki Izvršnega sveta?

Dominik Komadina: Amandma občine Radovljica ni v skladu s konceptom ustave niti ni v skladu s konceptom predloženega zakona. Zaradi tega ga v celoti odklanjamo.

Predsednica Mara Žlebnik: Bi želel predstavnik Zakonodajno-pravne komisije pojasniti še svoje stališče?

Dragica Rome: Povedali smo, da ni mogoče sprejeti amandmaja, ker ne moremo delati razlik za nekatere zobozdravstvene delavce.

Predsednica Mara Žlebnik: To pomeni, da amandma skupine delegatov Skupščine občine Radovljica odklanjata tako predlagatelj kot Zakonodajno-pravna komisija. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (1 delegat glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (21 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma skupine delegatov Skupščine občine Radovljica ni dobil potrebne večine.

Sedaj moramo glasovati še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o zdravstvenem varstvu, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je zbor predlog zakona sprejel z večino glasov.

Preden preidemo na naslednjo točko dnevnega reda, bi vas najprej obvestila, da je med sejo predložil pooblastilo Peter Durjava, delegat občine Ljubljana-Vič-Rudnik.

Poleg tega vas moram obvestiti, da me je predsednik Družbenopolitičnega zbora obvestil, da pri zakonu o izobraževanju in pri zakonu o raziskovalnih

dejavnostih nismo v celoti uskladeni. Da bi potekalo delo usklajevanja čim hitreje, predlagam, da kar sedaj imenujemo tričlansko komisijo, ki bo skupaj s člani ostalih dveh zborov proučila, za kaj gre, in potem predloži poročilo.

Predlagala bi, če dovolite, tovariša Stanka Juršiča, tovariša Toneta Zimška in tovariša Marka Podobnika. Se strinjate? (Da.)

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva.

Osnutek zakona je predložil Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Dominika Komadino, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo, ter tovarišico Marijo Cigale.

Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Zbora združenega dela za družbenoekonomske odnose, ki sta zboru predložila skupno poročilo, Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora, Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora ter skupščinska Zakonodajno-pravna komisija. Vsi so zboru predložili pismena poročila, ki ste jih prejeli. Želijo poročevalci odborov in Komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želijo.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo, prosim?

Če nihče, predlagam, da Zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles ter pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet z večino glasov.

Prehajam na 8. točko dnevnega reda, to je na osnutek resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975.

Osnutek resolucije je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Iva Lapajnetu.

Osnutek resolucije ste prejeli s sklicem seje zbora. Hkrati ste prejeli osnutek družbenega dogovora o temeljnih načelih in splošnih obveznostih udeležencev pri sklepanju in izvajanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov na področju razporejanja dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke ter na področju splošne in skupne porabe in osnutek družbenega dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov ter gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975.

Danes smo vam na klop predložili stališča in predloge Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Osnutek resolucije so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in Odbor za družbenoekonomske razvoj Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, ter skupščinska Zakonodajno-pravna komisija. Omenjena poročila ste prejeli.

Vprašujem predstavnike odborov in Komisije, če želijo še kaj dodati k pismenim poročilom! Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj? (Ne želi.) Odbor za finance? (Ne želi.) Zakonodajno-pravna komisija? (Ne želi.)

Na podlagi osnutka resolucije in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Anton Bukinis, delegat iz Nove Gorice!

Anton Bukinis: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Delegacija Skupščine občine Nova Gorica za Zbor občin v celoti podpira osnovne usmeritve resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975. Ob tem delegacija želi dati lastni prispevek k razpravi o dokumentu z namenom, da se določene splošne ugotovitve konkretizirajo, določene nejasnosti pa odpravijo.

Delegacija je ugotovila, da resolucija daje premalo ocen o uresničevanju resolucije za leto 1974 in o vzrokih za njeno neizpolnitev oziroma odstopanja. Za nas je predvsem zaskrbljujoče nedosledno izvajanje posameznih družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov. Poglejmo izvajanje družbenega dogovora o solidarnosti med občinami in izvajanje samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov! Prvi dogovor sploh ni prišel do realizacije, samoupravni sporazum pa je postopoma kršilo vedno več podpisnikov. V tej skupščini smo slišali za odstotke kršitev v letu 1973, če se ne motim jih je 6 %, vendar ne gre le za statistična števila, gre za politično škodo, ki s tem nastaja in ki se ne da meriti z odstotki. Zato predlagamo, da se v resoluciji nakažejo vzroki odstopanj v preteklem obdobju, da se pokaže na kršitelje in da se njihovo početje obsodi.

Po dani ugotovitvi o velikem obsegu družbene režije, kjer igra pomembno vlogo stalno rastoči primanjkljaj zveznega proračuna, ni nakazano, kako se mislijo SR Slovenija in njeni organi angažirati, da bi prišlo do postopnega zmanjšanja tega primanjkljaja in s tem do zmanjšanja obveznosti naše in drugih republik. Če k rednim obveznostim za financiranje federacije v letu 1975, 4066 milijonov dinarjev, to je 19,8 % več kot v letu 1974, dodamo dodatnih 236 milijonov, ki so predvideni po tej resoluciji, ter 57 milijonov dinarjev za razvojne premije v kmetijstvu ter obveznost za odkup obveznic v višini 843 milijonov dinarjev, potem se povečujejo obveznosti za redne dajatve v letu 1975 za 53,3 %, kar vsekakor ni majhna obremenitev in zahteva širšo obrazložitev. Bojimo se, da tudi proračun republike ne bi upošteval te resolucije v zadostni meri. K temu se potem priključijo še proračuni ostalih družbenopolitičnih skupnosti, kot tudi zahtevki samoupravnih interesnih skupnosti.

Podpiramo usmeritve, osredotočene k odpravi razlik med razvitimi in nerazvitimi območji naše republike, vendar ocenjujemo, da moramo dati poudarek razvoju nerazvitih območij in razvoju vseh obmejnih območij, ne glede na občinsko pripadnost. Gre za spodbujanje naših državljanov, da ostanejo na domovih ob meji, iz narodnostnih in obrambnih razlogov. Dajmo tem državljanom možnost, da si z delom ustvarijo dostojno življenje na domači grudi. Računati moramo, da naši sosede to počnejo z raznimi prijemi: državljeni ob meji uživajo razne ugodnosti pri cenah raznih proizvodov splošne potrošnje, v sedanji hudi krizi tudi pri bencinu.

Resolucija premalo poudarja turizem, predvsem delavski turizem. Sodimo, da morajo biti naporii usmerjeni tudi k materialni podpori za izgradnjo rekreativnih in turističnih zmogljivosti za delovnega človeka. Premalo je dano pou-

darka oživitvi maloobmejnega prometa, saj vemo, da je na ta način trgovina SR Slovenije svoj čas ustvarjala okoli 60 % deviznega priliva.

V delitvi dohodka gospodarstva je dan poudarek povečanju produktivne sposobnosti gospodarstva, vendar če natančneje pogledamo, se povečanje sredstev za reprodukcijo uresničuje na račun manjše rasti osebnih dohodkov, medtem ko se indeksi ostale potrošnje temu ne podreajo. Tako zakonske in samoupravne obveznosti naraščajo za 33,3 %, prispevki samoupravnih interesnih skupnosti iz osebnega dohodka pa za 29,6 %. Po našem mišljenju je nerealna ocena rasti sklada skupne porabe v TOZD z indeksom 127,6. Ocenjujemo, da v tem primeru ni bilo usklajevanja med predlagatelji sindikalne liste. V sindikalni listi so predvidene dajatve v korist delavcev iz sklada skupne porabe, ki bistveno presega današnje obveznosti. Menimo, da bonitet, ki jih predvideva sindikalna lista, predvsem v večjih kolektivih, do sedaj ni bilo in da je to treba v predlogu delitve v resoluciji upoštevati. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Bukinis. Besedo ima tovariš Ljubo Golič, delegat mestne skupščine Ljubljana!

Dr. Ljubo Golič: Tovarišice in tovariši delegati! Dati moram povzetek razprave, ki smo jo imeli v skupini delegatov. Delegacija sicer podpira predloženi osnutek resolucije, ki je dobra osnova za dokončno oblikovanje resolucije, vendar je potrebno upoštevati nekatere pripombe.

Osnutek resolucije je premalo kvantificiran, zlasti pri strateških nalogah, kot so izvoz, uvoz, reproduktivna sposobnost in likvidnost gospodarstva. Zato je potrebno za omenjena področja kvantificirati konkretne ukrepe republike in zveze za dosego postavljenih ciljev. V prilogi resolucije pa bi bilo potrebno dati analitičen prikaz virov sredstev in oceno obsega sredstev po posameznih naštetih področjih. Podati je treba prikaz obremenitev gospodarstva ne le po sredstvih za samoupravne interesne skupnosti, temveč tudi ostale obremenitve, kot so na primer izguba v elektrogospodarstvu, v železniškem prometu, soudeležba pri cestnem prometu, pri kmetijstvu in pri dijaških in študentskih domovih. Na tej podlagi naj se predlaga maksimalno možna obremenitev gospodarstva.

Primerno bi bilo, da bi resolucija za leto 1976 prišla veliko prej. Izdelana naj bi bila na podlagi polletnih rezultatov v letu 1975 in dana v razpravo najpozneje v septembru leta 1975. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Tovariš Tone Zimšek, delegat iz Celja!

Tone Zimšek: Tovarišice in tovariši! Ker gre za osnutek resolucije in ker je bilo dosti posvetovanj na terenu, ki so se jih udeležili tudi predstavniki Izvršnega sveta, želim opozoriti le na nekatere, dejal bi splošne ugotovitve, ki so pa vendarle povzetek vrste konkretnjših predlogov, ki jih bo nujno potrebno upoštevati pri oblikovanju predloga resolucije.

Ugotavljamo, da je sicer osnutek resolucije, ki nam je predložen, pomemben napredek v primerjavi z resolucijami, ki smo jih bili vajeni v preteklih letih. Napredek je viden predvsem v tem, da daje ta osnutek pomembne spodbude za konkretnjše akcije v občinah in republiki. Ker pa smo, kot vsi ugotavljamo, v nekih izjemnih, izjemno gospodarskih okoliščinah, pa prav gotovo samo

spodbuda in splošne opredelitve več ne pomagajo oziroma ne zadostujejo. Zato je glede na gospodarsko stanje, v katerem smo in za katerega ugotavljamo, da je resno, pomanjkljivost tega osnutka v tem, da so zelo nejasno oblikovani ukrepi. Vendar ne gre samo za ukrepe.

Ne strinjamo se s tem, da ni mogoče v slovenskem prostoru bolj določno imenovati nosilce teh ukrepov in tudi bolj določno opredeliti odgovornost za izvršitev posameznih ukrepov. Ko gre za ohlapnost formulacij o ukrepih, nosilcih ukrepov in odgovornosti, naj se na primer dotaknem samo 2. točke IV. poglavja tega osnutka, ki v času, ko sprejemamo zakon o temeljnih in področnih raziskovalnih skupnostih in ko smo pred letom inovacij, zelo na splošno govori o tem, da je pač splošna dolžnost republiške raziskovalne skupnosti, da se angažira na posameznih področjih, čeprav vemo, da bi bilo prav, da bi se dala temeljnim in področnim raziskovalnim skupnostim zelo jasna usmeritev, da naj se takoj lotijo konkretnih nalog na tem področju. Pri tem, kot vidite, ne gre za opredelitve, ki bi pomenile bistveno širjenje osnutka resolucije, temveč za opredelitve, ki se jih da tudi zelo jedrnato in na kratko povedati.

Ne strinjamo se s tem, da je mogoče v teh gospodarskih okoliščinah o varčevanju v našem gospodarstvu in tudi v družbenih dejavnostih reči samo to, kar je zapisano v osnutku resolucije. Verjetno na področju varčevanja ne gre navajati konkretne predloge, ker so končno znani; treba jih je le bolj opredeljeno in z večjo odgovornostjo zapisati.

Tudi se ne moremo strinjati s tem, da je glede problematike tako imenovanega prekrivanja investicij, to je dupliranja kapacitet in podobnega, v resoluciji zapisano samo to, kar je. Prav gotovo je treba dosti bolj opredeliti naše naloge, tako v republiškem kot tudi v zvenem obsegu. Vemo, da sicer imamo določene idejne rešitve, da se že določene stvari premikajo, vendar moram reči, da z napredovanjem pri usklajevanju investicij nismo še zadovoljni in da je te stvari treba tako v republiškem kot zveznem obsegu bolj natančno in bolj obvezujoče določati.

Že dalj časa opažamo, da prihaja do razlik pri ocenah glede problema nelikvidnosti, ki iz dneva v dan narašča. Menim, da je razlika pri ocenah, ki jo ugotavljamo v organizacijah združenega dela in v občinah in ki je v nasprotju z ocenami, vsaj z določenimi ocenami v republiki, vidna tudi v osnutku resolucije. Skratka, ocenjujemo, da je problem treba izraziti v še bolj zaostreni obliki in da je temu primerno potrebno zopet opredeliti ukrepe, nosilce in odgovornost.

Popolnoma se strinjamo s tem, da je potrebno v letu 1975 razmejiti skupno in splošno porabo, vendar, kot izhaja iz razprav, na to kažejo tudi nekatere ne dovolj opredeljene rešitve v osnutku resolucije, se oblikujejo določene poenostavljene rešitve, ki bodo lahko imele v posameznih občinah usodne posledice za razreševanje nekaterih problemov v socialni politiki, komunalni problematiki in financiranju referendumskih programov, skratka pri reševanju obveznosti iz preteklosti.

V celoti se namreč strinjamo, da naj se zelo jasno opredelijo meje porasta splošne in skupne porabe. Mogoče bi se dalo kje še za kakšno desetino odstotka ostreje postaviti mejo, vendar je treba hkrati zelo jasno povedati, da so te meje ustavna pravica in dolžnost občin, ki morajo iskati primerne rešitve pri urejanju družbenega standarda delavcev in predvsem pri pospeševanju naložb v modernizacijo oziroma v boljšo reproduktivno sposobnost gospodarstva. Zato

nas na primer ne zadovoljuje 5. točka na 8. strani osnutka resolucije, kjer te stvari niso dovolj jasno postavljene prav v omenjenih dveh smereh.

V zvezi z osnutki obeh družbenih dogovorov naj opozorim na nekatere elemente uniformiranosti in togih rešitev, ki ne upoštevajo dovolj posebnosti razmer v posameznih občinah. Želim poudariti, da v letošnjem letu samoupravne interesne skupnosti v naši občini niso prekoračile niti niso izkoristile v celoti dovoljenih meja in niso valorizirale nekaterih postavk. Zaradi tega menim, da je vendarle že čas, da nekateri prenehajo gledati, če lahko rečem v prispodobni, predvsem na samoupravne interesne skupnosti v občinah kot na nekakšne potrošnike volkove v zasedi.

Na koncu dovolite, da opozorim še na eno zadevo: na samoupravne interesne skupnosti v gospodarstvu. Povsem nam je jasno, da pomenijo samo upravne interesne skupnosti v gospodarstvu instrument za boljše urejanje strukturalnih neskladij. Menimo pa, da kljub tej ugotovitvi ni dovolj, da v osnutku resolucije samo nakažemo potrebnost po ustanovitvi posameznih samoupravnih interesnih skupnosti, temveč da je treba tudi zelo jasno opredeliti vse elemente družbenega usmerjanja pri odpravljanju strukturalnih neskladij v gospodarstvu. Opozarjamo na to, da je že dolgo naša posebnost, da na družbeno-ekonomskih področjih prehajamo iz skrajnosti v skrajnost. Bojimo se, da ne bi tako ohlapna opredelitev nalog na področju ustanavljanja in dela samoupravnih interesnih skupnosti v gospodarstvu imela slabih posledic prav za postopno razreševanje teh problemov. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Zimšek. Besedo ima tovariš Karel Sukič, delegat iz Murske Sobotе!

Karel Sukič: Tovarišice in tovariši delegati! Posredovati želim mnjenja in predloge, ki smo jih v Pomurju oblikovali v dosedanjih razpravah o osnutku resolucije.

Menimo, da je predloženi osnutek dobra osnova za izdelavo predloga resolucije. Hkrati menimo, da je potrebno upoštevati naše pripombe k osnutku pri sestavi predloga resolucije. V prihodnjem tednu bomo o nekaterih vprašanjih pripravili tudi ustrezne amandmaje.

Prva pripomba velja 6. točki I. poglavja osnutka resolucije, v katerem se ocenjuje razvoj manj razvitih območij v srednjeročnem obdobju. Strinjamo se, da so bili v gospodarskih gibanjih v manj razvitih občinah doseženi premiki, vendar ta ocena ni popolnoma točna, saj kljub dinamiki družbenega razvoja v teh območjih v primerjavi z razvojem SR Slovenije lahko pri najbolj optimističnem ocenjevanju ugotovimo, da razlike ostajajo, dokazali pa bi celo lahko, da se te razlike večajo. To kažejo nekateri kazalniki, ki jih v občinah v teh dneh pripravljamo, pa tudi nekateri objavljeni podatki o gospodarskih gibanjih v Sloveniji. To so podatki o rasti števila zaposlenih, ki je v manj razvitih območjih sicer relativno večja, realno pa še zdaleč premajhna, o potrebah po novih delovnih mestih, številu razpoložljive delovne sile in o številu zdomcev iz manj razvitih območij.

Ocena bi morala biti realnejša tudi v tem, da bi ugotovila, da opaženi gospodarski premiki v teh območjih še vedno sami zase niso osnova bodočemu hitrejšemu razvoju. Ocena ne vsebuje dejstva, da razvoj infrastrukture na teh območjih odločno zaostaja, ob dobro znani letošnji neuresničeni solidarnosti na področju družbenih dejavnosti, posebno šolstva. Tudi drugi pogoji, ki naj bi po-

speševali razvoj manj razvitih, niso zagotovljeni. Ta izhodiščna ocena mora biti kar najbolj realna, saj na njej gradimo stališča o ravnanju in ukrepih v letu 1975.

Naslednja pripomba je k 2. točki IV. poglavja, ki govori o zaposlovanju. Menimo, da bi morali jasneje povedati, na katere načine bomo omogočili zaposlitev zdomcev. Besedilo sicer govori o tem, vendar se ga, zlasti v zadnjem odstavku, razume tako, kot da bodo obrtne dejavnosti rešile večji del problemov zaposlovanja zdomcev. Da je to nerealno, je treba samo povedati, da imamo v Pomurju več kot 12 000 zdomcev. Če se bodo hitro vračali, v takšni dinamiki kot sedaj, ko je v Zahodni Nemčiji in v vsem zahodnem svetu recesija, potem bi bilo kaj kmalu preveč obrtnikov, seveda če bi bili vsi ti zdomci usposobljeni za obrt. Tega ni mogoče pričakovati, kajti v strukturi zdomcev je le določen del ljudi, ki so usposobljeni za delo v obrti. Pretežni del zdomcev je brez ustreznih kvalifikacij, pridobili pa so si nekatere delovne izkušnje, ki bi jih morali upoštevati pri obravnavi možnosti za njihovo zaposlitev.

V tej, to je v 2. točki IV. poglavja osnutek govori o zaposlovanju in delovni sili kot pomembnem ekonomskem dejavniku investicijske politike. To je prav, vendar bi resolucija morala jasneje povedati, da bomo zaradi pomanjkanja delovne sile v SR Sloveniji in ob razpoložljivi delovni sili na manj razvitih območjih rabili v prihodnjem obdobju za razvoj Slovenije, ne samo za prihodnje leto, verjetno tudi za daljše časovno obdobje, kapitalno in delovno intenzivne investicije. Tam, kjer ni delovne sile, je nujno vlagati v modernizacijo, tam, kjer pa delovna sila je, pa moramo pospešiti delovno intenzivne investicije. To sicer ne pomeni, da kapitalno intenzivnih investicij ne bi bilo potrebno ali možno izvajati tudi v manj razvitih območjih, če obstajajo za to sicer vsi pogoji. Na tej podlagi bi se morali zavzeti za temo ustrezne selektivne ukrepe kreditne politike poslovnih bank in v Gospodarski zbornici ter v organizacijah združenega dela, ki bodo nosilci investicij.

V 6. točki IV. poglavja naj se v drugem odstavku spremeni zadnji odstavek tako, da bo razvidno, da bodo iz republiškega proračuna za leto 1975 na voljo sredstva za financiranje obveznosti, ki so že sprejete, in tudi za obveznosti, ki bodo še nastale iz delovanja Komisije za manj razvita območja, na podlagi ustreznega zakona, ki mu poteče veljavnost šele 31. decembra 1975 ne pa 31. decembra 1974. Ta stavek namreč pravi, da se v prihodnjem letu zagotovijo v proračunu samo sredstva za že obstoječe obveznosti, zakon pa ima veljavnost in komisija mora delovati do konca leta. V letu 1975 je nedvomno potrebno pripraviti ustrezen sistem, na podlagi posebnih družbenih dogovorov ali na kakšen drugačen način, s katerim bo SR Slovenija podpirala razvoj manj razvitih in obmejnih območij v naslednjem srednjeročnem obdobju. Ne moremo se namreč z resolucijo odpovedati tistemu zakonu in tistemu delu stimulativnih ukrepov, ki smo jih razglasili za celo leto 1975, ne da bi imeli pri tem zgrajen drug sistem za tekoče leto.

V 9. točki tega poglavja, kjer govorimo o gradnji otroških ustanov in osnovnih šol, moramo zapisati, da gre za manj razvita in za manj razvita obmejna območja. K temu bi dodal, da je treba hkrati spremeniti tisti stavek, ki govori, da je treba celodnevno šolo najprej zgraditi in najprej doseči v delavskih centrih. Menim, da bi to bilo prav, ker je tu tudi največ pogojev. Gre pa pri celodnevnem bivanju otrok v šoli za drugo kvaliteto kot pri otroškem varstvu. Menim, da imajo delavski centri prednost, kadar pa gre za izenačevanje šolskih pogojev vsej slovenski mladi generaciji, potem pa ne more biti otrok, ki živi

v občinskem centru, posebej obravnavan, kajti tudi kmečkemu otroku moramo čimprej zagotoviti enake startne možnosti, da se bo lahko vključil v življenje. Tisti, ki so že v centrih, in tisti, ki šolstvo poznamo, dobro vemo, da imajo že zdaj prednost. Poudarjam, da gre za dve kvaliteti, eno je otroško varstvo, drugo pa je celodnevno šolstvo. Pri slednjem ne more biti razlike med sinom delavca in sinom kmeta, temveč morata oba imeti ustrezne in čimbolj enake ali vsaj približno enake začetne pogoje. Osnutek resolucije je treba v tem smislu spremeniti.

V poglavju o raziskovalni dejavnosti je potrebno raziskovalne ustanove usmeriti tudi v raziskovalne naloge, katerih rezultati bodo prispevali k hitrejšemu gospodarskemu in družbenemu razvoju tudi v manj razvitih območjih, ne pa da so obrnjene le v republiški center in njegove ustanove.

Menimo, da v resoluciji ni potrebno govoriti o zdravstvenih objektih konkretno, če pa že govorimo, potem pa je treba naštetih vse bolnišnice v gradnji, ki so bile dogovorjene v ustreznih samoupravnih in drugih organih.

In končno menimo, da položaj in problematika upravnih organov zahtevata ustrezno obravnavo v resoluciji, in sicer takšno, kot je v osnutku, vendar naj to velja za vse upravne organe, ne le za republiške upravne in pravosodne organe. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Sukič. Naprej, prosim? Besedo ima tovariš Božo Tuš, delegat iz Lenarta!

Božo Tuš: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Želel sem razpravljati o istem vprašanju kot delegat iz Murske Sobote, zato bom svojo razpravo nekoliko skróčil.

Delegacija in družbenopolitične organizacije občine Lenart so o osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 razpravljale in jo v celoti podpirajo, zlasti glede težišč razvoja ter uveljavljanja samoupravljanja na vseh področjih in ravneh združenega dela kot predpogoj hitrejšega družbenoekonomskega razvoja. Strinjamo se tudi s poglobitnimi nalogami razvoja na posameznih gospodarskih in družbenih področjih.

Ob podpori izhodiščem razvoja ter ukrepom, ki so predvideni za dograditev gospodarskega sistema, pa imamo nekatere konkretne pripombe, in sicer k vsem tistim mestom v resoluciji, ki določajo politiko in naloge pri pospeševanju razvoja manj razvitih območij v Sloveniji. Vse pripombe bi bile dejansko ponavljanje tega, kar je ravno kar povedal delegat pred mano, zato bi opozoril le še na eno stvar, in sicer na mesto in vlogo ljudske obrambe, za katero je v osnutku resolucije določeno, da so družbenopolitične skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in organizacije združenega dela dolžne same finančno ovrednotiti in uresničiti vse naloge. Menimo, da ni prav, če je opremljanje enot teritorialne obrambe, narodne zaščite in civilne zaščite prepuščeno izključno ožjim območjem. Zato naj bo širša družbenopolitična skupnost zadolžena, da se tudi na tem področju vzpostavi določeno prelivanje sredstev in enotna materialna podlaga za opremljanje obrambnih enot. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Tuš. Besedo ima tovariš Viktor Podobnik, delegat iz Idrije!

Viktor Podobnik: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Včeraj smo razpravljali o gradivu za 9. sejo Zbora občin in oblikovali pripombo, ki naj bi jo po naši oceni upošteval predlog resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije za leto 1975.

Gre za to, da resolucija ne podpira v celoti dosedanje politike reševanja investicij v osnovnem šolstvu in otroškem varstvu, temveč da ga rešuje le delno in za eno leto. Vemo, zakaj je do tega prišlo, pa vendar, v mnogih naših občinah smo doslej gradili iz samoprispevkov občanov in s pomočjo republiških kreditov. Ker na ravni republike ni več skladov za kredite, so tudi samoprispevki občanov postali premajhni za razreševanje te problematike, ki pa je še kako težka v nekaterih občinah. Prav zato, da ne bi situacije še poslabšali, je potrebno takoj razmisliti, kako bomo vsaj srednjeročno reševali problem investicij v šolstvu in otroškem varstvu v tistih občinah, ki same tega ne danes niti leta 2000 ne bodo mogle rešiti. Če konkretiziramo: Naša občina je ob sedANJI politiki in možnosti za najemanje republiških kreditov s pomočjo samoprispevkov občanov uspela zgraditi tri centralne šole od štirih, za okoli 1500 učencev. Da ne govorim o novih vrtcih, urejenem dijaškem domu in še drugem. Ostala pa je še šola v Idriji za okoli 1000 učencev, ki pa je pri sedANJI politiki, kljub temu, da že zbiramo sredstva zanjo, postala zelo vprašljiva. Pripombo, prosim, da štejete kot pobudo, da se lotimo razreševanja problemov takoj in ne šele v naslednjih letih.

Predsednica Mara Žlebnik: Besedo ima tovariš Vitja Rode, delegat iz Maribora!

Vitja Rode: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši! Postavil bi le vprašanje sistemske narave glede družbenih dogovorov. Družbeni dogovori pravzaprav niti niso na dnevnem redu, so samo priloga k resoluciji. Ker je o tem že govoril tovariš podpredsednik Izvršnega sveta dopoldne na skupni seji, prav tako pa tudi nekateri delegati, se bom tudi sam oglasil, saj sodim, da je to v okviru točke dnevnega reda.

Če povsem konkretno začnem: V uvodnem delu temeljnega družbenega dogovora so pravzaprav podpisniki razvrščeni po dveh načelih. V enem so izvršni sveti, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, izvršni sveti občinskih skupščin, nadalje pa sta še Skupščina mesta Ljubljana in Skupščina Obalne skupnosti ter končno plenumi, če temu tako lahko rečem, družbenopolitičnih organizacij in interesnih skupnosti.

To pomeni, da podpisujejo družbeni dogovor v enem delu izvršilni organi, v drugem delu pa njihovi plenarni organi, odvisno od tega, za koga tukaj gre. Posebej me moti, da je na ravni občin ta razlika potegnjena med občinami in med družbenopolitičnimi skupnostmi, kakor je konkretno pri mestu Ljubljana in Obalni skupnosti.

Seveda se sedaj postavlja vprašanje, vprašanje postavljam tudi s pravnega vidika, kdo je in na podlagi česa to razdelitev izvršil. Vsebinsko me zanima stvar zato, ker oba družbena dogovora pomenita sprejemanje obveznosti. Če naveden le en primer: V prvem dogovoru, na 3. strani, se zavezujejo občinske skupščine in posebne družbenopolitične skupnosti brez kakršnihkoli prestižnih ali drugih aspektov. Jasno je, da se za to lahko zavezujejo le občinske skupščine same in ne njihovi izvršilni organi.

V drugem družbenem dogovoru gre za delitev dohodka, gre za globalne bilance. To so brez dvoma primarne, materialne odločitve, čeprav se v končni fazi dogovori uresničujejo drugje, v samoupravnih interesnih skupnostih. Globalna bilanca je stvar občinske skupščine, stvar družbenopolitičnih skupnosti. Zato menim, da sodi v obravnavo delegatskim telesom skupščinam, čeprav seveda to pomeni nekoliko dolgotrajnejšo pot.

V zvezi s tem bi postavil vprašanje, predvsem glede vsebinske strani. Mimogrede naj povem, da bomo 24. decembra v občinski skupščini v Mariboru sprejemali družbeni dogovor o financiranju pospeševalne kmetijske službe in družbeni dogovor o visokogorskih postojankah. Ta dva družbena dogovora sta po obsegu sredstev veliko manj pomembna, kot so na primer družbeni dogovori, o katerih govorim. V zvezi s tem postavljam vprašanje (hkrati me seveda zanima tudi, v čem je pravna osnova): Ali je to nastalo samo kot nadaljevanje lanskeletne prakse ali so za to neki globlji sistemski vzroki? Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Rode. Prosila bi, da gredo člani, ki smo jih izvolili v Komisijo za uskladitev, v sobo 84. To so tovariši Podobnik, Jerina in Juršič. Besedo ima tovariš Slavko Kržan, delegat iz Trebnjega!

Slavko Kržan: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši! Oprostite mi, ker bom nekatere stvari ponavljal, vendar, ker me je naša delegacija zadolžila, da spregovorim o nekaterih perečih vprašanjih manj razvitih območij v Sloveniji, moram to storiti. Kratek bom. Stvari, ki sta jih delegata iz Murske Sobote in Lenarta že poudarila, bom samo mimogrede omenil.

Naša delegacija v celoti podpira osnutek resolucije kot osnovo za razpravo v obdobju, ki je pred nami, in za pripravo dokončnega predloga resolucije, ki bo sprejet še v tem mesecu.

Glede razvoja manj razvitih območij imamo nekatere pripombe. Delegat iz Murske Sobote je že poudaril, da se v 6. točki, konec drugega odstavka, nikakor ne moremo strinjati s formulacijo, da bodo v republiškem proračunu zagotovljena samo sredstva za financiranje že sprejetih obveznosti na področju manj razvitih območij v Sloveniji. V celoti se strinjam z njim, da je treba reči: »in tistih obveznosti, ki bodo še sledile iz zakona o pospeševanju manj razvitih območij v Sloveniji«, ki je bil sprejet leta 1971 in velja še vse letošnje leto.

Drugo je, da je treba v naslednjem odstavku, v prvi vrsti na koncu dodati: »skladno s srednjeročnim družbenim planom bodo v letu 1975 samoupravne interesne skupnosti« in tako dalje. Treba je zapisati, ne samo da bodo, ampak da so to tudi dolžne storiti.

Predvsem podpiram tisti del na koncu 6. točke, ki govori o tem, da je treba vse napore v tej smeri čimbolj uskladiti in da skrb za pospešen razvoj manj razvitih območij ne more biti samo naloga družbenopolitičnih in samoupravnih skupnosti, temveč da mora postati skrb celotne republike in vseh njenih institucij. Komisija Izvršnega sveta za pospeševanje manj razvitih območij v Sloveniji že dela, vendar mislim, da je treba to delo pospešiti in ga še okrepiti.

Druga pripomba, ki jo je dal tudi delegat iz Murske Sobote, se nanaša na 9. točko, in sicer na drugi odstavek, ki govori o tem, da bodo naložbe v šolstvu omogočene samo za dokončanje začetih objektov in gradnjo pedagoških centrov ter za solidarnostno gradnjo otroških ustanov in šol v manj razvitih

obmejnih območjih. Menim, da je pri tem najbrž samo formulacija narobe, saj je treba vstaviti »v manj razvitih in obmejnih območjih v SR Sloveniji«.

Glede pogojev za delo upravnih organov imamo enako pripombo, in sicer da je te stvari potrebno urediti tako na republiški ravni kot tudi na ravni občin.

Nadalje sodi naša delegacija, da je resolucija presplošna v tem, da je premalo postavljena odgovornost vseh dejavnikov in da je tudi premalo zagotovljeno spremljanje razvoja oziroma uresničevanje resolucije. Na koncu resolucije je sicer navedeno, da so odgovorni vsi dejavniki, od družbenopolitičnih organizacij do zbornice, vendar se nam zdi, da je to presplošno in da je treba v dokončni formulaciji te stvari še opredeliti.

Nadalje meni naša delegacija, da naj bi se delegacija iz SR Slovenije v zvezni skupščini, ko se dogovarja z ostalimi republikami in avtonomnimi pokrajinami, zavzemala za uveljavitev stališč in vsebine, predvsem vsebine, naše slovenske resolucije, ker če se pogovarjamo o tem, da se bomo lotili akcije na vseh področjih, menim, da je treba to storiti tudi v zvezi.

Podpiramo tisti del resolucije, ki govori o uvozu, čeprav se sicer bojimo, da bo ta presežen. Zavzemamo se za to, da se resnično odpovemo vsemu tistemu, kar našemu gospodarstvu in našemu življenju ni nujno potrebno, zato da bi našo zunanjetrgovinsko bilanco čim hitreje uravnovesili. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala. Naprej, prosim? Opravičujem se, tovariši! Vi ste že nekajkrat dvignili roko, vendar sem vas spregledala. Besedo ima tovariš Mihael Petrovič, delegat iz Kočevja!

Dr. Mihael Petrovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz občine Kočevje je 9. 12. 1974 razpravljala o resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975, predvsem glede stališč, ki jih zavzema resolucija do kmetijstva.

Delegati iz skupine delegatov za Zbor občin Skupščine SR Slovenije menijo, da so stališča, navedena v osnutku resolucije, premalo jasna, da bi se lahko na njihovi podlagi usmerili proizvajalci v letu 1975. Dana je bila tudi pripomba, da se premalo upoštevajo zaključki 10. kongresa ZKJ o kmetijstvu. Delegati menijo, da je potrebno ta del resolucije popraviti oziroma dopolniti tako, da bo iz besedila jasno razvidna perspektiva kmetijstva, znotraj njega pa proizvajalcev mleka in mesa.

Na seji smo ponovno ugotovili, da se ekonomski položaj proizvajalcev mleka zaradi izrednih podražitev reprodukcijskih sredstev naglo slabša, ker se odkupna cena ne prilagaja gibanju proizvodnih stroškov. Položaj se je kljub ukrepom Skupščine SR Slovenije in Izvršnega sveta v drugi polovici leta močno poslabšal, nove rešitve pa v resoluciji niso nakazane.

Za skupino delegatov so proizvajalci mleka iz našega območja pripravili dokaj izčrpno poročilo, iz katerega je razvidno, da kljub vsem oblikam varčevanja zaključujejo leto 1974 z dokajšnjimi izgubami. Ta izguba znaša za območje kmetijsko-gozdarskega posestva Kočevje 3 milijone 500 tisoč novih dinarjev. Po predvidevanjih bo pri sedanjih pogojih proizvodnje znašala izguba v letu 1975 okoli 15 milijonov N din. Drugih podatkov ne bom našteval, zanimivo pa je, da se le 10 % proizvedene količine mleka porabi na območju občine Kočevje, ostalo pa so tržni presežki, ki se porabijo drugje, predvsem v Ljubljani. Zato menimo, da bi morali biti potrošniški centri neposredno odgovorni

ali pa vsaj soodgovorni za stalno oskrbo z mlekom in mlečnimi proizvodi. Takšno oskrbo pa jim je moč zagotoviti le pod pogojem, da prevzamejo obveznost za pokrivanje preostanka negativne razlike. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Petrovič. Še kdo, prosim? Besedo ima tovariš Ivan Drnovšek, delegat iz Zagorja!

Ivan Drnovšek: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Ne bom ponavljal stvari, ki so jih povedali že delegati pred menoj. Dotaknil bi se le stvari, ki jih je ugotovila naša delegacija pri obravnavi predložene resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975.

Skupina meni, da je gradivo skrbno pripravljeno, vendar da v določenih poglavjih ne povzema dovolj določil resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju SFRJ. Tako menimo, da je v resoluciji premalo poudarjeno kritično stanje premogovništva v Sloveniji. Resolucija sicer govori, da je v premogovnikih treba intenzivno izboljševati delovne in življenjske pogoje delavcev, da bi se ustavila dosedanja fluktuacija delavcev. Če bo v letu 1975 dejansko uresničeno samo to, o čemer govori resolucija, menimo, da je to premalo.

Takšno stanje bo še naprej povzročalo negativne posledice v opremljenosti premogovništva, kakor tudi v razvoju produktivnosti in krepitvi lastne gospodarske sposobnosti, s tem pa bo tudi povzročalo nesposobnost premogovništva za vlaganja v razvoj družbenega standarda, kar se odraža tako v premogovnikih kot tudi v krajih, v katerih je bila in je še vedno proizvodnja premoga pomemben dejavnik.

Izredno močan odliv kadrov vseh profilov iz premogovništva in osiromašenje kadrovske zasedbe povzročata tudi slab odziv za nadaljnje vključevanje in usmerjanje kadrov, kar se odraža predvsem pri vpisu v razne šole rudarske smeri.

Pri takšnem stanju, kot ga trenutno poznamo v energetiki, tudi ni primerno zapiranje tako imenovanih nerentabilnih premogovnikov, ki bi danes ob zadovoljivi in pravočasni družbeni pomoči prav tako še naprej prispevali k premagovanju nezadostne oskrbe z energetskimi viri. Vse to so ugotovitve, ob katerih smo že večkrat opozarjali. Pri tem smo vedno in povsod zagovarjali usmeritev v trdnejše osnove planiranja, kajti zavedati se moramo, da promet z energetskimi viri potrebuje trdnejše osnove in da je trdnejše in dolgoročneje načrtovanje nujno potrebno. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Želi še kdo besedo? Besedo ima predstavnik Izvršnega sveta tovariš Ivo Lapajne!

Ivo Lapajne: Spoštovano predsedstvo, tovarišice in tovariši delegati! Predvsem moram izraziti zadovoljstvo nad široko in temeljito razpravo, ki je bila ne samo danes na tem zboru, temveč tudi na zasedanjih vaših delegacij na terenu, na kar kaže tudi število dokaj konkretnih pripomb in predlogov. Ker imate pred seboj obsežen dnevni red, bi vam zagotovil samo to, da bomo vse pripombe in sugestije pozorno proučili in jih vključili v predlog resolucije, čeprav moram že sedaj povedati, da vseh ne bo mogoče upoštevati, iz bilančnih razlogov, zlasti tistih ne, ki se nanašajo na nove zahtevke po materialnih sredstvih republike ali pa na področje povečanja sredstev za skupno porabo. Pri

tem mislim tudi na druge zahtevke, ki so prišli do izraza na odborih in na posvetih na terenu. Prednost je pač treba dati osnovni usmeritvi, ki jo bomo do predloga resolucije še nekoliko bolj izostrili, saj bo situacija v gospodarstvu brez dvoma v prihodnjem letu nezadovoljiva in bo prišlo do vrste problemov, s katerimi moramo že sedaj računati. Temu bo morala biti podrejena celotna politika, to je tudi poraba.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Lapajne. Tovariš Rode je k družbenemu dogovoru postaviti konkretno vprašanje. Menim, da je treba tudi na to vprašanje oziroma na to pripombo opozoriti Izvršni svet. Osebnostno pa menim, da gre za navadno napako v glavi tega dogovora in da bi se besedilo moralo pravilno glasiti: »Izvršni sveti občinskih skupščin«.

Vitja Rode (iz klopi): Menim, da je ravno nasprotno in da bi morale biti navedene skupščine občin. Do obravnave predloga menim, da se bo to vprašanje še razčistilo.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala za opozorilo. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 se sprejme.
2. Predlog resolucije pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.
3. Pri pripravi predloga resolucije naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in predloge, dane v današnji razpravi na seji zbora ter pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za takšen sklep, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Dopoldne smo govorili o tem, da bomo poskušali sejo zbora končati danes. Vprašujem vas, če ste pripravljeni, da nadaljujemo sejo! Menim, da smo glavne točke opravili ter da bi bilo primerno, da nadaljujemo in skušamo opraviti celotno delo danes. Vseeno bi vas lepo prosila, da ne odhajate, ker če smo nesklepčni, potem seveda naš sklep nima nobene veljave. Vprašanje je tudi, kako bomo nadaljevali sejo jutri.

Prehajam na 9. točko dnevnega reda, to je na izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975.

Izhodišča je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino, namestnika republiškega sekretarja za finance.

Izhodišča ste prejeli s sklicem seje zbora. Izhodišča so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Poročili ste prejeli. Vprašujem predstavnika odborov in Komisije, če želita še kaj dodati k pismenim poročilom! (Ne želita.)

Na podlagi izhodišč in pismenih poročil odborov in Komisije pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim. Tovariš Anton Bukinis, delegat iz Nove Gorice!

Anton Bukinis: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! V izhodiščih za sestavo republiškega proračuna za leto 1975 smo ugotovili, da dobimo preskoke podatke, da bi lahko ocenili realnost predvidenih dohodkov in izdatkov. Predvsem je zaskrbljujoča v oceni dohodkov za leto 1975 nesorazmerno visoka postavka davka na dohodek TOZD.

Takšna ocena ne ustreza oceni rasti bruto dohodka v gospodarstvu po resoluciji in oceni rasti zakonskih obveznosti. Dotok davka na dohodek bo tako možno zagotoviti z zmanjšanjem olajšav in s predpisom akontacij, neodvisno od dohodka, ki pa neposredno zadevajo likvidnost gospodarstva, kar pomeni, da ne bomo obračunavali davka iz dejansko doseženega dohodka, temveč da bomo predpisali akontacijo, ki bo stroškovno nepokrita in bo pobirala likvidna sredstva iz žiro računov gospodarstva. Če smo danes slišali, kakšne olajšave so predvidene za gospodarstvo, ki se ukvarja s proizvodnjo za izvoz, potem je postavka davka na dohodek še bolj vprašljiva. Zato postavljamo vprašanje, na kakšnih osnovah sloni podana ocena.

Še eno tehnično vprašanje. Pri posebni stopnji davka iz osebne dohodka iz delovnega razmerja smo v naši delegaciji ocenili, da je to davek na tako imenovano dopolnilno delo in o dani oceni dohodka nimamo pripomb. Pripombo imamo o nejasnosti in večkrat nasprotujočih si tolmačenjih, kaj je dopolnilno delo. Večkrat se postavlja tudi kot delo v podaljšanem delovnem času oziroma kot tako imenovano nadurno delo. Zakon o medsebojnih delovnih razmerjih predvideva, kdaj se sme delo v podaljšanem delovnem času uvesti in pod kakšnimi pogoji. Pogoji so pa tako raztegljivi, da vsakdo določila tolmači po svoje.

Delovne organizacije zaradi tehnike dela to obračunavajo skoraj v celoti ali kot dopolnilno delo ali kot delo v podaljšanem delovnem času, kar je oboje nepravilno. Izrabili bi priložnost, da pokažemo na to anomalijo, ki povzroča nemalo tehničnih težav in stroškov, predvsem v proizvodnji, kjer se delo ne obračunava po efektivnem času, temveč pa drugih merilih. Ustrezni organi naj to sprejmejo na znanje in ukrepajo.

V samem predlogu izhodišč proračuna republike za leto 1975 bi želeli več jasnosti do problemov proračunov družbenopolitičnih skupnosti in njihovega razreševanja. Jasno je, da sistem zajemanja in delitve dohodka za družbenopolitične skupnosti v letu 1974 ni deloval in da se tako stanje v letu 1975 ne sme ponoviti. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Kdo še želi besedo? Tovariš Tepina, boste odgovorili na konkretna vprašanja tovariša Bukinisa? Prosim!

Jože Tepina: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Pravzaprav gre za vprašanje, če sem prav razumel, na kakšnih osnovah temelji ocena pritoka davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, ki je ocenjen na približno 710 milijonov v letu 1975. Čeprav še ni v obravnavi predlog zakona o stopnjah za davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, vendar lahko predvidevamo naslednje:

Davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela se bo povečal v prihodnjem letu, kar izhaja tudi iz dejstva, da se bo splošna poraba delno prestrukturirala, da se bodo povečali dohodki za splošno porabo neposredno iz gospodarstva, po drugi strani pa se bo strukturno zagotovil priliv iz neposrednih in posrednih davkov na osebni dohodek. Sama ocena temelji na pri-

bližni stopnji, ker trenutno še ne razpolagamo z natančnimi izračuni, ki jih SDK pripravlja na podlagi dvomesečnih obračunov. Ti izračuni so bili opravljeni prav zaradi tega, da bi bila ocena čim točnejša in da bi bil izračun sploh možen. Predvidevamo okoli 7% stopnjo rasti, pri čemer so seveda vključene vse prejšnje in tudi nove olajšave. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Tepina. Želi še kdo besedo? (Ne.) Če nihče, predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Zbor občin sprejema izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975.

2. Predlog republiškega proračuna za leto 1975 pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga naj upošteva predloge, stališča in mnenja, dane v poročilih skupščinskih teles in stališča, izražena v razpravi na seji zbora.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje. (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet z večino glasov.

Prehajam na 10. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino.

Osnutek zakona ste prejeli s sklicem za sejo zbora. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim. Besedo ima tovariš Milan Erbežnik, občina Ljubljana-Center!

Milan Erbežnik: V zvezi s tem predlogom zakona je skupina delegatov občine Center predlagala, naj bi se omogočilo, da bi se v prihodnjem obdobju, ki naj bi bilo časovno omejeno, dala možnost samoupravnim interesnim skupnostim, da sklenejo z davčnimi upravami občin dogovor o odmeri in zbiranju prispevkov. To predlaga zaradi tega, ker verjetno vse skupnosti ne bodo mogle v dogledno kratkem času organizirati službe, ki bi omogočila odmero in zbiranje prispevkov.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Erbežnik. Kdo še želi besedo? Tovariš Vitja Rode!

Vitja Rode: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši! K 6. členu tega zakona, ki se glasi: »Dokler s samoupravnimi sporazumi ni uveljavljeno ustavno načelo o osebnem bruto dohodku, se za ugotovitev osebnega dohodka iz prvega odstavka 4. člena tega zakona, iz katerega se plačujejo prispevki, višina prispevkov in davkov ugotovi na podlagi skupnih sredstev iz osebnega

dohodka, ki so potrebna za izvedbo programa samoupravnih interesnih skupnosti in so določena z družbenim dogovorom o skupni in splošni porabi v SR Sloveniji za leto 1975.« Ta 6. člen je seveda najožje povezan s 7. členom prej omenjenega družbenega dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov ter gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975 in pomeni omejitveni člen. To pomeni, da naj bi v prihodnjem letu, če sem pravilno obveščen — če ne, me bo predstavnik Republiškega sekretariata za finance popravil — dokler ne bodo samoupravni sporazumi sprejeti, znašala višina skupne stopnje 29,6.

To je seveda za nekatere občine toliko, kolikor je bilo v letošnjem letu. Za nekatere je to najbrž nekaj več, za nekatere pa nekaj manj. Glede na besedilo v 6. členu se pojavlja vprašanje o obremenitvah iz bruto OD, ki so bile sprejete v občinah po lastnih dogovorih, mimo skupnega republiškega družbenega dogovora. To so nekateri prispevki, konkretno za izgradnjo šol ali za nekatere druge potrebe.

Ker utegne pri tem nastati dokaj težavna situacija in ker gre za prehodno obdobje, bi predlagal, da vendarle Republiški sekretariat za finance oziroma Izvršni svet pri nadaljnjem obravnavanju osnutka do predloga razmisli, če se ne bi dala določena toleranca, mogoče v višini 1 0/0. Kljub temu v celoti podpiram ves napor, ki je v tej resoluciji in v tem družbenem dogovoru namenjen temu, da gospodarstva ne bi bolj obremenjevali oziroma da bi gospodarstvo po možnosti še razbremenili. Pri tem ne bi nikakor želel, da moj predlog razumete kot podporo določeni nezanesljivi želji po večji porabi. Menim, da je prav, da se stvari postavijo ostro in odločno, da pa je vendarle potrebno računati z realnim stanjem. S tem bi se verjetno izognili morebitnim težavnim vprašanjem pri razporeditvi teh 29,60/0, ki se razporejajo med interesnimi skupnostmi občin in interesnimi skupnostmi republik. Znotraj teh obstaja solidarnost in kolikor bo ta prostor zelo zožen, utegne priti do večjih težav. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Rode. Naprej, prosim? Besedo ima tovariš Ljubo Golič, delegat Skupščine mesta Ljubljana!

Dr. Ljubo Golič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Imam redakcijsko pripombo k 10. členu osnutka. Drugi odstavek v tretji vrsti govori o izobraževalni oziroma raziskovalni dejavnosti. Menimo, da bi to moralo biti dopolnjeno tudi za zdravstveno dejavnost.

Predsednica Mara Žlebnik: To je pripomba, ki jo bo predlagatelj proučil. Kdo še želi besedo? (Nihče.) Ker nihče več ne želi razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975 se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles, in predloge, dane v današnji razpravi na seji zbora ter pis-mene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za tak sklep, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 11. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbor.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za finance in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta dala skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če nihče, predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles, in pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 12. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbor.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za finance in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta dala skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če nihče, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles, in pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 13. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino.

Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbor. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za finance in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta dala skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija,

ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričujem razpravo.

Kdo želi besedo? Prosim. Tovariš Milan Erbežnik!

Milan Erbežnik: V imenu delegacije občine Center predlagam, da se povečajo v 6. členu tega zakona stopnje za zamudnike od 10 na 15 %, v drugem odstavku tega člena pa od 20 na 30 %.

Utemeljitev: Davčna uprava opaža, da mnogi davčni zavezanci namenoma zamujajo s plačilom in napovedjo davka. S tem nastaja velika škoda.

Nadalje predlagam, da se 8. člen spremeni. Ta člen navaja namreč, da zavezanci za davek niso dolžni voditi poslovnih knjig. Predlagamo, da se to opusti in da bi bili še vnaprej zavezanci dolžni voditi poslovne knjige, kakor tudi registrirati račune, saj je to podlaga za davčno upravo, da ima pregled in možnost za izterjavo davkov, pri registraciji računov pa tudi za odtegotvanje zapadlih davkov, če še niso poravnani.

Širšo obrazložitev dajem pismeno.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Erbežnik. Vašo pismeno obrazložitev bomo predložili predlagatelju. Kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Maks Popelar, delegat iz Sevnice!

Maks Popelar: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Naša delegacija ima pripombo samo k 8. členu, ki se nanaša na spremembo 236. člena. Predlagamo, da se obdrži dosedanji način evidentiranja računov na podlagi odredb o evidentiranju računov, izdanih od Republiškega sekretariata za finance, Uradni list SRS, št. 17/73.

Menim, da utemeljitve ni potrebno dati, saj jo je dal že predgovornik.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Popelar. Še kdo želi besedo? (Ne.) Če nihče, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in predloge, dane v današnji razpravi na seji zbora ter pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 14. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor našega zbora za finance in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta dala skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli.

Vprašujem predstavnika odborov in Komisije, če želita še kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želita.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Če nihče, predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles, ter pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 15. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet. Za svojega predstavnika je določil tovariša Jožeta Tepino. Tovariš Tepina želi uvodno besedo.

Jože Tepina: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Sredi letošnjega leta je bil sklenjen medrepubliški dogovor o oblikovanju sredstev solidarnosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter republik in avtonomnih pokrajin za odpravljanje posledic naravnih nesreč, ki ga je Skupščina SR Slovenije potrdila s posebnim odlokom. Z medrepubliškim dogovorom so se republike in pokrajini dogovorile, da se za odpravljanje posledic naravnih nesreč v republikah in pokrajinah oblikujejo sredstva solidarnosti. Republike in pokrajini so se zavezale, da bodo s svojimi akti in ukrepi zagotovile, da se bodo na območju vsake republike in pokrajine vsako leto zbrala sredstva solidarnosti najmanj v višini 0,2 % od družbenega proizvoda celotnega gospodarstva republike oziroma pokrajine za preteklo leto.

Obveznost izločanja sredstev solidarnosti preneha, ko ta sredstva dosežejo višino 2 % družbenega proizvoda celotnega gospodarstva republike oziroma pokrajine, doseženega v minulem letu. Po omenjenem dogovoru se sredstva solidarnosti uporabijo za pomoč drugi republiki oziroma pokrajini v primeru, če je ta zaradi večjega potresa ali večjih poplav pretrpela škodo, ki znaša več kot 3 % družbenega proizvoda njenega celotnega gospodarstva, doseženega v prejšnjem letu.

V medrepubliškem dogovoru so določena le osnovna načela za oblikovanje in uporabo sredstev solidarnosti ter obveznosti republik in pokrajin v zvezi s temi sredstvi, medtem ko je treba celoten sistem zagotavljanja teh sredstev in način njihove uporabe urediti z ustreznimi akti v okviru republike oziroma pokrajine.

S predloženim osnutkom zakona se realizira del obveznosti, ki jih je republika prevzela z omenjenim medrepubliškim dogovorom. Ta osnutek ureja namreč le vprašanja v zvezi s sistemom oblikovanja sredstev solidarnosti. Vsa druga vprašanja, ki jih je treba v smislu medrepubliškega dogovora urediti v okviru republike, kot na primer vrste naravnih nesreč, pogoji in način uporabe sredstev solidarnosti in podobno, pa naj bi se na podlagi tega osnutka urejala s posebnim družbenim dogovorom. Tega naj bi na najširši podlagi sprejeli ustrezni družbenopolitični dejavniki v republiki, občinske skupščine, Izvrš-

ni svet Skupščine SR Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije in Gospodarska zbornica SR Slovenije.

Za oblikovanje sredstev solidarnosti so v predloženem osnutku predvideni naslednji viri: prispevki iz osebnega dohodka delavcev in drugih občanov in od pokojnin, prispevek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, dohodek od prodaje znamk solidarnosti in druga sredstva, ki so dana neposredno kot pomoč. Osnovni vir za oblikovanje sredstev solidarnosti — na podlagi tega osnutka, prav tako je predviden v zakonih drugih republik in avtonomnih pokrajin, je prispevek solidarnosti iz osebnega dohodka delavcev in drugih občanov in od pokojnin. Predlagana je obveznost plačevanja prispevkov v višini enodnevnega neto osebnega dohodka oziroma enodnevnega zneska pokojnine. Obveznost se nanaša na enodnevni neto osebni dohodek zaradi tega, ker je preostali del osebnega dohodka letno vnaprej opredeljen kot sredstva za izvedbo programov samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti.

Poleg tega, da uvaža obveznost plačevanja prispevkov v višini enodnevnega neto osebnega dohodka, podpira zakon v praksi izražene težnje delavcev, da se tam, kjer je mogoče, če gre za dejavnost po načelih gospodarskega poslovanja, zagotovijo prispevki solidarnosti z dodatnim delom. Zato zakon izrecno določa, da za delavce ne veljajo določbe tega zakona o obveznem plačevanju prispevka solidarnosti v višini enodnevnega neto osebnega dohodka, če delavci v skladu z zakonom uvedejo dodatno delo prek 42-urnega delovnega tedna. Tako doseženi osebni dohodek, ki je seveda oproščen plačevanja drugih prispevkov in davkov, v celoti vplačajo kot prispevek solidarnosti.

Kot eden pomembnih virov solidarnosti je v osnutku predlagan prispevek solidarnosti iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Ta prispevek je predlagan predvsem z vidika dodatnih potreb, ki so posledica potresa na Kozjanskem. Ko bodo zagotovljena sredstva, potrebna za odpravo posledic potresa na Kozjanskem, in ko bodo oblikovana ustrezna sredstva po medrepubliškem dogovoru, se bo treba odločiti, ali ta prispevek zadržati v celoti ali deloma ali pa ga odpraviti.

Glede višine prispevkov iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela sta v osnutku predvideni dve možnosti. Prva: en odstotek od osnove, od katere se plačuje davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, in druga: 0,5 % od te osnove. Opredelitev za eno od predlaganih možnosti je odvisna od tega, kolikšna sredstva bi se morala v letu 1975 in morda tudi v naslednjih letih zbrati iz tega vira, upoštevajoč obveznosti za Kozjansko.

Obveznost plačevanja prispevka solidarnosti, ki ga plačujejo občani, ki delajo z lastnimi sredstvi, opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost in se jim ugotavlja dohodek, je v osnutku opredeljena enako kot njihova obveznost za plačevanja prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim.

Od obveznosti plačevanja prispevkov solidarnosti naj bi bile v smislu tega osnutka izvzete določene kategorije delavcev in drugih občanov, ki imajo nižje prejemke. Glede načina obračunavanja in plačevanja sredstev solidarnosti so v osnutku predlagane rešitve, ki so v sedanjih predpisih oziroma v predlogih novih predpisov predvidene za plačevanje prispevkov za samoupravne interesne skupnosti.

Osnutek zakona ne predvideva koncentriranja sredstev na enem mestu v republiki. Za sredstva solidarnosti, ki se oblikujejo v temeljnih organizacijah združenega dela iz prispevka solidarnosti iz osebnega dohodka delavcev v teh organizacijah in iz prispevka iz dohodka teh organizacij, je v skladu z medre-

publiškim dogovorom predvideno, da se evidentirajo na posebnih računih pri omenjenih organizacijah. Te organizacije lahko navedena sredstva začasno uporabljajo kot kratkoročne vire obratnih sredstev.

Druga sredstva solidarnosti naj bi se vplačevala in vodila na posebnih računih občin, v katerih je prebivališče oziroma sedež zavezanca za prispevek; izjema pri tem naj bi bila sredstva, dobljena s prodajo znamk solidarnosti, in tista sredstva, ki bi se sicer zbirala na računih občin, vendar zanje ni mogoče ugotoviti, na računu katere občine naj bi se vodila. Ta sredstva naj bi se vodila na posebnem računu SR Slovenije. Medrepubliški dogovor zavezuje republike in avtonomni pokrajini, da oblikujejo sredstva solidarnosti že v letu 1974. Ta sredstva so bila v SR Sloveniji dejansko že zbrana s plačevanjem prispevkov za Kozjansko na podlagi zavestne politične akcije, čeprav za to še ni bilo zakonske obveznosti. Zato je v osnutku zakona izrecno poudarjeno, da se sredstva, zbrana v letu 1974 za Kozjansko, štejejo za sredstva solidarnosti po tem zakonu, in sicer v obsegu, v kakršnem bi morala biti zbrana po medrepubliškem dogovoru v SR Sloveniji v letu 1974.

Glede na to, da bo za odpravo posledic potresa na Kozjanskem potrebno zbrati še znatna sredstva, je v osnutku predvideno, da se za ta namen do določenega zneska tudi v bodoče uporabljajo sredstva solidarnosti, zbrana na podlagi tega zakona. Ta višina naj bi bila opredeljena s posebnim družbenim dogovorom, ki bi ga sklenile občinske skupščine, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije in Gospodarska zbornica SR Slovenije.

V tem dogovoru naj bi bili določeni tudi pogoji in način uporabe sredstev solidarnosti za odpravo posledic potresa na Kozjanskem. Opredelitev višine potrebnih sredstev za odpravo posledic potresa na Kozjanskem in način uporabe sredstev v te namene naj bi bila torej podana v najširšem družbenem dogovoru družbenopolitičnih dejavnikov v republiki.

Lahko bi nastala situacija, da bi v smislu medrepubliškega dogovora nastopila obveznost SR Slovenije za dajanje vzajemne pomoči drugim republikam oziroma avtonomnim pokrajinam, zbrana in neuporabljena sredstva solidarnosti pa za to ne bi zadoščala, ker bi bila sredstva solidarnosti uporabljena za odpravljanje posledic potresa na Kozjanskem. Za tak primer je v osnutku zakona v skladu z medrepubliškim dogovorom izrecno predvidena obveznost SR Slovenije, da bo manjkajoča sredstva za tako moč drugi republiki oziroma avtonomni pokrajini zagotovila iz drugih virov.

V dosedanjih razpravah o osnutku zakona niso bila enotna mnenja o neposredni vključitvi odpravljanja škode na Kozjanskem v ta zakon. Izražena so bila namreč stališča v tem smislu, da naj ta zakon kot sistemski zakon ureja le režim zbiranja sredstev solidarnosti, uporaba teh sredstev za Kozjansko pa se naj uredi z družbenim dogovorom.

Predsednica M a r a Ž l e b n i k : Osnutek zakona ste prejeli z dopisom dne 3. 12. 1974. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora, Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta zboru predložila skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli.

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil začenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim. Tovariš Branko Furlan, delegat Obalne skupnosti!

Dr. Branko Furlan: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Imam samo pripombo k 6. in 9. členu osnutka zakona, kjer je določeno, da plačujejo delavci oziroma upokojenci enodnevni zaslužek oziroma enodnevno pokojnino, realizirano v mesecu juliju. Vprašujem se, in pri tem se sklicujem tudi na razpravo v naši skupini delegatov, ali je ta mesec res najprimernejši. Znano je, da je v tem mesecu največje število delavcev na dopustih in da so s tem povezani tudi ustrezni večji stroški. Poleg tega je v tem mesecu težko organizirati dopolnilno delo, s katerim bi plačali ta prispevek, ker je — kot sem že dejal — večina delavcev na dopustu.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Furlan. Želi še kdo razpravljati? Prosim. Tovariš Koman, delegat z Jesenic!

Vasilij Koman: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Pri obravnavi osnutka tega zakona je bilo v razpravi na seji skupine delegatov občine Jesenice postavljeno več vprašanj in dano več pripomb. Ker smo šele danes dobili na klop poročila odborov za finance Zbora združenega dela in Zbora občin, moram poudariti, da je bilo precej naših pripomb oziroma vprašanj enakih. Vendar vseeno še enkrat poudarjam nekatera vprašanja.

Predvsem je bilo postavljeno vprašanje, ali rešujemo problem zbiranja in porabe sredstev za pomoč Kozjanskemu s tem zakonom? Ali ne bi bilo bolj prav, če bi rešili ta problem s posebnim družbenim dogovorom? Pri obravnavi osnutka zakona po členih je bilo naše mnenje k 12. členu, da bi bilo treba pred sprejetjem kakršne koli variante oziroma odstotka ugotoviti, ali naše gospodarstvo oziroma temeljne organizacije združenega dela sploh prenesejo dodatne obremenitve. V zvezi s tem delegati predlagamo, da se izdela pregled obremenitev gospodarstva oziroma dohodka temeljnih organizacij združenega dela v letu 1974, v katerega naj bodo vključena tudi sredstva solidarnosti. Sicer pa podpiramo predloženi osnutek zakona. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Koman. Še kdo, prosim? Izgleda, da nihče. Zaključujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in predloge, dane na današnji razpravi na seji zbora ter pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.) Ugotavljam, da je sklep z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 16. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada Socialistične republike Slovenije za pomoč na poplavljenih območjih in na območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami.

Predlog odloka je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Tepino. Vprašujem tovariša Tepino, če želi uvodno besedo! (Ne želi.)

Predlog odloka ste prejeli s sklicem seje zбора. Predlog odloka so obravnavali: Odbor našega zбора za finance in Odbor za finance Zбора združenega dela, ki sta zбору predložila skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Verjetno tudi predstavniki odborov in Komisije ne želijo besede. Na podlagi predloga odloka in pismenih poročil začnjam razpravo. Kdo želi besedo? Izgleda, da nihče ne želi razpravljati.

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje. Kdor je za predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada Socialistične republike Slovenije za pomoč na poplavljenih območjih in na območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev šol v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo.

Predlog odloka je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet. Je predstavnik Izvršnega sveta tu? (Da.) Tovariš Winkler, želite mogoče uvodno besedo? (Ne.)

Predlog odloka ste prejeli s sklicem seje zбора. Predlog odloka so obravnavali: Odbor našega zбора za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Zбора združenega dela za družbenoekonomski razvoj, ki sta predložila skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Vprašujem poročevalce, če želijo še kaj dodati k poročilom! (Ne želijo.)

Na podlagi predloga odloka in pismenih poročil začnjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej moramo glasovati o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 2. točki predloga odloka. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 2. točki z večino glasov sprejet.

Glasovati moramo še o predlogu odloka v celoti. Kdor je za predlog navedenega odloka, naj prosim glasuje! (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka z večino glasov sprejel.

Prehajamo na 18. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo Socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo.

Predlog odloka je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Winklerja. Predlog odloka ste prejeli s sklicem seje zbora. Predlog odloka so obravnavali: Odbor našega zbora za družbenoekonomske odnose in razvoj in Odbor Zbora združenega dela za družbeno-ekonomski razvoj, ki sta predložila skupno poročilo, ter skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Poročila ste prejeli. Na podlagi predloga odloka in pismenih poročil začnjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje. Najprej moramo glasovati o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 2. točki predloga odloka. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije k 2. točki predloga odloka soglasno sprejet.

Glasovati moramo še o predlogu odloka v celoti. Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajamo na 19. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Vlada Tanceta. Ker predstavnik Izvršnega sveta še ni navzoč, dovolite,

da preidemo na 20. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o vojaških invalidih.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Justa Miklavca, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo. Tovariš Miklavc ne želi uvodne besede.

Predlog zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Predlog zakona sta obravnavali skupščinska Komisija za vprašanja borcev NOV in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložili pismeni poročili. Obe poročili ste prejeli. Želita morda predstavnika komisij še kaj dodati? Prosim!

Dr. Erna Primožič: V poročilu je Komisija za vprašanja borcev NOV Skupščine SR Slovenije navedla, da predlaga amandma k 26. členu. Amandma se glasi: V tretji vrsti prvega odstavka naj se za besedo »zaposlenih« doda besedilo »v Socialistični republiki Sloveniji«. Ostalo besedilo ostane nespremenjeno.

Tako bo besedilo bolj precizno.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Amandma je vložen in Zakonodajno-pravna komisija v svojem poročilu sporoča, da soglaša s tem amandmajem.

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričnjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Stane Ribič, delegat iz Radgone!

Stane Ribič: Tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina za Zbor občin ima pri tem zakonu naslednji predlog: V 5. členu predloga zakona o vojaških invalidih naj se v prvem odstavku predzadnjega stavka črta besedilo »zmanjšanim za 20 %«. V tem primeru bi se namreč bistveno spremenil položaj tistih, ki imajo kakršenkoli dohodek. Zaradi tega bi bili prikrajšani za višji invalidski dodatek. Tako bi se ta stavek lahko glasil: »Če upravičenec in njegovi družinski člani imajo redne dohodke, je invalidski dodatek enak razliki med delom dohodkov, ki mesečno pride na upravičenca, in mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov.«

Izhajali smo iz tega, da je ta mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov zelo nizek in zato tudi ta invalidski dodatek ne predstavlja nobenega vira. Če pa ga zmanjšamo še za 20 %, potem je pa sploh zelo nizek.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Ribič. Vendar vas moram opozoriti na naslednje: Danes obravnavamo predlog zakona, zato nista več možna pripomba in predlog, marveč mora biti predlog oblikovan v obliki amandmaja. To se pravi, če želite dati amandma danes, morate dobiti še podpis najmanj desetih delegatov. Preden storite to, bi bilo morda prav, da slišimo še mnenje predstavnika predlagatelja k temu predlogu.

Just Miklavc: Tovarišice in tovariši delegati! Ob predlogu delegata naj povem tole: Dohodki se pri določanju invalidskega dodatka ne štejejo v polnem znesku. Morda je delegacija, ki je predlagala spremembo tega člena, to spregledala. Pojasniti moram še, da so z invalidskim dodatkom zavarovani najbolj tisti, ki nimajo nobenih dohodkov. Zato je invalidski dodatek enak najnižjim pokojninskim prejemkom, to se pravi konkretno v letošnjem letu 1090 N din. Vsi ostali, ki dobivajo dodatek, ga lahko dobivajo kljub temu, da imajo določene dohodke. Ker je postavljen cenzus o tem, kakšne dohodke lahko ima upravičenec, da invalidski dodatek še dobi, je treba povedati, da se njegovi dohodki in dohodki družinskih članov ne štejejo v polnem znesku. Zaradi tega je določeno, da se tistim, ki imajo dohodke, ki znašajo lahko celo 763 dinarjev, iz zakona to natančno izhaja, mejni znesek najnižje pokojnine zniža za 20 %. Sicer ne bi bili v enakopravnem položaju tisti, ki nimajo nobenih dohodkov, s tistimi, ki prejemajo dohodke, če jim dopustimo polni znesek najnižje pokojnine. Zaradi tega zakonodajalec že vseskozi, odkar velja invalidski dodatek, znižuje to mejo. To mejo smo letos znižali od 23 % na 20 %, kar pomeni, da smo upoštevali tudi tiste, ki imajo nižje dohodke oziroma dohodke do 763 dinarjev. Zaradi tega bi bilo najbrž zelo težko sprejeti ta ugovor, kajti porušila bi se vsa koncepcija varstva tistih invalidskih upravičencev, ki imajo pravo do invalidskega dodatka.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Miklavc. Želi še kdo razpravljati? Prosim. Tovariš Koman!

Vasilij Koman: Samo zaradi pomanjkanja časa nismo delegati iz občine Jesenice oblikovali amandmaja. Radi pa bi slišali pojasnilo k 26. členu. Če bomo z odgovorom zadovoljni, ne bomo predlagali amandmaja.

Gre za osnovo, od katere je vzeta oskrbnina v višini 80 %. V prvem odstavku tega člena je navedeno, da se ta osnova obračunava od poprečnega mesečnega dohodka zaposlenih iz prejšnjega leta. Delegati smo menili, da to

ni realno, še posebej, če to osnovo primerjamo s predlogom sindikalne liste za leto 1975, ki predvideva obračunavanje po revalorizirani osnovi. Zato vprašujemo, kaj je vodilo sestavljalce zakona, da niso upoštevali današnjih trendov sindikalne liste!

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Še kakšno vprašanje, da bo tovariš Miklavc potem lahko skupaj odgovoril? Ne. Prosim, tovariš Miklavc!

Just Miklavc: Vprašanje delegacije se nanaša na oskrbnino, ki jo ima vojaški invalid oziroma mirovni invalid, kakršenkoli invalid pač je in ki ima pravico do nje po tem zakonu. To pravico uveljavlja takrat, ko gre na strokovno rehabilitacijo. Imamo namreč mnogo primerov, da osebni vojaški in mirovni invalidi niso rehabilitirani zaradi tega, ker so ali doma kot kmečki delavci ali pa so na nekvalificiranih delovnih mestih. Doslej je znašala oskrbnina za rehabilitacijo res samo mizernih 450 novih dinarjev. Ta nevzdržna vsota je prisiljevala invalide, da so ostali ali na nekvalificiranih delovnih mestih ali pa se sploh niso rehabilitirali. To se pravi, da sploh niso šli v delovni proces, marveč so bili nekakšni rentniki. Po dolgih razpravah smo se odločili, da povečamo to oskrbnino, da se bo več invalidov rehabilitiralo. Zato smo vzeli za osnovo 2241 dinarjev lanskega poprečja osebnih dohodkov zaposlenih v SR Sloveniji, zmanjšanih za 20 %. Sedanja oskrbnina invalidov na rehabilitaciji znaša 1793. Je, kot vidimo, precej velika. Da smo se odločili za lansko poprečje, so terjali od nas pravzaprav vsi zakoniti predpisi, ki govorijo o poprečjih. Tako recimo pri invalidskem dodatku, pri borčevskem dodatku, pri dodatkih oziroma pri oskrbninah iz socialnega zavarovanja, pri zdravstvenem zavarovanju, če je človek bolan, oskrbnina za čas bolezni in podobno. Vsi so zračunani po lanskem poprečju osebnih dohodkov zaposlenih. Zato bi bilo nelogično, glede na sedanjo zakonodajo na vseh drugih področjih, če bi vzeli drugačno poprečje. Za 20 % znižano oskrbnino smo se odločili zaradi tega, ker smo vzeli načelo znižanja kot pri invalidskem dodatku tudi tukaj. Zdi se nam, da smo od 450 dinarjev segli sedaj zelo visoko. Upoštovati moramo namreč še to, da imamo za tiste rehabilitante, ki se rehabilitirajo izven kraja in imajo družino, še posebno povečanje: 30 %, če je poročen, oziroma 15 %, če je rehabilitant samski.

Drugače nismo mogli rešiti, ker gre tu za precejšnja sredstva. Pravijo, da sredstva niso važna takrat, ko zakon sprejemamo za take kategorije ljudi. Vendarle, ko te izračune vzamemo skupaj, so tudi ta sredstva pomembna. Zaradi tega je Izvršni svet predlagal, da lansko poprečje znižamo za 20 %.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Tovariš Koman, ste zadovoljni? (Da.) Drugih amandmajev ni. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej moramo glasovati o amandmajih skupščinske Komisije za vprašanja borcev NOV k 26. členu. S tem amandmajem se Zakonodajno-pravna komisija strinja. Se strinja s tem amandmajem Izvršni svet? (Da.)

Kdor je za amandma Komisije k 26. členu, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da je amandma Komisije k 26. členu predloga zakona soglasno sprejet.

Glasovati moramo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije, ki so razvidni iz poročila te komisije z dne 10. 12. 1974. Predlagam, da vzamete v roko

poročilo te komisije in da glasujemo o teh amandmajih na podlagi tega poročila. Ali se Izvršni svet z amandmaji strinja? (Da.)

K 3. členu: Kdo je za? (47 delegatov glasuje za.) Proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

K 9. členu: Kdo je za? (43 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

K 10. členu: Kdo je za? (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

K 13. členu: Kdo je za? (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

K 19. členu: Kdo je za? (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

K 27. členu: Kdo je za? (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Sprejeto z večino glasov.

K 28. členu: Kdo je za? (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

K 40. členu: Kdo je za? (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

K 41. členu: Kdo je za? (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Soglasno sprejeto.

Sedaj moramo glasovati še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona o vojaških invalidih, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlog zakona o vojaških invalidih.

Vračam se na 19. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih, ker je predstavnik predlagatelja sedaj navzoč.

Tovariš Tance, želite morda uvodno besedo? (Ne.) Predlog odloka ste prejeli s sklicem seje zbora.

Predlog odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, in skupščinska Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Na podlagi odloka in pismenih poročil začenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Peter Polajnar, delegat iz občine Škofja Loka!

Peter Polajnar: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Skupina delegatov občine Škofja Loka je do predloga odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih sprejela naslednje stališče:

Obrazložitev znižanja sodnih taks, ki res predstavljajo pomembno obremenitev gospodarstva, ni prepričljiva. V tem času je v razpravi tudi ponudba za prehod ugotavljanja dohodka iz fakturirane na plačano realizacijo. Eno in drugo izhaja iz sedanjega položaja organizacij združenega dela in gospodarstva kot celote. Žal, taki ukrepi ne rešujejo osnovnih vzrokov za neekonomsko ravnanje gospodarskih subjektov. Taki ukrepi posredno podpirajo gospodarsko ne-

disciplino, ščitijo dolžnika, spodbujajo neodgovorno zadolževanje. Pretežno se odgovornost vali na prodajalca, to je na upnika. Mar bomo tedaj z znižanjem sodnih taks res prispevali k razbremenitvi gospodarstva? Mislimo, da ne. Nasprotno, povečali bomo neodgovoren odnos do oblikovanja obratnih sredstev, podprli čezmerno prelivanje nujno potrebnih obratnih sredstev v investicijske naložbe in tako tudi pospeševali inflacijsko gibanje.

Predlagani ukrep predvsem stimulira tisti del organizacij združenega dela, ki so za oblikovanje lastnih obratnih sredstev neodgovorno ravnale. V obratni smeri pa bo zaradi stimuliranja slabše plačilne discipline lahko prizadel tiste organizacije združenega dela, ki so se trudile oblikovati obratna sredstva bolj, kot jim bo koristilo predlagano znižanje sodnih taks. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik : Hvala lepa, tovariš Polajnar.

Želi še kdo razpravljati? Prosim, da predstavnik Izvršnega sveta zavzame stališče k razpravi tovariša Polajnarja!

Vladimir Tance : Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Dogovarjanje med republikami v zvezi z znižanjem sodnih taks za gospodarske spore je teklo že dalj časa v letošnjem letu na nivoju sekretariatov za finance. Doslej so bila med republikami uskladeni, vsaj po pravni liniji, stališča o tem, da bi bilo treba takse za gospodarske spore v smeri, ki je nakazana v predlaganem odloku oziroma v predlaganem medrepubliškem dogovoru, uskladiti med republikami. Do sedaj ni bilo nobenih tovrstnih pripomb, zlasti ne pripomb, da taka rešitev ne bi bila primerna. Prvič je bila taka pripomba dana sedajle. Seveda je vprašljivo, ali bi lahko Izvršni svet, ki je na svoji seji že obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah in ki ga namerava v kratkem predložiti Skupščini, v takem smislu predložil ta zakon.

Z zakonom o sodnih taksah, ne samo na podlagi tega odloka, ki je danes predložen, pač pa tudi na podlagi teh dveh drugih sugestij, rešujemo tri vrste vprašanj: Prvič gre za realizacijo odloka, o katerem danes razpravljate, drugič gre za predlog občine Šmarje za oprostitev plačila sodnih taks pri vknjižbi zastavne pravice za kredite, ki jih dobijo posamezniki iz solidarnostnih skladov. Tretji sklop vprašanj, ki se rešuje s tem zakonom, je določitev novih sodnih taks v skladu z zakonom o vpisu organizacij združenega dela v sodni register.

Ta zakon je Izvršni svet že sprejel in ga bo v kratkem predložil Skupščini, še v letošnjem letu, ker bo treba na podlagi tega odloka, če bo sprejet, še v letošnjem letu spremeniti te takse.

Zadnji hip, neposredno pred sprejemom odloka in zakona, se pojavlja pomislek, ob katerem bi se morali delegati seveda opredeliti in povedati svoje mnenje. Izvršni svet je v skladu s tem predlogom odloka tudi že pripravil predlog zakona, ki bo Skupščini predložen v kratkem. Iz tega zakona bo razvidno, v kakšni smeri gredo in do kakšne višine te korekture. Kaj več o samem zakonu ne bi mogel reči.

Predsednica Mara Žlebnik : Hvala lepa. To pomeni, da bomo o dejanski višini sodnih taks in o učinku tega medrepubliškega dogovora razpravljali v Skupščini na eni izmed prihodnjih sej.

Tovariš Polajnar, ali ste s pojasnilom zadovoljni?

Peter Polajnar (iz klopi): Da.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Očitno nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih, naj prosim glasuje! Kdo je za? (42 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (7 delegatov.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka z večino glasov sprejel.

Prehajam na 21. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije. Je predstavnik Izvršnega sveta navzoč? (Da.) To je tovariš Klemenčič. Je predstavnik naše delegacije v Zboru republik in pokrajin v Skupščini SFRJ navzoč? (Ne.)

Osnutek zakona ste prejeli z dopisom dne 3. 12. 1974. Danes na klop pa smo vam predložili še mnenje Izvršnega sveta. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Obe poročili ste prejeli.

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine SR Slovenije daje soglasje k osnutku zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh.

2. K osnutku zakona predlagajo pripombe, predloge in stališča odbora in Komisija v svojih poročilih ter Izvršni svet v svojem mnenju.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v imenu Skupščine Slovenije soglasje k predlogu zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep z večino glasov sprejel.

Prehajamo na 22. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o prepovedi nomadske paše.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet. Za svojega predstavnika je določil tovariša Marenka. Želite uvodno besedo? (Ne.) Izvršni svet predlaga, da predlog zakona obravnavamo v smislu 298. člena poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije po hitrem postopku, ker je treba vprašanja, ki jih rešuje ta zakon, nemudoma urediti, saj bi imelo zavlačevanje zakonske ureditve lahko škodljive posledice za družbo.

Že na zadnji seji našega zbora je v tej zvezi delegatka Judita Magajna iz občine Sežana postavila delegatsko vprašanje v tem smislu, zakaj zakon še ni predložen skupščini.

O predlogu Izvršnega sveta, da se zakon obravnava po hitrem postopku, pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in prosim delegate, da o predlogu Izvršnega sveta, da se zakon obravnava po hitrem postopku, glasujejo! Kdo je za? (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog Izvršnega sveta sprejet in bomo zakon obravnavali po hitrem postopku.

Pričenjam razpravo o vsebini predloga zakona. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje. Kdor je za predlog zakona o prepovedi nomadske paše, naj prosim glasuje! Kdo je za? (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Vzdržan? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog navedenega zakona.

Prehajamo na 23. točko dnevnega reda, to je na usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela.

To vprašanje moramo za kratek čas preložiti, ker Zbor združenega dela še ni tako daleč, da bi lahko že usklajevali ta zakon.

Zato prehajamo na 24. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in povišanje določenih rezervnih vojaških starešin.

Predlog odloka je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet na podlagi 298. člena, v zvezi s 316. členom, poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije po hitrem postopku.

Je predstavnik Izvršnega sveta navzoč? (Da.) Želite uvodno obrazložitev? (Ne.) O predlogu odloka začenjam razpravo! Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog odloka. Kdor je za predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in povišanje določenih rezervnih vojaških starešin, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajamo na 25. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

K tej točki dnevnega reda ste prejeli predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodablajoče umetnosti Moša Pijade, ki ga je predložila Komisija za volitve, imenovanja ter administrativne zadeve Skupščine Socialistične republike Slovenije.

Vprašujem predstavnika Komisije tovariša Vidoviča, če želi k predlogu dati ustno obrazložitev! Predstavnik ni navzoč. O predlogu odloka pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Kdor je za to, da se za člana Upravnega odbora za pospeševanje upodablajoče umetnosti Moša Pijade izvolita Jože Ciuha in Slavko Tihec, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodablajoče umetnosti Moša Pijade soglasno

sprejel. S tem smo za člana Upravnega odbora tega sklada izvolili Jožeta Ciuho in Slavka Tihca.

Prehajamo na 26. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Po drugem odstavku 166. člena ustave Socialistične republike Slovenije imajo delegati v zboru pravico obrniti se na Izvršni svet ali pa predstojnike republiških upravnih organov z vprašanji, ki zadevajo njihovo delo ali zadeve iz njihove pristojnosti.

K tej točki dnevnega reda ste prejeli naslednja vprašanja: Jureta Šumecnika, delegata iz občine Slovenj Gradec, Jakoba Zidanška, delegata iz občine Slovenske Konjice, Judite Magajna, delegatke iz občine Sežana, Žarka Žigona, delegata iz občine Radlje ob Dravi, in Vlada Mejača, delegata iz občine Vrhnika.

Delegatsko vprašanje Judite Magajna je pravzaprav realizirano s pravkar sprejetim zakonom o prepovedi nomadske paše. Na ostala delegatska vprašanja žal danes ni mogoče odgovoriti, ker Izvršni svet v tako kratkem času, od zadnje seje zbora do danes, odgovorov ni mogel pripraviti. O tem smo delegate obvestili že na zadnji seji zbora.

Zato prehajam na drugi del te točke, to je na nova delegatska vprašanja. Ali želi kdo od delegatov postaviti kakšno delegatsko vprašanje? Tovariš Tome, delegat iz Pirana!

Bogdan Tome: Tovarišica predsednica, tovariši in tovarišice!

V skladu z dogovorom, sprejetim na sestanku, ki je bil 3. decembra 1974. leta na sedežu Skupščine občine Piran in v skladu z našim včerajšnjim sestankom skupine delegatov za Zbor občin v zvezi s perečimi problemi problematike slovenskega in jugoslovanskega pomorskega ladjarstva postavljamo naslednja delegatska vprašanja:

Znano je, da je razvoj jugoslovanske trgovske mornarice od leta 1969, ko so jugoslovanske ladjedelnice naglo prešle skoraj izključno na gradnjo ladij za tuje naročnike, mnogo počasnejši od razvoja svetovne trgovske mornarice. Vsem nam so dobro znane najpomembnejše naloge: ponavljamo jih in poudarjamo, tudi naši najvišji državni in politični organi. Na kratko jih — poleg nekaterih drugih — lahko strnemo v naslednje: zmanjšati primanjkljaj v plačilni bilanci, povečati izvoz in zmanjšati uvoz ter intenzivneje gospodarsko sodelovati z državami v razvoju. Za slovensko gospodarstvo so te naloge še toliko bolj pomembne, saj je znano, da je v zgoraj navedenih pogledih stanje celo slabše od jugoslovanskega poprečja, čeprav se kažejo določeni pozitivni premiki.

Pomemben delež pri izpolnjevanju teh nalog ima prav pomorsko ladjarstvo, ki posluje izključno na zunanjem tržišču ter prinaša v deželo čiste devize. V letošnjem letu bo ta dejavnost v okviru Jugoslavije ustvarila okrog 200 milijonov dolarjev, od tega v Sloveniji skoraj 30 milijonov dolarjev čistih deviz. Navedene številke in drugi spremljajoči pozitivni učinki bi bili še mnogo večji, če bi se dejansko celovito in s primernimi ukrepi zavzeli za reševanje vseh navedenih nalog. Ker je to tako doslej že več let, postavljamo pred tem zborom pristojnim organom naslednja vprašanja:

Kaj je bilo doslej storjeno in s kakšnimi ukrepi bo zagotovljeno, da bodo po letu 1977 jugoslovanske ladjedelnice razpolagale s prostimi kapacitetami

za izgradnjo ladij za potrebe jugoslovanske trgovske mornarice in kako bodo zagotovljena finančna sredstva?

Zakaj so, spričo dejstva, da so jugoslovanske ladjedelnice do vključno leta 1977 razprodale svoje zmogljivosti za izgradnjo ladij za tuje naročnike, ki jih naša država celo kreditira, obremenjena domača ladjarska podjetja z 10% uvoznimi dajatvami za ladje, ki so jih prisiljena nabaviti v tujini?

Glede na to, da ladje ustvarjajo dohodek na svetovnem tržišču, in pod pogoji svetovnega tržišča, je uvoz oziroma so takse za uvoz ladij formalne narave. Na podlagi kakšne utemeljitve se ob prej navedenih dejstvih nakup ladij v tujini tretira enako kot uvoz druge opreme?

Zakaj se ob uvodoma navedenih najpomembnejših nalogah našega gospodarstva sprejemajo ukrepi, ki imajo prav nasprotni učinek? Najnovejši ukrepi ob bistvenem zmanjšanju izvoznih stimulacij so temu nedvomno jasen dokaz. Kakšne ukrepe bodo pristojni organi sprejeli za zmanjšanje neupravičeno povečanih zakonskih obveznosti v letošnjem letu, s katerimi je visoko obdavčena celo enostavna reprodukcija?

Obremenjevanje dohodka, na primer Splošne plovbe, je v letošnjih prvih devetih mesecih celo štirikrat večje v primerjavi z enakim obdobjem lani. V primerjavi s petimi največjimi jugoslovanskimi podjetji prekomorskega ladjarstva je povečanje zakonskih obveznosti Splošne plovbe Piran za 3,5-krat večje kot pri ostalih štirih podjetjih. Celotno največje jugoslovansko pomorsko ladjarstvo podjetje Jugolinija z Reke, ki je približno 3-krat večja od Splošne plovbe, je plačala v tem obdobju 1/4 manj zakonskih obveznosti kot Splošna plovba. Povečanje zakonskih obveznosti Splošne plovbe izhaja predvsem iz novih prispevkov, uvedenih v letošnjem letu po družbenem dogovoru. To povečanje znaša za obdobje od 1. do 9. 1974 skupno 6 460 000 N dinarjev, od česar odpade na prispevek za financiranje Republiške izobraževalne skupnosti 4 755 000 N dinarjev, na prispevek za Republiško raziskovalno skupnost pa 1 051 000 dinarjev.

Menimo, da tako veliko odtegotjevanje dohodka in velike razlike v obremenitvah med podjetji iste stroke na sicer enotnem jugoslovanskem prostoru niso v skladu z ustavnimi načeli. Pristojne republiške organe prosimo, da dajo konkretne in vsebinsko popolne odgovore na vsa navedena vprašanja. Tudi na tisti del vprašanj, ki so v pristojnosti zveznih organov. Hvala lepa!

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Tome. Kdo še želi postaviti delegatsko vprašanje? Delegatsko vprašanje želi postaviti dr. Mihael Petrovič, delegat iz Kočevja!

Dr. Mihael Petrovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz občine Kočevje je na svoji zadnji seji, dne 9. 12. 1974, pregledala, kako se izvajajo sprejeti sklepi Zbora občin Skupščine SR Slovenije. Ugotovila je, da je bil na 3. seji dne 2. julija 1974 pod 11. točko dnevnega reda sprejet naslednji sklep:

»Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj do prvega oktobra 1974 poroča Skupščini SR Slovenije o ekonomskem položaju proizvajalcev mleka v družbenem sektorju in sektorju kooperacije oziroma o posledicah dosedanjih neugodnih gibanj v proizvodnji mleka za nadaljnje izvajanje srednjeročnega plana razvoja proizvodnje mleka ter o začelih in izvedenih ukrepih za povečanje proizvodnje in prodaje mleka.«

Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije postavljam naslednji vprašanja:

1. Zakaj Izvršni svet Skupščine SR Slovenije ni poročal Skupščini SR Slovenije o ekonomskem položaju proizvajalcev mleka do postavljenega roka?
2. Kdaj namerava Izvršni svet Skupščine SR Slovenije to storiti?

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Petrovič. Delegatsko vprašanje bo postavil tovariš Tone Zimšek, delegat iz Celja!

Tone Zimšek: Želim postaviti povsem kratko in konkretno vprašanje Izvršnemu svetu.

Kako Izvršni svet ocenjuje trenutno stanje na področju nelikvidnosti in kako se namerava konkretno vključiti v razreševanje zelo zaskrbljujočega stanja na področju likvidnostne problematike, ki se po nekaterih informacijah pospešeno poslabšuje? Odgovor prosim v pisni obliki, in to čimprej!

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Zimšek. Še kdo želi besedo? Tovarišica Erna Primožičeva!

Erna Primožič: V mesecu avgustu 1974 je bil občinski skupščini Novo mesto poslan v obravnavo osnutek odloka o splošni prepovedi graditve na območjih, predvidenih za modernizacijo ceste Ljubljana—Zagreb. Po tem osnutku so predvidena precejšnja območja, kjer naj bi veljala splošna prepoved za vse vrste gradenj. Ker je to vprašanje življenjskega pomena za krajevne skupnosti in občane, ki jih ta prepoved prizadeva, postavljam vprašanje, kdaj bo omenjeni odlok sprejet. Prosim tudi za pisni odgovor.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala. Še kdo želi postaviti delegatsko vprašanje? Ne želi nihče več?

Na delegatska vprašanja bo dan odgovor na prihodnji seji zbora. Odgovori bodo poslani vsem skupinam delegatov v občinah tudi pisмено.

Predsednik Druženopolitičnega zbora tovariš Markič me je obvestil, da je Druženopolitični zbor na svoji današnji seji sprejel amandma skupine delegatov k 13. členu zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, in sicer k 13. členu. Amandma se glasi: »V prvem odstavku tega člena se za besedilo »delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela« doda besedilo »v krajevnih skupnostih«. To sodi k zakonu o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje. Prosim predstavnika naše komisije, da pojasni stališče usklajevalne komisije.

Stanko Juršič: Tovarišice in tovariši delegati! V Komisiji za usklajevanje je bilo ugotovljeno, da daje ta amandma večjo jasnost in je bolj redakcijske narave. Zato Komisija meni, da bi lahko ta amandma sprejeli.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Kakšno je mnenje Izvršnega sveta, tovarišica Ulrihova? (Ulrihova iz klopi: Ne sprejemam amandmaja.) Kakšno je mnenje Zakonodajno-pravne komisije? (Sprejema.) Amandma je bil v Druženopolitičnem zboru predložen in sprejet.

Sprejela ga je naša komisija in prav tako tudi Zakonodajno-pravna komisija. Izvršni svet ga odklanja.

Prehajamo na glasovanje. Kdo je za amandma? (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 13. členu zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje v našem zboru sprejet. Z Družbenopolitičnim zborom smo glede tega zakona uskladeni.

Predsednik Družbenopolitičnega zbora me je prav tako obvestil, da je bil k predlogu zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnostih v Družbenopolitičnem zboru sprejet amandma Odbora za družbenopolitični sistem k 9. členu tega zakona, ki se glasi: Drugi odstavek tega člena naj se spremeni tako, da se glasi: »Svet sestavljajo delavci organizacij iz prejšnjega odstavka oziroma njihovi delegati ter delegati ustanoviteljev ter uporabnikov, ki imajo dolgoročni interes za dejavnost raziskovalne organizacije, in delegati organov družbenopolitičnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij.«

Dodasta se nova četrti in peti odstavek, ki se glasita: »Delegati iz prejšnjega odstavka, enakopravno z delavci iz raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda, odločajo o vseh zadevah posebnega družbenega pomena. Posebnega družbenega pomena so zlasti: sprejemanje samoupravnih splošnih aktov in razvojnih programov, razširjena reprodukcija, določanje pogojev za pridobivanje dohodka, finančni načrt in zaključni račun raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda, cene storitev, statusne spremembe, kadrovska politika, imenovanje in razreševanje ter odgovornost individualnega organa in delavcev na vodilnih delovnih mestih, sklepanje samoupravnih sporazumov in pogodb o izvajanju nalog, obravnavanje stanja in dela ter problematike raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda s stališča izpolnjevanja nalog.«

Dosedanji četrti odstavek naj postane šesti odstavek in naj se glasi: »O zadevah iz petega odstavka je odločitev sprejeta le, če so jo z ločenim glasovanjem sprejeli v enakem besedilu delavci oziroma njihovi delegati in delegati uporabnikov, ustanoviteljev družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Če ni doseženo soglasje, se prične usklajevalni postopek, ki ga določa statut.«

O tem amandmaju v našem zboru nismo razpravljali, ker ga ni predložil naš odbor, marveč Odbor za družbenopolitični sistem Družbenopolitičnega zbora. Kakšno je stališče naše skupine? Prosim, tovariš Juršič!

Stanko Juršič: Tovarišice delegatke in tovariši delegati! Glede na to, da je v poročilu k temu amandmaju zavzela Zakonodajno-pravna komisija negativno stališče, predvsem glede četrtega odstavka, kjer je rečeno, da tudi raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda podrobneje določijo zadeve, ki so posebnega družbenega pomena, dobi ta amandma — s tem, da črta četrti odstavek — malce drugačno obliko. Naša skupina meni, da bi lahko po morebitni dodatni razpravi, kolikor je potrebna, in po stališčih Zakonodajno-pravne komisije glasovali o tem amandmaju. Naše mnenje je, da bi se lahko pozitivno izrekli.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Juršič. Prosim predstavnika Izvršnega sveta za stališče!

Ela Ulrih (iz klopi): Tako spremenjen amandma Izvršni svet sprejema.

Predsednica Mara Žlebnik: Sprejema! Zakonodajno-pravna komisija tudi?

Dragica Rome (iz klopi): Zakonodajno-pravna komisija se ne more popolnoma odločiti za to in se zato ne opredeljuje.

Predsednica Mara Žlebnik: Se ne opredeljuje. Prosim, tovariš Jerovšek!

Tone Jerovšek (iz klopi): Ker smo v zakonu o zdravstvenem varstvu črtali prav tak odstavek, ga tudi Družbenopolitični zbor ni sprejel. Pridružujem se stališču Družbenopolitičnega zbora, da naj se ta zakon sprejme v smislu izglasovanega amandmaja.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala. Želi še kdo razpravljati o tem? (Ne.) Prehajamo na glasovanje o amandmaju, ki je bil sprejet v Družbenopolitičnem zboru k 9. členu zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih.

Kdor je za ta amandma, naj glasuje! (42 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. S tem smo pri zakonu o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnostih uskladeni z Družbenopolitičnim zborom. Ne vemo pa še, kako je odločil Zbor združenega dela.

O ostalih predlogih zakonov smo, kot izgleda, vsi zbori uskladeni, saj doslej nisem dobila poročila, da bi bilo kakšno vprašanje neuskladeno.

Odprto imamo še usklajevanje o sodiščih združenega dela. To je 23. točka dnevnega reda.

Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Tance. Ker ste danes na seji v večini primerov drugi delegati, kot so bili na prejšnjih dveh sejah zbora, naj vas obvestim, da sta na 7. seji Družbenopolitični in naš zbor k 16. členu predloga zakona sprejela amandma v tem smislu, da se za območje občin Brežice, Krško in Sevnica ter za območje občin Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna osnujeta dve splošni sodišči združenega dela. Tako bi v naši republiki imeli skupaj 10 sodišč.

Zbor združenega dela tega amandmaja ni sprejel in bo o tem glasoval danes. Obveščena sem, da ga je že sprejel in smo v tem smislu uskladeni.

Na 8. seji zbora je Izvršni svet predložil še dva amandmaja, in sicer k 24. in 33. členu predloga zakona, ki posegata v vsebino zakona, poleg amandmajev k 47. in 48. členu, ki ju je Izvršni svet predložil dne 25. 11. V teh dveh amandmajih gre za podaljšanje uveljavitve tega zakona, ker takrat ni bil sprejet.

Danes ste dobili sporočilo Izvršnega sveta, da umika svoja amandmaja k 24. in 33. členu ter predlaga Skupščini naslednji amandma k 33. členu:

Dodasta naj se nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita: »Za predsednika sodišča in sodnike, ki imajo lastnost delavca v združenem delu v sodišču, so lahko izvoljeni tudi diplomirani pravniki, ki nimajo pravosodnega izpita, pogoj

pa je, da ta izpit opravijo v dveh letih po izvolitvi. Če izpita v tem roku ne opravijo, jim preneha funkcija. Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije predpiše program za stalno in načrtno strokovno in družbeno izpopolnjevanje delavcev iz prvega odstavka tega člena.«

Amandmaje Izvršnega sveta sta obravnavali Komisija za pravosodje in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložili pismeni poročili. Poročili ste danes prejeli. Vprašujem predstavnika Zakonodajno-pravne komisije, ki se s prvotno predloženimi amandmaji Izvršnega sveta k 24. in 33. členu ni strinjala, kakšno je njeno stališče k spremenjenemu amandmaju Izvršnega sveta k 33. členu!

Dragica Rome: V naši komisiji je bila zelo obširna razprava o pravosodnem izpitu, vendar glede na to, da je predlagatelj umaknil amandmaja k 24. in 33. členu in postavil nov drugi in tretji odstavek, kjer je rečeno, da mora sodnik opraviti pravosodni izpit vsaj v dveh letih in da je potrebna tudi družbenopolitična razgledanost, meni Zakonodajno-pravna komisija, da je amandma mogoče sprejeti.

Predsednica Mara Žlebnik: To se pravi, da Zakonodajno-pravna komisija soglaša s tem novim amandmajem.

Vprašujem predstavnika Komisije za pravosodje za mnenje! Prosim, tovariš Pernuš!

Jože Pernuš: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Amandma, ki ga Izvršni svet danes predlaga, pomeni povsem nekaj drugega kot prejšnji amandma. Gre za vprašanje, ali amandma ne znižuje strokovnosti, ki se zahteva od teh sodnikov ali ne. Menili smo, da se s prvotnimi amandmaji v načelu ni zmanjševala zahteva, ki je obvezna pri sodnikih rednih sodišč, da imajo pravosodni izpit.

Po sedanjem amandmaju, če ga gledamo izolirano, bi bila zahteva nekoliko manjša. Mislim, da lahko sprejmemo ta amandma samo v tem primeru, če menimo, da se strokovna raven ne znižuje, marveč da je z njim omogočeno tistim, ki doslej še niso opravili pravosodnega izpita, imajo pa izkušnje, bodisi v političnem življenju kot funkcionarji, ali delavci bodisi v gospodarstvu, da pravosodni izpit opravijo v roku dveh let.

Nikakor pa ne bi smeli tega vzeti tako, da bi lahko vsak, kdor konča pravno fakulteto, opravljal pripravniški staž kot sodnik združenega dela.

Komisija meni, da se lahko sprejme ta amandma, seveda ob tem, da se zelo jasno poudari, da ne more iti za zmanjševanje zahtev, ki so določene v prvem odstavku 32. člena.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Se pravi, da se Komisija strinja. Želi besedo predstavnik Zakonodajno-pravne komisije?

Dragica Rome: Zakonodajno-pravna komisija je imela, ko se je odločila, da se sprejme novi 33. amandma, pred očmi to, da smo v 24. členu izglasovali, da mora biti senat sestavljen tako, da je vsaj en član senata diplomiran pravnik s pravosodnim izpitom. Za predsednika sodišča pa velja, da mora biti širše razgledan. To nas je vodilo, da smo pristali na tak člen, sicer ne bi.

Predsednica Māra Žlebnik : Želi morda kdo razpravljati o tej obrazložitvi k predloženim amandmajem k temu zakonu v postopku usklajevanja? (Nihče)

Potem bomo najprej glasovali o amandmaju Izvršnega sveta k 33. členu. Z amandmajem se strinjata obe komisiji. Kdo je za? (43 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 33. členu z večino glasov sprejet.

Dajem na glasovanje amandma Izvršnega sveta k 47. členu. Kdo je za amandma? (43 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 47. členu z večino glasov sprejet.

Dajem na glasovanje amandma Izvršnega sveta k 48. členu. Kdo je za amandma? (42 delegatov glasuj za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (6 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma k 48. členu z večino glasov sprejet.

Predsednika Zbora združenega dela in Družbenopolitičnega zbora sta me obvestila, da sta tudi ta dva zbora amandmaje Izvršnega sveta sprejela. Tako smo v celoti uskladeni. S tem smo zakon tudi sprejeli.

Obveščam vas, da smo v celoti uskladeni tudi pri vseh drugih predlogih zakonov, ki smo jih danes obravnavali. S tem je dnevni red današnje seje izčrpan.

Vsem delegatom in gostom se zahvaljujem za udeležbo in razpravo na 9. seji zbora.

Dovolite mi, da vas obvestim še o naslednjem: Jutri bom sklicala 10. sejo zbora, in sicer za 25. december. Tudi ta seja zbora bo imela precej zajeten dnevni red, saj bomo na tej seji obravnavali vse predloge zakonov, ki smo jih danes obravnavali v osnutku, in tudi predlog resolucije o ekonomski politiki za prihodnje leto. Vse te akte moramo sprejeti pred novim letom, zlasti tiste zakone, ki so vezani na izvajanje ustave in na termin novega gospodarskega leta.

O tem vas obveščam zaradi tega, da se v skupinah na to pripravite, zlasti še na to, da boste v prihodnjih dneh dobivali spet precej obsežno gradivo. Žal, drugače ne bo mogoče.

Zaključujem 9. sejo zbora.

(Seja je bila končana ob 17.55.)

10. seja

(25. decembra 1974)

Predsedovala: Mara Žlebnik,
predsednica Zbora občin

Začetek seje ob 9. uri.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovarišice in tovariši delegati!

Pričenjam 10. sejo Zbora občin Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki sem jo sklicala na podlagi 265. člena ustave SR Slovenije.

Dnevni red za današnjo sejo sem poslala s sklicem, vendar nam je nujnost narekovala, da ga razširimo še z naslednjimi točkami: predlog dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975; predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic; predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado SFRJ Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu; predlog sklepa o pooblastitvi delegacije SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da soglasje k predlogu zakona o spremembah zakona o udeležbi federacije pri obnovi Bosanske krajine.

Zato predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije;
2. odobritev zapisnika 9. seje Zbora občin;
3. predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975;
4. predlog sklepa o pooblastitvi delegacije SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da soglasje k predlogu zakona o spremembah zakona o udeležbi federacije pri obnovi Bosanske krajine;
5. predlog dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975;
6. predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih;

7. predlog zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za leto 1975;

8. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks;

9. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin;

10. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov;

11. predlog zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve;

12. predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975;

13. predlog zakona o podaljšanju rokov za določitev stopnje in osnov davkov za leto 1975;

14. osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975;

15. predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin;

16. predlog zakona o obveznem združevanju družbenih sredstev za financiranje odsekov avto cest v SR Sloveniji;

17. predlog zakona o proračunu SR Slovenije za leto 1975;

18. osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč;

19. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah;

20. predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974;

21. predlog odloka o določitvi obveznosti SR Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana, v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termoelektrarne Šoštanj IV;

22. predlog zakona o socialnem skrbstvu;

23. predlog zakona o skupnostih socialnega varstva;

24. predlog zakona o Izvršnem svetu;

25. predlog zakona o republiških upravnih organih;

26. predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti;

27. osnutek zakona o republiških svetih;

28. osnutek zakona o Svetu republike;

29. predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije;

30. predlog za izdajo zakona o ratifikaciji konvencije med vlado SFR Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij, z osnutkom zakona;

31. predlog za izdajo zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFR Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (IV. posojilo, št. 1026 YU) za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic, z osnutkom zakona;

32. predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic (IV. železniški projekt, posojilo št. 1026 YU);

33. predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado SFR Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu;

34. predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije, z osnutkom zakona;

35. osnutek zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov v zunanjetrgovinskem prometu;

36. program dela Zbora občin Skupščine SR Slovenije do julija 1975;

37. volitve in imenovanja;

38. vprašanja delegatov.

Ima kdo k predlaganemu dnevnemu redu kakšen dopolnilni ali spreminjalni predlog? Prosim! Tovariš Ivo Gorjup, delegat Skupščine mesta Ljubljana.

Ivo Gorjup: Spoštovana tovarišica predsednica, tovariši delegati! Dovolite mi, da glede na težave, ki jih imamo zaradi nepravočasnega pošiljanja gradiv, ko se dejansko postavlja vprašanje, to je stališče naše delegacije, ali še imamo delegatske odnose, predlagam naslednje:

V imenu skupine delegatov Skupščine mesta Ljubljana predlagam zboru razširitev dnevnega reda z »Informiranostjo delegatov zborov Skupščine SR Slovenije«, ki bi jo obravnavali kot 2. točko dnevnega reda.

Predlog utemeljujemo z naslednjim dejstvom: Pravočasna informiranost delegata je pogoj, da bi delegatska razmerja zaživela v skladu z ustavnimi načeli. Za današnjo sejo zbora smo dobili nekaj gradiva pred dvema dnevnoma, celotno gradivo pa šele na klop. Tak način nam onemogoča normalno delovanje. Ker se to ponavlja, predlagamo zboru naslednje sklepe:

1. Do sprejetja poslovnika o delu zbora naj Predsedstvo Skupščine SR Slovenije zagotovi, da bodo celotna gradiva delegati zbora prejeli najmanj 30 dni pred sklicem seje zbora. Ker se tega stališča ne bo mogoče držati popolnoma, za vse zakone in akte, ki jih sprejema Skupščina, predlagamo, da rok 30 dni dosledno velja za zadeve, ki so ustavno definirane kot neodtujljive pravice delavcev v združenem delu.

2. Pospeši naj se izdelava poslovnika Skupščine SR Slovenije in poslovnikov zborov Skupščine SR Slovenije; če se da, naj se izdelajo pred koncem prvega četrtertletja 1975. leta.

Prosim delegate, da podprejo predlog naše delegacije in s tem konstruktivno prispevajo k uresničevanju delegatskih razmerij in da podprejo Predsedstvo Skupščine SR Slovenije v teh prizadevanjih. Naša delegacija je mnenja, da na tak način ni mogoče več delati.

Kot vodja skupine sem že na treh, štirih sejah predlagal, da bi pač počakali, da se stvari uredijo glede na ustavne določbe, zakone in tako dalje. Kaj smo ugotovili? Da gradivo čedalje počasneje prihaja in da smo dejansko onemogočeni pri delu. Da ne govorim o tem, da se nimamo možnosti posvetovati niti v skupini, ker ne dobimo osnovnega gradiva pravočasno, kaj šele v okviru občinske skupščine in v temeljni organizaciji. Zato menim, da je nujno, da se o tem pogovorimo, in upam, da nas boste podprli, saj imate verjetno iste težave kot naša delegacija.

Imam še en predlog za dnevni red. Ker gradiva ne dobivamo hkrati za vse točke dnevnega reda, predlagam, da se današnji dnevni red ne bi dopolnil, kot je predlagala tovarišica predsednica, temveč da naj bi ostal v prvotni obliki, vse dodatne točke pa naj bi se uvrstile na koncu.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Gorjup. Menim, da sem dolžna nekoliko pojasniti okoliščine, v katerih je bila sklicana današnja

seja zborov. Tudi sami se zavedamo vseh slabosti, ki smo jih bili v tem mesecu prisiljeni prenašati zaradi izredne časovne stiske. Pri tem vas moram spomniti tudi na to, da smo na to opozorili že na seji našega zbora 4. decembra in ponovno na seji zbora 11. decembra. Vodila nas je predvsem skrb, da bi do 31. 12. 1974 uredili kar največ tistih zadev, ki jih narekuje uresničevanje ustave ter zakonodajni program v zvezi z ustavnim zakonom.

Glavni del nalog letošnjega leta bo z današnjo sejo opravljen. To je seveda velika odgovornost, ki nam je bila zaupana, ko smo sklicali zборе, ki pa je bila hkrati zaupana tudi vsem delegatom. Pripombam tovariša delegata Gorjupa pa seveda v ničemer ne moremo oporekati.

Zelo pomembno se nam je zdelo, da sprejmemo pred koncem leta resolucijo o ekonomski politiki za prihodnje leto ter vse predpise, ki se vežejo na njeno uresničevanje. Čeprav je res, da smo, po izrednih naporih v republiški upravi in v Izvršnem svetu, končno besedilo predlogov poslali šele v zadnjih dneh in mnogo gradiva dali danes na klop, je tudi res, da je bila večina predpisov, ki jih danes obravnavamo, obravnavana v fazi osnutka na prejšnjih sejah zborov in da smo razpravo o ekonomski politiki za prihodnje leto v naši skupščini letos začeli razmeroma zgodaj. Začeli smo jo dejansko že v mesecu oktobru ob obravnavi problematike gibanja gospodarstva za leto 1974. Nedvomno je v interesu gospodarstva in občinskih skupščin, da resolucijo in spremljajoče predpise sprejmemo pred koncem leta in s tem omogočimo nosilcem gospodarske in socialne politike normalno delo.

Zato vas prosim, da z razumevanjem obravnavate gradivo za današnjo sejo, zlasti pa vas prosim, da potrpite do konca seje. Pri tem si seveda vsi želimo, da do takšne situacije v prihodnjem letu ne bi prišlo.

Sedaj pa prosim, če bi rad še kdo kaj povedal v zvezi s tem predlogom! S predlogi tovariša Gorjupa se strinjam, razen s predlogom za ohranitev prvotnega vrstnega reda. Dodatne točke smo uvrstili nekoliko naprej zaradi hkratnega zasedanja Zveznega zbora republik in pokrajin, ki v zvezi z eno izmed njih čaka na pooblastilo naše skupščine.

Ali bi predstavnik Izvršnega sveta k temu pojasnilu še kaj dodal?

Rudi Čačinovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

To, kar je tovariš Gorjup dejal, je seveda dejal, če tako rečem, iz srca. Časovna stiska je bila razlog, kot je dejala tovarišica predsednica, zaradi katere se omenjenim nevšečnostim nismo mogli izogniti. Nujna so bila tudi posvetovanja s Socialistično zvezo in drugimi političnimi forumi. Izvršni svet ima približno štiri seje na teden, da lahko rešuje te zadeve. Prejšnjo soboto smo sejali od zjutraj do polnoči s približno enakim dnevnim redom.

Letošnje leto je bilo zaradi sprememb, predvsem zaradi sprememb v zvezi z ustavo, kar se tiče papirjev bolj plodno kot sicer. Vendar opozarjam, da bo glede na gospodarsko stanje verjetno še kdaj taka situacija, da bomo morali nekatere predpise prej sprejeti, v krajšem roku, kot je to sicer navada. Menim, da se lahko s tovarišem Gorjupom načelno vsi strinjamo.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Tovariš Gorjup, ali po ob-razložitvi še vztrajate, da damo točko, ki ste jo vi predlagali, že takoj na začetek dnevnega reda, ali pa ste za to, da jo obravnavamo malo kasneje. Ne bi

želela, da bi vsi ostali zbori skupščine čakali na skupen ekspoze, ki ga bomo poslušali, če bi se naša razprava zavlekla. Prosim, tovariš Gorjup!

Ivo Gorjup: Menim, da bi bilo le potrebno, da bi to obravnavali kot drugo točko. Mislim, da se sprejem predlaganih sklepov ne bo zavlekel, glede dnevnega reda pa menim, da ga strokovne službe skupščine lahko pripravijo in razmnožijo v manj kot eni uri.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovariš Gorjup! Takoj bomo organizirali, da se dnevni red prepiše in da ga dobite na mizo. Sama pa bom pri vsaki posamezni točki malo natančneje obrazložila, zakaj je prišlo do dodatnih sprememb.

Ima k dnevnemu redu še kdo kako pripombo? (Ne.) Kot vidim, nihče. Kdor je za tako dopolnjen dnevni red — v naslednji točki, ne da bi formalno spreminjali besedilo dnevnega reda, bi se izrekli o predlogih tovariša Gorjupa — naj prosim dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je dnevni red za današnjo sejo sprejet z večino glasov.

Na današnjo sejo so bili poleg predstavnikov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije povabljeni še Centralni komite ZKS, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije, Skupnost slovenskih občin, delegati SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ ter Gospodarska zbornica SR Slovenije, Republiška skupnost otroškega varstva, Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Ustavno sodišče SR Slovenije.

Pred prehodom na posamezne točke dnevnega reda vas obveščam, da smo se s predsedniki zborov na predlog Izvršnega sveta dogovorili, da bomo poslušali uvodno obrazložitev k predlogu resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 na skupnem zasедanju vseh treh zborov, to je Zbora združenega dela, Druženopolitičnega zbora in Zbora občin, in sicer po obravnavi 2. točke dnevnega reda.

Uvodno obrazložitev bo imel tovariš Zvone Dragan, podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. To skupno zasédanje bo po dogovoru med predsedniki zborov vodil tovariš Stane Markič, predsednik Druženopolitičnega zbora.

Prosila pa bi vas, da se še pred dnevnim redom izrečete o predlogu delegata tovariša Gorjupa, zlasti o konkretnih predlogih za pošiljanje gradiva ter o sklepu, da se pospeši priprava poslovnika skupščine in zborov. Bi želel o tem predlogu kdo razpravljati? Tovariš Jakob Berič iz Novega mesta!

Jakob Berič: Predlagam, da o tej zadevi danes podrobneje ne razpravljamo, temveč da zadevo uredimo v poslovniku. Do takrat bomo imeli dovolj časa, da ji bomo posvetili večjo pozornost. Danes tega zaradi precejšnjega števila točk verjetno ne bi mogli urediti.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa! Želi še kdo besedo? (Ne.) Tovariš Gorjup je predlagal, da sprejememo naslednje sklepe:

»Do sprejetja poslovnika o delu zbora naj Predsedstvo Skupščine SR Slovenije zagotovi, da bodo celotna gradiva delegati zbora prejeli najmanj 30 dni pred klicem zbora. Ker se tega stališča ne bo mogoče držati popolnoma, za vse zakone in akte, ki jih sprejema Skupščina, predlagamo, da rok 30 dni velja do-

sledno za zadeve, ki so ustavno definirane kot neodtujljive pravice delavcev v združenem delu.«

In drugič: »Pospešeno naj se pristopi«, tu bi predlagala spremembo »nadaljuje«, »k izdelavi poslovnika Skupščine SR Slovenije in poslovnikov Zborov Skupščine SR Slovenije in v okviru možnosti le-ti izdelajo pred koncem prvega četrtletja 1975. leta.«

Tovariš sekretar me opozarja, da je v začasnem poslovniku Skupščina že določila roke za pošiljanje gradiva. Ti roki so 14 dni.

To je sicer res, vendar menim, da je stvar v sklepu predlagana tako, da velja daljši rok predvsem za zakone, ki se nanašajo na neodtujljive pravice delavcev, to je predvsem na sistemske zadeve. Menim, da s tem poslovnika ravno ne razveljavljamo, temveč ga glede najvažnejših zadev, ki jih Skupščina obravnava, pravzaprav le bolj natančno definiramo.

Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Ne.) Predstavnik Izvršnega sveta se s tako intervencijo strinja?

Rudi Čačinovič (iz klopi): To je vprašanje samo Skupščine, kako bo to uredila. Opozarjam pa, da je 30 dni zelo dolg rok. Doslej smo imeli 14 dni.

Predsednica Mara Žlebnik: Dajem sklep na glasovanje. Najprej bomo ugotovili z glasovalno napravo število navzočih. Število prisotnih? (58 delegatov.) Kdor je za, naj prosim glasuje! (21 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (13 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (13 delegatov.)

Ugotavljam, da predlog ni dobil potrebne večine. Ne glede na to zagotavljam, da se bomo v predsedstvu Skupščine trudili, da bomo vsaj idejo tovariša Gorjupa v prihodnjem letu do največje možne mere upoštevali.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na izvolitev članov Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije.

Izvoliti moramo predsednika in dva člana Komisije. Predlagala bi, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja, po naši ustaljeni praksi, izvolimo po abecednem redu občin naslednje delegate: tovariša Ignaca Vajsa za predsednika in Franca Vrviščarja ter Edija Hermana za člana. So vsi tovariši navzoči? (Da.) Želi mogoče kdo o tem predlogu razpravljati? (Ne.) Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje. (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za sejo Zbora občin izvoljeni: Ignac Vajs za predsednika in Franc Vrviščar in Edi Herman za člana.

Prosim Komisijo, da se sestane in ugotovi navzočnost delegatov na seji, ter da verificira pooblastila. Ostale delegate prosim, da ostanejo na svojih mestih, ker bo Komisija to delo opravila takoj.

Prosim predsednika Komisije, da da poročilo!

Ignac Vajs: Tovarišice in tovariši delegati! Poročilo o pregledu pooblastil za 10. sejo Zbora občin je naslednje: Zbor občin Skupščine SR Slovenije ima 62 delegatskih mest. Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora občin je iz predloženih pooblastil in seznama delegatov ugotovila, da se udeležujejo današnjega zasedanja delegati vseh občin v SR Sloveniji,

razen delegata iz občine Črnomelj. Navzoča sta tudi delegata mesta Ljubljana in Obalne skupnosti občin.

Ob pregledu dokumentacije je Komisija ugotovila, da so vsa pooblastila, ki so jih delegati predložili, neoporečna. Zato predlaga, da zbor poroči sprejme in s tem verificira pooblastila delegatov za današnjo 10. sejo. Komisija tudi ugotavlja, da je zbor sklepčen in da lahko pravno veljavno razpravlja in sklepa. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Prehajam na razpravo o poročilu. Kdo želi besedo? Prosim!

Ivo Gorjup: Če dovolite, menim, da postopek glasovanja glede dodatne 2. točke dnevnega reda ni bil pravilen. Kajti navzočih je, če sem prav razumel, 58 delegatov, glasovalo pa je 21 za, 13 proti in 13 vzdržanih. Menim, da delegati niso imeli dovolj časa za glasovanje, ker je bilo prehitro rečeno »za«, »proti« in »vzdržani«. Ker niso vsi glasovali, menim, da glasovanje ni bilo pravilno.

Ne zdi se mi logično, da delegati glede na težave, ki jih imajo, ne bi bili za in ne bi želeli, da bi pravočasno dobili gradiva. Gre pravzaprav samo za pomoč, da bi lahko normalno delali, in je bil najbrž samo nesporazum, da pri glasovanju niso takoj reagirali.

Druga stvar je ali je rok 30 dni realen. Je začasnega značaja, veljal bi do sprejetja novih poslovnikov.

Predlagam tovarišici predsednici, da glede na te utemeljitve ponovi glasovanje. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Gorjup. Vendar moramo najprej končati točko, sredi katere smo.

Poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ste slišali. Ima k temu poročilu kakšno pripombo? (Ne.) Kdor je za to, da se poročilo sprejme, naj prosim glasuje! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z glasovanjem potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 10. sejo zbora.

Glede na intervencijo tovariša delegata Gorjupa moram povedati, da sem prav zaradi tega, da ne bi bilo nepravilnosti in zapletljajev pri preštevanju glasov z dvigom rok uporabila glasovalno napravo, ki točno ugotavlja rezultat volitev. Če je število tistih, ki so glasovali, manjše od števila vseh navzočih, je to dokaz, da se glasovanja niso vsi udeležili. Tako je bil postopek popolnoma v redu. Če pa zbor želi, seveda lahko to glasovanje ponovimo. Želi zbor, da se glasovanje ponovi? Besedo ima tovariš Aleksander Bizjak!

Aleksander Bizjak: Dovolite, da sem malo piker. Sodeč po dnevnem redu, lahko še jutri ves dan sedimo tukaj.

Gre za dva konkretna sklepa, ki ju je tovariš delegat predlagal. Najbrž se vsi strinjamo, da naj bi gradiva čimprej dobili, da bi jih lahko obravnavali. To je dejstvo in je že tovarišica predsednica to rekla. O predlogu tovariša Gorjupa, da naj bi bil rok 30 dni, mislim, da ne moremo sklepati niti glasovati. Rok, ki ga začasni poslovnik predvideva, je naš zbor že sprejel. Ko nam bo predložen nov poslovnik, bomo o tem znova razpravljali.

Kar pa se tiče sestave samega poslovnika in do kdaj naj bo narejen, pa predlagam, da to obravnavamo pri programu dela zbora, ki ga imamo na dnevnem redu. Tam lahko določimo, do kdaj naj bo poslovnik narejen. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Ponovno poudarjam, da sem prevzela obveznost, da bom Predsedstvo Skupščine na prvi seji o teh predlogih obvestila in da se bomo potrudili, da bi tako bilo. Ali kljub temu vztrajate, da se ponovi glasovanje? Besedo ima tovariš Gorjup!

Ivo Gorjup: Če dovolite, morali se bomo pač navaditi na določeno delegatsko demokracijo. Prebral bi vam gradivo, ki smo ga dobili glede postopka sprejemanja aktov Skupščine SR Slovenije, v katerem na 3. strani piše: »Zbori lahko v mejah svojega področja sklepajo, ugotavljajo stanje ter zavzemajo stališče v zvezi z vprašanji, ki so jih obravnavali in lahko nalagajo Izvršnemu svetu in republiškim upravnim organom obveznosti glede priprave zakona in drugih aktov ali glede opravljanja drugih zadev z njihovega področja.« Opozarjam, da je program za poslovnike zbora predvidel drugo trimesečje. Naj se potem te stvari še pol leta ponavljajo? Če menite, tovariši delegati, da je sedanje stanje v redu, potem je tudi meni prav. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Gorjup. Poslovnik Skupščine, ki bo obravnaval in vseboval tudi vse postopke, ki se nanašajo na zборе, zlasti glede rokov, bo pripravljen v prvem četrtletju.

Prehajam na 2. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika.

Predlagam, da sejo prekinemo, ker ostala dva zbora čakata na skupni ekspoze. Zato bomo o odobritvi zapisnika razpravljali potem, ko se bomo vrnili v to dvorano. Prosim tovariše delegate, da gredo v veliko dvorano v prvem nadstropju, kjer bomo poslušali skupni ekspoze.

(Seja je bila prekinjena ob 9.50 in se je nadaljevala ob 11. uri.)

Predsednica Mara Žlebnik: Nadaljujemo sejo.

Prehajam na 2. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 9. seje zbora.

Osnutek zapisnika smo poslali dne 21. 12. 1974 samo vodjem skupin, ker naša tehnika ni zmogla razmnožiti zadostno število izvodov, vsem delegatom v zboru pa smo ga predložili na klop.

Ima kdo k zapisniku 9. seje Zbora občin kakšno pripombo ali popravek? (Nihče.) Če ne, dajem odobritev zapisnika na glasovanje. Kdor je za to, da se odobri zapisnik 9. seje, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno odobril zapisnik 9. seje zbora.

Prehajam na 3. točko dnevnega reda, to je na predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975.

Predlog resolucije je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Rudija Čačinoviča, podpredsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. Obrazložitev k tej točki smo že slišali na skupnem zasedanju vseh zborov.

Predlog resolucije ste prejeli s sklicem seje zbora. Poleg resolucije smo vam predložili tudi povzetek analize uresničevanja družbenega plana razvoja SR Slovenije od leta 1971 do 1975, danes pa še primerjalni pregled stališč in pripomb Skupščine SR Slovenije z besedilom predloga resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

Predložili smo vam tudi stališča Republiške konference Socialistične zveze delovnih ljudi Slovenije k predlogu resolucije. K tej točki dnevnega reda je bila povabljen tudi Gospodarska zbornica SR Slovenije.

Predlog resolucije so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in Odbor za družbenoekonomske razvoj Zbora združenega dela, ki sta dala pismeno poročilo, odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja našega zbora in Zbora združenega dela, ki sta prav tako predložila zboru pismeno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je tudi predložila pismeno poročilo. Vsa ta poročila ste prejeli danes na klop. Želijo poročevalci odborov in Komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? Odborov? (Ne želita). Zakonodajno-pravne komisije? (Ne želi.)

Na podlagi predloga resolucije in pismenih poročil pričnjam razpravo. Kdo želi besedo? Delegate prosim, da povedo svoje ime in občino, ki jo zastopajo. Besedo ima delegat Milan Logar iz Kamnika!

Milan Logar: Tovarišica predsednica, tovariši delegati! Delegacija za Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz Kamnika je na seji 23. decembra 1974 obravnavala resolucijo o družbenoekonomske politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 in tudi druge predloge zakonov. Delegacija je ugotovila, da določila nekaterih predlogov zakonov, ki povečujejo obveznosti gospodarstva, niso povsem v skladu z načeli, zapisanimi v resoluciji, ki se zavzema za razbremenitev in povečanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva.

V zvezi s tem postavljam vprašanje, ali bodo v republiškem merilu uskladeni predlogi za pokrivanje potreb na posameznih področjih, kot so železniško gospodarstvo, cestno gospodarstvo, dodatne obveznosti iz davka na dohodek temeljnih organizacij združenega dela in tako dalje. Pri tem moramo upoštevati, da ima vsaka občina še vrsto lastnih obveznosti in odprtih vprašanj na področju infrastrukture in družbenih dejavnosti, kot so šolstvo, zdravstvo, otroško varstvo in podobno. Ali je prav, da prispevajo za infrastrukturne investicije samo tiste organizacije, ki imajo ostanek dohodka, ne glede na višino osebnega dohodka? Tako tisti, ki ne bo imel ostanka dohodka, ne bo plačal ničesar. Ali je sprejemljivo, da se več obremenitev po novem veže na ostanek dohodka oziroma dohodek? Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Logar. Predlagam, da se na vsa morebitna vprašanja odgovori ob koncu razprave. Prosim! Besedo ima tovariš Ivo Gorjup, delegat iz Ljubljane.

Ivo Gorjup: O resoluciji imam dve pripombi:

1. Kljub priporočilu našega delegata ob osnutku resolucije, da naj bi dali kvantificiran prikaz izhodišč, podatki v predlogu resolucije niso dovolj jasni in precizni.

V tabeli »Razmerja v delitvi bruto dohodka gospodarstva« v postavki »zakonske in samoupravno dogovorjene obveznosti iz dohodka« v planiranem znesku 4176 milijonov dinarjev ni razvidna porazdelitev tega dohodka. V isti tabeli tudi za pogodbene obveznosti ni dana porazdelitev tega dohodka. Prosim predlagatelja, da za zgoraj omenjena sredstva navede udeležbo pri porabi.

V isti tabeli je napačno dan strukturni indeks pri združevanju sredstev za energetiko, železniški promet in ceste. Znaša 2,9 %, pravilno pa je 0,9 %, kar pomeni, da je ta znesek več kot podvojen v primerjavi z letom 1974.

2. V predlogu republiške resolucije ni razvidno, kako bo dopolnjen sistem obračuna in ugotavljanja celotnega dohodka in osebnega dohodka glede na zvezno resolucijo, ki predvideva fakturirano realizacijo. Nadalje me zanima, kako naj bo predlog naše delegacije o tem vprašanju, se pravi delegacije SR Slovenije, dokončno sprejet, saj predloga zvezne resolucije nismo prejeli in ne vemo, kako je to vprašanje tam urejeno. Tudi v poročilu predstavnika Izvršnega sveta, ki smo ga poslušali, ta zadeva ni omenjena.

Nadalje predlagam, da naj se poročila odborov na kratko ustno povzamejo, saj nismo imeli časa, da bi jih prebrali. Dobili smo jih šele danes na mizo in dejansko ne vemo, o čem odločamo. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Gorjup. Naprej, prosim? Prosim! Besedo ima tovariš Vinko Jagodič, delegat iz Šentjurja.

Vinko Jagodič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! V soglasju z delegatom Karlom Olavškom, delegatom Zbora občine Šmarje, predlagam amandma k resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975:

V IV. poglavju 7. točke, drugi odstavek, na 20. strani, naj se za besedo »sredstva« postavi vejica in vstavi besedilo »solidarnostno združena sredstva bank, ki poslujejo na območju SR Slovenije, in sredstva zbrana iz raznih oblik solidarnostnih akcij«. Od tu naprej naj se besedilo nadaljuje, kot je v predlogu resolucije.

Obrazložitev: Posledice potresa na kmetijskih gospodarskih poslopih je potrebno odstranjevati na kreditni osnovi, zlasti na gospodarskih poslopih, ki morajo biti zgrajena v skladu s programom Kmetijske raziskovalne skupnosti Slovenije. Ta zadeva se doslej s solidarnostno akcijo v merilu Slovenije ni razreševala in ni bila financirana.

Do sedaj se je vključevala v kreditiranja le Ljubljanska banka, vemo pa, da na področju SR Slovenije posluje še nekaj drugih bank, tudi Jugobanka. V solidarnost naj se vključijo tudi druge banke, ki poslujejo na območju Slovenije, in naj solidarnostno združujejo sredstva.

S predlaganim amandmajem soglašajo Kmetijska raziskovalna skupnost Slovenije. Amandma v pisni obliki bom predložil pozneje.

Predsednica Mara Žlebnik: Ima amandma podporo 10 delegatov? (Da.) Hvala lepa! Besedo ima tovarišica Slava Pirnat, delegatka iz Trbovelj!

Slava Pirnat: Tovarišica predsednica in tovariši delegati!

Na 9. sestanku skupine delegatov Skupščine občine Trbovlje za Zbor občin Skupščine SR Slovenije, dne 24. decembra 1974, je bil sprejet naslednji amandma oziroma predlog amandmaja:

V predlogu resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 naj se v četrtem poglavju, »Prednostne naloge na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti«, besedilo v drugem odstavku točke 4 spremeni tako, da se glasi: »V sklopu energetike je potrebno dati premogovništvu še poseben poudarek. Zagotovljena mora biti tudi perspektivnost premogovnikov, kar se lahko doseže z zagotovitvijo sredstev za modernizacijo proizvodnje in z izboljšanjem delovnih in življenjskih pogojev delavcev. S tem bi bila zagotovljena večja akumulativnost in ustavljena dosedanja fluktuacija in odliv delavcev.«

Obrazložitev: Delegati skupine delegatov Skupščine občine Trbovlje za Zbor občin Skupščine SR Slovenije so v razpravi na 9. sestanku skupine delegatov glede predloga resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 zavzeli stališče, da daje prvotno besedilo v drugem odstavku 4. točke IV. poglavja resolucije premogovništvu kot sestavnemu delu energetike premalo poudarka.

Res je, da slovenski premogovniki sedaj pokrivajo le $\frac{1}{6}$ letne jugoslovanske proizvodnje, vendar smo mnenja, da v sedanjih pogojih energetske krize premogovniki dajejo in bodo tudi v bodoče dali svoj delež, le če bodo v sklopu energetike dobili ustrezno mesto. Menimo, da je premogovnikom poleg izboljšanja delovnih in življenjskih pogojev potrebno zagotoviti tudi ustrezno mesto in perspektivo, kajti neperspektivnost je poleg dveh že navedenih, eden najvažnejših razlogov za odliv delovne sile iz premogovništva.

Ker imam predpise le devetih delegatov, prosim še enega delegata, da me podpre.

Predsednica Mara Žlebnik: Besedo ima tovariš Ivo Gorjup!

Ivo Gorjup: V resoluciji za leto 1975 je predvideno povečanje števila zaposlenih za 2 %. Že prejšnja leta smo imeli v resolucijah podobne stopnje, vendar jih je praksa ovrгла, saj nismo hkrati sprejeli ustreznih ukrepov. Zato predlagamo naslednji amandma:

Na 13. strani naj se za tretjim odstavkom doda nov odstavek, ki se glasi: »Temeljne in druge organizacije združenega dela bodo s posameznimi občinami sklenile poseben družbeni dogovor, s katerim se bodo obvezale, da bodo sorazmerno povečale delež za stanovanjski in družbeni standard, če se bo stopnja zaposlitve v občini povečala nad 3 %. Navedene družbene dogovore bodo temeljne organizacije in druge organizacije združenega dela uresničile v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.«

Obrazložitev: Vsako leto v resolucijah predvidene stopnje rasti zaposlitve se izkažejo nižje od uresničenih stopenj. Vzrok temu je, da v resolucijah in pri izvajanju sprejetih usmeritev ne zagotovimo ustreznih ukrepov. Čezmerna zaposlitev povzroča ekstenziven razvoj, prenizko izkoriščenost proizvodnih dejavnikov in produktivnosti ter premajhne usmeritve v modernizacijo gospodarstva. Ekstenzivno zaposlovanje nujno zahteva takojšnje ukrepe na področju zagotovitve komunalnega in stanovanjskega standarda. Zato menimo, da je amandma utemeljen.

Pri tem bi rad opozoril še na tole. Če gledamo s stališča širšega centra, to je Ljubljane, se nenehno srečujemo s problemi stanovanjske gradnje, to je s pre-majhnim številom stanovanj, vrtcev itd., hkrati pa ekstenzivno zaposlujeemo delovno silo.

Na 16. strani naj se v prvem odstavku za predzadnjim stavkom, ki govori o prenosu tuje tehnologije, doda nov stavek, ki se glasi: »Hkrati pa je treba pro-učiti ekonomsko upravičenost obstoječih licenčnih dogovorov.«

Obrazložitev: Proučitev sedanjih licenčnih pogodb bo v marsikaterem oziru omogočila, da se v sporazumu jasno in točno opredelijo družbeni interesi temeljnih organizacij združenega dela. Posebej bi bilo treba pri proučevanju nave-denih pogodb zasledovati izvozni interes našega gospodarstva.

Na strani 36 naj se na koncu doda nov odstavek, ki se glasi: »Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo do konca junija predložil Skupščini SR Slovenije poročilo in analize o izvajanju ciljev in nalog iz te resolucije do konca junija 1975, osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije za leto 1976 pa do konca septembra 1975.« Zaradi pomembnosti tega dokumenta bi si dovolil ponovno prebrati predlog:

»Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo predložil Skupščini SR Sloveniji poročilo in analize o izvajanju ciljev in nalog iz te resolucije do konca junija 1975, osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije za leto 1976 pa do konca septembra 1975. leta.«

Obrazložitev: K osnutku resolucije je naš delegat dal predlog, da naj se resolucija za 1976. leto izdela na osnovi polletnih rezultatov 1975. leta in se da v razpravo najpozneje v septembru 1975. leta. Opozoril bi, da se v osnutku zvezne resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugo-slavije v 1975. letu zadnji odstavek glasi: »Zvezni izvršni svet bo do konca ju-nija predložil Skupščini SFRJ poročilo in analize o izvajanju ciljev in nalog iz resolucije ter preliminarne osnove za pripravo dokumenta o skupni politiki ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1976.« Hkrati prosim predlagatelja, da pojasni, zakaj ni upošteval našega priporočila ob osnutku besedila resolucije.

Želel bi ponovno poudariti, da menim, da je ta amandma bistvenega pomena tudi za celoten razvoj delegatskih odnosov in delegatskih razmerij v prihod-njem obdobju. Zato pozivam delegate, da z vso resnostjo proučijo ta predlog in da dajo tudi podporo temu in ostalim amandmajem. Ker ni bilo časa, da bi te stvari obravnavali v širšem krogu, prosim za 20-minutni odmor, da bi se lahko posvetoval z ostalimi delegati in dobil potrebnih deset podpisov. Hvala lepa.

Predsednica M a r a Ž l e b n i k : Hvala lepa. Želi kdo razpravljati? Delegat iz Novega mesta tovariš Jakob Berič!

J a k o b B e r i č : Tovarišice in tovariši delegati! V naši delegaciji in v širšem krogu smo obravnavali resolucijo o družbenoekonomski politiki v letu 1975. Resoluciji smo dali podporo tako v delegaciji kot tudi v širšem krogu. Pri tem bi želel poudariti le dve vprašanji.

Najprej vprašanje racionalizacije, organizacije in ažurnosti upravnih in drugih služb v občinskih in v republiških organih. Želimo, da se del resolucije, ki obravnava problematiko boljše organiziranosti, ažurnosti itd. omenjenih organov, čimprej uresniči. Danes je bila ta problematika obravnavana tudi v

ekspozeju tovariša podpredsednika Izvršnega sveta. Menimo, da je te službe potrebno kadrovsko okrepiti in jim tudi dati ustrezno finančno podporo.

Vprašanje štipendiranje je bilo letos posebej pereče, po našem mnenju zaradi nestrokovne proučitve predpisov, ki omogočajo zbiranje sredstev. Težko si je namreč razlagati, da sredi leta sprejememo predpis o financiranju srednjega šolstva iz sredstev sklada skupne porabe, ko vemo, da gospodarstvo tega ne more storiti sredi leta, saj se sredstva razporedijo z zaključnim računom. Kljub temu je bil tak predpis sprejet sredi leta.

Naj navedem še drug primer. Poskušali smo rešiti problematiko solidarnosti med občinami v Sloveniji, in kljub temu, da so ta predlog podprle razne institucije v republiki, se je izkazalo, da zaradi pomanjkljive strokovne proučitve ni realen. Ali na primer: Želimo čimprej do sklepov, kako financirati krajevne skupnosti, nimamo pa jasnih stališč ustreznega organa v republiki, kaj je pravzaprav splošna poraba in kaj je skupna poraba. Menim, da so ustrezni organi republike v tem razpravljali, zato prosim pristojne organe, da čimprej proučijo to problematiko, glede na prioritete naloge v zvezi s krajevnimi skupnostmi.

Letos oktobra smo obravnavali informacijo o gospodarskih gibanjih. Spominjam se, da smo tudi takrat govorili o racionalizaciji dela v upravnih organih, zlasti v gospodarstvu. V ekspozeju podpredsednika Izvršnega sveta tovariša Goslarja je bilo takrat rečeno, da moramo čimprej imeti republiški strokovni organ, komisijo, odbor ali kakorkoli ga že imenujemo, ki bo proučil problematiko, zlasti problematiko knjigovodstva v delovnih organizacijah, kjer ta povzroča velike stroške, zaradi, dajal bi, neracionalne organizacije. Želel bi, da se sklepi in resolucije, ki se obravnavajo v tem najvišjem samoupravnem organu, ne pozabijo, temveč da se čimprej in čim bolje uresniči.

Še nekaj besed o amandmaju, ki ga je dalo podjetje za ptt promet. Kolikor mi je znano, ga je Izvršni svet podprl. PTT predlaga dopolnitev resolucije v 5. odstavku 4. točke IV. poglavja, ki govori o razvoju prometa in zvez. »Zveze« so v besedilu izpuščene, zato PTT predlaga dopolnitev: »pospešen razvoj zmogljivosti ptt prometa«. Menim, da je ta problematika toliko aktualna, da jo je treba uvrstiti v resolucijo o gospodarski o družbenoekonomski politiki v Sloveniji. Problematiko hitrejšega razvoja ptt prometa smo obravnavali na eni od sej tega zbora. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala. Naprej prosim? Ne želi nihče več razpravljati o resoluciji? Odprt je ostal predlog tovariša Gorjupa. Predlagala bi, da bi poročevalec Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj v kratkem povzel vsebino razprave v Odboru. Tovariš Ravbar, prosim!

Milivoj Ravbar: Seznanil bi vas z amandmaji, ki so bili predloženi v Odboru. Šli bi kar po vrsti. Amandmaji Odbora so že upoštevali do takrat predlagane amandmaje in so jih skušali uskladiti.

Amandma I: Menili smo, da naj bi besedilo na 13. strani »bi morali« nadomestiti z besedo »moramo«, zaradi tega, da bi vprašanju zaposlitve novih delavcev dali več poudarka. Tako bi se dopolnjeni stavek v celoti glasil: »Pri investicijskih odločitvah moramo v večji meri upoštevati kriterij lokacije razpoložljivih delavcev«.

Amandma II: Na 16. strani naj se drugi odstavek v celoti črta in nadomesti z dvema odstavkoma, ki se glasita: »Za realizacijo srednjeročnega programa

stanovanjske gradnje je potrebno nadaljevati akcijo izgradnje 26 000 stanovanj pretežno v družbeni usmerjeni gradnji. V ta namen je potrebno uskladiti finančne in materialne bilance za stanovanjsko gradnjo ter realizirati družbene dogovore o sodelovanju na področju stanovanjske graditve v republiki in v občinah ter sprejeti družbene dogovore in samoupravne sporazume, ki so ključnega pomena za uveljavljanje usmerjene stanovanjske graditve.

Z boljšo organizacijo in sistemskimi rešitvami pri financiranju komunalnega gospodarstva je potrebno zagotoviti tudi skladen razvoj potrebnih spremeljajočih komunalnih objektov in naprav.«

Odbor smiselno povzema amandma odborov za stanovanjsko komunalna vprašanja in varstvo okolja in ga redakcijsko dopolnjuje. Iz amandmaja odborov je izpuščeno besedilo o tem, da je za intenzivnejšo stanovanjsko gradnjo v naslednjem obdobju potrebno ustvariti pogoje tudi s tem, da se ustanovi ustrezna interesna skupnost za razvoj industrializacije visokih gradenj. Odbor meni, da takšno konkretno določilo ne sodi v resolucijo, saj ustanavljanje ustreznih samoupravnih skupnosti tudi na drugih področjih ni zajeto v besedilu predloga resolucije.

Amandma III: Na 16. strani naj se drugi odstavek 4. točke prične z naslednjim besedilom: »Poleg teh nalog na področju energetike pa bo v premogovnikih potrebno pospešeno izboljšati...« S tem je smiselno upoštevan amandma, ki ga je predlagala tovarišica iz Trbovelj. Tako pravimo tudi v pojasnilu: »Predložena dopolnitev prevzema in redakcijsko dopolnjuje amandma Odbora za družbenoekonomske odnose Družbenopolitičnega zbora, hkrati pa smiselno upošteva amandma skupine delegatov za 22. okoliš s področja gospodarstva, ki zajema območje občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje.«

Amandma IV: Na strani 19 naj se tretji odstavek spremeni in dopolni tako, da se v celoti glasi: »Z vključevanjem zlasti gospodarstva in družbenopolitičnih skupnosti je potrebno pospešiti tudi razvoj in stabilizacijo kmetijske proizvodnje v manj razvitih območjih, posebno v izrazito kmetijskih območjih, kjer so ugodni pogoji za kmetijstvo, pa tudi v hribovskih, gorskih in obmejnih področjih, kar naj bi prispevalo k večanju celotne kmetijske proizvodnje v SR Sloveniji in k izenačevanju življenjskih in delovnih pogojev prebivalstva znotraj prizadetih občin.«

Predlagana dopolnitev je v skladu s stališči odborov ob obravnavi osnutka resolucije, v celoti pa povzema tudi amandma Odbora za družbenoekonomske odnose Družbenopolitičnega zbora k temu odstavku.

Amandma V: Na 20. strani naj se v prvem odstavku 8. točke za besedo »onesnaženosti« v šesti vrsti doda naslednje besedilo: »sprejeta bo normativna ureditev varstva zraka pred onesnaženjem in varstva pred hrupom ter varstva redkih rastlin in živali.«

Odbor v celoti prevzema amandma odborov za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja in z njim soglaša.

Odbor ne soglaša z amandmajem odborov za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstva okolja k 1. odstavku 3. točke na 15. strani besedila predloga resolucije, ker meni, da je celotna energetska politika usmerjena v varčevanje z energetskega viri, tako v investicijski politiki kot tudi na drugih področjih. Po mnenju Odbora je intencija predloženega amandmaja v celoti zajeta v 4. in 5. odstavku besedila resolucije na 15. strani.

Predsednica Mara Žlebnik: Sedaj predlagam, da na vprašanja in predloge, ki niso zajeti v amandmajih, odgovori predstavnik Izvršnega sveta tovariš Rudi Čačinovič.

Rudi Čačinovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Menim, da je vrsta stvari, ki so bile danes predlagane v obliki amandmajev, že zajeta v amandmajih Izvršnega sveta, nekatere pa so smiselno upoštevane. Če boste dobili in predložili vse amandmaje, o katerih je bilo govora, potem bo Izvršni svet dal svoje mnenje v rednem postopku, saj je pričakovati podobne amandmaje tudi v drugih zborih.

Pobude, ki niso oblikovane kot predlogi amandmajev, jemlje Izvršni svet na znanje in jih bo skušal uresničiti. Glede drugih stvari pa tole: Podatke, ki jih je zahteval tovariš Gorjup, bo dal tovariš Lapajne. Kritika, da Izvršni svet ni poročal o razvoju in da ni dajal podatkov, ni upravičena, ker je Izvršni svet letos dal Skupščini podatke vsaj petkrat. Tovariš Gorjup se sklicuje na zvezno resolucijo, ko pravi, da naj Izvršni svet do konca junija predloži Skupščini poročilo in analize. Menim, da smo to večkrat naredili. V zvezi s predlogom, da naj bi osnutek resolucije za leto 1976 sprejeli do septembra 1975. leta, naj opozorim, da je pričakovati različne stvari razčiščevati v zelo kratkih rokih.

Načelno nimamo ničesar proti temu predlogu, vendar menim, da je treba upoštevati realne možnosti.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala tovariš Čačinovič. Tovariš Lapajne, prosim!

Ivan Lapajne: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Resolucija je dokument, ki ne more podrobneje obravnavati vseh števil. Kljub temu smo dali v besedilo podatke, ki kažejo na globalna razmerja v delitvi bruto dohodka gospodarstva. Menimo, da to za raven republike zadošča, zlasti zaradi tega, ker so iz teh podatkov izvedena vsa ostala razmerja v delitvi dohodka v gospodarstvu, v splošni, skupni in drugi porabi. Po našem mnenju ni potrebno podrobneje razčlenjevati tabele v resoluciji. Imamo obširnejšo dokumentacijo, na podlagi katere je bila izdelana kvantifikacija. Velik del teh podatkov je bil dan v jesenski analizi o tekočih gospodarskih gibanjih, zlasti pa je podrobneje obdelano celotno področje položaja gospodarstva v analizi izvajanja srednjeročnega plana, ki ste jo prejeli v povzetku. Širšo analizo, ki zajema 150 strani, imate na razpolago v dokumentaciji Skupščine. Menili smo, da bi bilo preobsežno, če bi vsakemu delegatu poslali gradivo v celoti. Iz tega gradiva je razvidna obremenitev gospodarstva v celoti, kar tovariša Gorjupa neposredno zanima.

Za razčlenjevanje posameznih postavk, pogodbenih obveznosti, zakonskih in drugih obveznosti se prav tako nismo odločili, ker menimo, da bi s tem preobremenili že tako obsežno tabelo. Tabela pa smo bistveno razširili v primerjavi z osnutkom resolucije, zlasti s tistim, ki je bil objavljen v Delu. Je pa v tabeli ena napaka, na katero bi rad opozoril. Gre za združevanje sredstev za energetiko, železniški promet in ceste. Delež v strukturi za leto 1975 ni 2,9 %, temveč 0,9 %. Pri tem so zajeta sredstva, ki se združujejo v okviru samoupravnih interesnih skupnosti iz gospodarstva v te namene.

Bistvena značilnost položaja gospodarstva, o kateri velja razpravljati, to je bilo danes že poudarjeno v ekspoziciji podpredsednika Izvršnega sveta, je, da se kljub takemu združevanju sredstev položaj gospodarstva ne poslabšuje, temveč se izboljšuje. Zato je toliko pomembnejše, da obdržimo globalne okvire delitve na področju skupne in splošne porabe. Če jih ne bomo obdržali, bo pretela nevarnost, da boljši materialni položaj gospodarstva ne bo dosežen. Zato mislimo, da bo potrebno vzpostaviti mehanizem, s katerim bomo sproti spremljali gibanja sredstev, ki jih gospodarstvo izloča za te namene. Dogovarjamo se s SDK, da bi vzpostavili posebno metodologijo. V letošnjem letu je že bil napravljen prvi poskus. Izredno težko je namreč vsak trenutek imeti pregled nad okoli 500 samoupravnimi interesnimi skupnostmi, kolikor jih bomo imeli v Sloveniji. Ker so te skupnosti razmeroma samostojne nasproti gospodarstvu, je zelo težko ugotoviti, kako se celotna obremenitev in gibanje gospodarstva v posameznem trenutku odvijata. Tudi letošnje leto bo mogoče napraviti podrobnejši obračun šele, ko bomo imeli zaključne račune vseh samoupravnih interesnih skupnosti ter splošne in skupne porabe.

Kljub temu menim, da je treba na te stvari gledati nekoliko širše. V bodoče namreč, ko bodo samoupravne interesne skupnosti delovale na novih osnovah, ko bodo v njih neposredno delavci iz gospodarstva in družbenih dejavnosti, bodo morale skupnosti predvsem same sproti preverjati priliv sredstev in takoj ukrepati, če bo priliv izven dogovorjenih okvirov, in se tudi sproti dogovarjati, kaj je potrebno s temi sredstvi napraviti. Ali jih vrniti ali pa jih porabiti za kakšen drug namen, saj ne more država, če tako rečem, kontrolirati, kako se bodo vsa ta sredstva stekala in kako se bodo vračala v gospodarstvo.

Na ravni republike lahko sprejemamo samo določena globalna razmerja medtem, ko se mora problematiko spremljati v samoupravnih interesnih skupnostih s področja gospodarstva in s področja družbenih dejavnosti. Na področju gospodarstva se združujejo velika sredstva. Vendar, kadar sprejemamo na primer program elektroenergetske osnove ali modernizacije cest, se moramo zavedati, da to tudi nekaj stane. Danes je bilo v ekspoziciji jasno povedano, da moramo v razmeroma kratkem času nadomestiti vse, kar smo v preteklosti na tem področju zamudili. Želel bi na koncu še posebej poudariti, da nikdar ne bomo mogli teh problemov uspešno urejati iz centra, temveč da bo morala vsaka skupnost na osnovi programa skrbeti tudi za gospodarjenje s sredstvi.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Lapajne. Želi še kdo razpravljati? Prosim, delegat v Zboru republik in pokrajin tovariš Zvonimir Volfand!

Zvonimir Volfand: Tovariši! Ker je tovariš iz Kamnika sprožil tudi vprašanje dela delegacije pri dokončnem oblikovanju zvezne resolucije, bi vas seznail z nekaterimi stvarmi in mogoče dal odgovor na zastavljeno vprašanje.

Danes ste prejeli na mizo informacijo o njenem delu. Verjetno jo je tovariš, ki je postavil to vprašanje, spregledal med obilico gradiva. Informacija ima naslov »Primerjalni pregled med stališči in pripombami SR Slovenije in besedilom predloga resolucije« in tako dalje. V njej so v nekem smislu

odgovori na vprašanja tovariša Gorjupa. Ker ste informacijo prejeli in ker je današnji dnevni red zelo obsežen, želim v imenu delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin zvezne skupščine spregovoriti le nekaj besed.

Dejstvo je namreč, da je resolucija, ki jo imamo danes na dnevnem redu, v tesni povezanosti z resolucijo o ekonomski politiki Jugoslavije v letu 1975. To je skrajšan naziv, sicer se glasi »Resolucija o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije«. Ravno tako pa je dejstvo, da je bil osnutek resolucije o ekonomski politiki Jugoslavije obravnavan v zborih naše Skupščine. Ob tej priliki so bila oblikovana stališča naše Skupščine do osnutka resolucije ter je bila hkrati pooblaščen naša delegacija, da v usklajevalnem postopku skupno z delegacijami drugih republik doseže uveljavitev teh stališč v dokončnem besedilu resolucije. Sedaj, ko je usklajevanje stališč končano in je bilo včeraj sprejeto končno besedilo resolucije o ekonomski politiki Jugoslavije v 1975. letu, ocenjuje naša delegacija, da so vsa osnovna stališča slovenske skupščine ustrezno vključena v resolucijo ter da so ta stališča pomenila prispevek k izboljšanju vsebine resolucije.

Delegacija naše skupščine je v večdnevnem zahtevnem usklajevanju vztrajala pri takšni vsebini resolucije, kot jo predvideva ustava za družbeni dogovor, s katerim se usklajujejo interesi republik. Zlasti je delegacija vztrajala pri načelih, da vsebina resolucije ne more in ne sme posegati na tista področja, ki so po ustavi eksplicitno opredeljena kot pristojnost republik. Republike v okviru teh pristojnosti samostojno odločajo o vprašanjih, ki so za nje specifična. Naša delegacija je upoštevala prav to dejstvo, ko je nasprotovala vsem tistim stališčem v osnutku, ki so v kvantitativni obliki opredeljevala določene postavke. Izhajala je iz tega, da je določanje kvantitativnih elementov stvar resolucij in drugih aktov posameznih republik.

Menili smo, da mora resolucija o ekonomski politiki Jugoslavije kot družbeni dogovor vsebovati kvaliteto, smeri politike ekonomskega razvoja in tako dalje. Kot primer naj tukaj omenim dejstvo, da je osnutek resolucije o ekonomski politiki Jugoslavije v 1975. letu vseboval določilo, naj bi skupna in splošna poraba rasli za približno tretjino počasneje kot družbeni produkt. Naša delegacija je upoštevala dejstvo, da je problematika na tem področju po republikah različna, ko je menila da je primerneje, če je v resoluciji nakazana le počasnejša rast porabe od rasti družbenega produkta, kako in na kakšen način naj bi bilo to doseženo, pa naj bi bila stvar republik in pokrajin.

Rezultat prizadevanj naše delegacije je, da je v končnem besedilu resolucije nakazan osnovni smoter na področju porabe. Predviden je posebni družbeni dogovor med republikami in pokrajinami o uveljavljanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975.

Predlog dogovora je sedaj pred vami. Dobili ste ga med gradivom za naslednjo točko današnje seje. Dovolite mi, da povem mnenje delegacije že sedaj, pri tej točki dnevnega reda.

Delegacija meni, da je sprejemljiva le varianta drugega odstavka 2. člena tega dogovora. Menim, da ni potrebno, da jo preberem, saj jo imate v besedilu dogovora. Stališče delegacije je, da je vsebina drugega odstavka 2. člena v duhu ustave in najbolj primerna oblika dogovora o neki politiki. Posebno želim poudariti, da prva varianta tega člena, ki predvideva izjemo glede splošne in skupne porabe za Slovenijo, nikakor ni politično ustrezna in tudi ni v skladu

z ustavo. Gre namreč za dejstvo, da Slovenija tudi doslej ni nikoli v prizadevanju za stabilizacijo gospodarstva iskala za sebe ugodnejšega položaja. Zaradi tega prosim tudi predstavnike tiska, ki so prvo varianto objavili v današnjem Delu, da jo demantirajo.

V današnjem Delu je namreč, kot smo opozorjeni, opisana prav ta varianta, ki predvideva, da bi bilo Sloveniji omogočeno tudi drugačno oblikovanje sredstev za skupno in splošno porabo, kot pa je predvideno v zvezni resoluciji. Takšna varianta ni ustrezna in bi jo bilo potrebno demantirati.

V imenu delegacije priporočam zboru, da sprejme oziroma potrdi predloženi sklep, ki predvideva, da se sprejme dogovor o uveljavljanju politike skupne in splošne porabe s predlagano varianto drugega odstavka 2. člena ter da se pooblasti delegacijo Skupščine SR Slovenije, da doseže v usklajevalnem postopku tak dogovor, ki ga v imenu Skupščine SR Slovenije podpiše predsednik delegacije.

Na konkretno vprašanje tovariša iz Kamnika o ugotavljanju dohodka, o dilemi ali plačana ali fakturirana realizacija, naj odgovorim samo to, da smo dosegli sporazum, da bo kasneje, v nekem prehodnem obdobju dan predlog za novo obliko ugotavljanja dohodka delovnih organizacij. Kakšen bo ta predlog, se nismo pogovarjali, videli ga bomo in ga bomo tudi tukaj obravnavali.

Tovariš iz Kamnika je postavil tudi vprašanje analiz gospodarskih gibanj kot podlage za pripravo resolucij. Naj povem, da smo še med usklajevanjem na zvezni ravni, ko smo zahtevali te analize, dobili precej gradiva. Drugače pa velja vse tisto, kar je povedal tovariš Čačinovič, to je, da gre za hitre, dinamične spremembe in tako naprej, zaradi česar je tudi težko hkrati pripraviti vse osnove, ki so potrebne za oblikovanje resolucije.

Poskušal sem odgovoriti na zastavljeno vprašanje in predlagati v imenu delegacije, da naslednjo točko dnevnega reda potrdi s sklepom o skupni in splošni porabi, ki jo predlagam. Prosil bi pa še enkrat predstavnike tiska, da popravijo informacijo v Delu. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Volfand. Želi še kdo besedo? (Ne.) Če nihče, bi prešli najprej na glasovanje o amandmajih Izvršnega sveta, saj ti amandmaji v veliki meri vsebujejo vse, kar je bilo obravnavano v odborih, hkrati pa povzemajo tudi predloge, ki so prišli do včeraj v Skupščino oziroma Izvršni svet.

Povedala bi, da za 2. in 3. amandma tovariša Gorjupa ni potrebno zbiranje podpisov 10 delegatov, ker je amandmaje v smislu poslovnika Skupščine občine Ljubljana-Siška pravilno vložila. Pač pa je potrebno, tovariš Gorjup, izpeljati postopek za prvi amandma. Prosila bi vas, da ob pomoči naše strokovne službe to opravite zdaj med sejo.

Vprašala bi nadalje tovarišico Pirnatovo iz Trbovelj, ali glede na pojasnilo predsednika Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj ter na pojasnilo predstavnika Izvršnega sveta, ki zagotavlja, da je problem, ki ga tovarišica Pirnatova navaja v amandmaju, smiselno upoštevan v 11. točki na 4. strani amandmaja Izvršnega sveta, še vztraja pri svojem amandmaju.

Slava Pirnat (iz klopi): Amandma je le delno zajet, saj je poglavitno, da se zagotovi perspektivnost premogovnikov. Menim, da sedaj amandma ni potreben in ga umikam.

Predsednica Mara Žlebnik: Odrejam petminutni odmor, do takrat pa bodo strokovne službe pomagale tovarišu Gørjupu oblikovati amandma. Prosim tovariše delegate, da ne odhajajo, saj bomo sejo nadaljevali takoj!

(Seja je bila prekinjena ob 12. uri in se je nadaljevala ob 12.15.)

Predsednica Mara Žlebnik: Predlagam, da nadaljujemo sejo.

Kot sem že napovedala, bi najprej obravnavali amandmaje Izvršnega sveta, ker najbolj pregledno vključujejo vse amandmaje, ki so bili predlagani bodisi v naših odborih, v Zakonodajno-pravni komisiji, oziroma ki so jih dale skupine delegatov.

Prosim, če vzamete v roke amandmaje in pripombe Izvršnega sveta k resoluciji!

Izvršni svet je predložil tele amandmaje: k točki 6, na strani 3, k tretjemu odstavku na strani 10, k točki 2 na strani 12 dva amandmaja, k drugemu odstavku na strani 13, k četrtemu odstavku na strani 13, k prvemu stavku na strani 14, k 3. točki na strani 15, k drugemu odstavku na strani 16 dva amandmaja, k drugemu odstavku točke 4 na strani 16, k petemu odstavku na strani 18, k tretjemu odstavku na strani 19, k tretjemu odstavku točke 9 na strani 21 dva amandmaja, k prvemu odstavku na strani 29, k šesti vrsti na strani 29, da se za drugim odstavkom na strani 32 doda nov odstavek k prvemu odstavku in četrtemu odstavku na strani 33.

Predlagam, da teh amandmajev ne bi brali, ker je njihova vsebina povzeta iz predlogov odborov in predlogov skupin delegatov. Predlagam, da skupaj glasujemo o vseh amandmajih Izvršnega sveta, ki vsebinsko izboljšujejo besedilo predloga resolucije. Kdo je za to, da se amandmaji Izvršnega sveta sprejmejo v celoti? (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.) Ugotavljam, da so amandmaji Izvršnega sveta k predlogu resolucije z večino glasov sprejeti.

Prosim vas, da vzamete v roke poročilo Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj k predlogu resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975. Predstavnik Odbora je amandmaje Odbora obrazložil. Obveščam vas, da smo s sprejemom amandmajev Izvršnega sveta že sprejeli amandma I, amandma II in amandma III. Izvršni svet ni sprejel amandmajev IV in V. Kaj meni o njih Zakonodajno-pravna komisija?

Tone Jerovšek (iz klopi): Izvršni svet je v svoje amandmaje smiselno vključil amandma IV. Z amandmajem V pa se strinjamo.

Predsednica Mara Žlebnik: To se pravi, da je amandma IV na strani 19 smiselno upoštevan. Ostane samo amandma V, ki ga Izvršni svet ne sprejema, Zakonodajno-pravna komisija pa se z njim strinja. Vprašujem predstavnika Odbora, ali vztraja pri amandmaju! (Ne.)

Odbor torej umika amandma V na strani 20.

Prosim vas, da vzamete v roke poročilo Odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja. Ta odbor predlaga amandma k 15. strani, ki ga je povzel Odbor za družbenoekonomske odnose in tudi Izvršni

svet. Tako smo o tem amandmaju že glasovali. Amandma k 16. strani je prav tako smiselno povzet v amandmajih Izvršnega sveta.

Moram vas opozoriti, da je Izvršni svet v svojem amandmaju k 16. strani predlagano besedilo Odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja spremenil. Tako ni dobesedno upoštevano besedilo amandmaja Odbora. Izvršni svet ni sprejel besedila drugega stavka: »Za intenzivnejšo stanovanjsko izgradnjo v naslednjem obdobju je potrebno ustvariti pogoje tudi s tem, da se ustanovi interesna skupnost za razvoj industrializacije visokogradnje ter se intenzivira razvojno raziskovalno delo za potrebe stanovanjskega in komunalnega gospodarstva.«

Tudi Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj ni soglašal s tem besedilom. Odbor namreč meni, da takšno konkretno določilo ne sodi v resolucijo, saj ustanavljanje ustreznih samoupravnih skupnosti tudi na drugih področjih ni zajeto v besedilo resolucije.

Vprašujem predstavnika Odbora, ali kljub temu vztraja, da se šteje to izpuščeno besedilo kot amandma odbora!

Izvršni svet se s tem amandmajem ne strinja. Odbor za družbenoekonomske odnose je od tega amandmaja odstopil.

Peter Novak (iz klopi): Odbor odstopa in se strinja z besedilom, ki ga je predložil Izvršni svet, odstopa pa tudi od amandmaja k 20. strani.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa! To se pravi, da smo pregledali tudi amandmaje Odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja.

Zakonodajno-pravna komisija ni predložila amandmajev. Sedaj pa prehajamo na danes predložene amandmaje. Pred seboj imamo amandma, ki ga je predložil Ivo Gorjup glede prenosa tuje tehnologije.

Vprašujem predstavnika Izvršnega sveta, ali z amandmajem soglaša! Prosim, tovariš Čačinovič!

Rudi Čačinovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! O teh amandmajih je razpravljajal Zbor združenega dela in jih je zavrnil. Menim, da bi se lahko sporazumeli tako, da bi odgovorne forume opozorili na nekatere stvari. Strinjam se s tem, da bi bilo potrebno proučiti sedanje dogovore, saj smo res kupovali tehnologijo, ki je v svetu že zastarela. To je kompleksen problem nadaljnjega razvoja našega gospodarstva. Prav tako menim, da bi le opozorili tudi na druge probleme in na zahtevo tovariša Gorjupa, ki je predložena kot amandma glede rokov. Amandmajev pa v imenu Izvršnega sveta ne sprejemam.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa! Tovariš Čačinovič, če sem prav razumela, se vaše tolmačenje nanaša na vse danes predložene amandmaje? (Da.)

Predsednik Zbora združenega dela me je obvestil, da je Zbor združenega dela sprejel predlog resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju ter neposrednih nalogah v letu 1975 z vsemi amandmaji, ki jih je predložil Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije in ki so razvidni iz pisma Izvršnega sveta z dne 25. 12. 1974.

Vprašam predlagatelja amandmajev tovariša Gorjupa, ali vztraja pri svojih amandmajih!

I v o G o r j u p : Ne strinjam se z izvajanjem predstavnika Izvršnega sveta, da naj bi samo zaradi formalnosti in hitrejše procedure umaknil amandmaje. Nisem slišal odgovora, zakaj jih Izvršni svet ne sprejema.

Naša delegacija meni, da se bodo letošnje težave glede rokov ponovile v prihodnjem letu. Takrat bodo iste težave pri usklajevanju. Menim, da je odgovor predstavnika Izvršnega sveta popolnoma neutemeljen in predlagam delegatom, da sprejmejo amandma III.

Čudim se predstavniku Izvršnega sveta, kajti menim, da bi bila to samo podpora republiškem Izvršnemu svetu, da bi lahko prihodnje leto bolj normalno posloval, v normalnem času usklajeval in pripravljaj zadeve. Vztrajam pri tem predlogu.

Predsednica M a r a Ž l e b n i k : Hvala lepa. Velja to za vse tri predložene amandmaje?

I v o G o r j u p : Umikam amandmaja I in II, pri amandmaju III glede resolucije za 1976. leto pa vztrajam. Hvala.

Predsednica M a r a Ž l e b n i k : Prosim, tovariš Čačinovič!

R u d i Č a č i n o v i č : Tovarišice in tovariši delegati! Delegatu Gorjupu se zahvaljujem za podporo, ki jo je javno izrekel Izvršnemu svetu glede dela v prihodnjem letu. Glede amandmajev I in II, ki jih je umaknil, sem že povedal, da sta smiselno zajeta v besedilu resolucije. Politika kupovanja licenc je težak problem, pomemben za našo nadaljnjo graditev. Tej politiki je treba posvetiti več pozornosti. Sprejemam pobudo, da naj Izvršni svet odgovorne službe še posebej opozori na ta moment.

Glede amandmaja III pa menimo, da je vendarle težko, da bi se zavzeli za nekaj, če ne vemo, ali bomo imeli vse podatke in instrumente, ki so odvisni tudi od zveze, ne samo od nas. Opozarjam, da prihodnje leto ne bo tako enostavno in da bo najbrž veliko težav povzročila inflacija, ki marsikatero odnose zelo izmaliči, pa tudi odnosov v svetu, ki tudi povzročajo mnoge probleme, ni mogoče kar tako zaobiti.

Predsednica M a r a Ž l e b n i k : Hvala lepa, tovariš Čačinovič!

Ker je amandmaja I in II, ki ju je predložil tovariš Gorjup, predložila tudi občina Ljubljana-Šiška, vprašujem delegata Skupščine občine Ljubljana-Šiška, če umika amandmaja I in II! Sicer bi morali o njiju glasovati. Ju umikate? (Da.)

Imamo torej še amandma številka III k 36. strani. V njem predlagajo delegati mestne skupščine in Skupščine občine Ljubljana-Šiška nov četrti odstavek Izvršni svet se s tem amandmajem strinja.

Prosim, tovariš Gorjup!

I v o G o r j u p : Vprašujem predstavnika Izvršnega sveta, kako je to urejeno v predlogu zvezne resolucije. V osnutku je pisalo: »Zvezni izvršni svet bo do konca junija predložil Skupščini SFRJ poročilo in analize o izvajanju ciljev in nalog iz resolucije ter preliminarne osnove za pripravo dokumentov o skupni politiki ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v 1976. letu.« Če je to besedilo tudi v predlogu, ne vidim nobenih ovir, da ga ne bi sprejeli tudi v republiško resolucijo. To je po mojem mnenju samo podpora metodičnemu

sistematičnemu delu Izvršnega sveta, nam delegatom pa zagotovilo, da bomo lahko normalno delovali.

Predsednica Mara Žlebnik: Prosim, tovariš Čačinovič!

Rudi Čačinovič (iz klopi): Zahvaljujem se vam za podporo Izvršnemu svetu, vendar amandmaja ne sprejemam.

Predsednica Mara Žlebnik: Prosim, tovariš Ivo Gorjup!

Ivo Gorjup: Menim, da bi moral mnenje k amandmaju dati Izvršni svet, ne samo predstavnik, kajti menim, da je to temeljno vprašanje. Zato predlagam, da o amandmaju razpravlja Izvršni svet v celoti.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovariš Gorjup! Izvršni svet bo vaše pobude v tem smislu prav gotovo obravnaval. Menim, da nadaljni dialog nikamor ne vodi. Zato predlagam, da o amandmaju III glasujemo. Kdor je za, naj prosim glasuje! (11 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (28 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (18 delegatov.) Amandma ni sprejet.

Obravnavamo amandma tovariša Jagodiča. Vprašujem tovariša Jagodiča, ali glede na obrazložitev in stališča Izvršnega sveta, da amandmaja ne sprejema, vztraja pri predloženem amandmaju! (Vztraja.)

Vprašujem Zakonodajno-pravno komisijo, ali sprejema ta amandma!

Tone Jerovšek (iz klopi): Ker gre za vsebinski amandma, mora povedati mnenje o tem Odbor.

Predsednica Mara Žlebnik: Vprašujem predstavnika Odbora, ali se z amandmajem strinja!

Milivoj Ravbar (iz klopi): Ker člani Odbora niso navzoči, ne morem zavzeti stališča.

Predsednica Mara Žlebnik: Prehajamo na glasovanje o predloženem amandmaju. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (22 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (12 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (25 delegatov.) Amandma ni sprejet.

Glasovati moramo še o resoluciji v celoti. Kdor je za sprejem resolucije, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 z večino glasov sprejet.

Odrejam 30-minutni odmor.

(Seja je bila prekinjena ob 12.45 in se je nadaljevala ob 13.25.)

Predsednica Mara Žlebnik: Nadaljujemo sejo. Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na predlog sklepa o pooblastitvi delegacije Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ,

da da soglasje k predlogu zakona o spremembah zakona o udeležbi federacije pri obnovi Bosanske krajine.

Na 5. seji našega zbora, ki je bila dne 25. septembra 1974, smo pred 13. točko dnevnega reda obravnavali predlog za izdajo zakona o spremembah zakona o udeležbi federacije pri obnovi Bosanske krajine z osnutkom zakona.

Po obravnavi je Zbor sprejel sklep, s katerim je dal soglasje k predlogu za izdajo zakona in pripombe k osnutku zakona, ki so bile navedene v poročilih skupščinskih teles in v mnenju Izvršnega sveta.

Ta sklep je Zbor sprejel soglasno.

V Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ je prišlo med delegacijami do soglasja glede vprašanj, ki jih rešuje zakon. Ker naši delegaciji v Zboru republik in pokrajin nismo dali pooblastila za soglasje k predlogu zakona, ki naj bi bil sprejet do konca tega leta, nas je naprosila, da to storimo čimprej.

Pričenjam razpravo o predlogu naše delegacije. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

V zvezi s sklepom Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki sta ga sprejela Zbor združenega dela in Zbor občin na seji dne 25. septembra 1974 ob obravnavi predloga za izdajo zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske krajine z osnutkom zakona, se pooblašča delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije, da da v imenu Skupščine SR Slovenije soglasje k predlogu zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske krajine.

Kdor je za ta sklep, naj glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlog sklepa.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na predlog dogovora Socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v 1975. letu.

Predlog dogovora je Skupščini predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ, nanaša pa se na uresničevanje resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975. Podlaga za sklenitev tega dogovora je v določbi že sprejete resolucije.

Član naše delegacije v Zboru republik in pokrajin tovariš Zvonimir Volfand je že prej obrazložil stališče. Danes smo vam na klopi dali predlog dogovora in predlog sklepa, ki naj bi ga zbor sprejel. Predstavnik Izvršnega sveta k tej točki je tovariš Rudi Čačinovič, podpredsednik Izvršnega sveta.

Predlog dogovora je obravnaval tudi naš odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj. Tovariš Ravbar, ali želite kaj dodati k pismenemu poročilu? (Ne.)

Na podlagi predloga dogovora in sklepa pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? (Nihče.) Če nihče, prehajamo na glasovanje.

Kdor je za predlog sklepa, ki vam je bil pismeno predložen, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sklep soglasno sprejel.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet. Za svojega predstavnika je določil tovariša Jožeta Tepino, namestnika republiškega sekre-

tarja za finance. Uvodno obrazložitev k temu zakonu ste slišali v ekspezeju tovariša Florjančiča že v fazi osnutka.

Predlog zakona ste prejeli s sklicem seje zбора.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zбора in Odbor za finance Zбора združenega dela, ki sta zboru predložila skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Vprašujem predstavnika odborov in Komisije, če želita še kaj dodati k pisnim poročilom! (Ne.)

Na podlagi predloga zakona in pisnih poročil pričujem razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Jože Majcenovič, delegat iz Lenarta!

Jože Majcenovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje delegata za sejo Zбора občin Skupščine Socialistične republike Slovenije predlaga k predlogu zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih naslednja dva amandmaja:

Prvi je k 12. členu: Predlagamo, da se doda nov drugi odstavek, ki bi se glasil: »Poleg potreb po prvem odstavku tega člena mora občina pokrivati še obveznosti, ki so obstajale ob uveljavitvi tega zakona. Če teh obveznosti ni mogoče prenesti na samoupravne interesne skupnosti.«

Obrazložitev: Občinske skupščine so sprejemale zadolžitve z najemanjem kreditov, katerih odplačilo se mora zagotoviti v vsakoletnem proračunu občine. Znatnega dela odplačil teh anuitet ni mogoče prenesti na samoupravne interesne skupnosti oziroma na združeno delo, ker ti najeti krediti predstavljajo prispevek oziroma soudeležbo občin pri pospeševanju razvoja gospodarstva in infrastrukture, zlasti še v manj razvitih območjih. Poleg tega so občine po zakonu o ukrepih za pospeševanje razvoja manj razvitih območij v Socialistični republiki Sloveniji dolžne predvsem same skrbeti za pospešen gospodarski in družbeni razvoj ter v tem smislu dajati gospodarstvu ustrezne možnosti ter zagotavljati pogoje za spodbujanje gospodarskih vlaganj. Zato predlagamo, da se občinam z dopolnilnimi sredstvi zagotavlja tudi kritje teh obveznosti.

Drugi amandma je k 24. členu: Tu pa predlagamo, da bi se 5. odstavek glasil: »Tekoča proračunska rezerva ne sme presegati 2 % v proračunu predvidenih dohodkov.«

Obrazložitev: V razpravi o osnutku tega zakona je bilo več predlogov, da naj se tekoča proračunska rezerva ne bi omejila, temveč naj bi o tem odločala vsaka družbenopolitična skupnost samostojno. Ker pa obstaja težnja po omejitvi tekoče proračunske rezerve, predlagamo, da se ta omeji na največ 2 %. Bojazen, da bi izvršni sveti skupščin družbenopolitičnih skupnosti razpolagali s prevelikimi proračunskimi sredstvi, je odveč, saj je družbenopolitični skupnosti oziroma njeni skupščini ob sprejemu vsakoletnega proračuna dana možnost, da v skladu s 34. členom predlaganega zakona izvršnemu svetu omeji porabo tekoče proračunske rezerve.

Predlagamo, da delegati Zбора občin predlagana amandmaja sprejmejo.

Predsednica Mara Žlebnik: Prosim, da amandmaja predložite pismo.

Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Da ne bi čakali, dokler amandmaja ne bosta razmnožena, predlagam, da preidemo na 7. točko dnevnega reda,

to je na predlog zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za leto 1975.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepina, ki bo imel tudi uvodno obrazložitev. Prosim, tovariš Tepina!

Jože Tepina: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Po sistemskem zakonu o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela mora družbenopolitična skupnost predpisati vsako leto stopnje, odbitne postavke in olajšave za republiški davek iz dohodka temeljne organizacije združenega dela še pred začetkom leta, za katerega se le-te uporabljajo. Dejstvo je, da je treba nekatere odbitne postavke, na primer osebne dohodke, zaradi hitrega naraščanja le-teh vsako leto spremeniti. Prav tako je treba prilagajati obseg davčnih olajšav in oprostitev določeni davčni politiki, ki ne more imeti zgolj fiskalnih ciljev, ampak mora prek sistema odbitnih postavk, olajšav in oprostitev stimulirati določen gospodarski oziroma družbeni razvoj. Zaradi iz leta v leto spremenjenih potreb republiškega proračuna je treba vsako leto znova določiti višino davčne stopnje, ki je po sistemskem zakonu proporcionalna.

Predlagani zakon za leto 1975 zadržuje v glavnem vse bistvene elemente iz leta 1974. Spremenjena je odbitna postavka: bruto osebni dohodki na pogojno nekvalificiranega delavca, ki so se povečali skladno s povečanjem, predvidenim v resoluciji o družbenoekonomski politiki ter razvoju SR Slovenije in neposrednih nalogah v letu 1975 za 28,5 %. Na novo je uvedena oprostitev plačila davka od tistega dela dohodka, ki ga je davčni zavezanec vložil v zavarovanje družbenega premoženja v smislu načel o družbeni samozaščiti. Podrobnejšo opredelitev o tem, kaj se šteje za vlaganje v zavarovanje družbenega premoženja, predpiše republiški sekretar za notranje zadeve.

Ker nova sindikalna lista še ni sprejeta, v predlog zakona še ni vključena spremenjena višina izdatkov, ki imajo značaj osebnih prejemkov ter izločanj iz sklada skupne porabe. Ko bo sindikalna lista sprejeta, bo zakon ustrezno korigiran. Ko bodo sprejete stopnje prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti, bo spremenjen tudi 4. člen zakon, ki opredeljuje višino zakonskih obveznosti, ki niso določene z zakonom.

V predlogu zakona za prihodnje leto je vrsta novih olajšav, s katerimi naj bi se usmerjal in stimuliral razvoj določenih panog dejavnosti oziroma pospeševal gospodarski razvoj družbe. Tu gre za stimuliranje vlaganj v manj razvita območja SR Slovenije, določena po zakonu o ukrepih za pospeševanje manj razvitih območij v SR Sloveniji, za pospeševanje vlaganj v nezadostno razvita območja v SFR Jugoslaviji, določena po zakonu o republikah in pokrajini, ki se štejejo za gospodarsko nezadostno razvite, ter za pospeševanje vlaganj v razvoj surovinske industrije. Da bi tudi prek davčnih olajšav stimulirali izvoz blaga domače proizvodnje in storitev, ki ustvarjajo devizni priliv, je v predlogu zakona predvideno, da se izvoznikom zniža za ustrezen delež davčna osnova in temu ustrezno tudi davek. Ker predstavlja razvoj kmetijstva, prometa, prenosa in distribucije električne energije ter surovinske industrije osnovo za hiter ekonomski razvoj, je predlagano, da bi se davčnim zavezanecem s teh področij priznala celotna obračunana amortizacija kot odbitna postavka pri ugotavljanju davčne osnove.

Pred dokončno uveljavitvijo nekaterih izmed navedenih olajšav bo moral Izvršni svet Skupščine SR Slovenije še natančneje opredeliti, kaj se šteje za

naložbe v manj razvite v SR Sloveniji oziroma nezadostno razvite v Jugoslaviji. Opredeliti bo treba surovinsko industrijo, področje kmetijstva ter prometa. Ker je predlagani zakon predvidel vrsto raznih olajšav, to se pravi, da daje možnost za znižanje davčne osnove nekaterim zavezancem, je jasno, da mora na drugi strani bolj obremeniti druge, da bi se z obdavčenjem dohodka temeljnih organizacij združenega dela zbrala sredstva za potrebe republiškega proračuna iz tega naslova.

Če bi se v letu 1975 držali okvira olajšav in oprostitev, ki so bile sprejete za leto 1974, bi se z davčno stopnjo 5 % nabrala potrebna sredstva za republiški proračun ne glede na porast davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela kot vira sredstev za kritje naložb, ki izhajajo iz republiškega proračuna. Predlagana stopnja je 6,5 %.

Poleg tega je potrebno opozoriti, da se je z ukinitvijo prometnega davka na storitve v letu 1974 znižala obremenitev gospodarstva. Prav tako moramo upoštevati dejstvo, da je z likvidacijo državnega kapitala SR Slovenija prenesla na nekatere temeljne organizacije združenega dela sredstva in pravice v skupnem neto znesku 2,743 milijarde, računano seveda brez obresti. Iz tega naslova je gospodarstvo samo v letu 1974 pridobilo približno 139 milijonov dinarjev. Gledano v celoti se torej kljub relativnemu povečanju davka na dohodek temeljnih organizacij združenega dela obveznosti gospodarstva do SR Slovenije v letu 1975 znižujejo.

Na seji pristojnih odborov smo napovedali dodatno dokumentacijo za izračun elementov davčne politike v letu 1975. Ta je bila ob velikem naporu delavcev v Službi družbenega knjigovodstva izdelana šele v ponedeljek 23. 12. 1974. Gre za 9-mesečni obračun tega davka v letošnjem letu.

Iz dokumentacije, ki je priložena predlogu amandmaja Izvršnega sveta, je razvidno, kakšen je položaj posameznih panog gospodarstva pri obremenitvah z davkom na dohodek temeljnih organizacij združenega dela, koliko se je nabralo davka v 9 mesecih letošnjega leta in koliko ga predvidevamo do konca leta 1974.

Prav tako je dan izračun za določitev stopnje davka v prihodnjem letu. Prepričani smo, da je s tem zadostno utemeljen sprejem zakona in amandmaja k zakonu, ki ju predlaga Izvršni svet. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Izvršni svet predlaga, da predlog zakona obravnavamo v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, ker pred tem nismo obravnavali predloga za izdajo zakona in osnutka.

Pričenjam razpravo o tem predlogu Izvršnega sveta. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, končujem razpravo in prehajam na glasovanje!

Kdor je za to, da se predlog zakona o določitvi stopenj odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za leto 1975 obravnava v smislu 294. člena poslovnika po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da smo z večino glasov sprejeli predlog Izvršnega sveta, zato bomo zakon obravnavali v zadnji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega

dela, ki sta dala skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila zboru pismeno poročilo. Obe poročili ste prejeli.

Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije ali želita še kaj dodati k pismenim poročilom? Besedo ima tovariš Juršič, predsednik Odbora za finance našega zbora!

Stanko Juršič: Ker ste dobili poročilo na klop, a ga verjetno niste uspeli prebrati, bom prebral amandma, ki ga predlagata odbora za finance k 9. členu tega predloga zakona.

Amandma se glasi: v zadnjem odstavku naj se pika na koncu stavka črta in zamenja z vejico ter doda naslednje besedilo: »po predhodnem posvetu z Gospodarsko zbornico Socialistične republike Slovenije.«

Odbora menita, da je za prvo leto, dokler se ne pridobijo ustrezne izkušnje pri uvedbi davčnih olajšav, potrebno, da se Izvršni svet pred sprejemom ustreznega predpisa o tem, kaj se šteje za investicije v manj razvita območja oziroma v razvoj surovinske industrije, posvetuje z ustreznimi telesi Gospodarske zbornice Socialistične republike Slovenije.

Sicer pa se odbora strinjata s predlogom zakona.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Juršič! Želi besedo predstavnik Zakonodajno-pravne komisije? (Ne želi.)

Na podlagi predloga zakona in poročil pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? Prosim! Besedo ima tovariš Kumer, delegat iz Celja.

Pavel Kumer: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov naše občine me je zadolžila, da v zvezi s tem zakonom predložim tri amandmaje.

Prvi amandma je naslednji: V členu 4 je taksativno naštet, katere stvari se upoštevajo kot olajšave oziroma kako se upošteva prispevek za uporabo mestnega zemljišča. V okviru tega prispevka so vzete minimalne stopnje. Menimo, da bi o tem morali samoupravno odločati tisti, ki se za takšen prispevek odločajo. Zato predlagamo, da bi namesto taksativnega naštevanja minimalnih stopenj enostavno rekli, da se prispevek za uporabo mestnega zemljišča določa oziroma upošteva v višini, ki jo določa odlok občinske skupščine o uvedbi prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

Drugi amandma se nanaša na 6. člen, v katerem so naštet, katere določila stare sindikalne liste. Menimo, da bi lahko sprejeli besedilo, da naj se upoštevajo določbe veljavne sindikalne liste. Če bo sprejeta sindikalna lista, ki je sedaj v razpravi, bo potemtakem v naslednjem letu veljala, in zato ne bi bilo treba korigirati besedila zakona.

Tretji amandma je k 8. členu, v katerem so naštet, nekatera sredstva, ki se upoštevajo kot olajšave. Menimo, da bi morali dodati 6. točko, ki naj se glasi: »6. združil po sporazumu za financiranje objektov, namenjenih za izobraževanje.« Gre za to, da je več sporazumov o samoprispevku za objekte, ki so namenjeni za izobraževanje. Če bi bile temeljne organizacije za ta sredstva tudi davčno obremenjene, bi se njihova pripravljenost za dajanje teh sredstev zmanjšala. Tako smo ocenili v naši občini, pa tudi v sosednjih občinah, kjer prav tako ocenjujemo tudi na podlagi dejstva, da smo, ko smo obravnavali predlog tega zakona, dobili pripombe, da sredstva v tej obliki ne morejo biti obdavčena.

Predsednica Mara Žlebnik: Prosim, kdo še želi razpravljati? Besedo ima tovariš Kržan!

Slavko Kržan: Naša delegacija zastavlja isto vprašanje, ki ga je zastavil delegat iz Celja. Nanaša se na upoštevanje sindikalne liste v 6. členu in v 1. točki v 7. členu.

Bili smo mnenja, da je treba v ta zakon vnesti novo sindikalno listo, ne pa obdržati stare številke. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Kržan! Želi še kdo razpravljati? Tovariš Tepina, prosim!

Jože Tepina: Vprašanje prispevka za uporabo mestnega zemljišča se je v tej skupščini že pojavilo na zadnjem zasedanju. Priznavanje tega prispevka v višini, ki ga določajo občinski odloki, bi pomenilo, da bi imela vsaka občina svojo davčno osnovo oziroma vsaka temeljna organizacija združenega dela svojo osnovo ugotovljeno po različni metodi in v različnem znesku. Gre za to, da morajo biti posamezni elementi, ki so odbitne postavke pri ugotavljanju davčne osnove, jasni in precizni za celotno območje republik Slovenije, ne pa da bi v eni občini obračunavali na primer po 0,04 dinarja, druge pa po 2 dinarja.

V takšnem primeru bi bila ena občina privilegirana v tem konkretnem instrumentu v primerjavi z drugimi. Instrument mora biti splošno veljaven za celotno davčno območje. V tem primeru, ker gre za republiški davek, tega amandmaja ne bi mogli sprejeti.

Drugo je vprašanje sindikalne liste. Razumljivo je, da bi v zakonu želeli v največji meri povzeti razne splošne dogovore, določila oziroma dogovore o posameznih instrumentih. Sindikalna lista, ki nedvomno predstavlja nek splošni dogovor o višini postavk, ki so priznane kot materialni stroški, ne more biti povsem povzeta v davčnem zakonu, že zato ne, ker so postavke v sindikalni listi določene okvirno in v razponu. S tem bi vnesli v zakon negotovost in bi davčni zavezanec obračunaval tudi v razponu. To pa ne gre, ker mora biti vsaka postavka natančno določena in splošno veljavna. Postavke iz sindikalne liste pa bodo ustrezno vnesene v ta zakon.

Potem gre še za amandma v zvezi z objekti za izobraževanje. Ne bi se spuščal v opredelitev, kaj so objekti za izobraževanje, kaj se šteje za te objekte, kje so in tako dalje. Naj rečem le, da se objekti za izobraževanje gradijo v okviru sistema oziroma programa, ki ga je sprejela izobraževalna skupnost. Tako ta sredstva pravzaprav predstavljajo dodatna sredstva, ki izhajajo iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Resolucija na strani 21 ugotavlja, da bodo za naložbe v dijaške in študentske domove uporabljena sredstva, ki jih bo za ta namen združevalo gospodarstvo v okviru sredstev za stanovanjsko gradnjo in štipendije, in iz drugih virov do višine 100 milijonov dinarjev v letu 1975. S takšno davčno olajšavo bi pravzaprav spremenili sistem, ki je bil sprejet prav danes v tej hiši.

In končno, ker še ni niti sklenjen dogovor o financiranju, tega amandmaja ni mogoče kvantificirati in ga zato zavračamo. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala tovariš Tepina. Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Prosim predstavnika Odbora za finance, da pove stališče Odbora!

Stanko Juršič: O nekem zakonu za leto 1974 smo razpravljali pred dvema mesecema. Takrat so se pojavile enake težnje glede prispevka za uporabo z mestnega zemljišča. Ugotovili smo, da bi moral biti zakon toliko natančen, da ne bi dopuščal, da bi se lahko na nekaj področjih zbirala sredstva izven obdavčitve. Tudi glede 8. člena je bilo predlagano, naj bo odbitna postavka financiranje objektov za izobraževanje, poleg tega pa še tudi financiranje objektov za zdravstvo in magistralne ceste. Te težnje je že takrat naš odbor zavrnil in jih tudi danes ne sprejema.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Juršič. Ima k temu Zakonodajno-pravna komisija kakšno pripombo? (Nima.) Tovariš Kumer, ali vztrajate pri amandmajih?

Pavel Kumer (iz klopi): Umikam amandmaja k 4. in 6. členu. Vztrajam pa pri amandmaju k 8. členu.

Predsednica Mara Žlebnik: O amandmaju k 8. členu bomo glasovali, ko bo razmnožen.

Mislim, da bi o amandmaju Izvršnega sveta in pa o amandmaju našega odbora za finance, ki se ne križata s predloženim amandmajem, lahko glasovali sedaj.

Izvršni svet je predložil amandma k 2. členu predloga zakona. Kdor je za, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta k 2. členu z večino glasov sprejet.

Odbor za finance je predložil amandma k 9. členu. Z amandmajem se strinjata Zakonodajno-pravna komisija in Izvršni svet. Kdor je za amandma, naj glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 9. členu soglasno sprejet. Ostane nam samo še amandma tovariša Kumarja, o katerem bomo glasovali kasneje. Zato prekinjam razpravo o tej točki dnevnega reda.

Predsednik Družbenopolitičnega zbora me je obvestil, da je k predlogu resolucije zbor sprejel amandmaje Izvršnega sveta, ki zajemajo tudi amandmaje Odbora Družbenopolitičnega zbora za družbenoekonomske odnose, sprejel pa je tudi III. amandma skupine delegatov za delegiranje delegatov za sejo Zbora občin Skupščine SR Slovenije in Skupščine mesta Ljubljana. Vendar je ta amandma redigiral oziroma dopolnil tako, da se glasi: Na 37. strani resolucije naj se zadnji odstavek glasi: »Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije bo predložil Skupščini Socialistične republike Slovenije poročilo in analize o izvajanju ciljev in nalog iz te resolucije do konca junija 1975, osnutek resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije za leto 1976 pa do konca oktobra 1975. Zavod Socialistične republike Slovenije za statistiko in Služba družbenega knjigovodstva morata pravočasno

zagotoviti ustrezne podatke za spremljanje izvrševanja ciljev in nalog iz resolucije.«

Da bi to uskladili, vprašujem predstavnika Izvršnega sveta, če se s tako formuliranim amandmajem strinja! (Se strinja.) Odbor za družbenoekonomske odnose? (Se strinja.)

Želi o tem amandmaju še kdo razpravljati? Prosim, Ivo Gorjup!

I v o G o r j u p : Družbenopolitični zbor je torej sprejel ta amandma. Upam, da ga bomo sprejeli tudi mi, ko bomo ponovno glasovali, saj je to v interesu vseh delegacij.

Predsednica M a r a Ž l e b n i k : Prehajamo na glasovanje. Kdor je za to, da se sprejme amandma, ki sem ga prebrala in ki je bil sprejet v Družbenopolitnem zboru, naj prosim glasuje! (41 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (16 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Predlog zakona ste sprejeli s sklicem za sejo zbora.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila zboru skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila zboru pismeno poročilo. Obe poročili ste prejeli danes na klop. Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, če želita še kaj dodati k pismenim poročilom! Prosim, tovariš Juršič!

S t a n k o J u r š i č : Tovarišice in tovariši! Odbor za finance predlaga, da se namesto dosedanjega 3. člena sprejme nov 3. člen, ki bo vseboval spremenjeno določilo 10. člena zakona. Ustrezni amandma naj bi predložil Izvršni svet na seji zborov.

Dosedanji 3. postane 4. člen.

Med dosedanjim 3. in 4. členom Odbor predlaga, da se vstavi nov 5. člen, ki se glasi: »Ne glede na določbo 2. člena se do uveljavitve odlokov občinskih skupščin o davkih občanov za leto 1975 plačuje republiški davek od osebnega dohodka iz avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav po dosedanjih predpisih.«

Ta člen je potreben zaradi tega, da se v skladu s predlogom zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975 v času od 1. 1. do 28. 2. 1975, to je dokler ne bodo sprejeti ustrezni občinski odloki, zagotovi plačevanje tega, sedaj republiškega davka občinam, ker postane ta davek od 1. 1. 1975 dohodek občin, to je občinski davek.

Dosedanji 4. člen postane 6. člen.

Odbora predlagata Zboru združenega dela in Zboru občin, da sprejmeta predlog zakona v besedilu, ki ga je predložil Izvršni svet, skupaj s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlagata odbora.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala tovariš Juršič. Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričujem razpravo. Kdo želi razpravljati? (Nihče.) Ker nihče ne želi razpravljati, končujem razpravo.

Najprej moramo glasovati o amandmaju Izvršnega sveta, in sicer da se za 2. členom vstavi nov 3. člen, ki se glasi: Prvi odstavek 10. člena naj se spremeni tako, da se glasi: »Za odmero davka od skupnega dohodka občanov za leto 1974 se neobdavčljivi del dohodka iz 1. odstavka 150. člena zakona o davkih občanov določa v znesku v 40 000 dinarjev, znesek za vzdrževanje družinskega člana iz 156. člena navedenega zakona pa v višini 16 000 dinarjev za otroka, za druge vzdrževane družinske člane pa po 13 000 dinarjev.« Kdor je za amandma, Izvršnega sveta, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta, da naj se za 2. členom vstavi nov 3. člen, z večino glasov sprejet.

Glasovati moramo o amandmaju Odbora za finance k 5. členu. Zakonodajno-pravna komisija se s tem amandmajem strinja. Se strinja z amandmajem Izvršni svet? (Da.) Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (59 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora k 5. členu soglasno sprejet.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (59 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog zakona o spremembah zakona in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks soglasno sprejel.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Tepino. Predlog zakona ste sprejeli s sklicem seje zbora.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta dala zboru skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila zboru pismeno poročilo. Obe omenjeni poročili ste prejeli danes na klop. Želita besedo predstavnika Odbora in Komisije? Prosim, Stanko Juršič!

Stanko Juršič: Tovarišice in tovariši! K 11. točki 2. člena predlagata odbora za finance naslednji amandma: Besedilo te točke naj se spremeni tako, da se glasi: »11. če lastnik kupi stanovanjsko hišo ali stanovanje zaradi svoje invalidnosti ali invalidnosti člana družine, ki je trajno vezan na uporabo invalidskega vozička in je konstrukcija novega stanovanja glede na stanje invalidnosti ugodnejša.«

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Želi kdo razpravljati? Prosim! Besedo ima tovariš Gorjup.

Ivo Gorjup: V 2. členu 11. točke piše: »Od prodaje stanovanjske hiše ali stanovanja, v katerem je prodajalec prebival najmanj pet let, se davek na promet nepremičnin ne plača od tistega dela stanovanjske hiše ali stanovanja, v katero se bo preselil. Oprostitev je možno uveljaviti najkasneje v enem

letu po izvršeni prodaji.« Besedilo je nerazumljivo. Menimo, da gre za tiskovno napako. Prosim za pojasnilo!

Predsednica Mara Žlebnik: Prosim, tovariš Tepina!

Jože Tepina: Tovarišice in tovariši delegati! Opravičujem se. Večina delegatov ima v gradivu pravilen tekst, nekateri pa ne. V poročilu je na to opozorila Zakonodajno-pravna komisija.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Končujem razpravo in prehajam na glasovanje. Ker je amandma Odbora za finance k 2. členu predloga zakona prevzela in redakcijsko dopolnila Zakonodajno-pravna komisija, bomo glasovali samo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 2. in 6. členu.

Kdor je za amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da so amandmaji Zakonodajno-pravne komisije z večino glasov sprejeti.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin soglasno sprejet.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Tepino. Predlog zakona ste prejeli z dopisom dne 19. decembra 1974.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila zboru skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila zboru pismeno poročilo.

Obe omenjeni poročili ste prejeli danes na klop. Želita morda predstavnika Odbora in Komisije še ustno obrazložiti stališča? (Ne.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim! Tovariš Vajs, delegat iz Maribora.

Ignac Vajs: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! K predlogu zakona predlagam amandma, ki ste ga že prejeli. Predlagam, da se črta 9. člen, ki se glasi: V 236. členu naj se za besedilom »zavezanci za davek, ki« vstavi naslednje besedilo »niso dolžni voditi poslovnih knjig pa...«

Ostane naj v veljavi 236. člen zakona o davkih občanov, katerega prečišče-no besedilo je objavljeno v Uradnem listu Socialistične republike Slovenije št. 21/74 in se glasi: »Zavezanci za davek, ki imajo od organizacij združenega dela, državnih organov ali drugih organizacij dohodek za dobavljeno blago ali za opravljene storitve oziroma dohodke od premoženja, morajo pred predložitvijo računa oziroma potrdila o vplačilu predložiti račun oziroma potrdilo davčnemu organu, ki ga evidentira. Če zavezanec ni plačal zapadlih obveznosti,

lahko zapiše davčni organ na račun oziroma potrdilo nalog izplačevalcu, naj ob izplačilu odtegne zapadli dolg.«

Z obrazložitvijo strokovne službe Republiškega sekretariata za finance, da je ukinitve registracije računov eden od ukrepov, da bi se sedanja pisarniška koncepcija davčne službe odločno končala in bi se hitreje uveljavili tisti elementi, ki omogočajo večjo učinkovitost službe s kontrolno funkcijo, bi bilo povsem v redu, če bi kadrovska zasedba davčnih uprav omogočala tak sistem in organizacijo dela.

Dokler pa imamo v Socialistični republiki Sloveniji 165 nezasedenih delovnih mest v davčnih upravah, od tega odpade na občino Maribor 18 nezasedenih delovnih mest od 85 sistematiziranih, bi bilo preuranjeno tako evidenco, ki je že utečena, čez noč ukiniti. Pri stanju, kakršno je danes, pomeni registracija računov racionalizacijo dela davčne službe pri izterjavi davkov in enakomernejši dotok sredstev proračunov.

Tako je znašala vsota od temeljnih davkov po registriranih računih létos v Mariboru 22 300 000 dinarjev. Ta sredstva so pritekla v proračunu brez dolgih in razmeroma dragih postopkov prisilne izterjave, obenem pa je bilo omogočeno sproti spremljanje zavezančevega prometa, ne da bi bilo treba posebej prositi banko za prepis prometa iz zavezančevega žiro računa.

Tudi davčni zavezanci obrtniki, ki so dobri gospodarji, niso za ukinitve registracije računov, saj so ob predložitvi računa v registracijo sproti opozorjeni na zapadlost davkov ter se jim tako ne nabirajo zamudne obresti in ne pride do obračunavanja stroškov prisilne izterjave.

Davčna služba v Skupščini občine Maribor je naredila neke vrste javno anketo med obrtniki in prišla do te ugotovitve. Ta utečena praksa evidentiranja računov naj torej ostane v veljavi še toliko časa, da bo kadrovska zasedba davčnih uprav lahko jamčila enake rezultate samo s kontrolno funkcijo, kar bi bilo vsekakor pozitivno. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Vajs! Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da pojasni stališče k predloženemu amandmaju!

Jože Tepina: Tovarišice in tovariši delegati! Temu problemu smo posvetili posebno pozornost. To vprašanje je bilo večkrat obravnavano, kar je dokazano tudi v obširni obrazložitvi na strani 5 pod točko 8 in na strani 6, ki je ne bom ponavljal. Rekel bi le to, da vztrajamo pri ukinitvi tega člena oziroma tega določila prav zaradi tega, ker se borimo proti kabinetnemu obravnavanju davčnih zavezancev. To sem zelo strnjeno povedal, ampak s tem skušam pokazati, v čem je pravzaprav vsebinski problem.

Gre za to, da se mora davčna kontrola po našem mnenju prenesti iz sedanjega, zaradi različnih vzrokov bolj ali manj kabinetnega obravnavanja — to je v pisarni posameznega davčnega zavezanca — na teren v dokumentacijo davčnega zavezanca. Tako bo dokumentacija, ki dokazuje obračunavanje oziroma ugotavljanje davčne osnove pri davčnem zavezancu, osnovni vir kontrole. Zato ne moremo sprejeti tega amandmaja. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Tepina. Tovariš Juršič, prosim!

Stanko Juršič: Odbor se s predlaganim amandmajem strinja.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa. Zakonodajno-pravna komisija nima stališča, ker gre za vsebinski amandma. Želi še kdo razpravljati? Prosim, Milan Logar!

Milan Logar: Popolnoma se strinjam z amandmajem občine Maribor. Zdi se mi, da so pravilno poudarjene težave, ki bodo nastale z ukinitvijo registracije računov. Zdi se mi, da predstavniki republiških organov gledajo na problematiko iz svojega zornega kota, ker oni ne bodo občutili nikakršnih težav. Vsi vemo, da po občinah nimamo zagotovljenega zadostnega števila kadrov, ki bi prevzeli nalogo, ki izhaja iz spremembe tega predpisa. Zato poudarjam, da je stališče mariborske občine podobno stališču naše občine in še marsikatero druge. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati? Prosim! Tovariš Kržan, delegat iz občine Trebnje.

Slavko Kržan: Tovarišice in tovariši! Naša delegacija je nameravala predložiti prav tak amandma, kot je bil predložen. Zato ga podpiram iz več razlogov. Iz teh, ki so bili že navedeni, poleg tega pa menim, da je eden bistvenih tudi ta, da se je na posvetu vodij davčnih uprav izreklo za takšen amandma 65 od 66 vodij. Menim, da je prav, da upoštevamo njihovo stališče.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala. Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Končujem razpravo in prehajam na glasovanje o amandaju, ki ga je v imenu skupine 10 delegatov predložil delegat občine Maribor. Drugih amandmajev k temu zakonu nimamo. Z amandmajem se Izvršni svet strinja. Kdor je za amandma, naj glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (3 delegati.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Sedaj moramo glasovati še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje (59 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog zakona o spremembah zakona in dopolnitvah zakona o davkih občanov soglasno sprejel. Predsednika Zbora združenega dela bom obvestila o amandmaju, sprejetem v našem zboru.

Vračam se na 6. točko dnevnega reda, in sicer na glasovanje o amandmajih k predlogu zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Gre za amandmaje, ki jih je v imenu skupine 10 delegatov predložil delegat Jože Majcenovič iz občine Lenart.

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da pojasni svoje stališče!

Jože Tepina: Amandma k 12. členu razširja obveznosti, jih pa ne opredeljuje, ko pravi, da mora občina pokrivati še obveznosti, ki so obstajale ob uveljavitvi tega zakona, če teh obveznosti ni mogoče prenesti na samoupravne interesne skupnosti. Katere obveznosti so to?

Lahko so med drugim tudi takšne obveznosti do krajevnih skupnosti. Financiranje krajevnih skupnosti ne gre v ta zakon, kar je v obrazložitvi posebej poudarjeno. Zato amandmaja ne sprejemamo.

K 24. členu je predlagano, da naj tekoča proračunska rezerva ne presega 2 % v proračunu predvidenih dohodkov.

Tovarišice in tovariši delegati! Dejstvo, da morajo biti sredstva, ki jih družbenopolitična skupnost troši, zajeta v ustreznem proračunu, pomeni, da morajo biti vsa sredstva v tem proračunu sprejeta po delitvi, ki jo vsebuje ta proračun. Ker vemo, da je treba kakšne manjše stvari, ki jih ni mogoče predvideti, med izvajanjem proračuna plačati, obstaja tudi neka minimalna rezerva, ki naj služi temu namenu. Povečevanje tega odstotka pa pomeni, da se s tem povečujejo tudi sredstva, ki niso bila posebej razdeljena v proračunu. Zaradi tega smo proti povečevanju odstotka, ki je v predlogu zakona, in zaradi tega tudi ne sprejemamo amandmaja k 24. členu. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Tepina. Želi še kdo razpravljati? Prosim, tovariš Majcenovič!

Jože Majcenovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Zdi se mi, da tovariš Tepina ni prebral obrazložitve. Če bi jo prebral, potem bi prav gotovo videl, da v obrazložitvi piše, da so to anuitete, ki so posledica najetih kreditov v tem letu in jih ni mogoče prenesti na samoupravne interesne skupnosti. Ne gre za financiranje krajevnih skupnosti, kot je navedel.

K 24. členu predlagamo amandma zato, ker so proračunske težave, predvsem v letošnjem letu, izredno velike. 1 % proračunske rezerve bi v občini Lenart predstavljal okrog 100 milijonov, potem tudi 2 % ni tako veliko, da bi bila utemeljena bojazen, da bi izvršni sveti razpolagali s prevelikimi sredstvi, saj po 34. členu tega zakona lahko skupščina omeji izvršnemu svetu pravico do razpolaganja.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Majcenovič! Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Prehajam na glasovanje o amandmajih.

Najprej bomo glasovali o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 5., 9., 10., 21. in 30. členu. Ker gre pri teh amandmajih v glavnem za redakcijske dopolnitve ali za dopolnitve, ki prispevajo k večji jasnosti in preciznosti besedila, predlagam, da o teh amandmajih glasujemo skupaj.

Kdor je za amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da so amandmaji Zakonodajno-pravne komisije k 5., 9., 10., 21. in 30. členu soglasno sprejeti.

Glasovati moramo še o amandmajih k 12. in 24. členu, ki ju je predložil v imenu skupine delegatov tovariš Majcenovič. Z amandmajema se ne strinja Izvršni svet. Odbor za finance se ni opredelil. Prosim, tovariš Gorjup!

Ivo Gorjup: Ali je mogoče, da se pristojen odbor ne opredeli? Menim, da bi moral biti Odbor tukaj, da bi lahko zavzel stališče.

Predsednica Mara Žlebnik: Na to vprašanje oziroma na to intervencijo moram odgovoriti. Zbori, tako tudi naš, imajo več odborov. Naš zbor

ima štiri odbore s 44 člani. Zbor občin in tudi drugi zbori so se že na eni izmed prvih sej opredelili, da ne bodo zahtevali od odborov, naj bodo prisotni vsi njihovi člani. Veste, da delegati niso vedno isti. Zato je nemogoče, da bi bili prisotni vsi člani odborov, ki niso delegati na posamezni seji zbora. To bi bilo povezano tudi z velikimi stroški. Zbor občin in Zbor združenega dela sta tako stališče podprla. Zato se lahko predstavniki odborov izjavljajo samo o tistih stališčih, o katerih je tekla razprava na seji odborov. Mislim, da je zbor tako številen, da lahko opravimo glasovanje o predloženih amandmajih.

Glasujemo o amandmaju k 12. členu! Kdor je za, naj prosim glasuje! (36 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (5 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (16 delegatov.)

Amandma tovariša Majcenoviča in skupine delegatov k 12. členu zakona je sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 24. členu, ki obravnava proračunsko rezervo. Z amandmajem se Izvršni svet ni strinjal. Kdor je za amandma, naj glasuje! (23 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (15 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (16 delegatov.)

Amandma k 24. členu ni sprejet.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih soglasno sprejeli.

Vračam se na 7. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela v letu 1975.

Dobili ste amandma Pavla Kumarja, delegata občine Celje, in sicer k 8. členu tega zakona. Amandma se glasi: Za 5. točko naj se doda nova 6. točka, ki se glasi: »Združil po sporazumu za financiranje objektov, namenjenih za izobraževanje.«

Z amandmajem se ne strinja Izvršni svet, kar je predstavnik že obrazložil, prav tako tudi ne odbor za finance.

Prehajamo na glasovanje. Kdor je za amandma, naj glasuje! (24 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (13 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (21 delegatov.)

Amandma tovariša Kumerja ni sprejet.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za leto 1975 z večino glasov sprejet.

Prehajam na 11. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Tepino. Predlog zakona ste prejeli s sklicem seje zbora.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta zboru predložila skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli danes na klop.

Želi besedo predstavnik Odbora ali Komisije? (Ne.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil Odbora in Komisije pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje o predlogu zakona. Kdor je za, naj glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je zbor predlog zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve z večino glasov sprejel.

Prehajamo na 12. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Tovariš Tepina, prosim!

Jože Tepina: Namesto uvodne obrazložitve predlagam dve spremembi, in sicer da naj se na koncu 1. strani, kjer piše v alinei »skupnosti socialnega skrbstva«, beseda »skrbstva« zamenja z besedo »varstva«. Prav tako naj se na 2. strani, v peti vrsti 3. odstavka 3. člena, ki se začne s »skupnosti socialnega skrbstva«, beseda »skrbstva« zamenja z besedo »varstva«. Gre namreč za to, da socialno skrbstvo nima samostojno določene stopnje oziroma virov financiranja, ampak se pojavlja v okviru socialnega varstva. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Vprašujem zbor, ali lahko ta popravek predlagatelja obravnavamo kot redakcijski popravek, da ne bi bilo potrebno predlagati amandmaja! Se strinjate? (Da.)

Predlog zakona ste prejeli s sklicem seje zbora.

Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila zboru skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Želita predstavnika Odbora in Komisije še kaj dodati k pismenim poročilom? Tovariš Juršič, prosim!

Stanko Juršič: Odbora sta se strinjala s predlaganim postopkom. Ugotovila sta, da je predlagatelj upošteval mnenje Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije ob obravnavi osnutka zakona in predložil celotno besedilo zakona, v katero je vključil tudi rešitve, ki so bile predložene v osnutku zakona.

V nadaljnji razpravi pa sta odbora ugotovila, da je predlagatelj samo delno upošteval pripombe Odbora k 7. členu osnutka zakona, ki se nanašajo na poračunavanje prispevkov za financiranje dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti za nazaj. V skladu s to ugotovitvijo sta odbora v razpravi po členih sprejela naslednje predloge za spremembo oziroma dopolnitev besedila predloga zakona:

K 6. členu: Besedilo tega člena naj se spremeni tako, da se v začetku člena beseda »dokler« zamenja z besedo »če«, med besedama »dohodkov ni« v drugi vrsti tega člena pa naj se vstavi besedica »še«, tako da se celotno začetno besedilo tega člena glasi: »Če s samoupravnimi sporazumi ali drugimi splošnimi akti o delitvi osebnih dohodkov še ni uveljavljeno...«

K 26. členu: Besedilo tega člena naj se spremeni tako, da se za letnico 1975 črta beseda »začasno«. Spremenjeno besedilo 26. člena bi se torej glasilo: »Prispevki za financiranje dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti se do 15. marca 1975 plačujejo po stopnjah, ki so veljale na dan 31. oktobra 1974.«

K 27. členu: Besedilo 27. člena naj se črta v celoti. Odbora sta namreč upoštevala, da so bile stopnje prispevkov, ki so veljale do 31. oktobra 1974, za precejšnje število samoupravnih interesnih skupnosti previsoko določene in niso bile v skladu z resolucijo o družbenoekonomski politiki za leto 1974 in sprejetim družbenim dogovorom. Zaradi tega je odbor podpisnikov tudi pozval vse samoupravne interesne skupnosti, da v novembru in decembru 1974 znižajo stopnjo prispevkov za financiranje svojih dejavnosti zaradi uskladitve teh stopenj z omenjenima dokumentoma.

Z ustavo in zakoni o samoupravnih interesnih skupnostih je zagotovljeno, da se delavci v združenem delu dogovarjajo o sprejemu programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in za njihovo financiranje vnaprej in zato morajo tudi vedeti, kaj bodo morali plačevati iz svojih osebnih dohodkov.

Odbora menita, da se s tem zakonom ne sme sprejeti določba, s katero bi se poseglo v že izplačane osebne dohodke delavcev, zlasti ne zaradi tega, ker bi tak način negativno vplival na prehod iz neto na bruto sistem in bi povzročil nepotrebno nezadovoljstvo med delavci. Na to sta odbora že opozorila v svojem poročilu k osnutku zakona.

Odbora sta menila tudi, da se lahko računa, da bo porast nominalnih osebnih dohodkov in s tem tudi sredstev, zbranih s prispevki samoupravnih interesnih skupnosti, prek dogovorjenega obsega v letu 1975 lahko konec leta zahteval enake ukrepe kot konec leta 1974. Odbora tudi menita, da bi bil tak postopek nelogičen. Če bi se sprejelo besedilo 27. člena, bi to zahtevalo doplačevanje prispevkov za prva dva meseca 1975 in verjetno vračanje oziroma znižanje prispevkov v zadnjih mesecih leta 1975.

Predstavniki predlagatelja se z amandmajema odborov k 26. in 27. členu niso strinjali. Menili so, da si s tem republika prisvaja pravico, da določa stopnje prispevkov za samoupravne interesne skupnosti za prva dva meseca 1975 in da se s tem kršijo pravice samoupravnih interesnih skupnosti o določanju stopnje prispevkov.

Odbora pa sta menila, da so vse samoupravne interesne skupnosti sposobne pripraviti take finančne programe, ki bodo upoštevali pritok sredstev za financiranje njihovih dejavnosti v prvih dveh mesecih leta 1975, oziroma da bodo za še potrebna sredstva določile stopnjo, ki se bo uporabljala v naslednjih 10 mesecih leta 1975 in s katero se bo zagotovilo izvajanje sprejetih letnih delovnih programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v celoti. Na ta način v nobenem primeru ne bodo kršene pravice samoupravnih interesnih skupnosti o določanju stopenj prispevkov za financiranje svojih dejavnosti.

K 30. členu (preštevilen 29.): V skladu s predlogom za spremembo 6. člena in njegovo ustvaritvijo v končne določbe odbora predlagata, da se spre-

meni tudi dosedanji 30. člen. Glasi naj se: »Ta zakon začne veljati 1. 1. 1975, razen določb 28. člena, ki se uporabljajo od prvega izplačila osebnih dohodkov po 15. marcu 1975.«

Odbora predlagata zboroma, da sprejmeta predlog zakona v besedilu, ki ga je predložil Izvršni svet, skupaj s spremembami in dopolnitvami, ki jih predlagata odbora v svojem poročilu.

Predsednica Mara Žlebnik: Delegat iz Vrhnike, tovariš Kenk!

Janez Kenk: Tovarišica predsednica, tovariši in tovarišice! Skupina delegatov Skupščine občine Vrhnika je obravnavala predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Naša skupina, tako verjetno tudi ostale skupine, ni imela poročila odborov za finance Zbora združenega dela in Zbora občin k temu zakonu. Vendar je bila ustno seznanjena z amandmajema teh odborov k 26. in 27. členu in ju je soglasno podprla. Skupina delegatov je menila, da so razlogi za amandmaja odborov, ki so navedeni v poročilu, v celoti utemeljeni in da v ničemer ne posegajo v samoupravne pravice interesnih skupnosti družbenih dejavnosti glede samostojnega določanja stopenj prispevkov za leto 1975, ki so potrebne za financiranje teh skupnosti. Zato v imenu naše skupine delegatov v celoti podpiram amandmaja odborov za finance k 26. in 27. členu zakona in predlagam Zboru občin, da ju sprejme.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Kenk. Želi še kdo razpravljati? Razpravljaj bo tovariš Gorjup!

Ivo Gorjup: Skupščina mesta Ljubljana je predložila amandma, da naj se na tretji strani k 6. členu doda odstavek: »Pri ugotovitvi bruto osebnega dohodka so v posamezni občini možna odstopanja za največ 5 % nad enotno stopnjo po prejšnjem odstavku pod pogojem, da stopnja ne ruši razmerja, opredeljenega z družbenim dogovorom o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov ter gibanju, obsegu in strukturi porabe v letu 1975.«

Iz določila 6. člena osnutka zakona izhaja, da se bo za oblikovanje bruto osebnega dohodka v letu 1975 uporabljal količnik, izračunan iz enotne stopnje prispevkov in davkov v Sloveniji, ugotovljene iz skupnih potreb za izvedbo programov samoupravnih interesnih skupnosti. Ta stopnja, izračunana iz republiške bilance skupne porabe za leto 1975, je bila ocenjena na 29,03.

Skupna obremenitev je bila v občinah Slovenije v letu 1974 zelo različna. Razpon je po podatkih, veljavnih za obdobje januar—oktober, naslednji:

- republiška orientacijska stopnja 29,09 je 100 %;
- najnižja (Trbovlje) 28,92, to je indeks 99,4;
- najvišja (Slovenske Konjice) 31,31 indeks 107,6;
- Ljubljana 29,9, indeks 102,8.

Navedeni razponi opozarjajo, da bi uporaba enotnega količnika pri oblikovanju bruto osebnega dohodka v letu 1975 povzročala težave. Ne glede na nadpovprečno povečanje potreb tistih skupnosti, ki imajo v letu 1975 prioriteto in kjer potrebe po večjih sredstvih izhajajo iz razširjenega, toda obveznega programa, že same razlike v stopnjah zahtevajo postopen prehod na oblikovanje

bruto osebnega dohodka, ki naj bi v letu 1975 vsaj do neke mere upošteval stanje iz leta 1974.

Ker resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju SRS ter neposrednih nalogah v letu 1975 zavezuje, da se mora družbena poraba, skupna in splošna, v prihodnjem letu gibati počasneje od nominalne rasti družbenega proizvoda in ker se ta odnos postavlja povsem določeno, je delegacija Skupščine mesta Ljubljana mnenja, da ob spoštovanju tega načela resolucije obstajajo utemeljeni razlogi za dopolnitev 6. člena predloga navedenega zakona.

Predsednica Mara Žlebnik: Predstavnik predlagatelja naj bi v imenu predlagatelja zavzel stališče do predloženih amandmajev oziroma do morebitnih nasprotujočih si besedil in povedal stališče k amandmajem Odbora in k amandmaju, ki ga je predložil v imenu skupine delegatov tovariš Gorjup.

Besedo ima tovariš Anton Bukinis, delegat iz Nove Gorice!

Anton Bukinis: Naša delegacija je imela pomislek k drugemu odstavku 14. člena. Predlagatelju predlaga, da bi po potrebi predložil še ustrezen predlog spremembe predloga tega zakona, sama pa ni sprejela amandmaja.

Gre za osnovo za plačilo prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Osnova je poslovni sklad, zmanjšan za obvezna vplačila v sklad za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko nezadostno razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo in pa v sklad skupnih rezerv.

Mislimo, da bi s temi sredstvi morali kot odbitne postavke izenačiti obvezno združevanje sredstev po zakonih za področja energetike, železnic in cest. Tudi ta sredstva so namreč odtujena od temeljne organizacije združenega dela. Temeljna organizacija združenega dela pravzaprav plačuje prispevek od sredstev, ki jih dejansko ne uporablja. Teoretično je mogoče, da plačuje prispevek od sredstev, ki jih nima, oziroma da se vsa sredstva poslovnega sklada obvezno združujejo.

Predsednica Mara Žlebnik: Še kdo želi razpravljati? Besedo ima tovariš Marjan Ekart, predstavnik predlagatelja!

Marjan Ekart: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Želel bi pojasniti razloge, zaradi katerih predlagamo takšno določbo sedanjega 6. in bodočega 30. člena.

Že leta 1974 je bil sprejet nov sistem financiranja samoupravnih interesnih skupnosti relativno pozno. Zaradi časovne stiske smo bili prisiljeni sprejeti kompromis, po katerem je zakon za preračun neto osebnih dohodkov v bruto predvidel načelo, da se stopnje ugotavljajo po sedežu izplačevalca osebnih dohodkov. Za 1975. leto sprejemamo instrumente pravočasneje. Menimo, da je prav ta pravočasnost razlog, da se lahko negativne posledice, ki jih je povzročilo načelo uporabe sedežnih stopenj, v 1975. letu odpravijo.

V čem je ta negativnost? Ta negativnost je v tem, ker v letošnjem letu nismo z zakonom uspeli uresničiti tega, da ne bi posegel v neto osebne dohodke niti v bruto tisti del prispevkov iz osebnih dohodkov, ki se giblje na ravni, dogovorjeni z dokumenti v okviru republike.

V letošnjem letu, kot sem že rekel, sprejemamo instrumente pravočasneje in tudi v drugih pogojih. V 1974. letu je veliko število organizacij združenega dela v svojih splošnih aktih o delitvi osebnih dohodkov uveljavilo načelo bruto

osebnih dohodkov. Nobene organizacije, ki je že uveljavila to ustavno načelo v svojih splošnih aktih, ta 6. člen ne prizadene.

Ta 6. člen tudi ne prizadene več nobene organizacije od tistega trenutka, ko uveljavi v svojih splošnih aktih načelo bruto osebnega dohodka. Skratka, v 6. členu je govora le o tistih organizacijah, ki v trenutku uveljavitve zakona tega še niso storile, in o tistem času, dokler tega ne bodo storile. V tistem trenutku, ko organizacije to storijo, postane 6. člen v razmerju do teh organizacij brezpredmeten in se bruto osebni dohodek oblikuje po tistih merilih, kot se oblikuje znotraj sfere družbenih meril za oblikovanje bruto osebnih dohodkov. Skratka, gre za izjemen ukrep, ki naj pri tistih izplačevalcih osebnih dohodkov, pri katerih še ni uveljavljeno načelo bruto osebnih dohodkov, prehodno zagotovi ugotavljanje obračunske osnove, in to po enakih kriterijih, ki pa tisti hip postane brezpredmeten, ko se v samoupravnih splošnih aktih o delitvi osebnih dohodkov uveljavi ustavno načelo. Omenim naj, da je tudi naša želja, da bi se to načelo uveljavilo čimprej.

Na koncu naj povem samo to, da smo prav zato, da bi poudarili bolj, kot je to v predlogu zakona izraženo, to začasnost oziroma prehodnost, tudi soglašali s stališči, da naj se nekatere besede v tem členu spremenijo in da naj se ta člen v celoti prenese med končne določbe in na ta način tudi jasneje izrazi vsebina, o kateri sem sedaj govoril.

Predsednica Mara Žlebnik: V zvezi s predloženimi amandmaji odbora k 26. in 27. členu ima besedo tovariš Jože Tepina!

Jože Tepina: Z amandmajem odbora k 6. členu soglašamo, ne soglašamo pa z amandmajema k 26. in 27. členu.

Gre namreč za to, da je kljub letošnjim skrbnim pripravam za sprejetje družbenih dogovorov in drugih dokumentov, s katerimi bodo opredeljena stališča in rešitve o zagotavljanju sredstev za skupno in splošno porabo v 1975. letu, in glede na obsežno in zahtevno delo, ki ga je na tem področju še potrebno opraviti, po oceni Izvršnega sveta tudi v začetku 1975. leta potrebno prehodno obdobje in zakonska ureditev začasnega financiranja. Ker je v postopku sprejemanja predlog zakona, ki za 1975. leto ureja osnove in način obračunavanja prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim, Izvršni svet predlaga, da se tudi vprašanja v zvezi z začasnim financiranjem uredijo v tem predlogu kot njegove prehodne določbe. Prispevki samoupravnim interesnim skupnostim naj bi se po predlogu v obdobju do objave stopenj, veljavnih za 1975. leto, plačevali po stopnjah, veljavnih na dan 31. oktobra 1974. Ta plačila bi pomenila akontacije prispevkov, ki bi se ob prvem izplačilu osebnih dohodkov, opravljenem po objavi stopenj, poračunali z obveznostmi, ki izhajajo iz uporabe stopenj za 1975. leto iz osebnega dohodka, ugotovljenega na način, ki je veljal v 1974. letu. Gre torej za pojasnilo k tema dvema amandmajema. V strnjenem stavku bi lahko rekel, da gre za vprašanje ali naj zakon določa, kaj in kdaj nekaj velja, ali pa, da to velja od takrat, ko o tem odloči samoupravna interesna skupnost.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovariš Gorjup, ali kljub obrazložitvi vztrajate pri amandmaju? (Da.) Prosim! Besedo ima tovariš Janez Kenk.

Janez Kenk: V zvezi z obrazložitvijo, ki smo jo pravkar slišali, bom govoril le o dveh stvareh. Najprej bi vas opozoril na referat tovariša Milana

Goslarja, ki smo ga poslušali pred kakima dvema mesecema. V referatu je dobesedno rekel: »Naj bi se gospodarstvo v prihodnjem letu razbremenilo raznih neživljenjskih zahtev, ki so ga dodatno obremenjevale.« Med te sodi tudi to poračunavanje, o katerem je že bilo govora. Opozoril je tudi na 261. člen ustave SR Slovenije, ki določa, da zakoni in drugi splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj, razen če gre za »višjo silo«. V tem primeru pa mislim, da ne gre za »višjo silo«.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo besedo? (Ne.) Prehajam na glasovanje o amandmajih. Najprej bomo glasovali o amandmajih Odbora za finance k 6., 26., 27. in 30. členu.

Z amandmajem tega odbora k 6. členu se Zakonodajno-pravna komisija strinja. Z amandmajem se strinja tudi predlagatelj.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Z amandmajem Odbora k 26. členu Zakonodajno-pravna komisija ne soglaša. Prav tako z amandmajem ne soglaša predstavnik predlagatelja. Glasujmo torej o amandmaju Odbora za finance k 26. členu!

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (37 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (19 delegatov.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Z amandmajem Odbora k 27. členu Zakonodajno-pravna komisija ne soglaša. Prav tako ne soglaša z amandmajem predstavnik predlagatelja.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (27 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (9 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (19 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni dobil potrebne večine.

Prosim! Besedo ima predstavnik Zakonodajno-pravne komisije tovariš Jan-ko Kosmina.

Jan-ko Kosmina: Poudaril bi samo to, da Zakonodajno-pravna komisiji vztraja pri svojem stališču, ker meni, da je iz ustavno-pravnega vidika pravilnejša rešitev, ki je dana v predlogu zakona. Ne gre za nikakršno nasprotje z našo ustavno ureditvijo niti s stališči iz referata tovariša Mirana Goslarja. Gre namreč za dogovore, ki jih sklepajo samoupravne interesne skupnosti in ki učinkujejo tudi za nazaj, če se tako dogovorijo. Ne gre za zakone, ki bi učinkovali za nazaj.

Predsednica Mara Žlebnik: Glede na intervencijo Zakonodajno-pravne komisije ponavljam glasovanje o amandmajih Odbora k 26. in 27. členu. Glasovali bomo skupaj o obeh amandmajih, ker sta amandmaja vsebinsko povezana. Kot sem že rekla, se Zakonodajno-pravna komisija z amandmajema Odbora ne strinja. Prav tako se z amandmajema ne strinja predstavnik predlagatelja.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (27 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (11 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (21 delegatov.)

Ugotavljam, da amandmaja k 26. in 27. členu nista sprejeta, ker nista dobila potrebne večine.

Z amandmajem Odbora za finance k 30. členu Zakonodajno-pravna komisija soglaša. Ali soglaša z amandmajem tudi predstavnik predlagatelja? (Da.) Glasujmo torej o tem amandmaju!

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma k 30. členu Odbora za finance z večino glasov sprejet.

Sedaj bomo glasovali še o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 10. in 12. členu. O obeh amandmajih lahko glasujemo skupaj, ker gre za vsebinsko isto stvar. Z amandmajema se predstavnik predlagatelja strinja. Prav tako se z amandmajema strinja Odbor.

Kdor je za ta dva amandmaja, naj prosim glasuje! (59 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja k 10. in 12. členu soglasno sprejela.

Odprt je še amandma k 6. členu skupine delegatov Skupščine mesta Ljubljana za delegiranje delegatov v Zboru občin, ki ga je vložil tovariš Ivo Gorjup. Z amandmajem se predstavnik predlagatelja ne strinja. Kakšno je stališče Odbora? (Se strinja.) Zakonodajno-pravna komisija? (Nima stališča.)

Glasujmo o amandmaju k 6. členu, ki ga je v imenu skupine 10 delegatov vložil tovariš Ivo Gorjup!

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (13 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (24 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (17 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet, ker ni dobil potrebne večine.

Sedaj bomo glasovali še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975 z večino glasov sprejet.

Prehajam na 13. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975.

Predlog zakona je Skupščini predložil njen izvršni svet. Predstavnik predlagatelja je tovariš Tepina.

Izvršni svet predlaga, da predlog zakona v smislu 294. člena poslovnika Skupščine obravnavamo po skrajšanem postopku, ker pred tem nismo obravnavali predloga za izdajo zakona in osnutka zakona.

Najprej bomo glasovali o predlogu glede postopka. Želi kdo razpravljati? (Nihče.)

Kdor je za to, da se predlog zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975 obravnava v smislu 294. člena poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je z večino glasov sprejet predlog Izvršnega sveta. Zato bomo zakon obravnavali v zadnji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta zboru predložila skupno pismeno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo.

Obe omenjeni poročili ste prejeli danes na klop. Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričujem razpravo. Kdo želi besedo? Prosim! Besedo ima tovariš Jože Majcenovič, delegat iz občine Lenart.

Jože Majcenovič: Spoštovana tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Želim predložiti amandma k predlogu zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975.

Amandma se glasi: V 1. členu predloga zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975 naj se za besedilom v oklepaju doda besedilo: »in prvega odstavka 15. člena zakona o davku iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela (Uradni list SRS št. 8/73, 37/73 in 13/74)«.

Obrazložitev: V predlogu zakona je predvideno podaljšanje rokov za določitev stopenj in osnov davkov občanov za leto 1975. V osnutku posebnega družbenega dogovora o višini splošne porabe za leto 1975, ki so ga pripravile občine, je predvideno, da bodo občine v 1975. letu uvedle tudi davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za vzajemno zagotavljanje dodatnih sredstev občinam. Ker je tudi za navedeni davek v sistemskem zakonu določeno, da morajo biti stopnje uveljavljene pred začetkom leta, za katero se davek plačuje, predlagam, da se v obravnavanem zakonskem predlogu podaljša rok tudi za določitev stopenj tega davka, saj je povsem jasno, da občine tega ne bi mogle uvesti do konca letošnjega leta.

Predsednica Mara Žlebnik: Amandma je bil razmnožen in razdeljen. Želi še kdo razpravljati! Prosim! Besedo ima tovariš Jože Tepina.

Jože Tepina: Predlagatelj se s predloženim amandmajem strinja. V imenu Izvršnega sveta pa predlagam amandma k predlogu zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975:

V 1. členu naj se pika na koncu člena nadomesti z vejico in doda naslednje besedilo »razen davka od skupnega dohodka občanov, za katerega se osnove in stopnje lahko določijo do 30. junija 1975.«

Obrazložitev: V pripravi je dogovor republik in avtonomnih pokrajin o osnovah sistema in politike obdavčevanja, ki bo predvidoma vseboval tudi temeljna načela za obdavčevanje skupnega dohodka občanov.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije podpira prizadevanja, da se uskladijo sedaj precej različni pristopi med republikami oziroma avtonomnima pokrajinama glede obdavčevanja skupnega dohodka občanov in meni, da bi bilo treba konkretne rešitve za 1975. leto še izoblikovati v skladu z rešitvami, ki bodo sprejete v okviru navedenega dogovora.

Iz teh razlogov Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da se rok za določitev osnov in stopenj davka od skupnega dohodka občanov za 1975. leto izjemno podaljša do 30. junija 1975, ko bodo glede na sprejetje programe dela pri oblikovanju dogovora že znani elementi, na podlagi katerih bi oblikovali predloge rešitev.

Predsednica Mara Žlebnik: Tovariš Tepina! Prosim, da predložite amandma Izvršnega sveta pismeno! Želi še kdo razpravljati? (Ne.)

Predlagam, da glasujemo o doslej vloženi amandmaji, o amandmaju, ki ga je kasneje obrazložil tovariš Jože Tepina v imenu predlagatelja, pa bomo glasovali, ko vam bo razdeljen.

Tovariš Jože Majcenovič je vložil amandma k 1. členu predloga zakona. Z amandmajem se strinja predlagatelj. Predstavnik Zakonodajno-pravne komisije? (Se strinja.) Predstavnik Odbora za finance? (Se strinja.)

Glasujmo o amandmaju, ki ga je vložil tovariš Jože Majcenovič k 1. členu.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma z večino glasov sprejet.

Ker pismeni amandma Izvršnega sveta še ni vložen, bi za ta čas odložili sklepanje o tem amandmaju in sklepanje o predlogu zakona v celoti.

Prehajam na 14. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975.

Osnutek zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Tovariš Tepina, želite morda dati uvodno obrazložitev? (Ne.) Izvršni svet predlaga, da se osnutek zakona obravnava v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, ker pred tem nismo obravnavali predloga za izdajo zakona.

Najprej moramo odločiti, ali se s takim predlogom Izvršnega sveta strinjamo. Kdo želi razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, prehajam na glasovanje.

Kdor je za to, da se zakon o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 obravnava v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, to je kot osnutek zakona, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da smo z večino glasov sprejeli predlog Izvršnega sveta o postopku. Zato bomo zakon obravnavali kot osnutek zakona.

Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta dala skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Vprašujem predstavnike, če želijo še kaj ustmeno obrazložiti? (Ne želijo.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil začejm razpravo. K besedi se je že prijavil tovariš Ivan Karl, delegat iz občine Idrija!

Ivan Karl: Najprej v naši skupini nismo vedeli, ali gre za osnutek ali za predlog zakona, ker je na naslovni strani napisano predlog zakona, na drugi pa osnutek zakona. Zaradi tega me je naša skupina zadolžila, da bi predlagal amandma k predlogu. Ker pa gre za osnutek, bi predlagal tole:

V 2. členu zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 naj se za 3. alineo doda nova 4. alinea, ki se glasi: »ki z lastnimi dohodki ne morejo pokriti dogovorjene višine splošne porabe.«

To pa bi obrazložil takole: Osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 zagotavlja reševanja problemov splošne porabe le nekaterim občinam. Takšen predlog ni sprejemljiv za vse tiste občine, ki morajo prav tako zagotoviti sredstva za financiranje nalog, določenih z ustavo in zakoni, nimajo pa za to dovolj lastnih dohodkov. Utemeljitev predlagatelja zakona, da se dopolnilna sredstva zagotovijo le občinam, navedenim v 2. členu osnutka zakona, zato ker niso izdelana enotna oziroma uskladeni merila za ugotavljanje in vrednotenje splošnih potreb v občinah, je le oddaljevanje od rešitve problema oziroma neutemeljeno odlaganje rešitve tega vprašanja, ki je

že dolgo časa znano. Dopolnjevanje namreč ne bi bilo problematično, če bi bila v občinah enotno urejena splošna poraba.

Zato je treba čimprej opredeliti, kaj in v kolikšni meri naj se iz proračunov financira, oziroma čimprej realizirati določila 18. člena družbenega dogovora o višini splošne porabe v občinah v letu 1974. Dokler pa to vprašanje, ne po krivdi prizadetih občin, ni rešeno, naj se za to zagotavljajo dopolnilna sredstva v vseh občinah, ki z lastnimi dohodki ne morejo zagotoviti sredstev za enotno dogovorjeno višino splošne porabe. Gre predvsem za občine, ki niso priznane kot nerazvite, in za občine, ki nimajo sredstev, da bi pokrivale stroške, ki so določeni z ustavo in zakonom. Gre za naloge, ki jih je treba izvajati. Ker to že dalj časa traja, mislim, da bi predlagatelj v osnutku tega zakona upošteval naš predlog.

Predsednica Mara Žlebnik: Je pa, kot ste videli, označba, da gre za predlog, samo napaka.

Besedo ima tovariš Jože Banfi, delegat občine Murska Sobota!

Jože Banfi: Delegacija za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije z območja občine Murska Sobota je na svoji seji dne 23. 12. 1974 razpravljala tudi o osnutku zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975. Delegacija je ugotovila:

V 4. členu tega osnutka zakona je med drugim določen tudi pogoj, da občina doseže 90% izterjavo davkov, ki jih občani plačujejo neposredno. Delegacija ugotavlja, da je 90% izterjava davkov od občanov iz naslednjih razlogov pretiran pogoj:

Območje mursko-soboške občine je še vedno pretežno kmetijsko in večji del dohodkov pomenijo davki občanov. Kmetje iz splošno znanih razlogov težko prodajajo svoje proizvode, živino in druge kmetijske pridelke, zato so njihovi dohodki nizki. Večji del kmečke mladine iz našega območja je zaposlen v tujini ali drugje v državi. Na kmetijah živijo le ostareli ljudje, ki pa niso tako produktivni, da bi bili kos vsem dajatvam, ki jih ima kmetijstvo. Zato delegacija predlaga, da se v 4. členu predvidena 90% izterjava davkov od občanov zniža na 85%.

Predsednica Mara Žlebnik: Prosim! Besedo ima tovariš Vinko Jagodič, delegat občine Šentjur.

Vinko Jagodič: V imenu delegacij občin Šmarje pri Jelšah in Šentjur kov in davkov praktično ne moremo realizirati — zaradi naravne nesreče in izpada dohodkov in davkov iz kmetijstva in od nekaterih obrtnikov. Prosim Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, da da tolmačenje o našem položaju, če našega prejšnjega zaprosila ni mogel upoštevati v zakonskem osnutku.

Predsednica Mara Žlebnik: Besedo ima tovariš Tone Vodušek, delegat iz občine Radlje ob Dravi!

Tone Vodušek: Tovarišica predsednica, tovariši in tovarišice delegati! V imenu delegacije občinske skupščine Radlje ob Dravi želim spregovoriti nekaj misli k osnutku zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975.

O problematiki občin, ki s sredstvi iz lastnih virov ne morejo pokriti vseh potreb, ne kaže na široko govoriti, saj je predmet vsakoletnih razprav, le s to razliko, da se pojavlja na različnih mestih in iz različnih zornih kotov. Kjer koli se že pojavlja, kaže na to, da je naša mala dežela prav tako obremenjena s problemi enakega razvoja pokrajin kakor celotna naša domovina. Priznati moramo, da smo v dosedanjih obravnavah spoznali potrebo po enakomernejšem razvoju vse Slovenije in temu primerno začeli tudi ukrepati. Z zakonom o ukrepih za pospeševanje manj razvitih območij v Socialistični republiki Sloveniji, sprejetim 1971. leta, smo začeli sistematično pospeševati gospodarski in družbeni razvoj občin, priznanih z zakonom. Čeprav je zakon uvrstil med manj razvite le 11 občin, je bilo potrebno sprejeti dejstvo, da je poleg teh še vrsta občin v Sloveniji, ki z lastnimi viri ne morejo pokriti potreb za financiranje družbeno priznane skupne porabe. Tako že vrsto let obravnavamo okoli polovico slovenskih občin pri vsakoletnem sprejemanju proračunov izobraževalnih skupnosti. Dopolnilno financiranje je bilo preneseno še na področje socialnega skrbstva. Preteklo leto pa smo z novimi načini financiranja postavili v enak položaj tudi splošne potrebe oziroma proračune občin. Nekajletne izkušnje torej kažejo, da s samim sistemom financiranja ne moremo zagotoviti normalnega zadovoljevanja v posameznih občinah, ne oziraje se na to, kako se te problematike lotimo. Z letošnjo resolucijo smo uradno priznali za pomembnejša, skrbi potrebna, tudi obmejna območja. Ugotovili smo, da moramo zagotoviti nadaljnji obstoj in poseljenost v obmejnih območjih, čeprav ekonomski kazalniki niso povsem istovetni s političnimi.

Da bi zagotovili v resoluciji postavljeni cilj, moramo z ekonomskimi ukrepi in zagotovitvijo normalnega delovanja vseh potrebnih služb vplivati na hitrejši razvoj obmejnih območij, predvsem v občinah, ki z lastno gospodarsko močjo tega ne zmorejo. Sem sodi tudi obravnavani osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975.

Znano je, da smo s sistemom financiranja družbenopolitičnih skupnosti na ravni občin v letošnjem letu napravili precejšnjo spremembo v virih sredstev za financiranje splošne porabe. S spremembo virov financiranja, v glavnem s prenosom sredstev od prispevka iz osebnih dohodkov na interesne skupnosti, je precej občin v Sloveniji izkazalo primanjkljaj za pokritje dogovorjene splošne porabe. Tako so se tudi proračuni občin zmanjšali v enakem razmerju, kakor že pred tem proračuni nekaterih interesnih skupnosti.

Sistem dopolnjevanja za 1974. leto ni bil preveč uspešen. Izkušnje so narekovele za v bodoče sistemski način zbiranja sredstev za dopolnjevanje. Z zakonom o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih je tudi predviden sistemski način dopolnjevanja občin. Menimo, da je v načelu pravilno zastavljeno reševanje te izredno nevhvaležne naloge. Nadaljnje izvajanje, pa menimo, da z zakonom ni mogoče.

S posebnim družbenim dogovorom o financiranju splošne porabe v letu 1974 je bilo dogovorjeno, da bomo v bodoče uporabljali določena merila, s katerimi bi lahko vrednotili obseg posebne splošne porabe, da bi v neki družbenopolitični skupnosti zagotovili financiranje nujno potrebnih služb.

V zvezi s predlaganim osnutkom o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 ponovno poudarjamo, da ne uvajamo meril, zato poskušamo rešiti vprašanje dopolnjevanja z nekim pavšalnim merilom, ki ne zagotavlja obstoja potrebnih služb v občinah, ki takega pavšalnega pogoja ne izpolnju-

jejo. Pri tem mislimo na pogoj o odvisnosti od števila kmečkega prebivalstva, v višini 40 %, oziroma od zaposlenosti v občini, nad 20 %.

V predlaganem osnutku ponujeno merilo bo tudi v bodoče povzročalo nepravilno razporeditev sredstev za skupno porabo. Tako bodo ostale občine, ki z lastnimi viri sredstev ne bodo mogle zagotoviti funkcioniranja z ustavo in zakoni določenih služb, občine, ki bodo za delovanje teh služb dobivale dopolnilna sredstva, in občine, ki bodo z lastnimi viri lahko zagotovile boljše pogoje dela teh služb.

V primeru, če bi določbam osnutka zakona sledile tudi interesne skupnosti, bi prišlo celo tako daleč, da bi v nekaterih občinah morali zapirati osnovne šole ali opuščati pomoč iz socialnih razlogov.

Naša delegacija meni, da je mogoče zagotoviti približno enako višino splošne porabe in hkrati tudi merila za ovrednotenje take porabe. Po novem zakonu o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih je mogoče sklepati, da bo obseg dejavnosti, ki sodijo v sklop splošne porabe, močno okrnjen ter povsem natančno opredeljen.

Za tako opredeljen obseg pa bo mogoče poiskati tudi ustrezno vrednotenje, ki bo temeljilo na objektivnih merilih. Službe, ki so namenjene izvajanju te funkcije oziroma funkcije države, pa bi morali približno enako vrednotiti.

Nekaj besed želim spregovoriti še o sposobnosti ali nesposobnosti občine, da si sama zagotovi primerno materialno osnovo za financiranje splošne porabe. Vire določamo z republiškim zakonom. Sedaj določeni viri za občinski proračun so zelo malo vezani na odstotek zaposlenosti ali število kmečkega prebivalstva. Občinski proračun bo v bodoče malo deležen neposrednega plačila od zaposlenih, saj prispevek iz osebnega dohodka v glavnem prenašamo na druga področja. Davek od dohodka temeljnih organizacij združenega dela prav tako ni odvisen le od odstotka zaposlenosti.

Osrednji dohodek občinskih proračunov je prav gotovo poseben občinski davek od prometa proizvodov in storitev, le-te pa se v glavnem pobira v mestih, kjer je trgovina mnogo bolj organizirana kakor na podeželju. Tako posredno prehaja tudi ta vir iz nerazvitega območja v bolj razvita.

S tem smo želeli opozoriti, da merila v 2. členu osnutka zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 niso realna za oceno upravičenosti do posebnih dopolnilnih sredstev za financiranje splošne porabe.

Predlagamo, da Izvršni svet Skupščine SR Slovenije pred predložitvijo predloga zakona prouči položaj večine slovenskih občin ter na podlagi proučitve položaja predlaga ukrepe, ki bodo zagotovili vsem občinam v Sloveniji normalno poslovanje tudi v 1975. letu, če ne bi bile izrecno same krive za izpad dohodkov.

Predsednica Mara Žlebnik: Besedo ima tovariš Janez Kenk!

Janez Kenk: Dolžan sem vas seznanim o stališčih delegacije skupščine občine Vrhnika o osnutku zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975.

Naša delegacija je na svoji seji pozorno pregledala vse gradivo za to sejo, prav tako tudi osnutek tega zakona in je o tem osnutku sprejela naslednja stališča:

Prvič: Delegacija se načelno strinja, da se vsem občinam zagotovijo načelno enaki pogoji za njihovo delo ter da se v zvezi s tem tudi določenim ob-

činam, ki tega niso same sposobne, zagotovijo po solidarnostnem načelu dodatna sredstva.

Prav tako pozdravljamo ukrepe, s katerimi se ti odnosi poskušajo urediti pravočasno — tako, kot v tem primeru, oziroma tudi s takim aktom, kot je osnutek tega zakona.

Drugič: Ne strinjamo pa se z določbo zadnjega odstavka 2. člena, da občine iz druge in tretje alineje tega člena ugotavlja Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije, ne da bi se posvetoval z zbori Skupščine oziroma ne da bi se prej sploh proučila merila za uvrščanje teh občin v določeno kategorijo.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975 se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva vse pripombe, predloge in stališča, dane v poročilih skupščinskih teles in predloge, dane v razpravi in današnji seji zbora ter pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 15. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni na bencin.

Predlog odloka je Skupščini predložil njen izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Tovariš Jože Tepina, želite uvodno besedo? (Ne.)

Predlog odloka ste prejeli s sklicem seje zbora. Predlog odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli danes na klop. Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, če želita še kaj dodati? (Ne želita.)

Na podlagi predloga odloka in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Očitno nihče.

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka z večino glasov sprejel.

Ker se zmanjšuje število delegatov, vas bi ponovno prosila, da potrpite do konca današnje seje, kajti ponoven sklic ne pride v poštev, saj bi odlašali s sprejemom teh aktov. Če pa bi predložili nadaljevanje seje na jutrišnji dan, je pa tudi vprašanje, če bi bili sklepci. Prosim, da to upoštevate!

Prehajam na 16. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o obveznem združevanju sredstev temeljnih organizacij združenega dela za financiranje odsekov avtocest v Socialistični republiki Sloveniji.

Predlog zakona je Skupščini predložil njen izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Draga Petroviča, republiškega sekretarja za gospodarstvo, ki bo imel uvodno besedo.

Drago Petrovič: Tovarišica predsednica, tovariši in tovarišice delegati! Najprej bi na kratko pojasnil, zakaj predlagamo sprejem zakona po hitrem postopku. Zaradi močnega izpada načrtovanih dohodkov republiške skupnosti za ceste v 1974. letu, v višini nad 330 milijonov dinarjev, je zaradi ukinitve dohodka iz zveznega prometnega davka, glede katerega ste ravnokar sprejeli odlok, že ogrožena kontinuiteta dela republiške skupnosti za ceste in izvajanje sprejetega srednjeročnega programa vzdrževanja, rekonstrukcij in gradnje cestnega omrežja.

Da ne bi prišlo v 1975. letu do še večjega izpada dohodkov republiške skupnosti za ceste, predlagamo, da se zakon sprejme po hitrem postopku.

Kot je bilo že v referatu podpredsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije tovariša Zvoneta Dragana danes omenjeno, neuskladenosti v gospodarskem razvoju naše republike, zlasti na področju infrastrukture, zahtevajo, da v nekaj naslednjih letih vložimo bistveno večji delež družbenega proizvoda zlasti v energetske in prometne infrastrukturne objekte. Drugačna odločitev ni mogoča, saj pomanjkanje energije in nerazvite prometne zveze pomenijo že bistveno omejitev razvojnih možnosti našega gospodarstva. Potrebne bodo torej načelne odločitve o združitvi dela družbenega proizvoda za energetiko in za prometno infrastrukturo v železniškem in cestnem prometu. Redno vzdrževanje, rekonstrukcija in gradnja novih cest je eden izmed bistvenih pogojev za normalni razvoj našega gospodarstva. Morebitno opuščanje nadaljnje gradnje cestnega omrežja v Socialistični republiki Sloveniji, zlasti mednarodnih in magistralnih cestnih povezav, bi lahko privedlo Slovenijo do prometne izolacije. Zato ni naključje, da že družbeni plan Socialistične republike Slovenije za obdobje 1971—1975 določa nadaljnji razvoj prometa kot eno izmed svojih prioritetenih nalog. Posebej je predvideno dokončanje odsekov Vrhnika—Postojna—Razdrto in Hoče—Levec na magistralni smeri od Šentilja do Nove Gorice. Sredstva za realizacijo predvidenih gradenj so bila zagotovljena iz bencinskega dinarja, taks, iz dela zveznega prometnega davka, proračuna Socialistične republike Slovenije, kreditov Mednarodne banke za obnovo in razvoj in kreditov domačih bank.

V ta namen je bilo sprejetih tudi več zakonov in drugih splošnih aktov, in sicer: zakon o uporabi sredstev iz dodatnega davka od prometa blaga na drobno v letih 1968, 1969 ter 1970 ter v zvezi s tem odlok o finančnem programu za financiranje projektiranja novih cestnih odsekov v Socialistični republiki Sloveniji; zakon o javnih cestah; odlok o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin in odlok o višini pristojbin za cestna motorna vozila.

Posebej pa je bila uzakonjena gradnja avtoceste Postojna—Vrhnika in Hoče—Levec ter so bila zanjo namenjena posebna sredstva.

Z novo ustavno ureditvijo prehaja odločanje o razvoju gospodarstva, torej tudi o razvoju cestnega omrežja, na združeno delo. Odločitve morajo biti uskladene z interesi uporabnikov in proizvajalcev posameznega področja. Za tako

odločanje je potrebna tudi primerna organizacijska oblika ter v skladu z ustavnimi določbami ustanovitev samoupravne interesne skupnosti. V tej interesni skupnosti bo združeno delo sprejemalo odločitve o programih razvoja, o virih sredstev in o gospodarjenju s temi sredstvi.

Potrebne so tudi sistemske odločitve o virih sredstev. Te odločitve morajo predvsem upoštevati načelo, da naj več prispeva tisti, ki cesto več uporablja. Te rešitve morajo biti na jugoslovanskem gospodarskem prostoru čimbolj uskladene. V smislu teh načel se zavzemamo za organiziranje samoupravne interesne skupnosti za ceste. Pristojnim zveznim organom je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlagal dolgoročne sistemske rešitve glede financiranja dejavnosti te skupnosti. Pričakujemo, da bo samoupravna interesna skupnost zaživela v bližnji prihodnosti, medtem ko, žal, ne moremo biti prepričani, da bo usklajevanje sistemskih rešitev za zagotovitev sredstev samoupravnih interesnih skupnosti med republikami hitro končano, saj so med njimi interesi in stališča izredno različna. Že z novim letom pa bodo presahnili na področju cestnega gospodarstva dosedanji viri sredstev, torej sredstva prometnega davka, ki bo v bodoče moral biti v celoti namenjen potrebam federacije, ter do sedaj namensko usmerjena sredstva proračuna. Hkrati ugotavljamo, da so dosedanji neposredni viri financiranja cestnega gospodarstva, zlasti bencinski dinar, zaradi učinkov energetske krize, podražitve goriva in manjše rasti kupne moči nižji za 25 % od planiranih.

V obdobju 1971—1975, to je v petletnem planu dohodkov, republiške cestne skupnosti računajo na izpad okoli 920 milijonov novih dinarjev, ne da bi upoštevali inflacijo v tem obdobju. Takšno stanje, kolikor v njega takoj ne posežemo, bo povzročilo popoln zastoj vseh gradenj, rekonstrukcij na cestah, neizpolnitev nalog družbenega plana in povečano zaostajanje prometne infrastrukture. Ker še nimamo samoupravne interesne skupnosti, je v skladu z ustavnimi določbami Izvršni svet Skupščine SR Slovenije dolžan v primeru, če je ogrožena izvršitev politike, ki jo je začrtala Skupščina z družbenim planom in s svojo resolucijo, predlagati potrebne ukrepe. Zato je Izvršni svet predlagal, da kot začasni in prehodni ukrep Skupščina izda zakon, ki vam je predložen. Ta zakon izhaja iz 25. člena ustave SR Slovenije, ki ureja obvezno združevanje dela sredstev za financiranje potreb družbene reprodukcije, kadar gre za uresničitev temeljnih ciljev družbenega razvoja, določenih v družbenem planu republike. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije meni, da bi prekinitev kontinuitete gradnje in rekonstrukcije cest pomenila bistveno odstopanje od uresničevanja temeljnih ciljev srednjeročnega družbenega plana, zato predlaga zakon v obliki predloga.

V predlogu zakona je predvideno, naj bi obvezno združevale sredstva temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in ki so zavezanci za davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Vse te temeljne organizacije združenega dela bodo člani nove samoupravne interesne skupnosti. Predlagamo, da bi svoja sredstva združevale po stopnji 4 % od osnove, od katere se plačuje davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, in sicer najdalj do 31. decembra 1976. leta. Ta zakonska obveza naj bi veljala v taki višini in toliko časa, dokler se zavezanci v okviru samoupravne interesne skupnosti ne bi sporazumeli drugače. Pravice in obveznosti pri gospodarjenju z združenimi sredstvi naj bi, po predlogu zakona, zavezanci določili z medsebojnim sporazumom, v katerem bi bili določeni predvsem po-

goji vračanja združenih sredstev, pa tudi druge pravice in obveznosti glede gospodarjenja.

Zakon naj bi začel veljati 1. 1. 1975. Gre torej za začasno rešitev, ki jo predlagamo sicer v obliki zakona, katere glavno vsebino pa bo določalo združeno delo v novi samoupravni interesni skupnosti, s katero bo v celoti prevzelo tudi to področje razširjene reprodukcije.

Predsednica Mara Žlebnik: Izvršni svet Skupščine SR Slovenije torej predlaga, da naj predlog zakona obravnavamo v smislu 294. člena poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije po skrajšanem postopku, ker pred njim nismo obravnavali predloga za izdajo in osnutka zakona.

Najprej moramo odločiti, ali se s takim predlogom Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije strinjamo. Zato pričenjam razpravo o tem predlogu Izvršnega sveta. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Ce ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Kdor je za to, da se predlog zakona o obveznem združevanju sredstev temeljnih organizacij združenega dela za financiranje odsekov avto cest v Socialistični republiki Sloveniji obravnava v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da smo z večino glasov sprejeli predlog Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, da bomo zakon obravnavali v zadnji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona ste prejeli z dopisom dne 19. 12. 1974. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in Odbor za družbenoekonomske razvoj Zbora združenega dela, ki sta dala skupno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo.

Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, če želita še kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želita.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Iz klopi: Zanima me, če je Zbor združenega dela predlog tega zakona že sprejel.) (Že ga je sprejel.) (Hvala.) Prosim! Besedo ima tovariš Drago Petrovič.

Drago Petrovič (iz klopi): Opozoril bi, da je bil v Zboru združenega dela sprejet amandma k 2. členu, ki pravi, da naj se akontacije plačujejo namesto do 10. do 15. v mesecu za pretekli mesec, in sicer na predlog skupine delegatov s področja gospodarstva 12. okoliša, občina Škofja Loka.

Predsednica Mara Žlebnik: Predsednik Zbora združenega dela me je pravkar obvestil, da je predlog zakona o obveznem združevanju sredstev temeljnih organizacij združenega dela za financiranje odsekov avto cest v Socialistični republiki Sloveniji sprejet z amandmajem k tretjemu odstavku 2. člena, po katerem naj se ta člen spremeni tako, da se glasi: »Akontacije se plačujejo do 15. v mesecu za pretekli mesec.«

Predlagam, da najprej glasujemo o tem amandmaju, ki je bil sprejet v Zboru združenega dela. Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k tretjemu odstavku 2. člena soglasno sprejet.

Prehajam na glasovanje o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o obveznem združevanju sredstev temeljnih organizacij združenega dela za financiranje odsekov avto cest v Socialistični republiki Sloveniji sprejet z večino glasov.

Prehajam na 17. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o proračunu Socialistične republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1975.

Predlog zakona je Skupščini predložil njen izvršni svet. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Jože Tepina. Tovariš Jože Tepina, želite uvodno besedo? (Ne.)

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 19. 12. 1974. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta dala skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo.

Omenjeni poročili ste prejeli danes na klop. Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, če želita še kaj dodati k pismenim poročilom? V imenu Odbora za finance ima besedo tovariš Janez Kenk!

J a n e z K e n k : Odbora sta se strinjala s predloženim postopkom ter ugotovila, da je predlog zakona v skladu z izhodišči za sestavo republiškega proračuna, ki jih je sprejela Skupščina Socialistične republike Slovenije na prejšnjih sejah zborov, in tudi z resolucijo o družbenoekonomski politiki v letu 1975.

V obravnavi po členih sta odbora sprejela naslednje predloge za spremembe in dopolnitve:

K 14. členu: Besedilo tega člena naj se spremeni tako, da se glasi: »Od dohodkov po 1. členu tega zakona, razporejenih po posebnem delu proračuna, se vlaga v sredstva rezerve Socialistične republike Slovenije 1 %.« To pomeni, besedilo tega člena je potrebno uskladiti z določbami predloga zakona o financiranju splošnih družbenih potreb, to je s 36. in 37. členom.

K 18. členu: Prva alineja tega člena naj se spremeni tako, da se glasi: »— o uporabi sredstev rezerve, in sicer do višine 1 000 000 dinarjev v posameznem primeru, vendar samo za namene iz 1. točke 39. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih;«.

Tudi to določbo je treba uskladiti z določbami predloga zakona o financiranju splošnih družbenih potreb.

Odbora sta obravnavala tudi vlogo Ustavnega sodišča Socialistične republike Slovenije, v kateri Ustavno sodišče predlaga, da se spremeni predlog zakona o proračunu Socialistične republike Slovenije za leto 1975 tako, da se postavke pod šifro »2005 — Ustavno sodišče Socialistične republike Slovenije — izračun proračunskih stroškov za redno dejavnost v letu 1975« povečajo za materialne izdatke, negospodarske investicije in za osebne izdatke v skupnem znesku 594 250 dinarjev. Predstavnik predlagatelja je odboroma ob tej priliki zagotovil, da bodo zahtevana dodatna sredstva za osebne izdatke ustavnega sodišča zagotovljena iz postavke »nove namestitve,« za materialne izdatke pa iz postavke »investicijsko vzdrževanje zgradb in opreme«.

Prav tako smo obravnavali vlogo Časopisno-grafičnega podjetja Delo, Ljubljana, v kateri le-ta predlaga, da se postavka »04 negospodarske investicije, oddelek 16 — intervencije v gospodarstvu — v postavki regres za roto papir« poveča glede na povečane cene roto papirja.

Odbora sta menila, da je pred vsako odločitvijo o povečanju regresa za roto papir treba izdelati ustrezno informacijo o problematiki politično-informativnega tiska s konkretnimi predlogi o tem, kakšne subvencije naj se v bodoče sprejemajo iz družbenih sredstev.

Odbora predlagata zboroma, da sprejmeta predlog zakona v besedilu, ki ga je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, skupaj z amandmajema odborov k 14. in 18. členu.

Predsednica Mara Žlebnik: Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričujem razpravo. Kdo želi razpravljati? Prosim! Besedo ima tovariš Jože Majcenovič, delegat občine Lenart.

Jože Majcenovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi samo, da postavim vprašanje članu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. Na 5. strani tabelaričnega dela je postavka: »03, in to v 16. točki — investicije v gospodarstvu, v drugem odstavku sredstva za pospeševanje razvoja manj razvitih občin.« V 1974. letu je v ta namen bilo v proračunu 5 milijard 700 milijonov starih dinarjev in še nekaj čez, v 1975. letu je predvidenih 5 milijard starih dinarjev. Ta sredstva pa so, kolikor smo mi ugotovili, zadostna le za obveznosti iz leta 1974. Zato postavljamo vprašanje, kakor bo to rešeno v 1975. letu, ko pa vemo, da so znašali zahtevki že v letošnjem letu okoli 10 milijard starih dinarjev, če ne še več.

Predsednica Mara Žlebnik: Besedo ima tovariš Vinko Jagodič, delegat občine Šentjur pri Celju!

Vinko Jagodič: V imenu delegacije Šentjur pri Celju postavljam podobno vprašanje kot delegat občine Lenart. Iz dela Komisije za manj razvita območja pri Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije mi je znano, da smo v tekočem letu morali zmanjšati beneficirano obrestno mero od 7 % na 4 %, ker je bil znesek realiziran do te višine. Vedeti moramo, da je trend vlaganj na tem področju pravzaprav porasel v letih 1973 in 1974. Predvidevanje v 1975. letu kaže na to, da bo dejansko s temi sredstvi mogoče pokriti obveznosti iz tekočega leta, razen če se ta sredstva ne bodo kompenzirala v neki drugi obliki. Mislim sicer, da bi morala ta sredstva doseči najmanj 80 milijonov dinarjev ali vsaj indeks poprečne povečane potrošnje 123, ki velja za 1975. leto.

Želel bi odgovor na to vprašanje, če ga je mogoče dobiti.

Drugo vprašanje, ki ga želim postaviti, je naslednje: V preteklem obdobju smo uvedli pri nas mladinske delovne akcije republiškega in zveznega značaja. Nepopolno urejeno financiranje je privedlo do tega, da občini Šentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah, kjer so bile dve leti te akcije, nimata pokritih obveznosti v višini 1 000 280 dinarjev. S sredstvi, ki so bila namenjena za posamezne objekte, ki jih je gradila mladina, je bilo treba pokriti stroške za nastanitev mladinskih delovnih brigad. Tako si danes v občini ponujamo ta saldo, in sicer v razmerah, ko po posebnem družbenem dogovoru kot dopolnjevana občina nimamo pokritih prek 25 % tekočih dohodkov.

Mislim, da naša občina nima gospodarskih možnosti za financiranje dejavnosti mladinskih delovnih akcij. In ko človek posluša, da se bodo mladinske delovne akcije v naslednjem letu še razširile na druga območja v SR Sloveniji, za razne namene, kar je edino prav, mi je nerazumljivo zmanjšanje postavke Republiške konference Zveze socialistične mladine za te namene, seveda če niso za te namene predvideni kakšni drugi viri.

Predsednica Mara Žlebnik: Kdo še želi razpravljati? Tovariš Jože Tepina, boste odgovorili na vprašanje?

Jože Tepina: Odgovoril bom na prvo vprašanje, medtem ko bo na drugi dve vprašanji odgovoril tovariš Marjan Oblak, pomočnik republiškega sekretarja za finance.

V zvezi s sredstvi za manj razvita območja bi rekel to, da za letošnje leto določena sredstva v ta namen niso uporabljena. Zato bo o teh sredstvih verjetno treba razpravljati ob zaključnem računu o proračunu za leto 1974. Razpoložljiva sredstva niso izkoriščena predvsem zaradi tega, ker se projekti za ta območja skrbno proučujejo in se je priprava dokumentacije v zvezi s temi projekti nekoliko zavlekla, kar pa gre seveda izključno na škodo kakovosti sprejetih odločitev. Tako pričakujemo, da bodo za leto 1975 namenjena sredstva zadoščala, zlasti še ob upoštevanju tega, da bo nekaj sredstev prenesenih tudi iz letošnjega leta.

Predsednica Mara Žlebnik: Besedo ima tovariš Marjan Oblak!

Marjan Oblak: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Glede namenskih sredstev, ki jih je zagotavljal republiški proračun za mladinsko delovno akcijo Kozjansko, je bilo, kot vidite, v tabeli pod 0,3 — dejavnost družbenopolitičnih organizacij — zagotovljenih v 1974. letu 1 760 000 dinarjev, medtem ko naj bi se v 1975. letu zagotovilo po tem predlogu 2 164 000 dinarjev, kar pomeni z indeksom 123 %. Mladinska delovna akcija ni samo akcija na podlagi republiškega proračuna, ampak je akcija mladinskih delovnih brigad, za kar naj bi se sredstva zbirala na širšem območju. Ta akcija bo vsekakor pomenila solidarnostno vseslovensko mladinsko delovno akcijo. Republika zagotavlja v republiškem proračunu namenska sredstva samo za del, kjer naj bi sodelovala republika zato, da bi take akcije podprla tudi s svojim deležem ne samo moralno, ampak tudi materialno.

Glede sredstev za beneficirane obresti krajevno-kreditnim službam in pa za investicije v zasebnem kmetijstvu je bilo v letošnjem letu predvidenih 8 200 000 dinarjev, kar je bilo tudi porabljeno. Za drugo leto se predvideva 11 400 000 dinarjev, kar pomeni indeks 139 na porabljena sredstva v letošnjem letu. Glede zahtevka, ki je postavljen nekoliko višje, smo skupaj z Republiškim sekretariatom za kmetijstvo našli rešitev, da bo treba tudi iz pozitivnih razlik pri danih kreditih in pa sploh pri financiranju kmetijskih pospeševalnih služb in posegov republiškega proračuna na področju kmetijstva preiti tudi na del bančnega mehanizma in v združeno gospodarstvo v okviru kmetijstva in industrije.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Vinko Jagodič!

Vinko Jagodič: Opravičujem se, da izrabljam vašo potrpežljivost. Nerazumljiva mi je namreč trditev tovariša Jožeta Tepine, kajti v Komisiji za manj razvita območja je bilo jasno rečeno, da je treba nujno zmanjšati stopnjo od 7 % na 4 %, ker ni sredstev. Sredstva so se odobraval v zelo težkih razmerah. Ne vemo tudi, kakšna sredstva bodo sploh na razpolago. Mislim, da so take trditve zelo kontradiktorne in ni prijetno, da se morajo obravnavati pred tem avditorijem. Moram povedati, da so bile nam stvari drugače predložene.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmajih Odbora za finance k 14. in 18. členu. S tema amandmajema Zakonodajno-pravna komisija soglaša. Vprašujem predstavnika predlagatelja tovariša Jožeta Tepino, ali soglaša z amandmajema k 14. in 18. členu, ki ju je vložil Odbor! (Da.)

Kdor je za amandmaja k 14. in k 18. členu, ki ju je dal Odbor, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja k 14. in k 18. členu soglasno sprejeta.

Glasovali bomo še o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 3., 10., 19. in 21. členu, ki so razvidni iz njenega poročila z dne 24. 12. 1974. Predstavniki predlagatelja s temi amandmaji soglaša. Ker ne gre za bistvene vsebinske spremembe, predlagam, da o vseh teh amandmajih glasujemo skupaj.

Kdor je za amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so amandmaji Zakonodajno-pravne komisije soglasno sprejeti.

Glasovali bomo še o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o proračunu Socialistične republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1975 z večino glasov sprejet.

Vračam se na 13. točko dnevnega reda. Če se spomnite, gre za amandma Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k predlogu zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davka za leto 1975.

Amandma se nanaša na 1. člen, in sicer naj se v 1. členu pika na koncu člena nadomesti z vejico in doda naslednje besedilo: »razen davka od skupnega dohodka občanov, za katerega se osnove in stopnje lahko določijo do 30. junija 1975«. Odbor z amandmajem soglaša. Ali soglaša tudi Zakonodajno-pravna komisija? (Da.)

Prehajam na glasovanje.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije sprejet z večino glasov.

Sedaj bomo glasovali še o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog zakona sprejet z večino glasov.

Pri tem predlogu zakona je Zakonodajno-pravna komisija k naslovu predložila redakcijsko spremembo, da naj se beseda »davka« nadomesti z besedo »davkov«.

Menim, da se Odbor strinja s tem, da gre pri tem za redakcijo in da ni treba glasovati kot o amandmaju.

Prehajam na 18. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

Osnutek zakona je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Osnutek zakona smo sicer že obravnavali na prejšnji seji našega zbora in tudi sprejeli sklep, da osnutek sprejmemo, vendar je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije glede na sklep Zbora združenega dela prvotni osnutek zakona umaknil in predložil osnutek zakona, ki ga obravnavamo danes. Želi predstavnik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije osnutek zakona uvodno obrazložiti? (Ne želi.)

Osnutek zakona ste prejeli z dopisom z dne 20. 12. 1974. Osnutek so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli na klop.

Besedo ima predstavnik Odbora tovariš Janez Kenk!

Janez Kenk: Pri obravnavi osnutka tega zakona po členih sta odbora sprejela naslednjo pripombo:

K 5. členu odbora predlagata, da se namesto prispevka solidarnosti iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in iz dohodka občanov, navedenega v 2. točki, sprejme predložena druga varianta. Predlagata tudi, da naj se prispevek od sredstev za reklamo in reprezentanco, ki ga plačujejo temeljne organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti ter državni organi, ne določi v višini 10 % od vsakega izdatka za reklamo in reprezentanco, ampak v višini 6 %.

Po mnenju odborov bi 6 % zadostovalo, da se zberejo potrebna sredstva, to je 36 000 000 dinarjev, za katera je na strani 10 obrazložitve sicer predvideno, da naj bi se zbirala iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Odbora tudi menita, da tako nizek odstotek prispevka od sredstev za reklamo in reprezentanco ne bo vplival na bistveno zmanjšanje obsega dohodka časopisno-založniških podjetij, radia in televizije in drugih organizacij, ki se ukvarjajo z reklamno dejavnostjo.

Odbora sta pri tem upoštevala tudi dejstvo, da pri taki rešitvi ne bodo prispevale sredstva le organizacije iz gospodarstva, ampak tudi druge organizacije in skupnosti ter državni organi. Pomembno pri tem predlogu je tudi dejstvo, da so tako obliko zbiranja sredstev uvedle ali pa jo predlagajo tudi druge republike oziroma avtonomni pokrajini.

V zvezi s tem predlogom je treba v zakonu popraviti tudi vse ostale določbe, v katerih je predviden kot vir za oblikovanje sredstev solidarnosti prispevek solidarnosti iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Od začetka sem pozabil povedati to, da smo na seji Odbora ugotovili, da je predlagatelj zakona prilagodil osnutek zakona večini pripomb, ki so bile sprejete na prejšnji seji.

Predsednica Mara Žlebnik: Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil ter poročila predstavnika Odbora za finance začenjam razpravo.

Besedo ima tovariš Ivo Gorjup, delegat mesta Ljubljana! Zbor obveščam, da nam je pismene pripombe k osnutku zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč poslala Skupščina občine Ljubljana-Vič-Rudnik.

I v o G o r j u p : Naša delegacija podpira v 5. členu drugo varianto, to je, da naj bi bil prispevek iz sredstev za reklamo in reprezentanco, ki ga plačujejo temeljne organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti ter državni organi, v višini 10 % od vsakega izdatka za reklamo in reprezentanco.

Nejasnost pa je v zvezi s skupnostmi ter državnimi organi, pri katerih bi bilo seveda treba opredeliti, kateri so ti stroški. Gre namreč za različne stroške glede reklame in reprezentance pri državnih organih, ki niso istovetni.

Strinjam pa se s predstavnikom pristojnega odbora, da naj bi bila višina tega prispevka 6 %.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati? Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet Skupščine SR Slovenije upošteva vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in predloge, dane v razpravi na današnji seji zbora ter pismene pripombe skupin delegatov.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 19. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah.

Predlog zakona je Skupščini predložil njen izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Antona Klemenca, podsekretarja v Republiškem sekretariatu za pravosodje in občo upravo. Tovariš Anton Klemen, želite morda uvodno besedo? (Ne.)

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da predlog zakona obravnavamo v smislu 294. člena poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije po skrajšanem postopku, ker pred njim nismo obravnavali predloga za izdajo in osnutka zakona.

Najprej moramo odločiti, ali se s takim predlogom Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije strinjamo. Želi kdo o tem razpravljati? (Ne.)

Dajem predlog Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije na glasovanje. Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli predlog Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in bomo zato zakon obravnavali v zadnji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 19. 9. 1974. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila zboru pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste

prejeli danes na klop. Želita morda predstavnika ustno obrazložiti poročili? Besedo ima tovariš Janez Kenk, predstavnik Odbora!

Janez Kenk: V obravnavi po členih sta odbora sprejela naslednje predloge za spremembo:

Na koncu tretje vrste 4. člena naj se številka 1,12 % spremeni v 1,1 %. Odbora menita, da je potrebno predloženi odstotek zaokrožiti. Ta zaokrožitev ne bo bistveno vplivala na zmanjšanje zbranih sredstev.

Členi 6, 7 in 8 naj se ustrezno prenumerirajo v člene 8, 9 in 10. Sprememba je zgolj redakcijske narave, ker gre za pomoto pri prepisovanju besedila.

Odbora predlagata zboroma, da sprejmeta predlog zakona v besedilu, ki ga je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije skupaj s predlogi odborov za spremembe oziroma dopolnitve predloga zakona.

Predsednica Mara Žlebnik: Na podlagi predloga zakona in pisмениh poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmaju Odbora za finance k 4. členu, ki ga je obrazložil njegov predstavnik. Zakonodajno-pravna komisija se s tem amandmajem strinja. Vprašujem predstavnika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, ali se tudi strinja z amandmajem! (Se strinja.)

Kdor je za amandma Odbora za finance k 4. členu, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora za finance soglasno sprejet.

Glasovali bomo še o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 3. in 5. členu. Ali se tudi s tema amandmajema predlagatelj strinja? (Se strinja.) Ali se strinja Odbor? (Se strinja.)

Kdor je za amandmaja Zakonodajno-pravne komisije k 3. in 5. členu, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da sta amandmaja Zakonodajno-pravne komisije k 3. in 5. členu soglasno sprejeta.

Glasovali bomo še o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah soglasno sprejet.

Prehajam na 20. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Jožeta Tepino. Želite, tovariš Tepina, uvodno besedo? (Ne.) Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da predlog zakona obravnavamo v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, ker pred tem nismo obravnavali predloga za izdajo in osnutka tega zakona. Najprej bomo odločali, ali se s takim predlogom Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije strinjamo. Želi mogoče o tem kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Franc Jerina, delegat iz občine Logatec!

Franc Jerina: Tovarišice in tovariši delegati! Pred nami je amandma, ki smo ga prejeli šele danes na klop. Ta amandma v bistvu določa limitiranje občinskega proračuna. Pomembnost vsebine tega amandmaja lahko podkrepim z dejstvom, da o tem govori tudi ustava SR Slovenije v 112. členu. Mislim, da imam prav, če rečem, da o tako pomembni stvari ne morem glasovati po lastnem prepričanju. Torej o tem amandmaju ne morem in ne bom glasoval. Tako predlagam tudi ostalim.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi kdo razpravljati o postopku? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Kdor je za to, da se predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974 obravnava v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (38 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (8 delegatov.)

Ugotavljam, da smo z večino glasov sprejeli predlog Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. Zato bomo zakon obravnavali v zadnji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona ste prejeli skupaj s sklicem seje tega zbora. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila zboru skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Vprašujem predstavnika Odbora tovariša Janeza Kenka, ali bo ustno obrazložil poročilo! (Da.)

Janez Kenk: V načelni obravnavi odbora nista imela pripomb. Prav tako sta se strinjala, da naj se zakon obravnava po skrajšanem postopku.

V obravnavi po členih pa sta sprejela naslednji predlog za dopolnitev predloga zakona:

Za 4. členom naj se doda nov 5. člen v naslednjem besedilu: »Občine lahko glede na doseženo izterjavo davkov občanov v skladu s posebnim družbenim dogovorom spremenijo proračun za leto 1974 najkasneje do 20. januarja 1975.« Dosedanji 5. člen postane tako 6. člen.

Odbora menita, da je treba sprejeti ustrezno dopolnitev k predlogu zakona zaradi izjemnega položaja ob koncu proračunskega leta 1974, saj je s posebnim družbenim dogovorom občin predvideno, da se bo končni proračun prelivanja presežnih sredstev za solidarnostno financiranje splošnih potreb izvršil po stanju 15. januarja 1975.

Odbora predlagata zboroma, da naj sprejmeta predlog zakona v besedilu, ki ga je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, skupaj s predlogom za dopolnitev zakona, ki sta ga odbora dala v svojem poročilu.

Predsednica Mara Žlebnik: Na podlagi predloga zakona in predloženih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Tovariš Franc Jerina je že razpravljal o vsebini predloga zakona. Kdo še želi besedo? Tovariš Jože Tepina, ali boste v imenu predlagatelja razpravljati o njegovem amandmaju? (Ne.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmaju Odbora za finance k 4. členu oziroma o amandmaju, da naj se doda nov 5. člen. Ali s tem amandmajem Zakonodajno-pravna komisija soglaša? (Da.) Ali soglaša s tem amandmajem Izvršni svet Skupščine SR Slovenije? (Da.) Glasujmo o amandmaju Odbora k 4. členu!

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Odbora za finance z večino glasov sprejet.

Predložen vam je bil tudi amandma Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. Prehajam na glasovanje o tem amandmaju, ki pravi, naj se za 3. členom predloga zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974 doda nov 4. člen. Ali imate besedilo amandmaja pred seboj? (Da.)

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k 3. členu oziroma novemu 4. členu z večino glasov sprejet.

Glasovali bomo še o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974 z večino glasov sprejet.

Prehajam na 21. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o določitvi obveznosti Socialistične republike Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana, v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termoelektrarne Šoštanj IV.

Predlog odloka je predložil Skupščini njen izvršni svet. Besedo ima predstavnik predlagatelja tovariš Drago Petrovič!

Drago Petrovič: Čeprav nisem neposredno naveden kot razlagalec tega predloga odloka, bi želel dati kratko pojasnilo o njegovi vsebini. Podoben odlok smo sprejeli v marcu letošnjega leta. Spremenjeno besedilo odloka je predloženo zato, da ustreza zahtevam tujih posojilodajalcev. Ta novi odlok se vsebinsko razlikuje le v tem, da je bila po že sprejetem odloku Ljubljanski banki zagotovljena refundacija sredstev za izvršena plačila banke poroka, medtem ko novo besedilo predloga odloka, ki vam je danes predloženo, zagotavlja pravočasno ukrepanje Socialistične republike Slovenije za zagotovitev sredstev, potrebnih za plačilo banke poroka.

Poudaril bi še to, da predlog tega odloka, ki ga zahtevajo tudi posojilodajalci, temelji na odločbah 70. in 71. člena ustave SR Slovenije, ki predvidevajo po potrebi določene ukrepe v zvezi s samoupravnimi interesnimi skupnostmi na področju dejavnosti posebnega družbenega pomena, med katerimi je tudi elektrogospodarstvo.

Predsednica Mara Žlebnik: Predlog odloka ste prejeli skupaj s sklicem seje tega zbora. Predlog odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta predložila zboru skupno pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila zboru pismeno poročilo. Ti poročili ste prejeli na klop.

Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, če želita še kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želita.)

Na podlagi predloga odloka in pismenih poročil pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka o določitvi obveznosti Socialistične republike Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana, v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termo elektrarne Šoštanj IV, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajam na 22. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o socialnem skrbstvu.

Predlog zakona je Skupščini predložil njen izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša dr. Antona Fazarinca, republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno varstvo.

Tovariš Anton Fazarinc, boste še kaj povedali? (Ne.)

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 21. 12. 1974. K tej točki dnevnega reda je bila povabljen tudi Republiška skupnost otroškega varstva. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in Odbor za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela, ki sta predložila skupno pismeno poročilo, Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta prav tako predložila pismeni poročili.

Vprašujem predstavnike odborov in Komisije, ali želijo kaj dodati k pismenim poročilom? (Ne želijo.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil začnem razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Prehajam na glasovanje. Najprej bomo glasovali o amandmajih Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj iz poročila z dne 23. 12. 1974, in sicer k 2. in 18. členu. Ali se Zakonodajno-pravna komisija s tema amandmajema strinja? (Se strinja.) Vprašujem predstavnika predlagatelja, ali se strinja z amandmajema? (Se strinja.)

Kdor je za amandmaja k 2. in 18. členu, ki ju je predložil Odbor, naj prosim glasuje! (41 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da sta amandmaja k 2. in k 18. členu sprejeta z večino glasov.

Danes ste na klop prejeli tudi amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška k 33. členu prejšnjega besedila oziroma k 31. členu sedanjega besedila predloga zakona. Zakonodajno-pravna komisija s tem amandajem ne soglaša. Prav tako ne soglaša Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj. Vprašujem predstavnika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, ali soglaša s tem amandmajem! Ne soglaša.

Z amandmajem se ne strinjajo niti Odbor ni Komisija niti Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Kdor je za amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška k 33. členu prejšnjega besedila oziroma k 31. členu sedanjega besedila, naj prosim glasuje! (Nihče.) Je kdo proti? (13 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (24 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet, ker ni dobil potrebne večine.

Končno bomo glasovali še o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k drugemu odstavku 18. člena. Se predlagatelj strinja s tem amandmajem? (Se strinja.)

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (41 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je ta amandma sprejet z večino glasov.

Glasovali bomo še o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o socialnem skrbstvu soglasno sprejet.

Prehajam na 23. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o skupnostih socialnega varstva.

Predlog zakona je Skupščini predložil njen izvršni svet in za svojega predstavnika prav tako določil dr. Antona Fazarinca. Želi predstavnik predlagatelja morda obrazložiti ta predlog? (Ne želi.)

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 21. 12. 1974. Predlog so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in odbor za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela, ki sta zboru predložila skupno pismeno poročilo, Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta prav tako predložila zboru pismeni poročili. Ta poročila ste prejeli. Vprašujem predstavnike odborov in komisije, če želijo kaj ustno obrazložiti! (Ne želijo.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim! Besedo ima predstavnik Odbora našega zbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja.

Peter Novak: O predlogu tega zakona sta razpravljala tudi Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela in Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora občin.

Oba odbora sta predložila amandmaje k predlogu tega zakona, ki ste jih prejeli. S temi amandmaji ne soglašata Zakonodajno-pravna komisija in Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem Zbora občin. Poleg tega smo danes prejeli tudi amandma Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k 8. členu. V imenu Odbora Zbora občin moram povedati, da se načeloma strinjamo z amandmajem, ki ga je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije k 8. členu, medtem ko želimo, da o amandmaju k 5. in k 6. členu predloga tega zakona delegati razpravljajo. Menimo, da odklonitev teh naših amandmajev ni utemeljena, kajti Skupnost socialnega varstva Slovenije, pri tem ko usklajuje in po novem predlogu Komisije tudi spremlja programe usposabljanja in zaposlovanja invalidnih in drugih delavcev, ne bi mogla hkrati spremljati in usklajevati tudi gradnje namenskih stanovanj za občane in družine, ki so po ustavi in zakonu deležni posebne družbene pomoči, ker to urejuje še zakonodaja na področju stanovanjske gradnje. Zato menimo, da so naši amandmaji utemeljeni, posebno zato, ker gre pri tem v bistvu za vprašanje materialne narave.

Predsednica Mara Žlebnik: Ali je glede na amandma Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije amandma našega odbora umaknjen?

(Iz klopi: Da, k 8. členu, pač pa vztrajamo pri preostalih dveh amandmajih.)

Besedo ima tovariš Janko Česnik!

Janko Česnik: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da zaradi odsotnosti delegata vašega zbora in člana Zakonodajno-pravne komisije pojasnim stališče te komisije k amandmajem, ki ju je predložil vaš odbor. Gre za amandmaja k 5. in 6. členu predloga tega zakona. Komisija ni soglašala z obema amandmajema vašega Zbora iz razlogov, da ne bi v to skupnost, ki se na novo oblikuje in ki naj zajame sestavine socialne varnosti delovnega človeka v celoti, vnašali nek poseben položaj stanovanjske skupnosti. Kot veste, ta skupnost združuje določene dejavnosti drugih skupnosti, in sicer skupnosti otroškega varstva, skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjske skupnosti, skupnosti zaposlovanja in skupnosti socialnega skrbstva, skratka dejavnosti, ki se na področju socialnega varstva v teh skupnostih obravnavajo kot celota, v celotnem njihovem pomenu. Zaradi tega Komisija ni soglašala z amandmajem Odbora vašega zbora k 5. členu, ki daje stanovanjski enoti za določeno območje pravico, da da predlog stanovanjske graditve za osebe, ki so upravičene do družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu, ker je menila, da ni potreben.

Ta amandma bi bil morda tudi sprejemljiv, ker morajo biti te stvari prej uskladene, da bi jih lahko skupnost obravnavala, čeprav menim, da to ni v skladu s pravicami, ki jih imajo druge skupnosti v skupnosti socialnega varstva.

Komisija ni soglašala z amandmajem k 6. členu, ker zmanjšuje vlogo te skupnosti samo na spremljanje graditve namenskih stanovanj za te kategorije občanov. Komisija je bila mnenja, da mora ta skupnost take programe tudi usklajevati in celo spremljati izvajanje takih programov. Opažamo, o čemer ste dobro seznanjeni, da so ti programi graditve stanovanj za posebne kategorije občanov, ki so potrebni družbene pomoči, neuskladeni in prepuščeni pogostoma razpoložljivim sredstvom posamezne občine. V naši republiki moramo sprejeti uskladeno stališče o tem, kako in kdaj bomo gradili taka namenska stanovanja. To seveda ne pomeni, da bo ta republiška skupnost neposredno vodila to graditev. Ta bo še vedno ostala v okviru pristojnosti stanovanjske skupnosti, pač pa bo ta skupnost samo usklajevala in spremljala izvajanje takih gradenj.

Zakonodajno-pravna komisija soglaša z amandmajem Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k 8. členu, ki se vsebinsko sklada z njenim stališčem in s stališčem odbora vašega zbora in je redakcijsko tudi boljši in sprejemljivejši. Pripominjam, da sta tako stališče, kot sem ga sedaj razložil — čeprav to seveda lahko štejete samo kot obvestilo — sprejela tudi Zbor združenega dela in Druženopolitični zbor.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo razpravljati o amandmajih? (Ne.)

Prehajam na glasovanje.

Najprej glasujmo o amandmaju Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k 8. členu. Z amandmajem se strinjata oba odbora in Zakonodajno-pravna komisija.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k 8. členu soglasno sprejet.

Glasovali bomo o amandmajih Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj iz poročila tega odbora z dne 23. 12. 1974 k 5., 8. in 10. členu. Zakonodajno-pravna komisija se s temi amandmaji strinja. Kaj pa predlagatelj?

Dr. Anton Fazarinc: Predlagatelj je, tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati, včeraj sprejel o teh amandmajih podobno stališče, kot ga je prej omenil tovariš Janko Česnik. Predlagatelj meni, da sprejem teh amandmajev ni nujno potreben, ker bistveno ne spreminjajo vsebine, sicer pa ne bi povzročili bistvene škode.

Predsednica Mara Žlebnik: To pomeni, da ne nasprotujete tem amandmajem. Menim, da lahko glasujemo o vseh amandmajih skupaj, ker gre večinoma za redakcijske dopolnitve.

Kdor je za amandmaje k 5., 8. in 10. členu, s katerimi se strinja Zakonodajno-pravna komisija, naj prosim glasuje! (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da so amandmaji Odbora k 5., 8. in 10. členu sprejeti z večino glasov.

Prehajam na glasovanje o amandmajih Odbora za urbanizem, stanovanjsko komunalna vprašanja in varstvo okolja iz poročil z dne 23. 12. 1974. Sporna amandmaja sta k 5. in 6. členu. Slišali ste razloge predsednika Zakonodajno-pravne komisije, zakaj komisija z amandmajem ne more soglašati. S tema amandmajema ne soglaša tudi predlagatelj.

Prehajam na glasovanje. Kdor je za amandma k 5. členu, naj prosim glasuje! (13 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (20 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma k 5. členu ni sprejet, ker ni dobil potrebne večine.

Prehajam na glasovanje o amandmaju k 6. členu. Z amandmajem ne soglašata Zakonodajno-pravna komisija in predlagatelj.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje (3 delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (13 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (26 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet, ker ni dobil potrebne večine.

Končno bomo glasovali še o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 6. členu. Predstavnik predlagatelja s tem amandmajem soglaša. V bistvu gre za redakcijsko dopolnjen amandma Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj k temu členu, zato lahko glasujemo o njem kot o amandmaju komisije.

Kdor je za ta amandma, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je amandma Zakonodajno-pravne komisije sprejet z večino glasov.

Sedaj bomo glasovali še o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za ta predlog zakona, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o skupnostih socialnega varstva soglasno sprejet.

Prehajamo na 24. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o Izvršnem svetu.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Milana Baškoviča.

Tovariš Baškovič, želite uvodno besedo? (Ne.)

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 19. 12. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli. Želita predstavnika Odbora in Komisije še ustno obrazložiti poročili? Prosim! Predstavniki Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem.

Marko Podobnik: Ker smo naše poročilo šele danes prejeli na klop, mislim, da je prav, da preberem naše predloge.

Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem tega zbora v načelni razpravi ugotavlja, da je predlagatelj pri pripravi predloga upošteval večino pripomb, ki jih je sprejel Odbor ob obravnavi osnutka zakona. V razpravi po posameznih členih besedila zakona Odbor ni sprejel nobenega amandmaja, zavzel pa je naslednja stališča:

K 20. členu: Odbor vztraja pri svojem stališču, ki ga je sprejel že ob razpravi o osnutku zakona, da način sprejemanja odločitev, določen v tretjem odstavku tega člena, ni v skladu s 397. členom ustave SR Slovenije, ki določa, da Izvršni svet dela in odloča na sejah. Pri tem Odbor poudarja, da ne gre za vprašanja zaupnice Izvršnemu svetu, marveč da je Izvršni svet kolektiven organ. Značilnost kolektivnih organov je v tem, da delajo na sejah, tako da se v neposredni razpravi izkristalizirajo stališča in mnenja, na podlagi katerih se še na seji sprejme določena odločitev.

Če predlagatelj vztraja pri določbi tretjega odstavka tega člena Odbor predlaga, naj se že v samem zakonu poudari izjemnost takega načina dela, v nujnih primerih oziroma naj se že s samim zakonom določijo posamezne vrste zadev, o katerih se bo odločalo na tak način.

Po mnenju Odbora namreč ni sprejemljiva določba, da Izvršni svet sam s svojim poslovníkom ali drugim splošnim aktom določa primere oziroma posamezne vrste zadev, o katerih bo na način, določen s tretjim odstavkom, sklepal prek koordinacijske komisije.

K 50. členu: Odbor vztraja pri pripombi, ki jo je dal pri obravnavi osnutka tega zakona, naj bi sekretariat za kadrovska vprašanja — glede na veliko pomanjkanje kadrov v republiških organih in organizacijah — skrbel tudi za racionalno in pravočasno zaposlovanje kadrov.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala! Prosim, tovariš Milan Baškovič!

Milan Baškovič: Tovarišice in tovariši delegati! Glede na to poročilo Odbora, ki sicer ne vsebuje amandmaja, razkriva pa nekatere zadržke oziroma pomisleke v izvajanju zakona, sem dolžan dati nekaj pojasnil.

Odbor je izrazil pomisleke, ker se v določbi tretjega odstavka 20. člena zakona dajejo Koordinacijski komisiji Izvršnega sveta določena pooblastila za oblikovanje odločitev, ki se ne sprejemajo na formalni seji Izvršnega sveta. S tem v zvezi je treba pojasniti, da je bila taka rešitev v tretjem odstavku 20. člena predmet obširnih in poglobljenih razprav ves čas priprave zakona in tudi

pri obravnavanju osnutka zakona. Dosedanja praksa v Izvršnem svetu namreč kaže, da je taka racionalizacija in tudi določena delitev dela znotraj Izvršnega sveta nujno potrebna in tudi smiselna. Kajti Izvršni svet je sestavljen iz precejšnjega števila članov in ima r azlične konkretne naloge.

Naj omenim, da ta problematika ni aktualna samo za naš izvršni svet, marveč obstajajo take in podobne rešitve tudi v drugih izvršilnih organih pri nas in v svetu. Zlasti bi moral ob tem poudariti, da je tudi zvezni izvršni svet pooblaščen za tako obliko dela na podlagi nedavno sprejetega zveznega zakona.

Tako ni to za nas nova rešitev, ker že obstajajo v federaciji. Že v eksperimentu k osnutku zakona smo posebej poudarili, da je bil tak način reševanja zadev v Izvršnem svetu, ko ožja komisija pripravi in oblikuje neko odločitev in jo da potem v razpravo članstvu, ki se potem z izjavo na hiter način pridruži tej odločitvi, za katero se meni, da je sprejeta kot bi bila na seji Izvršnega sveta, podprt v vseh dosedanjih razpravah. Tudi v razpravi o osnutku v drugih zbiorih smo tokrat poudarili, da gre tu za koordinacijske, usmerjevalne in sprotne naloge, ki jih bo poslovnik Izvršnega sveta še podrobneje konkretiziral. Ta poslovnik bo sprejemal Izvršni svet po postopku, v katerem bodo možne najširše izmenjave stališč. Ob dosedanjih obravnavah in razčiščevanjih ter ob sami formulaciji, ki jo vsebuje zakon, resnično ne vidimo vzroka za bojazen, ki je izražena v stališču Odbora. Po mnenju odbora bi lahko ta koordinacijska komisija s tem pooblastilom, ki je bolj operativnega značaja in ne gre za dokončno odločanje, okrnila vlogo in odgovornost celotnega izvršnega sveta.

Očitno je, da bo tudi ob takem načinu težišče dela in odločanje Izvršnega sveta o vseh bistvenih stvareh ostalo v njegovi pristojnosti. Vsa pomembnejša vprašanja v izvajanju politike in sprejemanju zakonskih predlogov bodo nedvomno stvar seje Izvršnega sveta in ne te koordinacije.

Ob tem bi še opozoril na amandma, ki ga je že sprejel Zbor združenega dela. Po tem amandmaju naj se črta del besedila, ki pravi, da ta komisija »odloča na poseben način« s tem, da oblikuje določitev in jo da v razpravo. Del stavka: »odloča na poseben način«, je sedaj črtan iz besedila. Formulacija v tem členu je zdaj jasna: nobene odločitve, tudi po taki dikciji, ne sprejema ta komisija samostojno. Mislim, da je s to redakcijo odpadla bojazen, ki se odraža v poročilu vašega odbora.

Glede domneve, da taka rešitev ne bi bila v skladu z ustavo, bi rad pojasnil, da je bila rešitev z ustavnega stališča temeljito prediskutirana v Svetu za ustavna vprašanja in v Zakonodajno-pravni komisiji dvakrat, ob osnutku in predlogu. Nikjer ni bilo podvomljeno, če je to vprašanje v skladu z ustavo. Tudi ko so v federaciji odločali o taki rešitvi, ni bilo nobenih pomislekov glede njene ustavnosti. Gre samo za elastičnejšo rešitev dela, za koordinacijo in za pospeševanje dela v Izvršnem svetu.

Dalje so v poročilu pripombe, ki se nanašajo na 47. člen predloga zakona. Naj pojasnim, da je to vprašanje rešeno z amandmajem Zakonodajno-pravne komisije, s katerim Izvršni svet soglaša in ga sprejema. To je vprašanje naštevanja nalog Sekretariata za mednarodno sodelovanje v Izvršnem svetu. Šlo je za redakcijsko napako, ki je sedaj popravljena. V tem delu torej ni nesporazuma.

Glede 50. člena, ki ga omenja Odbor v poročilu in zadeva vprašanje Sekretariata za kadrovska vprašanja, bi rad pojasnil, da ne gre za vsebinski nesporazum, marveč bolj za formalno in vsebinsko neskladje. Kolikor sodijo vprašanja racionalnega in pravočasnega zaposlovanja kadrov v republiških

organih in organizacijah na področje te komisije kot strokovne službe Izvršnega sveta, so prav gotovo zajeta s tem, ko govorimo, da ta komisija spremlja razmere v kadrovski politiki in predlaga ustrezne ukrepe ter skrbi za načrtno kadrovanje strokovnih delavcev v republiških upravnih organizacijah, vodi evidenco kadrov itd. Ta del sodi v pristojnost tega strokovnega organa v Izvršnem svetu. Mislim, da nikakor ne more soditi v njegovo pristojnost samo zaposlovanje, na kar cika Odbor. Samo zaposlovanje je res stvar konkretnih organizacij in organov. Če pa gre za splošne probleme, je to tudi stvar skupnosti za zaposlovanje kot posebne skupnosti na tem področju. Kadar gre za upravne naloge, pa sodi v pristojnost Sekretariata za delo.

Če gre torej za naloge, ki zadevajo ta sekretariat v Izvršnem svetu, so po mojem mnenju vse zajete. Zaposlovanje in vse, kar se nanj veže, pa ne more biti stvar tega organa, marveč so ta vprašanja razporejena po drugih ustreznih organih, ki so po zakonih in veljavni ureditvi za to določeni.

Po mojem je torej vse to bolj nesporazum kot neko načelno nesoglasje. Predlagam, da zbor upošteva moja pojasnila in da zakon sprejme skupaj z amandmaji Zakonodajno-pravne komisije in drugih teles Skupščine SR Slovenije.

Predsednica Mara Žlebnič: Hvala lepa, tovariš Baškovič. Nadaljujemo razpravo. Besedo ima tovariš Jakomin, predstavnik Komisije za mednarodne odnose!

Livio Jakomin: Tovarišice in tovariši delegati! Komisija za mednarodne odnose Skupščine SR Slovenije je na seji dne 10. 12. 1974 razpravljala o predlogu zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije in o predlogu zakona o republiških upravnih organih. Ker Komisija ni predložila zboru pismenega poročila, me je pooblastila, da seznanim zbor z naslednjim:

Komisija je razpravljala predvsem o tistem delu obeh osnutkov zakonov, ki se nanašajo na področje mednarodnih odnosov. Glede obravnavanega gradiva je Komisija zavzela stališče, da je nujno usposobiti ustrezni republiški upravni organ, da bi komparativno in v celoti spremljal in izvajal republiške obveznosti in pristojnosti s področja mednarodnega sodelovanja, kamor spadajo politični, ekonomski in kulturni odnosi ter znanstveno-tehnično sodelovanje s tujino, kot izhaja iz republiške ustave, zakonov in skupščinskih resolucij. Zato je Komisija predlagala, naj osnuje republiški sekretariat za mednarodno sodelovanje kot republiški upravni organ z ustreznimi pooblastili, ki naj bi bil hkrati tudi strokovni organ Izvršnega sveta, njegovih komitejev in komisij in tudi Republiškega sveta za mednarodne odnose.

Predlog oziroma mnenje Komisije o ustanovitvi republiškega sekretariata za mednarodno sodelovanje je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije upošteval. V predlog zakona o republiških upravnih organih ga je zajel v 97. členu.

Predsednica Mara Žlebnič: Hvala, tovariš Jakomin. Ugotavljam, da Komisija za mednarodne odnose nima nobenih amandmajev.

Nadaljujemo razpravo. Želi še kdo razpravljati? Če ne, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje. Glasovati moramo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 18., 20., 38., 45., 47. in 50. členu. Ker gre v vseh primerih za redakcijske dopolnitve ali za dopolnitve, ki pomenijo jasnejšo in preciznejšo

zakonsko formulacijo, menim, da lahko o vseh amandmajih glasujemo skupaj. Z amandmaji se Izvršni svet strinja.

Kdor je za te amandmaje, naj prosim glasuje! (51 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal (Nihče.) Ugotavljam, da so amandmaji Zakonodajno-pravne komisije sprejeti.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o Izvršnem svetu soglasno sprejet.

Pred prehodom na 25. točko dnevnega reda vas bi želela obvestiti, da sta me predsednika Družbenopolitičnega zbora in Zbora združenega dela obvestila, da sta k zakonu o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih sprejela samo amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, medtem ko ni bil v teh zborih sprejet amandma k 12. členu zakona, ki ga je v našem zboru predložil tovariš Majcenovič z desetimi sopodpisniki. Amandma pravi, da naj se v 12. členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »Poleg potreb po prvem odstavku tega člena mora občina pokrivati še obveznosti, ki so obstajale ob uveljavitvi tega zakona, če teh obveznosti ni mogoče prenesti na samoupravne interesne skupnosti.« Ker smo zato neuskladeni, predlagam, da o vsebini tega amandmaja v našem zboru ponovno razpravljamo. Prosim predstavnika Izvršnega sveta tovariša Florjančiča, da bi ponovno obrazložil stališče Izvršnega sveta do tega amandmaja!

Jože Florjančič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Zakon o financiranju splošnih družbenih potreb, ki je na današnjem zasedanju zborov predložen kot predlog, je bil obravnavan kot osnutek v vseh zborih republiške skupščine 4. decembra. Namen zakona je, to smo že tedaj poudarili, sistemsko opredeliti na podlagi sprejetih ustav, zvezne in republiške, način in sistem zagotavljanja sredstev in tudi opredeliti tiste naloge, ki jih družbenopolitična skupnost zadovoljuje po ustavi s svojim proračunom. Tako je nekaj določb v tem predlogu zakona, bile so tudi v osnutku, ki bistveno spreminjajo naloge in obseg nalog, ki se financirajo iz proračuna družbenopolitičnih skupnosti, in tudi tiste obveznosti, ki jih družbenopolitične skupnosti morajo zagotavljati iz svojih proračunov. Gre predvsem za razmejevanje financiranja med splošno in skupno porabo. Pri tem mislim na celoten prenos dosedanjega proračunskega financiranja potreb na področju družbenih dejavnosti na samoupravne interesne skupnosti. V tem smislu smo v letu 1974 brez dvoma dosegli zelo pomembne premike in ustrezneje opredelili nekatere sistemske rešitve za razmejitev načina financiranja splošnih in skupnih družbenih potreb.

Zakon ima tudi določbo v smislu 319. člena slovenske ustave, da SR Slovenija zagotavlja sredstva za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v proračunu. Kaj so naloge proračuna republike? Zdelo se nam je nujno, da se v ta zakon vnesejo tudi naloge, ki jih morajo predvsem financirati ostale družbenopolitične skupnosti, zlasti občine. V okviru tega moram posebej opozoriti na tisto določbo v predlogu zakona, ki govori o usodi dosedanjih skladov družbenopolitičnih skupnosti, in seveda tudi na prehodno določbo, da je potrebno vse sklade družbenopolitične skupnosti uskladiti s tem zakonom in njihovo financiranje prilagoditi po 1. 1. 1975.

V okviru tega nastajajo praktične težave v posameznih družbenopolitičnih skupnostih oziroma v posameznih občinah, ker je stopnja prenosa in razmejevanja financiranja med splošno in skupno porabo v okviru posameznih občin različna. S tem v zvezi so tudi manjše težave v vseh tistih občinah, ki so razmejitev med splošno in skupno porabo dosledno izvedle že v letu 1974, nekoliko večje težave pa so v tistih občinah, ki bodo to morale storiti šele v prihodnjem letu. Nekaj takih nalog je v okviru proračunov družbenopolitičnih skupnosti, konkretno v nekaterih občinah, ki bodo verjetno ostale v okviru njihovih obveznosti do konca sprejete obveznosti. To so nekatere akcije pri financiranju programov gradnje vrtcev oziroma osnovnih šol. Torej gre predvsem za naloge, ki se financirajo v glavnem iz samopriskrbe občanov. Tako je treba sistemsko povsem jasno opredeliti, tako kot to predvideva 12. člen zakona, da morajo služiti sredstva družbenopolitične skupnosti oziroma občine predvsem potrebam njenih organov in organa družbenopolitičnih organizacij ter za druge naloge, določene z zakonom.

Menim torej, da je ta člen načelno pravilno postavljen, saj tudi določa glavni namen proračuna družbenopolitične skupnosti in zagotavljanje sredstev za najvažnejše naloge. To so potrebe občinskih organov za normalno delovanje in seveda tudi potrebe družbenopolitičnih organizacij v občini. Hkrati pa ta člen ne preprečuje nobene druge možnosti. Te druge možnosti bodo seveda specifične od občine, tako kot je to bilo tudi v letu 1974.

Drugi problem je, na kakšen način bomo usklajevali raven porabe med občinami. Kako smo jo usklajevali v letu 1974 in kako bomo to storili v prihodnjem letu? Osnutek dogovora, ki ga je pripravila posebna skupina, sestavljena iz predsednikov občin in republiških organov, predvideva, da se nekatere obveznosti iz tega naslova ne upoštevajo v letu 1974 v okviru porabe niti se ne bodo upoštevale v letu 1975, marveč jih bo treba posebej opredeliti in do njih zavzeti povsem jasno stališče. Vendar gre v tem primeru za neposredno ureditev razmer v letu 1975. Povsem normalno je, da se bo ta družbeni dogovor o splošni porabi v Socialistični republiki Sloveniji v letu 1975 opredelil do tega specifičnega vprašanja.

V nobenem primeru pa ne bi smeli dati v sistemski zakon tako določbo. Najmanj, kar moramo storiti, je, da razčistimo, katere so tiste obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti na samoupravne interesne skupnosti. Ustava namreč ne priznava nobenih možnosti, ki bi bile pogojene subjektivno ali če hočete specifično v posamezni občini. Ustava jasno razmejuje, kaj je obveznost splošne porabe in kaj skupne porabe. Torej bi morali v zakonu popolnoma jasno določiti, iz katerih razlogov se določene obveznosti ne morejo prenesti iz proračuna družbenopolitične skupnosti v proračun oziroma v financiranje samoupravne interesne skupnosti. Verjetno bi potem morali odgovoriti na to, zakaj je to v 50 občinah in republiki mogoče dosledno izvesti, v 10 občinah pa ne. Mislim, da je mogoč sklep, da nismo sposobni izpeljati sicer jasne razmejitve, na podlagi ustave in ustavnih določil, neposredno v praksi.

Opozarjam, da je to vprašanje zajeto v 12. členu v tretjem poglavju. To poglavje govori o zagotavljanju namenskih dopolnilnih sredstev občinam. Dopolnjevanje bi bile tiste občine, ki so v sistemu posebej ali drugače obravnavane kot vse druge. Zdi se mi, da je povsem logično, da ne more sistemski zakon različno obravnavati posameznih občin, kar zadeva družbenoekonomske odnose v posamezni občini, ki se izražajo neposredno predvsem v proračunu občine.

Zaradi tega se mi zdi, da bi bilo nujno, da o tem amandmaju ponovno razpravljate in sklepate. V nobenem primeru — po našem trdnem prepričanju, ne bi mogel biti amandma vključen v ta sistemski zakon. To še enkrat ponavljam. Drugo pa je, ali bomo morali to ustrezno opredeljevati v neposrednih dogovorih za vsako leto in seveda upoštevati nekatere objektivne razloge, ki narekujejo, da ne morejo biti obravnavane vse občine enako glede sprememb proračunske politike.

Najbrž je današnja obširna razprava z mnogimi amandmaji pripomogla k temu, da se nismo dovolj posvetili vsebini tega amandmaja. Predlagam, da bi o njem ponovno razpravljali. Zdi pa se mi, da ga v sistemski zakon ne bi smeli sprejeti.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Florjančič.

Glede na predlog tovariša Florjančiča in ker amandma ni dobil podpore v Družbenopolitičnem zboru in v Zboru združenega dela, zlasti pa zato, da bi ta zakon uskladili še danes, predlagam, da razpravljamo in sklepamo o tem amandmaju vnovič. Želi kdo besedo? (Nihče.)

Če nihče ne želi besedo, zaključujem razpravo in predlagam, da ponovno sklepamo in glasujemo o amandmaju k 12. členu zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitični skupnosti. Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (6 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (20 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (24 delegatov.)

Amandma o novem glasovanju ni dobil potrebne večine. Zboru sporočam, da smo glede tega zakona uskladeni z ostalima zboroma.

Prehajam na 25. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o republiških upravnih organih.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Toneta Klemenca, podsekretarja v Republiškem sekretariatu za pravosodje in občo upravo. Ali želi tovariš Klemen besedo? (Ne želi.)

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 20. 12. 1974. Obravnavala sta ga Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija in zboru predložila pismeni poročili. Poročili ste prejeli.

Zelita predstavnika Odbora in Komisije še ustno obrazložiti pismeni poročili? (Ne.) Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče besede, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Glasovali bomo najprej o amandmaju Izvršnega sveta k 123. členu. Nanaša se na prestavitev roka od 1. februarja na 1. julij. Obrazložitev ste slišali danes v ekspoziju.

Kdor je za amandma Izvršnega sveta, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta k 123. členu z večino glasov sprejet.

Glasovati moramo še o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 8., 23., 57., 72., 99., 100. in 108. členu. V vseh primerih gre za amandmaje redakcijskega značaja. Zato menim, da lahko o vseh amandmajih glasujemo skupaj.

Amandmaji so navedeni v poročilu Komisije z dne 24. 12. Se predlagatelj strinja z amandmaji Zakonodajno-pravne komisije? (Da.)

Kdor je za amandmaje, naj prosim glasuje! (45 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da so amandmaji Zakonodajno-pravne komisije k 8., 23., 57., 72., 99., 100. in 108. členu z večino glasov sprejeti.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam da smo predlog zakona o republiških upravnih organih soglasno sprejeli.

Prehajamo na 26. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Ujčiča, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo. Tovariš Ujčič ima uvodno besedo!

Andrej Ujčič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Na kratko želim pojasniti zakon, njegovo vsebino in zakaj predlagamo, da ga sprejmete po kratkem postopku.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izraz naše narodne samobitnosti in predstavlja naše članstvo med narodi sveta. Skratka, je nepogrešljiva institucija tega članstva na področju znanosti in umetnosti.

Izbor za člana te visoke institucije pomeni po zakonu o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti narodno priznanje za nadpoprečne življenjske dosežke na področju znanosti in umetnosti, življenjske dosežke, ki so v interesu celotnega naroda in seveda njegovih historičnih ciljev.

Doslej je določal višino teh nagrad Izvršni svet Socialistične republike Slovenije z uredbo. To pa ni več v skladu z zakonom o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Zato predlagamo, da ta zakon sprejmete po kratkem postopku in v besedilu, ki ga predlagamo.

Gre tudi za sočasnost delovanja tega zakona z zakonom o proračunu Socialistične republike Slovenije, ki ste ga že sprejeli.

Kar zadeva 4. člen, ki je bil v Zboru združenega dela predmet obravnave, naj pojasnim, da je ta določba usmerjena izključno na oprostitvev davka, ki bi ga morali plačevati člani akademije od nagrade, ki je določena s tem zakonom. Nikakor pa ta oprostitvev ne more in ne velja za vse druge redne in izredne dohodke teh davčnih zavezancev, pri katerih so povsem izenačeni z drugimi delovnimi ljudmi in občani. Gre torej samo za tisti del dohodka, ki je izraz narodnega priznanja.

Naj navedem nekaj podatkov o tej instituciji. V njej delujeta dva častna člana, in sicer predsednik republike Josip Broz-Tito in član sveta federacije Edvard Kardelj, ter 32 rednih članov s področja znanosti in umetnosti in 18 dopisnih članov. Ti so razporejeni v 5 delovnih razredov: v razred za področje zgodovinskih in družbenih ved, za področje filoloških ter literarnih ved, za področje matematičnih, fizičnih in tehničnih ved, za področje prirodnoslovnih in medicinskih ved ter za celotno področje umetnosti.

Pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti deluje tudi 13 inštitutov, več komisij in sekcij, s katerimi ta visoka institucija uresničuje svoje cilje.

Ta častna priznanja gredo samo članom Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ne pa znanstvenim sodelavcem, in drugim znanstvenim delavcem v vseh inštitutih, komisijah in sekcijah. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Izvršni svet predlaga, da predlog zakona obravnavamo v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, ker pred njim nismo obravnavali predloga za izdajo zakona in osnutka.

Najprej moramo odločiti, ali se s tem predlogom Izvršnega sveta strinjamo. Zato pričenjam razpravo o tem predlogu Izvršnega sveta. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Kdor je za to, da se predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti obravnava v smislu 294. člena poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da smo sprejeli predlog Izvršnega sveta. Zato bomo zakon obravnavali v zadnji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona ste prejeli z dopisom z dne 19. 12. 1974. K tej točki dnevnega reda je bila povabljen tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Predlog zakona sta obravnavali Zakonodajno-pravna komisija in Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, ki sta zboru predložili pismeni poročili. Omenjeni poročili ste prejeli. Vprašujem predstavnika obeh komisij, ali želita še kaj dodati k tem poročilom! (Ne.)

Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje o predlogu zakona. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (43 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti soglasno sprejet.

Prehajamo na 27. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o republiških svetih.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Milana Baškoviča. Želi tovariš Baškovič dati uvodno obrazložitev?

Milan Baškovič: Tovarišice in tovariši delegati! Nimam namena dati neko uvodno obrazložitev, ker je ta dana k samemu osnutku zakona. Vendar bi rad dal nekaj pojasnil v zvezi s poročilom vašega odbora, v katerem dvomi o potrebnosti obravnavanega zakona in o potrebnosti republiških svetov kot republiških organov. V svojem poročilu Odbor poudarja, da naj se osnutek sicer sprejme, vendar naj predlagatelj pri pripravi predloga zakona ponovno prouči potrebo in razloge za izdajo tega zakona.

Rad bi pojasnil, da so bili razlogi za izdajo tega zakona in pa potreba po zakonski ureditvi v dosedanjih pripravah temeljito obravnavani. Predlagani osnutek je predlog, ki ga Skupščini dajeta skupaj Predsedstvo SR Slovenije

in Izvršni svet. S tem prevzemata poglavitno odgovornost za oblikovanje in delovanje predlaganih svetov kot skupnih organov republiških organov in organizacij, ki imajo z ustavo določene posebne družbene odgovornosti in funkcije.

Potreba po oblikovanju skupnih organov izhaja iz dosedanjih izkušenj in spoznanj, da je treba organizirano in uskladeno oblikovati predloge politike in zakonodajnih rešitev, s katerimi se ureja ter uresničuje družbenoekonomski in politični sistem na podlagi nove ustave. Pri tem imajo spričo svojega ustavnega položaja, funkcije in odgovornosti še posebno vlogo Skupščina SR Slovenije, Predsedstvo SR Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Zveza komunistov Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije in Gospodarska zbornica SR Slovenije.

Izhodišče zakona je zato predvsem politična in družbena odgovornost navedenih organov in organizacij, ki se za uresničevanje te odgovornosti organizirano v organih, ki bodo na podlagi tega zakona oblikovani, obvezno in trajno povezujejo in usklajujejo svoja stališča o temeljnih vprašanjih uresničevanja ustave in usmerjanja družbenega razvoja.

Pri tem ne gre zgolj za metode dela, kot se omenja v poročilu Odbora, marveč tudi za to, da se da tem sklepom potreben status z zakonom in da se pri tem tudi zakonsko uredijo posebne razmere in odgovornosti, ki nastajajo pri pripravi predlogov in mnenj na posameznih področjih. Važno je tudi, da se z zakonom opredelijo navedeni skupni organi, določi njihovo področje dela, njihova funkcija in načela za sestavo ter način dela.

Pri tem je treba še pojasniti, da je osnutek zakona realizacija družbenih dogovorov na ravni federacije in med republikami, da naj se pripravijo zakoni za ureditev navedenih vprašanj na ravni federacije in na ravni republik in pokrajin. To se je na podlagi dosedanjih izkušenj uresničevanja ustave pokazalo kot aktualno in kot nujno potrebno. Hvala lepa.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Baškovič. Izvršni svet predlaga, da naj osnutek zakona obravnavamo v smislu 294. člena poslovnika Skupščine po skrajšanem postopku, ker pred tem nismo obravnavali predloga za izdajo zakona. Najprej moramo odločiti, ali se s takim predlogom Izvršnega sveta strinjamo. O tem predlogu začnjam razpravo. Kdo želi razpravljati? (Nihče.) Če nihče, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje.

Kdor je za to, da se osnutek zakona o republiških svetih obravnava v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku, naj prosim glasuje! (42 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (3 delegati.)

Ugtavljam, da smo z večino glasov sprejeli predlog Izvršnega sveta. Zato bomo zakon obravnavali kot osnutek zakona.

Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili. Poročili ste prejeli. Ali želita predstavnika Odbora in Komisije še ustno obrazložiti poročili? (Ne želita.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil, pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o republiških svetih se sprejme.
2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.
3. Pri pripravi predloga zakona naj prouči vse predloge, dane v poročilih skupščinskih teles in na današnji seji.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (42 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.) Ugotavljam, da smo sklep z večino glasov sprejeli.

Prehajamo na 28. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o Svetu republike.

Osnutek zakona je Skupščini predložil Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Baškoviča.

Želi tovariš Baškovič uvodno besedo? (Ne želi.) Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili. Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, če želita besedo? (Ne.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o Svetu republike se sprejme.
2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.
3. Pri pripravi predloga zakona naj upošteva predloge, dane v poročilih skupščinskih teles.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (46 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na 29. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem Socialistične republike Slovenije.

Predlog zakona je Skupščini predložil Izvršni svet. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Milan Baškovič.

Predlog zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. K tej točki dnevnega reda je bilo povabljen tudi Ustavno sodišče SR Slovenije. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru predložila pismeni poročili. Poročili ste prejeli. Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, ali želita besedo! (Ne želita.) Na podlagi predloga zakona in pismenih poročil začenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje o predlogu zakona.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (48 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem Socialistične republike Slovenije soglasno sprejet.

Prehajam na 30. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij, z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona je skupaj z osnutkom zakona predložil Skupščini SR Slovenije Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Tepina. Predstavnik naše delegacije v Zboru republik in pokrajin pri tej točki dnevnega reda je tovariš Zvonimir Volfand.

Predlog za izdajo zakona skupaj z osnutkom ste prejeli s sklicem seje zбора. Danes smo vam na klop predložili tudi mnenje Izvršnega sveta. Predlog za izdajo zakona z osnutkom zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zбора in Odbor za finance Zбора združenega dela, ki sta zboru predložila skupno pismeno poročilo in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Želita predstavnika teh teles še ustno obrazložiti poročili? (Ne želita.)

Na podlagi predloga za izdajo zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij, z osnutkom zakona.

2. K osnutku zakona se dajejo pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlaga Odbor v svojem poročilu.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da v imenu Skupščine Socialistične republike Slovenije soglasje k predlogu zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (47 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 31. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (četrto posojilo, št. 1026 YU) za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic, z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona z osnutkom tega zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Tepina.

Predlog za izdajo zakona z osnutkom tega zakona ste prejeli s sklicem seje zбора. Danes smo vam posredovali še mnenje Izvršnega sveta. Predlog za izdajo zakona z osnutkom so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zбора in Odbor za družbenoekonomski razvoj Zбора združenega dela, ki sta zboru predložila skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Omenjeni poročili ste prejeli. Želita predstavnika Odbora in Komisije še kaj dodati k poročilom? (Ne.)

Na podlagi predloga za izdajo zakona z osnutkom zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine SR Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (četrto posojilo, št. 1026 YU) za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic, z osnutkom zakona.

2. K osnutku zakona se dajejo pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata Odbor v svojem poročilu ter Izvršni svet v svojem mnenju.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da soglasje k predlogu zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in razvoj (četrto posojilo, št. 1026 YU) za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (44 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 32. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic.

Predlog odloka je Skupščini predložil Izvršni svet, ki je za svojega predstavnika določil tovariša Tepino. Želite, tovariš Tepina, dati uvodno obrazložitev? (Ne.)

Predlog odloka smo vam predložili danes na klop. Predlog odloka so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta zboru predložila pismeno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo. Na podlagi predloga odloka in pismenih poročil pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker nihče ne želi razpravljati, zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje o predlogu odloka v celoti.

Kdor je za predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo Jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic, naj prosim glasuje! (50 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajamo na 33. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu.

Predlog zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavniki Izvršnega sveta je tovariš Tepina.

Danes ste prejeli na klop mnenje Izvršnega sveta, poročilo Odbora za finance in predlog odloka o soglasju k predlogu zakona. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta zboru predložila pismeno poročilo, ter Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila pismeno poročilo.

Obe poročili ste prejeli. Želijo predstavniki še ustno obrazložiti poročili? (Ne želijo.) Na podlagi predloga zakona in obeh poročil ter predloga odloka o soglasju pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Če nihče, potem prehajamo na glasovanje. Glasovali bomo o predlogu zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado Socialistične federativne republike Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu. Kdor je za ta odlok, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je odlok o soglasju k predlogu zakona z večino glasov sprejet.

Prehajamo na 34. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije — z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona z osnutkom tega zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin. Predstavnik Izvršnega sveta je tovariš Tepina. Predlog za izdajo zakona skupaj z osnutkom ste prejeli s sklicem seje zbora. Danes pa smo vam na klopi predložili tudi mnenje Izvršnega sveta.

Predlog za izdajo zakona z osnutkom so obravnavali: Odbor za finance našega zbora in Odbor za finance Zbora združenega dela, ki sta zboru predložila skupno poročilo, in Zakonodajno-pravna komisija, ki je prav tako predložila poročilo.

Vprašujem prestavnika odbora, če želi še ustno obrazložiti poročilo! Tovariš Kenk, prosim!

Janez Kenk: K osnutku zakona sta odbora prejela naslednjo pripombo, in sicer k 2. členu: Odbora predlagata, da se besedilo tega člena dopolni tako, da se glasi: v 53. členu naj se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi: »o porabi sredstev stalne proračunske rezerve federacije za namene iz prve in četrte točke 52. člena tega zakona določa zvezni izvršni svet po predhodnem soglasju pristojnih organov socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin.« Odbora menita, da bi glede na pomembne materialne odnose, ki izhajajo iz določbe tega člena, moral biti zvezni izvršni svet vezan na soglasje pristojnih organov socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin.

Republike in pokrajini naj se dogovorijo, ali naj jih predstavlja njihov predstavnik v pristojnem medrepubliškem komiteju ali pa predstavniki Izvršnih svetov. Odbora sta hkrati menila, da iz obrazložitve ni v zadostni meri razvidno, zakaj je poleg predvidenih sredstev iz sklada solidarnosti potrebno, da se pooblasti zvezni izvršni svet, da odloča o uporabi sredstev stalne proračunske rezerve za odvrnitev posledic elementarnih nesreč.

Odbora predlagata Zboru občin, da sprejme naslednji sklep:

— daje se soglasje k predlogu za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije. K osnutku se daje pripomba, ki jo predlagata odbora v svojem poročilu in ki naj jo predlagatelj upošteva pri izdelavi predloga zakona;

— pooblašča se delegacija SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da v skladu s pripombami Skupščine Socialistične republike Slovenije in v njenem imenu da soglasje k predlogu tega zakona.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Kenk.

Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Zaključujem razpravo in predlagam, da sprejme zbor naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine SR Slovenije daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije, z osnutkom zakona.

2. K osnutku zakona se dajejo pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata Odbor v svojem poročilu in Izvršni svet v svojem mnenju in ki so bila dana v razpravi na današnji seji zbora.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da v imenu Skupščine SR Slovenije soglasje k predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (43 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na 35. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov v zunanjetrgovinskem prometu.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin. Predstavniki Izvršnega sveta je tovariš Marenk. Želite uvodno besedo? (Ne.)

Osnutek zakona ste prejeli s sklicem seje zbora. Danes na klop pa smo vam predložili tudi mnenje Izvršnega sveta. Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta predložila poročila. Vprašujem predstavnika Odbora in Komisije, če želita še ustno obrazložiti poročila! (Ne.)

Na podlagi osnutka zakona in pismenih poročil pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Zbor občin Skupščine Socialistične republike Slovenije daje soglasje k osnutku zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov v zunanjetrgovinskem prometu.

2. K osnutku zakona se dajejo pripombe, predlogi in stališča, ki jih predlagata Odbor v svojem poročilu ter Izvršni svet v svojem mnenju.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da v imenu Skupščine SR Slovenije soglasje k predlogu zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov v zunanjetrgovinskem prometu.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (43 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 36. točko dnevnega reda, to je na program dela Zbora občin Skupščine SR Slovenije do julija 1975.

Program dela je pripravila posebna delovna skupina, ki jo je imenoval naš zbor na 7. seji, dne 13. novembra.

O predlogu programa dela zbora pričenjam razpravo. Delovna zasnova programa je bila v obravnavi v delegacijah od sredine novembra. Želi kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Majcenovič!

Jože Majcenovič: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Skupina za delegiranje delegata v Zbor občin Socialistične republike Slovenije iz občine Lenart se s predlogom načelno strinja, vendar si postavlja vprašanje, ali bo program mogoče realizirati oziroma ali bodo delegati uspevali ves material temeljito obdelati, da bodo v Zboru občin lahko aktivno sodelovali pri sprejemanju vseh predlaganih dokumentov in zakonov.

Že sedaj so skupine velikokrat v taki časovni stiski, da delegati vseh materialov ne uspejo niti prebrati, kaj šele, da bi jih preštudirali in si med seboj temeljito izmenjali mišljenja.

Čas od sprejetja materiala do zasedanja zbora zadostuje komajda, da se sestane skupina, ne zadostuje pa, da bi se delegat skupine lahko posvetoval s svojo temeljno delegacijo ali da bi o materialih lahko razpravljala občinska skupščina oziroma pristojni zbor.

Tako delegati največkrat prihajajo na zasedanje zbora s stališčem, ki se je izoblikovalo v skupini, saj za oblikovanje stališč v temeljnih delegacijah ni dovolj časa. Razen tega tudi natrpanost dnevnih redov sej zbora ne daje možnosti za poglobljanje v predložene materiale. Za današnjo sejo Zbora občin smo delegati prejeli prvi material šele 20. 12., del materiala pa šele 23. 12. in zadnji material 25. 12.

Program, ki je predlagan za delo Zbora občin do junija 1975, je tako obširen, da bo vsaka seja verjetno imela tako obširen dnevni red, kot ga ima današnja. Postavlja se vprašanje, ali lahko delegati res aktivno sodelujejo pri tako obširnih dnevnih redih s tako različnimi točkami. Hvala!

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Majcenovič. Na pripombe tovariša Majcenoviča bi odgovorila, da predstavlja ta program dejansko program dela našega zbora, ki bi ga bilo nujno izpolniti v prihodnjem prvem polletju oziroma do skupščinskih počitnic. Vse naloge namreč izhajajo iz dolžnosti, ki jih narekuje ustava in ki jih terja naša gospodarska situacija, zlasti še politika stabilizacije in nadaljnje pospeševanje samoupravljanja. Sproti naj bi se ob realizaciji tega programa skušali, zlasti kar zadeva tematska področja, dogovoriti za prioriteto pri obravnavanju. Pri tem se zavedamo, da bo treba kako nalogo, ki smo si jo zastavili do julija meseca, premakniti v naslednje polletje. Zato nismo teh nalog izločili iz programa, marveč smo jih želeli vseeno prikazati, predvsem zato, da bi upravni organi in ostali predlagatelji, kot npr. Izvršni svet, pravočasno pripravili gradivo, ki ga bomo obravnavali v Skupščini. Zato predlagam, da se za program odločimo in da potem sproti ugotavljamo, katere naloge naj bi uživale prioriteto. Tak program bo nedvomno koristil tudi delu skupin in občinskih skupščin, ki bodo svoje programe dela lahko usklajevale s tem načrtom.

Želi še kdo razpravljati? Tovariš Gorjup!

Ivo Gorjup: Ko smo razpravljali o dodatni točki dnevnega reda, mi je bilo pojasnjeno, če sem prav razumel, da je rok za pripravo poslovnika Skupščine in poslovnikov zborov prvo trimesečje. No, če pogledamo program, vidimo, da je rok za izdelavo poslovnikov zborov drugo trimesečje 1975. leta. O tem torej prosim pojasnilo!

Predlagam tudi, da bi Predsedstvo Skupščine SRS proučilo naslednji predlog: Da bi se lahko pripravili na razpravi o osnutkih in o drugih gradivih, ki

bodo prihajala iz zveze, priporočam, da se, ko se oblikuje dnevni red za tekočo sejo, predvidi tudi dnevni red za naslednjo sejo. Takšna je praksa občin v Ljubljani in tudi mestne skupščine. Upam, da bo to lahko uspelo tudi republiški skupščini.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala, tovariš Gorjup. Glede sprejema poslovnikov mislim, da sva se napak razumela. Na vaše vprašanje sem danes zjutraj odgovorila, da je predvideno, da bo poslovnik Skupščine sprejet v prvem trimesečju, saj se poslovnik že pripravlja in ga bo mogoče sprejeti do 31. marca. Poslovnik skupščine po svoji vsebini zajema tudi delo zborov, tako da bo hkrati lahko tudi podlaga za novo delo zborov. Šele po sprejemu skupščinskega poslovnika lahko začnemo izdelovati svoj poslovnik. Večino zadev bo obravnaval in reševal skupni poslovnik. Vašo pobudo pa bom sporočila Predsedstvu in bomo o njej razpravljali.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za to, da sprejmemo predloženi program dela našega zbora, naj prosim glasuje! (40 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel program dela Zbora občin Skupščine SR Slovenije do julija 1975.

Prehajamo na 37. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je predložila v obravnavo in sprejem predlog odloka o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru.

Ta odlok ste prejeli z dopisom z dne 20. 12. 1974. Predstavnik Komisije v našem zboru je tovariš Janez Japelj, ki najbrž ne želi uvodne besede. O predlogu odloka o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru pričnjam razpravo.

Ne želi nihče razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo in prehajam na glasovanje. Kdor je za to, da se za sodnika Okrožnega sodišča v Kopru izvoli dosedanji sodnik tega sodišča Silvo Gregorič, naj glasuje! (37 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Silvo Gregorič soglasno izvoljen za sodnika okrožnega sodišča v Kopru.

Danes smo vam predložili na podlagi 316. člena in v zvezi z 270. členom poslovnika v obravnavo predlog odloka o imenovanju predsednikov in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije.

Komisija je za svojega predstavnika določila tovariša Janeza Japlja. Če dovolite, bom prebrala predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva. Danes smo prejeli zakon, in če bi morali čakati z imenovanjem Iniciativnega odbora do prihodnje seje zbora, bi se konstituiranje nove samoupravne interesne skupnosti za socialno varstvo precej zavleklo.

Komisija za volitve in imenovanja predlaga, da se v Iniciativni odbor za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije imenujejo: za predsednika Majda Gaspari, tajnik Republiške skupnosti otroškega varstva, za člane pa:

Tilka Blaha, Dolfka Boštjančič, Marija Cigale, Pavle Dolar, Maver Jerkič, Ignac Nagode, Vilma Rudolf in Zofija Stojanovič. Ali želi kdo o tem predlogu razpravljati? (Ne.) Kdor je za to, da se predlagani imenujejo v navedeni iniciativni odbor, naj prosim glasuje! (38 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije soglasno sprejet.

Prehajamo na 38. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Po drugem odstavku 166. člena ustave Socialistične republike Slovenije ima delegat v zboru pravico obrniti se na Izvršni svet ali na predstojnike republiških upravnih organov z vprašanji, ki zadevajo njegovo delo ali zadeve iz njegove pristojnosti. K tej točki dnevnega reda smo vam poslali z dopisom dne 6. 12. vprašanja naslednjih delegatov: Jureta Šumečnika, delegata iz občine Slovenj Gradec, Jakoba Zidanška, delegata iz občine Slovenske Konjice, Judite Magajne, delegatke iz občine Sežana, Žarka Žigona, delegata iz občine Radlje ob Dravi in Vlada Mejaša, delegata iz občine Vrhnika. Ta vprašanja so delegati postavili na 8. seji zbora.

Poleg tega smo vam posredovali še vprašanja delegatov dr. Erne Primožič iz Novega mesta, dr. Mihaela Petroviča iz občine Kočevje, Toneta Zimška iz občine Celje, Mira Goloba iz občine Postojna in Bogdana Tometa iz občine Piran. Ta vprašanja so delegati postavili na 9. seji zbora.

Vprašujem zbor, ali naj predstavniki Izvršnega sveta na vsa delegatska vprašanja odgovorijo danes, ali pa naj bodo vsi odgovori na delegatska vprašanja poslani vsem skupinam delegatov za Zbor občin. Izvršni svet me je obvestil, da na današnjem zasedanju ne bo dal odgovora na delegatska vprašanja v zvezi z razvojno problematiko slovenskega in jugoslovanskega pomorskega ladjarstva, ki ga je po sklepu političnega aktiva občine Piran pripravila »Splošna plovba« Piran. Predsednik Izvršnega sveta tovariš Andrej Marinc bo namreč v januarju 1975 obiskal piransko občino in se bo s pristojnimi organi o tej zadevi natančneje pogovoril.

Se zbor s tem strinja? (Da.) Soglašate torej s tem, da prejmete pismene odgovore na delegatska vprašanja z zadnjih dveh sej? (Da.) Kdo želi postaviti novo delegatsko vprašanje? Tovariš Gorjup!

Ivo Gorjup: Kdaj in kako bo rešen problem gradnje Centralne knjižnice Univerze v Ljubljani? Že pred dolgimi leti obljubljeni začetek gradnje nove tehnične knjižnice se zavlačuje in je povsem negotovo, kdaj bo ta trenutek napočil, čeprav so bile že opravljene obsežne priprave in so sprejete programske osnove in tudi ustrezna lokacija je že zagotovljena.

Potem pa še prošnja, ki se nanaša na tovarišico predsednico. Prosim vas, tovarišica predsednica, da pošljete delegaciji skupščine mesta Ljubljana magnetogram ali zapisnik današnje seje zbora. Hvala.

Predsednica Mara Žlebnik: Hvala. Delegatsko vprašanje bo postavil tovariš Boris Kozamernik, delegat iz Sevnice!

Boris Kozamernik: Skupščina občine Sevnica je sprožila 24. 6. 1974 iniciativo za izvedbo akcije za zagotovitev rezerve mesa v živini na hribovitih predelih za potrebe splošnega ljudskega odpora. Na podlagi tega je bil 19. 7. 1974 sklican širši posvet predstavnikov občinskih skupščin in kmetijskih organizacij posavske regije in Zavoda SR Slovenije za rezerve ter Republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo. Na tem posvetu so bili sprejeti naslednji sklepi: glavni namen programa je ustvarjanje rezerv mesa v živini za potrebe splošnega ljudskega odpora, predvsem v hribovsko-planinskih predelih, in s tem tudi pospeševanje hitrejšega razvoja teh pasivnih predelov. Hkrati je namen te akcije delno zaustaviti razslojevanje kmečkega prebivalstva in zbuditi interes mladih, da ostanejo na kmetijah.

Ta program morajo izpeljati kmetijske organizacije združenega dela. Gre za dolgoročno akcijo — 5, 10 in tudi 15 let. Posavje je v planu republiškega zavoda za rezerve določeno kot centralno območje za pitanje živine, tako da pridejo v poštev vse kmetije, v hribovitih predelih in v nižinah. Pitanje živine: govedi, prašičev in tudi perutnine naj zajame tako družbeni kot privatni sektor. V občini Sevnica pride v poštev le privatni sektor. Zavod za rezerve odobrava kredit v znesku 2000 dinarjev za glavo po 4% obrestni meri za dobo dopitanja. Temelj za izplačilo sta pogodba med kmetijsko organizacijo združenega dela in republiškim zavodom za rezerve, ki se sklene na podlagi programa o razvoju živinskega fonda v občini za dobo 10 let. Pogodba med kmetom in kmetijsko organizacijo združenega dela je hkrati tudi nalog za izplačilo kredita. Organizacija združenega dela, kmetijski kombinat za pitano živino, ima predkupno pravico s pravico do 4% marže. V primeru, da kmet živine ne more prodati na trgu, jo odkupi zavod za rezerve po veljavnih cenah. Kmetu je s tem prodaja zagotovljena.

Po dopitanju lahko kmet pogodbo obnovi in mu ni treba vrniti posojila. Pogodba se lahko stalno obnavlja in dopolnjuje, če kmet povečuje svoj živinski stalež. Namen je, da se živinski fond povečuje.

Sprejet je bil sklep, da naj bi organizacije združenega dela do 31. 8. 1974 predložile program republiškemu zavodu za rezerve. Kljub temu, da je Kmetijski kombinat Sevnica predložil program in o tem obvestil kmetijske proizvajalce, ni bila akcija izpeljana. Zvezni zavod za rezerve namreč ni izpolnil svojih obveznosti do Zavoda SR Slovenije za rezerve glede dodelitve finančnih sredstev za te namene.

Ker ta akcija v Socialistični republiki Sloveniji v nekaterih območjih poteka že nekaj let in je pozitivno vplivala na porast živinskega fonda in ker bi jo bilo treba razširiti tudi na ostala območja v naši republiki, predvsem v hribovite dele, vprašujemo, ali je ta akcija še družbeno pomembna, in če je, kakšne ukrepe bodo republiški organi sprejeli, da bodo obveznosti zveznega zavoda za rezerve izpolnjene. Obveščeni smo, da sredstva so, niso pa realizirana.

Predsednica Mara Žlebnik: Še kdo želi postaviti delegatsko vprašanje? Delegatsko vprašanje bo postavil tovariš Tone Kerč, delegat iz občine Ljubljana-Center!

Tone Kerč: Po predlogu zakona o republiških upravnih organih, sprejetega danes, so dobili komiteji upravne funkcije. Postavlja se vprašanje, kako se namerava Izvršni svet izogniti dvotirnosti pri obravnavanju nalog, ki jih bo

oblikoval Komite za varstvo okolja, medtem ko urejanje prostora, posebej še vodotokov, sodi v pristojnost sekretariata za urbanizem.

Predsednica Mara Žlebnik: Želi še kdo postaviti delegatsko vprašanje? (Ne.)

Tovariši delegati! S tem je dnevni red današnje seje izčrpan.

Vam vsem in tudi tistim, ki so že odšli, se zahvaljujem za udeležbo, za potrpežljivost in za zelo učinkovito razpravo.

Ker se izteka tudi letošnje leto, mi dovolite, da vam zaželim prav srečno in uspešno leto 1975. Želim vsem dobro sodelovanje in še boljše razvijanje delegatskih odnosov. Vam vsem in tudi vašim kolegom želim tudi veliko osebne sreče. (Ploskanje.)

(Seja je bila končana ob 18.30.)

družbenopolitični zbor

8. seja

(4. decembra 1974)

Predsedoval: Stane Markič,
predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek seje ob 9.10.

Predsednik Stane Markič: Začenjam 8. sejo Družbenopolitičnega zbora.

Odsotnost so opravičili: Danica Jurkovič, Rudi Kropivnik, Pavel Mrmolja, Ivica Žnidaršič, Vladimir Logar in Emil Rojc.

Predlagam naslednji dnevni red:

1. odobritev zapisnika 7. seje Družbenopolitičnega zbora;
2. osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine Socialistične republike Slovenije;
3. osnutek zakona o republiških upravnih organih;
4. osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih;
5. predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini;
6. predlog zakona o stanovanjskih zadrugah;
7. predlog zakona o društvih;
8. osnutek resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975;
9. osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije;
10. predlog zakona o sodiščih združenega dela (usklajevanje);
11. predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v Socialistični republiki Sloveniji;
12. informacija o pripravi programa dela Družbenopolitičnega zbora;
13. volitve in imenovanja in
14. vprašanja delegatov.

Ali kdo predlaga kakšno spremembo oziroma dopolnitev tega dnevnega reda? Ali se s predlaganim dnevnim redom strinjamo? (Da.) Potem ugotavljam, da je predlagani dnevni red sprejet.

Prehajam na 1. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 7. seje Družbenopolitičnega zbora.

Osnutek zapisnika ste prejeli. Ali kdo predlaga kakšno spremembo ali dopolnitev zapisnika? Če ne, dajem zapisnik na glasovanje. Glasovali bomo z dviganjem rok. Kdo je, prosim, za? (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli zapisnik 7. seje Družbenopolitičnega zbora.

Obveščam vas, da bomo po dogovoru med predsedniki zborov poslušali na skupni seji Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora uvodno obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta k drugi in tretji točki sprejete dnevnega reda, torej k osnutku zakona o Izvršnem svetu Skupščine Socialistične republike Slovenije in k osnutku zakona o republiških upravnih organih.

Vabim vas, da odidemo v veliko dvorano Skupščine SR Slovenije na poslušanje uvodne obrazložitve. Po končani obrazložitvi bomo nadaljevali sejo zbora v tej dvorani.

(Seja je bila prekinjena ob 9.15 in se je nadaljevala ob 10.15.)

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije.

Predlagatelj Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da obravnavamo zakon v drugi fazi, torej kot osnutek. Ali se zbor s tem strinja? (Se strinja.) Potemtakem lahko ugotovim, da zakon obravnavamo v drugi fazi, kot osnutek.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija; pismeni poročili ste prejeli. Uvodno obrazložitev smo pravkar slišali na skupnem zasedanju vseh zborov, zato predlagam, da preidemo na razpravo o osnutku zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije.

Kdo želi besedo? Kaže, da nihče ne namerava razpravljati o osnutku tega zakona. Predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine Socialistične republike Slovenije se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva pripombe, predloge in mnenja, dana v odborih oziroma telesih našega zbora.

Prosim, tovariš Ludvik Golob!

Ludvik Golob: Predlagam, da naj bi bil sestavni del našega sklepa tudi ekspoze Izvršnega sveta, ki bistveno spreminja nekatere organizacijske oblike v zakonskem osnutku.

Predsednik Stane Markič: Računal sem, da so bile te spremembe omenjene že v odborih in da so ti v svojih poročilih povedali, da se s temi spremembami strinjajo.

Mislim pa, da je prav, da vključimo ekspozice, kot predlaga tovariš Golob, v naš sklep in da se pri nadaljnji izdelavi zakona upošteva način obravnavanja, ki je bil nakazan v ekspoziciji predstavnika Izvršnega sveta.

Prosim, kdo je za tako dopolnjen sklep? (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo sklep soglasno sprejeli.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o republiških upravnih organih.

Predlagatelj Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da obravnavamo zakon v drugi fazi, torej kot osnutek. Ali se zbor strinja s tem predlogom? Prosim, kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da se zbor strinja, da obravnavamo zakon v drugi fazi, torej kot osnutek.

Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, Zakonodajno-pravna komisija in Komisija za pravosodje. Pismena poročila ste prejeli, obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta pa smo pravkar slišali. Tako lahko preidemo na razpravo o osnutku tega zakona. Kdo želi besedo? Prosim, tovarišica Lojzka Čotar!

Lojzka Čotar: Predlagam, da naj ne bi v zakonu nekaterih stvari ponavljali, kot na primer v 29. in 32. členu, ki se skoraj dobesedno ujemata. To bi morali racionalneje urediti.

Predsednik Stane Markič: Danes ste dobili na klopi tudi poročilo Komisije za vprašanje borcev NOV, ki se tudi nanaša na ta zakon.

Želi še kdo besedo? Če ne, predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o republiških upravnih organih se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva pripombe, predloge in mnenja, dana v skupščinskih telesih, in stališča, povedana v uvodni obrazložitvi.

Prosim, kdor je za takšen sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Prehajam na 4. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Predlagatelj Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije predlaga, da obravnavamo zakon v drugi fazi, torej kot osnutek. Ali se zbor s tem strinja? Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) Ugotavljam, da se zbor strinja, da obravnavamo zakon v drugi fazi, to je kot osnutek.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija; pismeni poročili ste prejeli. Začenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim, tovariš Cveto Majdič!

Cveto Majdič: Imam nekaj pripomb k 58. členu, ki govori o sredstvih, pravicah in obveznostih skladov. Logično je, da se večina skladov lahko prenese v samoupravne interesne skupnosti. Pri nekaterih skladih pa je vprašanje, kam

naj bi jih vključili oziroma in ali je to sploh primerno. To so na primer v občinah skladi za obrambne priprave. Teh verjetno v sedanji fazi ne moremo vključiti v ta člen. Poleg tega imajo nekatere občine razne sklade, ki posegajo na področje več samoupravnih interesnih skupnosti. Vprašanje je, ali naj ne bi ti skladi obstajali, vsaj začasno, še naprej, pri čemer pa bi se seveda konstituirali na delegatskem principu.

Menim, da je člen 58 takšnega pomena, da ga je potrebno dopolniti in da ga v sedanjem tekstu ne moremo sprejeti.

Predsednik Stane Markič: Še kdo želi besedo? Če ne, bi v zvezi s 5. členom, ki govori, da morajo družbenopolitične skupnosti pri odmerjanju obveznosti upoštevati zmogljivosti gospodarstva, postavil tole vprašanje: Zakaj predlagatelj ni mogel bolj podrobno obdelati 110. člena republiške ustave, ki govori o bilanci kot osnovi za opredelitev obveznosti glede splošne družbene in skupne porabe?

Zvonko Draksler: Najprej bi rad odgovoril na vprašanja glede skladov. Smisel tega zakona je v tem, da se ne ustanovljajo skladi družbenopolitičnih skupnosti kot institucije, v katere se direktno, mimo proračuna, stekajo določena sredstva. Takšni skladi po našem mnenju niso več možni. Ustava namreč pravi, da se vsi dohodki občine oziroma katerekoli družbenopolitične skupnosti stekajo v njen proračun. Lahko pa se oblikujejo razne vrste teh skladov kot nekatere finančne institucije za zadovoljevanje določenih splošnih potreb, vendar kot institucije, ki jih oblikuje združeno delo, razne organizacije pa tudi občine; toda to potem niso njihovi skladi, niso to njena sredstva, vnesena mimo proračuna v te sklade.

Kar zadeva sklad za splošni ljudski odpor, se sredstva lahko zbirajo na nek poseben račun oziroma se lahko za te namene posebej prikazujejo, morajo pa iti skozi proračun.

Glede bilance pa tole: V prvotnem osnutku zakona je bilo določeno, naj republika pri obremenitvah gospodarstva upošteva bilanco. Toda bilanca je širši dokument; je dokument, v katerem se prikazujejo vse potrebe v republiki, recimo vsa splošna in skupna poraba, ta zakon pa ureja samo financiranje družbenopolitičnih skupnosti. To se pravi, da je to financiranje samo sestavni del bilance. Če bi posebej poudarili bilanco v tem zakonu, bi izgledalo, kot da bilanca izhaja iz tega zakona. Je pa ravno nasprotno: bilanca je najširši finančni dokument, v katerem so predvidene vse potrebe družbe in samo ena od teh je splošna poraba v proračunih. Zato tega nismo posebej navajali v tem zakonu.

Predsednik Stane Markič: Nisem mislil, da bi ta zakon moral opredeljevati bilanco, ampak to, da bi pri določanju obveznosti morali upoštevati bilanco.

Prosim, kdo še želi besedo? (Nihče.) Potem lahko glasujemo o naslednjem sklepu:

1. Osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva pripombe, predloge in mnenja, dana v poročilih skupščinskih teles in v razpravi na seji zbora.

Prosim, kdor je za ta sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo sklep soglasno sprejeli.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Poročili ste prejeli.

Odbor za družbenoekonomske odnose je predlagal amandmaje k 2. členu, k naslovu drugega poglavja ter k 10., 19., 29., 30., 36. in 43. členu predloga zakona. Zakonodajno-pravna komisija pa je predlagala amandmaje k 2., 15., 32. in 39. členu predloga zakona, v dodatnem poročilu pa še k 29. členu.

Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije se strinja s predlaganimi amandmaji in hkrati predlaga še amandma k 37. členu.

Začenjam razpravo. Kdo želi besedo? Kaže, da nihče. Tako lahko preidemo na glasovanje o amandmajih. Ker Izvršni svet sprejema vse amandmaje, ki so bili dani v Odboru oziroma v Zakonodajno-pravni komisiji, predlagam, da skupaj glasujemo o vseh amandmajih Odbora, o vseh amandmajih Zakonodajno-pravne komisije in o amandmaju Izvršnega sveta.

Ker nihče ne ugovarja, predlagam, da najprej glasujemo o vseh amandmajih Odbora za družbenoekonomske odnose. Kdor je za te amandmaje, naj dvigne roko! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandmaje Odbora za družbenoekonomske odnose.

Glasujemo o vseh amandmajih Zakonodajno-pravne komisije. Prosim, kdor je za te amandmaje, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo tudi te amandmaje soglasno sprejeli.

Glasujemo še o amandmaju Izvršnega sveta k 37. členu. Prosim, kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo tudi ta amandma soglasno sprejeli.

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini v celoti. Prosim, kdor je za ta predlog zakona, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o stanovanjskih zadrugah.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli.

Zakonodajno-pravna komisija predlaga amandma k 5., 10., 16., 17. in 30. členu; Izvršni svet se z njimi strinja. Zato predlagam, da preidemo k razpravi. Kdo želi besedo?

Kaže, da nihče. Zato predlagam, da glasujemo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije. Kdor se strinja s temi amandmaji, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandmaje Zakonodajno-pravne komisije.

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona o stanovanjskih zadrugah v celoti. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o stanovanjskih zadrugah.

Prehajam na 7. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o društvih.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli.

Odbor za družbenopolitični sistem predlaga amandma k 21. členu predloga zakona, Zakonodajno-pravna komisija pa k 14. in 21. členu, v dodatnem poročilu pa redakcijski amandma k 21. členu. Izvršni svet se strinja s predlaganimi amandmaji.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, lahko preidemo na glasovanje. Najprej glasujemo o amandmaju Odbora za družbenopolitični sistem k 21. členu predloga zakona. Prosim, kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandma Odbora za družbenopolitični sistem.

Glasujemo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije. Kdor je za amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, naj glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandmaje Zakonodajno-pravne komisije.

Predlagam, da glasujemo o predlogu zakona v celoti. Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o društvih.

S tem lahko preidemo na 8. točko dnevnega reda, to je na osnutek resolucije o temeljnih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

Osnutek resolucije je predložil Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije. Osnutek resolucije sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli. Pripombe in predloge Narodne banke Socialistične republike Slovenije k osnutku resolucije ste prav tako prejeli. Danes pa smo prejeli še stališča Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije, ki jih je predložil k osnutku resolucije.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim, tovariš Marko Bulc!

Marko Bulc: Tovarišice in tovariši! Najprej želim poudariti, da je prav, da stališča Odbora našega zbora za družbenoekonomske odnose in stališča Izvršnega sveta k osnutku resolucije o temeljnih skupne politike za ekonomski in socialni razvoj v letu 1975 sprejememo kot osnovo za sklepanje v našem zboru.

Menim, da je tudi prav, da ugotovimo, da pomeni nova metoda sprejemanja resolucije, ki jo je ponudil zvezni izvršni svet, to je možnost, da se delegatska baza izreka o ekonomski politiki že med njenim nastajanjem, novo kvaliteto, da pomeni uresničevanje ustave in ustavne odgovornosti republik in pokrajin za določanje skupne ekonomske politike.

Mislim, da je prav, da tudi ugotovimo, da osnutek resolucije, ki je pred nami, pomeni resen napor, da se v ekonomsko politiko za leto 1975 vgradijo stališča Zveze komunistov.

Ko se opredeljujemo za ekonomsko politiko za leto 1975, mislim, da kaže, najprej vprašati se, ali resolucija dovolj in dosledno izhaja iz ustave, iz ustavne razdelitve odgovornosti v naši družbi in ali v tem smislu izpolnjuje pričakovanja. Torej, ali je dovolj jasna v tem, katere dosedanje funkcije države bodo že v letu 1975 prevzeli delavci v združenem delu, in ali je dovolj dosledna pri razdelitvi odgovornosti republik, pokrajin in federacije. In če na to vprašanje poskušam odgovoriti, menim, da to ni dovolj dosledno izpeljano.

Ne bi bilo prav, če bi se strinjali s tem, da bi v resoluciji ostalo vrsto stvari, ki so stvar samoupravnega sporazumevanja, kot medrepubliško dogovarjanje. Prav tako ni dovolj dorečeno prenašanje nekaterih nalog na Gospodarsko zbornico Jugoslavije. Nedoslednost je tudi v tem, da so predvidene nekatere transformacije skladov v nejasne interesne skupnosti bančnega tipa, ki nimajo neposredne osnove v ustavi in v tem, da še ostajajo Narodni banki in nekaterim zveznim organom operativne funkcije, ki so po ustavi funkcije delavcev v združenem delu. Prav tako nedosledno je najbrž tudi to, da predlog zelo uniformno daje vrsto konkretnih opredelitev, glede stopenj rasti vseh treh oblik potrošnje. Jasno bi moralo biti, da medrepubliški dogovor lahko obsega samo delitev med akumulacijo in potrošnjo; razdelitev znotraj te potrošnje pa je odgovornost republik in pokrajin samih, ne pa federacije; pa tudi, da se resolucija spušča v diferenciacijo osebnih dohodkov zaposlenih v gospodarstvu in negospodarstvu, da se loteva stanovanjske, komunalne in drugih politik, kar vse so pristojnost in odgovornost republik in ne resolucije na nivoju federacije.

Iz vsega tega se torej ponuja prvi sklep, da naj se iz teksta resolucije izloči vse to, kar po ustavi ne sodi v pristojnost federacije. Mislim, da je tako stališče mogoče zaslediti v principu tudi v stališčih Odbora in v stališču Izvršnega sveta in bi najbrž moralo biti eno od prvih napotil delegaciji, ko se bo dokončno sprejemal predlog resolucije v Zboru republik in pokrajin.

Zaradi uresničevanja hotenj delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v Jugoslaviji mislim, da kaže podpreti cilje ekonomske politike za leto 1975, predvsem tiste, ki so napisani v uvodnem delu II. poglavja. Ti se prav posebno nanašajo:

1. na dosledno uresničevanje preobrazbe gospodarstva in družbe v skladu z ustavo;

2. na tako ekonomsko politiko, ki bo delovala za zmanjšanje inflacije in to, da porast cen v letu 1975 ne bo večji kot v letu 1974;

3. na to, da se obdrži dosežena stopnja zunanje likvidnosti države, tako da bo deficit v plačilni bilanci manjši kot letos in da bo izvoz poglavitni činitelj take plačilne bilance in gospodarske rasti.

Ti trije cilji so prav gotovo dobili v vseh dosedanjih razpravah podporo tako na vseh regionalnih posvetih, ki smo jih imeli z delegati, kot v vseh političnih telesih. Mislim, da je prav, da jih tudi mi zelo jasno podpremo kot osnovno in temeljno usmeritev. Ti cilji so strategija ekonomske politike v letu 1975, so merila uspešnosti oziroma neuspešnosti ekonomske politike v letu 1975, merilo odgovornosti za njeno uresničitev. Zato mislim, da je prav, da poudarimo, da bi morali biti vsi drugi cilji in predvsem vsi ukrepi, ki bodo tem ciljem sledili, njim podrejeni. In kjerkoli v resoluciji ni dovolj jasno, da je tako, moramo zahtevati, da se do njenega sprejema ta mesta preverijo in uskladijo. Mislim, da je to zelo pomembno, kajti doslednost v izvajanju te ekonomske politike, je pogoj, da bomo res naredili vse, da se najbolj bistveno uresniči.

S tem v zvezi pa bi rad opozoril na nekaj temeljnih dejavnikov, ki najbolj vplivajo na pogoje gospodarjenja, pa v resoluciji nimajo dovolj velike trdnosti za uresničitev prej navedenih strateških ciljev ekonomske politike.

Najprej v zvezi s stopnjo rasti. Ta gotovo ne more predstavljati vnaprej določeno kategorijo, kateri je vse drugo podrejeno. To poudarjam zato, ker so bile v dosedanjih razpravah, predvsem v Zboru republik in pokrajin, tudi take tendence, da je to vnaprej določena količina, kateri moramo vse drugo podrediti. Stopnja rasti je najbrž samo sintetična veličina, izvedena iz drugih veličin, predvsem izvoza, uvoza cen, kreditno-monetarne politike. Kljub dejstvu, da je orientacija k dinamični gospodarski aktivnosti bolj utemeljena kot pa restriktivna orientacija, kajti predvsem na novo ustvarjene vrednosti bodo pomagale h gospodarski stabilizaciji, je vendarle res, da je predvidena zmernejša rast stopnje družbenega proizvoda v osnutku resolucije, realnejša od prejšnjih predvidevanj; zato bi bilo treba to usmeritev podpreti.

Še posebej pa želim opozoriti na dejstvo, da nekateri strokovnjaki, na primer z ekonomskega inštituta v Zagrebu, ugotavljajo, da iz strukture jugoslovanskega gospodarstva izhaja, da je blagovni uvoz tista kritična veličina, od katere je treba izhajati pri oceni velikosti stopnje rasti družbenega proizvoda. Zato se upravičeno postavlja vprašanje, ali je ob 4% povečanju blagovnega uvoza mogoče doseči za 6% večjo stopnjo rasti družbenega proizvoda, še posebej, ker odločno substitucijo uvoza z domačimi surovinami in repromateriali v letu 1975 šele začenjamo. Zato kaže ob predvideni stopnji rasti še posebej poudariti, da je to verjetno skrajno napeta orientacija, ki jo bo treba v odvisnosti od drugih veličin do sprejema resolucije še preveriti.

Drugo: Mislim, da se moramo v celoti strinjati z mišljenjem predlagatelja resolucije, da je plačilna bilanca ključno vprašanje ekonomske politike. Vendar predvidevanja v resoluciji, predvsem glede pokrivanja uvoza in izvoza, niso dosledna, saj v projekciji za leto 1975 samo 55% uvoza pokrivamo z izvozom. In če ostanemo pri istih velikostih posameznih postavk naše plačilne bilance, kot so v prvi projekciji, pomeni to izredno težak položaj za doseganje predvidene stopnje rasti. Tak odnos, samo 55% pokrivanja uvoza z izvozom, bi lahko prenesli brez ekonomskih zaostritev in zastojev samo, če bi uspeli dobiti vsaj za vrednost $\frac{1}{3}$ ali $\frac{1}{2}$ plačilnega deficita dolgoročne kredite. Ker pa to ni zanesljivo, bo to zelo zelo težka naloga.

Gre za to, da se z ukrepi dosežajo taki pogoji, da bo izvoz blaga in uslug rasel blizu predvideni stopnji 10% ali celo več, ker le to pomeni uresničitev predvidene strategije in položaja plačilne bilance. Moramo pa ugotoviti, to je ugotovljeno tudi v stališčih Izvršnega sveta, da sedanji instrumenti take politike ne zagotavljajo in da mora zato dobiti izvoz mnogo večjo materialno spod-

budo, in to predvsem izvoz končnih izdelkov, ne pa surovin, ki jih sami rabimo. To je posebnega pomena tudi glede na slabšanje konkurenčnih sposobnosti na tujih trgih, saj vemo, da je pri nas inflacija bolj v porastu, še posebej pa glede na omejitve, ki jih tuji trgi v zadnjem času vse bolj uvajajo za blago iz Jugoslavije.

Torej izvoz je ključna točka, tako za plačilno bilanco kot za pospeševanje gospodarske rasti. Gotovo je prav zahtevati, da do sprejema resolucije Zvezni izvršni svet ponudi rešitve, ki naj to zagotove, tako v kreditno-monetarni politiki, se pravi s krediti za pripravo izvoza in s krediti za izvoz, kot pri povračilih, carinah in drugih refakcijah, kot temu rečemo. Še posebej je pomembno vprašanje, kako zagotoviti izpadlih sedem milijard, ki so bile do sedaj za tako funkcijo zagotovljene v zveznem proračunu, v novi projekciji pa jih ni. In prav tako, kako zagotoviti z medrepubliškimi sporazumi enotne kriterije za zmanjševanje davkov in taks za izvozno gospodarstvo v okviru republik in pokrajin, kar tudi v resoluciji ni dovolj jasno. Brez tega smo v nevarnosti, da bomo kljub lepim proklamacijam lovili veter v pesti.

Tretje: Prav je, da sprejememo oceno, da je letošnja stopnja inflacije dosegla zgornjo mejo. Če inflacije ne bomo zajezili, bo težko nadzorovati tokove družbene reprodukcije in bomo izsiljevali, hote ali ne, administrativne intervencije. Tako bo inflacija še bolj dobila svoj antisamoupravni položaj. Zato moramo biti res odločni v protiinflacijski usmeritvi. Sama resolucija bi morala biti antiinflacijski program, poleg nje ne potrebujemo nobenih posebnih programov. Zato ni nobenega dvoma, da prav ravnovesje odnosov v primarni delitvi k temu zelo zelo prispeva. Politika cen v letu 1975 je tisti činitelj, ki mora biti znan ob sprejemanju resolucije; tega pa v tem osnutku resolucije še ni.

Znano vam je, da je naša delegacija v Zboru republik in pokrajin zahtevala elemente projekcije za leto 1975, da bi na podlagi odnosov med njimi videla, ali je taka orientacija pravilna ali ne. Teh elementov doslej še nismo dobili. Mislimo pa, da moramo v zahtevi vztrajati, še posebej, ker so točne ugotovitve Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije, da so bili organi federacije po medrepubliškem sporazumu iz leta 1974 dolžni predložiti za leto 1975 nov sistem in novo politiko cen.

Tega niso storili, pač pa sta v resoluciji predlagana za leto 1975 sedaj veljavni sistem in politika cen. Le-ta pa ne zagotavlja take antiinflacijske usmeritve, ker ima predvsem dve karakteristiki: ena je stroškovni princip v kmetijstvu, druga pa avtomatizem pri uvajanju svetovnih cen v naše gospodarstvo. Če bomo nekritično uvajali vse svetovne cene v naš gospodarski prostor, brez dogovorov samega gospodarstva in republik, kaj so prioritete, kaj resnično zmoremo in kaj ne ruši naše antiinflacijske usmeritve, potem je nevarnost, da ob tem avtomatizmu zaradi dreves ne bomo videli gozda. Sicer bo ob dejstvu, da so tendence za povečanje cen na področju energetike, hrane in surovin zelo visoke in zaradi verižne reakcije vseh teh faktorjev pretila nevarnost, da bo kljub vsem proklamacijam inflacija v letu 1975 celo višja kot v letošnjem letu. Taka inflacija pa bi imela še mnogo močnejši antisamoupravni značaj.

Če je v resoluciji na primer zapisano, da se tudi v živinorejo uvaja stroškovni princip, potem je mogoče prav, da tak kriterij zapišemo tudi še za kakšno dejavnost gospodarstva. Bolje pa se je dogovoriti, da bomo vzporedno z resolucijo sprejeli medrepubliški dogovor o kriterijih politike cene! Jasno je namreč, da je politika cen stvar soglasnosti republiških in pokrajinskih skupščin delavcev v združenem delu in ne, kot je v resoluciji navedeno, stvar dogovora

med zveznim izvršnim svetom in Gospodarsko zbornico Jugoslavije. Zato mislim, da je prav zahtevati, da se osnovni kriteriji politike cen, še posebej cen hrane, surovin, energije in prometa, uvrste v resolucijo ali pa da se, kot sem že rekel, predloži poseben sporazum republik in pokrajin, ki naj zagotovi anti-inflacijsko politiko za leto 1975.

In končno: Družbenoekonomska osnova kreditno-monetarne politike je ostala dokaj stara. To bo vodilo do nespremenjenih odnosov in povzročalo še precej odtujenega odločanja, zadržalo tendence po restrikcijah in nelikvidnosti. Zato najbrž res ni sprejemljiva politika rasti denarne mase, ki bi bila počasnejša od nominalne rasti družbenega proizvoda, kot je to v resoluciji predlagano, pač pa obratno. Denarna masa naj sproti spremlja doseženo rast proizvodnje, če hočemo vplivati na večjo likvidnost. Mislim tudi, da je jasno, da moramo v to sfero vnesti več odnosov, ki jih ustava jasno določa, predvsem pa odločanje združenega dela in poslovnih bank, ki so elementi združenega dela in ne več starega bančnega sistema; prav tako pa tudi veliko več odgovornosti republik in predvsem tudi finančne discipline. Zato mislim, da je prav, da je tudi v tem pogledu resolucija jasnejša. Določi naj, da osnovo kreditne politike sprejemajo poslovne banke s samoupravnim sporazumom in da so tudi osnovni faktor selekcijske politike. Mislim, da je treba pripombe, tako Narodne banke Slovenije kot tudi Izvršnega sveta, v tem smislu sprejeti. Prav bi bilo, da predstavljajo enega od okvirov, v katerih naj se v nadaljnji fazi opravlja sporazumevanje.

Prepričan sem, da bi tako razumevanje nekaterih strateških vprašanj ekonomske politike v letu 1975 prispevalo, da bi preseгли dileme, ki še obstajajo v sedanji fazi snovanja ekonomske politike za leto 1975. Tako bi dogovor o resoluciji vendarle pomenil enoten dogovor republik in pokrajin za predvideno ekonomsko politiko in za kar najbolj konkretne pogoje za samoupravno ravnanje organizacij združenega dela. Zato kaže sprejeti jasen okvir, v katerem naj se delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin sporazumeva z drugimi delegacijami za sprejem resolucije. Pri tem kaže opozoriti predvsem na tista bistvena vprašanja, ki sem jih omenil in ki jih tudi omenjajo stališča Izvršnega sveta in odbora; kajti če tu dosežemo dogovor, potem za vse drugo ne bo težko.

Predsednik Stane Markič: Besedo ima Beno Zupančič!

Beno Zupančič: Tovarišice in tovariši! Samo dve stvari bi povedal na rob tegale osnutka resolucije. Mislim, da je prav, da podpremo stališča in pripombe, ki sta jih dala Izvršni svet in naš Odbor za družbenoekonomske odnose. V duhu teh sklepov bi predlagal, da bi vendarle tudi eksplicitno nekaj povedali o varčevanju, ne glede na to, da je to implicitno rečeno v predlogih Odbora za družbenoekonomske odnose. Gre namreč za to, da bi v resoluciji vendarle napisali, da naj bi bili v tej splošni jugoslovanski akciji varčevanja udeleženi tudi vsi potrošniki zveznega proračuna. S tem v zvezi bi morali podobno narediti tudi v republiki. To predlagam, ker je to, kot sem rekel, implicitno že vsebovano v zadnjih dveh odstavkih na drugi strani poročila našega Odbora za družbenoekonomske odnose, po drugi strani pa zato, ker je zelo težko voditi splošno akcijo varčevanja, ki nam je zelo potrebna, če tisti, ki jo pravzaprav predlagajo, dajejo slab zgled. Letošnje povečanje proračuna je to zelo jasno pokazalo.

Svoj predlog opiram na stališča Izvršnega sveta, in sicer na osmo točko, ki govori o tistem odstavku osnutka resolucije, ki je posvečen povečanju zveznega proračuna za prihodnje leto in ki zveni trezno beročemu bralcu kot šala. Govori namreč o 22% povečanju zveznega proračuna, za kar si bo precej sredstev sam priskrbel. Če bi tak način vpeljali na vsa področja družbene potrošnje, bi bilo zanimivo, do kakšnega rezultata bi prišli. Zato mislim, da bi bilo treba vzeti v poštev, na kar je Izvršni svet na določen način opozoril v 8. točki svojih stališč in pripomb.

Kar zadeva inflacijo, bi dodal samo to, kar je najbrž v duhu partijskih sklepov naših zveznih in republiških vodstev, da nam pretirana inflacija dobesedno spodnaša nove prvine v družbenoekonomskih odnosih in seveda tudi v političnem sistemu. To je nekaj bistvenega, nekaj, kar moramo imeti pred očmi, če hočemo našo novo ustavno zgradbo graditi na nečem, kar bi bilo vsaj približno trdno.

Predsednik Stane Markič: Besedo ima tovariš Cveto Majdič!

Cveto Majdič: Rad bi opozoril na neskladje med resolucijo o razvoju Jugoslavije in resolucijo o razvoju Slovenije, ki jo bomo kasneje obravnavali, zlasti na področju pokojninskega zavarovanja. Zvezna resolucija pravi, da bo ohranjena realna vrednost pokojnin in invalidnin, slovenska pa, da bodo v letu 1975 pokojnine uskladene z gibanjem življenjskih stroškov in porastom realnih osebnih dohodkov v preteklem letu.

To ni eno in isto in pomeni finančno veliko razliko. Zato predlagam, da našo delegacijo pooblastimo, da zagovarja stališče, ki je predvideno v naši resoluciji. Kajti če bi uveljavili zvezno formulacijo, bi bilo usklajevanje pokojnin v Sloveniji slabše kot v drugih republikah in bi se razlike, na katere opozarja Slovenija, še povečale.

To bi najlažje naredili, če bi ustrezno dopolnili poročilo Odbora za družbenoekonomske odnose na strani 2, kjer pravi: »Skladno s tem načelom je treba v resoluciji opustiti vse naloge federacije in njenih organov, ki se lahko rešujejo na drugih nivojih. To se nanaša predvsem na politiko na področju osebne, skupne in splošne porabe, ki naj bi se urejala znotraj vsake republike in pokrajine z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi v skladu s specifičnimi pogoji. Isto načelo naj bi veljalo tudi za področje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, zdravstva in socialne politike.«

Tako stališče podpira tudi Skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja oziroma strokovne službe Skupnosti in Izvršnega sveta.

Predsednik Stane Markič: Besedo ima tovarišica Lojzka Čotar!

Lojzka Čotar: Tovarišice in tovariši! V osnutku resolucije bi morali bolj natančno predvideti, kako bomo dosegli posamezne cilje. Zato mi dovolite nekaj konkretnih pripomb prav h glavnim ciljem razvojne politike v letu 1975.

Najprej k poglavju 4, to je k politiki in ukrepom na področju investicij: Mislim, da bi morali v novih odnosih med udeleženci stanovanjske graditve veliko bolj angažirati posamezne vire, pri čemer mislim predvsem na participacijo občanov.

K poglavju 6: Na strani 12 je govora, da je treba prizadete dejavnike navesti na dolgoročno in pravočasno sklepanje pogodb na področju kmetijsko-živilskega

kompleksa. Mislim, da pri tem ne bi smeli prezreti ribištva, ki bi moralo pomeniti pri nas kot obmorski državi vsak dan bolj pomemben del prehrane.

In k poglavju 7, ki govori o ekonomskih odnosih s tujino: Podpiram tisti del osnutka, ki govori, da pripada združenemu delu še posebno mesto in odgovornost. Pri tem pa je treba spodbujati nove oblike delovanja s tujino, kot npr. čim intenzivnejšo industrijsko kooperacijo za skupna oziroma dogovorjena vlaganja kapitala v nekatere industrijske panoge.

Predsednik Stane Markič: Prosim, kdo še želi besedo? Če nihče, bi rad, preden preidemo na sklep, ugotovil, da se poročilo našega Odbora za družbenoekonomske odnose in stališče Izvršnega sveta v bistvu dopolnjujeta in da med njima ni nasprotujočih si stališč. Tudi to, kar je bilo danes v razpravi povedano, se prav tako ujema oziroma dopolnjuje s stališči omenjenih teles. Zato se mi zdi, da je lahko to napotek našim delegatom v Zboru republik in pokrajin pri obravnavi predložene resolucije.

Tako predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Zbor daje soglasje k osnutku resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

2. K osnutku resolucije daje zbor predloge in pripombe, ki so navedene v poročilu Odbora za družbenoekonomske odnose in v stališčih Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije in ki so bile izražene v razpravi na seji zbora.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da v skladu s predlogi in pripombami v skupščinskih telesih v njenem imenu da soglasje k osnutku resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

Dajem ta predlog na glasovanje. Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo v Družbenopolitičnem zboru soglasno sprejeli sklep o soglasju k osnutku resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975.

Odrejam odmor.

(Seja je bila prekinjena ob 11.20 in se je nadaljevala ob 11.50.)

Prehajam na 9. točko dnevnega reda, to je na osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Prejeli ste zapisnik 5. seje Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ in poročilo Komisije za pripravo poslovnika Skupščine SR Slovenije. Pričenjam razpravo. Prosim, kdo želi besedo? (Nihče.)

Če ne želi nihče razpravljati v zvezi s poslovníkom Zbora republik in pokrajin, predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Zbor daje soglasje k osnutku poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

2. K osnutku poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ daje odbor pripombe, ki so navedene v poročilu Komisije za pripravo poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije.

3. Pooblašča se delegacija Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije, da da v skladu s pripombami v poročilu Komisije za pripravo poslovnika Skupščine Socialistične republike Slovenije in v njenem imenu soglasje k osnutku poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ v celoti.

Prosim, kdor se strinja s tem sklepom, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel sklep, s katerim pooblašča našo delegacijo v Zboru republik in pokrajin, da glasuje za poslovnik Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o sodiščih združenega dela.

Predlagam, da to točko odložimo. Med tem časom je namreč Izvršni svet sprejel amandmaje k predlogu zakona, ki se nanašajo na dve stvari:

1. da bi se podaljšali roki, ki določajo, kdaj morajo sodišča združenega dela pričeti delo in

2. na pravosodni izpit, ki je določen v 32. členu.

Ker je zakon sprejet v različnih besedilih v naših zborih, predlagam, da bi sprejeli sklep, ki je izjemen v našem poslovniku, namreč, da bomo amandmaje obravnavali v skupščinskih telesih v času do prihodnje seje, na kateri bomo o njih in o zakonu tudi odločili. To pa zato, da ne bi danes izglasovali zakona, kakršen je, prihodnji mesec pa bi ga morali že spreminjati.

Prosim, kdo želi o tem razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče, predlagam, da sprejmemo sklep, da vzamemo v obravnavo amandmaje, ki jih predlaga Izvršni svet, in da bomo o zakonu razpravljali in sklepali na prihodnji seji. Kdor je za takšen sklep, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo sklep soglasno sprejeli.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v Socialistični republiki Sloveniji.

Predlagatelj je Komisija Skupščine Socialistične republike Slovenije za pravosodje. Predlog odloka je obravnavala Zakonodajno-pravna komisija; pismeno poročilo ste prejeli. Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Če nihče, prosim, da o odloku glasujemo. Kdor je za predlog odloka, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v Socialistični republiki Sloveniji.

Prehajamo na 12. točko dnevnega reda, to je na informacijo o pripravi programa dela Družbenopolitičnega zbora.

Poročilo o delu skupine delegatov zbora, ki spremlja razpravo o zasnovi programa dela zborov Skupščine Socialistične republike Slovenije, bo dal tovariš Jože Božič!

Jože Božič: Tovarišice in tovariši! V imenu delovne skupine, ki ima nalogo, da spremlja razpravo in vaše pripombe k zasnovi programa dela zborov Skupščine SR Slovenije, dajem naslednjo informacijo:

Pripomb k zasnovi je bilo malo. Za pripombe smo zaprosili tudi izvršne organe družbenopolitičnih organizacij na ravni republike. Verjetno pa zaradi kratkega roka do danes ti organi niso mogli posredovati pripomb in jih zato pričakujemo v naslednjih dneh. Delovni skupini ni ostalo drugega, kot da se je sama poglobila v programsko zasnovo, pri čemer je prišla do tehle stališč oziroma predlogov.

Vsi smo bili enotnega mnenja, da je program preobsežen in da ga je treba bistveno skrajšati. Predlagamo preložitve tem iz točk 5, 8, 14, 16 in 22 iz prvega poglavja in točke 14 iz drugega poglavja na drugo polletje 1975. Menimo tudi, da bi se nekatere sorodne teme lahko združile, mogoče kaka celo izpustila. S tem bi se število tem v programu zmanjšalo za eno desetino. Ostal bi še vedno precej obsežen program, z njim pa tudi verjetnost, na kar so včeraj opozorili nekateri delegati izmed vas na posvetu, ki ga je organizirala Republiška konferenca SZDL z delegati DPZ, da bomo imeli slabo pripravljene seje zborov in delovnih teles, da bomo površni in hitri in da bomo, kar je najvažnejše, razvrednotili ali vsaj do določene mere zavirali uresničitev osnovne ustavne intencije, ki je najširše delegatsko odločanje v skupščini.

Že sedaj smo priča preobremenjenosti delegatov, odtrganosti od baze in sodelovanja z družbenopolitičnimi organizacijami, kar posebno velja za naš zbor. Delovna skupina je, zavedajoč se situacije, menila, da se je treba potruditi in da se v programu osredotočiti predvsem na izvajanje nalog, ki izhajajo iz ustavnega zakona za izvedbo ustave, na aktualiziranje nerešenih zadev oziroma priporočil skupščine prejšnjega sklica, na obravnavanje nekaterih novih tem s področja uveljavljanja delegatskega sistema in nekaterih nalog, ki nas čakajo v zvezi s spremembo ekonomskega sistema, petletnega in dolgoročnega razvoja. Seveda s vsjo odgovornostjo zbora, da bo program odraz potreb in zmogljivosti delegatske baze. S tem bi se lažje vključevali v izvajanje programa v organih družbenopolitičnih organizacij, s čimer bi v bistvu dosegli, da bi prišlo do ustreznega programa, ki bi bil prilagojen delegatski bazi.

Na tej osnovi smo v delovni skupini iskali možnosti za ovrednotenje programa. Menimo, da bo treba dosledno upoštevati prioriteto nalog. Izogniti se je treba takemu programu, ki daje vsem temam več ali manj enak pomen. To bo še posebno pomembno za izvajanje programa dela Družbenopolitičnega zbora. Definirati je treba teže tem in na tej podlagi izdelati za vsako temo oziroma predlog zakona obseg in način vključevanja delegatske baze v razpravo ter rok za razpravo. V programu je pri posameznih temah treba določiti, kdaj se da delegatski bazi celotno gradivo, kdaj pa le povzetek. Na ta način bi delo lahko racionalizirali in s tem vsaj delno zmanjšali obremenitev delegatov.

V delovni skupini so tekli razgovori tudi o tem, kako izboljšati delo v sami skupščini z boljšo organizacijo dela, izboljšanjem in okrepitevijo strokovnih služb, z izboljšanjem pogojev dela delegatov in podobnim. Na to nas opozarjajo dosedanje izkušnje. Omenjene slabosti pa občutijo tudi delovna in druga telesa zborov.

Glede konkretnih tem smo v delovni skupini menili, da jih je kar precej, ki vsebinsko niso dovolj formulirane, in da tudi roki ne ustrezajo. Pri nekaterih temah nam ni bilo jasno, kaj želimo z njihovo obravnavo doseči. Da bi to

razjasnili, bomo v naslednjih dneh imeli razgovore s predvidenimi nosilci nalog, predvsem tam, kjer enakovredno obravnavajo teme vsi trije zbori. Pri nekaterih temah se ne ve, kdo je osnovni nosilec in kdo ima osnovno odgovornost. Tudi to je treba razčistiti v naslednjih dneh v zborih.

Ker so večkrat na različnih mestih v prvem in drugem delu zasnove programa navedene obveznosti, sprejete v skupščini prejšnjega sklica, je delovna skupina mnenja, naj se vse teme iz teh obveznosti zberejo v posebnem poglavju. Zanje naj se izdela ustrezna metodologija obravnavanja in predvidijo ukrepi.

Glede nalog iz pristojnosti Skupščine SFRJ je delovna skupina mnenja, da je treba pripraviti poleg originalnih gradiv še skrajšane tekste zveznih predpisov, da bo delegatska baza čim bolj obveščena o osnovnih problemih.

Predsednik Stane Markič: Prosim, kdo želi razpravljati? Tovarišica Majda Stroblova.

Dr. Majda Strobl: Tovarišice in tovariši! Imam samo kratko dopolnilo. Menim, da se lahko strinjamo s sklepi oziroma s predlogi Komisije. Glede na včerajšnjo razpravo pa bi rekla, da jih moramo dopolniti v tem smislu, da je treba določiti, v kateri fazi naj gradiva predložimo, kot pravite, delegatski bazi. To vprašanje se z vso ostrino postavlja sedajle, v zvezi z zakoni, ki bodo na dnevnem redu prihodnji teden in h katerim je predloženih izredno mnogo amandmajev. Le-te bi vsebinsko lahko strnili na nekoliko problemov, čeprav je z njimi spremenjenih mnogo členov.

Če pravilno razumemo delegatski sistem, menim, da baza ni najbolj neposredno zainteresirana za vsak amandma, za čim boljše pravne formulacije, za medsebojno uskladenost in podobno, ampak predvsem za osnovne rešitve in za to, koliko novi zakon uresničuje duh ustave in odnose, ki so v njej predvideni. Zato mislim, da se je treba odločiti, v kateri fazi naj bi gradivo, skrajšano ali v celoti, predložili delegacijam. Mislim, da tretja faza najbrž ne bi prišla v poštev, ker je že preveč gradiva, pa tudi postopek je že predač odšel, da bi lahko odločali o osnovnem kurzu, o osnovni politični liniji. Mislim, da bi bila primernejša prva, včasih pa druga faza.

Predsednik Stane Markič: Mislim, da to, kar je načela tovarišica Stroblova, ni vprašanje samo za program, ampak še posebej za pripravo poslovnika. Seveda pa bi to tudi v programu morali opredeliti.

Želi še kdo razpravljati? Če ne, bi točko sklenil s tem, da naj delovna skupina v smislu vseh predlogov, ki so bili dani, in dogovorov, ki ga je omenil tovariš Božič, pripravi predlog programa zbora in ga skuša koordinirati s programi drugih zborov, zlasti kjer gre za vprašanja, za katera so pristojni vsi trije zbori.

Delovna skupina naj bi upoštevala tudi tiste predloge, ki bodo prišli od vodstev družbenopolitičnih organizacij v republiki in od občin.

Tak predlog programa naj bi nato sprejeli 25. decembra na seji zbora. Se strinjate? (Da.)

Potem lahko preidemo na 13. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

Prejeli smo predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Predlagatelj je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije se s predlogom strinja. Želi kdo razpravljati o predlogu, da se ponovno izvolita za sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani Albert Mislej in Janez Šlibar? (Nihče.) Če ne, dajem predlog na glasovanje. Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da sta omenjena sodnika ponovno izvoljena za sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Kar zadeva drugi odlok, to je odlok o izvolitvi dveh članov Odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela, opozarja tovariš Božič, da to sodi v pristojnost Zbora združenega dela.

S tem smo izčrpali točko »volitve in imenovanja« in lahko preidemo na 14. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Na vprašanje delegatke Danice Jurkovič, ki ga je postavila na 7. seji Družbenopolitičnega zbora, bo odgovoril predstavnik Izvršnega sveta tovariš Rado Lipičar!

Rado Lipičar: Tovarišice in tovariši delegati! Delegatka Družbenopolitičnega zbora Danica Jurkovič je postavila naslednje delegatsko vprašanje:

»Zakaj še ni sprejet družbeni dogovor o osnovah racionalizacije gradnje in o oblikovanju cen v družbeno organizirani in usmerjeni stanovanjski gradnji v SR Sloveniji? Kje je zadržek, da ta dogovor še ni sprejet kljub prizadevanjem in sklepom družbenopolitičnih organizacij? V širši informaciji naj Izvršni svet pojasni okoliščine in dejstva, ki so vplivala na tako stanje na tem področju. Informacija naj prikaže celoten potek dogovarjanja in odgovori na vprašanje, kako so v tem procesu ravnali odgovorni dejavniki, tako tisti, ki so ta proces pospeševali, kot tudi tisti, ki so ga zadrževali!«

Na postavljeno vprašanje takole odgovorjamo:

Nekatere okoliščine v zvezi s potekom dogovarjanja, na katerega se nanaša to vprašanje, je Izvršni svet pojasnil v tem zboru že na prejšnji seji, ko je odgovoril na podobno vprašanje delegata Lojzeta Cepuša. Že takrat smo navedli, da družbeni dogovor, ki naj na republiški ravni uredi pristojnosti in način določanja cen stanovanj, ni mogel biti še podpisan in uveljavljen, ker vsebina oziroma nekatera stališča med predvidenimi podpisniki še niso uskladeni. Pri pripravljanju družbenega dogovora je namreč treba spoštovati demokratičnost postopka ter upoštevati in usklajevati različna stališča udeležencev. Pri pripravljanju dogovora, na katerega se nanaša vprašanje, pa so bila stališča različna, razprave pa zelo živahne in zavzete, kar kaže na perečo problematiko tega področja. Nimamo pa vtisa, da bi pri tem lahko govorili o posebnem ravnanju dejavnikov, ki so proces dogovarjanja pospeševali oziroma ki so ga zadrževali, kot je nakazano v vprašanju. Vsekakor bi podrobnejše podatke o poteku tega dogovarjanja lahko dala sama delovna skupina, ki družbeni dogovor pripravlja in ki dela pri Zvezi sindikatov Slovenije.

Kar zadeva stališča, ki jih pri tem dogovarjanju zastopa pristojni organ v okviru Izvršnega sveta, pa lahko pojasnimo, da ta meni, da pri obravnavanju problematike cen stanovanj, zlasti pa še njene bodoče ureditve, ni mogoče pre-

zreti intenzivnega razvoja samoupravnih stanovanjskih skupnosti v občini. V okviru teh se pripravljajo in uresničujejo programi stanovanjske graditve, v njihovem okviru pa naj se sprejemajo tudi odločitve o cenah stanovanj.

Organ v okviru Izvršnega sveta meni, da bi morali o cenah stanovanj odločati sami dejavniki stanovanjske graditve, ki so udeleženi pri nastajanju konkretnega objekta oziroma naselja, in sicer z neko obliko medsebojnega odobravanja cen. Tak način oblikovanja cen zahteva določeno javnost posameznih delov cene oziroma posameznih stroškov, ki gredo v ceno stanovanj, s čimer se vpliva na ceno stanovanja že v fazi nastajanja stroškov. Seveda pa pri tem ne gre samo za prizadevanje za zniževanje cen, pač pa tudi za skupno odgovornost glede razvijanja kapacitet za proizvodnjo stanovanj. V takšno odločanje o ceni stanovanj pa morajo biti obvezno vključeni tudi financerji graditve oziroma kupci stanovanj, skratka tisti, ki dajejo sredstva za graditev. To je bistvena sestavina tega načina družbenega vplivanja na cene stanovanj.

Dejavniki stanovanjske graditve, vključno s tistimi, ki dajejo sredstva za graditev, naj bi pričeli skupno odločati že med pripravi na graditev. Tako bi bil že v začetku zagotovljen neposreden vpliv tistih, ki dajejo sredstva za graditev stanovanj in ki so jim stanovanja namenjena, tudi na to, kakšna naj bodo stanovanja in naselja, zaradi česar bodo lažje tudi kasnejše odločitve o ceni stanovanj. Takšen način določanja cen bi določili v občini v okviru samoupravnih stanovanjskih skupnosti v zvezi z graditvijo konkretnih stanovanj oziroma naselij s sklenitvijo družbenega dogovora, v skladu z družbenim dogovorom, sklenjenim na ravni republike.

Družbeni dogovor na republiški ravni je potreben zato, ker so cene stanovanj na podlagi zakonske razporeditve pristojnosti na področju cen v republiški pristojnosti. Republiški družbeni dogovor o cenah stanovanj naj bi določil le minimalni krog dejavnikov, ki naj sklenejo družbeni dogovor v občini v zvezi s konkretno graditvijo stanovanj oziroma naselja, ter način oziroma pristojnost za določanje cen.

Republiški sekretariat za gospodarstvo je sporočil ta stališča delovni skupini pri Zvezi sindikatov dne 14. 10. 1974, in sicer v obliki prečiščenega osnutka družbenega dogovora. Po sklepu te delovne skupine bo novo besedilo osnutka poslano podpisnikom do 4. 12. 1974, to je do danes. Tako računamo, da bo v okviru teles Izvršnega sveta kot enega od predvidenih podpisnikov ta osnutek dan v razpravo prihodnji teden.

Predsednik Stane Markič: Ali želi kdo postaviti delegatsko vprašanje? Prosim, tovariš Fusilli!

Leo Fusilli: V 281. številki Dela z dne 4. decembra 1974 — izdaja za koprsko območje — je bila na zadnji strani objavljena fotografija s kratko vestjo o nakupovalni mrzlici sladkorja in olja. V tej številki Dela še ni bila objavljena vest, da je Zvezni izvršni svet že sprejel sklep o podražitvi sladkorja in olja; ta vest je bila objavljena v jutranjih izdajah Dela za druga območja.

Sprašujem Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, ali takih ukrepov ne bi bilo mogoče sprejemati tako, da se vesti o njih ne bi razširile pred veljavnostjo ukrepov, s čimer se povzroča čezmerno nakupovanje blaga, kopičenje zalog in omogočajo različne špekulacije tistih, ki vnaprej zvedo za nameravane ukrepe.

V zvezi s tem postavljam tudi vprašanje: Kdo je odgovoren za predčasno razširjanje takih vesti?

Prosim za pojasnilo, na kakšen način bodo kompenzirani življenjski stroški, saj gre za podražitev osnovnih živil.

Predsednik Stane Markič: Prosim, tovariš Štefan Štok!

Štefan Štok: Postavljam vprašanje o določitvi davčne osnove za osebne dohodke v lanskem letu, pri kateri smo precej zakasnil, kar je tudi povzročilo veliko težav pri poslovanju v delovnih organizacijah in občinah, med delavci pa je slabo razpoloženje. Kje je zadržek, da Izvršni svet Skupščine SR Slovenije še ni uredil vsega, kar je potrebno za določitev osnove za davek na osebni dohodek v letu 1975? Obenem bi vprašal, če bo to urejeno do konca tega leta.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? (Ne.) Če ne, ugotavljam, da smo izčrpali dnevni red in končujem 8. sejo Družbenopolitičnega zbora.

(Seja je bila končana ob 12.30.)

9. seja

(11. decembra 1974)

Predsedoval: Stane Markič,
predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek seje ob 9.15.

Predsednik Stane Markič: Pričenjam 9. sejo Družbenopolitičnega zbora.

Odsotnost so opravičili: Cveto Majdič, Marko Bulc, Danica Jurkovič, Rudi Kropivnik, Ciril Cvetko, Metka Smolko.

Predlagam, da razširimo dnevni red z novima točkama, in sicer s predlogom zakona o sodiščih združenega dela, kjer gre za usklajevanje, in s predlogom odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in povišanje določenih rezervnih vojaških starešin. Izvršni svet pa predlaga, da se razprava in sklepanje o predlogu zakona o socialnem skrbstvu odloži, ker bo pripravil še dodatne amandmaje.

Zato predlagam, da sprejmemo naslednji dnevni red:

1. odobritev zapisnika 8. seje Družbenopolitičnega zbora,
2. predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje,
3. predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih,
4. predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih,
5. predlog zakona o zdravstvenem varstvu,
6. osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva,
7. osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč,
8. osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975,
9. predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v SFRJ za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo,

10. predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo,

11. osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975,

12. predlog zakona o sodiščih združenega dela,

13. predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in poviševanje določenih rezervnih vojaških starešin,

14. volitve in imenovanja,

15. vprašanja delegatov.

Ali kdo predlaga kakšno spremembo dnevnega reda? (Ne.) Kdor je za ta dnevni red, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo sprejeli predlagani dnevni red.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 8. seje Družbenopolitičnega zbora.

Osnutek zapisnika ste prejeli. Predlaga kdo kakšen popravek ali dopolnitev? (Ne.) Če ne, dajem zapisnik na glasovanje!

Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo sprejeli zapisnik prejšnje seje.

Obveščam vas, da bomo po dogovoru med predsedniki zborov poslušali na skupnem zasedanju Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora uvodno obrazložitev k osnutku resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 in uvodno obrazložitev k zakonu o samoupravnih interesnih skupnostih, v našo informacijo, ker bomo že prisostvovali skupnemu zasedanju, pa tudi obrazložitev k izhodiščem za proračun in k spremljajočim predpisom. Zato vas vabim, da odidemo v veliko dvorano Skupščine SR Slovenije, da bomo poslušali uvodno obrazložitev. Po končani obrazložitvi bodo zbori nadaljevali delo. Mi bomo nadaljevali v tej dvorani.

(Seja je bila prekinjena ob 9.20 in se je nadaljevala ob 12.15.)

Predsednik Stane Markič: Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli.

Odbor za družbenopolitični sistem je predlagal amandmaje k 10., 11., 14. a, 15., 19. in 20. členu. Odbor za družbenoekonomske odnose predlaga amandma k 26. členu. Občinska skupščina Ljubljana-Šiška je predlagala amandma v dopisu, ki ste ga prejeli.

Predlagam, da amandmaje Izvršnega sveta k zakonu, to je od 1. člena naprej na 10 straneh, obravnavamo kot sestavni del besedila predloga zakona.

Ali kdo ugovarja takemu stališču? (Nihče.)

Ugotavljam, da se zbor strinja, da obravnavamo amandmaje Izvršnega sveta kot sestavni del predloga zakona.

Prosim predstavnico Izvršnega sveta, da pove, če se Izvršni svet strinja z amandmaji, ki sta jih predlagala Odbor za družbenoekonomske odnose in Odbor za družbenopolitični sistem!

Kot veste je Zakonodajno-pravna komisija obravnavala vse amandmaje, ki so bili predloženi, vključno z amandmaji Izvršnega sveta, in predložila poročilo. Predlagam, da uporabimo to poročilo kot osnovo za glasovanje.

Prosim, tovarišica Ulrihova!

Ela Ulrih: Izvršni svet je imel sinoči sejo in je obravnaval vse amandmaje, predvsem pa je svojo pozornost osredotočil na poročilo Zakonodajno-pravne komisije. Glede zakona o izobraževalnih skupnostih se Izvršni svet strinja z vsemi amandmaji in stališči Zakonodajno-pravne komisije.

Predsednik Stane Markič: Hvala lepa. Ima kdo k zakonu načelne pripombe? (Ne.) Potem predlagam, da razpravljamo o amandmajih, ki so predlagani k posameznim členom, pri čemer naj nam bo osnova poročilo Zakonodajno-pravne komisije.

Ali predlaga kdo k amandmajem, ki so razvidni iz poročila Komisije, kakšne pripombe? Prosim, tovariš Rojc!

Emil Rojc: Tovarišice in tovariši delegati! Skupaj s podpisanimi delegati predlagam k 13. členu predloga zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje naslednji amandma: Za stavkom »delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela« naj bi dodali še »krajevnih skupnostih«, najprej pa naj bi ostalo isto besedilo.

V razpravah v okviru Socialistične zveze ter Koordinacijske komisije za uresničevanje ustave je bilo večkrat poudarjeno mnenje, da je potrebno dati tudi krajevnim skupnostim možnost, da nastopajo delovni ljudje v njih kot ustanovitelji posebnih izobraževalnih skupnosti, ko gre za takšno področje šolstva, ki izraža širše družbene izobraževalne interese in potrebe. V dosedanji diktaciji 13. člena je ta možnost premalo določno povedana. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Hvala lepa. Prosim, želi kdo razpravljati o predloženem amandmaju? Tovariš Janko Česnik!

Janko Česnik: Tovarišice in tovariši! Bili smo mnenja, da je krajevna skupnost zajeta v formulaciji: druge samoupravne organizacije in skupnosti. Ni pa izrecno imenovana zato, da bo navzoča tam, kjer bo imela določen interes, da pa ne bi bilo to obvezno v vsakem primeru. Gre za posebne skupnosti, za usmerjanje in združevanje. Če je pa smisel ta, da bi bila krajevna skupnost obvezno navzoča v vsakem primeru, v vsaki posebni skupnosti, mislim, da se to tudi lahko sprejme. Hvala.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Predstavnica Izvršnega sveta Ela Ulrih, prosim!

Ela Ulrih: Menim, to je že rekel tovariš Česnik, da ta formulacija ne izključuje vključitve krajevnih skupnosti takrat, kadar ugotovi, da ima na nekem področju usmerjenega izobraževanja svoj interes. Predlagatelj krajevnih skupnosti ni pritegnil eksplicitno kot ustanovitelje posebnih izobraževalnih skupnosti, torej skupnosti usmerjenega izobraževanja, ker je težil k načelni razmejitvi, h kateri je očitno težila tudi ustava, ko je na eni strani združevala pretežen interes občana, ki ga zastopa prek svoje krajevnih skupnosti, to je tisti interes, ki ga najbolje označimo s pojmom osebni interes, medtem ko je nosilec interesa delovnega človeka in občana, kadar gre za interes v združenem delu, temeljna organizacija združenega dela oziroma delavec prek nje.

To sta temeljna nosilca teh dveh interesov in kot taka seveda tudi nastopata kot konstitutivni element samoupravnih interesnih skupnosti. Pa ne samo kot konstitutivni element in član teh skupnosti, temveč tudi ko nosilec menjave dela. To pomeni, da se v krajevni skupnosti občani odločajo o združevanju sredstev za zadovoljevanje osebnih interesov. To so vsi interesi na področju otroškega varstva, na področju osnovnega in splošnega šolstva, na področju kulture, medtem ko so interesi, ki so pretežno označeni kot interesi združenega dela, to je interes za znanost, interes za poklicno izobraževanje, izraženi v združenem delu. Zato delavec v delovni organizaciji združuje sredstva iz dohodka za financiranje dejavnosti teh interesnih skupnosti, katerih konstitutivni element so temeljne organizacije združenega dela, in narobe, iz bruto osebnega dohodka, kadar se sredstva zagotavljajo za interesno skupnost prek krajevnih skupnosti kot konstitutivnega elementa.

Zdaj se pripravljajo sistemski zakoni tudi za financiranje interesnih skupnosti, pa zato mislim, da ni odveč, če že v tem trenutku na to opozorim. Prav ti sistemski zakoni, ki naj bi bili enotni v jugoslovanskem obsegu, predvidevajo tako globalno razdelitev, po kateri bi bila, kot rečeno, dva temeljna vira, to je osebni dohodek in pa dohodek delovne organizacije, in bi tako, kot sem že rekla, tudi razmejevali področja, ki naj se financirajo po teh dveh osnovnih poteh. To seveda ne izključuje možnosti, da temeljna organizacija združenega dela ne bi bila navzoča v vseh tistih krajevnih skupnostih, s področja katerih zajema delavce. Iz dohodka tam financira določene dejavnosti, seveda pa tudi krajevna skupnost vpliva na tako delovno organizacijo.

Mislili smo seveda tudi na praktično plat. Težko bo doseči ustavno intencijo, po kateri naj bi delegatski sistem predstavljal navzočnost neposrednega interesa v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in interesnih skupnosti, če bodo vsi subjekti povsod. Potem bo disperzija interesov taka, da se bomo približali pravzaprav položaju poslanca, ki je moral predstavljati najsplošnejši interes in je potem sploh zapustil tisti primarni interes okolja, iz katerega je izhajal, bodisi iz družbenopolitične skupnosti bodisi z nekega področja dela.

To so pravzaprav razlogi, če zanemarim seveda še nekatere druge, da resnično ne vidimo, kako bi mogla krajevna skupnost izražati interes na področju usmerjenega izobraževanja. Predpostavljamo, da se bodo razvile v prihodnje posebne skupnosti za usmerjeno izobraževanje na vseh možnih področjih. To pomeni, da bi morala krajevna skupnost delegirati delegate morda v 20 skupnosti posebnega izobraževanja, s čimer bi prej prišlo do cepitve interesa občana prek krajevnih skupnosti kot pa do integralnega interesa. Ne bi pa smeli zanemarjati še drugega argumenta, namreč da so krajevne skupnosti konstitutivni element občinskih izobraževalnih skupnosti, v katerih neposredno opravljajo menjavo dela za osnovno splošno izobraževanje, za posebno izobraževanje,

glasbeno šolstvo itd., kot je določeno v zakonu, in da v teh občinskih izobraževalnih skupnostih oblikujejo interes in potrebo občine po strokovnih kadrih.

V 12. členu je eksplicitno naštet, da sodelujejo pri oblikovanju politike usmerjenega izobraževanja. Napisali smo v republiki, ker menimo, da bo morala to storiti občinska izobraževalna skupnost prek republiške izobraževalne skupnosti, kjer bodo občinske skupnosti sodelovale pri izgrajevanju sistema in načrtovanju razvoja usmerjenega izobraževanja in se še naprej dogovarjale. Torej, globalni interes krajevnih skupnosti naj se izraža prek občinske izobraževalne skupnosti, katere član je in osnovni konstitutivni element. Cepljenje na posebne je pa prej v škodo kot v korist.

Menimo pa, kot je rekel tovariš Česnik, da je sedanja formulacija, da delovni ljudje »v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih«, splošna dikcija ustavnih členov, ki govorijo o izobraževanju in vzgoji. V ustavi ni rečeno: »delovni ljudje in občani«, ampak piše: »delovni ljudje prek svojih samoupravnih organizacij in prek svojih samoupravnih skupnosti«. Če je neka krajevna skupnost resnično zainteresirana, da poleg globalnega interesa do usmerjenega izobraževanja izrazi še svoj posebni interes, ji je to omogočeno. Če pa bi napisali, kot je predlagal predlagatelj amandmaja, bi to pomenilo, da so obvezno vse krajevne skupnosti hkrati konstitutivni element posebnih izobraževalnih skupnosti.

Kakšne bodo njihove obveznosti, je težko predvideti, ker se bo poklicno izobraževanje financiralo iz dohodka TOZD in ne iz bruto osebnih dohodkov. Krajevne skupnosti v teh posebnih skupnostih ne bi mogle imeti statusa enakopravnega člana, ne bi mogle nastopati pri menjavi dela. Za menjavo dela sta v posebnih skupnostih partnerja povsem opredeljena: tisti, ki kadre potrebuje in se zato združuje v interesno skupnost, in tisti, ki jih daje. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Hvala lepa. Naj povem, kaj pomeni ustavna dikcija: »delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, v drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih«! Ta dikcija se nanaša na delavce, ki so organizirani v združenem delu. Ta dikcija se ne nanaša na krajevne skupnosti, čeprav se to zdaj v tem primeru in v primeru zakona o raziskovalni skupnosti tako razlaga. Seveda je vprašanje, kako bo ta odnos opredeljen v samoupravnih sporazumih. Mislim, da v besedilu zakona krajevna skupnost ni zajeta, ker se govori o delavcih, ne pa o delovnih ljudeh v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih skupnostih. Govori se o delavcih, to se pravi neposredno o teh, ki so v združenem delu, in ne o delavcih v krajevni skupnosti. Tako razumem, da ta zakon ne govori izrecno o krajevnih skupnostih. Odvisno bo od tega, kako se bodo te stvari reševale v statutih.

Kar pa zadeva to, ali je konstitutivni element samo tisti, ki je plačevalec uslug, mislim, da to ne more držati. Mislim, da gre pri samoupravnih interesnih skupnostih za interese, ki jih oblikujejo delavci v združenem delu v svoji organizaciji ali delovni ljudje v krajevni skupnosti. Postavlja se mi vprašanje, ali je ta interes pri posebnih samoupravnih interesnih skupnostih in tudi pri raziskovalnih skupnosti izključen ali ne. To je zame vprašanje. Če gledam gozdarsko šolo, je lahko to neposreden interes gozdarjev oziroma tistih, ki neposredno dobijo kadre iz gozdarskih šol. Ampak recimo pri usmerjenem izobraževanju za posebno šolstvo, za pedagoške delavce in tako dalje, recimo pri štipendijski politiki itd., je pa že vprašanje, ali je prav, da je interes delovnih

ljudi, organiziranih v krajevni skupnosti, popolnoma izključen. S tega vidika mislim, da je to, kar predlaga tovariš Rojc, problem, ki ga v bistvu ta dva zakona rešujeta drugače kot ostali zakoni o samoupravnih interesnih skupnostih. Prosim, Ela Ulrih!

Ela Ulrih: Sklicevanje na ustavo je bil manj pomemben argument. Bolj sem želela poantirati ono drugo. Ustava niti ne preprečuje niti ne zavezuje, da bi krajevne skupnosti bile, ker v take podrobnosti seveda ustava ne gre. Ampak formulacija, kakršno smo uporabili, je natanko taka, kakor je v ustavi v 53. členu, ki govori o samoupravnih interesnih skupnostih: »Samoupravne interesne skupnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno ali prek svojih samoupravnih organizacij in skupnosti, da bi zadovoljevali svoje delovne in skupne potrebe itd.«

54. člen pa govori o »delavcih in drugih delovnih ljudeh, ki na področju vzgoje, izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva«. Tam so pa še drugi. Vendar so konstitutivni element tudi za znanost delavci prek svojih delovnih organizacij.

55. člen, ki govori o interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, pravi, da jih ustanavljajo delovni ljudje skupaj z delavci vzgojno-izobraževalnih organizacij, da bi prek njih zadovoljevali svoje potrebe. Skratka, ustava ne govori v prid ne eni ne drugi formulaciji. Mislim pa, da je zakon tako napisan, da dopušča možnost, da se neka krajevna skupnost prikladi, če ima na primer interes pri biotehniški skupnosti usmerjenega izobraževanja, vsem drugim pa se ni treba. Zakon jih k temu ne zavezuje. Ni torej obvezno konzultirati vse druge krajevske skupnosti, ki jih je v Sloveniji 1095.

Sicer pa še enkrat povem, da sem želela poudariti vsebinske razloge pri tem. V ustavno pravdo se seveda ne spuščam, ker nisem strokovnjak.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? (Ne.) Dajem amandma, ki ga je predlagal tovariš Rojc, na glasovanje! Kdor je za, naj dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (2 delegata.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.) Amandma je sprejet.

Gremo k 14. členu. So kakšne pripombe k amandmaju k 14. členu? (Ni pripomb.)

14. a člen. Ni nikakršnih pripomb? (Ne.) K 14. a členu je predložil amandma Odbor Družbenopolitičnega zbora, s katerim se Zakonodajno-pravna komisija ni strinjala. Prosim predstavnika Odbora, če bi povedal, ali Odbor odstopa od tega amandmaja? (Odbor umika amandma.)

K 15. členu je bil predložen amandma Odbora za družbenopolitični sistem, ki je že upoštevan v amandmaju k 10. členu.

Imamo še amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška.

Prosim predstavnika Zakonodajno-pravne komisije, da pove stališče Komisije!

Janko Česnik: Tovarišice in tovariši delegati! Gre za posebno določbo, da sklepajo o prispevku tudi delovne skupnosti, ki zaposlujejo 10 delavcev. Bili smo mnenja, da take posebne določbe samo v ta zakon ne bi bilo mogoče sprejeti in da tak primer rešujejo splošni predpisi, ki bodo v drugih zakonih in ki na splošno urejajo plačevanje prispevkov in davkov.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? (Ne.) Če ne, predlagam, da preidemo na glasovanje!

Kdo je za amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška? (Nihče.) Kdo je proti? (Večina delegatov dvigne roko.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Glasujmo o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije v celoti!

Prosim, kdor je za te amandmaje, naj dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so sprejeti vsi amandmaji Zakonodajno-pravne komisije.

Predlagam, da preidemo na glasovanje o zakonu v celoti. Kdor je za predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, naj prosim dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (2 delegata.)

Ugotavljam, da smo predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje sprejeli skupaj z amandmaji.

Prehajamo na 3. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli. Odbor za družbenopolitični sistem je predlagal amandmaje k 1., 9., 17., 19., 22. a, 23., 29., 25., 28. in 29. členu. Odbor za družbenoekonomske odnose je predlagal amandma k 23. členu.

Zakonodajno-pravna komisija predlaga amandmaje, ki jih imate v poročilu. Naš Odbor za družbenopolitični sistem je umaknil amandmaje k 1., 19., 24. in 28. členu. To se pravi, da imamo razen amandmaja k 9. členu samo še amandmaje Zakonodajno-pravne komisije.

Besedo ima Ela Ulrih!

Ela Ulrih: Izvršni svet je na seji sprejel amandmaje, ki jih predlaga Zakonodajno-pravna komisija, in nima nobenih spreminjevalnih predlogov.

Predsednik Stane Markič: Hvala lepa. Potem lahko glasujemo po poročilu Zakonodajno-pravne komisije. So kakšne pripombe k amandmajema k 1. členu in k 2. členu? (Ni pripomb.)

K 9. členu amandma Odbora ni umaknjen.

Prosim, tovarišica Stroblova!

Dr. Majda Strobil: Naš odbor se je danes ponovno sestal in sprejel na znanje, da se Zakonodajno-pravna komisija ne strinja z našim amandmajem. Vendarle je po razpravi odbor sklenil, da vztraja pri amandmaju, ki se nanaša na drugi odstavek. Predlagano pa je, da se dodajo novi 4., 5. in 6. odstavek. Razlog za to je naslednji: V predlogu zakona je rečeno, da se določi s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, o katerih zadevah sodelujejo pri odločanju predstavniki javnosti.

Naš odbor meni, da je treba tako kot v zakonu o zdravstvenem varstvu tudi na tem področju z zakonom določiti, katere so zadeve, pri katerih sodelujejo predstavniki javnosti. Zato smo v novem 5. in 6. odstavku konkretno predlagali

pooblastilo, da s statutom podrobneje določijo, katere so zadeve posebnega družbenega pomena.

Od zadnjega odstavka pa Odbor odstopa zato, ker je mogoče to proceduro urediti tudi drugod.

Predsednik Stane Markič: Prosim, kdo želi razpravljati? Tovariš Česnik ima besedo!

Janko Česnik: Gre za pomembno vprašanje, o katerem je prav, da odloča ta zbor. Tovariši in tovarišice, gre za to, da so v raziskovalni organizaciji združenega dela obvezno, in to v vsaki, ki je organizirana kot temeljna organizacija, tudi predstavniki družbenopolitične skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. 51. člen ustave je tukaj nekoliko nejasen. Mi smo to tolmačili tako, da ustava določa instrumentarij vpliva, ki naj ga družba ima na raziskovalne organizacije. Z zakonom pa izberemo obliko, ki je najbolj primerna za zagotovitev družbenega vpliva. Odbor je bil drugačnega mnenja in je rekel, da so v 51. členu taksativno naštet tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in predstavniki družbenopolitičnih skupnosti, ki morajo biti navzoči v vsaki raziskovalni organizaciji. Torej gre za pomembno različico. Po zakonu so ti predstavniki navzoči samo v tisti organizaciji, kjer to določa samoupravni sporazum, po amandmaju Odbora pa morajo biti ti predstavniki navzoči vedno, kadar je ta organizacija organizirana kot temeljna organizacija združenega dela. To je prvi odstavek.

Drugi odstavek po tem našem poročilu pa je naredil pomembno razliko med amandmajem Odbora in predlogom zakona v tej smeri, da predlog zakona našteva vprašanja, o katerih predstavniki javnosti enakopravno soodločajo s člani kolektiva, v amandmaju Odbora so pa naštet vprašanja, ki so posebnega družbenega pomena. To je različen pristop. Gre torej za to, da se v zakonu prepušča določanje teh vprašanj samoupravnemu sporazumu in statutu te raziskovalne organizacije, Odbor pa meni, da je primerneje, tako kot imamo v zakonu o zdravstvu, da ta vprašanja določi že zakon. Pri tem pa opozarjam, da je treba, tudi če zbor sprejme amandma Odbora, po mnenju naše komisije ertati 3. odstavek na 3. strani našega poročila zgoraj, ki pravi, da statut raziskovalne temeljne organizacije združenega dela oziroma raziskovalnega zavoda podrobneje določi zadeve, ki so posebnega družbenega pomena. To pa mislim, da ni v skladu z ustavo, ker je to po 71. členu izključno stvar zakona in odloka občine. Enak amandma bomo predlagali tudi pri zakonu o zdravstvu.

Predsednik Stane Markič: Ali želi še kdo razpravljati? Prosim, tovarišica Ela Ulrih!

Ela Ulrih: Želim pojasniti, kaj je predlagatelj mislil, ko je uporabil ustavno možnost, da se te zadeve prenesejo na samoupravne sporazume o ustanavljanju raziskovalnih organizacij in na njihove statute. Upošteval je dejstvo, da obstaja velika različnost pri organiziranju, pri statusu raziskovalnih organizacij in seveda pri opredelitvi njihovih nalog. S stališča najširšega družbenega interesa so te organizacije zelo različne. Pri raziskovalnih organizacijah gre za enote v sklopu organizacij združenega dela, ki nimajo statusa temeljne organizacije združenega dela, gre lahko za obliko, ki je raziskovalna organizacija, ki ima status temeljne organizacije združenega dela v sestavu proizvodne ali ne-

proizvodne delovne organizacije, in gre za tako imenovane samostojne raziskovalne organizacije ali zavode.

Družbeni interes je tu seveda zelo različen. Različen je tudi namen ustanovitelja. Če je neka gospodarska organizacija razvila enoto raziskovalnega dela, na primer Perutnina Ptuj raziskovalno enoto za pitanje in vzrejo piščancev, je tu družbeni interes za to raziskovalno dejavnost drugačen, kot je recimo pri ustanovitvi zgodovinskega inštituta, ki kot samostojna raziskovalna organizacija deluje na družboslovnem področju, ali pa tudi če gre za raziskovalno organizacijo s področja tehniških ved, ki je samostojna raziskovalna organizacija, na primer Inštitut Jožef Štefan in podobno. Za različen interes gre tudi, kadar je neka organizacija organizirana kot temeljna organizacija združenega dela znotraj velike gospodarske integracije, recimo Iskre.

Zato smo pustili to možnost, da bi se s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi raziskovalne organizacije opredelilo, kakšen in čigav je ta interes. Že samo dejstvo, kdo bo ustanovitelj, bo v dobršni meri vplivalo na razmejitve družbenega interesa. Temu primerno bo potem sestavljen svet kot upravni organ raziskovalne organizacije in temu primerno bodo določene tudi zadeve, o katerih se morajo predstavniki družbene skupnosti posebej izreči, da je lahko sprejeta odločitev. Zato mislimo, da je ta naš predlog najbolj fleksibilna rešitev, da pa hkrati zagotavlja, da je družbeni interes navzoč takrat, kadar je to potrebno. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Ali želi še kdo razpravljati o amandmaju k 9. členu? (Ne.) Dajem amandma našega odbora na glasovanje! Kdor je za, naj dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (4 delegati.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ima kdo pripombe k ostalim amandmajem Zakonodajno-pravne komisije? (Nihče.)

Predlagam, da glasujemo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije v celoti. Kdor je za te amandmaje, naj glasuje! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, razen k 9. členu.

Lahko preidemo na glasovanje o predlogu zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih v celoti. Kdor je za ta zakon, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo zakon o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih soglasno sprejeli.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Tudi ta poročila ste prejeli. Občinska skupščina Ljubljana-Siška je predlagala amandma v dopisu, ki ste ga prav tako prejeli. Zakonodajno-pravna komisija je predlagala amandmaje v poročilu, ki ga prav tako imate. Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da pove, če se s predlaganimi amandmaji strinja!

Ela Ulrih: Izvršni svet se z amandmaji, ki jih je v svojem poročilu povzela in se do njih pozitivno izrekla Zakonodajno-pravna komisija, strinja, razen k 10. členu, za katerega pa ne vem, ali Zakonodajno-pravna komisija še vztraja pri njem ali ne.

Predsednik Stane Markič: Pričenjam razpravo! Predlaga kdo k amandmajem, ki so razvidni iz poročila Zakonodajno-pravne komisije, kakšne pripombe? (Ne.)

Imamo tudi amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška k 1. členu. Predlagam, da najprej glasujemo o amandmaju Skupščine občine Ljubljana-Šiška. Prosim, kdor je za, naj dvigne roko! (Nihče.) Je kdo proti? (Večina delegatov dvigne roko.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška zavržen. Glasujemo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije v celoti, razen k 10. členu! Kdor je za, naj glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, razen k 10 členu.

Glasujemo o zakonu v celoti! Kdor je za zakon, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o zdravstvenem varstvu.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Ta zakon so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, Odbor za družbenoekonomske odnose, Zakonodajno-pravna komisija in Komisija za vprašanja borcev NOV. Pismena poročila ste prejeli.

Odbor za družbenopolitični sistem je predlagal amandmaje k 19., 55., 79., 127., 151. in 178. členu. Komisija za vprašanja borcev NOV je predlagala amandmaje k 89., 110. in 114. členu. Občinska skupščina Ljubljana-Šiška je predlagala amandma v dopisu, ki ste ga prejeli. Zakonodajno-pravna komisija je predlagala amandmaje v poročilu, ki ga prav tako imate.

Predlagam, da obravnavamo tudi tu amandmaje Izvršnega sveta k zakonu kot sestavni del zakona.

Prosim, ali želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? Prosim!

Dr. Dominik Komadina: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Izvršni svet je na seji obravnaval amandmaje skupščinskih teles k predlogu zakona o zdravstvenem varstvu in soglaša z amandmaji Zakonodajno-pravne komisije. Le zaradi boljše in bolj precizne opredelitve predlaga spremembe k 3. odstavku 65. člena in k 1. in 5. odstavku 148. člena, ki ste jih dobili.

Predsednik Stane Markič: Predlagam, da obravnavamo te amandmaje Izvršnega sveta kot sestavni del predloga zakona. Prosim, tovariš Česnik!

Janko Česnik: Tovarišice in tovariši! Poročilo Zakonodajno-pravne komisije ni popolno. Po pomoti sta izpadla dva amandmaja Odbora za družbenopolitični sistem našega zbora, in sicer k 127. členu in k 178. členu. Tako poprav-

ljam naše poročilo: Na 6. strani poročila čisto na koncu za amandmajem k 114. členu se doda k 127. členu amandma Odbora za družbenopolitični sistem našega zbora. V njem je predlagano, da se besedilo v zakonu »z neposrednim odločanjem« zamenja z besedilom »z osebnim izjavljanjem«. Amandma je v skladu z ustavo, ker neposredno odločanje ni samo osebna izjava, ampak tudi odločanje prek delegatov, in je prav, da to besedilo zamenjamo.

Drugi popravek je na 8. strani poročila: Za amandmajem k 167. členu se doda amandma k 178. členu. Tu se na koncu prvega odstavka črta besedilo: »v kolikor ni v nasprotju z določbami tega zakona.« Amandma imate v poročilu odbora. Po pomoti smo bili obveščeni, da to niso amandmaji in jih nismo vključili v poročilo. To sedaj popravljamo. S temi amandmaji se strinjamo.

Strinjamo se tudi z amandmajema Izvršnega sveta k 65. in k 48. členu, ki sta bila predložena na našo pobudo. Sedaj je popolnoma jasno, da se prispevki po skupščini zdravstvene skupnosti kakor tudi v soglasju s skupščino družbenopolitične skupnosti predpisujejo za zdravstvo samo v občini.

Predsednik Stane Markič: Hvala lepa. Ali ima kdo kakšne pripombe k amandmajem, ki so razvidni iz poročila Zakonodajno-pravne komisije?

Prosim, tovariš Česnik!

Janko Česnik: Pred našo komisijo sta se postavili dve dilemi. Prva dilema je nastala ob 85. členu. Gre za amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška. Zakon razširja zdravstveno zavarovanje na vse udeležence narodnoosvobodilnega boja v Grčiji. Občina Ljubljana-Šiška pa to razširja z amandmajem tudi na vse udeležence narodnoosvobodilnih gibanj proti fašizmu nasploh. Gre za pripadnike revolucionarnih gibanj v Franciji itd. To je eno vprašanje.

Drugo vprašanje je nastalo ob 60. členu, kjer je rečeno, da srednješolska mladina uživa zdravstveno varstvo do 18. leta. Pripombe terena so bile izredno prepričljive, da z 18 leti noben učenec oziroma dijak ne konča srednje šole in da torej nima smisla vezati ukinitvev zdravstvenega varstva na 18 let, temveč na dopolnjeno srednjo šolo.

Predsednik Stane Markič: Predlagam, da obravnavamo še amandmaje Skupščine občine Ljubljana-Šiška. Ali želi kdo razpravljati? Prosim, tovariš Mrmolja!

Pavel Mrmolja: Predlagam, da pove svoje mnenje k predlogu občine Ljubljana-Šiška predstavnik Komisije za borce NOV.

Predsednik Stane Markič: Prosim, tovariš Mrcina!

Franc Mrcina: Komisija za vprašanje borcev meni, da je 85. člen predloga zakona sprejemljiv tak, kot je predložen. Komisija je predlagala spremembe k 30., 89., 110. in 114. členu. Te spremembe je Zakonodajno-pravna komisija sprejela. Komisija umika amandma k 115. členu.

Z vsemi amandmaji Zakonodajno-pravna komisija soglaša, razen k 85. členu. Menim, da amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška k 85. členu ni dovolj precizen, ker ne vemo, kdo so udeleženci narodnoosvobodilnih gibanj proti fašizmu. Zaradi tega menimo, da bi takšen amandma delal več težav kot koristi.

Predsednik Stane Markič: Glasujmo o amandmaju Skupščine občine Ljubljana-Šiška, in sicer k 85. členu! Kdor je za, naj dvigne roko! (Nihče.) Je kdo proti? (Vsi delegati dvignejo roko.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

S tem je zbor soglasno odklonil amandma Skupščine občine Ljubljana-Šiška k 85. členu.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije v celoti.

Kdor je za amandmaje Zakonodajno-pravne komisije, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo tudi amandmaje Zakonodajno-pravne komisije soglasno sprejeli.

Glasujmo o zakonu v celoti! Prosim, kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo predlog zakona o zdravstvenem varstvu soglasno sprejeli.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Osnutek zakona so obravnavali: Odbor za družbenoekonomske odnose, Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva se sprejme.
2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.
3. Ob pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva pripombe, predloge in mnenja, dana v poročilih skupščinskih teles.

Kdor je za ta sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel sklep k osnutku zakona o skupnostih socialnega varstva.

Predlagam 10 minut odmora.

(Seja je bila prekinjena ob 13.35 in se je nadaljevala ob 14. uri.)

Predsednik Stane Markič: Nadaljujemo sejo. Preden preidemo na 7. točko dnevnega reda, predlagam, da se vrnemo k amandmajem Zakonodajno-pravne komisije k zakonu o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih. V drugih zborih so sprejeli tudi amandma k 4. odstavku 9. člena. Da bi uskladili besedilo, predlagam, da o tem amandmaju ponovno glasujemo. Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandma k 4. odstavku 9. člena.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komi-

sija. Poročila ste prejeli. Pričenjam razpravo! Prosim, kdo želi besedo? Tovarišica Ivica Žnidaršič!

Ivica Žnidaršič: V predloženem osnutku zakona bi bilo potrebno predvideti nosilca, ki se bo za Socialistično republiko Slovenijo dogovarjal z drugimi republikami o uporabi sredstev solidarnosti v skladu z dogovorom o oblikovanju sredstev solidarnosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter republik in avtonomnih pokrajin za odpravljanje posledic elementarnih nesreč.

Druga načelna pripomba je, da bi bilo treba v prehodnih določbah dodati nov člen, ki bi zavezoval Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, da pripravi družbeni dogovor skladno z načeli in pripombami najkasneje v šestih mesecih po sprejetju tega zakona.

Predlagam pripombo k 9. členu osnutka zakona, ker menim, da je tu predvideno preveliko breme za upokojence z najnižjimi prejemki in da bi jih težko zavezovali, da dajo enodnevno pokojnino za to solidarnost. Lahko pa bi v okviru družbenega dogovora dosegli, da bi se na nek način vključili tudi upokojenci z najnižjimi dohodki v to splošno solidarnost. Predlagam, da bi to rešili tako, da bi črtali 9. člen, v prvi alineji 11. člena pa dodali: »delavci, upokojenci in drugi občani, katerih osebni dohodek ne presega najmanjšega osebnega dohodka, določenega z zakonom.« S tem bi lahko črtali tudi drugo alinejo 11. člena. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Potem predlagam naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.

3. Ob pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva pripombe, predloge in mnenja, dana v poročilih skupščinskih teles in v razpravi na seji zbora.

Kdor je za tak sklep, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je sklep o osnutku zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč sprejet.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter o neposrednih nalogah v letu 1975.

Osnutek resolucije je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Osnutek resolucije sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli.

Poročilo Predsedstva Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ste prejeli. Uvodno obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta ste slišali na skupni seji vseh zborov.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Globačnik!

Jože Globačnik: Tovarišice in tovariši delegati!

Najprej, če dovolite, bi začel z znano ugotovitvijo, da smo več ali manj najbrž že vsi seznanjeni z vsebino pripomb, ki so jih skupščinska telesa, družbenopolitične organizacije in drugi dejavniki posredovali zveznim organom, ko je tekla razprava o temeljih ekonomske politike federacije.

Mislim, da je rdeča niti vseh teh pripomb tudi ta, da terjamo od zveznih organov, naj bi bili poleg opredeljevanja osnovnih ciljev ekonomske politike čim bolj konkretni takrat, ko gre za to, na kakšen način in s katerimi sredstvi bomo politiko, za katero se v Jugoslaviji enotno dogovarjamo, tudi realizirali.

Predlagam našemu zboru, da uporabimo enaka merila tudi za nas, ko gre za snovanje našega dokumenta, ko sprejemamo resolucijo o ekonomski politiki za prihodnje leto za področje Slovenije, da terjamo od naših organov isto, kar smo terjali tudi od organov federacije. Pri tem moramo upoštevati, da v Jugoslaviji in v Sloveniji še nimamo sistemskega zakona o planiranju in da je tu marsikaj še nejasno. Ni jasno, kako opredeljevati nosilce, torej vsaj nosilce planiranja in usklajevanja planov, metodologijo, čas planiranja, odgovornost za uresničevanje planov itd. Res je, da vrsta teh stvari v sistemskem zakonu še ni regulirana, res pa je tudi, da smo vseskozi, ko je šlo za bitko pri uresničevanju ustave, terjali od združenega dela, da tam, kjer še nimamo podrobnih predpisov, kolikor se le da ustavo neposredno uporablja. Mislim, da nas nekatere določbe zvezne in republiške ustave akcijsko celo bolj neposredno zavezujejo, kot pa predlog zvezne in tudi republiške resolucije.

Ce dovolite, v 88. členu je npr. rečeno, da družbeni plani družbenopolitičnih skupnosti določajo skupno politiko, smernice in okvire za ukrepe, s katerimi se zagotavlja možnost za njihovo uresničevanje. Če pa pogledate predlog, ki ga imamo pred sabo, potem ste lahko ugotovili, da so smernice sicer določene, da pa v predlogu ni upravnih in organizacijskih ukrepov, s katerimi bi zagotovili uresničevanje resolucije. Prav tako neposredno izhaja iz ustave obveznost, da predlagatelji planov določijo tudi nosilce, ki bodo te plane realizirali.

Ustava izrecno pravi, da se nikomur ne more enostavno iz te skupščinske dvorane s sklepi naložiti obveznost, da bo analiziral nek cilj iz plana. Toda ustava terja, da je treba prej z vsakomer doseči dogovor, da se nosilec strinja z določeno nalogo in ciljem.

S tega vidika seveda sodim, da imamo v Sloveniji, v načelnem delu, pri opredeljevanju osnovnih ciljev vendarle nekatere take naloge, za katere je vnaprej jasno, kdo naj bi bil nosilec. Nosilec vseh nalog na področju razvoja energetike v Sloveniji bo najbrž v znatnem delu samoupravna interesna skupnost za elektrogospodarstvo ali pa poslovna skupnost za energetiko, če vključim tudi modernizacijo rudnikov itd.

Ce je tako, potem seveda mislim, da bi bilo v prid uresničevanju ciljev, če bi skušali resolucijo o ekonomski politiki za drugo leto osnovati tako, kot to izhaja iz ustave, ne pa da se nenehno izgovarjamo na to, da nimamo sistemskega zakona o planiranju. Mislim, da bi politično in ekonomsko stvari samo olajšalo, če bi se podobno lahko dogovorili, ko gre za modernizacijo prometa, ko gre za saniranje velikih izgub v železniškem gospodarstvu ... Kajti odlaganje teh stvari nam lahko samo škoduje, nikakor pa ne koristi.

Dalje mislim, da bi bilo koristno, podobno kot smo rekli, da terjamo prenašanje državnih funkcij na združeno gospodarstvo na ravni federacije, zdaj ko smo samoupravno konstituirani na področju energetike, da bi se že ob sprejemanju dokumenta dogovorili, kako dolgo bomo še zbirali denar na temelju obveznih državnih stopenj, kdaj pa bo ta režim prenehal, kdaj bo ta odgovornost v celoti prenesena na združeno delo. Skratka hočem, da bi predlagatelje opozorili, da bi bilo dobro, da bi bili z enako doslednostjo, kot smo to storili ob zveznem dokumentu, kritični tudi do sebe in skušali čim več tistega, kar smo drugim ponujali, vnesti v naše lastne odločitve, v naše lastne dokumente.

Mislim, da bi tak pristop, zlasti pa neposredna uporaba duha tistega dela ustave, v katerem je govora o družbenem planiranju, prav gotovo v veliki meri prispevala k temu, da bi bili postopki in metoda sprejemanja neprimerno bolj demokratični, kot pa če ostajamo več ali manj na nekih nivojih, ki so bolj politični kot pa neposredno samoupravni. Dalje sodim, da ni dovolj podpirati integracije v vertikalnem smislu. Mislim, da je zlasti za Slovenijo, kjer je neskladje med izvozom in uvozom izredno veliko, izredno pomembno, da se napravi korak dalje v smeri bolj intenzivnega povezovanja v celotnem jugoslovanskem prostoru, zlasti ko gre za vprašanje manjkajočih surovin, ker je znatni del naše predelovalne industrije v marsičem vezan izključno na uvoz.

Mislim, da bi bilo dobro opozoriti, da je v našem gospodarstvu v veliki meri še vedno prisotna stara trgovska ideja o tem, da bomo tisto, kar nam manjka, enostavno kupili kot trgovsko blago. Verjetno ste pred dnevi sami zasledili, kako naši predelovalci stokajo, da ni koruze. Dobro se spominjam, da so pred nekaj leti ravno delavci oziroma proizvodne organizacije iz Vojvodine ponujale možnost, da se vlaga v njihove površine, da pa takega interesa ni bilo. Hočem reči, da se moramo povezovati na novih ustavnih osnovah in si na ta način zagotavljati proizvodnjo od surovin do predelave, ne pa vztrajati pri starem, izključno trgovskem načinu.

Mislim, da bi morali biti v tem smislu v dokumentu dosti bolj jasni in konkretni.

Končno bi hotel opozoriti na to, da smo danes dobili med drugim tudi gradivo Zveze sindikatov Slovenije. Sodim, da je v glavnem sprejemljivo, vendarle pa mislim, da sta tu dva bistvena problema, o katerih se bomo po moji sodbi morali dogovoriti in uskladiti v Socialistični zvezi. Prvič, gre za bistveno razliko, ki je v tem gradivu očitna. Predlagatelji, pa tudi naš odbor za družbenoekonomске odnose, sodijo, da je realno to, kar predlaga Izvršni svet, da namreč realni osebni dohodki porastejo za en procent. Sindikati pa predlagajo, da naj bo realna vrednost osebnih dohodkov skladna z rastjo povečanja produktivnosti. Seveda je v tem bistvena razlika. Mislim, da se bo o tem treba politično dogovoriti, preden bomo o tem dokončno odločali.

Drugič, gre za bistveno idejo, za misel, da uvajanje bruto osebnih dohodkov pravzaprav odpravlja potrebo po sprejemanju samoprispevkov. Mislim, da je to praktično, in politično seveda, dokaj delikatno vprašanje. Najbrž je res, da samoprispevkov za federalne in republiške potrebe ne bomo imeli, zelo verjetno pa je, da jih bomo imeli za občinske potrebe, za potrebe krajevne skupnosti. To bo tudi v bodoče neodvisno od tega, ali bo sistem bruto osebnih dohodkov že uveljavljen ali ne.

Predsednik Stane Markič: Besedo ima tovariš Vladimir Logar!

Vladimir Logar: Hotel bi opozoriti na dvoje. Resolucija jasno govori, da naj bi bil izvoz za približno 10 % večji, uvoz — ta znaša letos približno 14 % več kot lani — pa v prihodnjem letu za 4 % večji. V vseh gospodarskih krogih, v zbornici, pa tudi v našem odboru je bil izražen ob tem dokajšen dvom. Če bi hoteli to realizirati, bi dejansko morali že zdavnaj sprejeti konkretne instrumente trgovinske politike za stimulacijo izvoza.

V resoluciji, zvezni kot republiški, je tudi govora, da tudi posamezne republike in pokrajine stimulirajo izvoz. Gospodarstvo bi že danes moralo imeti

instrumente za stimulacijo izvoza. Ne vem, kako naj se gospodarstvo v tako hitrem času usmeri na tako zelo intenziven izvoz. To je ena pripomba.

Druga pripomba je k 4. poglavju resolucije, kjer je govora o večji produktivnosti dela in kjer je zelo dobro postavljena zahteva po večji izumiteljski dejavnosti pri nas. Prihodnje leto je leto inovacij. Družbena klima naj bi dala večje možnosti za intenzivnejše in kvalitetnejše raziskovalno ter razvojno delo in pa seveda izumiteljstvo. Glede na to bi bila taka zahteva v redu. Toda če konkretno analiziramo, kako je zamišljeno v prihodnjem letu področje raziskav in razvoja, je situacija popolnoma drugačna. V družbenem dogovoru, po podatkih, ki jih imamo na razpolago za raziskovalne dejavnosti, lahko ugotovimo, da se v prihodnjem letu absolutno in relativno znižujejo sredstva za raziskovalno dejavnost. To je v popolnem nasprotju z intencijami resolucije, kjer postavljamo, naj bosta raziskovalna dejavnost in splošna inovacijska dejavnost eden od vzvodov za produktivnost dela in razvoj proizvodnih sil.

To protislovje naj ima Izvršni svet pred očmi, ko bo pripravljaj predloge! Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Tovarišice in tovariši! Preden nadaljujemo razpravo, bi se morali vrniti k zakonu o zdravstvenem varstvu. Gre za formalno nalogo. Spominjate se, da smo pri zakonu o raziskovalni skupnosti imeli daljšo razpravo glede naštevanja nalog posebnega družbenega pomena in se potem odločili, kaj naj ostane in kaj ne. Tedaj smo se dogovorili, da je treba podobno ravnati tudi pri naslednjih zakonih. Tega pa nismo naredili in se zdaj obračam na vas, da bi se odločili o tem, ali naj v 129. členu tega zakona »da tudi zdravstvena organizacija podrobneje določi zadeve, ki so posebnega družbenega pomena« črtamo. Dajem ta predlog na glasovanje! Kdo je za? (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog soglasno sprejet.

Nadaljujemo razpravo. Besedo ima tovariš Geza Bačič!

Geza Bačič: Pred dnevi je pomurski medobčinski svet Socialistične zveze na razširjenem posvetu z vodji delegacij in z delegati republiške skupščine, predstavniki občinskih skupščin in političnih organizacij razpravljaj o osnutku te resolucije. Osnovna izhodišča resolucije smo podprli, ker menimo, da pomenijo resnično najsplošnejši družbeni dogovor delovnih ljudi, programski in mobilizacijski za prihodnje obdobje, pa tudi zato, ker vsebuje resolucija precejšen del nalog, ki izhajajo že iz srednjeročnega programa. Seveda pa smo opozorili tudi na vrsto pripomb, ki jih bom skušal čim bolj jedrnato predočiti v imenu vseh tistih, ki smo o tem razpravljali.

1. V prvem poglavju bi bilo treba dopolniti točko 6, ki ocenjuje dosedanje dosežke hitrejšega razvoja manj razvitih. Odločno smo prepričani, da je ta ocena preoptimistična, ne dovolj kritična. Zato mislimo, da je treba tej točki dodati, da so se v manj razvitih območjih Slovenije v prvih štirih letih izvajanja srednjeročnega družbenega plana že pokazali nekateri premiki, ne pa pomembnejši premiki. To bom pozneje ilustriral.

V gospodarskih gibanjih in pri ustvarjanju pogojev razvoja v teh območjih je treba upoštevati stimulacijske ukrepe republike Slovenije in drugih družbenih dejavnikov, predvsem zaradi prizadevanj delovnih ljudi na teh območjih samih. Žal pa se kljub napredku razkorak med razvitimi in manj razvitimi še povečuje, namesto da bi bila dinamika gospodarskega in družbenega razvoja v manj razvi-

tih območjih večja od poprečne republiške. O tem smo na nekaterih sestankih in v političnih dogovorih že večkrat sklepali.

Tudi ocena, da zanimanje gospodarstva za vlaganje v ta območja narašča, ni povsem točna. Predlagam, da se dopolni tako, da se reče: »Zanimanje gospodarstva za vlaganja na ta območja sicer narašča, vendar ne za vsa prizadeta območja.«

S temi dopolnitvami bi, po našem mnenju, realneje ocenili razvoj manj razvitih območij. Bi pa k temu rekel še nekaj besed, da bodo dopolnitve nekoliko bolj argumentirane.

V štirih pomurskih občinah, v katerih je 8 % celotnega slovenskega prebivalstva in ki predstavljajo 41 % tistih, ki po sedanjem zakonu spadajo v klub manj razvitih, zahtevamo določnejše ukrepe tudi republiških dejavnikov, predvsem iz naslednjih razlogov:

Poprečni narodni dohodek na prebivalca je daleč izpod republiškega povprečja — v lanskem letu je znašal le 54 % od tega povprečja. V Pomurju je velik delež kmetijskega prebivalstva, 56 %, kar je 30 % od celotnega kmetijskega potenciala na področju SR Slovenije. Na voljo je delovna sila, ki se sprošča iz aktivnega kmetijskega prebivalstva, predvsem pa z vračanjem delavcev iz tujine, čemur se v zadnjem času posveča premajhna pozornost.

Pomurje je obmejno območje. Ima surovinsko osnovo in energetske vire, ki so znani. Poleg plina, termalnih in mineralnih vod je še zemlja, ki bi se jo dalo koristneje uporabiti. So skratka nekateri pogoji, ki so premalo izkoriščeni.

V Pomurju živi madžarska narodnostna skupnost, kar zahteva posebno skrb republike. Pri tem opozarjam tudi na odločnejše gospodarske posege.

In končno, že doslej so delovni ljudje Pomurja kot v vseh drugih manj razvitih območjih naše republike mnogo storili sami, z lastnimi silami za svoj hitrejši razvoj.

Mislim, da mi treba, da se o tem posebej prepričujemo. Rad bi le rekel, naj nihče ne misli, da smo pri nas zadovoljni, še manj pa ponosni, da smo med nerazvitimi.

K 4. poglavju, ki govori o prednostnih nalogah na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti, predlagamo naslednje dopolnitve:

V drugi točki, v njej je govora o politiki zaposlovanja, se resolucija zavzema za tako politiko zaposlovanja, da se zmanjšuje delež živega dela v procesu proizvodnje. Pri tem je celo poudarjeno, da bi moral biti to eden od temeljev investicijske politike. V celoti se strinjamo, da to velja za tiste razvite predele Slovenije, kjer ni na razpolago dovolj delovne sile. Vendar bi bilo potrebno, da se povsod pred odločitvijo o investicijah upošteva poleg vseh drugih razlogov tudi razpoložljiva delovna sila kot pomemben ekonomski element, da ne bi ponavljali napak iz preteklosti.

To še toliko bolj poudarjamo, ker v odstavku o spodbujanju gospodarstva in gospodarskih vlaganj v manj razvitih in obmejnih območjih govorimo o višji rasti zaposlenosti, torej o delovno intenzivnih investicijah, pri čemer pa poudarjamo le socialni vidik reševanja problema zaposlovanja v teh območjih.

Strinjamo se s spodbujanjem gospodarskih vlaganj in odpiranja večjega števila novih delovnih mest v manj razvitih območjih. Vendar naj se nove naložbe v delo intenzivno usmerijo tudi v kapitalno intenzivne investicije, posebej takrat, kadar imajo ta področja za to naravne, surovinske in druge pogoje.

S tem v zvezi mislimo, da bi združeno delo prek banke pred Gospodarsko zbornico postavilo zahteve, da naj se v večji meri upošteva kompletna investicija,

pri čemer naj se upošteva tudi vlaganje v družbeni standard delavcev, kamor sodijo stanovanja, komunalni objekti itd. Morda bi bil to interesantnejši razlog za vse tiste, ki jih v prvi točki resolucije malce pohvalimo, ko govorimo, da so ta področja zanimivejša za vlaganja, čeprav žal še vedno premalo.

V odstavku, ki govori o enakih možnostih zaposlitve za delavce, ki se vračajo iz tujine, predlagamo, da se dopolni zadnji stavek, ki naj se, nekoliko dopolnjen, takole glasi: »Proučiti in ustvariti je treba pogoje in možnosti za rentabilno vlaganje njihovih prihrankov v gospodarstvo za odpiranje novih delovnih mest in tudi v obrtne dejavnosti.« To pravimo zato, ker se ta odstavek razume, kot da jih bomo zaposlovali le v obrti, kar je nerealno in preoptimistično in tudi ni prav.

Pri točki 4 o energetiki predlagamo naslednje: Najprej se zavzemimo za čim hitrejšo ekonomsko ceno električne energije, saj bodo tako bremena tega plačila enakomerneje razpodeljena kot pri stalnem pokrivanju izgub. Prav tako mora dobiti ustrežnejše mesto med energetskimi viri tudi petrokemija, zato se naj v odstavku o financiranju energetike za nafto in plinom doda še bazična kemija. To je bistveno in podobno temu, kar je predlagal že naš odbor za družbenoekonomske odnose.

Socialistična republika Slovenija pa bi morala v letu 1975 zavzeti tudi dokončna stališča o izgradnji rafinerijskih kapacitet. V Pomurju odločno podpiramo program izgradnje rafinerije v Lendavi, saj ima za to najugodnejše pogoje, ima pa tudi pogoje za razvoj petrokemije kot edine uspešne dejavnosti v tej pokrajini.

Kmetijstvo je prav tako premalo poudarjeno kot ena najpomembnejših prioritetnih nalog, zato predlagamo naslednje dopolnitve: Razvoj kmetijstva je v Sloveniji izrednega pomena in zato bomo s posebnimi ukrepi pospeševali razvoj kmetijstva posebej na tistih področjih, kjer so naravni pogoji, to je surovinska osnova in delovna sila. Poleg tega je razvitejše kmetijstvo pogoj za enakomernejši in hitrejši razvoj celotnega gospodarstva v republiki.

Močnejši poudarek mora biti dan poljedelski proizvodnji, posebej proizvodnji žitaric in krmni bazi, saj je to pogoj za razvoj živinoreje. O tem smo v zadnjem času v Sloveniji že dobili več lekcij.

V tekstu naj se doda, da se bodo v ta namen zagotovila znatnejša sredstva pod ugodnimi kreditnimi pogoji za nakup zemljišč in razširitev surovinske osnove.

Naj komentiram ta kompleks naših predlogov glede kmetijstva z ugotovitvijo, da so manj razvita območja ostala manj razvita tudi zato, ker se je akumulacija zaradi nizkih proizvodnih cen kmetijskih pridelkov odlivala na druga področja in ker nismo vlagali dovolj denarja v kmetijsko proizvodnjo.

K 6. točki, ki govori o ukrepih za manj razvita območja, predlagamo prav tako nekaj kratkih dopolnitev: Iz teksta je predvsem premalo razvidno, da je zmanjšanje razlik pri razvitosti znotraj republike Slovenije trajnejša naloga, ki zahteva popolnejše in obsežnejše metode in ukrepe v prihodnje. Gre pa tudi za ekonomsko nujnost za hitrejši in skladnejši razvoj celotne Slovenije. Zato je treba nujno spremeniti prakso, da morajo manj razviti še vedno prositi za pomoč in miloščino in da se reševanja problemov v manj razvitih območjih lotevamo še vedno predvsem iz nekih socialnih vidikov, ne pa iz spoznanja, da je hitrejši in skladnejši razvoj celotne Slovenije ekonomski interes vseh delovnih ljudi Slovenije, torej tudi razvitejših območij. Poudarjamo, da zakon o manj razvitih območjih velja tudi za leto 1975. Torej ga je potrebno izvajati in zago-

toviti potrebna sredstva tudi za programe v prihodnjem letu, ne pa kot smo prebrali iz tega teksta, le dokončati doslej nedokončane objekte iz teh sredstev.

Na področju vzgoje in izobraževanja ter otroškega varstva je neskladje med manj razvitimi območji in razvito Slovenijo še posebej veliko. Gre za socialno razlikovanje na najboljčutljivejšem področju, pri mladini, ki je najmanj kriva za svoj neenakopravni položaj v življenju.

Naj povem resnico, ki jo vsi poznamo, pa nas malce premalo boli — pa ne narobe razumeti: Medtem ko imajo eni otroci že dolgo šolo v naravi in vse normalne pogoje za redno delo, se drugim v tej isti republiki Sloveniji podirajo učilnice. Zato predlagamo, da se vprašanja investicij v šolstvo manj razvitih območij hitreje solidarno rešujejo in da se besedilo 9. točke dopolni tako, da gre za celodnevno šolo povsod v Socialistični republiki Sloveniji, ne le v delavskih krajih. Razumemo pa, da je to odvisno od možnosti, zato naj se tekst ustrezno preformulira.

Podobno mislimo pri investicijah v zdravstvu, da je potrebno glede prioritete izgradnje bolnišnic naštet tudi druge regionalne bolnišnice, to je soboško, ki je pravzaprav edina iz manj razvitega območja zgrajena iz samoprispevkov. Če pa ni dovolj sredstev za vse, se naštevanju izognimo v celoti. Prav tako predlagamo, da se v poglavju o zdravstvu doda, da se bodo zdravstvene organizacije in drugi družbeni dejavniki zavzeli, da bo zdravstvo bolj povezano in racionalneje organizirano.

In končno, tekst o raziskovalni dejavnosti naj se dopolni tako, da bo razvidno, da se bo raziskovalna skupnost bolj vključevala v raziskovanja tudi v manj razvitih območjih, da bi tako tudi raziskave služile hitrejšemu gospodarskemu napredku teh območij.

Predsednik Stane Markič: Kdo še želi razpravljati? Tovarišica Lojzka Čotar ima besedo.

Lojzka Čotar: Tovarišice in tovariši! Že ko smo razpravljali o zvezni resoluciji, sem ugotavljala, da v ekonomski politiki premalo izkoriščamo komparativne prednosti naše dežele, da se torej premalo zavedamo, da smo obmorska dežela. Isto velja tudi za republiško resolucijo. Tako menimo na obali, kajti še vedno premalo vključujemo npr. pomorsko gospodarstvo itd.

Drugo, kar je prišlo do izraza v razpravi delegatske baze, je to, da bi morali bolj upoštevati tudi obmejni prostor Slovenije, tako glede obveznosti družbe do odpravljanja različnih problemov kot tudi glede opredeljevanja vloge malega obmejnega prometa in njegovega vpliva na druga gospodarska gibanja v Sloveniji. Hvala.

Predsednik Stane Markič: Kdo še želi razpravljati? Podpredsednik Gospodarske zbornice tovariš Dvoršak!

Rado Dvoršak: Tovarišice in tovariši delegati! Naloženo mi je, da temu zboru sporočim stališča Gospodarske zbornice Slovenije k tekstu osnutka obeh resolucij. Upravni odbor je oba osnutka resolucije obravnaval na seji dne 4. 12. in je na podlagi razprave na tej seji, kot tudi na podlagi stališč in predlogov, ki so mu jih posredovali Izvršni odbor iz združenih panog in Koordinacijski odbori Gospodarske zbornice, ugotovil, da predstavljata osnutka osnovo za reševanje problemov, s katerimi se bomo srečevali v letu 1975, in da sta

oba osnutka tako po svoji zasnovi kot po postavljenih ciljih in nalogah sprejemljiva. Res pa je, da zahteva teža postavljenih nalog široko mobilizacijo samoupravno organiziranega gospodarstva, še posebej pa hitro ukrepanje družbenopolitičnih skupnosti in njihovih izvršilnih organov. Zato stališča in predlogi zbornice predvsem poudarjajo ustvarjanje pogojev znotraj združenega dela, in še posebej pravočasno pripravo najnujnejših sistemskih rešitev, brez katerih ciljev ekonomske politike za leto 1975 ne bomo dosegli.

To velja zlasti za predvidene stopnje rasti izvoza, za predvideno stopnjo rasti investicijske dejavnosti in za predvideno rast kmetijske proizvodnje. Mislim, da je od subjektivne pripravljenosti celotne družbe odvisno, ali bomo ob splošnem varčevanju in racionalnem ravnanju lahko izpolnili načrtano politiko trošenja na vseh področjih in ustvarili pogoje za realizacijo postavk resolucije.

K realizaciji ciljev resolucije bo treba pritegniti tudi samoupravno organizirano kvartarno dejavnost. Mislim na raziskovalne skupnosti, na projektantske organizacije, na inštitute in na druge organizacije, ki prispevajo k razvoju.

Čas, v katerem živimo, je posebno za aktivno delo teh institucij pomemben, saj vidimo, da povsod po svetu v kriznih obdobjih ravno inventivna dejavnost dela s polno paro, da bi v obdobju ponovne konjunktura lahko krenili hitreje naprej.

Naj se zadržim pri vprašanju povečanja izvoza. Kot veste, je to ena od osnovnih zahtev resolucije in hkrati eden od pogojev, da obdržimo dinamiko gospodarske rasti.

V pogojih recesije na zunanjih trgih in inflacije, ki jo imamo doma, pa se možnost za plasma in pa konkurenčna sposobnost naših organizacij slabša. To dejstvo zahteva dodaten napor v samih delovnih organizacijah, hkrati pa hitre spremembe v zunanjetrgovinskem in deviznem režimu. Vse to je v resoluciji premalo konkretizirano in premalo obdelano. Isto velja za razbremenjevanje izvoznega gospodarstva, za kar resolucija premalo obvezuje.

Zahteva, da dosežemo načrtana razmerja med rastjo izvoza in uvoza, kar je pravzaprav temeljna naloga pri sanaciji naše zunanjetrgovinske bilance, daje nove naloge delovnim organizacijam in zbornici. Pri tem moramo biti predvsem v naših programih zelo konkretni.

Torej, če se želimo izogniti nadaljevanju dosedanje prakse, to se pravi linearnemu rezanju in administrativnim posegom državnih organov, in če želimo to delo nadomestiti z dogovori in sporazumi, s selektivnim usmerjanjem tako uvoza kot izvoza, bo to za združeno delo velika odgovornost za uspešnost ali neuspešnost rasti proizvodnje, povečane rasti izvoza in počasnejše rasti uvoza, kreditne politike bank, izvoznih poslov in podobno. Vprašanje izvoza nasploh zaskrbljuje zaradi tega, ker je v minulih dveh letih imel negativne trende, posebno na nekaterih tržiščih. V dveh letih pripomb, predlogov in opominjanja smo naleteli le na gluha ušesa in naj nam torej nihče ne zameri, če smo nekoliko skeptični ob zagotovitvi, da se bo z novo resolucijo takoj vse izboljšalo.

Ta vprašanja ne trpijo odlašanja in se ne štejejo samo dnevi in tedni, temveč tudi ure in minute, ko gre za vprašanje, ali bomo vzdržali in ostali na nekaterih trgih, ki smo jih z muko pridobili, ali pa bomo z njih zaradi recesije v svetu morali oditi.

Drug pomemben element, na katerem resolucija gradi vzdrževanje gospodarske rasti, so vlaganja v osnovna sredstva. Sprejemamo oceno, da bodo v letu 1975 sredstva za reprodukcijo v strukturi družbenega proizvoda narastla,

da bo njihov delež 31,8 namesto 30,6, hkrati pa moramo opozoriti na relativno majhen vpliv tega deleža na globalni obseg investicij oziroma investicijske potrošnje, in sicer zaradi obveze izločanja obratnih sredstev za pokrivanje poprečnih zalog. Kot veste, gre za odplačilo zadnjega obroka primanjkljaja obratnih sredstev, ugotovljenega konec leta 1972, poleg tega pa še za kritje povečane vrednosti zalog v letu 1974. Zato mislimo, da bo tudi za ta element pospeševanja gospodarske rasti treba v najkrajšem času ponuditi konkretnejše rešitve. Tu si, kot vemo, nosilci niso edini, ali naj gre za korekcijo zakona o izločanju obratnih sredstev za pokrivanje zalog ali za konverzijo ali pa za kakršne koli druge posege.

Tretjič. Glede na razmere na področju zaposlovanja v Sloveniji in pa glede na potrebo po širšem integriranju našega gospodarstva v jugoslovanski prostor, nismo povsem prepričani, da je upravičeno računati s 3% stopnjo rasti zaposlovanja.

Gre za enako stopnjo, kot jo predvideva zvezna resolucija, zato mislimo, da bi bilo treba ta element ponovno proučiti, še zlasti glede na osnovno usmeritev k intenzivnejšemu gospodarjenju in pa glede na racionalnost zahtev, da bi bil že čas približati delo delavcu. Razmišljamo, če ne bi kazalo v ta namen sprejeti družbeni dogovor o usmerjanju investicij in zaposlovanja na manj razvita območja Slovenije in Jugoslavije, da ne bi bilo povsem prepuščeno vsakokratni investicijski odločitvi. To pravimo predvsem zaradi tega, ker smo v minulem obdobju ponekod povečevali industrijske kapacitete, pa čeprav smo imeli že izrazit deficit delovnih moči, in ker smo z novimi kapacitetami odpirali nove probleme na področju stanovanjske, komunalne in ostalih dejavnosti ali pa področij družbenega standarda, po drugi strani pa smo premalo finančno podpirali razvoj manj razvitih območij.

Naslednje vprašanje zadeva osebne dohodke. Kako uresničiti zahtevo, da naj rastejo realni osebni dohodki počasneje od produktivnosti? Ugotavljamo namreč, da zvezna resolucija predvideva skladno rast osebnih dohodkov in produktivnosti, tudi v minulih dveh letih so v drugih območjih Jugoslavije neto osebni dohodki hitreje naraščali kot pri nas, kar se bo to nadaljevalo tudi v letu 1975, kot to izhaja iz zvezne resolucije. Najbrž bo potrebno v kolektivih posebej poudarjati, da v Sloveniji izločamo relativno večja sredstva za družbeni standard. Organizacije, ki so integrirane v širšem jugoslovanskem prostoru, imajo zaradi tega določene težave.

Menimo, da bi morala dati resolucija prednost predvsem tistim proizvodnim usmeritvam tudi v kreditni politiki, vključno s potrošniškimi krediti, ki so kapitalno intenzivne in ki izboljšujejo plačilno bilanco. To posebej poudarjamo zaradi tega, ker mislimo, da se bo v operativnih načrtih na ta ukrep prilepil relativno širok krog reflektantov, zaradi česar bo potem teh specifičnih in tako imenovanih prioritetnih zahtev veliko več, kot je razpoložljivih sredstev za intervencijo. To se pravi, da smo za usmeritev v kapitalno intenzivne in pa v tiste dejavnosti, ki izboljšujejo plačilno bilanco. Podpirajo naj se investicije, ki povečujejo proizvodnjo za življenje neposredno potrebnih dobrin. Zaradi racionalnega izkoriščanja investicijskih sredstev je treba poudariti tudi nujnosti po samoupravnem združevanju sredstev za doseganje skupnih ciljev. Priznati moramo, da ta proces relativno slabo teče.

Pri vlaganjih inozemskega kapitala in drugih poslovno-tehničnih aranžmajih z inozemstvom se je treba absolutno podrediti v resoluciji izraženim ciljem. Tega namreč doslej ni bilo.

Na koncu bi še dejal, da smo z namenom, da bi bila realizacija nalog iz resolucije čim uspešnejša in da bi čim prej zaživela, predlagatelju posredovali tudi nekatere podrobnejše sugestije in nekatere stališča ter mnenja, ki so bila dana posebno v koordinacijskih odborih Gospodarske zbornice in ki mogoče za sam tekst ne pomenijo toliko kot za kasnejše spremljajoče in izvršilne predpise. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Prosim, želi še kdo razpravljati? Prosim, tovariš Bogovič!

Jože Bogovič: Tovarišice in tovariši! Na 5. strani v petem odstavku govori resolucija o strokovnem izpopolnjevanju kadrov na vseh ravneh. Podpiram to zahtevo, toda to je bilo že večkrat predlagano, običajno pa zelo pomanjkljivo realizirano. V času, ko ni mogoče več govoriti o ločenem času šolanja in dela, se mi zdi, da so tovrstne pobude še posebej dragocene. Mislim, da je pomanjkljiva strokovnost in še posebej neustrezno znanje zaposlenih s formalno kvalifikacijo težko breme in tudi precejšen vzrok manjše uspešnosti. To je seveda mogoče odpravljati s permanentnim izobraževanjem vseh kategorij zaposlenih. Temu, dokler samo načelno govorimo, običajno nihče ne nasprotuje.

Če upoštevamo, da postaja investicija v znanje vse pomembnejša in ekonomsko učinkovita, je nujno storiti nekaj več, kot samo priporočati. Priporočila in celo naročila so jasno zapisana, tudi v dokumentih Zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij in strokovnih združenj. Če resolucija ne more in ne želi predvideti konkretnih postopkov, naj vsaj da akciji izobraževanja zagon pri vseh zainteresiranih. To v resoluciji ni posebej omenjeno. Smo namreč v času, ko ne bi smeli pozabiti na intenzivne priprave na usmerjanje in izobraževanje, ki naj poveže in prek ustreznih programov vključuje tudi že zaposlene. Znani so primeri iz nekaterih držav, da je število vključenih v izredno izobraževanje večje, kot je rednih slušateljev. Seveda je za to potrebno izpolniti nekatere pogoje in omogočiti izobraževanje delavcev na vseh nivojih. Mislim, da bi to lahko dosegli med drugim tudi s tem, da bi predvideli študijske dopuste, da bi z urejanjem delovnega časa zaposlenih in tistih, ki se žele izobraževati, omogočili in pomagali pri študiju, da bi ustrezno nagrajevali večji učinek in boljše delo, ki iz tega sledi, in podobno. Teh ukrepov je nedvomno še več. Samo načelo ne more koristiti neposredni praksi, in če bomo iz načrtovanja izključili človeka, gotovo ne bo ustreznih rezultatov. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Ali želi še kdo besedo?

Terezija Štefančič: Predlagatelju bi postavila samo nekaj vprašanj? Najprej, ali je naš načrt resolucije uskladen s finančnimi možnostmi za drugo leto. Mislim, da je to pomembno za Družbenopolitični zbor, ker resolucija, ki ostane na polovici poti, gotovo tudi politično slabo odjekne v praksi.

Potem glede izgradnje stanovanj. Ko govorimo o stanovanjski politiki in cilju 26 tisoč stanovanj, mislim, da prepočasi rešujemo nekatere vprašanja, posebno kar zadeva ekonomsko stanarino, in to kljub temu, da so že zaživele solidarnostni skladi in samoupravne stanovanjske skupnosti. Kljub sklepom, zdi se mi s tretje konference Zveze komunistov, o razbremenitvi nekaterih davkov, posebno prometnega davka na gradbeni material, je še danes ta prometni davek veliko višji kot na osebne avtomobile, kot sem slišala.

V zvezi z izvajanjem resolucije o javnih službah in o neupravičenem razraščanju javnih služb mislim, da bo potrebno najti neko rešitev, da bomo lahko javne službe oblikovali po enem kopitu. Res je, da v občini, v krajevni skupnosti, v republiki, regiji in tako naprej, kolikor toliko delujejo, vendar je njihovo razraščanje preveliko. Potem pa še nekaj: Ali bomo imeli vse sistemske rešitve za zakone, ki so potrebni, da resolucija zaživi, da ne bomo zopet sprejemali takšnih zakonov, kot smo jih letos v oktobru, ki so se nanašali na letošnjo resolucijo? Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Želi morda predstavnik predlagatelja kaj odgovoriti v zvezi z zastavljenimi vprašanji?

Jože Zakonjšek: Predvsem bi se opravičil, ker nisem slišal prvih razpravljalcev in ne vem, če so bila še kakšna konkretna vprašanja, na katera bi kazalo odgovoriti.

V zvezi z diskusijo, ki sem jo slišal, bi hotel predvsem povedati nekaj, kar zadeva karakter resolucije nasploh.

Pri oblikovanju resolucije in politike smo se odločili, da se usmerimo predvsem na nekatera prioritetna vprašanja, to so vprašanja, ki so po našem mnenju, in ne samo po našem mnenju, temveč tudi po vseh razpravah, osnovna vprašanja ekonomske in razvojne politike v letu 1975. To so vprašanje stabilizacije, problem ekonomske in dinamične rasti, predvsem problem izvoza in uvoza, to je problem investicij in s tem v zvezi opredeljenih prioritet tako na gospodarskem kot na družbenem področju in pa najpomembnejše vprašanje, ki je bilo danes dopoldne tudi močno poudarjeno v vsej razpravi, kako in pod kakšnimi pogoji naj združeno delo v raznih oblikah povezave dela in sredstev prevzema vse bolj in bolj odgovornost za vodenje ekonomske in razvojne politike. Ob tem so gotovo ostala odprta mnoga detajlna vprašanja razvoja, problemi, ki jih rešujejo vsakodnevno ljudje v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih in občinah; vendar menimo, da se bodo, če bomo uspešno zastavili osnovne usmeritve v razvoju, ta vprašanja v vsakodnevni akciji, lahko uspešno reševala, bolj organizirano kot doslej, in bodo tudi parcialne rešitve na posameznih področjih vodile k razreševanju osnovnih razvojnih ciljev, ki so hkrati tudi pogoj za skladnejši razvoj v celoti.

Taki so tudi problemi, ki so bili tu omenjeni glede izobraževanja. Gotovo so to problemi, o katerih bo treba predvsem v tistih sredinah, ki za to odgovarjajo, od združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, raznih združenj, do šol, univerz itd., še naprej razglabljati. Izvršni svet je prevzel obveznost, da globlje kot doslej prouči vsa ta vprašanja, predvsem v zvezi z izdelavo srednjeročnega plana. To so namreč gibanja, ki že nekaj let nazaj opozarjajo na to, da nimamo o njih niti jasnih konceptov niti določene politike. Znotraj Slovenije se različno obravnavajo. Drugače npr. na gorenjskem področju, drugače na področju Prekmurja. Tu se na primer pojavlja vprašanje, kako, na kakšen način zaposliti zdomce, o katerih smo svoj čas govorili, da si bodo zunaj pridobili uporabno širše strokovno znanje. Ko pa se sedaj vračajo, ugotavljamo, da je njihovo znanje sila skromno. Skratka, ta problem bo potrebno posebej proučiti. S tem v zvezi pa tudi seveda politiko in usmeritev na področju izobraževanja, pri čemer bo potrebno izhajati iz potreb proizvodnje in tistih dejavnikov, ki začrtu-

jejo generalno linijo razvoja, ne le v naslednjem letu, pač verjetno tudi v naslednjem srednjeročnem planu.

Menimo, da bi morala današnja razprava in razprave, ki bodo še sledile, praktično pokazati, kje so možnosti in odnosi, v katerih se razvojna politika lahko realizira. V zvezi s tem je treba poudariti izredno veliko odvisnost tudi od rešitev in politike, začrtane v zvezni resoluciji. Tu gre za vrsto kompleksnih sistemskih vprašanj, ki bodo veljala na celotnem jugoslovanskem področju, pa tudi za politiko, ki jo bomo sprejeli na ravni federacije. Od tega bo seveda v veliki meri odvisno, v kakšnih okvirih in v kakšnih smereh se bomo gibal v Sloveniji.

Naj preidem na konkretna vprašanja: Ali je načrt resolucije uskladen s finančnimi možnostmi? V projekciji razvoja smo izhajali iz gospodarske rasti, upoštevajoč tudi cene. Na tej osnovi je Zavod za plan ugotovil obseg sredstev. Mislim, da sem na začetku opozoril, da ta obseg sredstev ne predstavlja razpoložljivih sredstev v Sloveniji. Naknadne analize so pokazale, da bo obseg razpoložljivih sredstev, torej sredstev, s katerimi bomo razpolagali v naslednjem letu, dejansko manjši, kot pa predvidevamo. Gre za razna odlivanja in razne notranje pretoke. Priznati moram, da niti v republiki niti v federaciji nismo sposobni izdelati točnih računov dejansko razpoložljivih sredstev. Nekateri okoliščine, kot so izgube, ki bodo gotovo morale biti poravnane iz sredstev, s katerimi bomo razpolagali v naslednjem letu, nadalje terjatve prek normalnega obsega, ki bodo morale biti znižane tudi z zakoni in predpisi, ki se pripravljajo, nas opozarjajo na to, da moramo ponovno temeljito proučiti v letu 1975 razpoložljivi obseg sredstev. Iz tega mora potem izhajati politika delitve sredstev, sicer bodo spet želje in programi večji od razpoložljivih sredstev. Če tega ne upoštevamo, potem to pomeni avtomatično izravnavanje razlik med sredstvi, ki so na razpolago, in sredstvi, ki jih trošimo prek porasta inflacije.

Kar zadeva ekonomske stanarine, se nismo strinjali s stališčem, ki je zastopano v zvezni resoluciji, da naj se predvsem na tem in še na nekaterih drugih področjih z omejitvijo rasti zadrži ustrezen nivo življenjske ravni. Vemo, da je zadrževanje uvedbe ekonomskih stanarin že postalo ne samo ekonomski problem, kajti stanarine praktično ne predstavljajo skorajda nič ali pa zelo malo v reprodukciji stanovanjskega fonda, temveč predvsem tudi politični problem. Vendar mislim, da bi se morali, če že ne bomo uspeli tega v predlogu resolucije, na nek način zavezati, da bi ta problem uspešno rešili s postopnim preходом na ekonomske stanarine, kar še ne pomeni, da bomo iz stanarin direktno in avtomatično reproducirali gradnjo stanovanj.

Kar pa zadeva prometni davek na gradbeni material, je Izvršni svet zastopal stališče, da naj bo ta davek čim nižji, saj ni nikakršnih pomembnih razlogov za to, da bi bil visok. Pri tem so prevladale druge rešitve.

Glede vprašanja, ali bomo imeli sistemske rešitve do sprejetja predloga, mislim, da jih še ne bomo imeli, čeprav je bila v razpravah v odborih Skupščine in tudi sicer postavljena zelo odločna zahteva, da moramo imeti povsem odrejene sistemske rešitve glede temeljne usmeritve na nekaterih področjih. Kot se je izkazalo, sta to predvsem politika cen in sistem cen, ne v vseh podrobnih kvantifikacijah, ampak v osnovnih usmeritvah, nadalje kreditno-monetarna politika, ki je eden od temeljnih pogojev za dinamično usmerjanje gospodarskih tokov, tudi na področju politike ekonomskih odnosov s tujino.

To je po našem mnenju tudi pogoj, da se realizira določilo, s katerim se vsi strinjamo, da naj združeno delo v vse večji meri prevzema odgovornost za oblikovanje, spremljanje ter uravnavanje tokov na področju ekonomske politike. Dobili smo zagotovila, ta so bila dana tudi v razpravah v Zvezni skupščini, da bodo do sprejetja resolucije te stvari v osnovi urejene.

Na nek način smo v svojih stališčih pogojevali sprejetje resolucije z opredelitvijo osnovnih sistemskih rešitev na teh področjih. Sedaj gre samo za to, da se v teh nekaj tednih oziroma skoraj že dneh konkretno dogovorimo o politiki in usmeritvah na teh področjih. Zvezni izvršni svet je že predložil seznam predpisov, ki naj jih sprejmemo ob resoluciji. Zaenkrat pa razen seznama in nekaj najbolj globalnih opredelitev, v kakšni smeri naj se ti predpisi izdelajo, ni še nič določeneje rečeno. To je očitno naloga, ki nas čaka v naslednjih dneh in katere se bo treba intenzivno lotiti, ker mislim, da bi sicer težko nekatere temeljne preusmeritve, o katerih govorimo v resoluciji, ki pa so bistveni pogoj za spremembo načina gospodarjenja in dela pri nas, na začetku leta 1975 že objasnili.

To, kar je v naši moči in kar je v pristojnosti republike in deloma tudi občine bomo poskušali vgraditi v predlog, ki bo kot sem že rekel, v najkrajšem času predložen Skupščini. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Tovariš Božič me je obvestil, da je tovarš Globačnik izrazil mnenje, da naj bi se zbor izrekel o nivoju rasti realnega življenjskega standarda, ki je predviden v resoluciji, glede na stališče Predsedstva Republiškega sveta sindikatov. Nihče ni polemiziral niti podprl takega stališča v naši razpravi, zato predlagam, da se naš zbor izreče, ali sprejme stališče našega odbora za družbenoekonomske odnose, da naj se še usklajujejo stališča družbenopolitičnih organizacij v okviru Socialistične zveze. Kajti kot sem obveščen, bo okrog 20. t. m. Republiška konferenca Socialistične zveze razpravljala o tej temi.

Če smo s tem izčrpali razpravo, predlagam, da sprejmemo sklep, da Družbenopolitični zbor podpira v resoluciji postavljene cilje družbenoekonomske politike in razvoja Socialistične republike Slovenije za 1975. leto in osnovno orientacijo za njihovo uresničitev ter da sprejema stališča našega odbora za družbenoekonomske odnose, ki naj jih Izvršni svet skupaj z mnenji, stališči in predlogi, ki so bili dani v današnji razpravi, upošteva pri sestavi te resolucije.

Prosim, ali se strinjate s tako oblikovanim sklepom naše razprave? Kdor je za takšen sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli sklep v zvezi z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju Socialistične republike Slovenije v letu 1975.

Preden preidemo k naslednji točki dnevnega reda, vas obveščam, da Zbor združenega dela in Zbor občin nista sprejela istega besedila zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje in za raziskovalne dejavnosti. Mi smo ju sprejeli z amandmajema k 13. in k 9. členu. Zaradi tega moramo izvesti usklajevalni postopek. Predlagam, da v tričlansko delegacijo, ki bo sodelovala v tem postopku, izberemo tovariša Janka Česnika, tovarišico Majdo Stroblovo in tovariša Staneta Gaveza. Se strinjate s tem predlogom? (Delegati se strinjajo.)

To pomeni, da bomo morali počakati na zaključek tega usklajevalnega postopka. Zaradi tega vas prosim, da se ne glede na to, kdaj bomo končali sejo, ne razidete, da bomo te zakone lahko sprejeli.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v SFRJ za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo.

Predlagatelj je Izvršni svet Socialistične republike Slovenije. Predlog sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli. Zakonodajno-pravna komisija predlaga amandma k drugi točki.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ne želi nihče razpravljati? (Ne.) Če ne, potem glasujemo o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije! Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel amandma Zakonodajno-pravne komisije.

Glasujemo o odloku v celoti! Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v SFRJ za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in avtonomni pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, na predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Tudi ta odlok sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Njuni poročili ste dobili. Zakonodajno-pravna komisija predlaga amandma k drugi točki.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, glasujemo najprej o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije! Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo amandma Zakonodajno-pravne komisije soglasno sprejeli.

Glasujemo o odloku kot celoti! Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za narodno obrambo.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, na osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Predlagatelj osnutka zakona je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Njuni poročili ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Potem predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975 se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva pripombe, predloge in mnenja, dana v poročilih skupščinskih teles.

Prosim, kdor je za takšen sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli sklep o osnutku zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975.

Predlagam, da preskočimo 12. točko dnevnega reda, to je predlog zakona o sodiščih združenega dela, kajti danes zjutraj je imel naš odbor za družbenopolitični sistem sestanek, na katerem je razpravljal o amandmaju Izvršnega sveta, ki ste ga prejeli. K temu amandmaju je imel pripombe in je predlagal dopolnitev. Izvršni svet pa je ta amandma medtem umaknil, vendar ne uradno. Ker še nimamo od Izvršnega sveta novega predloga, predlagam, da s to točko počakamo.

Prehajamo na 13. točko dnevnega reda, to je na predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in poviševanje določenih rezervnih vojaških starešin.

Predlagatelj odloka je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka ste prejeli danes na mizo. Pričenjam razpravo o tem odloku. Kdo želi besedo? (Nihče.) Potem predlagam, da preidemo na glasovanje.

Kdor je za ta odlok, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel odlok o določitvi republiških organov za imenovanje in poviševanje določenih rezervnih vojaških starešin.

Prehajamo na 14. točko dnevnega reda, na volitve in imenovanja.

Prejeli smo predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodabljaljivih umetnosti Moše Pijade.

Predlagatelj je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije se s predlogom odloka strinja.

Kdo želi besedo? (Nihče.) Če nihče, potem glasujmo o predlogu odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodabljaljivih umetnosti Moša Pijade.

Kdor je za ta odlok, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel odlok, s katerim sta izvoljena tovariša Jože Ciuha in Slavko Tihec za člana Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodabljaljivih umetnosti Moša Pijade.

Prehajamo na 15. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Na vprašanje delegata tovariša Lea Fusillija in na vprašanje tovariša Štefana Štroka bo Izvršni svet odgovoril na prihodnji seji. Ali ima kdo kakšno delegatsko vprašanje? (Nihče.)

Potem zaključujem to točko dnevnega reda. Prosim, s tem še nismo zaključili seje! Ostala je še 12. točka, usklajevanje o sodiščih združenega dela in usklajevanje v zvezi z ostalimi zakoni. Ker bi pomenilo odložitev sprejetja zakonov, če zbori ne bi uskladili stališč, moramo te zakone sprejeti danes. Smo časovno in tudi sicer vezani, zlasti za formiranje samoupravnih interesnih skupnosti.

Predlagam odmor.

(Seja je bila prekinjena ob 15.30 in se je nadaljevala ob 17.20.)

Predsednik Stane Markič: Prehajamo na 12. točko dnevnega reda.

Prosim, tovarišica Stroblova!

Dr. Majda Strobil: Ugotovili smo, da je dva amandmaja, enega k zakonu o izobraževalnih skupnostih in drugega k zakonu o raziskovalnih skupnostih naš zbor sprejel. Druga dva zbora pa amandmajev nista sprejela, ker jima formalno sploh nista bila predložena. To se pravi, da sta zanju posredno zvedela, in sicer za enega prek poročila Zakonodajno-pravne komisije. Pri drugem amandmaju, ki ga je tukaj predlagal tovariš Rojc, pa na žalost ni bilo tako organizirano, da bi ga tudi v drugih dveh zborih kdo predlagal z istim besedilom. Običajno se je to v skupščini delalo. No in sedaj smo imeli, ne smem reči usklajevalni postopek, ampak postopek bolj praktične narave, ki naj bi prispeval k obveščenosti ostalih dveh zborov, kaj smo sprejeli in zakaj. In če druga dva zbora ne bi teh dveh amandmajev sprejela, bi lahko le rekli, da je prišlo do neskladnosti besedil in bi šele po ponovni obravnavi formalno prišlo do usklajevalnega postopka.

To je bilo torej nekakšno tovariško srečanje, na katerem smo razložili, zakaj smo ta dva amandmaja sprejeli. O tem vas informiram, ker je to zelo pomembno vprašanje tudi za naš poslovnik.

Razpoloženje v ostalih dveh zborih je tako, da bosta oba amandmaja tudi sprejeta. Želeli pa so, da bi ju prišel obrazložiti nekdo iz našega zbora. Mnenja smo, da tega poslovnik ne predvideva, na drugi strani bi utegnil biti to prejudic, da naš zbor, ki pač ima drugačne korenine, druga dva zbora prepričuje in sili, da se o nečem odločita, o čemer pa delegati sami niso prepričani. Če smo bili toliko prepričljivi, da smo prepričali tovariše iz teh zborov, ki so sodelovali na tem sestanku, potem smo svojo funkcijo opravili. Oni pa bodo tolmačili naša stališča v svojih zborih in nas obvestili o rezultatu. Torej, če bodo sprejeli ta amandma, bosta oba zakona sprejeta, če pa ne, bomo izvedli po poslovniku pravi usklajevalni postopek. To pa najbrž ne danes.

Predsednik Stane Markič: Potemtakem moramo počakati, da bosta dva zbora obravnavala ta dva amandmaja. Predlog zakona o sodiščih združenega

dela pa lahko obravnavamo, če ste za to. To se pravi, da obravnavamo 12. točko dnevnega reda, predlog zakona o sodiščih združenega dela.

Kot veste, je bil na zadnji seji sprejet zakon v različnih besedilih. Med tem časom pa je Izvršni svet predlagal nov amandma k 24. in 33. členu. Danes zjutraj je bila seja našega odbora za družbenopolitični sistem, ki je k 33. členu predlagal svoj amandma, katerega vsebino je smiselno povzel Izvršni svet in predložil amandma k 33. členu. Ne vem, ali ste vi dobili ta amandma? Ste dobili? (Da.)

Glede 24. člena ostane isti tekst, kot prej, 33. člen pa je spremenjen z zadnjim amandmajem Izvršnega sveta.

Prosim, želi kdo o tem razpravljati? (Nihče.) Če nihče, potem lahko glasujemo o amandmaju Izvršnega sveta, in sicer samo k 33. členu. Za amandma k 24. členu smo namreč glasovali.

Kdor je za ta amandma, naj prosim dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

To se pravi, da je amandma z enim glasom proti sprejet.

Glasovati moramo še o amandmajih k 47. in 48. členu, to je o spremembi roka, ko naj prično delati sodišča združenega dela. Kot veste, je rok spremenjen zaradi tega, ker zakona še do sedaj nismo sprejeli. Predlagano je, da naj bi ta sodišča začela delati 1. februarja 1975. leta. Torej v obeh členih enako.

Prosim, kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Potem smo soglasno sprejeli oba amandmaja. Če upoštevam glasovanje na prejšnji seji, smo s tem izglasovali zakon o sodiščih združenega dela.

Na usklajevanje ostalih dveh zakonov bomo morali še malo počakati. Medtem je za besedo zaprosil tovariš Janko Česnik.

Janko Česnik: Amandmaji, ki smo jih predlagali, so bili izglasovani v istem tekstu za oba zakona, to je o izobraževalnih skupnostih in o raziskovalnih skupnostih.

Predsednik Stane Markič: Pred zaključkom te dolge seje bi vas obvestil, da je v Predsedstvu Skupščine bilo dogovorjeno, da bodo prihodnje seje 25. decembra. Na dnevnem redu naj bi bili: predlog zakona o skupnostih socialnega varstva, predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju za 1975. leto, predlog zakona o socialnem skrbstvu, predlog zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, osnutek zakona o svetu republike, osnutek zakona o republiških svetih, predlog zakona o Izvršnem svetu, predlog zakona o republiških upravnih organih, predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb družbenopolitičnih skupnosti, predlog zakona o postopku pred ustavnim sodiščem SR Slovenije in program našega zbora. Toliko zaradi vaše orientacije. Objava bo verjetno danes ali jutri, vendar bolj pozno, ker mora o nekaterih stvareh dati Izvršni svet svoja stališča oziroma predloge. Zato vas prosim, da to sprejmete z razumevanjem.

Ludvik Golob: Ker gradivo ne bo pred 18., ne vidim možnosti, da se odbor sploh sestane pred zasedanjem zbora. Če gradiva ni, potem ne moremo

imeti seje, ki bi bila kvalitetna. Mislim, da take odgovornosti odbor ne more prevzeti niti sprejeti takšnega načina dela.

Predsednik Stane Markič: Večina teh materialov je že znana.

Ludvik Golob: Predlagano je že bilo, da bi dobili gradivo en dan pred sejo. Mislim, da so to tako pomembni sistemski zakoni, da bi člani odbora morali prej sklicati svoje delegacije in opraviti z njimi razpravo ter priti z oblikovanimi stališči na sejo zbora.

Predsednik Stane Markič: Tvoje mnenje bom posredoval Izvršnemu svetu. Želi še kdo razpravljati o tem? (Ne.) Če ne, hvala lepa za sodelovanje. S tem končujem današnjo sejo.

(Seja je bila končana ob 17.50.)

10. seja

(25. decembra 1974)

Predsedoval: Stane Markič,
predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek seje ob 9.05.

Predsednik Stane Markič: Pričenjam 10. sejo Družbenopolitičnega zbora.

Za današnjo sejo so se opravičili tovariši: Jože Globačnik, Rudi Kropivnik in Zoran Polič.

Predlagam, da razširimo dnevni red z novo točko: dogovor o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975.

Predlagani dogovor pomeni uresničevanje zvezne resolucije o ekonomski politiki, ki jo je naša skupščina obravnavala. Predvideno je, da bo dogovor podpisan še letos, zato ga je potrebno uvrstiti na dnevni red.

Spremenjeni predlog dnevnega reda bi se torej glasil takole:

1. odobritev zapisnika 9. seje Družbenopolitičnega zbora;
2. predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah za leto 1975;
3. dogovor o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975;
4. predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih;
5. predlog zakona o ukrepih za ugotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974;
6. osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč;
7. predlog zakona o socialnem skrbstvu;
8. predlog zakona o skupnostih socialnega varstva;
9. predlog zakona o Izvršnem svetu;
10. predlog zakona o republiških upravnih organih;
11. osnutek zakona o republiških svetih;
12. osnutek zakona o Svetu republike;

13. predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem Socialistične republike Slovenije;

14. predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije — z osnutkom zakona;

15. program dela Družbenopolitičnega zbora Skupščine Socialistične republike Slovenije;

16. volitve in imenovanja;

17. vprašanja delegatov.

Ima kdo od delegatov kakšen predlog za spremembo ali dopolnitev dnevnega reda? (Ne.) Če ne, dajem ta dnevni red na glasovanje. Kdor je za ta dnevni red, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red sprejet.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 9. seje Družbenopolitičnega zbora.

Osnutek zapisnika ste prejeli. Ima morda kdo kakšno pripombo k zapisniku? Prosim, tovarišica Ivica Žnidaršič!

Ivica Žnidaršič: Tovariši in tovarišice! Pripombo imam k 6. točki na 6. strani zapisnika 9. seje Družbenopolitičnega zbora, kjer je rečeno, da je zbor soglasno in brez razprave sprejel osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Prav bi bilo, da bi bilo iz zapisnika razvidno, da je bila razprava o tem osnutku in da so bile k osnutku dane tudi nekatere pripombe. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Mislim, da lahko sprejmemo pripombo tovarišice Ivice Žnidaršič. Ima še kdo kakšno pripombo? (Ne.) Če ne, dajem zapisnik na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zapisnik 9. seje Družbenopolitičnega zbora odobren.

Obveščam vas, da bomo po dogovoru med predsedniki Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora poslušali uvodno obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta k 2. točki sprejetega dnevnega reda, to je k resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 na skupnem zasedanju vseh zborov, in sicer v veliki dvorani Skupščine SR Slovenije. Prosim vas, da odidemo, da bi poslušali ekspozé. Potem se bomo vrnili in začeli razpravo o 2. točki dnevnega reda.

(Seja je bila prekinjena ob 9.20 in se je nadaljevala ob 10.50.)

Predsednik Stane Markič: Prehajam na 2. točko dnevnega reda, na predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter o neposrednih nalogah v letu 1975.

Predlog resolucije je predložil Izvršni svet. Gradivo sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Poročila ste prejeli. Prejeli ste tudi povzetek analize o uresničevanju družbenega plana razvoja Socialistične republike Slovenije v letu 1971—1975. Uvodno obrazložitev

predstavnik Izvršnega sveta smo slišali. K temu gradivu imamo amandmaje Odbora za družbenoekonomske odnose, in sicer k 4. in 6. točki predlagane resolucije, amandmaje Zakonodajno-pravne komisije in amandmaje Izvršnega sveta.

Danes ste prejeli stališče Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Republiška konferenca Socialistične zveze je predlagala tudi amandma k točki 3 na strani 29, ki je že vsebovan v amandmajih Izvršnega sveta.

Predlagam, da preidemo k razpravi. Kdo želi besedo? Prosim, tovariš Logar!

Vladimir Logar: Odbor za družbenoekonomske odnose je razpravljal o predlogu resolucije. V razpravi je predvsem obravnaval vprašanja hitrejšega razvoja manj razvitih in obmejnih območij, vprašanje vključitve obmejnih območij v hitrejši razvoj ter vprašanje zunanjetrgovinske menjave in še posebej izvoza. Poleg tega pa je tudi razpravljal o politiki zaposlovanja v prihodnjem letu, pri čemer je ugotovil, da je pri zaposlovanju težnja po ekstenzivnosti. Odbor je predlagal tudi dva amandmaja:

Začetek drugega odstavka 4. točke na strani 16 naj se glasi: »Poleg teh nalog na področju energetike bo v premogovnikih potrebno intenzivno itd.«

Odbor je mnenja, da bi bilo poleg izboljšanja delovnih in življenjskih pogojev potrebno zagotoviti premogovništvu tudi ustrezno mesto in perspektivo.

Začetek tretjega odstavka 6. točke na strani 19 naj bi se glasil: »Z vključevanjem zlasti gospodarstva in družbenopolitičnih skupnosti je potrebno pospešiti tudi proces hitrejšega razvoja in stabilizacije kmetijske proizvodnje v manj razvitih območjih, posebno v izrazito kmetijskih območjih, kjer so ugodni pogoji za kmetijstvo, pa tudi v hribovskih, gorskih in obmejnih območjih itd.«

Kot ugotavljamo iz poročila Izvršnega sveta, sta oba amandmaja sprejeta. Odbor predlaga našemu zboru, da resolucijo s temi amandmaji sprejme. Hvala.

Predsednik Stane Markič: Hvala lepa. Besedo ima tovariš Lojze Cepuš!

Lojze Cepuš: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši! V osnutku resolucije o družbenoekonomske politiki je bilo gradbeništvo sicer omenjeno; več ga je omenjal tovariš Dragan. Dovolite mi o gradbeništvu nekaj besed.

Če resolucija postavlja pred nas gradbince vprašanja odgovornosti, potem upravičeno postavljamo tudi gradbinci vprašanje odgovornosti družbe. Če hočemo, da bo gradbeništvo izpeljalo, kar je bilo omenjeno, potem je potrebno določene stvari urediti. V prvi vrsti gre za zaostajanje urbanističnih rešitev pri pridobivanju lokacij in komunalnem opremljanju zemljišč.

Postopki za pridobitev soglasij in vse potrebne dokumentacije za urejanje zemljišč so preveč dolgotrajni. Neurejenost urbanističnih rešitev podaljšuje roke in podražuje objekte. Izredno pomanjkanje gradbenih materialov je bilo v ekspoziciji že omenjeno.

Gradbeništvo ovira tudi sistemsko neurejeno financiranje komunalnega opremljanja zemljišč, zaprtost občinskih mej, neustrezni in sploh predragi krediti za stanovanjsko gradnjo, prepočasno uveljavljanje samoupravnih stanovanjskih skupnosti in končno še nesprejeti družbeni dogovor o stanovanjski gradnji. Kakor je resolucija to postavila na ostrino, tudi mi postavljamo na ostrino in zahtevamo, da se ta vprašanja dokončno rešijo.

Naslednje, kar bi predlagal, je, da naj bi šlo tudi gradbeništvo bolj pogumno v integracijske procese, pa ne samo na papirju, da o integraciji ne bi odločale samo vodilne strukture, ampak delavci. Iti moramo v resnične integracije, ki bodo temeljile na ekonomski bazi, specializaciji, delitvi dela in na skupnem nastopu gradbeništva na zunanjem tržišču. Zato postavljam vprašanje integracijskih procesov v gradbeništvu med ključna vprašanja predložene resolucije o družbenoekonomskega razvoju v letu 1975 in prosim, da se integracijski procesi v gradbeništvu vnesejo med konkretne naloge izvajanja resolucije. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Ali je to, tovariš Cepuš, amandma k besedilu ali predlog za izpeljavo.

Lojze Cepuš: Predvsem drugo.

Predsednik Stane Markič: Prosim, kdo želi besedo? Tovariš Pratengrazer!

Jože Pratengrazer: Tovarišice in tovariši! Opravičujem se, ker prihajam z amandmajem v zadnjem trenutku, vendar mi je bil šele včeraj posredovan.

Naloženo mi je, da ga posredujem v imenu delegatov občin Šmarje pri Jelšah in Šentjur pri Celju; to sta tisti dve občini, ki ju je letos prizadel potres. Amandma imam k 4. poglavju — točka 7, drugi odstavek na strani 20:

Na strani 20 naj se v drugem odstavku v 4. vrstici za besedo »sredstva« postavi vejica in vstavi besedilo: »solidarnostno združena sredstva bank, ki poslujejo na območju Socialistične republike Slovenije, in sredstva, zbrana iz raznih oblik solidarnostnih akcij.« Ostalo besedilo bi se normalno nadaljevalo.

V obrazložitev bi povedal naslednje: Gre za stvar, o kateri je govoril že tovariš Logar. Odstranjanje posledic potresa na Kozjanskem poteka več ali manj uspešno, predvsem na objektih, ki so širšega družbenega pomena, kot so šole, ambulante itd. Nekoliko težja je pa stvar v kmetijstvu, predvsem ko gre za škodo na gospodarskih poslopih in drugih gospodarskih objektih. Mnenja smo, da je te posledice treba odpraviti na podlagi dolgoročne kreditne politike, predvsem pri tistih objektih, tistih kmetijah, ki se bodo obnavljale v skladu s programom Kmetijske raziskovalne skupnosti Slovenije. Doslej se je v to akcijo vključila edino Ljubljanska banka. Menimo, da je prav, da tudi ostale banke na področju Slovenije solidarnostno združijo del sredstev v ta namen.

Predlagam zboru, da ta amandma sprejme. Naj povem še to, da so delegati z našega območja v Zboru združenega dela in Zboru občin zadolženi, da predložijo enak amandma. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Pričenjam razpravo o amandmaju tovariša Pratengrazerja. Tovariš Ludvik Golob!

Ludvik Golob: Moram reči, da mi amandma ni razumljiv. Ali gre za posebno akcijo solidarnosti in združevanje bančnih sredstev, ki naj se vključijo za odpravljanje posledic potresa, ali gre za kaka druga sredstva. Banke namreč solidarno združujejo več sredstev, za objekte infrastrukture in za druge prednostne naloge, ki so v resoluciji. Ali se poleg solidarnega združevanja zahteva

še posebno združevanje po liniji bančnih sredstev in za katera bančna sredstva gre? Ali za sredstva, ki jih upravljajo neposredni člani banke, samoupravljalci, ali za tako imenovana bančna sredstva kolektivov, s katerimi pa razpolagajo delavci bank?

Predsednik Stane Markič: Kdo še želi besedo? (Nihče.) Kaj misli o tem naš odbor za družbenoekonomske odnose? Tovariš Ribarič me opozarja, da imamo še en amandma Skupščine občine Šiška. Ali je potrebno, da sejo prekinemo, da bi se odbor sestal, proučil amandmaje in zavzel stališče? Prosim, tovariš Gavez!

Stane Gavez: Tovariš predsednik, tovariši delegati! Podpiram razmišljanja delegata tovariša Goloba, ker menim, da predlog amandmaja ni jasen. Prosil bi predlagatelja resolucije, da bi zadevo proučil. Če ta amandma sprejmemo, ima to lahko daljnosežne posledice, lahko pa je tudi brez posebnih učinkov. Če gre za solidarnostno združena sredstva v bankah in sredstva, zbrana s solidarnostnimi akcijami, ima to širši pomen. Na eni strani se zavzemamo za to, da sredstva ostanejo tam, kjer se oblikujejo, dokler ni potrebno teh sredstev aktivirati za odpravljanje elementarnih nesreč. Gre torej za zelo pomembno zadevo, vsaj po mojem mnenju, in prosim, da se cela zadeva prouči, preden se opredelimo o predlogu amandmaja. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Ali naj odredim pet minut odmora, da se Odbor sestane in zavzame stališče in da se izreče tudi predlagatelj? Prosim, če bi se Odbor sestal skupaj s predlagateljem amandmaja in s predlagateljem resolucije.

Ali lahko razpravo resolucije za hip prekinemo, dokler ne bomo imeli poročila našega odbora? Se strinjate, da gremo na 3. točko dnevnega reda? (Da.)

Predlagam, da preidemo na 3. točko dnevnega reda, to je na dogovor o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975.

Prosim vas, če pogledate, ali ste dobili na klop predlog sklepa z včerajšnjim datumom in s tremi točkami. Naslov je »Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ«. Ste dobili? (Da.) K temu bi hotel povedati, da je po razpravi v našem zboru in v Skupščini o zvezni resoluciji za leto 1975 in v zvezi s pripombami, ki so bile dane v tej skupščini, naša delegacija v Zveznem zboru republik in pokrajin zadevo v celoti uskladila. Neuskladenost je ostalo samo vprašanje stopnje porasta splošne in družbene porabe. Predmet predlaganega sklepa je, da tudi glede tega danes odločimo. Prosim tovariša Marka Bulca, če bi pojasnil zadevo!

Marko Bulc: Tovarišice in tovariši! Vi veste, kakšno pooblastilo ste dali delegaciji v Zboru republik in pokrajin pri usklajevanju zvezne resolucije. Predvsem ste naročili, da naj ne bo v tej resoluciji nikakršnih kvantifikacij pri omejitvi splošne in skupne porabe, ker je pač ustavna dolžnost in pravica republik, da urejajo splošno in skupno porabo v okviru skrbi za svoj lastni razvoj.

Naša delegacija je pri tem vztrajala. Ob konfrontaciji z drugimi pa se je strinjala s stališčem, da naj se v resoluciji napiše, da je bistvena predpostavka — v tem prevodu, ki ste ga dobili na mizo, je napačno napisano, da je bistvena postavka — za uresničevanje ekonomske politike v letu 1975, da splošna in skupna poraba kot tudi skupna poraba organizacij združenega dela raste nomi-

nalno počasneje kot se nominalno povečuje družbeni proizvod, vendar najmanj za 20—25 %. To je politično stališče, v okviru katerega naj se potem v vsaki republiki in pokrajini dogovarjajo, kako tu uresničiti. Zaradi tega smo pristali na dodaten tekst resolucije, »da bodo v ta namen socialistične republike in avtonomni pokrajini do konca 1974 sklenile dogovor, ki bo zagotovil realizacijo tako določene politike oziroma takšen porast porabe«. Ta tekst v resoluciji je naša delegacija sprejela in je bila resolucija na včerajšnji seji zvezne skupščine izglasovana. To torej ni več odprto vprašanje. Odprto vprašanje pa je, kako to uresničiti v besedilu sporazuma republik in pokrajin.

Ko smo v Zboru republik in pokrajin razpravljali o sporazumu, je naša delegacija predlagala, naj se prvotnemu predlogu sporazuma tam, kjer je pisalo, da naj vse republike in pokrajine zmanjšajo nominalni porast splošne in skupne porabe za 25 %, doda: »ali pa, da osebni dohodki, skupna in splošna poraba rastejo za 10 % počasneje od rasti nominalnega družbenega proizvoda«. Izračuni so pokazali, da tak pristop pomeni isto kvaliteto za večanje akumulacije združenega dela in za zmanjšanje ustreznih oblik porabe. Predlagali smo torej dodatek, po katerem bi lahko vsaka republika in pokrajina izbirala v okviru skupne politike, svojo pot. Predlagali smo torej, da naj tako določilo velja za vse republike in pokrajine. Zaradi tega moram reči, da je v današnjem Delu uvodni članek »Sprejeli so predlog zvezne resolucije«, ki ga je podpisal Zdravko Ilić, velika dezinformacija. Prosim predstavnike tiska, ki so na naši seji, da to zapišejo! Na podlagi stališč, ki sem jih pravkar obrazložil, je zvezni izvršni svet obljubil, da bo o vseh predlogih delegacij, bistveni pa so bili naši, ponovno razpravljali in jih bo potem kot svoj predlog poslal vsem republiškim in pokrajinskim skupščinam. Zvezni izvršni svet pa je kot svoj predlog predlagal novo prvo in drugo varianto. Kot ste videli, je v prvi varianti Slovenije izvzeta in obravnavana na poseben način, zoper kar je naša delegacija vedno bila. Mi smo rekli, da je nepolitično in neustavno, da bi katerakoli republika in pokrajina hotela zase izjemen položaj. Predlagali smo samo, da naj se omogoči, da vsaka republika in pokrajina po svoji poti uresničuje skupaj proklamirano zvezno politiko. Prva varianta je posmeh zahtevi Slovenije, da naj se vendarle omogoči, da v okviru svojih ustavnih pravic in dolžnosti po svoje realiziramo skupaj sprejeto politiko omejevanja vseh oblik porabe in zagotavljanja večje reproduktivne sposobnosti gospodarstva. In to ni bil predlog slovenske delegacije, kot piše v Delu, temveč je bil to predlog zveznega izvršnega sveta, ki pa ga slovenska delegacija od vsega začetka ni sprejemala, pač pa je navajala vrsto argumentov proti. Zato prosim, da se popravek sprejme kot zahteva naše delegacije. Imeli smo kratek sestanek, na katerem smo sklenili, da bomo v vseh zborskih slovenske skupščine povedali, da je to dezinformacija slovenske javnosti. Prosim, da to popravite, ker ne ustreza stvarnosti.

Ker smo glasovali za resolucijo včeraj, nam sedaj ostaja naloga, da damo soglasje oziroma da se sporazumevamo o besedilu sporazuma in potem ta sporazum podpišemo. Zaradi tega je tu dodaten predlog, iz katerega sledi, da Slovenija niti ni predlagala niti ne more sprejeti prve variante, ki jo predlaga zvezni izvršni svet. Nikdar nismo predlagali izjeme za Slovenijo, ker vemo, da je to nemogoče, zlasti še, ker se zavedamo, da je potem konec z enotnim trgov Jugoslavije in konec s takimi odnosi med republikami in pokrajinami, kot so zapisane v ustavi. Mi smo za enotne kriterije, v okviru katerih pa naj vsaka republika rešuje probleme s svojo lastno odgovornostjo. Bistvo našega predloga je, da naj se omogoči uresničevanje enotne politike po več poteh. Zaradi

tega mislim, da lahko sprejme slovenska skupščina samo sklep, ki je predložen, to je drugo varianto z dopolnitvijo k 2. členu. Mislim, da je treba zaradi take dezinformacije še posebej odločno podpreti obrazložitev, zakaj ne moremo sprejeti prve variante. Hvala lepa.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Tovariš Ludvik Golob!

Ludvik Golob: Prosil bi tovariša Marka Bulca kot vodjo delegacije, če lahko podrobneje obrazloži, kakšni motivi in razlogi so vodili zvezni izvršni svet, da je sploh predlagal prvo varianto in s kakšnimi argumenti jo je podprl. Želel bi kaj več zvedeti o tem, kajti v celoti se strinjam, da je rešitev politično nesprejemljiva. Zelo se čudim, da je lahko sploh prišlo do take rešitve.

Predsednik Stane Markič: Besedo ima tovariš Marko Bulc!

Marko Bulc: Za razlago širših motivov, ki so vodili zvezni izvršni svet, bi moral imeti človek na razpolago verjetno stenograme njihovih sej, ki pa jih jaz nimam. Vemo samo za tiste motive, ki jih je zvezni izvršni svet kot eden od usklajevalcev razlagal v Zboru republik in pokrajin.

Širši motivi za prvo varianto sploh niso bili obrazloženi na nobeni od sej. Zato sem tudi uporabil besedo posmeh. Rekel sem, da je Slovenija za razliko od drugih republik izrecno vztrajno zahtevala, da naj se kvantifikacije izločijo iz resolucije. V zadnjem usklajevalnem postopku prejšnji petek smo vsa druga odprta vprašanja relativno hitro uskladili, razen dveh, to je bilo vprašanje uporabe kreditov iz inozemskih kreditov in posojil in pa vprašanje splošne in skupne porabe. Verjetno je bila trmasta vztrajnost slovenske delegacije, da ne sprejememo kvantifikacij, ta širši motiv. Druge delegacije so sprejele prvotni tekst resolucije, po katerem se s kvantifikacijami omeji ta poraba. Hrvaška delegacija pa je samo predlagala spremembo kvantifikacij. In verjetno je prav to vzrok za tako stališče ZIS. To stališče pa seveda nima svojega političnega reona in ni sprejemljivo. Mi nismo nikdar, kot sem že rekel, predlagali posebnega statusa za Slovenijo. Predlagali smo, da naj se pač vsem republikam in pokrajinam omogoči, da gredo po eni in drugi poti k skupnemu cilju, ker so odgovorne po ustavi za svoj razvoj in to je del tega razvoja. V razpravah smo dokazali, da dosegamo skupni cilj tudi po poti našega predloga, to se pravi z nekoliko nižjo rastjo osebnih dohodkov. Pri nas bi osebni dohodki rasli samo za 0,5 % hitreje, v zvezni resoluciji pa za 2,5 %. To se pravi, da pri nas sprejemamo orientacijo, da zaradi nekoliko bolj počasne rasti osebnih dohodkov v okviru bruto dohodka dajemo nekaj več sredstev v menjavi dela za izobraževanje, ki je faktor produktivnosti v Sloveniji. S širjenjem predšolskega varstva in z boljšo strukturo zaposlenih, ki je najslabša prav v Sloveniji, dosegamo večjo produktivnost in s tem prav tiste stabilizacijske smotre, ki so napisani v resoluciji. Bili smo mnenja, da ima republika ne samo pravico, ampak tudi dolžnost, da skrbi in odgovarja za svoj razvoj.

Poseben argument smo dali s prikazom drugega zelo pomembnega faktorja v tej skupni porabi, to je invalidsko pokojninskega področja. Zaostajanje realne pokojnine in invalidnine za osebnimi dohodki je v Sloveniji mnogo večje kot pa v vseh drugih republikah in pokrajinah. Čeprav je pokojninska doba v Sloveniji mnogo višja, je slovenska skupnost v lanskem in letošnjem letu ravnala mnogo bolj stabilizacijsko in zato ni nobenih razlogov, da sedaj ne bi delno popravili

teh odnosov in se približali položaju delavca v Jugoslaviji z nekaj večjim usklajevanjem pokojnin in osebnih dohodkov, seveda tako, da bo porast osebnih dohodkov počasnejši. To so bili argumenti, s katerimi smo dokazali, da s tem ne kršimo skupne politike, da se večja akumulativna sposobnost gospodarstva in zmanjšujejo vse oblike porabe, pač pa da gremo k istemu cilju po drugi poti. To se pravi, da vsa naša argumentacija ni dajala nobenega razloga motiv ZIS, da se Slovenija izjemno obravnava.

Mislim torej, da je bil edini motiv za tako stališče ZIS, da smo bili mi edini, ki smo vztrajali pri taki odločitvi in nismo pristajali na kvantifikacije in zoper to, da bi morali vsi v Jugoslaviji hoditi po uniformni poti, ker so med republikami vendarle razlike zaradi specifičnih razmer, in je upoštevati ustavne odnose, ki smo jih zapisali v ustavo za urejanje odnosov med republikami in pokrajinami ter federacijo.

Predsednik Stane Markič: Tovariš Beno Zupančič!

Beno Zupančič: Tovariš Golob je zastavil bistveno vprašanje in najbrž ni škoda časa, če se mu še posvetimo. Rad bi ob tem povedal nekaj svojih mnenj.

Prizadevanje naše delegacije v zvezni skupščini sem spremljal le od daleč. Mislim, da bi bilo treba ta trenutek videti, da se je v zvezni skupščini, zlasti v Zboru republik in pokrajin uveljavilo ravno ob dogovarjanju o resoluciji marsikaj novega, kar nalaga ustava naši družbi. Povedati je treba, da je naša delegacija najbrž prispevala precejšen delež k temu novemu, ker je, kakor sem lahko spremljal, ravnala na nov način in skušala uveljaviti duha naše ustave. Seveda pa je povsem očitno, da je v tem novem še marsikaj starega, ki se pojavlja tudi v obliki zelo stare težnje po poprečnosti, po unifikaciji, po tistem pravzaprav, čemur smo se ves čas kot družba upirali, za kar pa nam daje sedaj ustava veliko več možnosti. Hočem reči, da stara težnja prihaja do izraza tudi v takem ravnanju, za kakršnega se je odločil zvezni izvršni svet, s tako imenovano prvo varianto v dogovoru, kjer je skušal na nek način izločiti Slovenijo kot nekaj posebnega in jo na nek način izpostaviti posmehu, kot je bilo tu že rečeno. Mislim, da je to ostanek starega, kar pa ni naključje in se ne pojavlja prvič. S tem moramo računati tudi v prihodnje. Take razprave ob takih dokumentih niso v zvezni skupščini prvič. V prejšnjem mandantnem obdobju sem imel priložnost, da sem v Zboru narodov eno izmed teženj, ki je še zmeraj prisotna ravno v zveznem izvršnem svetu, imenoval predmarksovsko pojmovanje potrošnje, zlasti pa družbenih služb v naši družbi. To je najbolj bistveno pri vsem tem in je tukaj prišlo do izraza v prvi varianti tega dogovora. Hvala.

Predsednik Stane Markič: Besedo ima tovarišica Danica Jurkovič!

Danica Jurkovič: Rada bi opozorila še na eno stvar v zvezi z delom delegacije ob resoluciji in tem družbenem dogovoru.

Iz zadnjega usklajevalnega sestanka, ki je bil v Beogradu, je zvezni izvršni svet predložil nekoliko spremenjen odstavek, ravno tega, ki zadeva omejevanje skupne in splošne porabe. Dodal je tudi omejevanje skupne porabe v organizacijah združenega dela v istem odstotku. Analogno je bil potem oblikovan tudi ustrezni člen v dogovoru. Intervenirali smo, ker je bilo mogoče razumeti, da gre za omejevanje na enak način za vsako organizacijo združenega dela. Dobili

smo podporo vseh delegacij in smo se na sestanku v sredo domenili za natančno formulacijo, ki je v resoluciji tudi sprejeta. Dogovorjeno je bilo, da mora biti to analogno urejeno v dogovoru. V dogovoru, ki ga je zvezni izvršni svet po vseh razpravah posredoval skupščinam, piše (v 2. členu): »Prav tako bodo republike in avtonomni pokrajini zagotovile, da bo poraba v temeljnih organizacijah združenega dela, ki ima značaj skupne porabe, rastla za najmanj 20 do 25 %, kakor se bo povečeval nominalni družbeni proizvod v temeljni organizaciji združenega dela.« Sedaj je to popolnoma natančno napisano za vsako organizacijo posebej.

Intervenirali smo, naj se dogovorijo, bodisi v okviru družbenopolitičnih skupnosti, v zbornici ali kakorkoli, za celoto, ne pa za vsako organizacijo. Predlagam, da ugotovimo, da je bilo to naše stališče, ki je sedaj že zapisano v resoluciji, pravilno. Zato naj bo tudi v dogovoru enaka dikcija, kot je v resoluciji.

Predsednik Stane Markič: Tovariš Ludvik Golob!

Ludvik Golob: Ne vem ali lahko naš zbor postavi vprašanje zveznemu izvršnemu svetu, kajti delegacija ni dobila izčrpnega pojasnila o motivih. Mislim, da politično prva varianta ni sprejemljiva. Morda bi naložili delegaciji, da postavi to vprašanje v Zboru republik in pokrajin zveznemu izvršnemu svetu, ki naj pojasni motive, ki so ga vodili, da je lahko zasnoval tak predlog. Predlagam ali eno ali drugo, želim pa, da bi dobil odgovor.

Predsednik Stane Markič: Tovariš Marko Bulc.

Marko Bulc: V sklepu, ki je predlagan zboru, da se delegacija pooblašča za usklajevanje v zvezi z družbenim dogovorom, se lahko delegaciji naroči, da ob usklajevanju postavi zveznemu izvršnemu svetu vprašanje o motivih za I. varianto.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? (Ne.) Ali lahko sklenemo, da se v okvir dela delegacije ob razpravljanju in pri podpisovanju dogovora vključi tudi pripomba tovariša Goloba? Predlagam, da preidemo na glasanje o sklepu.

Valentina Tomlje: V tem sklepu ni predloga, ki ga je dala tovarišica Danica Jurkovičeva.

Predsednik Stane Markič: Predlagam, da sprejmemo sklep, s katerim sprejemamo drugo varianto 2. člena in pooblaščamo našo delegacijo v Zboru republik in pokrajin, da sodeluje pri oblikovanju končnega besedila dogovora, in vodjo naše delegacije v Zboru republik in pokrajin, tovariša Marka Bulca, da podpiše ta dogovor.

Kdor je za ta sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo predlagani sklep sprejeli.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, na predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli. Zakonodajno-pravna komisija predlaga amandmaje k 5., 9., 10., 21. in 30. členu.

Izvršni svet se s predlaganimi amandmaji strinja. Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Želi besedo predstavnik predlagatelja?

Zvonko Draksler: S temi amandmaji se Izvršni svet strinja.

Predsednik Stane Markič: Želi kdo razpravljati? (Ne.) Amandmaje dobivamo na klop, pa se človek težko znajde. Ugotavljam, da Odbor za družbenoekonomske odnose nima nobenega amandmaja in da ima amandmaje samo Zakonodajno-pravna komisija. Želi kdo besedo? (Ne.) Potem predlagam, da glasujemo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije.

Ima kdo pripombo k amandmajem k 5., 9., 10., 21. in k 30. členu? (Ne.) Če nima nihče nobene pripombe k amandmajem Zakonodajno-pravne komisije, potem lahko glasujemo o teh amandmajih.

Kdor se strinja s temi amandmaji, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandmaje Zakonodajno-pravne komisije.

Prehajamo na glasovanje o zakonu v celoti. Prosim, kdor je za predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor ta zakon soglasno sprejel.

Predlagam, da se vrnemo k 2. točki dnevnega reda, k amandmajem in dajem besedo poročevalcu Odbora za družbenoekonomske odnose.

Stane Gavez: Tovarišice in tovariši delegati! O amandmaju, ki ga je dal delegat tovariš Pratengrazer, je Odbor, v soglasju s predlagateljem resolucije, mnenja, da ga ni potrebno sprejeti, ker je predlagana formulacija mnogo bolj fleksibilna in daje večje možnosti za združevanje teh sredstev. Razen tega se pripravlja poseben družbeni dogovor, ki naj bi ga sprejele poleg denarnih zavodov še samoupravne interesne skupnosti in druge asociacije. S tem dogovorom bi se zavezali za združevanje vseh teh sredstev na najrazličnejših področjih družbene dejavnosti, za katere bodo oblikovane samoupravne interesne skupnosti. Predlog Odbora za družbenoekonomske odnose je, da se amandma ne sprejme. Toliko glede amandmaja, ki ga je dal tovariš Pratengrazer.

Glede amandmaja Skupščine mesta Ljubljana je bilo enotno mnenje, da je težko narediti revizijo sklenjenih pogodb za licence oziroma to sploh ni mogoče. Razumljivo pa je, da bo nujno potrebno narediti ustrezne ekonomske analize v upravičenosti prodaje oziroma kupovanja licenc. To je samo po sebi umevno in bo tudi temeljna prvina sporazuma.

Glede amandmaja 3, k strani 37 besedila resolucije pa je Odbor skupno s predlagateljem resolucije ugotovil, da je prišlo do tiskarske napake v zadnji alineji na strani 37, kjer je rečeno, da Izvršni svet Skupščine SR Slovenije do konca junija predloži Skupščini poročilo o izvajanju ciljev in nalog iz resolucije.

Dejansko bi se moralo besedilo glasiti »do konca julija« ne junija, tako da je predlagani amandma opozoril na to, da gre za tiskarsko napako.

Normalno je, da se predloži ocena uresničevanja ciljev resolucije po pretečenem polletnem obdobju do konca julija in da se osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki Slovenije za leto 1976 predloži do konca oktobra, ne pa do konca septembra, kot predlaga Skupščina mesta Ljubljana pri tem predlogu. Sprejema se torej ta amandma v tem smislu, da se spremeni zadnji odstavek na strani 37, da se ocena in poročilo o uresničevanju resolucije za tekoče leto da do konca julija, osnutek resolucije za leto 1976 pa predlagatelj oziroma Izvršni svet predloži do konca oktobra. To je bistvo spremembe in v tem smislu je treba oblikovati amandma in ga predložiti obema zboroma. To je torej bistvo dogovora in stališče Odbora za družbenoekonomske odnose, sprejeto v soglasje s predstavniki predlagatelja resolucije. Hvala.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Prosim, Janko Česnik!

Janko Česnik: Tovarišice in tovariši delegati! Nad amandmajem občine Ljubljana sem bil navdušen zaradi roka, ki ga daje Izvršnemu svetu za pripravo osnutka resolucije. Zdi se mi, da je v redu, da zadolžimo Izvršni svet, da Skupščini pravočasno predloži take pomembne akte. Soglašam s tem, da je pripravljen osnutek do konca oktobra, saj dva meseca je še vedno dovolj časa za potrebne razprave v Skupščini. Ne zdi pa se mi prav, da bi poročilo o izvajanju resolucije za preteklo leto dobili v Skupščino do konca julija. Vsi vemo, kaj to pomeni. Vprašanje je, kdaj ga bo Skupščina obravnavala. V tem primeru lahko poročilo predložimo v obravnavo kvečjemu na začetku oziroma v drugi polovici septembra, in je vprašanje, če ne bo tedaj to poročilo že zastarano. Zdi se mi torej, da ta rok ni najbolj posrečen in kaže o tem še razmisliti.

Strinjam se, da rok do konca junija ni ustrezen, prav tako najbrž ne tudi do konca julija, zato bi bilo prav, če bi rekli, da naj se poročilo predloži Skupščini v začetku septembra. S tem damo tudi Izvršnemu svetu dovolj časa, da zbere vse podatke in zato da popolno oceno.

Predsednik Stane Markič: Želi predlagatelj k temu kaj reči?

Zvone Dragan: Najbrž se delegati dobro spomnite, da smo letos dali polletno oceno na seji 25. julija, na zadnji seji pred dopusti. Takrat smo bili kritizirani, da podatki niso popolni. Ker se polletni obračuni delajo po metodologiji SDK, z zbirniki itd., smo z veliko muko dobili nekatere indikatorje do 20. julija, to se pravi pet dni pred zasedanjem republiške skupščine. Če pa postavimo za rok september, je to zopet odlaganje. To pomeni konec septembra, če upoštevamo sedanje prakso dela.

Res bi bilo čudno, če bi Izvršni svet dal oceno gibanj Skupščini za tekoče leto šele konec julija, zlasti še, ker ste oktobra zahtevali, da naj bi Izvršni svet bolj sproti obveščal delegatsko bazo in Skupščino, kaj se dogaja s politiko, začrtano za tekoče leto. Mislim, s tem celo popravljam prvotni predlog, na katerega smo že pristali v Odboru, da bi moral Izvršni svet obveščati Skupščino sproti, prvič recimo konec marca, vsaj z nekaterimi podatki o gibanju gospodarstva. Polletna ocena naj bi bila dana najkasneje do konca julija, devetmesečna ocena, skupaj z osnutkom resolucije za leto 1976, pa najkasneje do konca oktobra. Zveza pravi, da bo že junija dala preliminarne osnove resolucije za naslednje

leto. Mislim, da bi bil izreden dosežek zveze, če bi to uspela storiti. Kajti komaj daje verjetno, da bodo do takrat zbrani potrebni podatki, če se zavedamo, kakšen je naš sistem zbiranja in obdelave podatkov. Vemo, da statistika zaostaja s podatki tudi za 3 do 4 mesece, prek SDK pa imamo nekatere akutualnejše vire informacij. Zato mislim, da so napovedi zveze nekoliko preoptimistične.

Naj zaključim. Predlagam, da se amandma oblikuje tako, da smo dolžni sproti obveščati Skupščino, polletno poročilo o izvajanju resolucije dati najkasneje do konca julija, osnutek — ne neke preliminarne osnove in izhodišč, ampak osnutek resolucije — pa najkasneje do konca oktobra tekočega leta za naslednje leto, skupaj z 9-mesečno oceno uresničevanja družbenoekonomskih gibanj v tekočem letu.

Predsednik Stane Markič: Tovariš dr. Marijan Breclj!

Dr. Marijan Breclj: Mislim, da je to, kar je predlagal tovariš Dragan, sprejemljivo. Vendar pa je tu neka nelogičnost. Vsekakor želimo, in mislim, da tudi moramo omogočiti skupščini, da pred počitnicami razpravlja o gibanju gospodarstva. To je bila tudi stara praksa naše in zvezne skupščine. Ne gre za to, da razpravljamo o polletnem poročilu, ker o polletnem je težko razpravljati, ker še niso na razpolago vsi podatki, najmanj pa še polletne ocene in analize. Morali pa bi v resoluciji obvezati Izvršni svet samo na dva termina, ko da poročilo o tekočih gospodarskih gibanjih, a ne vezano na pol leta. To je bilo vedno na osnovi podatkov petmesečnega gibanja.

Predlagam torej, da zadržimo prvotno rešitev, da obvežemo Izvršni svet, da da poročilo do konca junija, ne o polletnem gibanju, ampak o tekočem gospodarskem gibanju oziroma o izvajanju resolucije do takrat, oktobra pa, kot smo rekli, predlog resolucije za leto 1976. Zato moramo imeti oceno ob koncu junija, da lahko razpravljamo o njej v juliju mesecu. Ker bomo pa dobivali določeno gradivo sproti, bomo lahko delegate sproti obveščali in jih pripravljali na to razpravo. Še enkrat poudarjam, da moramo zagotoviti možnost, da bo skupščina obvezno v juliju mesecu, se pravi pred počitnicami, razpravljala o izvajanju gospodarske resolucije za leto 1975.

Predsednik Stane Markič: Tovariš Dragan!

Zvone Dragan: Mislim, tovariši delegati, da je to, kar je tovariš predsednik predlagal, sprejemljivo. Očitno je šlo za nesporazum. Mislil sem namreč, da bi morala Skupščina razpravljati o oceni gospodarskih gibanj najkasneje do konca julija, da pa moramo mi, zaradi postopka, mesec dni prej, to se pravi do konca junija predložiti osnovno gradivo. Tisto, kar bomo dali konec junija, in to naj bi delegati vedeli, bo lahko temeljilo samo na petmesečnih, predvsem fizičnih podatkih o gospodarskih gibanjih. Vrednostne bilance pa takrat še ne bomo imeli, ker jo bomo lahko dali šele kasneje. Osnovno gradivo, pripravljeno na podlagi 5-mesečnih podatkov, predvsem fizičnih, bomo še dopolnili z vrednostnimi kazalci polletnih bilanc in dali Skupščini na zadnjem zasedanju pred počitnicami kar najbolj tekoče podatke o gibanjih. Mislim, da je to sprejemljivo. Hvala.

Predsednik Stane Markič: Kaže, da razprava govori v prid temu, da se vrnemo k tretjemu amandmaju, in sicer spremenjenem v toliko, da bi zame-

njali september z oktobrom. To je eno, in drugo, da naj bi v tem zadnjem odstavku na 37. strani ta amandma nadomestil besedilo do podpičja. Ne vem, če se predlagatelj strinja, da ostane »Zavod Socialistične republike Slovenije za statistiko...«! Se strinjate?

Ker smo sedaj pri tem amandmaju, prosim, če ima še kdo kakšno pripombo? (Ne.) Da ponovim! Glasovali bomo o tretjem amandmaju pod naslovom »Skupščina mesta Ljubljana«, ki bi ostal tak, kot je tukaj, le september bi bil zamenjan z oktobrom. Zadnji odstavek na 37. strani pa se še naprej nadaljuje s stavkom: »Zavod SRS za statistiko...«

Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Skupščine mesta Ljubljana oziroma skupščine občine Šiška sprejet.

Prehajamo k 2. amandmaju, amandmaju mestne skupščine oziroma Skupščine občine Šiška: »hkrati pa je treba proučiti ekonomsko upravičenost sedanjih licenčnih dogovorov pri izvajanju« itd. Predlog našega odbora in predlagatelja, kot sem razumel, je, da se ta amandma ne bi sprejel. Želi o tem amandmaju kdo razpravljati? (Ne.)

Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Nihče ne dvigne roke.) Je kdo proti? (Večina delegatov dvigne roko.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je ta amandma zavržen z enim vzdržanim glasom.

Prehajamo k prvemu amandmaju, to je amandmaju tovariša Pratengrazerja. Slišali sč obrazložitev Odbora in mnenje predlagatelja. Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? Odbor ga ne sprejema in predlagatelj tudi ne. Potem prehajamo na glasovanje o tem amandmaju.

Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (En delegat dvigne roko.) Je kdo proti? (Večina delegatov dvigne roko.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma zavržen z večino glasov.

Prehajam na sklepanje o preostalih amandmajih. Ugotavljam, da so amandmaji našega odbora za družbenoekonomske odnose vključeni v amandmaje Izvršnega sveta. Potemtakem nam ostanejo amandmaji Izvršnega sveta. Mislim, da Zakonodajno-pravna komisija nima svojih amandmajev, ampak daje le mnenje k drugim amandmajem. Tako da nam ostanejo glede glasovanja samo amandmaji Izvršnega sveta.

Predlagam, da gremo po istem postopku. Ima kdo k prvemu amandmaju Izvršnega sveta kakšno pripombo? (Ne.) K drugemu amandmaju — stran 10, tretji odstavek? (Ne.) K tretjemu — stran 12, točka 2? (Ne.) K četrtemu — stran 12, točka 2? (Ne.) K petemu — stran 13, drugi odstavek? (Ne.) K šestemu — stran 13, četrti odstavek? (Ne.) K sedmemu — stran 14, prvi odstavek? (Ne.) K osmemu — stran 15: »pri konkretnih odločitvah« itd.? (Ne.) K devetemu — na strani 16 naj se drugi odstavek črta? (Ne.)

Ima kdo kakšno pripombo k desetemu amandmaju — stran 16: »Za amandmajem številka 8 naj se doda novo besedilo« itd.? (Ne.) K enajstemu — stran 16, točka 4? (Ne.) K dvanajstemu — stran 16, točka 4, tretji odstavek? (Ne.) K trinajstemu — stran 8, peti odstavek? (Ne.) K štirinajstemu — stran 19, tretji odstavek? (Ne.) K petnajstemu — stran 21, točka 9? (Ne.) K šestnajstemu — stran 21, točka 9? (Ne.) K sedemnajstemu — stran 29, prvi odstavek? (Ne.) K osemnajstemu — stran 29, šesta vrsta? (Ne.) K devetnajstemu — stran 32, za drugim odstavkom? (Ne.) K dvajsetemu — stran 33, prvi odstavek? (Ne.) K enainvajsetemu — stran 33, četrti odstavek? (Ne.)

Če nima nihče nobenih pripomb k tem amandmajem, potem lahko glasujemo o amandmajih Izvršnega sveta v celoti. Kdor se strinja s temi amandmaji, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so amandmaji Izvršnega sveta k resoluciji soglasno sprejeti.

Prehajamo na glasovanje o celotni resoluciji. Kdor je za resolucijo v celoti, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 skupaj s sprejetimi amandmaji.

Prehajamo na 5. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974.

Predlagatelj Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da obravnavamo zakon v smislu 294. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije po skrajšanem postopku. Ali se zbor strinja s tem? Ali kdo ugovarja? (Ne.) Ugotavljam, da se zbor strinja, da zakon obravnavamo v tretji fazi, to je kot predlog zakona.

Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli. Odbor za družbenoekonomske odnose je predlagal amandma k 4. členu predloga zakona. Izvršni svet se s predlaganim amandmajem strinja, hkrati pa predlaga amandma k 3. členu.

Prosim, želi kdo besedo? (Ne.) Če ne, predlagam, da preidemo h glasovanju o amandmajih. Najprej glasujemo o amandmaju našega odbora k 4. členu. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo amandma soglasno sprejeli.

Dajem na glasovanje amandma Izvršnega sveta k 3. členu. Kdor je za, naj dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (1 delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je tudi ta amandma sprejet.

Prehajamo na glasovanje o zakonu v celoti. Kdor je za predlagani zakon, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974.

Prehajamo na 6. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je umaknil prejšnji osnutek in predložil nov osnutek. Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli.

Pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? (Nihče.) Predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet upošteva pripombe, predloge in mnenja skupščinskih teles.

Kdor je za ta sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel sklep o sprejemu osnutka zakona o oblikovanju sredstev za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o socialnem skrbstvu.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je predložil prečiščeno besedilo predloga zakona. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem, Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Njihova poročila ste prejeli.

Odbor za družbenopolitični sistem predlaga amandma k 2. členu predloga zakona, Zakonodajno-pravna komisija pa k 18. členu. Skupščina občine Ljubljana-Šiška je predlagala amandma k 31. členu predloga zakona.

Izvršni svet se s predlaganimi amandmaji, razen z amandmajem občine Šiška k 31. členu, strinja.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Kaže, da nihče. Tako lahko preidemo h glasovanju o amandmajih. Najprej glasujemo o amandmaju občine Ljubljana-Šiška k 31. členu! Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Nihče ne dvigne roke.) Je kdo proti? (Vsi delegati dvignejo roko.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno zavrnil ta amandma.

Glasujemo o amandmaju Odbora za družbenopolitični sistem k 2. členu predloga zakona! Kdor je za ta amandma, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel ta amandma.

Glasujemo o amandmaju Zakonodajno-pravne komisije k 18. členu. Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo tudi ta amandma soglasno sprejeli.

Prehajamo na glasovanje o zakonu v celoti. Kdor je za predloženi zakon, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o socialnem skrbstvu.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o skupnostih socialnega varstva.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Predlog zakona so obravnavali: Odbor za družbenopolitični sistem in Odbor za družbenoekonomske odnose ter Zakonodajno-pravna komisija. Pismena poročila ste prejeli. Odbor za družbenopolitični sistem je predlagal amandmaja k 8. in 10. členu predloga zakona. Izvršni svet se z njima strinja in daje še svoj amandma k 8. členu.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim, tovarišica Marija Cigale!

Marija Cigale: Imamo še naslednje amandmaje k predlogu tega zakona:

K 5. členu amandma Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela in Odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora občin. Po tem amandmaju naj se v drugi alinei prvega odstavka med besedi »ter sprejema« vstavi še besedilo »na predlog samoupravne enote samoupravne stanovanjske skupnosti za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu«. Tega amandmaja ne sprejema Zakonodajno-pravna komisija, Izvršni svet pa ga sprejema, ker meni, da bistveno ne spreminja vsebine tega člena.

K 6. členu sta dala amandma Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela in Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora občin. K temu amandmaju sta dala svoj amandma Odbor za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin, redakcijsko izboljšavo pa Zakonodajno-pravna komisija. Izvršni svet se strinja z redakcijo amandmaja, po kateri se začetno besedilo 4. alinee 5. člena spremeni tako, da se glasi: »usklajuje programe in spremlja izvajanje programov«, potem pa se besedilo nadaljuje.

Z amandmajem k 8. členu, ki sta ga dala Odbor za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora združenega dela in Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja Zbora občin, se Zakonodajno-pravna komisija ne strinja, Izvršni svet pa meni, da ga je mogoče sprejeti, predlaga pa izboljšano dikcijo: V 8. členu naj se doda na koncu nov peti odstavek, ki se glasi: »Na način iz prejšnjih odstavkov tega člena se oblikujejo sredstva za gradnjo namenskih stanovanj in za delno nadomestitev stanarin za občane in družine, ki so po ustavi in zakonu deležni posebne družbene pomoči«. S tem je vsebinsko zajet tudi amandma, ki sta ga dala omenjena odbora, samo da je dikcija izboljšana.

Predsednik Stane Markič: Naj pojasnim, da imamo le amandmaje našega odbora in Izvršnega sveta; drugi amandmaji pa so bili predloženi ostalima dvema zboroma. Če predlagatelj misli, da jih je treba kot amandmaje vključiti v odločanje tega zbora, jih mora predložiti. Predlagam, da odločimo le o amandmajih Odbora in Izvršnega sveta, kasneje pa bomo videli, kaj bo sprejeto v drugih dveh zbora.

Želi še kdo besedo? (Nihče.) Potem lahko preidemo na glasovanje o amandmajih. Najprej glasujmo o amandmaju Odbora za družbenopolitični sistem k 8. členu! Prosim, kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandma k 8. členu.

Prosim, kdor je za amandma k 10. členu, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli amandma k 10. členu.

Prehajam k amandmaju Izvršnega sveta. Prosim, kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel tudi amandma Izvršnega sveta k 8. členu.

S tem smo izglasovali amandmaje in lahko preidemo na glasovanje o zakonu v celoti. Prosim, kdor je za zakon v celoti, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o skupnostih socialnega varstva.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o Izvršnem svetu Skupščine Socialistične republike Slovenije.

Predlagatelj je Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Njuni poročili ste prejeli. Odbor za družbenopolitični sistem je predlagal amandma k 20. členu predloga zakona, Zakonodajno-pravna komisija pa k 18., 38., 45., 47. in 50. členu.

Začenjam razpravo o zakonu. Kdo želi besedo? (Nihče.) Torej lahko preidemo na glasovanje o amandmajih? Najprej glasujemo o amandmaju Odbora za družbenopolitični sistem k 20. členu predloga zakona! Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani amandma.

Glasujemo o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije! Če nima nihče pripomb k posameznim amandmajem, predlagam, da glasujemo o amandmajih v celoti. Se strinjate? (Da.)

Dajem na glasovanje amandmaje k 18., 38., 45., 47. in 50. členu. Kdor je za te amandmaje, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel amandmaje Zakonodajno-pravne komisije.

Glasujemo še o predlogu zakona o Izvršnem svetu v celoti! Kdor je za zakon, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o Izvršnem svetu Skupščine Socialistične republike Slovenije.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o republiških upravnih organih.

Predlagatelj tega zakona je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli. Zakonodajno-pravna komisija je predlagala amandmaje k 8., 23., 57., 72., 99., 100. in 108. členu. Predlagatelj se s predlaganimi amandmaji strinja in predlaga še amandma k 123. členu.

Želi kdo razpravljati o predlogu zakona? Prosim, tovariš Janez Japelj!

Janez Japelj: Imam bolj vprašanje, kot pa pripravljeno razpravo. V resoluciji, ki smo jo danes prejeli, je veliko govora o produktivnosti dela. Produktivnost dela se jemlje kot merilo pri delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Tudi pri zaposlovanju se omenja produktivnost dela in še na mnogih drugih mestih. Zato bi kazalo, da bi se določeni upravni organi s to problematiko nekoliko intenzivneje ukvarjali. Do zdaj se je predvsem ukvarjal s tem področjem Zavod za statistiko, nekatere elemente produktivnosti dela pa je obravnaval tudi Zavod za planiranje.

Vemo, da je še vrsta metodoloških vprašanj nerazčiščenih in da bo najbrž treba spodbujati tudi raziskovalne naloge s tega področja, kar je poseben problem. Skratka, veliko je vprašanj, ki bi jih nek upravni organ moral zasledovati

na področju produktivnosti dela. Zato bi najbrž kazalo konkretno določiti, kateri organi bi za to področje odgovarjali. Moje mnenje je, da bi to področje moral spremljati Republiški sekretariat za delo.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Prosim, tovariš Klemenčič!

Vladimir Klemenčič: Če sem natančno razumel vprašanje tovariša Japelja, gre za to, kateri upravni organ naj bi spremljal problematiko produktivnosti dela po upravni liniji. Tovariš je dal predlog, da naj bi bil to sekretariat za delo. Jaz se z njim strinjam, saj je problematika produktivnosti dela tipična interdisciplinarna zadeva, ki posega na različna področja družbenega dela, hkrati pa tudi na različna področja dela različnih upravnih organov. Zato mislim, da bi ustanovitev nekega upravnega organa, ki bi v okviru tipičnih upravnih funkcij skrbel samo za to področje, nedvomno bolj zožilo reševanje tega problema, kot pa prispevalo k njegovi razrešitvi. Veliko bolj so namreč pomembne druge naloge, ki presegajo okvir upravnih nalog kot pa tiste, ki so tipično upravne. Le-te pa že sedaj opravlja sekretariat za delo. Naj navedem samo primer, ki je prav te dni aktualen, namreč, kako urediti novoletno praznovanje in dela proste dni.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Japelj!

Janez Japelj: Ko sem govoril o upravnih in drugih nalogah, sem mislil predvsem na slednje. Spominjam se, da je bilo že pripravljenih nekaj strokovnih del s področja produktivnosti dela, o katerih pa nihče ni mogel odločiti, ali so v redu ali ne. Strokovni organi so naročilo izvršili, nihče pa ni mogel konkretno odločiti, ali je metodologija, ki jo ti organi predlagajo, sprejemljiva za delovne organizacije in za širšo družbeno skupnost ali ne.

Gre torej za stvar, za problematiko, ki jo moramo po mojem nekoliko bolj strokovno spremljati, in to družbeno in interdisciplinarno. Vem, da bodo posamezni sekretariati spremljali produktivnost dela na svojih področjih; vendar to ni dovolj. Gre namreč za skupne naloge, ki jih mora nekdo opravljati. Imeli smo Zavod za produktivnost dela, ki pa enostavno ni imel nobenih posebnih nalog in je kot republiški zavod v prvotnem pomenu pravzaprav prenehal delati in je postal zavod, ki je prodajal svoje storitve vsej Jugoslaviji. Ne rečem, da to ni koristno. Toda predvsem nam gre za to, kako teoretične zaključke pripraviti za širše družbene potrebe.

Predsednik Stane Markič: Besedo ima tovariš Jože Božič!

Jože Božič: Tovarišice in tovariši delegati! Mislim, da ima tovariš Japelj prav, ko postavlja problem produktivnosti dela in njenega vpliva na boljše ali slabše gospodarjenje oziroma na standard. V tem smislu je problem odprt, ker se v naši družbi premalo obravnava. Glede na njegov predlog, da naj se to vključi v Sekretariat za delo, pa naj povem, ker nekoliko poznam področje tega sekretariata, da je Sekretariat vedno, kadar je bila potreba, dajal odgovore in podatke o tem, kako na posameznih gospodarskih področjih narašča produktivnost dela. Ni pa se globlje spuščal v to.

Danes smo razpravljali o resoluciji in sprejeli amandma, da naj se večje osebni dohodki na produktivnost. To pomeni, da bo to treba povezati z delovnim področjem republiških upravnih organov in tudi republiškega sekretariata za delo, saj zakon pravi, da opravlja naloge, ki se nanašajo na razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke. Tovariš Japelj pa je postavil vprašanje produktivnosti dela prav v zvezi z osebnimi dohodki. To pomeni, da je za Republiški sekretariat za delo zelo jasno določeno, kaj mora delati. Prav gotovo se bo kot upravni organ, kot eden tistih, ki izvajajo resolucijo, moral podrobneje ukvarjati s problemi produktivnosti dela. Zato bo verjetno tudi Izvršni svet moral poskrbeti, da se bo Sekretariat za delo naprej razvijal in okrepil ter se usposabljal tudi za prikaz takih elementov in kazalnikov, ki so vezani na produktivnost dela.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Tovariš Klemenčič, prosim!

Vladimir Klemenčič: Tovariš Japelj se je v drugem izvajanju jasneje opredelil. Iz tega, za kar se je zavzemal, izhaja, da mu pravzaprav ne gre za upravni organ, ampak za specializirano strokovno institucijo, za neko republiško organizacijo. Torej ne gre za organ, ki bi imel upravna pooblastila in upravne pristojnosti, ampak za strokovno, specializirano institucijo, ki bi spremljala problematiko produktivnosti dela. V tem smislu jemljem to vprašanje na znanje, tako da ga bomo pri nadaljnjem oblikovanju republiških organizacij, ki so specializirane za posamezna področja, poskušali upoštevati.

Predsednik Stane Markič: Potemtakem mislim, da lahko razpravo zaključimo in da lahko preidemo na glasovanje o amandmajih. Najprej o amandmajih Zakonodajno-pravne komisije k 8., 23., 57., 72., 99., 100. in 108. členu. Kdor je za te amandmaje, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel amandmaje Zakonodajno-pravne komisije.

Imamo še amandma Izvršnega sveta k 123. členu. Prosim, kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel amandma Izvršnega sveta k 123. členu.

Tako lahko preidemo h glasovanju o predlogu zakona v celoti. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o republiških upravnih organih.

Odbor za družbenopolitični sistem v svojem poročilu predlaga zboru, naj sprejme sklep, s katerim zavezuje Izvršni svet, naj ob polletju predloži zboru poročilo o tem, kako deluje republiška uprava po izvedeni reorganizaciji. Ima kdo v zvezi s tem predlogom kakšno mnenje oziroma želi razpravljati? Prosim, tovariš Božič!

Jože Božič: Ker bomo danes sprejeli program dela zbora, je treba z obravnavo tega poročila dopolniti zborov program.

Predsednik Stane Markič: Menim, da je pobuda Odbora zelo dobra, saj spada v redno delo Izvršnega sveta tudi poročanje o delu upravnih organov. Ali se zbor strinja s predlogom Odbora? Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli sklep, da bomo po izteku polletja obravnavali poročilo Izvršnega sveta o formiranju in delovanju upravnih organov in o problemih, ki se javljajo pri tem.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o republiških svetih.

Predlagatelj je Predsedstvo Socialistične republike Slovenije skupaj z Izvršnim svetom. Predlagatelja predlagata, da obravnavamo zakon v drugi fazi, torej kot osnutek. Vprašujem zbor, ali se strinja s takšnim predlogom! Ali kdo ugovarja? (Ne.) Če ne, ugotavljam, da se zbor strinja, da se zakon obravnava v drugi fazi, kot osnutek.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Povedati moram, da je tovariš Zoran Polič dal k osnutku pripombe. Ker je tovariš Polič zadržan v zvezni skupščini, predlagam, da nas z njegovimi pripombami seznani tovariš Ribarič.

Miha Ribarič: Tovariš Polič daje k 3. členu osnutka zakona o republiških svetih redakcijsko pripombo, da naj se v drugem odstavku sedanje besedilo spremeni, tako da se glasi: »Predsedstvo SR Slovenije oziroma Izvršni svet Skupščine SR Slovenije lahko imenujeta v Svet tudi vidne strokovne in znanstvene delavce.«

K 6. členu postavlja naslednje vprašanje: »Kakšne so posledice, če se organ oziroma organizacija, ki je pristojna za posamezno odločitev, ne strinja s stališčem Sveta, pa o tem Sveta ne obvesti?« To vprašanje povezuje s Skupščino: »Kaj pomeni za Skupščino, če se ne strinja s stališčem sveta?« V tej zvezi še pripominja, da tudi zvezni zakon o zveznih svetih postavlja isto zahtevo. Zato naj predlagatelj ponovno prouči to vprašanje in zavzame ustrezno stališče.

K 14. členu predlaga spremembo vsebinskega značaja. V 14. členu je namreč govora o tem, da Republiški svet za mednarodne odnose obravnava določena vprašanja in o njih zavzema stališča ter daje mnenja. Tovariš Polič predlaga, da bi bil namesto »zavzema« ustrežnejši izraz »usklajuje«. No, in enak predlog daje na ustreznem mestu tudi k 22. in 25. členu.

K Republiškem svetu za varstvo ustavne ureditve, ki zavzema obvezna stališča, ki jih organi morajo izvrševati, pa postavlja vprašanje, ali ne bi bilo bolje ta svet kot specifičen izločiti in ga zakonsko drugače urediti.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo razpravljati? Tovariš Klemenčič, prosim!

Vladimir Klemenčič: Lahko samo rečem, da bomo tele pripombe proučili. Že sedaj bi pa lahko rekel v zvezi s pripombo k zadnjemu odstavku 6. člena, da je formulacija zakona resnično premalo precizna in jo bo treba v poslovniku razširiti. Mišljeno je bilo, da bi se zagotovilo usklajevanje in dogovarjanje v Svetu med vsemi, ki so navedeni v drugem členu, in da ne bi bilo to samo neko neobvezno razpravljanje. Razumljivo je, da s tem Svet ne prevzema

odgovornosti kateregakoli drugega organa ali pa da omejuje njegove pristojnosti in da o stvari, za katero je sam pristojen, tudi končno odloči. Ta določba želi le regulirati odgovornost vseh sodelujočih v Svetu. Gre samo za delovno metodo, ki bi jo v poslovniku konkretizirali oziroma precizirali.

Ostale pripombe so v glavnem sprejemljive, razen zadnje, da bi Svet za varstvo ustavne ureditve izključili iz tega zakona. Pri predlagani ureditvi smo se opirali na obsežno argumentacijo, ki je bila dana v razpravi o zveznem svetu za družbenopolitično ureditev. Tam je bila obširna razprava o tem, ali bi v zvezi glede tega izdali štiri ločene zakone ali dva zakona, od katerih bi vsak uredil dva sveta, ali pa en zakon za tri svete, poseben zakon pa za varstvo ustavne ureditve. Vse te variante so bile obravnavane in na koncu je bilo sprejeto stališče, da se za vse štiri svete sprejme skupen zakon.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo razpravljati? Tovariš Brecelj, prosim!

Marijan Brecelj: V zvezi s pripombo oziroma predlogom tovariša Poliča k členoma 14 in 22, da naj ima Republiški svet za mednarodne odnose v svoji pristojnosti usklajevanje stališč, menim, da s tem spreminjamo ta organ iz telesa z izrazitim posvetovalnim značajem v organ odločanja. Zato mislim, da ne moremo sprejeti Poličeve pripombe, kajti po mojem zelo bistveno spreminja formulacijo tega sveta. Če nekemu organu damo funkcijo usklajevanja stališč, je to seveda nekaj povsem drugega, kot pa če mu damo funkcijo zavzemanja stališč in dajanja mnenj.

Mislim, da pripombe tovariša Poliča ne moremo sprejeti kot pripombe, ki jo zbor kot tak daje in predlaga predlagatelju zakonskega besedila.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? (Ne.) Če nihče, predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o republiških svetih se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet.

3. Pri pripravi predloga zakona naj Izvršni svet obravnava pripombe in mnenja, dane v razpravi o osnutku tega zakona in v poročilih odborov.

Predlagam, da oblikujemo ta sklep za oba predlagatelja. Predsedstvo SR Slovenije in Izvršni svet, ki bosta pripravila predlog zakona.

Prosim, kdor je za ta sklep, naj glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo sklep soglasno sprejeli.

Prehajamo na 12. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o Svetu republike.

Predlagatelj je Predsedstvo Socialistične republike Slovenije skupaj z Izvršnim svetom. Predlagatelj predlagata, da obravnavamo tudi ta zakon v drugi fazi, torej kot osnutek. Ali se zbor strinja s tem? Kdo ugovarja? (Nihče.) Ugotavljam, da lahko obravnavamo ta zakon v drugi fazi, kot osnutek.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli. Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Predlagam, da sprejmemo naslednji sklep:

1. Osnutek zakona o Svetu republike se sprejme.

2. Predlog zakona o Svetu republike pripravita Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije in Predsedstvo Socialistične republike Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj se upoštevajo pripombe in mnenja, dane v razpravah o osnutku zakona.

Prosim, kdor je za ta sklep, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel sklep v zvezi z osnutkom zakona o Svetu republike.

Prehajamo na 13. točko dnevnega reda, to je na predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem Socialistične republike Slovenije.

Predlog zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija. Pismeni poročili ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Prehajamo na glasovanje. Kdor je za zakon, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem Socialistične republike Slovenije.

Prehajamo na 14. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije, z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Poročili obeh teles ste prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prosim, tovariš Oblak!

Marjan Oblak: Izvršni svet je na včerajšnji seji sprejel naslednji amandma k predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije. Ta amandma se glasi:

1. Besedilo 1. člena, to je nova točka 4 predloga za izdajo zakona, ni potrebna, ker je pomoč republikam in avtonomnim pokrajinama po elementarnih nezgodah urejena z dogovorom med republikami in avtonomnim pokrajinama.

2. Če bi bilo ne glede na pripombe k prejšnji točki sprejeto besedilo 1. člena predloga zakona, bi bilo treba na koncu besedila 2. člena predloga zakona dodati besedilo: »v soglasju s pristojnimi organi republik in avtonomnih pokrajin«.

Obrazložitev k predlogu amandmaja: Predlagana sprememba zakona ne ugotavlja, kdaj naj bi republika ali avtonomna pokrajina dobila pomoč oziroma posojilo mimo meril in določb, ki jih je za take primere predvidel dogovor o oblikovanju sredstev solidarnosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter republik in avtonomnih pokrajin za odpravljanje posledic elementarnih nesreč, ki so ga sklenili predstavniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov dne 9. maja 1974. Mnenja smo, da bi bilo potrebno omejiti razpolaganje zveznega izvršnega sveta s sredstvi stalne proračunske federacije za posamezni primer. Poleg tega je potrebno zaradi normalnega financiranja zveznega proračuna za potrebe obratnih sredstev in neenakomernega dotoka dohodkov zadržati razpoložljiva sredstva stalne proračunske rezerve v višini ene dvanajstine letnega proračuna federacije. Zato smo mnenja, da predlagana sprememba zakona o financiranju federacije ni potrebna. Če pa bi se kljub temu taka sprememba uveljavila, bi bilo po našem mnenju potrebno predvideti, da zvezni izvršni svet o takih zade-

vah odloča le po predhodnem soglasju s pristojnimi organi v republikah in avtonomnih pokrajinah.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? (Ne.) Potem predlagam, da sprejmemo s tem v zvezi naslednji sklep:

1. Zbor daje soglasje k predlogu za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije.

2. K predlogu za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije daje zbor pripombe, ki so bile danes dane v razpravi.

3. Pooblašča se delegacija Skupščine Socialistične republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin v Skupščini SFRJ, da v skladu s predlogi in pripombami v telesih Skupščine SR Slovenije in v njenem imenu da soglasje k predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije v celoti.

Prosim, kdor se strinja s tem sklepom, naj glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli sklep o soglasju k predlogu za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije — z osnutkom zakona.

Prehajamo na 15. točko dnevnega reda, to je na program dela Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Predlog programa dela Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije ste prejeli. Gradivo je pripravljeno tako, da zajema predloge programov dela vseh zborov. Danes ste prejeli tudi stališče Izvršnega odbora Republiške konference Socialistične zveze. O tem bo kratko nekaj povedal tovariš Jože Božič.

Jože Božič: V zvezi s stališči, ki smo jih sprejeli na zadnji seji našega zbora, smo skupaj z obema zboroma naše skupščine prišli do uskladenih izhodišč in poskušali vse napraviti, da bi čimbolj zmanjšali program, da bi ga sistematizirali in se dogovorili za nosilce, skratka pripravili tak program, ki bi bil lahko orientacija za nadaljnje delo in obveznosti zbora.

Pri tem zmanjševanju nismo preveč uspeli, ker smo lahko vsega skupaj črtali samo devet tem. To pomeni, da bo v prvem trimesečju v naslednjem letu izredno velik pritisk na naše delo, kar kaže tudi priložena tabela, saj bo okrog 96 predmetov na vrsti v tem trimesečju, medtem ko se bo v drugem trimesečju obremenitev dela zbora bistveno zmanjšala, za 60 odstotkov. Pri najboljši volji nismo mogli izločiti več nalog, ker le-te izhajajo iz ustavnega zakona za izvajanje ustave ali pa pomenijo uresničevanje in izvajanje politike Skupščine. Poleg teh pa so še naloge, ki jih nalagata nov delegatski sistem in graditev ekonomskega sistema.

V obravnavo programa se je od vseh družbenopolitičnih organizacij vključila le Republiška konferenca Socialistične zveze; njena mnenja in pripombe so podobne našim: program je preobsežen in izdelan s premalo razprave v temeljnih delegacijah. Republiška konferenca oziroma njen izvršni odbor sicer ni dal nobenih pripomb k vsebini in posameznim temam, pač pa je sprožil več vprašanj, ki naj bi jih Zbor in Skupščina pri bodočem programiranju upoštevala. Predvsem gre za dve stvari: prvič, čim več normativnega urejanja naj bi postopoma prepuščali samoupravnim skupnostim in organizacijam, in drugič, naš zbor in ostala zbora naj čimbolj spodbujajo in razvijajo iniciativo v delegacijah

in občinah za zakonodajno urejanje posameznih vprašanj, da bi ta iniciativa ne prihajala samo od zgoraj in horizontalno, ampak čim več od spodaj.

Sicer pa Izvršni odbor še predlaga, da bi se pogovorili v okviru Republiške konference Socialistične zveze in prek nje tudi z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, ki so nam delegatska osnova, kaj in kateri organi naj bi razpravljali o posameznih temah, osnutkih in predlogih in da bi takoj v začetku januarja napravili rokovnike za akcijski program, kjer bi se za vsak predmet in za vsako temo tudi odločili, v kakšni družbeni širini oziroma v kakšni družbeni akciji bi zajeli javnost in delovne ljudi.

Predsednik Stane Markič: Prosim, kdo želi še razpravljati? Besedo ima Janko Česnik!

Janko Česnik: Tovarišice in tovariši, program, ki je pred nami, je izredno obsežen in bo treba, kot je že povedal tovariš Božič, vložiti v naslednjem obdobju šestih mesecev mnogo truda, da bi ga izpolnili. Program v celoti podpiram, ker je odraz potreb naše stvarnosti, našega dela in nekaterih rokov, ki smo jih že prej postavili, v okviru ustavne razprave in pri prilagajanju zakonodaje ustavnim rešitvam. Vseeno pa predlagam, da iz tega programa, če bomo danes sprejeli zakone, ki so na dnevnem redu, črtamo točke 2, 3 in 15.

Predsednik Stane Markič: Hvala lepa. Mislim, da pripombe tovariša Česnika lahko sprejmemo. Želi še kdo besedo? (Nihče.) Tako lahko preidemo na glasovanje o programu dela Družbenopolitičnega zbora.

Prosim, kdor je za predloženi program, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli program dela Družbenopolitičnega zbora.

Stane Gavez: Predlagam, da sprejmemo tudi stališče Izvršnega odbora Republiške konference, ki posebej poziva Predsedstvo Skupščine, da naredi skupen program z vodstvom Republiške konference za tiste aktivnosti, zakonodajne in druge, ki jih je potrebno prek Socialistične zveze širše obravnavati.

Predsednik Stane Markič: S tem predlogom se vračam na prejšnjo točko. Mislim, da je tovariš Jože Božič že v uvodu smiselno to povedal, namreč da se bomo pri realizaciji programa morali povezati z družbenopolitičnimi organizacijami in vsemi drugimi, ki jih program zadeva.

Prehajamo na 16. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

Prejeli ste predlog odloka o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru.

Predlagatelj je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet se s predlogom strinja. Prosim, kdo želi razpravljati? (Nihče.)

Potem lahko preidemo na glasovanje o odloku o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru. Dosedanji sodnik Okrožnega sodišča v Kopru Silvo Gregorič se ponovno izvoli za sodnika tega sodišča.

Kdor je za ta odlok, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli odlok o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru.

Sledi predlog odloka o razrešitvi sekretarja Družbenopolitičnega zbora Socialistične republike Slovenije.

Želi kdo razpravljati s tem v zvezi? (Nihče.) Če ne, preidimo na glasovanje o predlogu odloka o razrešitvi sekretarja Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije!

Prosim, kdor je za predlog odloka, naj dvigne roko! (Večina delegatov dvigne roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (1 delegat.)

Ugotavljam, da je z enim vzdržanim glasom Družbenopolitični zbor razrešil tovariša Miha Ribariča funkcije sekretarja zbora. Kot veste, odhaja tovariš Ribarič na novo delovno mesto. Izkoristili bi to priložnost, da bi se tovarišu Mihi Ribariču zahvalili za dolgoletno delo v Skupščini, za delo v Ustavni komisiji in za uspešno delo v Družbenopolitičnem zboru. Pri svojem delu je bil dejansko učinkovit ter uspešen, veliko je prispeval k skupnim uspehom. Želimo mu na novem delovnem mestu veliko delovnih uspehov.

Predlagam, da za novega sekretarja Družbenopolitičnega zbora imenujemo Marka Hermana, ki opravlja delo pomočnika sekretarja zbora in sekretarja Odbora za družbenopolitični sistem. Dolgo časa je sodeloval pri Ustavni komisiji. Želi kdo o tem razpravljati? (Nihče.)

Dajem predlog za izvolitev tovariša Marka Hermana za sekretarja Družbenopolitičnega zbora na glasovanje. Kdor je za, naj dvigne roko! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil Marka Hermana za sekretarja Družbenopolitičnega zbora.

Razširjam to točko še z eno zadevo, namreč s predlogom odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije. Veste, da smo danes sprejeli zakon, v katerem je določba, da Skupščina SR Slovenije imenuje Iniciativni odbor za formiranje te republiške samoupravne interesne skupnosti. Da bi to delo pospešili, se mi je zdelo primerno, da odločimo tudi o tem odloku, ki ga je pripravila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Želi kdo besedo? (Nihče.) Če nihče, dajem predlog odloka na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na vprašanja delegatov.

Na vprašanje delegata Lea Fusillija z 8. seje Družbenopolitičnega zbora bo odgovarjal predstavnik Izvršnega sveta tovariš Aleksander Škraban!

Aleksander Škraban: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Tovariš Leo Fusilli, delegat tega zbora je v zvezi z razširjanjem vesti o podražitvah sladkorja in olja pred uradno veljavnostjo ukrepa postavil naslednje vprašanje:

»Ali ukrepa o podražitvi ne bi bilo mogoče sprejeti tako, da se vesti o njem ne bi razširile pred njegovo veljavnostjo? S tem se povzroča čezmerno nakupovanje blaga, kopičenje zalog in se omogočajo razne špekulacije tistih, ki prej zvedo za nameravane ukrepe. V zvezi s tem se postavlja tudi vprašanje, kdo je odgovoren za predčasno razširjanje takih vesti in ali bodo kompenzirani življenjski stroški, saj gre za podražitev osnovnih živil.«

Odgovor: Ukrepi podražitve cen sladkorja in olja je sprejel Zvezni izvršni svet dne 2. 12. 1974, izdani odlok o oblikovanju cen za sladkor, jedilno olje, svinjsko mast, slanino in salo po tržnih pogojih pa je stopil v veljavo z dnem objave v Uradnem listu, to je 4. 12. 1974.

Ker je ukrepanje na področju proizvajalčevih cen sladkorja in olja v pristojnosti zveze, je bila tudi organizacijsko akcija izvedena po zveznih navodilih. V torek, 3. 12. ob 14. uri je po navodilih zveznega tržnega inšpektorata republiška tržna inšpekcija obvestila vse organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s prodajo osnovnih živil, da naj popišejo zaloge sladkorja in olja. Kolikor nam je znano, je prišlo do večjega nakupovanja dne 3. 12., to je šele neposredno pred popisom blaga. Tako to pot ni prišlo do večje potrošniške mrzlice, kakršno je bilo opaziti ob nekaterih prejšnjih podražitvah, in tudi pristojni organi niso odkrili nakupov, ki bi se lahko šteli za špekulacijo.

Kar zadeva tajnost takšnih ukrepov pred njihovo uveljavitvijo, pa je treba računati s tem, da pri tem sodeluje širši krog ljudi, tako pri pripravi kot pri neposredni izvedbi ukrepov, in je zato ob takšnih večjih podražitvah težko vedno zagotoviti popolno tajnost.

Zaradi teh podražitev to pot tudi ni predvidena posebna nadomestitev povečanih življenjskih stroškov.

Predsednik Stane Markič: Je delegat zadovoljen z odgovorom? (Da.) Na vprašanje delegata Štefana Štroka z 8. seje Družbenopolitičnega zbora bo odgovoril predstavnik Izvršnega sveta tovariš Marjan Oblak!

Marjan Oblak: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Tovariš Štefan Štok, delegat Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije v svojem delegatskem vprašanju ugotavlja, da smo glede določitve davčne osnove za davek na osebne dohodke, dosežene v lanskem letu, precej zakasneli, kar je povzročilo veliko težav pri poslovanju v delovnih organizacijah, med delavci pa slabo razpoloženje. V tej zvezi delegat postavlja vprašanje, kje je zadržek, da Izvršni svet Skupščine Socialistične republike Slovenije še ni uredil vsega, kar je potrebno za določitev davčne osnove na osebne dohodke v letu 1975, in ali bo to urejeno do konca tega leta.

Odgovor: Skupščina Socialistične republike Slovenije je doslej vsako leto v začetku leta vnaprej določila elemente, na podlagi katerih se ugotavlja davek na skupni dohodek, dosežen v tekočem letu. Za razliko od preteklih let Izvršni svet v predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks še ni predlagal ureditve za leto 1975. Za tako rešitev se je Izvršni svet odločil zato, ker je v pripravi dogovor republik in avtonomnih pokrajin o osnovah sistema in politike obdavčenja, ki bo predvidoma obravnaval tudi temeljne elemente obdavčitve skupnega dohodka. Izvršni svet meni, da gre za vprašanje, ki bi ga bilo primerno na podlagi dogovora uskladenosti reševati v vseh republikah in z avtonomnima pokrajinama. Zato bo konkretne rešitve za leto 1975 predložil takoj, ko bodo razjasnjena odprta vpra-

šanja v zvezi z obravnavo tega vprašanja v navedenem dogovoru, najkasneje pa do konca junija 1975.

Izvršni svet je na današnjem zasedanju pristojnim zborom Skupščine Socialistične republike Slovenije predložil amandma, s katerim predlaga dokončno ureditev teh vprašanj za leto 1974, tako da pri vlaganju davčnih napovedi za leto 1974 v januarju 1975 ne bo zakasnitev kot v začetku letošnjega leta.

Predsednik Stane Markič: Želi kdo postaviti kakšno delegatsko vprašanje? (Nihče.)

S tem smo izčrpali dnevni red, vendar prosim delegate, da bi ostali tu, ker moramo še usklajevati.

Odrejam odmor, dokler ne dobimo obvestila, kako so sprejeli amandmaje v drugih dveh zbora.

(Seja je bila prekinjena ob 15.30 in se je nadaljevala ob 17.45.)

Predsednik Stane Markič: Nadaljujemo sejo. Besedo ima tovariš Ludvik Golob!

Ludvik Golob: Menim, da je treba nekatere odnose med temeljnimi skupnostmi in republiško skupnostjo vendarle posebej poudariti. Izhodišče je bilo, da republiška skupnost usklajuje in sprejema temeljna načela, kriterije in merila, da pa je izvajanje nalog vendarle naloga osnovnih, temeljnih skupnosti. Če pa zakon oziroma amandma to spreminja, bi morali reči, da se ta vprašanja urejajo s samoupravnim sporazumom med temeljnimi skupnostmi in republiško skupnostjo.

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Prosim, tovariš Janko Česnik!

Janko Česnik: Potrebno je pojasniti, kako je do tega besedila prišlo. Odbor za družbenoekonomske odnose Zbora združenega dela in Odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora občin sta k tej alineji, ki se glasi: »— usklajuje programe usposabljanja invalidnih in drugih za delo manj zmožnih oseb, gradnje posebnih in splošnih socialnih zavodov ter invalidskih delavnic, gradnje namenskih stanovanj za občane in družine, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči«, dala amandma, da naj se iz te alineje črta »usklajuje programe gradnje namenskih stanovanj za občane in družine, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči«. Hkrati sta predlagala svoj amandma, kjer je rečeno, da skupnost spremlja izvrševanje stanovanjskih problemov občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči.

V Zakonodajno-pravni komisiji se s tem nismo mogli strinjati, ker smo bili mnenja, da mora biti v skupnosti neka koordinacija na republiški ravni, ki bo usklajevala programe, ne pa organ, ki bo spremljal potrebe delovnih ljudi. Zato se s tem amandmajem nismo strinjali. Amandma tudi ni bil sprejet v Zboru občin in v Zboru združenega dela. Zavzeli pa smo se, da skupnosti usklajujejo programe in spremljajo izvajanje teh programov. To pa pomeni, da mora nek organ, ki usklajuje programe, tudi spremljati, kako se ti programi izvajajo in

če je potrebno, jih potem znova usklajevati. Pristojnost skupnosti, smo z zakonodajnega vidika sicer res nekoliko razširili, ampak v njihovo korist.

Naša naloga torej je, da tudi naš zbor sprejme amandma: »— usklajuje programe in spremlja izvajanje programov.«

Predsednik Stane Markič: Želi še kdo besedo? Prosim, tovariš Golob!

Ludvik Golob: Strinjam se s pojasnilom tovariša Česnika, menim pa, da bi te odnose morali vendarle urediti s samoupravnimi sporazumi, ker drugače lahko pride do težav v zvezi s tem, kajti osnovna funkcija temeljnih samoupravnih skupnosti je, da izvršujejo in spremljajo programe. Vsekakor je potrebno te odnose obrazložiti in urediti, da se bo vedelo, za kaj je kdo odgovoren in katere podatke je treba spremljati v samoupravni skupnosti.

Predsednik Stane Markič: Če te prav razumem, ti nisi proti, da bi sprejeli ta amandma, kajti ni logično, da nekdo usklajuje programe, ne da bi tudi spremljal njihovo izvajanje. Druga stvar pa je, kako se bodo ti odnosi kasneje opredeljevali. Mislim, da bodo morali biti podrobneje izpeljani v statutih.

Želi še kdo besedo? (Ne.) Potem dajem na glasovanje amandma k 5. členu in sicer, da naj se v 7. alineji tega člena v zadnji vrsti črta beseda »iz«. Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor amandma soglasno sprejel.

In zdaj še k 6. členu: Besedilu »usklajuje programe« naj se doda še »in spremlja izvajanje programov«. Kdor je za ta amandma, naj dvigne roko! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel tudi ta amandma. S tem smo uskladili vse amandmaje in sprejeli zakon o socialnem varstvu v enakem besedilu kot druga dva zbora. Ugotavljam, da smo izčrpali dnevni red.

Ker je to zadnja seja v tem letu, izkoriščam to priložnost, da vsem skupaj zaželim, da bi dobro praznovali Novo leto, da bi bilo srečno in uspešno ter da bi v letu 1975 imeli čimveč uspeha pri delu in obilo zdravja. (Ploskanje.)

(Seja je bila končana ob 18. uri.)

skupno zasedanje zboru združenega dela, zboru občin in družbenopolitičnega zbora

(4. decembra 1974)

Predsedoval: Štefan Nemec,
predsednik Zbora združenega dela

Začetek zasedanja ob 9.30.

Predsedujoči Štefan Nemec: Skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora vodim po dogovoru s predsednikoma ostalih dveh zborov jaz. Na skupnem zasedanju bomo poslušali uvodno obrazložitev k osnutku zakona o Izvršnem svetu Skupščine Socialistične republike Slovenije in k osnutku zakona o republiških upravnih organih, ki jo bo podal član Izvršnega sveta tovariš Vlado Klemenčič. Prosim tovariša Vlada Klemenčiča, da da uvodno obrazložitev!

Vlado Klemenčič: Tovarišice in tovariši! Neposredne priprave za osnutka zakonov o Izvršnem svetu ter republiških upravnih organih segajo v začetek letošnjega leta. Nekaterne priprave pa so se začele že prej. V njihova poglobljena izhodišča pa nedvomno sodijo dognanja, ki so se v tem izoblikovala med ustavno razpravo, stališča z X. kongresa ZKJ in VII. kongresa ZKS ter priporočila o ukrepih za učinkovito delo republiških upravnih organov, ki jih je leta 1973 sprejela Skupščina Socialistične republike Slovenije. Skratka, razvijanje materialnih sil naše družbe ter socialističnih družbenih odnosov in s tem povezane spremembe v družbeni zavestí, kar je vse narekovalo ustavne spremembe, predstavlja tudi okvir za novo opredeljevanje vlog izvršilnih in upravnih organov v razvitejši samoupravni socialistični družbi. Z ustavnimi spremembami so naloge, odgovornosti in vloga izvršilnih in upravnih organov glede na ustavo iz leta 1963 v več vidikih pomembno dopolnjene oziroma spremenjene.

Pri tem ne gre le za spremembe, ki so neposredno vidne iz primerjave besedil, ki se nanašajo na vlogo izvršilnih in upravnih organov v ustavi iz leta 1963 ter letos sprejeti ustavi. Torej ne gre le za dejstvo, da Izvršni svet letos sprejeta ustava opredeljuje kot izvršilni organ Skupščine, medtem ko je bil prej opredeljen kot politično-izvršilni organ Skupščine, ampak da so sedaj tudi razširjene in precizirane njegove izvršilne funkcije, saj je v okviru pravic in dolžnosti republike odgovoren za stanje na vseh področjih družbenega živ-

ljenja, medtem ko je bil po ustavi iz leta 1963 odgovoren za izvajanje politike, katere osnove je določala Skupščina. Glede na nekatera vprašanja in razlage, ki se ob tem pojavljajo, kaže poudariti, da s tem Izvršni svet seveda ne prevzema nase odgovornosti samoupravnih in drugih subjektov, ampak da deluje v skladu s pravicami in dolžnostmi republike ter pri tem v primerih, ko gre za nepravilnosti in neskladnosti, tudi sam ukrepa v okviru svojih pooblastil ali daje pobudo odgovornim organom za reševanje problemov. Skladno s tem Izvršni svet dobiva tudi posebna ustavna pooblastila za izvrševanje politike in zakonov, pri čemer se predvsem povečujejo pooblastila Izvršnega sveta za tekoče zagotavljanje izvrševanja nalog.

Zlasti je pomembno dejstvo, da ukrepanje in izdajanje izvršilnih predpisov ni več odvisno od posebnih pooblastil v posameznih zakonih in drugih aktih Skupščine, temveč da dobiva Izvršni svet že v ustavi generalno pooblastilo za izdajanje izvršilnih predpisov, s katerimi zagotavlja izvrševanje zakonov in drugih splošnih aktov republiške skupščine. Posebej je tudi sedaj poudarjena njegova odgovornost za delo upravnih organov.

Glede upravnih organov je v ustavi nova, splošna določba, s katero je jasno opredeljeno, da odgovarjajo za stanje na področjih, za katera so ustanovljeni. Izrecno so tudi opredeljeni kot organi, ki ne le spremljajo stanje na določenih področjih, ampak dajejo tudi pobude za reševanje vprašanj s teh področij. V resoluciji X. kongresa ZKJ je jasno stališče, da so delovnim ljudem potrebni učinkoviti organi državne uprave, ki bodo dosledno uresničevali naloge, določene z ustavo ter z zakoni, in uspešno izvajali nadzor nad spoštovanjem ustavnosti in zakonitosti.

V ustavi so nadalje v nekaterih vidikih razširjena njihova pooblastila in v tem okviru poudarjena njihova samostojnost, vendar tudi odgovornost in javnost njihovega dela. Tako imajo predstojniki republiških upravnih organov že po ustavi pravico, da izdajajo izvršilne upravne predpise in jim ni več, kot je bilo doslej, potrebno pooblastilo zakona oziroma predpisov Izvršnega sveta.

Toda ne gre samo za spremembe, ki so vidne iz teh in drugih razlik v ustavnih določbah o vlogi izvršilnih in upravnih organov ter v stališčih omenjenih dokumentov. Te spremembe imajo vrsto medsebojno povezanih posledic, ki niso nujno vidne iz ustave. Tako se na primer povečuje število vprašanj, ki jih izvršilni ter upravni organi urejajo z izvršilnimi predpisi, medtem ko naj se zakonsko urejanje omeji na določanje politike in urejanje temeljnih vprašanj in razmerij, ki so pomembna za družbeni razvoj.

Nadalje je treba vse te spremembe gledati v povezavi z drugimi ustavnimi spremembami, zlasti z uvajanjem delegatskih razmerij v skupščine druženopolitičnih skupnosti. Prav tako izvira vrsta novih razmerij iz dejstva, da se vključujejo v skupščinski sistem skupščine nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti. Zato bo treba vzpostaviti novo razmerje med upravnimi organi ter strokovnimi službami teh samoupravnih interesnih skupnosti, nadalje med Izvršnim svetom ter temi skupnostmi in tako dalje.

Prav tako izvirajo določene spremembe v delovanju Izvršnega sveta ter upravnih organov iz sprememb v zveznih organih oziroma iz razširjanja odgovornosti republiških organov pri oblikovanju politike na zvezni ravni ter pri izvrševanju zakonov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejema Skupščina SFRJ na podlagi soglasja skupščin republik in pokrajin.

Zakonsko je treba opredeliti tudi nova razmerja, zlasti do Izvršnega sveta — manj to velja za upravne organe — ki nastajajo z delovanjem Predsedstva

SRS ter z izpolnjevanjem njegove ustavne vloge. Ta razmerja bodo opredeljena deloma tudi v drugih predpisih. Večji del omenjenih sprememb je povezan tudi z dejstvom, da se je v desetletju od leta 1963 pomnožilo število samoupravnih subjektov ter obseg samoupravnih pravic in dolžnosti ter drugih družbenih zadev, ki se rešujejo po tej poti. Prav tako je izoblikovana fiziognomija, novih samoupravnih organizmov, kot so na primer samoupravne interesne skupnosti. Lahko bi trdili, da se vloga izvršilnih in upravnih organov največ spreminja prav zaradi tega dejstva. Skratka, razmere, v katerih delujejo ti organi, so se spremenile, številčno in kvantitativno je narastel obseg samoupravnega urejanja družbenih zadev. Vrsta zadev se več ne ureja skozi upravne organe, ampak mimo njih. Da bi ti organi in Izvršni svet lahko uspešno opravljali svojo ustavno vlogo oziroma da se ne bi znašli na robu družbenega dogajanja, so nujne spremembe v metodah, organizacijskih oblikah in načinu dela upravnih organov, pa tudi Izvršnega sveta. Zato je treba nadalje razviti sodelovanje med Izvršnim svetom ter upravnimi organi na eni strani ter samoupravnimi subjekti na drugi strani, da bi se tako zagotovil vpliv delavskega razreda in vseh delovnih ljudi že med pripravo družbenih ukrepov.

Posebna naloga v tem okviru je tudi vključevanje drugih družbenih dejavnikov ter ustvarjalnih sil družbe v opravljanje nekaterih izvršilno-upravnih nalogov. Tako naj bi se ti organi bolj kot prej odprli navzven, kajti le tako bodo lahko v vseh vidikih izpolnili svojo vlogo. To je hkrati v skladu s stališčem, da je treba krepiti samoupravni značaj družbenopolitične skupnosti in stalen vpliv delovnih ljudi na dejavnosti njihovih organov.

Vendar ne gre samo za sodelovanje s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi. Le-te opravljajo poleg samoupravnih tudi pomembne družbene funkcije. Med posameznimi področji združenega dela obstajajo znatne razlike glede tega, katere družbene funkcije in na kakšen način jih opravljajo samoupravni subjekti. Pri tem so zlasti pomembne zadeve oziroma dejavnosti posebnega družbenega pomena. Za njihovo opravljanje so predvidene različne oblike družbenega vpliva, med drugim tudi vpliv izvršilnih in upravnih organov. To se nedvomno nanaša tudi na organe samoupravnih interesnih skupnosti, katerih skupščine se vključujejo v skupščinski sistem. Ne samo upravni organi, ampak tudi strokovne službe teh skupnosti bodo imele pomembno vlogo pri izvrševanju zakonov in drugih predpisov, izdelavi analiz stanja in pri pripravi predlogov novih rešitev.

To seveda terja tudi ustrezne možnosti za vplivanje organov družbenopolitičnih skupnosti na delovanje teh služb in nujnost medsebojne koordinacije, tako da ne bi strokovne priprave predlogov, o katerih bi skupaj sklepali zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti, potekale po dveh popolnoma ločenih tirih. To ne bi bilo samo neracionalno, ker bi prihajalo do dvojnega dela tudi takrat, ko to ni potrebno, ampak bi s tem resno otežili skupno odločanje zborov in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Tako bi šele v fazi odločanja, se pravi v zadnji fazi, stopile na dan razlike v strokovnih pripravah glede tega, kateri podatki in viri podatkov so uporabljeni, katera metodologija analize stanja je vzeta za podlago in podobno.

Vse navedeno v povezavi še z drugimi ugotovitvami pa tudi podatki o kadrovske zasledbi in sestavi delavcev, zaposlenih v republiških upravnih organih, tehnični opremljenosti upravnih organov in podobno predstavlja elemente stanja oziroma izhodišča za nove zakonske rešitve ter druge ukrepe. Menim, da

je točna ocena, da v razpravi o teh elementih in izhodiščih ni bilo večjih razhajanj, ampak, nasprotno, visoka stopnja enotnosti v pogledu. To velja tudi glede vrste predlogov možnih rešitev. Se pravi katere razmere in rešitve na podlagi omenjenih ustavnih in drugih izhodišč ostajajo bolj ali manj nespremenjena in kje in kako oblikovati nove rešitve. Normalno je, da se ob pripravi osnutkov obeh zakonov glede tega pojavljajo tudi dileme in različni predlogi, vendar so bila ta vprašanja do priprave besedil obeh osnutkov v glavnem razjasnjena oziroma bo to moč storiti v času do priprave predlogov obeh zakonov.

V tem okviru bo treba na primer sprejeti dokončno stališče o organizacijskih oblikah na področju energetike, varstva okolja, informatike, turizma in še nekatera druga vprašanja. Prav tako je v osnutkih ostalo še nekaj variant in redakcijskih pomanjkljivosti, pri čemer nam bodo tudi mnenja in pripombe iz skupščinske razprave pomagale pri končni opredelitvi in dodelavi besedila.

Iz te splošne ugotovitve je treba izvzeti pomembno vsebinsko dilemo, ki je bila bolj ali manj navzoča ves čas priprav, nanaša pa se na oba zakona. O njej je treba posebej spregovoriti. Dilema je bila tale: s kakšnimi pristojnostmi ter v kakšnih organizacijskih oblikah zagotoviti dogovarjanje ter usklajevanje dela med upravnimi organi ter Izvršnim svetom na eni strani ter s samoupravnimi organizacijami in interesnimi skupnostmi, zlasti tistimi, ki opravljajo pomembne družbene funkcije, na drugi strani. Tudi pri tej rešitvi ni bilo dvomov o samem izhodišču, to je o tem, da je takšno dogovarjanje in usklajevanje potrebno. Vprašanje pa je bilo, ali naj poteka v ustreznih kolegijskih telesih v Izvršnem svetu ali pa v upravnih organih, ki bi se organizirali kolegijsko. Pri tem je bilo poglobljeno vprašanje, kaj je pretežno njihova vloga, ali usklajevanje v okviru izvršilnih funkcij ali pa usklajevanje v okviru upravnih nalog, to je pri izvrševanju upravnih zadev, pri pripravi predpisov in pri drugem strokovnem delu.

Danih je bilo več argumentov, tako za prvo kot za drugo rešitev. Na eni strani je bilo rečeno, da je upravnih nalog na teh področjih že sedaj relativno malo, ter da se bo s prenašanjem javnih pooblastil na samoupravne interesne skupnosti ta proces še nadaljeval. Nasprotno temu je bilo mnenje, da upravni organi, ki bi delovali poleg komitejev v Izvršnem svetu, ne bi mogli v celoti izpolniti svoje ustavne naloge, to je spremljati stanje na določenem področju ter nositi odgovornost za to, nadalje, da takšna rešitev ne bi omogočila razmejitve upravnih in izvršilnih funkcij, da bi oteževala komuniciranje z drugimi republikami itd. Dokaj jasno so se izkristalizirala tudi stališča o tem, na katerih področjih naj bi delovala ta kolegijska telesa v primeru, če bi se usklajevanje opravljalo v Izvršnem svetu, ter v drugem primeru, katere upravne organe bi vodila kolegijska telesa s predsednikom in na katerih področjih bi ostale klasične oblike — republiški sekretariati.

Slednje, kakor tudi mnenja, ki so se izoblikovala v federaciji med sedanjimi pripravami na novi zakon o zvezni upravi, pa tudi mnenja v nekaterih drugih republikah, ki so začele priprave za nove zakonske rešitve ter iščejo odgovor na isto vprašanje, vse to je ponovno spodbudilo razmišljanje, da bi bilo treba v sedanjih razmerah takšno dogovarjanje in usklajevanje opravljati v komitejih kot republiških upravnih organih.

V razpravi, ki je potekala prejšnji teden v skupščinskih telesih, so predstavniki Izvršnega sveta posebej poudarili to dilemo. V več odborih je bila dana argumentirana podpora takšni rešitvi. Temu ustrezno bi izdelali tudi oba zakon-

ska predloga. Skladno s tem bi komiteji kot republiški upravni organi, tako po obliki kot po sestavi in načinu svojega dela, zagotavljali enotnost pri izvrševanju začrtane politike s:

1. samoupravnimi interesnimi strukturami, ki opravljajo dejavnosti ter zadeve posebnega družbenega pomena;
2. drugimi upravnimi organi v zadevah skupnega pomena.

V republiških komitejih bi kolegijsko telo — republiški komite nadomestil individualnega predstojnika pri sprejemanju temeljnih odločitev za izvajanje določene politike izvrševanja zakonov in drugih predpisov, zlasti pa za opravljanje tistih nalog, ki izvirajo iz odgovornosti upravnega organa za stanje na področju, za katerega je ustanovljen. Vendar bi imel predsednik republiškega komiteja tudi nekatera svoja pooblastila. Po položaju pa bi bil enak drugim funkcionarjem, ki vodijo republiške upravne organe.

V organizacijski strukturi republiških upravnih organov bi republiški komiteji predvidoma delovali na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva, vprašanja borcev in vojaških invalidov ter prometa in zvez. Razen teh bi delovala tudi republiška komiteja za družbeno planiranje ter za družbeni informacijski sistem. Skupščina bi na predlog predsednika Izvršnega sveta imenovala predsednike komitejev, medtem ko bi člane imenoval Izvršni svet. Sestava posameznih republiških komitejev bi se razlikovala glede na organizacije in samoupravne skupnosti ter upravne organe, ki bi bili v njih zastopani. Zato v zakonu ne bo moč podrobneje določiti sestave republiških komitejev. V vsakem primeru naj bi bili po položaju člani republiškega komiteja predstojniki strokovnih služb ustreznih samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti, ki se kot zbori vključujejo v skupščinski sistem. Za njihovo imenovanje na položaj predstojnika strokovne službe je predvideno tudi soglasje Skupščine SR Slovenije.

Republiški sekretariati kot do sedaj prevladujoča oblika republiških upravnih organov bi se ustanovili na področjih, kjer prevladujejo klasične upravne funkcije oziroma so interesi republike kot države še vedno močno prisotni. To se pravi na področjih notranjih zadev, ljudske obrambe, pravosodja, organizacije uprave in proračuna, financ, pa tudi industrije in obrti, kmetijstva in gozdarstva, dela ter urbanizma.

Nekatera v začetku navedena izhodišča, prav tako problematika komitejev, se nanašajo na oba zakonska osnutka. V nadaljevanju pa bi spregovoril posebej o nekaterih predlogih rešitev v osnutku zakona o Izvršnem svetu, nato pa še o nekaterih vprašanjih, povezanih z osnutkom zakona o upravnih organih.

Ker je treba položaj, odgovornost, funkcijo in vlogo Izvršnega sveta čimprej urediti v skladu z ustavnimi izhodišči, je že ustavni zakon postavil zahtevo, da se sedanji zakon o Izvršnem svetu uskladi z ustavo najkasneje do konca tega leta. Glede na prej navedena ustavna izhodišča in zato, ker se je dosedanji zakon dejansko omejeval le na norme o notranji organizaciji in načinu dela Izvršnega sveta, smo pri pripravah zakonov zavzeli stališče, da ne zadostujejo le posamezne spremembe oziroma dopolnitve sedanjega zakona, ampak da je treba pripraviti nov zakon o Izvršnem svetu. Glede na spremenjene družbeno-ekonomske razmere, v katerih Izvršni svet opravlja svoje naloge v novi ustavni ureditvi, mora nedvomno priti tudi do nekaterih novih rešitev v organizaciji in delu Izvršnega sveta. V tem pogledu je bilo pri pripravah zakonskega osnutka precej prizadevanj za nove rešitve oziroma za prilagoditev sedanjih običajnih

oblik in metod dela spremenjenim razmeram. Pri tem sta aktualni zlasti dve poglavitni usmeritvi:

1. Povezovanje in sodelovanje z vsemi tistimi političnimi in strokovnimi dejavniki, s katerimi se mora Izvršni svet povezovati tako pri izvajanju politike kakor tudi pri predlogih za določanje politike.

2. Elastična in učinkovita notranja organizacija Izvršnega sveta s smotno delitvijo dela ob vsej odgovornosti posameznih delov, kar naj zagotovi pravočasno in učinkovito delovanje Izvršnega sveta kot celote navzven, zlasti do Skupščine SR Slovenije in drugih organov.

Kar zadeva prvo usmeritev bi opozoril le na to, da v nekaterih vidikih sodelovanje z drugimi družbenimi dejavniki celo presega okvir tega zakona in bodo ta razmerja v njem zato lahko samo splošno nakazana, urejena pa bodo v posebnem zakonu. Gre za predvidene republiške svete za področje mednarodnih odnosov, za varstvo ustavne ureditve, za vprašanje družbene ureditve ter za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko, ki naj bi bili na podlagi posebnega zakona oblikovani kot skupna posvetovalna telesa za sodelovanje republiških organov in organov druženopolitičnih organizacij na ravni republike, ki imajo po ustavi posebne družbene funkcije in odgovornosti.

Republiški zakon o tem bo v kratkem predložen tej skupščini. Pripravlja se vzporedno z zveznim zakonom, ki bo uredil to obliko sodelovanja zveznih in republiških organov na ravni federacije.

V tem smislu bo vsekakor tudi potrebno v besedilu končnega zakonskega predloga preoblikovati sedanje besedilo 39. člena zakonskega osnutka, — mislim na zakon o Izvršnem svetu. S temi novimi organizacijskimi rešitvami bi bilo na dveh področjih hkrati nadomeščeno in v bistvu nadaljevano delo sedanjega Sveta za druženopolitična in ustavna vprašanja ter Sveta za družbenoekonomska vprašanja, ki delujeta pri Izvršnem svetu od maja letošnjega leta dalje na podlagi posebnega odloka Izvršnega sveta.

V okviru druge usmeritve velja posebej opozoriti na pomembno novost, ki jo uvaja 25. člen osnutka zakona, podobno kot je to že storjeno v zakonu o Zveznem Izvršnem svetu. S tem opredeljujemo vlogo Koordinacijske komisije Izvršnega sveta s posebnimi nalogami. Komisija, sestavljena iz predsednika, podpredsednikov in določenega števila članov Izvršnega sveta, naj bi predvsem koordinirala delo teles Izvršnega sveta, spremljala in obravnavala posamezna splošna vprašanja, pomembna za delo Izvršnega sveta, vprašanje uresničevanja njegovega delovnega programa, obravnavala in predlagala Izvršnemu svetu ukrepe za izboljšanje dela v Izvršnem svetu in republiških upravnih organih in podobno.

Razen tega je predvideno, da bi v skladu s poslovníkom ali sklepom Izvršnega sveta Komisija lahko tudi oblikovala posamezne odločitve, ki pa bi morale biti poslane drugim članom Izvršnega sveta ter bi bila dokončna odločitve sprejeta z njihovim izjavljanjem izven formalne seje.

Dosedanja praksa v Izvršnem svetu kaže, da je taka racionalizacija in delitev dela v Izvršnem svetu nujna in smiselna glede na število članov Izvršnega sveta ter raznolikost konkretnih nalog.

Dosedanje obravnave zakonskega osnutka so podprle tako zamišljeno vlogo Koordinacijske komisije v Izvršnem svetu. Vendar je bila tudi izražena bojazen, da bi se sklepanje v ožjem koordinativnem telesu utegnulo čezmerno razširiti in bi nadomeščalo vlogo Izvršnega sveta kot celote. Da bi se preprečile vsakršne nevarnosti v navedenem smislu, je treba vztrajati pri koncepciji zakona, da se

poseben način obravnavanja in oblikovanja odločitev Koordinacijske komisije nanaša na koordinacijske usmerjevalne in sprotne naloge, ki bodo podrobneje določene v poslovniku, katerega sprejem Izvršni svet v celoti pripravi.

Razen tega je pomembna določba, da pri njenem delu sodelujejo predstojniki upravnih organov, kadar komisija obravnava zadeve z njihovega delovnega področja. Očitno je tudi, da težišče dela in odločanje Izvršnega sveta ostaja na njegovih sejah, kjer se morajo obravnavati zakonski predlogi ter druga pomembnejša vprašanja izvajanja in določanja politike.

Glede posebnih razmerij med Izvršnim svetom in organi oziroma organizacijami na ravni republike in Skupščino SR Slovenije, Predsedstvom SR Slovenije bi omenil le razmerja med Izvršnim svetom in samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Le-ta izhajajo po eni strani iz nove vsebine nalog in odgovornosti Izvršnega sveta, po drugi strani pa iz vloge samoupravnih interesnih skupnosti v družbenopolitičnem sistemu ter pri opravljanju zadev oziroma dejavnosti posebnega družbenega pomena. Ta razmerja doslej v zakonu niso bila urejena in so zato povzročala v praktičnem delovanju tako Izvršnega sveta kot samoupravnih interesnih skupnosti določene probleme. V praksi se je zlasti pokazalo kot nujno sodelovanje Izvršnega sveta in samoupravnih interesnih skupnosti pri načrtovanju razvoja ustreznih dejavnosti, pri zbiranju in obdelavi informacij, pri izvajanju družbeno dogovorjene kadrovske politike ter pri organiziranju strokovnih služb na ustreznih področjih.

Glede na odgovornost Izvršnega sveta spada med njegove temeljne naloge tudi spremljanje dela samoupravnih interesnih skupnosti za območje republike, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena. Pri tem jim lahko Izvršni svet posreduje svoja stališča, predloge, mnenja in pripombe glede izvajanja zakonov in politike, ki jo je za ustrezno področje določila republiška skupščina.

Prav tako je potrebno na drugi strani z zakonom zavezati samoupravne interesne skupnosti, da Izvršni svet obveščajo o svojih sklepih oziroma o storjenih ukrepih v zvezi s stališči, mnenji oziroma pripombami Izvršnega sveta. Po drugi strani je poleg drugih oblik in metod sodelovanja predvidena tudi specifična rešitev, po kateri predstojniki ustreznih strokovnih služb nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti sodelujejo s pravico do razpravljanja na sejah Izvršnega sveta, kadar ta obravnava zadeve s področja vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva.

Končno je v posebnih določbah urejeno vprašanje intervencij Izvršnega sveta v primerih, ko v samoupravnih interesnih skupnostih ne pride do ureditve bistvenih vprašanj oziroma če pride v njih do bistvenih motenj pri uresničevanju samoupravnih pravic ali pri izvrševanju z zakonom določene dejavnosti oziroma če so na drug način huje oškodovani družbeni interesi. V takih primerih bi imel Izvršni svet zakonsko pooblastilo, da predlaga Skupščini SR Slovenije začasno ureditev odprtih vprašanj oziroma ureditev ustreznih začnih ukrepov.

Omenjene intervencijske možnosti se sicer povezujejo s podrobnejšimi ureditvami teh začnih rešitev v posameznih zakonih o samoupravnih interesnih skupnostih ter v bodočem sistemskem zakonu, ki bo reguliral vprašanje začnih ukrepov zoper organizacije združenega dela ter samoupravne interesne skupnosti. Osnove za to ukrepanje bodo urejene v zveznem zakonu o organizacijah združenega dela. Ne glede na omenjene posebne določbe pa pri reguliranju medsebojnih odnosov zakon glede razmerij med Izvršnim svetom in samoupravnimi

interesnimi skupnostmi izhaja iz osnovnega izhodišča, da ti odnosi temeljijo na načelih sodelovanja, dogovarjanja in usklajevanja.

Osnutek ureja tudi razmerja med Izvršnim svetom ter republiškimi upravnimi organi. Skladno z odgovornostjo Izvršnega sveta za delo republiških upravnih organov ustava nalaga Izvršnemu svetu, da usklajuje in usmerja delo republiških upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje zakonov, nadzoruje delo republiških upravnih organov in razveljavlja predpise teh organov, ki so v nasprotju z zakonom in drugim predpisom Skupščine SR Slovenije ali predpisom, ki ga je sam izdal zaradi izvršitve zakona, lahko pa pod pogoji, določenimi z zakonom, odpravlja predpise teh organov.

Navedene ustavne odgovornosti ter pravice in dolžnosti poskuša zakonski osnutek uresničevati v skladu s specifičnimi razmerji, ki v ustavnem sistemu obstajajo med upravnimi organi, Izvršnim svetom ter Skupščino. V tem sistemu imajo upravni organi samostojen položaj, hkrati z odgovornostjo Skupščini in Izvršnemu svetu. Izvršni svet, izhajajoč iz tega, predvsem skrbi za povezovanje, usklajevanje in sprejemanje tistih odločitev in stališč, ki so posebnega pomena za izvajanje politike in zakonov, za kar odgovarjata tako Izvršni svet kot ustrezni organ republiške uprave.

V tem smislu je tudi razumeti pooblastila Izvršnega sveta in njegovih delovnih teles glede usklajevanja in usmerjanja dela republiških upravnih organov, pri čemer že iz ustave izhaja pravica Izvršnega sveta, da o takih vprašanjih zavzema načelna stališča in določa smernice za uskladitev dela ustreznih upravnih organov. Osnutek zakona ob tem omogoča Izvršnemu svetu vpogled v delo teh organov.

Ob teh rešitvah pa je treba še posebej poudariti, da že sama sestava, organizacija in metoda delovanja Izvršnega sveta in njegovih posvetovalnih in delovnih teles izključujejo klasičen in hierarhičen odnos med Izvršnim svetom in med republiško upravo. Bistveno je namreč, da predstojniki republiških upravnih organov personalno sestavljajo Izvršni svet in tako povezujejo svojo odgovornost v delu republiških upravnih organov, ki jih vodijo z odgovornostjo Izvršnega sveta kot celote.

Tudi v posvetovalnih in delovnih telesih Izvršnega sveta, kjer se predvsem opravlja predhodna koordinacija, so udeleženi predstojniki oziroma drugi funkcionarji republiških upravnih organov, pa tudi sicer v vseh oblikah razpravljanja in dogovarjanja sodelujejo za konkretne zadeve pristojni organi republiške uprave.

Izvršni svet torej že po svoji sestavi ter tudi po strukturi svojih teles in metodah dela ni in ne more biti organ, ki bi se postavljala nad republiško upravo, temveč je v bistvu skupen organ, v katerem se republiška uprava neposredno povezuje in koordinira svoje delo pri izvajanju politike ter izvrševanju zakonov in drugih predpisov, da bi lahko učinkovito opravljala svoje naloge.

Slednje se neposredno navezuje na številna razmerja in rešitve, ki jih opredeljuje osnutek zakona o republiških upravnih organih. Tudi pri tem zakonu je Izvršni svet že od samega začetka zavračal vsak poskus formalnega pristopa oziroma mehaničnega usklajevanja z ustavnimi in drugimi izhodišči. Zato tudi preobrazbe na teh izhodiščih in iz nje izvirajoče aktivnosti ni mogoče razumeti kot enkratni pojav, kot aktivnost, ki bi jo lahko končali s sprejetjem tega ali onega zakona, temveč je to proces, s katerim se bo treba soočiti v konkretni praksi.

Spoznanje, da razvoj samoupravnih socialističnih odnosov ne vodi k tako imenovanemu demontiranju uprave in da je potrebno njeno učinkovito strokovno in sodobno poslovanje, je še en razlog več, da se reševanja te problematike lotevamo kompleksno. Oblikovanje zakonov o republiških upravnih organih je zato razumeti kot sestaven, zahteven člen pri razreševanju te problematike, od katerega vsebine in naravnosti bo v marsičem odvisna dejavnost, ki bo sledila.

Glede zakonskega urejanja te materije je bil že na začetku sprejet sklep, da je potrebno v enem zakonu, in torej ne več posebej, opredeliti tako sistemske kakor organizacijske rešitve, to je tako vprašanja, ki zadevajo naloge, vlogo ter razmerja, kot tudi organizacijo republiških upravnih organov. Poleg pričujočega osnutka zakona je v načrtu, da že za naslednja zasedanja Skupščine Izvršni svet predloži zakon o temeljnih načelih za organizacijo občinskih upravnih organov, zakon o samoupravnih pravicah in dolžnostih delavcev ter urejanju razmerij pri delu v upravnih organih SRS ter zakon o sredstvih za delo upravnih organov pa tudi z vsem tem povezane druge predloge ukrepov, ki se nanašajo na zagotovitev ustrežnejše materialne osnove upravnega poslovanja.

Zakon o republiških upravnih organih bi potemtakem urejal tisti del celotne problematike uprave, ki je bila doslej urejena v zakonu o republiški upravi SRS in zakonu o organizaciji republiške uprave. V temeljnih določbah zakona je določeno, da se republiški upravni organi in republiške organizacije ustanavljajo za izvrševanje upravnih nalog iz pristojnosti Socialistične republike Slovenije in so za opravljanje teh nalog odgovorni Skupščini in Izvršnemu svetu. Prav tako je v temeljnih načelih pa tudi med izhodišči opredeljena obveznost upravnih organov glede strokovnega dela za Skupščino in njene organe, izhodišča medsebojnih razmerij med republiškimi in občinskimi upravnimi organi, med republiškimi upravnimi organi in službami samoupravnih interesnih skupnosti in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi ter druga razmerja, javnost dela v republiških upravnih organih, položaj predstojnikov ter njihove pravice in dolžnosti.

Med organizacijskimi oblikami republiških upravnih organov kaže poleg komitejev, o katerih je že bilo govora, posebej omeniti republiške organizacije. Slednje dobivajo s tem zakonom pomembno mesto v strukturi republiške uprave ter so glede položaja ter pravic in dolžnosti izenačene z republiškimi upravnimi organi. Kot republiške institucije za opravljanje specializiranih strokovnih nalog bodo lahko veliko pripomogle k uspešnemu delu vseh republiških organov pa tudi drugih organizacij in skupnosti. Gre za zavod za planiranje, za statistiko, za mednarodno sodelovanje itd.

Nadalje bi omenil, da se tako v republiških organizacijah kakor tudi v republiških sekretariatih in drugih upravnih organih kot nov organ lahko oblikujejo sveti, kot strokovna posvetovalna telesa predstojnika. Sveti naj pritegnejo k sodelovanju organizirane samoupravne in druge dejavnike ter posamezne strokovnjake ter tako pripomorejo k uspešnejšemu delu teh organov in hkrati omogočijo večjo odprtost navzven ter javnost dela.

V odborih posameznih zborov je bilo nekajkrat sproženo vprašanje števila republiških upravnih organov, še zlasti republiških komitejev. Izraženi so bili pomisleki na račun razvejanosti republiške upravne organizacije, ki da bo sledila razvijanju te koncepcije. Čeprav ob vprašanju manjšega ali večjega števila republiških upravnih organov ter tehtanja razlogov, ki govore za eno ali drugo odločitev, niso bila zavzeta končna stališča in so bila mnenja celo nasprotujoča,

menimo, da so bila ta opozorila koristna in da bi morali pri oblikovanju zakonskega predloga tem vprašanjem posvetiti ustrezno pozornost.

Bolj razvejana organizacija oziroma večje število republiških upravnih organov samo po sebi ne sme pogojevati tudi neupravičenega povečanja delovnih mest v teh organih. Načela racionalne in učinkovite organizacije uprave bodo morala biti v celoti spoštovana in uveljavljena. Zakonskim izhodiščem za notranjo organizacijo republiških upravnih organov bodo sledili izvršilni predpisi in druga aktivnost, s katero naj se zagotovi smotrna in racionalna notranja organizacija upravnih organov in sistematizacija delovnih mest v njih in zlasti prepreči dvojnost nalog med upravnimi organi in strokovnimi službam v samoupravnih interesnih skupnosti ter med drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

Predsedujoči Štefan Nemec: Hvala lepa. S tem končujem skupno zasedanje vseh treh zborov. Zbori bodo delo nadaljevali na ločenih sejah. Delegatione Zbora združenega dela pa prosim, da ostanejo v dvorani, da bi takoj nadaljevali delo!

(Zasedanje je bilo končano ob 10. uri.)

Skupno zasedanje

(11. decembra 1974)

Predsedovala: Mara Žlebnik,
predsednica Zbora občin

Začetek zasedanja ob 9.35.

Predsedujoča Mara Žlebnik: Tovarišice in tovariši delegati! Pričejnam skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora, na katerem bomo poslušali skupne obrazložitve predstavnikov Izvršnega sveta, in sicer Jožeta Zakonjška, predsednika Komiteja Izvršnega sveta za planiranje, k 8. točki dnevnega reda, to je k osnutku resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975, dr. Avgušтина Laha, podpredsednika Izvršnega sveta, k 3., 4., 5., 6. in 7. točki dnevnega reda, to je k predlogu zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, predlogu zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, k predlogu zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, k predlogu zakona o zdravstvenem varstvu in osnutku zakona o skupnostih socialnega varstva, Jožeta Florjančiča, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za finance, k 9. točki dnevnega reda, to je k izhodiščem za sestavo republiškega proračuna za leto 1975 in k spremljajočim predpisom finančnega značaja.

Besedo ima tovariš Jože Zakonjšek, predsednik Komiteja Izvršnega sveta za planiranje. Prosim!

Jože Zakonjšek: Tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati!

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije prihaja pred delegate z osnutkom resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 po obdobju izredno intenzivnih analiz in razprav o problemih gospodarskega in socialnega razvoja v letu 1974. Razprava je prek Socialistične zveze delovnega ljudstva široko zajela vse nosilce odločanja, še posebno temeljita pa je bila v odborih in zborih Skupščine SR Slovenije v juliju in oktobru, ko so delegati razpravljali o gospodarskih gibanjih v letu 1974. Na aktualna gospodarska in družbena vprašanja je bila ob tem času usmerjena tudi pozornost

Gospodarske zbornice in Zveze sindikatov, še posebej pa so se z njimi ukvarjali številni zbori delovnih kolektivov v gospodarstvu in družbenih dejavnostih, ki so v mnogih razpravah nakazovali rešitve za mnoga vprašanja svoje in skupne razvojne politike. Trdimo lahko, da se je družbena pozornost v zadnji polovici tega leta odločno usmerila na probleme gospodarskega razvoja in politike. To potrjujeta tudi obe seji predsedstva ZK, ki sta člane, organizacije in vodstva zavezali, da v samoupravnih družbenih in drugih organih, v sindikatu, v Socialistični zvezi in drugih organizacijah temeljito razčlenijo gospodarski položaj in kritično primerjajo rezultate svojega dela s sklepi X. in VII. kongresa in nalogami komunistov v gospodarski stabilizaciji in na drugih področjih družbeno-ekonomskih odnosov.

Poglobljanju spoznanj o vzrokih in o soodvisnosti gibanj in tendenc v gospodarstvu in družbi je dala pomemben prispevek tudi strokovna in znanstvena misel. Ekonomisti, teoretiki in praktiki so se bolj kot kdajkoli poprej ukvarjali s pomembnimi tekočimi in dolgoročnimi problemi ekonomske politike in sistema ter tako poglobljali naša teoretična in praktična spoznanja o zakonitostih gospodarskega in družbenega razvoja.

Najširša individualnost in družbena zavzetost, prizadevanje in interes za usklajevanje in usmerjanje gospodarskih in družbenih tokov v skladu z zastavljenimi cilji že odraža globoke spremembe v družbeni in ekonomski strukturi, ki so se pričele oblikovati z ustavnimi amandmaji ter pospešile in okrepile s sprejetjem ustav SFR Jugoslavije in SR Slovenije. Čeprav bo konstituiranje združenega dela v skladu z ustavnimi določili še dolgotrajen proces in z doseženim tudi ne moremo biti vedno zadovoljni, pa smo vendarle pri reorganizaciji samoupravnega združenega dela na temeljih nove ustave dosegli velike uspehe, ki se odražajo tudi v prizadevanju delavcev in delovnih ljudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih, v družbenopolitičnih skupnostih in drugih organizacijah, da v dokaj težavnih in zapletenih gospodarskih razmer vse bolj neposredno zavzeto in tudi vse bolj uspešno oblikujejo in uresničujejo temeljne usmeritve svoje poslovne in razvojne politike.

Interes delavcev in delovnih ljudi za gospodarska in druga razvojna vprašanja in njihova zavzetost za iskanje ustreznih rešitev v takšnih situacijah, s kakršnimi se srečujemo letos, je nedvomno dokaz več, da se s preobrazbo družbenoekonomskih odnosov v družbeni bazi oblikujejo novi nosilci odločitev in odgovornosti, ki bodo vse bolj sposobni, da v procesih neposrednega samoupravljanja in samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja oblikujejo pogoje svojega življenja in dela, razrešujejo skupna razvojna vprašanja ter tako oblikujejo tudi pogoje in smeri razvoja širših družbenih skupnosti, upoštevajoč svoje in širše družbene interese.

Spremembe, ki nastajajo v temeljni strukturi, v odnosih v družbi, utemeljujejo tudi prepričanje, da bo združeno delo skozi razne oblike povezovanja dela in sredstev na vsakem področju združenega dela, v vsaki temeljni organizaciji združenega dela in v raznih oblikah integracij bolj zainteresirano za najbolj smotrne rešitve in za odpravljanje raznih neuskladenosti, protislovij in odklonov, ki so se doslej pojavljali in so še vedno prisotni v naši ekonomski in razvojni politiki in ki so se v pogojih odtujenosti delavcev od pogojev in rezultatov njihovega življenja in dela poglobljali in na nekaterih področjih dobivali že kritične dimenzije.

Temeljni pogoj pa je, da se dejansko uveljavijo globlji posegi v družbeno-ekonomsko opredelitev položaja delavcev združenega dela v duhu načela ustave, da se zagotovi, da bo delavec dejansko odločal o dohodku in njegovi uporabi v vseh sferah družbene reprodukcije, s čimer bodo podana tudi trajnejša zagotovila, da se bodo zastavljeni cilji ekonomske in razvojne politike oblikovali v realnejših okvirih, da razvojnih ciljev ne bo potrebno stalno spreminjati in da se ne bodo širili administrativni posegi državnih in drugih organov v proces družbene reprodukcije. Vse to je tudi pogoj, da se zagotovi večja ekonomska in socialna varnost in stabilnost delavcev in delovnih ljudi.

Kvaliteten premik na področju samoupravnice organiziranosti gospodarstva v letu 1974 so številne integracije in druge oblike poslovnih povezav na področju proizvodnje, prenosa in distribucije električne energije, v železarstvu, strojegradnji, kovinski in elektroindustriji, kemični, papirni in lesni industriji, transportu, turizmu in drugod. V okviru teh integracij se že oblikuje dolgoročna skupna razvojna politika v tehnološko-ekonomsko soodvisnih in povezanih procesih, čeprav tudi ne smemo podcenjevati začetnih težav in tendenc in da se za formalnim združevanjem pogosto ohranjajo stari odnosi. Zlasti pa bi morali vztrajati pri oblikovanju vertikalnih integracij, ki presegajo regionalne meje, pri integracijah, ki povezujejo celoten tehnološki proces, od proizvodnje surovin do finalnih izdelkov v širšem jugoslovanskem in mednarodnem merilu.

Izoblikovale so se že ali pa so v nastajanju tudi samoupravne interesne skupnosti na področju kapitalno intenzivne gospodarske infrastrukture, kot je elektrogospodarstvo, železniški promet, cestni promet, PTT itd., in v družbenih dejavnostih. Znano je, da so to področja, kjer trg in njegovi zakoni niso in ne morejo biti edino ali glavno merilo za ugotavljanje družbenih potreb, da pa je uskladen razvoj na teh področjih splošen pogoj za skladen in dinamičen gospodarski in družbeni razvoj. Že danes se na teh področjih s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem v neposrednejšem odnosu med proizvajalci in uporabniki uspešno razrešujejo mnoga odločilna vprašanja skupne razvojne politike. Njihova odgovornost za razvojno politiko in za oblikovanje in izvajanje ustreznih razvojnih rešitev, ki bodo predstavljale bistveno sestavino skupne razvojne politike, pa bo z novim zakonom in sistemskimi ureditvami, ki jih pripravljamo, še bolj poudarjena.

Nadaljnji razvoj integracij, zlasti v vertikalni smeri, ki se v svoji razvojni politiki in v raznih oblikah povezav dela in sredstev morajo usmerjati ne le na slovenski, ampak tudi na enotni jugoslovanski trg in se s svojimi proizvodnimi, kadrovskimi, znanstvenimi in drugimi potenciali vključevati v evropski in svetovni gospodarski prostor, zlasti pa navezovati trajnejše poslovne stike z deželami v razvoju, ter oblikovanje samoupravnih interesnih skupnosti, ki morajo s svojo samoupravno in družbeno aktivnostjo bistveno prispevati k premagovanju starih odnosov v sistemu usklajevanja in usmerjanja družbenega razvoja, k skladnejši strukturi proizvodjalnih sil, k racionalni uporabi sredstev družbene reprodukcije in k odpravi konfliktov, ki so jih porajale metode etatističnega in administrativnega usmerjanja razvoja na teh področjih, je bistvenega pomena za obvladovanje razvojnih procesov v širših družbenih razmerah ter za postopno odpravo strukturnih in drugih neskladnosti v celotnem reprodukcijskem procesu, ki so se zlasti v tem letu zaostrole in so po naši oceni tudi globlji vzrok za težave in probleme, s katerimi se srečujemo in spopadamo.

Nerealno bi bilo pričakovati, da bi lahko vse probleme preoblikovanja in povezovanja gospodarstva na ustavnih načelih in oblikovanja samoupravnih

interesnih skupnosti v gospodarskih in družbenih dejavnostih rešili čez noč. Tu nas čaka še veliko delo, zlasti pri medsebojni povezavi proizvodnje in trgovine, kjer se ti procesi še vse prepočasi odvijajo, in v nekaterih drugih sektorjih. Upravičeno lahko zato zahtevamo večja strokovna in politična prizadevanja vseh samoupravnih in družbenih subjektov, zlasti pa organizacij združenega dela za oblikovanje trajnejših povezav na osnovi združevanja dela in sredstev ter svobodne menjave dela, ker je to pogoj za uspešnejše obvladovanje temeljnih vprašanj gospodarskega in družbenega razvoja, ki nam danes še vedno po logiki starega sistema in odnosov pogosto uhajajo iz rok. Nedvomno se bomo na teh področjih v sedanjem prehodnem obdobju še srečevali z novimi problemi. Ne bi pa smeli dovoliti, da bi se v sistemih, kjer smo se že načelno in konkretno dogovorili za nove odnose, ob težavah, ki nastajajo, vračali na stare in preživele odnose in rešitve. In ne nazadnje, svetovna gospodarska in politična kriza nas z vso resnostjo opozarja, da se njenim negativnim posledicam za naš notranji razvoj lahko učinkovito upremo samo, če smo močnejše samoupravno povezani in organizirani. Večja notranja samoupravna organiziranost in povezanost v procesu družbene reprodukcije pa je tudi pomemben pogoj, da naš prispevek k ekonomski in politični emancipaciji dežel v razvoju postane tudi bistvena prednost naše dolgoročne ekonomske politike in razvoja.

Poudarek, ki ga dajemo spremembam v družbenoekonomski ureditvi na temeljih ustave, temelji na spoznanju, da je bistveni pogoj za odpravo neskladnosti in deformacij v dosedanjem razvoju in za učinkovitejšo obrambo pred negativnimi vplivi svetovne gospodarske in politične krize dosledno uveljavljanje odgovornosti temeljnih nosilcev gospodarskega in družbenega razvoja za oblikovanje in izvajanje ekonomske in razvojne politike. To pa pomeni hkrati tudi organiziran napor za izgradnjo takšnega ekonomskega sistema in pravnih mehanizmov, v katerem bo odgovornost vseh samoupravnih, družbenih in političnih subjektov za zagotavljanje dinamičnega in bolj skladnega družbenega razvoja na kvalitetnejših osnovah jasno opredeljena. To tudi utemeljuje zahtevo, da z vso odločnostjo nastopamo proti odporom politiki stabilizacije in ustavne preobrazbe gospodarske in družbene strukture, ki izvirajo bodisi iz neznanja, nestrokovnosti in neprilagodljivosti novim razvojnim tokovom doma in v svetu bodisi iz želja po ohranjanju privilegijev, privatno-lastniške mentalitete, nesocialnega in nesocialističnega obnašanja ter pomanjkanje čuta za solidarnost, vzajemnost in skupno odgovornost.

Tovarišice in tovariši delegati! Oceno gospodarskih in družbenih gibanj v letu 1974 dajemo na osnovi podatkov devet oziroma desetmesečnega obdobja. Čeprav vse te ocene torej še ne morejo biti dokončne, pa podatki, s katerimi razpolagamo, in analize, ki so bile opravljene, dovoljujejo dokaj zanesljivo presojo temeljnih problemov in tendenc pri uresničevanju ekonomske in socialne politike v tem letu.

Razvojna politika SR Slovenije, kakor tudi SFR Jugoslavije, je bila v letu 1974 usmerjena v pospešitev gospodarske rasti in razreševanje osnovnih strukturnih problemov predvsem na področju energetike, prometa, surovin in prehrane. Med prioriteta mi je bila tudi večja avtomatizacija in modernizacija proizvodnje. Težišče razvojne politike je bila tudi večja stopnja stabilnosti z optimalnejšim povezovanjem združenega dela v celotnem reprodukcijskem procesu.

Splet objektivnih in subjektivnih notranjih in zunanjih činiteljev in okolnosti, ki je pogojeval razvoj v letu 1974, nas je bolj kot kdajkoli poprej opozoril

na vse notranje probleme, nerešena sistemska in druga vprašanja, strukturne neuskladenosti in tako dalje, ki so odkrila močna protislovja med cilji in metodami za realizacijo razvojne politike. V sistemu in politiki cen, sistemu delitve dohodka, razširjene reprodukcije, kreditno-monetarnem sistemu in sistemu in politiki ekonomskih odnosov s tujino ni prišlo do tistih bistvenih sprememb pri načinu razpolaganja z akumulacijo, ki bi lahko omogočile spremembo dosedanjih trendov v korist večje stabilizacije. Ob sicer uspešni politiki pospeševanja gospodarske aktivnosti je stari gospodarski sistem še nadalje kopičil vsa svoja protislovja, kar je dobilo svoj zunanji izraz v eskalaciji inflacije in s tem v večanju nestabilnosti na vseh področjih. Z vsemi starimi protislovji obremenjen gospodarski sistem je tudi praktično onemogočal uporabo kakršnekoli učinkovitejše ekonomske politike in njenih običajnih ukrepov v stabilizacijske namene.

Na prehodu v leto 1974 je bila tako za slovensko kot za jugoslovansko gospodarstvo značilna visoka dinamika rasti, ki pa jo je spremljal najmočnejši val inflacije po gospodarski družbeni reformi v letu 1965. Gospodarska politika je bila v osnovi ekspanzivna, usmerjena v pospeševanje investicij in v pospeševanje notranjega in zunanjega povpraševanja. Takšna politika je omogočila gospodarsko aktivnost z visokimi stopnjami rasti, kar je nedvomno uspeh, zlasti ker se je v letih po reformi v Jugoslaviji že začelo utrjevati prepričanje, da postaja gospodarjenje z nizkimi stopnjami rasti kroničen element našega gospodarskega sistema. To je uspeh tudi zato, ker smo dokazali sposobnost dinamičnega razvoja v času, ko v ostalem svetu nastopa recesija in kriza, ko se večja ekonomska negotovost in ko se prepletajo krize svetovnih monetarnih in trgovinskih sistemov. Medtem ko v državah OECD na primer letos praktično ni bilo nobene gospodarske rasti oziroma 0,25 %, je v 11 mesecih letošnjega leta industrijska proizvodnja v Sloveniji za 10,7 % višja kot lani, uspešno se razvijajo tudi gradbeništvo in nekatera druga gospodarska področja.

Dinamičen razvoj in deloma tudi večja uskladenost pri razvoju posameznih področij združenega dela je nedvomno odraz notranje moči in sposobnosti gospodarstva, da v dokaj težavnih okoliščinah zagotavlja relativno visoke stopnje rasti, razvija sodobno proizvodnjo in tehnologijo, modernizira svoje proizvodne kapacitete in strukturo in tako ustvarja ugodnejše pogoje za razvoj celotne družbe. Visoka dinamika gospodarske rasti poteka vzporedno s pričetkom novega investicijskega cikla. Investicije postajajo najbolj dinamična kategorija potrošnje, medtem ko izvoz izgublja to obeležje. Naložbe v osnovna sredstva so se v prvih 9 mesecih v Sloveniji povečale nominalno za 59,1 %, v Jugoslaviji pa za 43,7 %. Ob tako spremenjenem trendu se je bistveno povečal tudi delež investicij v uporabi razpoložljivega produkta, in sicer na 26,5 % v Sloveniji in na 23 % v Jugoslaviji, čeprav je bil še pred dobrim letom delež investicij v družbenem proizvodu v Jugoslaviji večji kot v Sloveniji. V tem obdobju so nastali s preusmeritvijo na gospodarsko infrastrukturo in še na nekatera prioritetna področja tudi prvi premiki v strukturi investicij.

Spremembe v strukturi investicij je predvideval že družbeni plan za obdobje 1971—1975, vendar so se prva tri leta investicije gibale v okviru starih in neustreznih proporcij. Šele odločna usmeritev gospodarske politike na prioritetna področja razvoja z ukrepi, ki so bili v tej smeri sprejeti, je povzročila, da se je delež investicij v energetiko, promet, proizvodnjo surovin in kmetijstvo povečal. Hitreje rastejo tudi naložbe v prometno infrastrukturo, vodno gospodarstvo in investicije v manj razvitih občinah. S to spremembo dosedanjih trendov v naložbah so se pričeli razvijati tudi pogoji za tiste spremembe v struk-

turi gospodarstva, ki so pomemben pogoj za naš nadaljnji razvoj. Intenzivne so bile v tem času tudi naložbe v modernizacijo proizvodnje in razvoj sodobne tehnike in tehnologije, kar bo pomembna osnova za rast proizvodnje in produktivnosti dela v prihodnjih letih.

Čeprav je gospodarska aktivnost, za celo leto merjena s povprečji in v primerjavi z lanskim letom, še vedno visoka, pa je sredi leta prišlo do sprememb, ki pomenijo postopno zmanjševanje gospodarske dinamike. Kot omejitveni faktor se je pojavil rastoči deficit plačilne bilance, ki je delno odraz vpliva neugodnih okoliščin, v katerih se odvija svetovna trgovina, na naš notranji razvoj — pogoji menjave so se npr. glede na rast svetovnih cen poslabšali za 12 % — zlasti pa premajhnega izvoza in visoke odvisnosti celotnega gospodarstva od uvoza. Najbolj zaskrbljujoče je upadanje fizičnega obsega izvoza ob bistvenem poslabšanju konkurenčne sposobnosti izvoznega gospodarstva. Uvoz kljub velikim povečanjem uvoznih cen raste, ker je številna proizvodnja vezana na uvoz in se le s težavo prilagaja na novo nastalim spremembam v mednarodni trgovini. V tem je tudi šibkost naše proizvodne strukture, ki je neelastična za zunanje spremembe in ni povezana, ne doma pa tudi ne pri nastopu v tujini. S strukturo zunanje trgovine smo že prišli do kritične točke, saj je pokritje uvoza z izvozom padlo pod 50 %.

Inflacija je skupni imenovalec vseh gospodarskih problemov, na katerega se prej ali slej prevedejo vsa protislovja, ki nastajajo v procesu razširjene reprodukcije, delitve in zunanje menjave ali pa so posledica ukrepov na področju politike cen in na drugih področjih ekonomske politike.

Analiz, ki obravnavajo inflacijo, je vedno več, vedno bolj pa postajajo tudi kompleksne. Če upoštevamo vse analize sedanje inflacije, lahko iz njih izluščimo vrsto vzrokov, ki naj bi inflacijo povzročali, hkrati pa se nenehoma soočamo z dejstvom, da je tem močnejša, čim več o njej govorimo. Slej ko prej ostaja inflacija problem, čigar posledice čutimo v vseh celicah in strukturah gospodarskega in družbenega razvoja, zlasti pa vpliva negativno na vse kvalitete razvoja. Inflacija ruši sistem delitve po delu, vodi k uravnilovki, devalvira kriterije ekonomskih in socialnih odločitev, spodbuja neracionalnost pri poslovanju in potrošnji, ustvarja vrsto dodatnih stroškov v družbi, slabi ekonomsko in socialno varnost, zaostčuje protislovja znotraj združenega dela itd.

Ob upoštevanju in ob obravnavanju vseh mogočih vzrokov inflacije je sčasoma postalo jasno, da je za vsako uspešno borbo proti inflaciji potrebno predvsem spremeniti način gospodarjenja in način delovanja gospodarskega sistema. V borbi proti inflaciji se vse premalo ukvarjamo s problemi v procesu formiranja akumulacije in njene uporabe. Teoretičen koncept in politika stabilizacije temeljita še vse preveč na uravnavanju in usklajevanju potrošnje — neracionalno in nerealno potrošnjo moramo seveda odpravljati in se proti njej boriti — učinkovitost antiinflacijske politike pa zahteva predvsem ukrepanje na strani reprodukcije in ponudbe, pri čemer se je treba usmeriti na probleme razpolaganja z akumulacijo in njenega učinkovitega investiranja in hkrati na odkrivanje in postopno odpravljanje žarišč neracionalnega gospodarjenja, rastočih izgub, nelikvidnosti in nizke produktivnosti dela.

Nestabilna gospodarska gibanja so v letošnjem letu še nadalje omogočala in na mnogih področjih celo spodbujala neučinkovito gospodarjenje ter tako zmanjševala uspešnost kvalitetnih činiteljev proizvodnje in učinke socialne politike.

Potrebne bi bile mnogo bolj poglobljene analize tokov in odnosov v celotni sferi družbene reprodukcije, da bi ugotovili neskladnosti in rezerve v stopnji

izkoriščanja proizvodnih činiteljev in delovnega časa, organizaciji in tehnologiji dela, možnostih za substitucijo in prihranke pri surovinah in drugih reprodukcijskih materialih, izrabi odpadkov, v racionalnejši uporabi finančnih sredstev, delovni disciplini itd. V tem so naše največje rezerve in največje možnosti za hitrejšo razreševanje že dalj časa prisotnih strukturnih in drugih problemov.

Problemi, s katerimi se gospodarstvo srečuje v zadnjem času, opozarjajo, da v smeri izboljšanja pogojev za racionalnejše gospodarjenje in poslovanje nismo bistveno napredovali. Ponovno se zaostruje vprašanje nelikvidnosti, zaloge blaga se hitro povečujejo, zelo visok porast imajo neplačane obveznosti, pri čemer so v Sloveniji še posebno visoko porasle terjatve, ki so konec tretjega kvartala dosegle 39 milijard dinarjev. Samo v tretjem trimesečju je njihov prirast znašal milijardo dinarjev. Izgube, izkazane po periodičnih obračunih za 9 mesecev tega leta, so se skoraj podvojile. Vse to govori, da smo pri obvladovanju tokov družbene reprodukcije še premalo učinkoviti in uspešni, saj se ponovno srečujemo s problemi, ki smo jih že dokaj zadovoljivo reševali v bližnji preteklosti.

Vpliv kvalitativnih razvojnih činiteljev na gospodarski in družbeni razvoj je bil prisoten z manjšo intenzivnostjo, kot se je računalo v resoluciji za leto 1974. Zaposlovanje, posebej na nižje kvalificiranih in administrativnih delovnih mestih v gospodarstvu, družbenih dejavnostih in na ostalih področjih, je bilo ekstenzivno in neracionalno in je rast produktivnosti dela izpod pričakovane in možne. Na tem mestu ne bi mogli opredeliti mnogih ekonomskih, socialnih, političnih in drugih aspektov tega problema. Dejstvo je, da ima Slovenija že blizu 50 % aktivnega prebivalstva in da se problem zaposlenosti različno odraža na raznih območjih v republiki, kar zahteva seveda posebne analize in ukrepanje. V tej smeri Izvršni svet Skupščine SR Slovenije že pripravlja posebne ukrepe in priporočila, ki naj bi jih sprejela Skupščina SR Slovenije.

Niti po kvantiteti niti po kvaliteti se ne realizirajo vrednostne naloge na področju strokovnega izobraževanja in raziskovalne dejavnosti. Bistveno povečanje produktivnosti dela, boljša opremljenost delovnih mest, sodobnejša tehnologija, avtomatizacija proizvodnih in delovnih procesov ter učinkovitejša organizacija dela ostajajo torej skupaj z izboljšanjem kvalifikacijske strukture zaposlenih, s povečanjem števila in kvalitete strokovnih in znanstvenih kadrov in z njihovo usmeritvijo na razreševanje problemov proizvodnje in razvoja še nadalje osnovne naloge organizacij združenega dela in vseh odgovornih družbenih činiteljev pri oblikovanju njihovih planov in programov. Ti problemi pa morajo dobiti tudi odločnejšo prednost v razvojni politiki na ravni republike.

Tovarišice in tovariši delegati! Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975, ki ga predlaga Izvršni svet, izhaja iz ocen, analiz, problemov in tendenc v tekočem družbenoekonomskem razvoju ter uresničevanju nove ustave, o katerih je bilo govora, in ob upoštevanju temeljnih srednjeročnih razvojnih usmeritev SR Slovenije, sklepov kongresov ZK ter sklepov predsedstev CK ZK, ki so opredelili jasnejša in konkretnjša politična izhodišča, usmerja tržišče politike družbeno-ekonomskega razvoja v letu 1975 na nadaljnje uveljavljanje samoupravljanja na vseh področjih združenega dela, ki naj se v skladu z določili ustave na vseh ravneh vse bolj uveljavlja kot temeljni nosilec ekonomske in razvojne politike; na dinamično gospodarsko aktivnost, ki naj temelji na kvalitetnih osnovah in izvajanju prednostnih nalog na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti;

na postopno in odločno odpravljanje osnovnih vzrokov nestabilnih gospodarskih gibanj na vseh ravneh, od temeljne organizacije združenega dela do federacije; na povečanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva in obvladovanje vseh oblik porabe v okviru razpoložljivih sredstev.

Že takoj moramo poudariti, da je objektivni splet pozitivnih, negativnih in protislovnih okoliščin, v katerih oblikujemo ekonomsko in socialno politiko za leto 1975, manj ugoden, kot je bil ob prehodu v leto 1974. Medtem ko je bila v začetku leta 1974 notranja in zunanja konjunktura še močna spodbuda za dinamičen gospodarski razvoj, so se pogoji za ohranjanje pozitivnih tendenc v razvoju proizvodnje in izvoza proti koncu leta bistveno spremenili. Naraščanje zalog, povečana nelikvidnost, izgube itd. opozarjajo na zmanjševanje domače konjunktura. Bistveno pa se je poslabšal tudi položaj izvoznega gospodarstva, kar se poleg ostalega odraža tudi v upadanju dinamike izvoza. Po ocenah, s katerimi razpolagamo, je v prihodnjem letu računati, da se bo konjunktura v razvitejših državah, s katerimi pretežno trgujemo, še poslabšala, kar bo vodilo k večji ekspanzivnosti teh držav pri izvozu na druga tržišča ter k omejevanju njihovega uvoza in notranje porabe.

Vse analize potrjujejo tudi, da je svetovna inflacija globlji proces in odraz svetovne gospodarske in politične krize, ki se širi in dobiva obsežnejše dimenzije. Čeprav ni pričakovati, da bi cene na svetovnih trgih naraščale v naslednjem letu s takšno dinamiko kot letos, nekatere tendence v gibanju svetovnih cen, ki jih lahko zasledujemo in predvidevamo, verjetno ne bodo prispevale k izboljšanju pogojev menjave v našem izvozu in uvozu. Močno so omejene tudi možnosti za financiranje večjega deficita plačilne bilance.

S temi dejstvi in okoliščinami moramo računati, ko se opredeljujemo za cilje in smer politike družbenoekonomskega razvoja v letu 1975. Vgrajena so v osnutek resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije, ki ga sprejema sedaj zvezna skupščina. Z njimi pa moramo računati tudi, ko razpravljamo o temeljih razvojnih usmeritev v Sloveniji. Ta dejstva in te okoliščine so bile prisotne tudi, ko se je Izvršni svet odločil, da se bo v osnutku resolucije opredelil za realno dosegljive in uresničljive cilje in naloge v letu 1975 in za družbeno verificirane prioritete v družbenogospodarskem razvoju.

Leto 1975 pomeni sicer na mnogih področjih ekonomskega in socialnega razvoja kontinuiteto v razvojni politiki in usmeritvah. Glede na široko disperzirano odgovornost nosilcev razvojne in ekonomske politike v našem sistemu in vseh temeljnih funkcij v družbeni reprodukciji, pa zahtevajo naloge in cilji v letu 1975 večjo organiziranost in učinkovitost celotne naše družbe.

Tendencam in procesom se ne bomo smeli predajati stihijsko in neorganizirano. Bistveno je, da se jasno opredelimo za politiko, sistem in ukrepe, ki bodo usmerjali ravnanje vseh gospodarskih, samoupravnih in političnih subjektov v izpolnjevanju skupno dogovorjenih ciljev in nalog.

Temeljni pogoj za nadaljevanje že prisotnih kvalitativnih procesov na vseh področjih gospodarskega in družbenega razvoja, za povečanje družbene produktivnosti dela, izboljšanje pogojev za življenje in delo itd. je v intenzivnem nadaljevanju procesov reorganiziranja samoupravno združenega dela in vseh družbenoekonomskih odnosov na temeljih nove ustave. Krepitev samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih in krajevnih skupnostih bo delavce in občane vse bolj usmerjalo v prizadevanje, da bi se njihovi delovni in življenjski pogoji

zagotavljali v skladu z njihovimi celovitimi, kratkoročnimi in dolgoročnimi, individualnimi in splošnimi družbenimi interesi.

Odločna zahteva za spremembo neustrezne gospodarske strukture, kar postaja temeljni pogoj za skladnejši razvoj SR Slovenije, ter dolgoročni interes delavcev za povečanje dohodka na podlagi večje individualne in družbene produktivnosti dela mora ta usmeriti vse gospodarske in politične dejavnike v akcijo za pospešeno oblikovanje takšnih integracij, v katerih bodo povezani delovni interesi od surovinske in predelovalne industrije do trgovine, bančnega sistema in znanosti. Te integracije se ne bodo smele zaustavljati niti na občinskih ali lokalnih mejah niti v mejah republike in Jugoslavije. Smeleje se bo moralo gospodarstvo usmerjati tudi na skupna vlaganja za zagotovitev surovin in reprodukcijskega materiala v širšem jugoslovanskem prostoru, še posebej pa z deželami v razvoju. Te usmeritve bodo imele tudi širšo družbeno podporo v politiki bančnih naložb, sistemu in politiki cen, kreditni politiki in sistemu zunanjetrgovinske menjave.

Na gospodarskih področjih posebnega družbenega pomena in na področjih družbenih dejavnosti mora biti prizadevanje temeljnih in drugih organizacij združenega dela usmerjeno na utrjevanje in pospešeno oblikovanje samoupravnih interesnih skupnosti, da bo združeno delo tudi na teh področjih postajalo vse bolj temeljni nosilec najširših družbenih interesov ter odgovoren oblikovalec in izvajalec skupne razvojne politike. Čimprej morajo zaživeti temeljne samoupravne interesne skupnosti za elektrogospodarstvo, interesna skupnost za nafto in plinsko gospodarstvo, interesne skupnosti na področju prometa, gozdarstva in komunalnega gospodarstva. Te skupnosti morajo nase prevzeti tudi odgovornost in skrb za oblikovanje predlogov sistemskih in drugih rešitev, ki odredjajo pogoje poslovanja in delovanja dejavnosti, za katere so ustanovljene. Prav tako je potrebno zagotoviti, da se samoupravne interesne skupnosti na področju družbene dejavnosti čimprej konstituirajo v skladu z ustavo in zakoni in da se uveljavi njihova vloga in odgovornost tako v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti kot v ostalih družbenih sredinah. V vseh teh samoupravnih interesnih skupnosti se bo morala v procesu samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o razvojni politiki izoblikovati usmerjenost na one prioritete razvojne cilje in naloge, ki bodo opredeljeni kot skupni interesi in ki bodo pomenili trajnejšo osnovo za povečanje individualne in družbene produktivnosti dela ter osebnega in družbenega standarda delavcev in občanov.

Dinamična gospodarska aktivnost bo v naslednjem letu odvisna predvsem od tega, ali bomo uspeli zagotoviti sorazmerno hitro naraščanje izvoza blaga in storitev in večji obseg materialnih naložb v gospodarstvu. Izvoz blaga in storitev naj bi porastel za 10 % in dosegel milijardo 230 milijonov dolarjev, kar znaša v Sloveniji 686 dolarjev na prebivalca in je znatno več kot v poprečju v Jugoslaviji. Povečana investicijska dejavnost — delež materialnih naložb v gospodarstvu naj bi znašal prek 30 % družbenega proizvoda — bo tudi bistveni pogoj za uresničevanje prioritetnih nalog, opredeljenih v osnutku resolucije, na področju infrastrukture, kmetijstva in proizvodnje deficitarnih surovin in repromaterialov ter za nadaljnjo avtomatizacijo in modernizacijo kapacitet zlasti tistih predelovalnih panog slovenske industrije, ki so pomembne pri izvozu proizvodov višje stopnje predelave.

Za zagotovitev takšnih usmeritev v proizvodnji in razvoju materialnih proizvodnih sil bo moralo gospodarstvo, zaradi vse bolj zaostrenih pogojev gospodarjenja tako na domačem, predvsem pa na tujem trgu, skrajno preudarno in

učinkoviteje izkoriščati sredstva domače in tuje akumulacije, z boljšim izkoriščanjem obstoječih kapacitet in z boljšo organizacijo dela zmanjševati delež materialnih in drugih stroškov, v sistem delitve dohodka in osebnih dohodkov vgrajevati materialne spodbude za racionalizacijo in novatorstvo, za varčevanje na vseh področjih, za racionalno uporabo materiala, za zmanjševanje izmečkov in defektov v proizvodnji, boljšo izrabo delovnega časa itd., uvajati rigoroznejšo kontrolo zalog, zlasti nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov, ter posvetiti mnogo večjo skrb kvaliteti izdelkov in pogojem za plasma na domačem in tujem trgu.

Takšno poslovno politiko, ki pomeni v svojem bistvu usmeritev na aktiviranje notranjih rezerv in varčevanje, bodo morali podpirati tudi ukrepi ekonomske politike in sistema. Napor gospodarstva bodo morali podpirati vsi odgovorni družbeni dejavniki in v politiki delitve in uporabe družbenega proizvoda zagotavljati takšna razmerja, ki bodo gospodarstvo materialno in finančno usposabljala, da se bo v procesu samoupravnega sporazumevanja o združevanju dela in sredstev, samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o razvojnih usmeritvah in prioritetah in pri opredeljevanju za prednostne naloge v procesu menjave dela odločalo za usmeritve in prioritete, ki bodo celoten razvoj peljale v smeri zastavljenih ciljev in nalog. Zaradi tega je tudi ena temeljnih opredelitev politike za leto 1975 povečanje sredstev za reprodukcijo gospodarstva za 1,2 točke v strukturi bruto dohodka gospodarstva.

Že sprejeti programi na področju infrastrukture, zlasti energetike, in intenzivnejša usmeritev na prioritete dejavnosti na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti zahtevajo selektivno in racionalno odločanje pri vseh novih naložbah in projektih. V letu 1975 bodo zlasti intenzivna vlaganja v infrastrukturo. Povečala naj bi se od 1600 milijonov v letu 1974 na več kot 5800 milijonov dinarjev, pri tem v energetiko od 740 milijonov na 3380 milijonov dinarjev. Povečani obseg investicij na tem področju bo zahteval velik obseg združevanja sredstev temeljnih in drugih organizacij združenega dela in poslovnih bank, da bi se zagotovila nemotena izgradnja že pričetih objektov. Nič manjše pa niso naloge, ki čakajo gradbeno in projektantsko operativno, proizvajalce strojne in druge opreme, montažna podjetja in vse druge udeležence v investicijski izgradnji.

Za usmeritev investicij na prioriteta področja bodo poleg ukrepov, ki so že sprejeti, in ukrepov, ki jih predvideva osnutek zvezne resolucije, sprejeti tudi samoupravni sporazumi in družbeni dogovori o razvoju pomembnejših gospodarskih kompleksov. Na ta področja bo po dogovoru republik in pokrajin usmerjen tudi največji del tujih finančnih kreditov.

Kriterijem prednostnih nalog, ustvarjanju ugodnejših pogojev za normalen potek celotne družbene reprodukcije in odpravljanju strukturnih neskladnosti bodo podrejene tudi naložbe v družbenih dejavnostih.

Za uresničitev predvidene investicijske politike, zlasti za usmeritev na prednostna področja v skladu z že sprejetimi in predvidenimi programi, bo potrebno do sprejetja resolucije podrobneje proučiti tudi probleme izgub, ki se v nekaterih od teh dejavnosti ponovno pojavljajo, in najti ustrezne rešitve, tako glede splošnih pogojev poslovanja in prelivanja dohodka na enotnem jugoslovanskem trgu kot glede oblik zagotavljanja sredstev v okviru samoupravnih interesnih skupnosti. Poudariti pa je treba, da bo te probleme v skladu z novim sistemom razširjene reprodukcije moralo razreševati združeno delo v okviru svojih poslov-

nih in drugih povezav, dejavnosti posebnega družbenega pomena pa v okviru svojih samoupravnih interesnih skupnostih.

Tovarišice in tovariši delegati! Eno od najpomembnejših pa tudi najbolj zapletenih vprašanj razvojne politike v naslednjem letu je politika ekonomskih odnosov s tujino in politika plačilne bilance. V naslednjem letu moramo tako v Sloveniji kot v Jugoslaviji napraviti radikalne spremembe v odnosih med izvozom in uvozom. Osnutek resolucije predvideva, da naj bi se izvoz v Sloveniji in Jugoslaviji povečal za 10 %, uvoz v Sloveniji za 6 % in v Jugoslaviji za 4 %, pri čemer bi se uvoz surovin in reprodukcijskega materiala kot pogoj za zagotovitev predvidene dinamike proizvodnje povečal za okoli 8 %. Takšna razmerja izhajajo iz odnosov v plačilni bilanci in predvidenih možnosti financiranja deficita plačilne bilance in se zato v nobenem primeru ne bi mogla in smela poslabšati.

Za spremembe v odnosih med proizvodnjo in uvozom in za spremembo padajočega trenda izvoza v 10 % porast bo potreben izjemen napor, predvsem mnogo bolj organiziran in selektiven uvoz z usmeritvijo na predvsem tiste materiale in proizvode, ki jih moramo zagotoviti, da bi dinamizirali gospodarsko rast, zagotovili izvoz in vitalne potrebe življenjskega standarda. Na vseh ostalih področjih pa bo potrebno rigorozno varčevanje, ki ga bodo spodbujali tudi ekonomski ukrepi in družbena akcija.

Predvideno povečanje izvoza za 10 % je naloga, ki zahteva odločno usmeritev razvojne politike in ekonomskega sistema na izvoz in zadrževanje notranje materialne potrošnje v predvidenih okvirih, da bi lahko zagotovili zadostne količine blaga za izvoz, ter politiko cen in obremenitev, ki ne bi vodila k poslabšanju konkurenčne sposobnosti jugoslovanskega gospodarstva. Vendar pa bo potrebno izvoz v današnjih ekonomskih pogojih v svetu spodbujati tudi z mnogimi dodatnimi ukrepi: s politiko stalnega vzdrževanja realnega tečaja dinarja, predvsem na proizvodnem sektorju, s kreditno politiko poslovnih bank, sistemom povračila carin, z dogovorno opredeljeno politiko stimulacije izvoza itd., zlasti pa z intenzivnejšim vključevanjem združenega dela in republik v sprejemanje in izvajanje vseh pomembnejših rešitev na področju politike ekonomskih odnosov s tujino. Odgovornost, ki jo prevzema republika za plačilno bilanco SR Slovenije in soodgovornost za skupno plačilno bilanco Jugoslavije, se bo morala odraziti tako v njeni proizvodni politiki kot v politiki porabe, potrebni pa bodo tudi konkretni ukrepi na področju investicijske, kreditne in davčne politike, ki so v pristojnosti republike in deloma občin, da bi organizacije združenega dela imele večjo spodbudo za izvoz. Prav tako bomo morali odločneje prelomiti s še vedno prisotno mentaliteto, ki favorizira uvoz, tudi tam, kjer to ni potrebno.

V razpravi o osnutku resolucije je bilo med drugim poudarjeno, da v osnutku predvideni odnosi med izvozom in uvozom kljub vsemu ne zagotavljajo relativnega zmanjševanja deficita plačilne bilance v odnosu do Jugoslavije. Izvršni svet je mnenja, da so vsi naporji za zmanjševanje deficita plačilne bilance usmerjeni na zagotavljanje temeljnih ciljev ekonomske politike za leto 1975 in se zato zavzema, da se v gospodarstvu, zlasti v Gospodarski zbornici in njenih združenjih in v odgovornih republiških organih temeljito proučijo vse možnosti za večje povečanje izvoza, kot je predvideno v osnutku resolucije, kar bi glede na upadanje domače konjunktore na nekaterih sektorjih povpraševanja pomenilo tudi večjo spodbudo za povečanje proizvodnje. To bi omogočalo tudi, da bi se uvoz v politiki postopne substitucije realiziral v predvidenem obsegu.

Svetovna politična in gospodarska kriza, ki nam sicer ustvarja znatne in včasih skorajda nepremostljive probleme na področju zunanjetrgovinske menjave in plačilne bilance, pa mora postati tudi močna spodbuda za bistvene spremembe v naši regionalni izvozni in uvozni politiki. Zlasti za Slovenijo, katere plačilna bilanca je deficitarna in močno odvisna od stanja in razvoja ekonomskih odnosov z nekaterimi razvitimi državami Zah. Evrope, bo močnejša in dolgoročnejša usmeritev na nekatere druge države in na dežele v razvoju pomenila realno možnost, da v doglednem času bistveno zmanjša svoj deficit v trgovinski menjavi in uravnovesi plačilno bilanco, kar je bil poleg ostalega tudi cilj tega srednjeročnega plana. Izvršni svet daje zato poseben pomen akciji združevanja sredstev za vodenje dolgoročne regionalne politike izvoza v okviru združenega dela ob sodelovanju Gospodarske zbornice, prav tako pa tudi izdelavi programa sodelovanja z deželami v razvoju na podlagi dolgoročnih programov prodaje investicijske opreme in transfera tehnologije ter dolgoročnega zagotavljanja surovin za potrebe našega gospodarstva.

Izhajajoč iz sklepov političnih in drugih dokumentov in na podlagi stališč zborov Skupščine SR Slovenije v zvezi z razpravo o gospodarskih gibanjih v mesecu oktobru pa tudi temeljnih usmeritev osnutka zvezne resolucije, da naj se vse oblike porabe gibljejo v okviru razpoložljivih sredstev, da je potrebno povečati reprodukcijsko sposobnost gospodarstva, da naj se realni osebni dohodki gibljejo izpod rasti produktivnosti dela in da naj v okviru bruto osebnih dohodkov sredstva za družbeni standard rastejo relativno hitreje, smo se v osnutku resolucije opredelili za politiko takšnih globalnih delitvenih razmerij, ki bi ob 31 % porastu nominalnega družbenega proizvoda pomenila porast sredstev za reprodukcijo za 36,2 %, porast sklada bruto osebnih dohodkov za 28,5 % in porast sredstev za skupno porabo iz družbenega sektorja za 28 %. Rast splošne porabe naj bi bila za 6 % počasnejša od nominalne rasti družbenega proizvoda.

Ob predvideni rasti produktivnosti dela za 3 % bi se realni osebni dohodki na zaposlenega v povprečju povečali za 1 %, pokojnine pa bi se v letu 1975 uskladile z gibanjem življenjskih stroškov in porastom realnih osebnih dohodkov v tem letu.

Tovarišice in tovariši delegati! Ker bodo problemi skupne in splošne porabe podrobneje obravnavani v posebnih poročilih, bi se tu omejil samo na nekatera vprašanja s področja osebnih dohodkov.

V politiki rasti realnih osebnih dohodkov se zavestno opredeljujemo za večje zaostajanje za rastjo produktivnosti dela kot v osnutku zvezne resolucije. Kljub dejstvu, da v Sloveniji namenjamo relativno večja sredstva za družbeni standard, bo potrebno takšno politiko nadaljevati, da bi odpravili slabosti, ki jih povzroča socialna diferenciacija.

Zadrževanje rasti realnih osebnih dohodkov za rastjo produktivnosti dela bo zahtevalo poseben napor vseh struktur in vseh delovnih ljudi za stabilnejša gibanja v prihodnjem letu, ko se bomo morali z vso prizadevnostjo lotiti nujnih sprememb v gospodarski strukturi in drugih dejavnostih, da bi gospodarstvu omogočili intenzivnejšo usmeritev v zagotavljanje trajnejšega izvora surovin in reprodukcijskega materiala, da bi se s povečanim izvozom zmanjšal deficit v naši plačilni bilanci, da bi se v doglednem času osvobodili pomanjkanja energije, da bi skratka temeljito spremenili tisto, kar je povzročilo strukturalna neravnovesja. Zato se bo potrebno tudi v letu 1975 z največjo realnostjo opredeljevati tako v politiki osebne kot skupne porabe. Zato tudi ne smemo sprejemati

predlogov, ki pomenijo drugačno oblikovanje odnosov v globalni politiki delitve dohodka in sredstev za osebne dohodke.

S samoupravnimi sporazumi o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke bo potrebno zagotoviti, da bodo v internih aktih temeljnih in drugih organizacij združenega dela opredeljene osnove in merila, ki bodo zagotovile delitev po delu, bolj stimulirale ustvarjalno delo in zagotavljale vsakemu delavcu osebni dohodek, ki bo sorazmeren s kvaliteto in obsegom živega in minulega dela, z odgovornostjo za izvršitev nalog in s prispevkom k izboljšanju proizvodnje in povečanju produktivnosti dela. Tudi ni mogoče zagotavljati povečanja že doseženih visokih osebnih dohodkov, čeprav bi to dohodek dopuščal, zlasti kadar gre za linearna povečanja osebnih dohodkov vseh kategorij zaposlenih, ne glede na individualne uspehe pri delu. Z zaščito standarda delavcev in prebivalstva z najnižjimi osebnimi dohodki pa moramo, predvsem prek družbenega standarda in socialne politike, zagotavljati ustrezne korekture, da bi bili ustrezneje zaščitene pred visoko inflacijo in porastom cen osnovnih življenjskih potrebščin.

Pri dograjevanju sistema razporejanja dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke bo potreben znaten napor vseh odgovornih dejavnikov, zlasti pa delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in sindikatov. V letu 1975 naj bi naredili odločilen korak pri izgrajevanju takšnega sistema razporejanja dohodka in sredstev za bruto osebne dohodke, ki bo delavcem v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela omogočil pregled, kontrolo in odločujoč vpliv na ustvarjeni dohodek v celoti, ne glede na to, ali nastaja in se giblje v okviru njihove temeljne organizacije dela ali zunaj nje, v sestavljenih organizacijah združenega dela, bankah, zavarovalnicah in podobno in v katerem bo njihov osebni dohodek odvisen tudi od bolj ali manj učinkovite uporabe dohodka njihovega minulega dela v vseh sferah družbene reprodukcije.

Uresničitev temeljnih ciljev in neposrednih nalog, ki jih postavlja osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije z vsemi kvalitetnimi spremembami, pomeni, da lahko pričakujemo v letu 1975 nadaljevanje dinamične, čeprav nekoliko bolj umirjene rasti gospodarske aktivnosti. Družbeni proizvod celotnega gospodarstva naj bi se povečal realno za 6 do 6,5 %, industrije za 7 %, kmetijstva za okoli 3 %. Zaradi večjih vlaganj v infrastrukturo in stanovanjsko izgradnjo pa bi bil obseg gradbenih del večji za 9 %.

Ob problemih, s katerimi se spopadamo, in ob pogojih nestabilnih svetovnih ekonomskih gibanj je to nedvomno težka naloga, zlasti še, ker se moramo učinkoviteje upreti inflaciji in drugim pojavom nestabilnosti, katerih globlje vzroke tudi v prihodnjem letu ne bomo uspeli odpraviti. Vendar, spoznanje o dolgoročnosti in prepletenosti vseh faktorjev nestabilnosti nas mora usmerjati v organizirano bitko za stabilnost na vseh ravneh, v kateri bomo raven inflacije uspešno obvladovali in pomikali na nižje le kot rezultanto vseh ukrepov, ki jih bomo z vso odgovornostjo sprejemali in vgrajevali v ekonomsko politiko in ekonomski sistem in v ravnanje vseh samoupravnih družbenih in političnih subjektov odločanja.

Večja stabilnost v ekonomskih in družbenih tokovih bo tudi pomemben pogoj za pospešitev samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o skupni razvojni politiki na vseh tistih gospodarskih področjih, ki predstavljajo skupni interes združenega dela ter republik in pokrajin. To bo tudi kvalitetnejša osnova za izdelavo in sprejetje srednjeročnih družbenih planov SR Slovenije in SFR Jugoslavije ter skupne politike dolgoročnega razvoja Jugoslavije, kar je nedvomno ena osrednjih gospodarskih in družbenih nalog v letu 1975 in bistveni

temelj za hitrejši, skladnejši in stabilnejši družbenoekonomski razvoj v naslednjih letih.

Za uspešno realizacijo osnovnih usmeritev v razvojni politiki v letu 1974 in učinkovitejše premagovanje posledic nestabilnih tokov in gibanj bo potrebno intenzivno dograjevati gospodarski sistem, zlasti na področju samoupravnega organiziranja združenega dela, razširjene reprodukcije in družbenega planiranja, sistema in politike cen, sistema in politike delitve dohodka in sredstev za osebne dohodke, sistema in politike ekonomskih odnosov s tujino in kreditno-monetarnega sistema in politike. Pri oblikovanju sistemskih rešitev na temelju ustave se bomo morali striktno držati rokov, ki so opredeljeni z ustavnim zakonom, pri čemer naj bi imeli prioriteto tisti sistemski kompleksni zakoni, ki bodo pospeševali proces samoupravnega organiziranja združenega dela na ustavnih temeljih. To bi bil tudi pogoj, da bi že pri oblikovanju, zlasti pa pri realizaciji ekonomske in razvojne politike v letu 1975 zagotovil doslednejše uveljavljanje ustavne usmeritve o krepitvi vloge in odgovornosti združenega dela pri odločanju in oblikovanju posameznih elementov ekonomske politike in temeljnih elementov ekonomskega sistema.

Nimamo iluzij, da bi že ob prehodu v leto 1975 lahko sprejeli tiste sistemske rešitve, ki bodo osnova za temeljno preobrazbo v vseh odnosih in delovanju vseh subjektov gospodarske in družbene aktivnosti. Prav tako ni mogoče pričakovati, da bodo sistem in instrumenti za njegovo izvajanje, sprejeti v letu 1975, že bistveno vplivali na rezultate dela in poslovanja v tem letu. Prav zato se zavzemamo za intenzivno pripravljane in sprejemanje parcialnih rešitev, kjer je to zaradi potreb tekoče prakse in politike neobhodno, in da ne čakamo v vseh primerih na integralne ureditve sistemskih kompleksov. Mislimo, da bi bil lahko v tem smislu že v osnutku zvezne resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja narejen pomembnejši korak naprej, zlasti kar zadeva sistem in politiko cen, sistem in politiko ekonomskih odnosov s tujino ter kreditno-monetarni sistem in politiko. To pa so tudi področja ekonomske politike in sistema, na katerih naj bi organizirano združeno delo postopno prevzelo posamezne ekonomske funkcije in regulativo, ki je bila doslej v izključni kompetenci državnih organov. Neobhodno je, da proces prevzemanja ekonomskih funkcij s strani združenega dela spremlja tudi intenzivna družbenopolitična akcija, da se gospodarstvo čimprej usposobi za prevzem teh funkcij. V tem smislu bi morali sprejeti konkreten program, v katerem bi opredelili naloge, način njihove realizacije in obveznosti in odgovornosti posameznih organov in organizacij.

Za intenzivnejše razreševanje vprašanj ekonomskega sistema smo se v republiki organizirali tako, da lahko učinkovito oblikujemo sistemske rešitve in predloge, za katere smo pristojni v republiki, kot sodelujemo pri predlaganju zakonskih in drugih ureditev, za katere se moramo dogovarjati med republikami in pokrajinama na ravni federacije.

To delo dobiva na vseh ravneh vse večji strokovni, politični in idejni poudarek. Delo teče zelo intenzivno, vanj so pritegnjeni tudi številni strokovni in znanstveni delavci in institucije, in zajema praktično ves kompleks gospodarskega sistema. V konkretnih predlogih smo najdlje na področju kreditno-monetarnega sistema, kjer smo izdelali projekt zveznega zakona, in na področju sistema družbenega planiranja, kjer je že pripravljen osnutek zakona, ki naj bi bil v začetku naslednjega leta predložen Skupščini.

Tovarišice in tovariši delegati! Če sem govoril o nekaterih temeljnih problemih ekonomske politike v letu 1974, to seveda ne pomeni, da mnoga druga vprašanja, ki jih obravnava osnutek resolucije, niso prav tako pomembna, vendar, zdi se mi, da so v samem osnutku resolucije dovolj jasno prikazana in da zato tudi ne potrebujejo posebne obrazložitve. To še posebej velja za tako pomembna vprašanja, kot so hitrejši razvoj nerazvitih občin in problemi Kozjanskega, za katera je v osnutku resolucije povsem jasno opredeljeno, da bo Izvršni svet nadaljeval politiko in izvajal ukrepe, ki jih je in jih bo še sprejel z družbenimi dogovori in z zakoni.

Pri opredeljevanju politike na temeljnih usmeritvah resolucij je Izvršni svet izhajal tudi iz predlogov in stališč, za katere so se opredeljevali delegati na svojem julijskem in oktobrskem zasedanju. Na teh zasedanjih so bile dane v razpravah tudi mnoge pobude, obravnavane so bila mnoga vprašanja, ki niso eksplicitno zajeta v resoluciji, ker se je resolucija omejila predvsem na prioritete naloge na področju gospodarske politike in družbenega razvoja. Niso pa seveda ta vprašanja nič manj pomembna za oblikovanje celotnosti odnosov pri konkretnem izvajanju temeljev politike ekonomskega in družbenega razvoja v letu 1975.

Razprave, ki so bile zelo intenzivne ob osnutku resolucije, pa so utrdile tudi spoznanje, da je za razvijanje novih kvalitete v metodah dela in gospodarjenja ter za samoupravno premagovanje problemov in težav potrebna visoka stopnja organiziranosti, odgovornosti in discipline, kajti naloge in cilji na področju stabilizacije in ekonomske politike, ki si jih zastavljamo za leto 1975, niso lahke. Zahtevale bodo tudi odrekanje, spreminjanje navad in uhojenih poti, so pa uresničljive, če bodo vsi, vsak v svoji sredini in na svojem delovnem mestu, sprejeli tudi svoj del odgovornosti za njihovo uresničitev. To bo tudi najučinkovitejši način za izvajanje politike in družbene akcije Zveze komunistov pri ekonomski stabilizaciji in uveljavljanju ustave. Prepričan sem, da bo današnja razprava v zborih Skupščine v mnogočem dopolnila naše poglede in spoznanja o problemih razvoja v naslednjem letu, tako da bo predlog resolucije, ki ga bomo v najkrajšem času predložili Skupščini, zares lahko kvalitetna osnova za politiko družbenoekonomskega razvoja v letu 1975. Hvala lepa.

Predsedujoča Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš Zakonjšek! Besedo ima tovariš dr. Avguštin Lah, podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije!

Dr. Avguštin Lah: Spoštovana tovarišica predsednica, tovarišice in tovariši delegati! Pred vami so predlogi zakona o samoupravnih interesnih skupnostih s področij vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture in zdravstvenega varstva. O predlogu zakona o socialnem skrbstvu je potrebno razpravo še podaljšati in pretehtati opredelitev tega novega področja v sistemu samoupravnih interesnih skupnosti. Morda nam bo to olajšala tudi razprava o osnutku zakona o kompleksu socialnega varstva.

Poleg tega smo vam z osnutkom resolucije predložili v presojo dva predloga družbenih dogovorov, s katerimi skušamo urediti temeljne odnose v sektorju vseh oblik porabe in še posebej bilanco skupne porabe za leto 1975.

Ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti kot členov družbenopolitičnega sistema in družbeno dogovarjanje o uresničevanju novih družbenoekonomskih odnosov, kakor to določa ustava, sta elementa istega procesa, pogloblja-

nja samoupravljanja. Delavci v združenem delu uresničujejo svojo ustavno pravico, da sami odločajo o rezultatih svojega dela, sedanjega in minulega, s tem pa tudi o zadovoljevanju tistega dela svojih osebnih potreb, in potreb združenega dela, ki jih po dogovorih uresničujejo družbene dejavnosti. Delavci v družbenih dejavnostih pa v tem procesu uresničujejo svoj enakopravni položaj in si zagotavljajo sredstva za življenje in delo.

Čeprav ta menjava dela izgleda preprosta, vendarle ni takšna. Skozi njo se prepletajo zelo različni tokovi. S pomočjo samoupravnih interesnih skupnosti se ne uresničujejo le interesi neposrednih udeležencev menjave dela, temveč tudi širši družbeni interesi. Šolanje strokovnjakov, vzgoja in varstvo otrok, skrb za človekovo zdravje in zdravljenje, rekreacija in bogatitev človekovega življenja, usmerjanje zaposlovanja in uvajanje v delo, skrb za druge ljudi — vsega tega ne moremo prepuščati le trenutnim potrebam in možnostim. Preden izšolamo strokovnjaka, mine 12 do 20 let. Za vsako raziskavo je potrebna vrsta takih strokovnjakov. Brez kadrov in brez usposobljenih delavcev ni uspehov in napredka. In vendar imamo številne organizacije združenega dela, ki o tem premalo razmišljajo ali vsaj same le redko kaj ukrenejo. Potrebna je organiziranost družbe, ki to menjavo dela usmerja v trajen odnos uporabnikov in izvajalcev, ki jo načrtuje in potem skrbi za uresničevanje načrtov. To nalogo opravljajo samoupravne interesne skupnosti. Proučujejo razmere, potrebe, možnosti in interese, načrtujejo, skrbijo za kadre, organizirajo dejavnost, skrbijo za menjavo dela in za vse, kar jo omogoča.

Samoupravne interesne skupnosti ob tem, ko uresničujejo neposredno menjavo dela na osnovi spoznanih potreb in možnosti, konkretnih programov in njihovega ovrednotenja, vselej ob tem uresničujejo še nek širši družbeni interes. Varujejo in večajo materialno in kulturno bogastvo družbe, krepijo njene ustvarjalne sile in zagotavljajo neprekinjen proces obnavljanja njihove moči. Kakor v gozdovih prirašča les predvsem na lepem drevju in moramo imeti za prirast določeno podlago, je tudi na teh področjih potrebna določena osnova v kadrih, znanju, opremi, izkušnjah, utečenih dejavnostih. Dober inštitut, šola, kulturna ustanova, zdravstvena služba in podobno nastane po določenih pripravah v določenih pogojih in uspešnem delovanju. Zapreti ali potisniti tako organizacijo na rob doganjaja je mnogo lažje, kakor jo ustanoviti in razviti.

Še na eno resnico želim opozoriti v uvodu: Za vsak denar je mogoče nabaviti zelo potrebno ali pa prav malo porabno stvar. Denar, ki se pridobi zgolj z dotacijami, se premalo ceni in preveč zlahka porabi. Veliko bolj znajo gospodariti tudi s skromnimi sredstvi tam, kjer o tem odločajo tisti, ki jih ustvarjajo. To velja za gospodarstvo in za družbene dejavnosti. Zato ustanavljamo temeljne organizacije združenega dela, zato ustava dosledno uveljavlja princip dohodka in pravico ustvarjalcev dohodka, da tudi odločajo o njegovi delitvi, o nagrajevanju po uspehih in naložbah.

Samoupravne interesne skupnosti so stičišče, kjer na teh načelih najbolj neposredni interesenti uvajajo programiranje, načrtovanje in gospodarjenje v družbenih dejavnostih.

O štirih predlogih zakonov o samoupravnih interesnih skupnostih. Splošna družbena zavzetost za usmerjenost in uspešnost družbenih dejavnosti, ki daje neposredni menjava dela na nekaterih področjih celo posebni družbeni pomen, je odločilna, da z zakoni določamo obveznost ustanavljanja samoupravnih interesnih skupnosti na področjih, o katerih govorimo. Toda samoupravno spodbudo,

osnovo in odgovornost zainteresiranih ohranjamo s tem, da se samoupravne interesne skupnosti ustanavljajo s samoupravnimi sporazumi.

Splošni družbeni pomen teh samoupravnih interesnih skupnosti podčrtuje tudi obveznost, da jih ustanavljamo v občinah, kjer neposredno povezujemo združeno delo in občane v krajevnih skupnostih, kjer neposredno oblikujemo funkcije središč in njihovo organsko povezanost z okoliši delovanja. Tako so grajeni temelji samoupravnih interesnih skupnosti v bazi gospodarstva in družbene organiziranosti, kjer je mogoče spoznati potrebe in ocenjevati raven družbenega standarda ali pomen naložb. Zato tudi sodimo, da je pravi pomen regionalnega povezovanja v čim boljšem izenačevanju osnovnih pravic in možnosti ljudi v širši regiji, pomen organiziranja po področjih, na primer skupnosti usmerjenega izobraževanja in posebnih raziskovalnih skupnosti, pa je v neposrednem povezovanju integriranih delov gospodarstva z integriranim izobraževanjem in raziskovalno dejavnostjo. Po isti logiki so republiške skupnosti oblika skupne organiziranosti vseh samoupravnih interesnih skupnosti ustreznega področja, zaradi izvajanja nalog posebnega pomena, zaradi širše zasnove vzajemnosti in solidarnosti, zaradi skupnega programiranja načrtovanja in skrbi za razvoj tiste panoge ali dejavnosti. Zato tudi zakoni določajo, da imajo občinske skupnosti direktno povezavo v republiški skupnosti.

Tako zasnovane samoupravne interesne skupnosti lahko uresničijo nadaljnjo podružbljenje in demokratizacijo družbenih dejavnosti ter sprejemajo funkcije, ki so jih doslej opravljali državni organi. Zakoni morajo na tej stopnji nekoliko podrobneje določiti te pravice in z njimi zvezane odgovornosti. Samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje, kulturo, raziskovalno delo, zdravstvo in socialno skrbstvo oziroma varstvo se tako usposobljene in odgovorne vključujejo v skupščinski sistem. Neposredno soodločanje delegatov v interesnih skupnostih z delegati v občinskih in republiški skupščini pomeni novo kvaliteto odnosov v političnem sistemu. Delavci iz družbenih dejavnosti čutijo resničnost svoje enakopravnosti in samoupravnosti, toda obenem spoznavaajo, da prevzemajo tudi celovito odgovornost za skladen razvoj gospodarstva in družbenih storitev. Bilance skupne porabe niso več, kot so do danes menili prenekateri, le oblika, s katero gospodarstvo določa položaj družbenih dejavnosti glede na svoj položaj ali država glede na vzdrževanje ustreznega ravnovesja v imenu neke politike. Že v letošnjem obravnavanju skupne porabe, ko samoupravne interesne skupnosti že skušajo spremljati tokove, ne le v družbenih dejavnostih, temveč predvsem tudi gospodarska gibanja in uspehe, kažejo, da se uveljavlja gospodarsko gledanje na vseh teh področjih. Samoupravne interesne skupnosti so naveza gospodarstva in družbenih dejavnosti, da bi vzajemno reševali vprašanja gospodarstva, družbenega standarda, socialne in kulturne politike. Bilance skupnih potreb tedaj presojamo v razmerjih do naložb in do osebnega standarda. Finančnim listom teh bilanc dodajamo kazalce o kvalitetah življenja in dela, ob dohodkih in izdatkih govorimo o programih, o kadrovskih načrtih, o vsebini dela, o vplivih na ljudi in o vsem tistem, kar je značilnost samoupravno organiziranih delov in celotne socialistične skupnosti.

Samoupravne interesne skupnosti omogočajo sporazumevanje oziroma bilanciranje in načrtovanje na občinski ravni, v posamezni panogi, v regiji in v republiki. Omogočajo, da se na istih organizacijskih osnovah rešujejo vzgojno-izobraževalni, znanstveno-raziskovalni, socialni, gospodarski in drugi vidiki družbe, njenih slojev ali jeder, njene ustvarjalnosti in rasti. So torej nepo-

grešljiv in zelo odgovoren dejavnik usklajevanja in vzajemnosti samoupravno organizirane družbe.

Zato bo delegatska sestava vseh skupščin in svetov v družbenih dejavnostih podlaga takšnemu novemu gledanju. Skupščine bodo sestavljene, če smem reči poenostavljeno, iz zborov uporabnikov in zborov izvajalcev, ki bodo skupno zagotovili bistvo in pota menjave dela. Menjuješ tisto, kar velja, dober program in storitve za ustrezno plačilo. Na takšnih načelih so grajena tudi določila o financiranju. Člani skupnosti se odločajo za finančno ovrednotene programe in na tej podlagi se določijo tudi prispevki. Viri sredstev so določeni s posebnimi predpisi. Stopnja prispevkov se določa na osnovi bilance skupne porabe in dogovorjenega programa, torej v skladu z odločitvami udeležencev menjave dela in v skladu s politiko družbenoekonomskega razvoja. Nekatere naloge in obveznosti družbenih dejavnosti so določene z zakoni in so stalne. Za te lahko skupščine samoupravnih interesnih skupnosti enakopravno s skupščinami družbenopolitičnih skupnosti določijo obvezne prispevke v mejah bilance. Seveda pa so samoupravne interesne skupnosti in inšpekcijski organi dolžni spremljati izvajanje teh nalog, kakor na vseh področjih dela. Vsako dodatno financiranje je mogoče le na osnovi samoupravnih sporazumov in spet v okvirih bilance.

Namenoma sem ta vprašanja osvetlil z vsakdanjo barvitostjo naše prakse. Verjetno nam boste, tovarišice in tovariši delegati, lažje oprostili po takšni razlagi, zakaj smo še zadnji čas k predlogom zakonov imeli toliko dopolnil. Izoblikovala so se pri razčiščevanju vprašanj, ko smo poleg predlogov pretehtavali že tudi samoupravne sporazume o ustanovitvi, učinke in dognanja pri razčiščevanju na drugih področjih, po usklajevanju temeljnih načel med republikami in pokrajinama, in končno pri vsestranskem političnem vrednotenju strokovno postavljenih rešitev. Predlogi so dolgo nastajali in smo z njimi zasnovali prenekatero novo rešitev. Razprava pa je marsikatero strokovno zapisano alinea in naslov »prevedla« v razumljivejšo obliko.

Zato še nekaj misli o posameznih zakonih. Na področju vzgoje in izobraževanja kaže podčrtati, da so občinske in posebne skupnosti izobraževanja člani republiške skupnosti, v kateri uresničujejo zlasti vzajemnost in solidarnost. Težko bi rekli, da je to še kje pomembnejše načelo, kot prav pri odpiranju poti do izobrazbe in poklica za vse delovne ljudi. Družba je v največji meri zainteresirana za usposabljanje vseh sposobnih občanov. Zato mora ta kvaliteta priti do izraza že kot odnos občinskih skupnosti in delegacij, ki se povezujejo na tem nivoju. Interes združenega dela in integriranega gospodarstva pa naj pospeši snovanje posebnih skupnosti. O tem, kakšne naj bodo, je bilo največ kolebanja. Upoštevati je treba neposredni interes temeljnih organizacij združenega dela, toda še bolj spodbudno zanje bo integrirano gospodarstvo in takšna struktura posebnih samoupravnih interesnih skupnosti za vzgojo in izobraževanje, ki bodo mogle voditi kadrovsko politiko in politiko izobraževanja tako, da bo podlaga vse širši menjava dela.

V raziskovalni dejavnosti nastaja velika sprememba. Večina raziskovalcev dela v sedmih občinah. Raziskovalne skupnosti pa bodo v vseh občinah in poleg teh še posebne po integriranih panogah. Uporabniki so povsod, in to lahko zelo pospeši razcvet, zlasti nekaterih raziskovalnih dejavnosti. Vsaj razumevanja bo več, zato tudi več ponudb za raziskovanje. Naša skrb je, naj se temu interesu raziskovalne organizacije čimbolj odzovejo. Posebne skupnosti naj prispevajo k integriranju raziskovalcev in drobnih enot in njihovi usmeritvi na ključne pro-

jekte. Zato bodo posebne in republiška raziskovalna skupnost ob poglobitvi samoupravljanja oblikovale ustrezno raziskovalno politiko v republiki.

Pri kulturnih skupnostih naj opozorim, da je lahko dobra podlaga množični in kvalitetni kulturno-umetniški ustvarjalnosti, polustvarjalnosti in vzgoji na to usmerjena dejavnost osrednjih ustanov. V tem pogledu še občutimo velike razlike med kulturnimi središči in širšim zaledjem. To morajo solidarno premostiti kulturne skupnosti. V teh skupnostih lahko nastopajo tudi samoupravno organizirani člani kulturno-umetniških društev ali amaterji. Posebnost je tudi v možnosti, da se znotraj kulturnih skupnosti povežejo v temeljne enote delavci in delegati posameznih umetnostnih področij, npr. gledališč, založb itd. Kulturna politika in kultura v življenju je zelo kompleksna zadeva. Odraža družbeni standard, kulturne razmere, idejne in politične tokove, zadovoljuje različne uživalce kulturnih dobrin. Toda kultura ima tudi svojo kvaliteto in odgovornost zanjo. Kakor za množičnost in vsestranost se najdosledneje uveljavlja v kulturnih skupnostih občin, regij ali mest in v republiški izrazito povezovalni in usmerjevalni vlogi.

Še o zdravstvu. Zakon je širši od zakonov s področja kulture. Na novo normativno ureja celotno zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, uvaja v ta področja nove družbene ekonomske odnose in, tako sodimo, bolj uveljavlja vlogo delavca v združenem delu pri zagotavljanju boljšega zdravstvenega varstva. Želimo dobro zdravstvo, tako, ki je zmožno vnaprejšnjega varovanja, preventive in ki vsem občanom kar najbolj odpira solidarno zdravljenje. Zato zakon oblikuje splošno, to je nacionalno zdravstveno varstvo, uvaja zdravstvene skupnosti, ki so bile doslej le regionalne, tudi v občinah in jim nalaga urejanje celotne samoupravne strukture zdravstvenega varstva. Celotno zdravstvo snuje samo kot družbena dejavnost, ker le družba lahko prevzema rizike in odgovornost za enakopravnost občanov v zdravstvu. Zasebna praksa tega prav gotovo ni pospeševala, temveč je gradila razlike. Zakon določa za reševanje sporov tudi samoupravno arbitražo in sodišča. Novi zakon je zasnovan tako, da odpira vrata stalni modernizaciji in izboljševanju zdravstva. Kot posebne vrste zdravstvenih organizacij uzakonja specialne zavode.

Takšna, tovarišice in tovariši delegati, je zasnova zakona o samoupravnih interesnih skupnostih. Upamo, da ste ob proučevanju predlogov in dopolnil mogli ugotoviti, da smo pri njihovem oblikovanju upoštevali stališča zborov in odborov Skupščine Socialistične republike Slovenije, političnih organizacij, sedanjih samoupravnih interesnih skupnosti, zlasti pa organizacij s teh področij združenega dela. Zato vas v imenu Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije prosim, da jih sprejmete, saj izvoljeni delegati že čakajo, da bodo na tej osnovi sprejemali samoupravne sporazume in ustanavljali nove skupščine, kot to določa ustava. Prav to pa nas tudi zavezuje, da delegatov in novih delegatskih skupščin samoupravnih interesnih skupnosti ne pustimo brez pomoči pred novimi nalogami, ki jih prevzemajo. Znašli se bodo pred novimi programi in novimi finančnimi načrti. Nedvomno bodo v napor za uresničevanje svojih in skupnih družbenih interesov vnesli novega duha in novo gledanje, napletli bodo nove zveze, prispevali k uresničevanju dohodkovnih odnosov in dograjevanja cen storitev, kriterijev in meril za urejanje odnosov in nagrajevanje. Ob svojem delu bodo presojali vrednost teh zakonov in posameznih členov. Izkušnja naredi mojstra, to je staro pravilo. Zato je prav, da že sedaj sklenemo, da bomo ob letu temeljito proučili ta spoznanja in tedaj tudi dopolnili, kar bo potrebno.

Dovolite mi sedaj, da orišem še, kako je z družbenimi dogovori zasnovan sistem odnosov v družbenih dejavnostih in kakšna bo politika v letu 1975. O tem že lahko spregovorimo določneje, saj predlog Izvršnega sveta podpirajo tudi drugi udeleženci dogovora.

Družbeni dogovori o uresničevanju politike družbene skupnosti in še posebej interesov gospodarstva na področjih družbenih dejavnosti so demokratično zasnovana oblika stališč in sklepov, ki jih sprejemajo organi oblasti, samoupravne interesne skupnosti v družbenih dejavnostih, druženopolitične organizacije, Gospodarska zbornica in njeni člani. Po tej poti naravnavamo odnose in usmerjenost za ta področja odgovornih družbenih dejavnikov in se dogovarjamo o nalogah in njihovem uresničevanju.

Ni treba posebej podčrtavati, da bistvene okvire in naloge družbenih dejavnosti določamo z resolucijo o druženoekonomski politiki in bilanco vseh oblik tako imenovane porabe, torej potreb. Družbeni dogovori so zato oblika družbenega načrtovanja in političnega odločanja o usmeritvi in nalogah na področjih otroškega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture in raziskovalnega dela, zdravstva in socialnega skrbstva, telesne in tehnične kulture, zaposlovanja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja. So instrumentarij za uveljavljanje z ustavo in s političnimi dokumenti sprejetih druženoekonomskih odnosov. Obenem so tudi sredstva urejanja sicer organske povezanosti gospodarstva in družbenih dejavnosti, s ciljem in nalogami glede pospeševanja obsega in učinkovitosti gospodarskih dejavnosti, glede uresničevanja ustreznega varstva in družbenega standarda celotnega prebivalstva, kulturnih razmer v naši skupnosti in pogojev za enakopravno sodelovanje naše republike v Jugoslaviji in v mednarodnem dogajanju.

Družbene dejavnosti opravljajo številne naloge posebnega družbenega pomena. Zlasti je pomemben njihov delež pri uvajanju otrok in mladine v družbeno življenje in delo, pri pospeševanju produktivnega in ustvarjalnega dela na vseh področjih, pri uresničevanju menjave dela, raziskovanj in načrtovanju razvoja in pri skrbi za življenje delovnih ljudi. Na teh področjih uresničujemo načela socialističnega humanizma, vzajemnosti in solidarnosti glede položaja vseh slojev prebivalstva in razvijanja vseh delov naše skupnosti. Z družbenimi dogovori tedaj usklajujemo trajne, samoupravno zgrajene in na interesih celotne socialistične družbene skupnosti zasnovane odnose, usmerjamo družbene dejavnike pri uresničevanju tekočih nalog, spremljamo in nadzorujemo tokove in akcije na teh področjih, spodbujamo politične odločitve in samoupravno sporazumevanje glede razreševanja vprašanj, ki jih pred nas postavlja sedanji čas in razmišljanje o bodočnosti.

Leta 1974 sklenjeni prvi družbeni dogovor, ki je kompleksno zajel vse družbene dejavnosti in omogočil samoupravno sporazumevanje o splošni in skupni porabi, pomeni velik korak na poti uresničevanja menjave dela na podlagi novih druženoekonomskih odnosov. Že to leto pa smo tudi spoznali, v čem lahko naredimo nadaljnji razvojni korak in katere nedorečenosti lahko popravimo.

Samoupravne interesne skupnosti, ki imajo že precej izkušenj pri razreševanju strokovnih problemov, bodo preosnovane na delegatski sestavi in bodo v neposredni povezanosti z materialno proizvodnjo prav v letu 1975 utirale nova pota glede pridobivanja sredstev, sprejemanja nalog in urejevanja notranjih razmerij. Že dolga leta postavljena struktura družbenih dejavnosti je v mejah dovoljene rasti ohranjala stara razmerja. Zdaj se bo nedvomno hitreje prilagajala

novim razmeram in potrebam, ki so nastale pri prebivalstvu in v gospodarskih dejavnostih. Vsi vemo, da zaostajamo pri izobraževanju delavcev in strokovnjakov in tudi raziskovalno delo se razvija bolj zunaj gospodarstva in premalo neposredno z njim.

Zdravstveno varstvo je prevzelo večje naloge in zato še ni dovolj usposobljeno. Otroško varstvo obravnavamo kot del socialnega varstva in nekoliko zanemarjamo njegov vzgojni vidik in pomen za zaposlovanje ljudi. Prav gotovo lahko pričakujemo od novih samoupravnih interesnih skupnosti, ki se bodo osnovala na občinski ravni, in od posebnih skupnosti po panogah dejavnosti, da bodo odločneje spreminjale sedanja razmerja s pospeševanjem tistih dejavnosti, ki največ pomagajo k napredku gospodarstva in izboljšanju družbenega standarda. To bo tudi mnogo prispevalo h kvaliteti njihove temeljne dejavnosti.

Družbeno dogovarjanje o prednostnih usmeritvah in nalogah, o usklajevanju raznih dejavnosti, o kriterijih in konkretnih ciljih štejemo kot pomemben korak k uveljavljanju družbenega načrtovanja. V okvirih doseženega družbenega dohodka in za družbeni standard namenjenega deleža, ki ga označuje bilanca skupne porabe v vsakoletnem družbenem dogovoru, moramo zagotoviti prednost tistim dejavnostim, ki največ prispevajo k nadaljnjemu gospodarskemu in družbenemu napredku.

Tudi v družbenih dejavnostih moramo priti do realne cene izobraževalnih, zdravstvenih in drugih storitev, do takšne cene, ki zagotavlja enako vrednotenje dela po učinku v gospodarstvu in družbenih dejavnostih in omogoča ustrezno raven storitev. Če v osnovnem šolstvu porabimo 90 % dohodka za osebne dohodke, ki so sedaj celò pod ravniyo republiškega poprečja osebnih dohodkov, potem od takšnega dohodka ne moremo pričakovati brezplačnih učbenikov in bogatenja oblik pouka. Podobno je raven zdravstvene dejavnosti odvisna od tega, kakšna sredstva in zdravila uporablja zdravnik poleg svojega znanja in izkušenj.

Načrtovanje v družbenih dejavnostih pomeni, da bomo razvijali predvsem za napredek družbene potrebne dejavnosti in usmeritve. Pomeni izvajanje kadrovske politike, usmerjanje mladine po nagnjenjih in sposobnostih predvsem v tiste šole, iz katerih pričakujemo več usposobljenih delavcev in strokovnjakov. Pomeni prilagajati mrežo dejavnosti potrebam, ki se spreminjajo z razvojem urbanizacije, z našo zavzetostjo za pospešen razvoj manj razvitih območij. Razvijati želimo policentrični sistem, ker nam ta obeta boljše izkoriščanje obstoječih in intenzivnejše pridobivanje novih razvojnih moči in sredstev.

V letošnjem dogovarjanju je ostala precejšnja vrzel pri uresničevanju vzajemnosti in solidarnosti. Zato je potrebnih več pogojev in ne le ustrezna metodologija izračunavanja prispevkov in pričakovanih deležev. Od načelnega soglasja, da sta v samoupravni socialistični skupnosti vzajemnost in solidarnost pogoj za uspešno skupno razreševanje širših družbenih vprašanj in interesov, lahko pridemo do uresničevanja solidarnostnih akcij samo z doslednostjo pri izpričevanju takšne politične in samoupravljalске zavesti, ki zna odločno premagovati ožine lokalizma, strokovne zaprtosti in slabe organiziranosti. Solidarnost ne more biti uspešna tudi tedaj, če je tistih, ki jim pomagamo, preveč. Učinek solidarnostnih naložb utegne biti vidnejši, če jih koncentriramo in namenimo zlasti za spodbujanje ustvarjalnih sil. Vsekakor pa moramo po načelu vzajemnosti omogočiti tudi sedaj razvoj osnovnega in usmerjenega izobraževanja na vseh področjih. S prenašanjem obveznosti iz proračuna na samoupravne interesne skupnosti in skupno porabo postaja dograditev sistema vzajemnosti in solidarnosti primarna naloga.

Letos nismo uspeli opraviti usklajevanja med občinskimi in republiško bilanco skupne porabe, kar pa je nujno. Posamezne samoupravne interesne skupnosti so s samoupravnimi sporazumi zbrale večja sredstva od tistih, za katera so se zavezale z družbenimi dogovori. Zlasti so, zaradi naložb, sklepale dodatne dogovore regionalne zdravstvene skupnosti. Zveza skupnosti nas je obvestila, da so takšna prizadevanja odobrile občinske skupščine. Prav gotovo gre za pomembne in v posameznih regijah za prioritete naloge in objekte. Želimo, da jih čim prej dogradimo in da vse zdravstvene skupnosti zložijo sredstva za te naložbe, zlasti ker zbirajo samoprispevke tudi občani. Toda tudi naložbe moramo skrbno načrtovati, še posebno, ker imamo mnogo manj možnosti in virov kakor pa potreb. Nobena investicija ne sme biti samorastna v tem smislu, da onemogoča redne programe naložb in da kviri pogoje za prioritete naložbe. Slehera investicija mora na prvi pogled pokazati, da so jo uresničevali varčni gospodarji, ki jim je bila primarna funkcionalnost, ki so bili pri urejanju delovnih pogojev sodobni in ki so znali tudi s preprostejšo izvedbo zagotoviti prijetno okolje. Ne smemo pozabiti, da je letos usahnila solidarnostna akcija za gradnjo šol v manj razvitih območjih, da smo pretrgali akcijo za urejanje in graditve dijaških domov, da je ostalo to jesen pred vrati srednjih šol več tisoč učencev, ker zanje ni prostora in učiteljev. O gradnji pedagoškega šolstva že dolgo samo govorimo. To so prioritete v naložbah, poleg omenjenih naložb v zdravstvu, od katerih je odvisno tudi, ali bomo imeli kadre za nove osnovne šole in za celodnevni pouk in vzgojo.

Se na eno nalogo želimo opozoriti. S prehodom na nove družbenoekonomske odnose se začenjajo nekatere bistvene reforme na področjih družbenih dejavnosti. Kot osnova družbenega standarda so v ospredju naloge na področjih otroškega varstva, urejanja osnovne šole, z usmeritvijo najpoprej v delavskih središčih na postopno urejanje celodnevnega pouka in aktivnosti učencev, in gradnja stanovanj z vsemi potrebnimi objekti. V vsaki novi ali razširjeni soseski, najmanj pa na vsakih 1000 stanovanj, je potrebna nova šola, nova telovadnica, igrišča, tehniška delavnica in podobno. Cenena stanovanjska graditev je mogoča samo ob ustreznem družbenem standardu, ob urejenosti sosesk in krajevnih skupnostih.

Gospodarstvo pa zavoljo svojih potreb podčrtuje zlasti tri zadeve: šolanje delavcev in strokovnjakov po reformiranem sistemu rednega, usmerjenega in dopolnilnega izobraževanja; odločno usmeritev raziskovalnih zmogljivosti k reševanju tehnoloških, organizacijskih in ekonomskih nalog in povečanje raziskovalnih dejavnosti; ustreznije zdravstveno varstvo delavcev s poudarkom na preventivi in s poglobljenim obravnavanjem posebnosti v življenju delavcev in vplivih okolja. To ne pomeni, da se ne zavzemamo za kulturo. Nasprotno, štejemo jo za organski del vseh progresivnih teženj, toda kulturo, ki temu ustreza. Tako tudi druga področja.

Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje pomeni tedaj uveljavitev principa dohodka tudi v vseh družbenih dejavnostih. Pomeni, da se lahko sporazumevamo samo o konkretnih programih, da je treba te programe realno ovrednotiti. Delavcem v gospodarstvu in povsod je treba omogočiti, da se preudarno odločijo o podpiranju in sprejemanju programov, ker se s tem uresničujeta menjava dela in enakopravnost uporabnikov in izvajalcev programov. Samoupravne interesne skupnosti so kot usmerjevalec sodelovanja in odnosov odgovorne za skladno delovanje družbenih dejavnosti in za uresničevanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov. Pri tem se opirajo na občin-

ske in republiške organe zaradi pomoči pri sprejemanju ustreznih rešitev in tolmačenja politike in nalog, ki jih na delegatskih osnovah določajo republiška in občinske skupščine.

Letos služba družbenega knjigovodstva, statistična služba, strokovne in upravne službe na občinski in republiški ravni in v samoupravnih interesnih skupnostih še niso imele sprotnih informacij in potrebnih poročil, ki bi dajala dovolj opore za učinkovitejše ukrepanje med letom. Tudi organizirani nismo bili dovolj dobro. Občinske samoupravne interesne skupnosti so na splošno imele boljši položaj in več obratnih sredstev, ker so redneje dobivale prispevke kakor republiške skupnosti, ki so dobivale prispevke na osnovi akontacij iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Republiške skupnosti so morale najeti znatne kredite v času, ko so imele občinske skupnosti v svojih skladih določene rezerve. Vsekakor bo treba zagotoviti vzajemnost najprej po področjih in potem tudi med njimi. Ta problematika pa kaže tudi na skupne vidike družbenih dogovorov, ki urejajo skupno porabo, in dogovorov ali predpisov o davkih in prispevkih. Zavodu za planiranje smo naložili izdelavo in koordiniranje vseh služb pri izdelavi ustrezne metodologije spremljanja, bilanciranja in načrtovanja na področjih družbenih dejavnosti. Prav gotovo moramo tokrat sistem izoblikovati tudi za potrebe občin in samoupravnih interesnih skupnosti.

Letos je delovalo 247 samoupravnih interesnih skupnosti. Zdravstvene so bile le regionalne, torej jih je bilo 9, in ena republiška zveza. Zdaj bodo tudi občinske. Raziskovalna je bila doslej le ena skupnost, v prihodnje jih bo okoli 80. Tudi število izobraževalnih se bo povečalo, ko bodo nastale skupnosti usmerjenega izobraževanja. V Ljubljani in obalni regiji bodo delovale občinske in regionalne skupnosti. To je nujnost, če hočemo res organsko povezati gospodarstvo krajevne skupnosti in vse občine v usmerjanje družbenih dejavnosti in uresničiti menjava dela. Toda obenem to ne sme pomeniti razraščanja administracije in odlivanja sredstev, ki jih delavci združujejo za te dejavnosti oziroma za ovrednotene programe. Zato z družbenim dogovorom skušamo zagotoviti tudi te vrste obveznosti in odgovornost samoupravnih interesnih skupnosti in drugih, z njimi sodelujočih družbenih dejavnikov.

Dejstvo, da se bo število samoupravnih interesnih skupnosti podvojilo, da mora novi družbenoekonomski odnos temeljiti na menjavi dela, na načelu ustvarjanja in delitve ustvarjenega dohodka in da postavljamo trajnejše osnove na tem odnosu in družbenem načrtovanju, nas je vodilo pri oblikovanju dveh družbenih dogovorov.

Prvi je družbeni dogovor o temeljnih načelih in splošnih obveznostih udeležencev pri razporejanju in delitvi dohodka za osebno, splošno in skupno porabo. Ta je trajnejše narave in podlaga za vsakoletni družbeni dogovor, ki ga sprejemajo udeleženci o uresničevanju programov na vseh področjih in družbenih dejavnostih v okviru bilance skupne porabe. Posebej urejamo s samoupravnimi sporazumi politiko osebnih dohodkov in njihovo konkretno oblikovanje glede na produktivnost dela in druge elemente nagrajevanja. Posebej se tudi sporazumevamo o splošni potrošnji, to je o proračunih.

V družbenem dogovoru o temeljnih načelih in splošnih obveznostih so podčrtane pravice in dolžnosti udeležencev ob upoštevanju in uveljavljanju družbene politike in načel nove ustave. Udeleženci so izvršni sveti skupščin, republiške in občinskih, ki so odgovorni za uresničevanje v skupščini določene politike, družbenopolitične organizacije, organizirano gospodarstvo in samoupravne interesne skupnosti, ki sprejemajo glavne naloge. Ta načela sedaj sprejemajo občinski

izvršni sveti in republiške samoupravne interesne skupnosti tudi v imenu občinskih in posebnih samoupravnih interesnih skupnosti.

V členih tega družbenega dogovora so zasnovane rešitve o vprašanjih, ki sem jih tu pred vami razgrnil v presojo. Izvršni svet je pripravljal ta dogovor pol leta. Že junija letos smo vsi udeleženci sprejeli začasno oceno letošnjega družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja in ustrezne sklepe. tudi priprave za dogovarjanje so se odvijale po programu, ki ga vsebuje 10. člen osnutka. O vseh teh vprašanjih so potekale številne razprave, pri oblikovanju predloga so sodelovale samoupravne interesne skupnosti in drugi udeleženci dogovora in sedaj je v javni razpravi in zlasti v vaši presoji, tovarišice in tovariši delegati. Obveščam vas, da doslej nismo dobili bistvenih spreminjevalnih predlogov, temveč le nekaj dopolnitev, čeprav so v osnutku že razpravljale skupščine večine republiških samoupravnih interesnih skupnosti. Dogovor pa je zasnovan tako, da ga bomo po istem postopku po potrebi dopolnjevali ali spreminjali.

Dovolite, da se izognem razlaganju členov. Vsak člen je poglavje zase, vendar smo si prizadevali, da bi bila načela, s katerimi se urejajo najneposrednejši delavski in sploh obče človeški interesi in odnosi, napisana v razumljivem samoupravnem jeziku. Opozorila, da ni tako, da kaže še to in ono izpopolniti, bomo skrbno upoštevali. Želimo, da bi ta dogovor podpisali 26. decembra 1974, torej neposredno po tem, ko bo Skupščina sprejela resolucijo o politiki za leto 1975.

Drugi družbeni dogovor zadeva najbolj neposredne interese in odnose samoupravnih interesnih skupnosti in delovnih ljudi, v imenu katerih se dogovarjajo o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov ter o gibanju, obsegu in strukturi porabe v letu 1975. Vsebuje republiško bilanco skupne porabe. V osnutku namerno ni predloga delitve sredstev za leto 1975, ker je to predmet sporazumevanja. Izvršni svet bi bil dolžan to predlagati Zboru združenega dela samo v primeru, če ne bi prišlo do sporazuma. Dejstvo, da te delitve ni v predlogu, pa precej določno pomeni, da ni predlagal — ob določenem splošnem indeksu 128 za leto 1975, v primerjavi z letošnjim — istega razmerja in linearnega povečevanja. Resolucija v zasnovi vsebuje prednostne naloge tudi za družbene dejavnosti. Ta nujna orientacija je v dosednji razpravi doživela podporo javnosti in delegatov v odborih Skupščine Socialistične republike Slovenije. Zato iz takšne usmeritve tudi izhajamo v razpravah o dopolnitvi tega dela bilance.

Lahko vas obvestim, da je razprava o teh vidikih veliko bolj živahna, ker pač vse samoupravne interesne skupnosti pretehtavajo vsaka svoj položaj, predvsem iz dosedanjih izkušenj. Novi družbenoekonomski odnosi se ne uveljavljajo le s predpisi. Predstavnik Izvršnega sveta je v ekspoziciji ob jesenski obravnavi tekočih gospodarskih in drugih gibanj za leto 1974 nakazal izrazito prednost med družbenimi dejavnostmi samo za izobraževanje. Skupščina Socialistične republike je to usmeritev podprla. Za kakšno opredelitev so tehtni razlogi. Sicer pa bodo nove, delegatsko zasnovane interesne skupnosti na poti uresničevanja novih družbenoekonomskih odnosov začela odločneje uresničevati tudi ustrezno politiko. Vsekakor je značilno, da bi šolstvu, otroškemu varstvu in zdravstvu za uresničenje dogovorjenih programov, ki dobivajo skoraj soglasno podporo iz vseh strani, morali nameniti veliko večino sredstev skupne porabe, če odštijemo pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Lahko zatrdim, da z dajanjem prioritete šolstvu, raziskovalne dejavnosti ne podcenjujemo, nasprotno, sodimo, da mora pospešeno rasti v organski povezanosti z gospodarstvom in od njega sprejemati s pogodbami naloge in sredstva za izvajanje nalog. Za zagotovitev tega predlaga

Raziskovalna skupnost Slovenije dopolnitev družbenega dogovora z ustreznim členom, kar nedvomno podpiramo. Želimo tudi, da zavoljo tega ne zanemarimo drugih področij, ki prispevajo k vzgoji, utrjevanju zdravja, krepitvi obrambe ali k dobremu počutju in kultiviranemu življenju delovnih ljudi in občanov. To pa ne pomeni, da se čemu ne bi mogli odreči, saj tudi slabe stvari niso zastoj.

Ko bo Skupščina Socialistične republike Slovenije sprejela resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975, z njo pa tudi skupno bilanco sredstev vseh oblik porabe, bodo dani pogoji za sklenitev tudi tega družbenega dogovora. Izvršni svet pričakuje konstruktivno sodelovanje vseh udeležencev dogovora, da se sporazumno o razmerjih glede na prioritete naloge, da opravimo letos poleg vseh drugih organizacijskih nalog tudi to in se v letu 1975 v celoti, ob izdatni pomoči delegatov v novih skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, poglobimo v vsebinska vprašanja na vseh področjih družbenih dejavnosti.

Izvršni svet pričakuje od vas, tovarišice in tovariši delegati, ki izhajate iz vrst neposrednih interesov in uporabnikov storitev družbenih dejavnosti in ste to zaupanje pridobili s svojim delom v samoupravnem procesu na najrazličnejših področjih in ravneh, da pretehtate pomen in zasnovo predlaganih družbenih dogovorov, da jih pomagata požlahtniti in s svojo podporo pripomorete, da na tako sprejetih osnovah družbenih dogovorov začnemo v življenju odločneje uveljavljati stališča in sklepe 10. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije in 7. kongresa Zveze komunistov Slovenije. Hvala.

Predsedujoča Mara Žlebnik: Besedo ima tovariš Jože Florjančič, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za finance!

Jože Florjančič: Tovarišice in tovariši delegati! Izhodišča za setavo republiškega proračuna za leto 1975 temeljijo na osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975. Z razpravo o izhodiščih želi Izvršni svet dobiti potrditev svojih prizadevanj na tem področju in njihove dopolnitve s stališči.

Vsota proračuna Socialistične republike Slovenije naj bi po prenosu financiranja določenih funkcij na samoupravne interesne skupnosti znašala približno 2,33 milijarde dinarjev, povečana za dohodke in izdatke, ki so bili v letu 1974 odstopljeni od dela sodnih taks za izgradnjo sodnih poslopij in za dohodke, ki so bili odstopljeni Republiškemu sekretariatu za notranje zadeve za posebne namene. S tako usmeritvijo naj bi bila sredstva republiškega proračuna višja v primerjavi z letom 1974 za 25 %, kar pomeni, da bo potrebno vložiti ves napor za zagotovitev družbenoekonomske usmeritve, ki jo nakazuje osnutek resolucije, s selekcijo nalog, za katere se sredstva po sprejetju nove ustave zagotavljajo iz dohodkov, ki se oblikujejo na podlagi družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov. Zagotavljanje sredstev na ta način pa pomeni rešitev v smislu novih družbenoekonomskih odnosov.

V okviru republiškega proračuna je potrebno zagotoviti sredstva za delovanje delegatskega sistema, predstavniških izvršilnih in upravnih organov Socialistične republike Slovenije, za potrebe ljudske obrambe in družbene samozaščite, če so to funkcije republike, in za financiranje republiških vodstev družbenopolitičnih organizacij in družbenih organizacij in združenj, za obveznost republike in za osnovno varstvo udeležencev narodnoosvobodilne borbe, za beneficirane

pokojnine nekaterih drugih občanov, za splošna in namenska dopolnilna sredstva občinam, za investicije v objekte, ki jih je Socialistična republika Slovenija po družbenem dogovoru o razmejitvi investicijskih obveznost dolžna financirati, za pospeševanje posameznih gospodarskih panog oziroma dejavnosti, za katere še ni izvršen prenos obveznosti in pravic na združeno delo, predvsem na področju kmetijstva, za plačilo obveznosti po inozemskih kreditih, prevzetih z razdelitvijo izvenproračunske bilance federacije.

Dohodki republiškega proračuna bodo oblikovani iz naslednjih virov: iz davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela, iz posebne stopnje davka od osebnega dohodka iz delovnega razmerja, dela davka od skupnega dohodka občanov, posebnega republiškega davka od prometa proizvodov in plačil za storitve, sodnih taks in denarnih kazni, ki so dohodek republike, izvirnih dohodkov ukinjenega računa za izravnave v gospodarstvu in nekaterih ostalih dohodkov. Viri, iz katerih republika zagotavlja zadovoljevanje splošnih potreb, ki po ustavi in zakonih spadajo v njeno pristojnost v letu 1975, v načelu ostajajo isti, kot so v letošnjem letu. V tej zvezi naj opozorim na dve razliki:

Prvič. Za leto 1975 ne predvidevamo več kot vir sredstev republiškega proračuna temeljnega davka od prometa proizvodov — do rebalansa republiškega proračuna v oktobru tega leta je v enem delu predstavljal dohodek republiškega proračuna.

Drugič. Kot nov vir sredstev republiškega proračuna predstavlja 55% delež sredstev, zbranih z davkom iz dohodka občanov, ki ga je republika doslej v celoti odstopala občinam. Gre za sredstva, ki jih republika zadrži glede na predvideno obveznost zagotavljanja dopolnilnih sredstev občinam, ki s sredstvi iz lastnih virov ne bodo zmogle zagotoviti izvajanja nalog, ki so jim naložene z ustavo in zakonom.

Davčna politika na področju obdavčevanja temeljnih organizacij združenega dela v letu 1975 bo imela enake cilje kot v letu 1974. Višina davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela se oblikuje v neposredni odvisnosti od ekonomske moči davčnega zavezanca. V letu 1975 bo predlagana vrsta novih odbitnih postavk za posamezna področja oziroma panogo davčnih zavezancev. Da bi stimulirali izvoz, bo predlagano, da se davčnim zavezancem-izvoznikom, ki dobivajo izvozne premije, prizna posebna odbitna postavka. Dalje, predlagano bo stimuliranje z davčnimi olajšavami, za vlaganje v manj razvita območja v Socialistični republiki Sloveniji in investiranje v gospodarsko nezadostno razvita območja v okviru Socialistične federativne republike Jugoslavije za razvoj surovinske industrije ter priznanje amortizacije v dejansko obračunani višini za davčne zavezance s področja kmetijstva, prometa, proizvodnje, prenosa in distribucije električne energije ter surovinske industrije.

Višina sredstev, zbranih za potrebe republiškega proračuna iz tega naslova, se bo predvidoma povečala od 490 milijonov v letu 1974 na najmanj 774 milijonov v letu 1975. Temu ustrezno bo opredeljena tudi davčna stopnja. V izhodiščih je znesek tega davka opredeljen s 710 milijoni dinarjev, naknadne ocene možnosti zajemanja ostalih dohodkov pa kažejo, da pri ostalih virih ni moč pričakovati večje realizacije. Zato ostaja edina možnost povečanje tega davka kot dohodka republiškega proračuna. To poudarjam predvsem tudi zato, ker sta pristojna odbora zborov Skupščine izrazila pomislek proti takemu povečanju tega dohodka republiškega proračuna. Odbora menita, da tako povečanje ni skladno z ostalimi naporji za povečanje reproduktivne sposobnosti gospodarstva.

K temu bi bilo potrebno povedati predvsem naslednje: Prehod na ta direktni davek smo izvedli predvsem zato, da bi uveljavili načelo obremenjevanja poslovnega rezultata in da bi stroškovno razbremenjevali gospodarstvo. S tem namenom so bili v letih 1973 in 1974 ukinjeni nekateri prometni davki in znižanje davčne stopnje davka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja. Če primerjamo samo leto 1974, lahko ugotovimo, da so skupna davčna bremena temeljnih organizacij združenega dela za Socialistično republiko Slovenijo znašala več, kot je to predvideno za leto 1975.

Res je, da plačilo davka nasploh pomeni zmanjševanje sredstev za razširjeno reprodukcijo gospodarstva, vendar je z ustrezno politiko olajšav in odbitnih postavk mogoče aktivno usmerjati tokove razširjene reprodukcije. Pospešujemo jo povsod tam, kjer je to objektivno spoznana potreba, na primer v rudarstvu, kmetijstvu, pospeševanju izvoza, surovinski proizvodnji in podobno. Socialistična republika Slovenija je v letu 1974 s sprejemom zakona o prenosu pravic, sredstev in obveznosti iz tako imenovanega državnega kipatala Socialistične republike Slovenije, iz tako imenovane izvenproračunske bilance, prenesla med vire poslovnih sredstev določenih temeljnih organizacij v gospodarstvu skupaj 3,56 milijarde dinarjev glavnice, brez obresti, ter obveznosti v višini 81,8 milijona dinarjev. Neto prenesena sredstva republike v gospodarstvo iz tega naslova v letu 1974 znašajo tako 2,74 milijarde din. Neto priliv iz tega naslova med vire gospodarstva pa v letu 1974 znaša približno 139 milijonov dinarjev ali 13,9 stare milijarde dinarjev. Ker pa je republika obdržala svojo obveznost za vplačila obveznosti iz istega naslova, je bilo tedaj dogovorjeno, da se bodo v ta namen zagotavljala sredstva proračuna Socialistične republike Slovenije predvsem s povečanjem davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Pri posebnem republiškem davku od prometa proizvodov in od plačil za določene storitve je predvideno povečanje v primerjavi z letom 1974 za 21,3 %. Navedena ocena temelji na predpostavki, da se stopnje davka ne bodo spremenile in da bo gibanje količinskih in vrednostnih elementov, ki vplivajo na ta vir, ostalo podobno kot v letu 1974 ter da bo med povečanjem osebnih dohodkov in porastom prometnega davka ostal enak odnos kot v letu 1974.

Povečanje republiškega davka iz osebnega dohodka, ki se plačuje po posebni stopnji, je predvideno v enaki meri kot povečanje mase osebnih dohodkov. Priporočamo, da ta ocena temelji na predpostavki, da sedanje stopnje v letu 1975 ne bodo spremenjene. Izvirni dohodki ukinjenega računa za pospeševanje nekaterih gospodarskih dejavnosti v letu 1975 naj bi po dosedanji oceni znašali 120 milijonov dinarjev.

Ostali dohodki republiškega proračuna v celotnih sredstvih predvidenega proračuna predstavljajo nekaj več kot 4 % vseh dohodkov. Izrazitih sprememb glede na leto 1974 pri teh virih ne predvidevamo, omenim naj samo, da ne predvidevamo povečanja dohodka od sodnih taks, glede na spremembe in dopolnitve, ki so sedaj v postopku sprejemanja v Skupščini Socialistične republike Slovenije.

Izdatki: Sredstva za osebne dohodke delavcev republiških upravnih organov naj bi se po predlogu povečala za 26,1 %, vključno s sredstvi za usklajevanje osebnih dohodkov delavcev v republiških organih z gibanjem osebnih dohodkov drugih dejavnosti v četrtem trimesečju leta 1974. Na ta način bi bili osebni dohodki zaposlenih v predstavnih in državnih organih uskladeni z osebnimi dohodki drugih delavcev.

Sredstva za regres za letni dopust delavcev so predvideni v višini 1100 dinarjev na delavca, tako kot to predvideva sindikalna lista. Za regresiranje prehrane delavcev na delovnem mestu je po sindikalni listi predvideno do 300 dinarjev na mesec, vendar naj bi se v proračunu zagotovilo le po 150 dinarjev, ker je ta regres v letu 1974 znašal 80 oziroma je bil kasneje dvignjen na 100 dinarjev. Za materialne izdatke republiških organov bo mogoče zagotoviti največ do 23 % povečanje sredstev, kar hkrati pomeni, da bodo morali organi skrajno varčevati s temi sredstvi. Še vedno pa ne bo mogoče za delavce v republiških organih zagotoviti nekaterih sredstev, kot so nagrade ob delovnih jubilejih, za nadurno delo, za nedeljsko delo in za delo v prostih dnevih. Kljub temu, da niso zagotovljena vsa sredstva za delo organov po njihovih zahtevah, pa vendarle lahko ugotovimo, da se na ta način bistveno popravlja materialni položaj republiških organov in organizacij v primerjavi s položajem izpred enega leta. V letu 1974 smo namreč le z rebalansom proračuna v oktobru mesecu uspeli zagotoviti sredstva prav za ustrezno uskladitev osebnih dohodkov zaposlenih v državnih organih in organizacijah.

Sredstva za delo republiških organov in organizacij bodo predstavljala po izhodiščnih podatkih približno 50 % celotnih sredstev proračuna. V vsoti sredstev, namenjenih za financiranje družbenopolitičnih organizacij in društev, so zagotovljena sredstva za financiranje republiških vodstev teh organizacij, sredstva za dinarsko kritje za nakup deviz, sredstva za proslave republiškega pomena in sredstva za sofinanciranje založniškega podjetja Edit, italijanske drame in Unije v Istri. Pri investicijah bi morali v proračunu zagotoviti sredstva za izpolnitev že sprejetih obveznosti republike po sklepih Skupščine in za nekatere nove odločitve. Poudariti je potrebno, da gre v glavnem za obveznosti, ki so tudi po novem ustavnem sistemu obveznosti Socialistične republike Slovenije kot družbenopolitične skupnosti.

Gospodarske intervencije naj bi predstavljale nekaj več kot 20 % republiškega proračuna. Več kot polovico tega zneska odpade na plačilo obveznosti do tujih posojil, prevzetih z ukinitvijo izvenproračunske bilance federacije. Ta obveznost je v letu 1975 najvišja in znaša 295,5 milijona dinarjev. Skupna prevzeta obveznost Socialistične republike Slovenije iz tega naslova je po podatkih zveznega sekretariata za finance znašala milijardo 450 milijonov dinarjev, po tečaju 12 in pol dinarja za dolar. V letih od 1971 do vključno 1975 je bilo oziroma bo plačanih 1 milijarda 250 milijonov dinarjev. Za plačilo v naslednjih letih ostane še 871 milijonov dinarjev, računamo po sedanjem tečaju vrednosti dinarja. Za plačilo torej ostane 871 milijonov dinarjev, vendar v bistveno manjših letnih zneskih, saj zadnja anuiteta zapade v plačilo po letu 2000. Preostali znesek gospodarskih intervencij pomenijo v glavnem sredstva za pospeševanje razvoja manj razvitih območij in za intervencije na področju kmetijstva.

Po intenzivnih razpravah v letošnjem letu je bila s sprejemom osnutka zakona o financiranju splošnih družbenih potreb družbenopolitičnih skupnosti sprejeta sistemska rešitev, da vključno z letom 1975 republika iz svojega proračuna zagotavlja dopolnilna sredstva občinam, ki iz lastnih virov ne morejo zagotoviti financiranja nalog, ki jih imajo po ustavi in zakonu. V ta namen nameravamo predlagati sredstva v višini 55 milijonov dinarjev, kriterije za dopolnjevanje pa v posebnem zakonu, hkrati s predlogom zakona o proračunu. V Republiškem sekretariatu za finance predvidevamo, in to bomo tudi predlagali Izvršnemu svetu, da bi morali zagotoviti sredstva občinam, ki so po zakonu manj razvita območja, občinam, ki mejijo na manj razvita območja in izpolnjujejo

vsaj dva pogoja, ki jih zakon opredeljuje za določanje nerazvitosti, ter po istem kriteriju tudi občinam, ki leže ob državni meji. Višina potrebnih sredstev bo odvisna od določil družbenega dogovora o ravni splošne porabe v Socialistični Sloveniji za leto 1975 in od nekaterih drugih pogojev.

Menimo, da izhodišča predstavljajo ustrezno osnovo za razpravo o politiki proračuna Socialistične republike Slovenije za leto 1975. Proračunska poraba bo zaostajala za rastjo nominalnega družbenega proizvoda, kar pomeni stabilizacijski pristop. Hkrati pa so z izdatki opredeljene prednostne naloge, tako na področju dela državnih organov in organizacij kot na področju intervencij v gospodarstvu. Zato predlagamo, da jih v razpravi dopolnite in tudi sprejmete, s čimer bi bilo omogočeno, da bi Izvršni svet predložil Skupščini predlog zakona o republiškem proračunu še v tem letu.

Tovarišice in tovariši delegati! Pred vami je več osnutkov zakonskih predpisov s področja davkov in prispevkov, praktičnih ukrepov za uresničevanje politike, ki bo začrtana z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju Socialistične republike Slovenije za leto 1975. V tem trenutku ne predlagamo takih sprememb, ki bi pomembneje posegale v osnove dosedanje sistemske ureditve, temveč smo se pri pripravi predlogov rešitev omejili na tiste spremembe in dopolnitve veljavnega sistema, ki so neobhodne in ustrezneje izražajo dogovorjeno politiko.

Tak pristop opredeljuje dejstvo, da je v okviru programa usklajevanja zakonodaje z novo ustavo v teku obsežno delo, da bi se na ravni federacije z medrepubliškimi dogovori in zakonskimi predpisi opredelile določene rešitve, ki terjajo enotno in uskladeno ureditev v vseh republikah in avtonomnih pokrajinah. Gre konkretno za pripravo medrepubliškega dogovora o osnovah sistema davkov in dogovora o skupnih osnovah za opredeljevanje sistema prispevkov. Pripravljen je tudi osnutek zakona, ki bo v skladu s tretjim odstavkom 266. člena zvezne ustave opredeljeval pripadnost določenih davkov in prispevkov, ter zveznega zakona, ki bo urejal nasprotja med republiškimi oziroma pokrajinskimi zakoni s področja prispevkov, davkov in taks.

Sprejetje navedenih dokumentov bo terjalo, da bomo že v letu 1975 v republiki opravili obsežnejšo revizijo predpisov o davkih in prispevkih, tako da bi bila nova ureditev uveljavljena s 1. 1. 1976. Iz teh razlogov osnutki ne vsebujejo vrste rešitev, ki jih imajo strokovni organi sicer evidentirane kot odprte probleme, ki pa niso bistvenega pomena za opredeljevanje sistemskih rešitev in politike v letu 1975. Vsa ta vprašanja bodo obravnavana in zanje bodo predlagane rešitve v okviru prej navedene celovitejše uskladitve s teh področij.

Pri posameznih zakonskih osnutkih, ki bodo danes obravnavani na zborih, bi želel opozoriti samo na nekatere najbolj bistvene elemente predloženih rešitev.

V osnutku zakona, ki ureja vprašanja osnov ter načina obračunavanja in plačevanja prispevkov za leto 1975, so predvsem pomembne nekatere nove rešitve, ki naj bi prispevale k doslednejši uveljavitvi ustavnih načel o osebnem dohodku. V tem okviru moram posebej opozoriti na predlog, da se revidira dosednji način preračuna neto v bruto osebne dohodke, in to na podlagi enotnega količnika za celotno republiko. Seveda gre pri tem za izrazito prehodno ureditev, potrebno toliko časa, dokler ne bodo z novo ustavo uskladeni samoupravní sporazumi in splošni akti o merilih za delitev osebnih dohodkov. Nadalje so v tem osnutku vsebovane določene rešitve, s katerimi se ureditev plačevanja prispevkov usklajuje z zakoni o samoupravnih interesnih skupnostih.

Med predlogi, ki jih vsebuje osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin, naj posebej omenim rešitev, po kateri

se promet s stanovanjskimi stavbami in stanovanji ne bi obdavčeval v tistem delu, v katerem prodajalec kupnino za prodan objekt uporabi za nakup drugega stanovanja. V osnutku so opredeljeni konkretni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za tako oprostitvev. Po oceni Izvršnega sveta bo ta rešitev skupaj z ustreznimi dopolnitvijo ureditve zamenjave stanovanjskih nepremičnin prispevala k učinkovitejšemu razreševanju stanovanjskih problemov, ki jih terjajo spremenjene družinske razmere ali podobni razlogi. Poleg navedenega vprašanja se z rešitvami, ki jih vsebuje osnutek zakona, uvajajo še nekatere druge nove oprostitve in se dopolnjuje ureditev obstoječih oziroma se urejajo nekatera doslej nepopolno urejena vprašanja.

Vzporedno s predlogom sprememb pri obdavčitvi prometa stanovanjskih objektov predlagamo tudi v zakonu o davkih občanov spremembo, po kateri naj se v prihodnje valorizacija nabavne vrednosti stanovanjskih objektov, zaradi ugotavljanja dohodka, doseženega ob prodaji, ne bi več opravljalna na podlagi splošnega porasta maloprodajnih cen, temveč v skladu s porastom cen stanovanj v obdobju, ko je prodajalec tako stanovanje posedoval. Poleg navedenega predloga naj med vprašanji, ki jih ureja osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov, omenim še rešitev, po kateri se davki po odbitku — in med te spada tudi davek iz osebnega dohodka delavcev — ne le plačujejo v korist, temveč tudi obračunavajo po predpisih družbenopolitične skupnosti, na katere območju ima delavec stalno prebivališče.

Z osnutkom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks usklajujemo ureditev pripadnosti davkov glede na osnutke zakona o financiranju družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Slednjič naj omenim še osnutek zakona, s katerim predlagamo podaljšanje veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve. Glede na uvodoma omenjeno potrebo po celovitejši uskladitvi davčne zakonodaje z novo ustavo še v letu 1975 je Izvršni svet zavzel stališče, naj bi se vprašanje dodelave sistema obdavčevanja dohodka temeljnih organizacij združenega dela v smeri ustreznjega zajemanja dohodka, doseženega z zastopanjem tujih firm, urejalo v okviru take celovitejše uskladitve. V letu 1975 pa naj bi zato na tem področju še prehodno veljala ureditev, ki je bila uveljavljena za drugo polovico letošnjega leta. Hvala lepa.

Predsedujoča Mara Žlebnik: Hvala lepa, tovariš sekretar. S tem zaključujem skupno zasedanje in prosim delegate Zbora občin, da gredo takoj v malo dvorano, kjer bomo nadaljevali sejo, delegate Družbenopolitičnega zbora, da gredo v dvorano Centralnega komiteja, delegati Zbora združenega dela pa, da ostanejo v tej dvorani! Hvala lepa!

(Skupno zasedanje je bilo končano ob 11.30.)

Skupno zasedanje

(25. decembra 1974)

Predsedoval: Stane Markič,
predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek seje ob 9.55.

Predsedujoči Stane Markič: Pričenjam skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora, na katerem bomo poslušali uvodno obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta tovariša Zvoneta Dragana k resoluciji o družbenoeekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975.

Po uvodni obrazložitvi bodo zbori imeli razprave na ločenih sejah.

Besedo ima podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije tovariš Zvone Dragan!

Zvone Dragan: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Z današnjo sejo skupščinskih zborov zaključujemo 6-mesečno obdobje intenzivne dejavnosti številnih političnih in samoupravnih dejavnikov družbenega razvoja, da bi na podlagi izčrpnih analiz tekočih družbenoeekonomskih gibanj in vsebinsko bogate javne razprave sprejeli resolucijo o družbenoeekonomski politiki in razvoju Socialistične republike Slovenije v letu 1975.

Zares ni treba posebej poudarjati vseh vsebinskih in metodoloških predpostavk prve resolucije, ki je nastajala v našem delegatskem sistemu. Vsi vemo, da je resolucija za leto 1975 nastajala v času, ko šele razvijamo samoupravni sistem planiranja, na novih ustavnih načelih pa hkrati dograjujemo celoten gospodarski in politični sistem. Zato je še marsikatera razrešitev ne le v resoluciji, marveč tudi v nekaterih drugih dokumentih in ukrepih za njeno izvedbo, ki jo predlagamo, izrazito prehodnega značaja in premalo celovita. Kljub temu pa se predlog resolucije že krepko nagiba k novi podobi letnih resolucij, s katerimi bomo praktično uveljavili načelo tako imenovanega kontinuiranega planiranja in sproti konkretizirali, dograjevali in tudi popravljali tiste temeljne razvojne usmeritve, ki si jih bomo začrtovali v srednjeročnih in dolgoročnih programih našega razvoja.

Potemtakem se danes že četrtrič v drugem polletju v tej novi delegatski skupščini srečujemo z ocenami družbenoeekonomskih gibanj v letošnjem letu in

z globalno strategijo družbenoekonomskih gibanj oziroma s temeljnimi nalogami v razvoju Slovenije v prihodnjem letu. Takšen pristop so narekovali izredno intenzivni družbenoekonomski procesi doma in v svetu. Tokrat se Izvršni svet v ekspoziciji omejuje le na nekatere strateške cilje v politiki družbenoekonomskega razvoja za leto 1975 na tistih področjih, kjer bo osrednja bitka za stabilnejši in skladnejši razvoj.

Delovni ljudje so v široki javni razpravi na različnih ravneh delegatskega razmerja imeli že precej možnosti izpričati svoj življenjski interes za nadaljnjo krepitev samoupravljanja in stabilnejši gospodarski in družbeni razvoj.

Osnovna usmeritev resolucije je v vseh dosedanjih razpravah dobila podporo v delegatski bazi, Republiški konferenci Socialistične Zveze, Predsedstvu Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, Gospodarski zbornici in tudi pri drugih dejavnikih, zato lahko rečemo, da je predložena resolucija resnično najširši družbeni dogovor o naših skupnih temeljnih razvojnih usmeritvah in neposrednih nalogah v prihodnjem letu.

Že pri oblikovanju dokončnega predloga resolucije smo upoštevali številne pripombe in predloge, ki se skladajo z osnovami predlagane politike. Včeraj pa je Izvršni svet sprejel vrsto amandmajev k predlogu resolucije, ki bodo danes predmet sklepnih odločitev.

V zadnjem obdobju se je po intenzivni politični akciji vseh subjektivnih sil, zlasti Zveze komunistov Jugoslavije in Zveze komunistov Slovenije, vsa družbena pozornost usmerila na dve osrednji, med seboj povezani področji: na nadaljnjo krepitev samoupravljanja in graditev gospodarskega in političnega sistema na podlagi nove ustave in na zaostren boj proti inflaciji, boj za gospodarsko rast in obvladovanje plačilnega deficita.

Načelna usmeritev glede družbenoekonomskega razvoja je politično in ustavno povsem jasna in opredeljena s številnimi dokumenti. Resolucije 10. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije in 7. kongresa Zveze komunistov Slovenije so idejno-politični temelj, na katerem gradimo politiko družbenoekonomskega razvoja za leto 1975. S predloženo resolucijo potrjujemo in konkretiziramo ta izhodišča, obenem pa tudi nadaljujemo letošnjo politiko, predvsem na področju prioritet, ki so bile prvikrat tako ostro začrtane v naši tekoči ekonomski politiki in v praksi tudi dosledno uresničene.

Tudi v letu 1975 moramo storiti vse za dosledno uresničitev temeljnih nalog v družbenoekonomskem razvoju Slovenije, ki so v predlogu resolucije, kot je znano, opredeljene takole:

1. nadaljnje uveljavljanje samoupravljanja na vseh področjih združenega dela;
2. dinamična gospodarska rast, temelječa na kvalitetnih osnovah ob podarku na izvajanju prednostnih nalog na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti ter v postopnem odpravljanju osnovnih vzrokov nestabilnosti gospodarskih gibanj, kar naj prepreči nadaljnje naraščanje stopnje inflacije in prispeva k zmanjšanju nesorazmerja med uvozom in izvozom;
3. povečanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva in obvladovanje vseh oblik porabe v okviru razpoložljivih sredstev.

Trenutek, v katerem sprejemamo resolucijo za leto 1975, in pogoji za njeno uresničevanje v prihodnjem letu bodo vsekakor težji, kot so bili, ko smo se dogovarjali o prioritetnih nalogah za letošnje leto. Pogoji gospodarjenja bodo nedvomno ostrejši. Še težji bo boj za ohranitev dinamične stopnje gospodarske rasti na kvalitetnih osnovah, ki pa je edina razumna alternativa našega razvoja.

Zavoljo vsega tega moramo delovati še bolj organizirano in odgovorno, bolj vztrajno in dosledno v bitki za uresničevanje politike in nalog, ki si jih zastavljamo v resoluciji.

Tovarišice in tovariši delegati! Inflacija ostaja slej ko prej naš družbeno-politični in gospodarski problem številka ena. Razen tega, da je posledica naraščajočih mednarodnih vplivov, je inflacija pri nas predvsem odsev notranjih družbenoekonomskih protislovij in neskladij v razvoju in tudi različnih subjektivnih slabosti in napak. Generatorjev inflacije je precej. Gre za številne dialektično soodvisne družbenoekonomske pojave, pri čemer za posameznimi vidnimi generatorji oziroma žarišči inflacije deluje vrsta globljih vzrokov. Vse to se potem končno odraža v naraščanju inflacije in v inflacijskem ravnanju številnih dejavnikov v procesu družbene reprodukcije. To pot želimo ponovno opozoriti vsaj na nekatera pomembnejša žarišča inflacije: nakopičena strukturna neskladja v razvoju proizvodjalnih sil in neskladnosti med ponudbo in plačilno sposobnim povpraševanjem; — nizka individualna in družbena produktivnost dela na vseh področjih družbenega dela; — nezadostno izkoriščanje in ekonomsko neutemeljeno prekrivanje zmogljivosti; — premalo racionalno gospodarjenje z družbenimi sredstvi; — premalo racionalna uporaba reprodukcijskega materiala in surovin; — in končno premalo realno in pogosto deficitno financiranje vseh oblik porabe (investicijske, osebne, splošne in skupne).

Zlasti pa je naraščajoča inflacija izraz premalo učinkovitega obvladovanja temeljnega protislovja našega družbenoekonomskega razvoja, ki je tudi po Marxu eno temeljnih protislovij sleherne družbe, to je protislovja med relativno nizko razvitimi materialnimi proizvodjalnimi silami in velikimi potrebami in interesi družbe kot celote in tudi vsakega posameznika. Naša družba, ki jo gradimo na temelju samoupravljanja kot osnovnega produkcijskega odnosa, pa bi morala v največji meri izkoristiti prednosti, ki jih ima zaradi same narave svoje ureditve, če bi hotela ravno to temeljno protislovje z vsemi sredstvi, ki jih ima na voljo, obvladovati učinkoviteje kot doslej oziroma učinkoviteje od drugih družbenoekonomskih sistemov.

Logično pa je, da se moramo zavzemati za ekonomsko racionalno in dinamično obvladovanje tega protislovja, kajti le tako bo hkrati ravno to protislovje še močnejše gibalno našega družbenoekonomskega napredka.

Visoka rast svetovnih cen nafte, surovin in reprodukcijskih materialov je pospešila stroškovno inflacijo, kar je še bolj zaostrilo problem nestabilnosti in problem materialnih stroškov. Vendar pa rastoča inflacija v svetu in mednarodni položaj z vsemi znamenji globlje krize ekonomsko-politične narave za nas ne smeta biti opravičilo za našo, torej za domačo inflacijo. To naj bosta le dodatna razloga, da se bomo docela streznili in se začeli tudi v medsebojnih odnosih, v odnosih do dela in uporabe družbenih sredstev obnašati antiinflacijsko, t. j., da bomo začeli izpolnjevati večletni dobro odmerjen, dobro pripravljen in dosledno ter postopno izpeljevan stabilizacijski program. Takega programa pa, kot vemo, ni mogoče uresničiti čez noč. Če bi to želeli, bi zapadali iz ene skrajnosti v drugo, kar se je v preteklosti tudi že dogajalo. Inflacija je realnost, vendar realnost, s katero se niti svet, še manj pa mi kot samoupravna socialistična družba ne moremo nikoli prijazniti. Zato imamo oziroma moramo imeti proti njej vedno odprte fronte odločnega boja, tako na področju odpravljanja vzrokov kot tudi na področju pravočasnega in racionalnega obvladovanja njenih negativnih posledic.

Pogoji gospodarske rasti in prioritete v investicijski politiki:

V resoluciji smo opredelili, da bosta v razvojni strategiji za leto 1975 ob nadaljnji rasti produktivnosti dela temeljna nosilca dinamične rasti pospešen izvoz in povečane investicije.

Pospešena vlaganja v infrastrukturo bodo s svojimi neposrednimi, predvsem pa s posrednimi učinki vsekakor eden izmed faktorjev dinamiziranja gospodarske rasti. Z maksimalno obratovalno pripravljenostjo, zalogami goriva in racionalno uporabo energije bo treba zagotoviti potrebno oskrbljenost z vsemi oblikami energije.

Večjo pozornost bo treba posvetiti proizvodnji reprodukcijskih materialov, pa tudi gradbeništvu in proizvodnji opreme, če hočemo v obdobju dinamične investicijske dejavnosti odpravljati neskladja med proizvodnjo investicijskih dobrin in visokim povpraševanjem na tem področju.

Slovenska predelovalna industrija mora za ohranitev dinamike rasti in dodatne ekspanzije kot tudi v prid svojemu tehnološkemu razvoju neogibno iskati svoj manevrski prostor predvsem v odločnejši izvozni usmeritvi ter neprestanem širjenju kooperacijskih poslov in drugih oblik povezav doma in v svetu.

V boju za povečano proizvodnjo hrane v Jugoslaviji se bo slovensko kmetijstvo bolj usmerjalo k temeljnim poljedelskim kulturam, a pri tem še zmeraj krepilo osnovno čredo. Stopnjo rasti kmetijstva smo, kot ste najbrž sami opazili, v predlogu resolucije znižali s 3,5 na 2,5 %, predvsem zaradi zaostrenih pogojev poslovanja doma in razmeroma slabih izvoznih možnosti za proizvajalce mesa. V kmetijstvu je treba storiti vse za uresničitev planirane ravni rasti.

To bomo dosegli zlasti z ohranitvijo naložb vsaj na letošnji realni ravni, z bolj smotrnimi, tehnološko in tržno bolj dognanimi investicijskimi projekti, s pospešenimi integracijskimi procesi v celotnem kmetijsko-živilskem in industrijsko-trgovskem kompleksu in z ustrezno politiko cen.

Z dopolnitvami v sistemu financiranja stanovanjske graditve bo postopoma mogoče pritegniti večja dinarska sredstva prebivalstva, pa tudi devizna sredstva delavcev v tujini; to bi še posebej okrepilo tako imenovano akcijo 26 000 stanovanj. Ponovno je treba proučiti in določiti ustrežnejši odnos med višino stanarin in višino prispevka temeljnih organizacij združenega dela za financiranje stanovanjske gradnje in tudi jasneje opredeliti sistem solidarnosti v stanovanjskem gospodarstvu.

Slovensko gradbeništvo je tehnološko preslabo opremljeno za naloge, ki jih ima v akciji za zgraditev 26 000 stanovanj in v velikih investicijskih programih. Gradbeništvo se bo moralo preusmerjati v sodobnejšo, racionalnejšo in hitrejšo gradnjo. Ozko grlo sta oprema gradbenišтва in premajhna proizvodnja gradbenih materialov, kar danes neogibno vodi k vrtoglavi inflacijski spirali na tem področju.

Prednostne naložbe v investicijski politiki, ki so bile načrtane v srednje-ročnem planu, nato pa izostrene v resoluciji za letošnje leto, smo tokrat na gospodarskem področju opredelili še jasneje.

Prvič, energetika: proizvodnja in prenos električne energije, premogovništvo in plinovod.

Drugič, kmetijstvo: povečanje proizvodnje hrane in surovin.

Tretjič, del prometne infrastrukture, predvsem naložbe v ceste, modernizacijo železnic in PTT omrežja.

Četrto, proizvodnja deficitarnih surovin in reprodukcijskega materiala, pri čemer je treba posebej upoštevati tiste naložbe, ki povečujejo proizvodnjo za izvoz ali zmanjšujejo odvisnost od uvoza.

In petič, avtomatizacija in modernizacija tistih nosilnih predelovalnih panog slovenske industrije, ki imajo pomemben delež v izvozu, predvsem proizvodov višje stopnje obdelave.

V družbenih dejavnostih smo pglavitne prioritete v razvoju in naložbah opredelili na podlagi dveh osnovnih meril:

Gre nam — prvič — za pospešeno odpravljanje strukturnih neskladij znotraj samih družbenih dejavnosti in odločnejšo usmeritev v intenzifikacijo njihovega razvoja, in

— drugič — za njihov neposreden prispevek k bolj kvalitetnemu razvoju materialnih proizvodjalnih sil in k usposabljanju delovnega človeka kot proizvajalca in samoupravljalca.

Na podlagi teh dveh osnovnih meril daje resolucija med prioritetami na področju družbenih dejavnosti, ki jih je treba uveljaviti z nujno diferenciacijo znotraj teh dejavnosti in z nadaljnjo krepitvijo svobodne menjave dela, razen v vzgojno-izobraževalni dejavnosti in otroškemu varstvu, predvsem prednost tudi delu zdravstvenih in raziskovalnih dejavnosti in naložb. V resoluciji so opredeljene le tako imenovane nacionalne prioritete v razvoju gospodarstva in družbenih dejavnosti. S tem ne podcenjujemo pomena drugih, npr. sektorskih ali lokalnih prioritet, temveč ga le ustrezneje opredeljujemo.

Tovarišice in tovariši delegati! Če investicijski potencial gospodarstva Socialistične republike Slovenije ocenjujemo z obsegom amortizacije in poslovnih skladov, ki jih ustvari v enem poslovnem letu, bo ta potencial znašal za letošnje leto nekaj čez 16 milijard dinarjev, v prihodnjem letu pa prek 21,5 milijarde dinarjev. To sicer niso majhna sredstva, vendar se še toliko bolj pokaže, kako upravičena je usmeritev ekonomske politike v povečanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva, če ta potencial soočimo z investicijskimi potrebami in obsegom investicij na prioritetnih področjih.

Globalna investicijska bilanca je izredno napeta, še posebno, ker moramo nadaljevati odločno preusmerjanje naložb v infrastrukturo, znotraj nje pa v energetiko. Predvideno je, da bodo investicije v infrastrukturo iz domačih in tujih virov porasle s 1600 milijonov dinarjev v letošnjem letu na kar 5848 milijonov dinarjev v prihodnjem letu in v energetiki s 740 milijonov na 3831 milijonov dinarjev. To je izreden napor.

Vendar ne smemo pozabiti, da bo dinar, ki bo vložen danes, jutri zmanjšal naše deficite v proizvodnji električne energije, pa tudi v proizvodnji surovin in reprodukcijskih materialov, s tem pa v prihodnjih letih zagotovil tudi hitrejši razvoj predelovalnih kapacitet za izvoz in tudi za druge potrebe.

Visoke naložbe v infrastrukturo, katerih del bo sicer res neposredno učinkoval šele po daljšem času, bodo v letu 1975 pravzaprav plačilo za zgrešeno politiko v preteklih letih, to je račun, ki ga bomo morali plačati, če bomo želeli bolj normalen gospodarski razvoj v naslednjem obdobju.

Ta račun je sedaj dospel in bo dospeval tudi v naslednjih letih. Vsako oklevanje bi lahko imelo porazne posledice.

V tekoči investicijski politiki smo priče velikim spremembam, vendar moramo tudi pri ustavni preosnovi našega gospodarskega sistema napraviti še odločnejši korak v smeri graditve samoupravnega sistema razširjene reprodukcije, da bodo delavci zares odločali o celotnem presežku dela, ki ga ustvarjajo, in imeli nadzor nad njim, kjerkoli se združuje zaradi povečanja proizvodnje, produktivnosti dela in dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

V prihodnjem letu bo treba oblikovati in uveljaviti tudi samoupravni sistem financiranja tistih infrastrukturnih in drugih gospodarskih dejavnosti, kjer že delujejo oziroma bodo delovale samoupravne interesne skupnosti, da bodo imeli delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugi delovni ljudje, ki bodo združevali sredstva za te namene, odločujoč vpliv nad njihovo uporabo, seveda pa tudi soodgovornost za njihov razvoj.

Na podlagi dosedanjih razprav smo v predlogu resolucije spremenili predvideno razmerje med gibanjem rasti uvoza in izvoza v prihodnjem letu. Od prvotno predvidene 10 % fizične rasti izvoza in 6 % fizične rasti uvoza smo ob nespremenjeni fizični rasti uvoza za 10 % znižali predvideno stopnjo fizične rasti uvoza na samo 4 %.

Taka sprememba je v skladu s predvidevanji zvezne resolucije, v skladu s politiko postopne nujne sanacije plačilne bilance, s predvidoma nekoliko počasnejšo stopnjo rasti proizvodnje v prihodnjem letu v primerjavi z letošnjim letom in s povečanimi zalogami surovin, reprodukcijskega materiala in končnih izdelkov v nekaterih delih gospodarstva. Predvideva pa tudi uspešnejše uresničevanje konkretnih programov postopnega nadomeščanja nekaterih uvoznih reprodukcijskih materialov z domačimi. Takšne spremembe bi ob nespremenjenih izvoznih in uvoznih cenah oziroma njihovem medsebojnem razmerju zagotavljale, da bi se delež pokrivanja blagovnega uvoza z blagovnim izvozom povečal od 51 % v letu 1974 na 53 % v letu 1975.

V prihodnjem letu se mora še hitreje zboljševati regionalna usmerjenost izvoznih in uvoznih tokov slovenskega gospodarstva, povečevati se mora njena raznovrstnost in razširiti se morajo ekonomski odnosi s tujino, predvsem z deželami v razvoju in s socialističnimi državami.

V izvozni strategiji je treba upoštevati nekaj elementov, ki bodo odločali o naši uspešnosti ali neuspešnosti pri izvozu in pri uravnavanju plačilne bilance, na primer:

- slovensko gospodarstvo se mora hitreje preusmerjati na predelavo domačih surovin, kjer je to racionalno, obenem pa tudi povečati varčevanje in racionalnejšo uporabo uvoznih surovin;

- odločneje je treba opustiti dosedanje tradicionalno miselnost in enostransko regionalno navezanost precejšnjega dela proizvodnje pa tudi potrošnje na uvoz;

- slovensko gospodarstvo mora bolj prizadevno izrabljati rezerve v produktivnosti dela, zmanjševanju materialnih stroškov in varčevanju s surovinami in reprodukcijskim materialom;

- hitreje je treba prilagajati kvaliteto izdelkov zahtevam tujih tržišč in se usposablja za ponudbo tako imenovanih kompleksnih projektov;

- v poslovanju s tujino se moramo usmerjati na dolgoročnejše povezave (poslovno-tehnično sodelovanje, dolgoročne poslovne kooperacije, skupna vlaganja s tujimi partnerji doma in v tretjih državah in tako dalje);

- ob močnejšem angažiranju Gospodarske zbornice Socialistične republike Slovenije je treba doseči višjo stopnjo samoupravnega organiziranja gospodarstva in večjo povezanost le-tega pri nastopanju na svetovnih trgih;

- združevati je treba sredstva za vodenje dolgoročne regionalne politike, predvsem za pospešeno ekonomsko sodelovanje z deželami v razvoju, in končno

- uveljavljati realen tečaj dinarja ob jasno začrtani izvozni in uvozni politiki.

Resolucija in ukrepi, ki so predloženi ali pa so v pripravi, zastavljajo predvsem naslednje naloge:

1. Izvozno usmeritev gospodarstva morajo bolj kot doslej spremljati in podpirati tudi poslovne banke. Njihova poslovna politika mora biti bolj podrejena razreševanju problemov plačilne bilance, v sektorju kratkoročnega kreditiranja, pri zagotavljanju sredstev za kreditiranje tekočega izvoza in priprave proizvodnje za izvoz in pri oblikovanju in izvajanju investicijske politike. Upravljalci poslovnih bank bi morali čimprej v vsejugoslovanskem merilu skleniti sporazum o selektivni politiki pospeševanja izvoza.

2. V skladu z ustavo in sprejetimi političnimi dogovori prevzemajo poleg združenega dela tudi republike in avtonomni pokrajini večjo soodgovornost za problematiko ekonomskih odnosov s tujino in zmanjševanje primanjkljaja v plačilni bilanci. Ta odgovornost se mora izpričati z njihovimi lastnimi ukrepi, še bolj pa z medrepubliškimi dogovori in akcijami, ki naj učinkoviteje urejajo ukrepe na področju ekonomskih odnosov s tujino.

3. Izvršni svet je že začel in bo tudi v prihodnje zastavljal vrsto akcij in ukrepov v tej smeri. Zato predlagamo, da se izvoznikom v okviru možnosti zmanjšajo obveznosti pri plačevanju republiškega davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Iz republiškega proračuna bomo v letu 1975 prispevali 50 milijonov dinarjev za pospeševanje gospodarskega sodelovanja z deželami v razvoju, namensko za ustrezen sklad na ravni federacije. V Socialistični republiki Sloveniji pa bodo za sodelovanje s temi deželami imela tudi pomembno vlogo sredstva, ki jih gospodarstvo že združuje za ta namen na podlagi samoupravnega sporazuma.

4. Na področju ekonomskih odnosov s tujino je nujna tudi aktivnejša celotna ekonomska politika. Izvršni svet Slovenije se zavzema, da ustrenejša in stimulatивnejša politika davčnih olajšav in povračil drugih obremenitev izvoznikom izpopolni sistem povračila carin pri izvozu in se uveljavi po ožjih proizvodnih grupacijah, proizvodnja za izvoz pa naj dobi prednost pri preskrbi z uvoznimi surovinami in reprodukcijskimi materiali. Proizvodnja za izvoz in njena modernizacija naj se oprsti polaganja vseh depozitov pri uvozu, vendar tako, da bo takšna oprostitev vezana na realizacijo dejanskega izvoza.

5. Izvršni svet Socialistične republike Slovenije se zavzema tudi za selektivno politiko poslovnih bank za pospeševanje izvoza, in sicer z zmanjševanjem stopnje obvezne rezerve poslovnih bank pri Narodni banki Jugoslavije, ter se strinja, da je treba tako politiko podpirati tudi z reeskontno politiko Narodne banke Jugoslavije. Skratka, politika stimulacije izvoza dobiva in mora dobiti tako v republiki kot v federaciji enak tretma, kot ga ima politika podpiranja razvoja prioritarnih dejavnosti.

Šele, če bomo zagotovili takšne pogoje za gospodarsko rast v prihodnjem letu, investicijsko politiko in ekonomske odnose s tujino, lahko pričakujemo, da bomo v letu 1975 v Socialistični republiki Sloveniji dosegli naslednje rezultate:

Realni družbeni proizvod vsega gospodarstva bi se povečal za 6 do 6,5 %, industrijska proizvodnja za 7 % in kmetijska proizvodnja kot rečeno za 2,5 %. Število zaposlenih naj ne bi preseglo 3 % rasti ob povečanju produktivnosti dela za najmanj 3 %, če želimo doseči večjo stopnjo intenzivnosti v politiki zaposlovanja. S takšnimi rezultati bi dosegli tudi okoli 56 % udeležbo produktivnosti dela pri povečanju družbenega proizvoda; ta bi bila torej precej nad letošnjo,

ki je pod 50 %. To pa je hkrati tudi najbolj zanesljiva pot utrjevanja socialne varnosti in stabilnosti delovnih ljudi.

Reprodukcijska sposobnost gospodarstva in delitveni odnosi:

Reprodukcijsko sposobnost gospodarstva je treba po celotni koncepciji resolucije krepiti na tri temeljne načine:

1. z lastnimi ekonomskimi vzvodi znotraj celotnega združenega dela, zlasti tudi znotraj samega gospodarstva;

2. z racionalno delitvijo razpoložljivega družbenega proizvoda, in

3. z racionalno uporabo vseh razpoložljivih sredstev v celotni družbeni reprodukciji, ki jo bomo dosegli predvsem tako, da bomo resnično uveljavili odločujoč vpliv delavcev v vseh fazah družbene reprodukcije.

Ko analiziramo gibanja posameznih elementov celotnega dohodka v gospodarstvu, pritegne našo pozornost izredno visok relativni in absolutni porast nabavne vrednosti blaga in materiala in materialnih ter drugih proizvodnih stroškov. To povečanje bo od leta 1973 do leta 1974 znašalo oziroma preseglo 50 milijard dinarjev. Ta visoki znesek vsebuje tudi dvig cen zaradi inflacije zunaj in doma, s tem pa tudi vse notranje in zunanje premike v primarni delitvi znotraj gospodarstva samega, v okviru Jugoslavije in tudi v odnosih s tujino.

A vendar je to sfera, v kateri se izpričuje ves splet gospodarjenja delavcev v organizacijah združenega dela in njihovih odločitvah, racionalnih ali neracionalnih, uspešnih ali neuspešnih. To je tisto področje, ki bi v vsakodnevnem proizvodnem in upravljalnem delu vsakega delavca in vsake TOZD morale biti neprestano analizirano in predmet vsakodnevnih akcij. To je sfera, kot dobro vemo, produktivnosti, funkcionalnosti organizacije in tehnologije dela, delovne discipline, stopnje uporabe vseh produkcijskih tvorcev, kapacitet, zaposlenih in delovnega časa, možnosti prihrankov, zamenjave materialov, bolj ekonomičnega razpolaganja s sredstvi, povečevanja koeficienta obračanja sredstev, produktivnega zaposlovanja, poslovnega povezovanja za stabilno oskrbo z reprodukcijskimi materiali in zanesljivo prodajo, analize tržišča in še bi lahko naštevali. To je področje, kjer so rezerve, ki so v rokah delavcev, ki so v organizacijah združenega dela, prav gotovo velike. Seveda pa ga mi mogoče obravnavati ločeno od pogojev poslovanja, od stopnje racionalnosti, realnosti in učinkovitosti tudi samega ekonomskega sistema in ekonomske politike. Šele vse skupaj nam lahko da tudi realen odgovor na vprašanje, zakaj ponekod ponovno naraščajo izgube, nekurantne zaloge, nelikvidnost in število organizacij združenega dela, ki poslujejo na robu rentabilnosti.

Produktivnost dela se v našem gospodarstvu po statističnih kazalcih sicer povečuje. V industriji se je letos dvignila za okoli 6 %. Kljub temu pa v splošnem še vedno močno zaostajamo za produktivnostjo dela v razvitih gospodarstvih, čeprav so razlike med panogami in organizacijami seveda zelo velike. Mnogo je torej še tako imenovanih notranjih rezerv, saj izkoriščamo — po nekaterih izračunih — kapacitete v poprečju le 60-odstotno, medtem ko jih v nekaterih razvitejših državah okoli 80 in več odstotno. S smotrno organizacijo proizvodnega procesa, višjo stopnjo uporabe energetskih virov, surovin in reprodukcijskega materiala ter z racionalnim usmerjanjem celotnega reprodukcijskega procesa lahko torej na ravni temeljnih in drugih organizacij združenega dela močno povečamo sredstva za reprodukcijo gospodarstva.

V predlogu resolucije pa so številne naloge, ki neposredno ali pa tudi posredno povečujejo reprodukcijsko sposobnost gospodarstva, obenem pa tudi

okvirne planske kvantifikacije, kaj pravzaprav želimo uresničiti na tem področju.

Bruto dohodek družbenega sektorja gospodarstva, ki ga sestavljata razdeljeni dohodek temeljnih organizacij in amortizacija, naj bi nominalno porastel za 31 %, nominalni osebni dohodki za okoli 28,5 %, realni osebni dohodki na zaposlenega za 1 %, znotraj tako imenovanih bruto osebnih dohodkov pa naj bi hitreje naraščala sredstva za družbeni standard oziroma za skupno porabo. Sredstva za osebne dohodke, skupno in splošno porabo v Socialistični republiki Sloveniji pa naj bi naraščala, če jih skupno vzamemo, za 10 % počasneje v primerjavi z rastjo nominalnega družbenega proizvoda, kar je tudi v skladu s predvidevanji zvezne resolucije, s čimer bi na teh področjih porabe dosegli enak stabilizacijski učinek v naši republiki in na zvezni ravni. Sredstva za skupno porabo iz družbenega sektorja pa naj bi v prihodnjem letu nominalno naraščala za 3 % počasneje v primerjavi z nominalno rastjo družbenega proizvoda družbenega sektorja gospodarstva, sredstva za splošno porabo pa kar za 6 % počasneje od nominalne rasti družbenega proizvoda. Vsa ta delitvena razmerja so seveda le globalne planske narave, in so določene opredeljena v družbenem dogovoru o razporejanju dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke ter o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe za prihodnje leto, konkretno pa bodo uresničevana z vrsto samoupravnih akcij in samoupravnih odločitev.

Za sredstva za neposredno enostavno in razširjeno reprodukcijo gospodarstva predvidevamo povečanje od okoli 16 milijonov na približno 22 milijonov dinarjev, torej z indeksom 136, kar je pet odstotkov več, kot je predvidena rast bruto dohodka gospodarstva.

Delež sredstev za razširjeno reprodukcijo gospodarstva v bruto dohodku naj bi potemtakem znašal 31,8 %, kar je za 1,2 tako imenovanega strukturnega odstotka več, kot pa v letošnjem letu. Razpoložljiva sredstva za neposredno reprodukcijo na ravni samih temeljnih in drugih organizacij združenega dela, brez predvidenega združevanja za infrastrukturne samoupravne interesne skupnosti v višini 1335 milijonov dinarjev, brez obveznih posojil za razvoj gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v znesku 1520 milijonov dinarjev in brez 340 milijonov dinarjev za skupne rezerve, torej če to odštejemo, bodo znašala okoli 18 675 milijonov din, seveda ob pogoju, da uresničimo predvideno dinamiko gospodarske rasti in planirane globalne delitvene odnose.

Izvršni svet meni, da je treba odločno vztrajati pri teh globalnih okvirih, ker smo prepričani, da je resničen interes delovnih ljudi, da realno programiramo. Nedopustno je namreč, da bi nadaljevali razvoj, ne da bi odločneje odpravljali nekatera žarišča naših družbenoekonomskih neskladij in neracionalnosti. Z inflacijo se moramo spopadati v neki dolgoročni strategiji, o čemer sem uvodoma govoril, ne pa s politiko administrativnih posegov in skrajnosti, h kateri se pogosto zatekamo, še manj pa tako, da bi se nemočno predajali stihiji. Zato je nujno, da se vsi aktivno vključimo v boj za stabilizacijo, vsak delovni človek in vsako področje — od gospodarskih do družbenih dejavnosti, od osebnih dohodkov do družbenega standarda, od TOZD do federacije. Zares je prišel čas, ko ni več mogoče zagovarjati neracionalne proizvodne kot neproizvodne porabe oziroma porabe, ki nima realnega kritja, če želimo hitreje odstranjevati nekatere pojave, ki že očitno zavirajo naš razvoj.

Sedanji sistem razporejanja dohodka in delitve osebnih dohodkov je postal premalo spodbuden za bolj produktivno in ustvarjalno delo. Nujno je, da se

odločneje upremo uravnilovki, in sicer tako, da izpopolnimo predvsem sam sistem merjenja dela in delitve po delu, ne pa z neustreznim povečevanjem mase sredstev za osebne dohodke. Sistem notranje delitve dohodka bo moral — kot je zapisano v sklepih Predsedstva ZKS — s svojimi osnovami in merili bolj spodbujati delavce k dvigovanju produktivnosti, zniževanju proizvodnih stroškov, racionalizaciji vsega dela, in sicer z ustvarjalnim prizadevanjem. Takšna delitev bo morala zagotavljati, da bo osebni dohodek vsakega delavca odvisen od količine in kakovosti njegovega delovnega prispevka, na podlagi njegovega živega in minulega dela. To pa v okviru dane mase sredstev za osebne dohodke pomeni tudi ostrejšo diferenciacijo na podlagi dela znotraj istih skupin delovnih mest in poklicev in ne samo med zgornjimi in spodnjimi. Če pa bo rast produktivnosti dela hitrejša od planirane, bo ugodnejše tudi gibanje realnih osebnih dohodkov, seveda v okviru predvidenih razmerij na višji ravni.

Osebni dohodki so vsekakor agregat, ki se je v slovenskem gospodarstvu v letošnjem letu v celoti gibal z nižjo stopnjo ekspanzije kot ostali agregati porabe, obenem pa tudi pod rastjo produktivnosti dela in v okviru z resolucijo predvidenih proporcev. Zato ni in tudi ne more biti nobenih razlogov za kakršnokoli administrativno intervencijo oziroma ukrepanje na tem področju. Zato ni odgovorno početje nekaterih delovnih kolektivov, ki povzročajo zmedo s poviševanjem oziroma izplačevanjem osebnih dohodkov prek dogovorjenih okvirov samoupravnih sporazumov.

Ko že govorimo o gibanju porabe, še nekaj besed o predlogu republiškega proračuna, pa tudi sicer o splošni porabi.

Materialna in zakonodajna podlaga za sestavo predloga republiškega proračuna za leto 1975 so izhodišča, ki jih je ta skupščina že sprejela. Sedanji predlog predvideval obseg republiškega proračuna v znesku 2345,5 milijona dinarjev. Uskladen predlog proračuna je bilo mogoče doseči ob kvalitativnih strokovnih in političnih prizadevanjih z jasno usmeritvijo, da mora biti proračun eden izmed nosilcev realnih prizadevanj za gospodarsko stabilizacijo na področju porabe. S tem nadaljujemo politiko zadnjih let, da sredstva proračuna naraščajo precej počasneje kot nominalni družbeni proizvod.

Kljub tako utesnjenemu proračunu so zagotovljena sredstva za vse najnujnejše obveznosti, ki so SR Sloveniji naložene z ustavo, zakoni ali z družbenimi dogovori. V vsoto teh sredstev sodijo predvsem sredstva za dejavnost organov družbenopolitičnih skupnosti (predstaviški, politično-izvršilnih in upravnih organov), ki znašajo po predlogu 1128,5 milijona dinarjev ali 48,1 % vsega proračuna.

Z vsoto negospodarskih investicij, ki jih financira ali sofinancira SR Slovenija iz sredstev republiškega proračuna, so zagotovljena sredstva za vse že sprejete obveznosti po odlokih, amortizacijskih načrtih za kredite, ki jih je najela SR Slovenija, in za obveznosti po 11. členu družbenega dogovora o razmejitvi investicijskih obveznosti za naložbe na področju družbenih dejavnosti in državne uprave ter o prenosu določenih investicijskih obveznosti republiškega proračuna na samoupravne interesne skupnosti.

Na strani intervencij v gospodarstvu znašajo vlaganja 664 milijonov din ali 28,3 % vseh sredstev republiškega proračuna. Prav gotovo pa je leto 1975 tisto, ko bo treba za mnoge dosedanje proračunske intervencije na področju gospodarstva oblikovati samoupravne mehanizme odločanja o višini in kvaliteti družbenih in samoupravnih intervencij ter o načinu medrepubliškega zbiranja sredstev za take intervencije.

Z družbenim dogovorom, s katerim bomo usklajevali samo odnose med družbenopolitičnimi skupnostmi v okviru Slovenije na področju splošne porabe, moramo zagotoviti, da se bo vsa splošna poraba, ne le republiški proračun, gibala v okvirih, predvidenih z resolucijo.

Obsežna razprava z vrsto pobud in pripomb o hitrejšem razvoju manj razvitih območij nas je spodbudila, da smo v predlogu resolucije glede teh problemov in nalog določnejši. Kljub vsej upravičeni kritiki je treba priznati, da je celotna bilanca doseženega v zadnjih dveh letih v Socialistični republiki Sloveniji na tem področju več kot zadovoljiva. In to ne le po zaslugi zakonskih spodbud in proračunskih intervencij, marveč predvsem zato, ker so se začele močno krepiti neposredne vezi med bolj in manj razvitimi območji Slovenije in zaradi večje angažiranosti samih delovnih ljudi na manj razvitih območjih. Hkrati so te naloge začele dobivati ustreznjšo težo v akciji večine družbenopolitičnih in samoupravnih gospodarskih dejavnikov.

Zato je naloga vseh družbenih dejavnikov, da te procese v prihodnjem letu le intenzivirajo, zlasti na tistih območjih in krajih, ki jim doslej ni bila posvečena zadostna pozornost, in ob vlaganjih v infrastrukturo, v kmetijstvo ter druge gospodarske dejavnosti in da bolj pospešijo tudi razvoj družbenih dejavnosti, posebno tistih, ki močneje zaostajajo, na primer vzgojno-izobraževalne dejavnosti. Vse to moramo upoštevati tudi pri spremembi sedanjega zakona, ki ga že intenzivno pripravljamo, pri pripravi posebnega družbenega dogovora o hitrejšem razvoju manj razvitih območij in krajev v Socialistični republiki Sloveniji in pri pripravi novega srednjeročnega plana razvoja Socialistične republike Slovenije za obdobje 1976—1980.

Pogoji in nosilci uresničevanja resolucije:

Dograjevanje gospodarskega sistema na podlagi nove ustave uvrščamo med izredno pomembne pogoje za uresničevanje resolucije o družbenoekonomskem razvoju Slovenije za leto 1975. Zato je nujno, da še bolj okrepimo delovanja tako v republiki kot tudi v federaciji za novi gospodarski sistem. V prihodnjem letu bo delo za gospodarski sistem potekalo vzporedno:

1. pri parcialnih sistemskih ukrepih, ki jih že in jih še bo terjala vsakodnevna praksa in ki morajo biti kljub svoji parcialnosti dosledno uskladeni z ustavo, in

2. pri popolnih sistemskih kompleksih, za katere že ta čas teče intenzivno delo, npr. pri razvijanju samoupravnega sistema razširjene reprodukcije, oblikovanju sistema denarja in kredita, sistema in politike cen, sistema ekonomskih odnosov s tujino, sistema pridobivanja in razporejanja dohodka in delitve osebnih dohodkov itd.

V skladu s takšno usmeritvijo moramo pospešiti proces samoupravnega konstituiranja vsega združenega dela na ustavnih temeljih. Po novi ustavi praktično ne bo več niti enega sistemskega področja, kjer ne bi imeli samoupravni subjekti ob ustrezni vlogi države odločujoče funkcije. Zavoljo tega se morajo zanje čimprej kvalitetno organizirati in usposobiti. Usposobiti pa se ne morejo le na podlagi priporočil in deklaracij, marveč predvsem s samo prakso in tudi z neposrednim prevzemanjem odgovornosti. Zato tudi resolucija ni le dokument, ki svetuje, usmerja in pojasnjuje. To je dogovor, ki čvrsto obvezuje vse družbenopolitične, samoupravne in državne strukture, dogovor, ki terja akcijo, vrsto konkretnih samoupravnih sporazumov in širših družbenih dogovorov, zakonov in drugih ukrepov.

Tudi zakoni o Izvršnem svetu, republiških upravnih organih in republiških svetih bodo korak naprej pri ustvarjanju pogojev, da se izvršno jedro delegatskega skupščinskega sistema ustrezno organizira, s tem pa postane mobilnejše in sposobnejše opravljati naloge, ki so postavljene v novi ustavi, družbenih planih in letni resoluciji.

Učinkovitost izvršnih in upravnih organov, ki morajo dosledno uresničevati naloge, določene z ustavo in zakoni, je namreč pomemben pogoj za uresničevanje številnih nalog, ki jih zastavlja tudi letošnja resolucija. Izvršni svet kot izvršilni organ delegatske skupščine bo odslej še bolj aktiven tudi pri oblikovanju politike na zvezni ravni. Da bi Izvršni svet in upravni organi lahko uspešno opravljali svojo ustavno vlogo, so nujne spremembe v organizacijskih oblikah, načinu njihovega delovanja in prav tako izboljšanje njihove kadrovske sestave ter izboljšanje materialno-tehničnih pogojev njihovega delovanja.

Tovarišice in tovariši delegati! Kot vidite, smo v ekspoziju poudarili le nekaj pomembnejših vprašanj in temeljnih usmeritev. Ne podcenjujemo drugih nalog, toda odločili smo se za takšen pristop, da bi se izognili neštetim ponavljanjem znanih in že sprejetih ocen, usmeritev in nalog. Gospodarski in politični trenutek terja predvsem mnogo več doslednosti, ofenzivnosti in konkretnosti pri uresničevanju načrtane politike. Resolucija kot naš skupni letni program dogovorjenih temeljnih nalog je več kot napeta pri obveznostih in nalogah. Za marsikoga morda celo preveč optimistična in nerealna. Prepričani pa smo, da je stopnja realnosti močno odvisna prav od nas samih in ne le od nam odtujenih sil. Ne bi smeli vnaprej omahovati in dvomiti o njeni uspešnosti, še preden bo vsakdo v vsej strukturi naše samoupravne socialistične družbe opravil svoje naloge zavzeto, tako kot zahteva čas, v katerem bomo vodili bitko za uresničevanje resolucije, ki je danes predmet vaše sklepne presoje in odločitve.

V imenu Izvršnega sveta predlagam delegatom vseh zborov, da predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 sprejmete! Hvala. (Ploskanje.)

Predsedujoči Stane Markič: Hvala lepa! Zaključujem skupno zasedanje in prosim delegate Družbenopolitičnega zbora, da gredo v dvorano Centralnega komiteja, delegate Zbora občin v malo dvorano, delegati Zbora združenega dela naj pa ostanejo v tej dvorani.

(Skupno zasedanje je bilo končano ob 10.55.)

SEZNAM GOVORNIKOV

Zbor združenega dela

Baškovič Milan 5, 169	Majcenovič Karla 84, 97, 101
Bekčič Milan 127	Majdič Cveto 130
Beltram Nada 82, 102, 103	Makovec Stojan 92, 117
Benkič Milan 73	Marenk Ivo 45, 117
Bergant Igor 118	Marinšek Janez 19
Biček Martin 50, 88	Markeš Stane 51
Boštjančič Stane 19, 150, 171	Mihelčič Srečko 149
Cesnik Terezija 11	Miklavc Just 115
Cigale Marija 46, 166, 167	Naglav Oskar 32, 67, 71, 76
Cvetanovič Sonja 91, 156	Ocepek Drago 90
Čok Vojko 32	Pajntar Ivan 112
Čuk Francka 25	Pančur Božo 56, 108, 114, 124
Dovečar Dore 23	Pelan Igor 59
Fazarinc Anton 62, 72, 75, 77	Petkovšek Peter 109, 116
Florjančič Jože 8, 14, 36, 43, 44, 94, 97, 106, 110, 137, 139, 142, 147, 148, 150, 153, 155, 162	Petrovič Drago 157, 158, 160
Franko Karel 129	Potočnik Zvone 91
Galič Boris 55	Prinčič Evgen 50
Gartner Branko 78	Rajh Anica 125
Gobec Vinko 31, 38	Razdevšek Milan 35
Goričnik Janez 25	Remic Herman 101
Goslar Miran 131, 133, 134, 135, 152, 171	Rudolf Franc 123
Gyöfi Milka 58	Saje Miro 17, 22
Hojer Sonja 128	Sarjaš Jože 156
Horvat Miran 19	Smogavc Henrik 99
Hrovat Bogomir 8, 50, 161, 171	Stajnko Franc 146
Ilič Aleksander 13, 129	Starman Ivan 100
Jelen Elica 96	Starman Milan 59
Jelenčič Stanko 126	Šanca Vlado 84, 93, 95, 96
Jeras Pavel 91	Štefe Drago 11
Jerovšek Ivan 13	Tance Vlado 6
Jurančič Zdenka 28, 34, 38, 39, 136	Tepej Ida 49
Kejžar Leopold 57, 61, 113	Tominšek Anka 48
Kirn Anica 73	Ujčič Andrej 170
Kirn Vida 4, 141, 145, 148	Verbič Andrej 79
Konvalinka Kostja 47	Vintar Alojz 98, 110
Kvaternik Franc 57	Vuk Savo 99, 119
Lah Avguštin 131	Winkler Peter 41
Lapajne Ivo 26	Zelenšek Ivan 32, 51
Maček Jože 51, 128	Zemljič Milena 7
	Žilič Marjan 75
	Žužek Marija 143, 144

Zbor občin

Banfi Jože 330	Flajs Danilo 189
Baškovič Milan 350, 357	Florjančič Jože 353
Berič Jakob 289, 296	Furlan Branko 221, 269
Bizjak Aleksander 291	Golič Ljubo 251, 263
Budihna Karmelo 212	Golob Martin 199
Bukinis Anton 250, 261, 324	Gorjup Ivo 287, 280, 291, 292, 293, 295, 305, 306, 314, 315, 319, 323, 342, 364, 366
Čačinovič Rudi 288, 290, 299, 304, 305, 306	Jagodič Vinko 294, 330, 338, 340
Česnik Janko 348	Jakomin Livio 352
Drnovšek Ivan 259	Jerina Franc 232, 344
Ekart Marjan 324	Jerovšek Tone 282, 303, 306
Erbežnik Milan 244, 262, 265	Juršič Stanko 280, 281, 311, 313, 314, 315, 318, 321
Fazarinc Anton 349	

Karl Ivan 329
 Kenk Janez 323, 325, 332, 337, 341, 343, 344, 362
 Kerč Tone 367
 Klemen Tone 183
 Komadina Dominik 246, 248
 Koman Vasilij 224, 269, 272
 Kosmina Janko 326
 Kozamernik Boris 367
 Kržan Slavko 257, 312, 318
 Kumer Pavel 311, 313
 Lapajne Ivo 200, 259, 299
 Logar Milan 293, 318
 Magajna Judita 214
 Majcenovič Jože 308, 319, 328, 338, 364
 Makovec Stojan 215
 Mejač Vlado 186, 187, 212
 Merhar Vili 202
 Mertelj Ema 190
 Miklavc Just 272, 273
 Mikoš Boris 193, 197
 Novač Peter 304, 347
 Oblak Marjan 339
 Pernuš Jože 283
 Petrovič Drago 334, 336, 345
 Petrovič Mihael 258, 279
 Pirnat Slava 294, 302
 Plevel Majda 187
 Podlesek Sida 190
 Podobnik Marko 350
 Podobnik Viktor 256
 Polajnar Peter 274, 276
 Popelar Maks 190, 265
 Primožič Erna 241, 271, 280
 Ravbar Milivoj 297, 306
 Ribič Stane 272
 Rode Vitja 256, 260, 262
 Rome Dragica 225, 240, 243, 248, 282, 283
 Stojan Milena 191
 Sukič Karel 253
 Supe Marcel 191
 Seme Jože 180, 207
 Škobrne Milan 220
 Šumečnik Jurij 189, 215
 Tance Vladimir 275
 Tepina Jože 184, 192, 207, 261, 266, 309, 312, 316, 317, 318, 321, 325, 328, 339
 Tetičkovič Franc 188, 189
 Tome Bogdan 278
 Tuš Božo 255
 Ujčič Andrej 223, 225, 356
 Ulrih Ela 282
 Vajs Ignac 290, 316
 Vodušek Tone 330
 Volfand Zvonimir 300
 Zidanšek Jakob 214
 Zimšek Tone 231, 251, 280
 Žigon Žarko 182, 102, 213
 Žlebnič Mara 287, 364

Družbenopolitični zbor

Bačič Geza 402
 Bogovič Jože 408
 Božič Jože 382, 434, 435, 439
 Breclj Marijan 428, 437
 Bulc Marko 375, 421, 423, 425
 Cepuš Lojze 419, 420
 Cigale Marija 431
 Česnik Janko 389, 392, 394, 396, 397, 415, 427, 440, 443
 Čotar Lojzka 371, 379, 405
 Dragan Zvone 427, 428
 Draksler Zvonko 372, 426
 Dvoršak Rado 405
 Fusilli Leo 385
 Gavez Stane 421, 426, 440
 Globačnik Jože 399
 Golob Ludvik 370, 415, 416, 420, 423, 425, 443, 444
 Japelj Janez 433, 434
 Jurkovič Danica 424
 Klemenčič Vladimir 434, 435, 436
 Komadina Dominik 396
 Lipičar Rado 384
 Logar Vladimir 401, 419
 Majdič Cveto 371, 379
 Markič Stane 391
 Mrcina Franc 397
 Mrmolja Pavel 397
 Oblak Marjan 438, 442
 Pratengrazer Jože 420
 Ribarič Miha 436
 Rojc Emil 389
 Strobl Majda 383, 393, 414
 Škraban Aleksander 441
 Štefančič Terezija 408
 Štok Štefan 386
 Tomlje Valentina 425
 Ulrih Ela 380, 390, 392, 393, 394, 396
 Zakonjšek Jože 409
 Zupančič Beno 378, 424
 Znidaršič Ivica 399, 418

Skupno zasedanje
 Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora

Dragan Zvone 485
 Florjančič Jože 479
 Klemenčič Vlado 445
 Lah Avguštin 469
 Zakonjšek Jože 455

VSEBINA

Zbor združenega dela

8. seja — 4. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Določitev dnevnega reda 3

Dnevni red:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja 4
2. Odobritev zapisnika 7. seje Zbora združenega dela 4
3. Poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja 4
- Govornik:
- Vida Kirn 4
4. Osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije 5
- Govornik:
- Milan Baškovič 5
5. Osnutek zakona o republiških upravnih organih 6
- Govorniki:
- Vlado Tance 6
- Milena Zemljič 7
- Bogo Hrovat 8
6. Osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno-političnih skupnostih 8
- Govorniki:
- Jože Florjančič 8
- Terezija Cesnik 11
- Drago Štefe 11
- Ivan Jerovšek 13
- Aleksander Ilič 13
- Jože Florjančič 14
7. Predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini 16
- Govorniki:
- dr. Miro Saje 17
- Janez Marinšek 19
- Miran Horvat 19
- Stane Boštjančič 19

8. Predlog zakona o stanovanjskih zadrugah	21
Govornik:	
dr. Miro Saje	22
9. Predlog zakona o društvih	23
Govorniki:	
Dore Dovečar	23
Janez Goričnik	25
Francka Čuk	25
10. Osnutek resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975	26
Govorniki:	
Ivo Lapajne	26
Zdenka Jurančič	28
Vinko Gobec	31
Ivan Zelenšek	32
Oskar Naglav	32
Vojko Čok	32
11. Predlog za izdajo odloka o skupnem obsegu izdatkov proračuna federacije za leto 1975 — z osnutkom odloka	34
Govornika:	
Zdenka Jurančič	34
Milan Razdevšek	35
12. Predlog za izdajo zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975 — z osnutkom zakona	36
Govornik:	
Jože Florjančič	36
13. Predlog za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975 — z osnutkom zakona	38
Govornika:	
Vinko Gobec	38
Zdenka Jurančič	38
14. Predlog za izdajo odloka o določitvi skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975 — z osnutkom odloka	39
15. Osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije	39
Govornik:	
Zdenka Jurančič	39
16. Predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v SR Sloveniji	40
17. Usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela	40

18. Volitve in imenovanja:	
— predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani	41
— predlog odloka o izvolitvi dveh članov Odbora za podeljevanje prvo-	
majske nagrade dela	41
19. Vprašanja delegatov	41
Govorniki:	
Peter Winkler	41
Jože Florjančič	43
Ivo Marenk	45
Marija Cigale	46
dr. Kostja Konvalinka	47
Anka Tominšek	48
Ida Tepej	49
Bogomir Hrovat	50
Martin Biček	50
Evgen Prinčič	50
Ivan Zelenšek	51
Jože Maček	51
Stane Markeš	51

9. seja — 11. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	53
2. Določitev dnevnega reda	53

Dnevni red:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije	55
Govornik:	
Boris Galič	55
2. Predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izo- braževanje	56
Govorniki:	
Božo Pančur	56
Leopold Kejžar	57
Franc Kvaternik	57
Milka Gyöfi	58
Milan Starman	59
Igor Pelan	59
Leopold Kejžar	61
dr. Anton Fazarinc	62
3. Predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih	66
Govornik:	
Oskar Naglav	67

4. Predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih . . .	70
Govornik:	
Oskar Naglav	71
5. Predlog zakona o zdravstvenem varstvu	72
Govorniki:	
dr. Anton Fazarinc	72
Milan Benkič	73
Anica Kirn	73
dr. Marijan Žilič	75
dr. Anton Fazarinc	75
Oskar Naglav	76
dr. Anton Fazarinc	77
6. Osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva	77
Govornika:	
dr. Anton Fazarinc	77
Branko Gartner	78
7. Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slove- nije ter neposrednih nalogah v letu 1975	79
Govorniki:	
Andrej Verbič	79
Nada Beltram	82
Vlado Šanca	84
Karla Majcenovič	84
Martin Biček	88
dr. Drago Ocepek	90
Pavel Jeras	91
Sonja Cvetanovič	91
Zvone Potočnik	91
Stojan Makovec	92
8. Izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975	93
Govornika:	
Vlado Šanca	93
Jože Florjančič	94
9. Osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na pod- ročju družbenih dejavnosti v letu 1975	95
Govornik:	
Vlado Šanca	95
10. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks	96
Govorniki:	
Vlado Šanca	96
Elica Jelen	96
Karla Majcenovič	97
Jože Florjančič	97

11. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin	98
Govornik:	
Alojz Vintar	98
12. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov	98
Govorniki:	
Savo Vuk	99
Henrik Smogavc	99
Ivan Starman	100
Karla Majcenovič	101
Herman Remic	101
Nada Beltram	102
13. Usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela	104
14. Osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve	105
15. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč	106
Govorniki:	
Jože Florjančič	106
Božo Pančur	108
Peter Petkovšek	109
Alojz Vintar	110
Jože Florjančič	110
16. Predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada SR Slovenije za pomoč na poplavljenih območjih in na območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami	111
17. Predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v SFRJ za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo	111
Govornika:	
Ivo Pajntar	112
Leopold Kejžar	113
18. Predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo	113
19. Predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih	114
20. Predlog zakona o vojaških invalidih	114
Govornika:	
Božo Pančur	114
Just Miklavc	115

21. Osnutek zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh	116
Govornik:	
Peter Petkovšek	116
22. Predlog zakona o nomadski paši	117
Govornika:	
Ivo Marenk	117
Stojan Makovec	117
23. Predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in po- viševanje določenih rezervnih vojaških starešin	118
24. Volitve in imenovanja: — predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodablajoče umetnosti Moša Pijade	118
25. Vprašanja delegatov	118
Govornika:	
Igor Bergant	118
Savo Vuk	119

10. seja — 25. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda	120
2. Določitev dnevnega reda	121

Dnevni red:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja . .	123
2. Odobritev zapisnika 8. in 9. seje Zbora združenega dela	123
3. Poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja . .	123
Govornik:	
Franc Rudolf	123
4. Predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slo- venije ter neposrednih nalogah v letu 1975	124
Govorniki:	
Božo Pančur	124
Anica Rajh	125
Stanko Jelenčič	126

dr. Milan Bekčič	127
Sonja Hojer	128
Jože Maček	128
Aleksander Ilič	129
Karel Franko	129
Cveto Majdič	130
Miran Goslar	131
dr. Avguštin Lah	131
Miran Goslar	133
5. Predlog dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975	135
Govornik:	
Zdenka Jurančič	136
6. Predlog, da se pooblasti delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da glasuje za predlog zakona o spremembah zakona o prispevku federacije k obnovi Bosanske krajine	137
Govornik:	
Jože Florjančič	137
7. Predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno-političnih skupnostih	139
8. Predlog zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka TOZD za leto 1975	139
Govorniki:	
Jože Florjančič	139
Vida Kirn	141
Jože Florjančič	142
Marija Žužek	143
9. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks	144
10. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin	145
Govornik:	
Vida Kirn	145
11. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov	146
Govornika:	
Franc Stajnko	146
Jože Florjančič	147
12. Predlog zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve	147
13. Predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975	148
Govorniki:	
Jože Florjančič	148
Vida Kirn	148

Srečko Mihelčič	149
Stane Boštjančič	150
Jože Florjančič	150
14. Usklajevanje besedila predloga resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 . . .	152
Govornik:	
Miran Goslar	152
15. Predlog zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davka za leto 1975	153
Govornik:	
Jože Florjančič	153
16. Osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975	154
Govorniki:	
Jože Florjančič	155
Jože Sarjaš	156
Sonja Cvetanovič	156
17. Predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin	157
18. Predlog zakona o obveznem združevanju sredstev temeljnih organizacij združenega dela za financiranje odsekov avtocest v SR Sloveniji	157
Govornik:	
Drago Petrovič	157
19. Predlog zakona o proračunu Socialistične republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1975	160
20. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč	161
Govornik:	
Bogomir Hrovat	161
21. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah	162
22. Predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974	162
Govornik:	
Jože Florjančič	162
23. Nadaljevanje razprave o predlogu zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975 . . .	164
24. Predlog odloka o določitvi obveznosti SR Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termoelektrarne Šoštanj IV	164

25. Predlog zakona o socialnem skrbstvu	165
26. Predlog zakona o skupnostih socialnega varstva	165
Govornik:	
Marija Cigale	166
27. Predlog zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije	167
28. Predlog zakona o republiških upravnih organih	168
29. Osnutek zakona o Svetu republike	168
Govornik:	
Milan Baškovič	169
30. Osnutek zakona o republiških svetih	169
31. Predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije	170
32. Predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akade-	
mije znanosti in umetnosti	170
Govorniki:	
Andrej Ujčič	170
Stane Boštjančič	171
Bogomir Hrovat	171
Miran Goslar	171
33. Predlog zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Socialistične fede-	
rativne republike Jugoslavije in vlado Republike Francije o zavaro-	
vanju investicij	172
34. Predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med Socialistično	
federativno republiko Jugoslavijo in Mednarodno banko za obnovo in	
razvoj za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic	172
35. Predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za mo-	
dernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno	
banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic . . .	173
36. Predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o finan-	
ciranju federacije — s predlogom zakona	173
37. Predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado SFR Jugoslavije	
in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu . . .	174
38. Osnutek zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvo-	
dov v zunanjetrgovinskem prometu	174
39. Program dela Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitič-	
nega zbora Skupščine SR Slovenije do julija 1975	175
40. Volitve in imenovanja:	
— predlog odloka o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru . . .	175
— predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega	
odбора za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije . . .	176
41. Delegatska vprašanja	176
42. Usklajevanja	176

Z b o r o b ĉ i n

8. seja — 4. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Določitev dnevnega reda 178
2. Sporočila pred prehodom na dnevni red 179

Dnevni red:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja
ter poročilo te komisije 179

Govornik:
Jože Šeme 180
2. Odobritev zapisnika 7. seje Zbora občin 180
3. Osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije 180
4. Osnutek zakona o republiških upravnih organih 181

Govornika:
Žarko Žigon 182
Tone Klemen 183
5. Osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno-
političnih skupnostih 184

Govorniki:
Jože Tepina 184
Vlado Mejač 186
Majda Plevel 187
Franc Tetičkovič 188
Danilo Flajs 189
Jurij Šumečnik 189
Sida Podlesek 190
Maks Popelar 190
Ema Mertelj 190
Milena Stojan 191
Marcel Supe 191
Žarko Žigon 192
Jože Tepina 192
6. Predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni
lastnini 193

Govornik:
Boris Mikoš 193
7. Predlog zakona o stanovanjskih zadrugah 197

Govornik:
Boris Mikoš 197

8. Predlog zakona o društvih	199
Govornik:	
Martin Golob	199
9. Osnutek resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975	200
Govornika:	
Ivo Lapajne	200
Vili Merhar	202
10. Predlog za izdajo odloka o določanju skupnega obsega izdatkov proračuna federacije za leto 1975 — z osnutkom odloka	206
11. Predlog za izdajo zakona o izdajanju obveznic federacije v letu 1975 — z osnutkom zakona	207
Govornika:	
Jože Šeme	207
Jože Tepina	207
12. Predlog za izdajo zakona o amortizaciji obveznic federacije v letu 1975 — z osnutkom zakona	208
13. Predlog za izdajo odloka o določanju skupnega zneska deviz za potrebe federacije, republik in pokrajin za leto 1975 — z osnutkom odloka	209
14. Osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije	209
15. Predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v SR Sloveniji	210
16. Usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela	210
17. Volitve in imenovanja:	
— predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani	211
— in predlog odloka o izvolitvi dveh članov Odbora za podeljevanje prvomajske nagrade dela	211
18. Vprašanja delegatov	211
Govorniki:	
Karmelo Budihna	212
Vlado Mejač	212
Žarko Žigon	213
Judita Magajna	214
Jakob Zidanšek	214
Jurij Šumečnik	215
Stojan Makovec	215

Pred dnevnim redom:

1. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda 217
2. Določitev dnevnega reda 217
3. Sporočila pred prehodom na dnevni red 218

Dnevni red:

1. Izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja
ter poročilo te komisije 219
Govornik:
Milan Škobrne 220
2. Odobritev zapisnika 8. seje Zbora občin 220
3. Predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in
izobraževanje 220
Govorniki:
dr. Branko Furlan 221
Andrej Ujčič 223
Vasilij Koman 224
Andrej Ujčič 225
Dragica Rome 225
4. Predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih 231
Govornika:
Tone Zimšek 231
Franc Jerina 232
5. Predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih 239
Govornik:
Dragica Rome 240
6. Predlog zakona o zdravstvenem varstvu 241
Govorniki:
dr. Erna Primožič 241
Dragica Rome 243
Milan Erbežnik 244
dr. Dominik Komadina 246
Dragica Rome 248
7. Osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva 249
8. Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Sociali-
stične republike Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 249
Govorniki:
Anton Bukinis 250
dr. Ljubo Golič 251
Tone Zimšek 251

Karel Sukič	253
Božo Tuš	255
Viktor Podobnik	256
Vitja Rode	256
Slavko Kržan	257
dr. Mihael Petrovič	258
Ivan Drnovšek	259
Ivo Lapajne	259
Vitja Rode	260
9. Izhodišča za sestavo republiškega proračuna za leto 1975	260
Govornika:	
Anton Bukinis	261
Jože Tepina	261
10. Osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975	262
Govorniki:	
Milan Erbežnik	262
Vitja Rode	262
dr. Ljubo Golič	263
11. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks	264
12. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin	264
13. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov	264
Govornika:	
Milan Erbežnik	265
Maks Popelar	265
14. Osnutek zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve	265
15. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč	266
Govorniki:	
Jože Tepina	266
dr. Branko Furlan	269
Vasilij Koman	269
16. Predlog odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, da razpolaga z določenimi sredstvi rezervnega sklada SR Slovenije za pomoč na poplavljenih območjih, prizadetih z drugimi naravnimi nesrečami	269
17. Predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev šol v SFRJ za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo	270
18. Predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo	270

19. Predlog zakona o vojaških invalidih	271
Govorniki:	
dr. Erna Primožič	271
Stane Ribič	272
Just Miklavc	272
Vasilij Koman	272
Just Miklavc	273
20. Predlog odloka o potrditvi dogovora socialističnih republik in avtonomnih pokrajin o znižanju sodnih taks v gospodarskih sporih . . .	274
Govornika:	
Peter Polajnar	274
Vladimir Tance	275
Peter Polajnar	276
21. Osnutek zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa razvoja in modernizacije Službe za varnost plovbe na morskih in notranjih plovnih poteh	276
22. Predlog zakona o prepovedi nomadske paše	276
23. Predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in povišanje določenih rezervnih vojaških starešin	277
24. Volitve in imenovanja: — predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodablajoče umetnosti Moša Pijade	277
25. Vprašanja delegatov	278
Govorniki:	
Bogdan Tome	278
dr. Mihael Petrovič	279
Tone Zimšek	280
Erna Primožič	280
26. Usklajevanje predloga zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje	280
Govornik:	
Stanko Juršič	280
27. Usklajevanje k predlogu zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnosti	281
Govorniki:	
Stanko Juršič	281
Ela Ulrih	282
Dragica Rome	282
Tone Jerovšek	282
28. Usklajevanje predloga zakona o sodiščih združenega dela	282
Govornika:	
Dragica Rome	283
Jože Pernuš	283

Pred dnevnim redom:

1. Sporočila pred določitvijo dnevnega reda 285
2. Določitev dnevnega reda 285

Govorniki:

Ivo Gorjup	287
Mara Žlebnik	287
Rudi Čačinovič	288
Ivo Gorjup	289
Jakob Berič	289
Rudi Čačinovič	290

Dnevni red:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije 290

Govorniki:

Ignac Vajs	290
Ivo Gorjup	291
Aleksander Bizjak	291
Ivo Gorjup	292

2. Odobritev zapisnika 9. seje Zbora občin 292

3. Predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 292

Govorniki:

Milan Logar	293
Ivo Gorjup	293
Vinko Jagodič	294
Slava Pirnat	294
Ivo Gorjup	295
Jakob Berič	296
Milivoj Ravbar	297
Rudi Čačinovič	299
Ivan Lapajne	299
Zvonimir Volfand	300
Slava Pirnat	302
Tone Jerovšek	303
Peter Novak	304
Rudi Čačinovič	304
Ivo Gorjup	305
Rudi Čačinovič	305
Ivo Gorjup	306
Tone Jerovšek	306
Milivoj Ravbar	306

4. Predlog sklepa o pooblastitvi delegacije SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, da da soglasje k predlogu zakona o spremembah zakona o udeležbi federacije pri obnovi Bosanske krajine 306

5. Predlog dogovora socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975 307

6. Predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih	307
Govornik:	
Jože Majcenovič	308
7. Predlog zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela za leto 1975	308
Govorniki:	
Jože Tepina	309
Stanko Juršič	311
Pavel Kumer	311
Slavko Kržan	312
Jože Tepina	312
Stanko Juršič	313
Pavel Kumer	313
Ivo Gorjup	314
8. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks	314
Govornik:	
Stanko Juršič	314
9. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na promet nepremičnin	315
Govorniki:	
Stanko Juršič	315
Ivo Gorjup	315
Jože Tepina	316
10. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov	316
Govorniki:	
Ignac Vajs	316
Jože Tepina	317
Stanko Juršič	318
Milan Logar	318
Slavko Kržan	318
11. Nadaljevanje razprave o predlogu zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih	318
Govorniki:	
Jože Tepina	318
Jože Majcenovič	319
Ivo Gorjup	319
12. Nadaljevanje razprave o predlogu zakona o določitvi stopenj, odbitnih postavk in olajšav za republiški davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela v letu 1975	320
13. Predlog zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o uvedbi posebnega republiškega davka od plačil za določene storitve	320

14. Predlog zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975	321
Govorniki:	
Jože Tepina	321
Stanko Juršič	321
Janez Kenk	323
Ivo Gorjup	323
Anton Bukinis	324
Marjan Ekart	324
Jože Tepina	325
Janez Kenk	325
Janko Kosmina	326
15. Predlog zakona o podaljšanju rokov za določitev stopenj in osnov davkov za leto 1975	327
Govornika:	
Jože Majcenovič	328
Jože Tepina	328
16. Osnutek zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev občinam v letu 1975	329
Govorniki:	
Ivan Karl	329
Jože Banfi	330
Vinko Jagodič	330
Tone Vodušek	330
Janez Kenk	332
17. Predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem zveznega prometnega davka v maloprodajni ceni na bencin	333
18. Predlog zakona o obveznem združevanju sredstev temeljnih organizacij združenega dela za financiranje odsekov avtocest v Socialistični republiki Sloveniji	334
Govornik:	
Drago Petrovič	334
19. Predlog zakona o proračunu Socialistične republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1975	337
Govorniki:	
Janez Kenk	337
Jože Majcenovič	338
Vinko Jagodič	338
Jože Tepina	339
Marjan Oblak	339
Vinko Jagodič	340
20. Nadaljevanje razprave k predlogu zakona o podaljševanju rokov za določitev stopenj in osnov davka za leto 1975	340

21. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč	341
Govornika :	
Janez Kenk	341
Ivo Gorjup	342
22. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah	342
Govornik :	
Janez Kenk	343
23. Predlog zakona o ukrepih za zagotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974	343
Govornika :	
Franc Jerina	344
Janez Kenk	344
24. Predlog odloka o določitvi obveznosti SR Slovenije do Ljubljanske banke, Ljubljana v zvezi z njenimi obveznostmi za izgradnjo nuklearne elektrarne Krško in termoelektrarne Šoštanj IV	345
Govornik :	
Drago Petrovič	345
25. Predlog zakona o socialnem skrbstvu	346
26. Predlog zakona o skupnostih socialnega varstva	347
Govorniki :	
Peter Novak	347
Janko Česnik	348
dr. Anton Fazarinc	349
27. Predlog zakona o Izvršnem svetu	350
Govorniki :	
Marko Podobnik	350
Milan Baškovič	350
Livio Jakomin	352
28. Usklajevanje amandmajev k predlogu zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih	353
Govornik :	
Jože Florjančič	353
29. Predlog zakona o republiških upravnih organih	355
30. Predlog zakona o nagradah članov in funkcionarjev Slovenske akademije znanosti in umetnosti	356
Govornik :	
Andrej Ujčič	356

31. Osnutek zakona o republiških svetih	357
Govornik:	
Milan Baškovič	357
32. Osnutek zakona o Svetu republike	359
33. Predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem Socialistične re- publike Slovenije	359
34. Predlog za izdajo zakona o ratifikaciji konvencije med vlado SFR Ju- slavije in vlado Republike Francije o zavarovanju investicij — z osnutkom zakona	359
35. Predlog za izdajo zakona o ratifikaciji sporazuma o garanciji med SFR Jugoslavije in Mednarodno banko za obnovo in razvoj za financiranje razvojnega programa jugoslovanskih železnic — z osnutkom zakona	360
36. Predlog odloka o prevzemu obveznosti iz sporazuma o posojilu za modernizacijo jugoslovanskih železnic, sklenjenega med Mednarodno banko za obnovo in razvoj in Skupnostjo jugoslovanskih železnic . . .	361
37. Predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med vlado SFR Jugoslavije in vlado Zvezne republike Nemčije o odobritvi pomoči v kapitalu . . .	361
38. Predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o finan- ciranju federacije — z osnutkom zakona	362
Govornik:	
Janez Kenk	362
39. Osnutek zakona o kontroli kakovosti kmetijskih in živilskih proizvo- dov v zunanjetrgovinskem prometu	363
40. Program dela Zbora občin Skupščine SR Slovenije do julija 1975 . . .	363
Govorniki:	
Jože Majcenovič	364
Mara Žlebnik	364
Ivo Gorjup	364
41. Volitve in imenovanja:	
— predlog odloka o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru . . .	365
— predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odбора za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije . . .	365
42. Vprašanja delegatov	366
Govorniki:	
Ivo Gorjup	366
Boris Kozamernik	367
Tone Kerč	367

Družbenopolitični zbor

8. seja — 4. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost delegatov 369
2. Določitev dnevnega reda 369

Dnevni red:

1. Odboritev zapisnika 7. seje Družbenopolitičnega zbora 370
2. Osnutek zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije 370
Govornik:
Ludvik Golob 370
3. Osnutek zakona o republiških upravnih organih 371
Govornik:
Lojzka Čotar 371
4. Osnutek zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbeno-političnih skupnostih 371
Govornika:
Cveto Majdič 371
Zvonko Draksler 372
5. Predlog zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini 373
6. Predlog zakona o stanovanjskih zadrugah 373
7. Predlog zakona o društvih 374
8. Osnutek resolucije o temeljih skupne politike ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1975 374
Govorniki:
Marko Bulc 375
Beno Zupančič 378
Cveto Majdič 379
Lojzka Čotar 379
9. Osnutek poslovnika Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije 380
10. Predlog zakona o sodiščih združenega dela 381
11. Predlog odloka o spremembi odloka o določitvi števila sodnikov pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani in pri okrožnih gospodarskih sodiščih v SR Sloveniji 381

12. Informacija o pripravi programa dela Družbenopolitičnega zbora . . .	381
Govornika:	
Jože Božič	382
dr. Majda Strobl	383
13. Volitve in imenovanja:	
— predlog odloka o izvolitvi sodnikov Okrožnega sodišča v Ljubljani	384
14. Vprašanja delegatov	384
Govorniki:	
Rado Lipičar	384
Leo Fusilli	385
Štefan Štok	386

9. seja — 11. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost delegatov	387
2. Določitev dnevnega reda	387

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 8. seje Družbenopolitičnega zbora	388
2. Predlog zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje	388
Govorniki:	
Ela Ulrih	389
Emil Rojc	389
Janko Česnik	389
Ela Ulrih	390
Stane Markič	391
Ela Ulrih	392
Janko Česnik	392
3. Predlog zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnostih	393
Govorniki:	
Ela Ulrih	393
dr. Majda Strobl	393
Janko Česnik	394
Ela Ulrih	394
4. Predlog zakona o samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih . . .	395
Govornik:	
Ela Ulrih	396

5. Predlog zakona o zdravstvenem varstvu	396
Govorniki:	
dr. Dominik Komadina	396
Janko Česnik	396
Pavel Mrmolja	397
Franc Mrcina	397
6. Osnutek zakona o skupnostih socialnega varstva	398
7. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč	398
Govornik:	
Ivica Žnidaršič	399
8. Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975	399
Govorniki:	
Jože Globačnik	399
Vladimir Logar	401
Geza Bačič	402
Lojzka Čotar	405
Rado Dvoršak	405
Jože Bogovič	408
Terezija Štefančič	408
Jože Zakonjšek	409
9. Predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah šolanja in izpopolnjevanja učiteljev srednjih šol v SFRJ za predmet Obramba in zaščita, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo	412
10. Predlog odloka o pristopu k dogovoru o enotnih osnovah poučevanja učencev osnovnih in srednjih šol v SFRJ za splošno ljudsko obrambo, ki ga sklepajo socialistične republike in pokrajini ter zvezni sekretariat za ljudsko obrambo	412
11. Osnutek zakona o osnovah ter načinu obračunavanja in plačevanja prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1975	412
12. Predlog odloka o določitvi republiških organov za imenovanje in po- viševanje določenih rezervnih vojaških starešin	413
13. Volitve in imenovanja: — predlog odloka o izvolitvi dveh članov Upravnega odbora Sklada za pospeševanje upodablajočih umetnosti Moša Pijade	413
14. Vprašanja delegatov	414
15. Usklajevanja v zvezi s predlogom zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, predloga zakona o raziskovalni dejavnosti in samoupravnih interesnih raziskovalnih skupnosti ter predloga zakona o sodiščih združenega dela	414
Govornika:	
dr. Majda Strobl	414
Janko Česnik	415

16. Obvestila pred zaključkom seje	415
Govornik:	
Ludvik Golob	415

10. seja — 25. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost delegatov	417
2. Določitev dnevnega reda	417

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 9. seje Družbenopolitičnega zbora	418
Govornik:	
Ivica Žnidaršič	418
2. Predlog resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975	418
Govorniki:	
Vladimir Logar	419
Lojze Cepuš	419
Jože Pratengrazer	420
Ludvik Golob	420
Stane Gavez	421
3. Dogovor o uresničevanju politike splošne in skupne porabe v letu 1975	421
Govorniki:	
Marko Bulc	421
Ludvik Golob	423
Marko Bulc	423
Beno Zupančič	424
Danica Jurkovič	424
Ludvik Golob	425
Marko Bulc	425
Valentina Tomlje	425
4. Predlog zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih	425
Govornik:	
Zvonko Draksler	426
5. Nadaljevanje razprave o predlogu resolucije o družbenoekonomske politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah za leto 1975	426
Govorniki:	
Stane Gavez	426
Janko Česnik	427

Zvone Dragan	427
dr. Marijan Breclj	428
Zvone Dragan	428
6. Predlog zakona o ukrepih za ugotovitev dogovorjene ravni splošne porabe v občinah za leto 1974	430
7. Osnutek zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč	430
8. Predlog zakona o socialnem skrbstvu	431
9. Predlog zakona o skupnostih socialnega varstva	431
Govornik:	
Marija Cigale	431
10. Predlog zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije	433
11. Predlog zakona o republiških upravnih organih	433
Govorniki:	
Janez Japelj	433
Vladimir Klemenčič	434
Janez Japelj	434
Jože Božič	434
Vladimir Klemenčič	435
Jože Božič	435
12. Osnutek zakona o republiških svetih	436
Govorniki:	
Miha Ribarič	436
Vladimir Klemenčič	436
Marijan Breclj	437
13. Osnutek zakona o Svetu republike	437
14. Predlog zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije	438
15. Predlog za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o financiranju federacije — z osnutkom zakona	438
Govornik:	
Marjan Oblak	438
16. Program dela Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije	439
Govorniki:	
Jože Božič	439
Janko Česnik	440
Stane Gavez	440
17. Volitve in imenovanja:	
— predlog odloka o izvolitvi sodnika Okrožnega sodišča v Kopru	440
— predlog odloka o razrešitvi sekretarja Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije	441

— izvolitev novega sekretarja Družbenopolitičnega zbora	441
— predlog odloka o imenovanju predsednika in članov Iniciativnega odbora za ustanovitev Skupnosti socialnega varstva Slovenije . . .	441
18. Vprašanja delegatov	441
Govorniki:	
Aleksander Škraban	441
Marjan Oblak	442
Ludvik Golob	443
Janko Česnik	443
Ludvik Golob	444

Skupno zasedanje

Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora

Zasedanje — 4. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Določitev dnevnega reda	445
--------------------------------------	-----

Dnevni red:

1. Skupna obrazložitev k osnutku zakona o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije in k osnutku zakona o republiških upravnih organih . .	445
--	-----

Govornik:

Vlado Klemenčič	445
---------------------------	-----

Zasedanje — 11. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Določitev dnevnega reda	455
--------------------------------------	-----

Dnevni red:

1. Skupna obrazložitev k osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975	455
--	-----

Govornik:

Jože Zakonjšek	455
--------------------------	-----

2. Skupna obrazložitev k predlogu zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za vzgojo in izobraževanje, k predlogu zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, k predlogu zakona o	
--	--

samoupravnih interesnih kulturnih skupnostih, k predlogu zakona o zdravstvenem varstvu in k osnutku zakona o skupnostih socialnega varstva	469
--	-----

G o v o r n i k :

dr. Avguštin Lah	469
----------------------------	-----

3. Skupna obrazložitev k izhodiščem za sestavo republiškega proračuna za leto 1975 in k spremljajočim predpisom finančnega značaja . . .	479
---	-----

G o v o r n i k :

Jože Florjančič	479
---------------------------	-----

Zasedanje — 25. decembra 1974

Pred dnevnim redom:

1. Določitev dnevnega reda	485
--------------------------------------	-----

Dnevni red:

1. Uvodna obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta k resoluciji o druž- benoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih na- logah v letu 1975	485
---	-----

G o v o r n i k :

Zvone Dragan	485
------------------------	-----

Sekretariat Skupštine SR
dokumentacija

Izdala in založila
Skupščina SR Slovenije

Odgovorni urednik
Milan Megušar-Borut

Natisnila
tiskarna »Jože Moškrič«
v Ljubljani

avgusta 1975

v 350 izvodih

Obseg 526 strani

